VĮ RIETAVO MIŠKŲ URĖDIJA

VIDINĖS MIŠKOTVARKOS PROJEKTAS

AIŠKINAMASIS RAŠTAS

Kaunas, 2016

VĮ Valstybinis miškotvarkos institutas
Pramonės pr. 11a, 51327 Kaunas Telefonai: (8-37) 490 222, 490 211

LR APLINKOS MINISTERIJA
VĮ VALSTYBINIS MIŠKOTVARKOS INSTITUTAS

Patvirtinta Lietuvos Respublikos: aplinkos ministro
2017 m. gegužės 26 d. Nr. D1-451, Vilnius

VĮ RIETAVO MIŠKŲ URĖDIJOS VIDINĖS MIŠKOTVARKOS PROJEKTAS

AIŠKINAMASIS RAŠTAS

Instituto direktorius
Alfredas Galaunė

Projektų vadovas
Darius Džiaugys

Kaunas, 2016 m.

VĮ Valstybinis miškotvarkos institutas
Pramonės pr. 11 a, LT-51327 Kaunas
Telefonai: (8-37) 490 222, 490 211
Faksas: 490 233

Recenzentas – dr. Almantas Kliučius. Aleksandro Stulginskio universiteto Miškų ir ekologijos fakulteto Miškotvarkos ir medienotyros instituto docentas

VĮ RIETAVO MIŠKŲ URĖDIJOS VIDINĖS MIŠKOTVARKOS PROJEKTO

S A N T R A U K A

Vidinės miškotvarkos projektai – tai miškų ūkio veiklos planai, rengiami visoms valstybinių miškų valdytojų ir privačioms miškų valdoms arba ne miškų ūkio paskirties žemės sklype esančiai miško žemei, skiriami konkrečių tvarkymo priemonių sistemai jose nustatyti.

Vidinis miškotvarkos projektas parengtas VĮ Rietavo miškų urėdijos patikėjimo teise valdomiems ir naudojamiems miškams, naudojant 2015 metų valstybinės sklypinės miškų inventorizacijos duomenis. Pagal jį bus tvarkomi, naudojami ir atkuriami miškai dešimt metų (nuo patvirtinimo datos).

Miškų inventorizacija atlikta sklypiniu metodu valstybės lėšomis, vadovaujantis Miškotvarkos darbų vykdymo instrukcija, patvirtinta Valstybinės miškų tarnybos direktoriaus 2010 m. sausio 14 d. įsakymu Nr. 11-10-V „Dėl Miškotvarkos darbų vykdymo instrukcijos patvirtinimo“, ir naudojant 2014 m. aerofotografavimo medžiagą. Inventorizacijos metu nustatytos sklypų ribos, aprašyti visi taksaciniai sklypai pagal augavietes, funkcinę paskirtį, medynų rodiklius.

Atliktas vykdytos miško ūkinės veiklos įvertinimas (pagrindinių neplynų kirtimų, ugdymo kirtimų, miško želdinių) ir suprojektuotos ūkinės priemonės kitam vykmečiui. Taip pat patikslintos saugotinų augalų ir gyvūnų radavietės, gamtos ir kultūros vertybių vietos, aprašyti rekreaciniai įrenginiai.

Svarbiausi VĮ miškų urėdijos ūkio tikslai yra miško išteklių išsaugojimas ir gausinimas, vadovaujantis visuotinai pripažintais tvaraus ir subalansuoto miškų ūkio principais; visuomenės informavimas apie VĮ miškų urėdijos miškus, jų būklę ir tvarkymą; racionalus, tolygus ir nepertraukiamas miško išteklių naudojimas bei miškų produktyvumo didinimas, auginamos medienos kokybės gerinimas; miškų ūkio ekonominio efektyvumo didinimas, miškų ekosistemų tvarumo užtikrinimas, miškų biologinės įvairovės išsaugojimas ir gausinimas bei miškų sanitarinės ir priešgaisrinės apsaugos gerinimas; miškų naudojimo rekreacinėms reikmėms intensyvinimas, visuomenės bendrųjų su miškais susijusių reikmių tenkinimas.

VĮ Rietavo miškų urėdijos valstybinės reikšmės miškams parengto vidinės miškotvarkos projekto turinį sudaro aiškinamasis raštas, taksoraštis (visų inventorizuotų miško sklypų aprašymai), suvestiniai miškų inventorizacijos duomenys, miško ūkinių priemonių žiniaraščiai ir kartografinė medžiaga – miškų žemėlapiai (M 1:10000), medynų planai (M 1:20000), apžvalginiai žemėlapiai (M 1: 50000). Parengtoje kartografinėje medžiagoje yra visų nuosavybės formų miškai. Kitų nuosavybės formų miškams pateikti suvestiniai duomenys.

VĮ Rietavo miškų urėdijos veiklos teritorijoje (170,9 tūkst. ha) inventorizuotas 64,2 tūkst. ha miško plotas (teritorijos miškingumas – 37,5 %). VĮ miškų urėdijos valdomi valstybinės reikšmės miškai užima 23,4 tūkst. ha (35,8 %), kiti VĮ miškų urėdijos žemės plotai – 0,5 ha, privatūs ir skirti nuosavybės teisėms atkurti miškai – 41,6 tūkst. ha (63,7 %),VĮ miškų urėdijos valdomi miškai siūlomi įtraukti į vrm plotus – 0,3 tūkst. ha (0,5 %), savivaldybių valdomi valstybinės reikšmės miškai – 5,9 ha (0,001 %).

VĮ miškų urėdijos veiklos teritorijoje yra septyni valstybiniai draustiniai, vienas miško genetinis draustinis, vienas biosferos poligonas (dalis), vienas regioninis parkas (dalis), bei biologinę įvairovę saugančios *Natura 2000* teritorijos – 7 vietovių, atitinkančios gamtinių buveinių apsaugai svarbių teritorijų atrankos kriterijus, ir dvi paukščių apsaugai svarbios teritorijos. Valstybės saugomose teritorijose miškai užima 4,6 tūkst. ha (19,7 % viso miškų ploto), VĮ Rietavo miškų urėdijos valdomuose miškuose yra 1,1 tūkst. ha ploto (5,0 % nuo VĮ miškų urėdijos miškų ploto).

VALSTYBINĖS REIKŠMĖS MIŠKŲ RODIKLIAI

Visas VĮ miškų urėdijos valdomų miškų plotas paskirstytas aštuonioms girininkijoms: Skroblės, Tverų, Judrėnų, Žadvainių, Girėnų, Labardžių, Tenenių, Kaltinėnų. Vidutinis girininkijos plotas yra 2,9 tūkst. ha. Miškai suskirstyti į 641 kvartalą, o juose – į 16,9 tūkst. miško sklypus. Vidutinis kvartalo plotas – 36,5 ha, miško sklypo – 1,4 ha.

Miškai pagal ūkininkavimo tikslus ir pagrindinę funkcinę paskirtį priskirti šioms miškų grupėms: I grupės (rezervatinių) miškų nėra, II grupės (ekosistemų apsaugos ir rekreacinių miškų) 9,0 % (2117 ha), III grupės (apsauginių miškų) – 5,7 % (1336 ha) ir IV grupės (ūkinių miškų) – 85,3 % (19957 ha). Kiekvienoje miškų grupėje yra nustatytas ūkininkavimo tikslas ir režimas, o pagal miško funkcinę paskirtį miškai priskirti atitinkamiems pogrupiams.

Mišku apaugusi žemė (medynai) sudaro 21429 ha. Dirbtinai atkurtų ir įveistų medynų yra 8221 ha (38,4 % bendro ploto). Neapaugusių mišku plotų yra 554,6 ha (2,4 % bendro ploto), iš jų 461 ha kirtavietės. Ne miško žemės yra 517,8 ha (2,2 % bendro ploto), iš jų pelkių – 424 ha, sausinimo griovių – 60 ha, trasų (platesnių nei 10 m) - 26 ha.

Vyrauja spygliuočių medynai, kurie užima 63 % viso medynų ploto (pušynai – 7,0 %, eglynai – 56,0 %). Tarp minkštųjų lapuočių vyrauja beržynai (19,0 %), juodalksnynai (12,0 %). Kietieji lapuočiai (vyrauja ąžuolynai) auga 302 ha plote (1,4 %).

Bendras medynų tūris yra 4,545 mln. m^3. Vidutinis medynų tūris hektare – 212 m^3, brandžių medynų – 311 m^3, vidutinis tūrio prieaugis sudaro 7,77 m^3. Vidutinis medynų skalsumas yra 0,75, vidutinis visų medynų amžius – 46 metai.

III ir IV miškų grupių medynai pagal plotą brandumo grupėmis pasiskirsto taip: jaunuolynai - 43 %, pusamžiai – 26 %, pribręstantys – 11 % ir brandūs – 20 % ploto.

Vyrauja laikinai perteklingo drėgnumo 68 %, iš jų derlingos ir labai derlingos augavietės 60 %, normalaus drėgnumo 7 %, iš jų derlingos ir labai derlingos augavietės 6 %. Užmirkusios ir pelkinės augavietės užima 25 % viso ploto, iš jų nusausintos 5 %.

MIŠKO AUGINIMO IR NAUDOJIMO VEIKSMINGUMO PRIEMONIŲ ANALIZĖ

Vidiniame miškotvarkos projekte pateiktos 2005 m. miškotvarkos suprojektuotos ūkinės priemonės 2006–2015 metams, taip pat jų įvykdymo analizė ir įvertinimas. Analizei naudoti 1991 m., 2005 m. miškotvarkų duomenys, VĮ miškų urėdijos ūkinės veiklos ataskaitos. Išvados suformuluotos pagal valstybinės reikšmės miškų rodiklių analizę, o atskirais atvejais apimant ir visus miškus (miško apsauga, medžioklės ūkis).

VĮ Rietavo miškų urėdijos patikėjimo teise valdomų miškų plotas padidėjo 463 ha. Plotas padidėjo, priskiriant valstybinius miškus, skirtus nuosavybės teisių atkūrimui. Medžių rūšių kaita vertintina teigiamai. Plynumos atkuriamos spygliuočiais ir kietaisiais lapuočiais, medynai laiku išugdomi. Spygliuočių medynų plotas padidėjo 449 ha, ąžuolynų - 66 ha, atitinkamai sumažėjo minkštųjų lapuočių.

Didėja medynų našumas. Dėl tūrio prieaugio kaupimo, racionalių kirtimų vidutinis medynų tūris hektare padidėjo 28 m^3, o brandžių medynų tūris padidėjo 33 m^3 ir sudaro 311 m^3 hektare.

Eksplotacinio fondo brandžių medynų plotas sumažėjo (238 ha), tačiau padidėjo (65 ha) perbrendusių medynų plotas. Perbrendusių medynų susikaupė 391 ha (10,3 % brandžių medynų ploto), dauguma jų pateks į projektuojamas biržes.

Gerai vertintini miškų atkūrimo darbai. Plynos kirtavietės 57 % plote atkurtos želdinant. Mišrūs vykmečio želdiniai sudaro 67 % viso įveisto ir atkurto ploto. Geros būklės želdinių yra 66,8 %, patenkinamų – 35,9 %, blogų – 0,2 % (ankstesniame vykmetyje atitinkamai 31 %, 66 %, 2,5 % ir 0,5 %). Laiku atliekami želdinių priežiūros darbai ir apsaugos darbai. Tarp paliktų želti augaviečių per 78 % yra pelkinės ir užmirkusios. Atžėlę jaunuolynai mišrūs, vyrauja beržynai (45 %), juodalksnynai (32 %), spygliuočiai (12 %), kiti lapuočiai sudaro 11 %. Toliau vykdant jų priežiūrą ir ugdymą, bus siekiama formuoti tikslinius medynus.

Ugdomieji kirtimai atliekami laiku ir kokybiškai, ypač retinimai, nedelsiant ugdytinų beveik nėra. Medynų rūšinėje struktūroje daugėja vertingesnių medžių, išsaugotos želdintinos medžių rūšys. Tačiau daugiau dėmesio reikia skirti jaunuolynų ugdymui, kur vyksta intensyvus lapuočių žėlimas, ypač antrojoj amžiaus klasėje.

VĮ Rietavo miškų urėdijoje plečiami neplynai kertamų medynų plotai, pasiekę 25 % pagrindinių kirtimų ploto. Neplyni kirtimai vykdyti 698 ha plote, iš jų 421 ha plote po paskutinio atvejo susiformavo naujos kartos medynai – kirtimų tikslas pasiektas.

Miškų urėdijos miškuose funkcionuojanti bendra valstybinė priešgaisrinių priemonių sistema, apimanti stebėjimo, profilaktines ir priešgaisrines saugos priemones, veikė patikimai ir užtikrino savalaikį gaisrų pastebėjimą bei operatyvų jų gesinimą; vidutinis vieno miško gaisro plotas valstybinės reikšmės miškuose – 0,23 ha.

Miškų sanitarinė būklė patenkinama. VĮ miškų urėdijos miškuose išvengta platesnio niokojančių ligų, kenkėjų, stichinių veiksnių išplitimo. Inventorizuota per 29,2 tūkst. m^3 sausuolių ir virtelių (0,6 % nuo viso tūrio), dalis jų svarbūs biologinei įvairovei medžiai.

Daug dėmesio miškų urėdija skiria vienam iš savo prioritetų – socialinės miško funkcijos stiprinimui. Miškuose įrengti 24 rekreacijos objektai poilsiavimo sąlygoms pagerinti, kurie nuolat prižiūrimi ir atnaujinami. Vykdoma plati švietėjiška veikla, aktyviai globojami penki jaunųjų miško bičiulių būreliai.

VĮ miškų urėdijos miškai sertifikuoti 2003 m., resertifikuoti 2008 m, 2014 m. Tai garantas, kad ūkininkaujama pagal tarptautinius reikalavimus – išsaugojant ir gausinant miško išteklius tvaraus (darnaus) miškų ūkio principais, subalansuojant ekonomines, ekologines ir socialines miško funkcijas.

MIŠKO ŪKINIŲ PRIEMONIŲ PROJEKTAS

Miško kirtimai. Pagrindinių miško kirtimų apimtis apskaičiuota pagal Pagrindinių miško kirtimų normos nustatymo metodiką, patvirtintą Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2008 m.

liepos 2 d. įsakymu Nr. D1-362 „Dėl Pagrindinių miško kirtimų normos nustatymo metodikos nustatymo“, o kirtimai išdėstyti teritorijoje pagal Miško kirtimų taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2010 m. sausio 27 d. įsakymu Nr. D1-79 „Dėl Miško kirtimų taisyklių patvirtinimo“, reikalavimus. Metinis naudojimas apskaičiuotas 2015 m. miškų inventorizacijos duomenų pagrindu. Šių kirtimų projektas parengtas pirmajam penkmečiui, po to aktualizavus duomenų bazę kirtimai bus suprojektuoti kitiems penkeriems metams. Ugdymo kirtimų būtinumas nustatytas miško sklypams pagal miškininkystės reikalavimus. Sanitarinių kirtimų apimtis apskaičiuota pagal medynuose natūraliai iškrentančios medyno tūrio dalies procentą ir koreguojant kirtimo normą pagal miškotvarkos metu nustatytą sausuolių ir virtelių kiekį.

Projektuojamas metinis miško naudojimas 89,4 tūkst. m^3 likvidinės medienos. Pagrindiniam naudojimui tenka 76 %, tarpiniam – 24 % nuo bendro naudojimo.

Pagrindiniai kirtimai II miškų grupės miškuose vykdomi nedidele apimtimi, išimtinai taikant neplynų kirtimų būdus. Neplyni kirtimai III miškų grupės miškuose pagal plotą sudarys 33 %, IV miškų grupės miškuose - 21 %. Plynais kirtimais per pirmąjį penkmetį bus iškirsta 1112 ha, iš jų 79 % ploto – ūkiniuose miškuose.

PROJEKTUOJAMA METINĖ KIRTIMŲ APIMTIS

Kirtimų rūšys	Metinė apimtis						
	Plotas, ha	tūris, tūkst. m^3		likvidinio tūrio % nuo bendro tūrio	likvidinis tūris, tūkst. m^3 pagal miškų grupes		
		bendras	likvidinis		II	III	IV
Pagrindiniai kirtimai	235	77,2	64,1	83	0,3	2,7	61,1
Ugdymo kirtimai	700	24,7	15,5	63	0,7	1,1	13,7
Sanitariniai kirtimai	-	11,0	8,8	80	0,5	0,4	7,9
Specialieji kirtimai	-	1,4	1,0	70	0,1	0,2	0,7
Iš viso	935	114,3	89,4	78	1,6	4,4	83,4

Iš 1 ha mišku apaugusio ploto kasmet bus iškertama po 5,3 m^3 bendro arba 4,1 m^3 likvidinio tūrio (iš jo pagrindiniais kirtimais 3,0 m^3/ha). Pagal miškų grupes likvidinio tūrio iškertama: II – 1,6 tūkst. m^3, III – 4,4 tūkst. m^3 ir IV – 83,4 tūkst. m^3.

Bendras einamasis medynų tūrio prieaugis – 7,77 m^3/ha. Per pirmąjį penkmetį II miškų grupės miškuose projektuojama vidutiniškai iškirsti 18 %, III – 54 %, IV miškų grupės miškuose – 74 % bendro prieaugio. Medienos naudojimo procentas – 2,5 % viso medienos tūrio. Miško kirtimais bus apimama 4,2 % viso medynų ploto.

Potencialiai naudotinų miško kirtimo atliekų kiekio įvertinimas. Kirtimo atliekos sudarys apie 26 % (27 m³) nuo bendro suprojektuoto kirsti tūrio. Metiniai energetinės medienos su žieve ištekliai atskirais kirtimais pagal iškertamą tūrį jaunuolynų ugdymo kirtimais sudarys 18 % (4817 m³), retinimo – einamaisiais kitimais - 16 % (4437 m³) ir pagrindiniais kirtimais - 66 % (18286 m³). Kirtimo atliekų struktūroje šakos sudarys apie 39 %, malkos ir sausuoliai - 37 %, smulkūs medeliai - 18 % ir stiebų viršūnės - 6 %. Kadangi kelmų panaudojimas galimas tik ateityje, pagrindinę biomasę sudarys šakos (39 %).

Miško atkūrimas. Miško atkūrimo fondą sudaro 554 ha inventorizuotų neapaugusių mišku plotų (kirtavietės, aikštės, kitos žemės naudmenos) ir 1112 ha suprojektuotų kirsti plynai biržių, 2017–2021 metais iš viso 1743 ha. Želdinti numatoma apie 63 %, paliekama želti – 37 % ploto.

Pagal želdinamas medžių rūšis apie 81 % sudarys mišrūs želdiniai. Metinė miško želdinimo apimtis pirmajam penkmečiui - 167 ha.

Miško selekcija ir sėklininkystė. Pateikta esamų sėklinių medynų ir plantacijų charakteristika, jų būklė, ūkinės priemonės, apskaičiuotas sodmenų poreikis metams (apie 700 tūkst. vnt.).

Miško apsauga. Suprojektuota sanitarinių kirtimų apimtis (8,8 tūkst. m^3 likvidinės medienos per metus), rekomenduotos biologinės, fizinės ir kitos sanitarinės miškų apsaugos priemonės pagal Miško sanitarinės apsaugos taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2007 m. balandžio 11 d. įsakymu Nr. D1-204 „Dėl Miško sanitarinės apsaugos taisyklių patvirtinimo“, reikalavimus.

Priešgaisrinė apsauga. Parengtas priešgaisrinio tvarkymo planas visai miškų teritorijai. Miškai suskirstyti degumo klasėmis: aukšto degumo (33 % miškų), vidutinio degumo (29 %) ir žemo degumo (38 %). Numatytas kasmetinis mineralizuotų juostų atnaujinimas (apie 11 km per metus), parengtas miškų priešgaisrinių priemonių žemėlapis.

Medžioklėtvarka. Pateikta medžioklės plotų ir medžiojamosios faunos charakteristika, apskaičiuotas leistinas žvėrių skaičius: 808 sąlyginiai elniai (28 briedžių, 560 elnių, ir 656 stirnų). Leistina šernų banda – 890 vnt. Nustatytas minimalus papildomų pašarų kiekis žiemos sąlygomis, išskirta 60 ha pašarinių laukelių. Numatytos biotechninės ir želdinių apsaugos priemonės.

Miškų sausinimas. Miškų sausinimas ateinančiam vykmečiui pagal techninius projektus nenumatytas. Nenusausintos žemės sudaro apie 1395 ha. Tačiau sausinti tikslinga tik IV miškų grupėje atskirus užmirkusius bei pelkinius sklypus, taikant vietinės melioracijos būdus.

Rekreacija ir poilsio organizavimas miškuose. Visoje VĮ miškų urėdijos veiklos teritorijoje rekreaciniams miškams priskirta 207 ha miškų (0,3 % viso miškų ploto), iš jų 181 ha valstybinės reikšmės miškuose (0,8 %). Rekreaciniams miškams priskirti miško parkai, rekreaciniai miško sklypai, saugomų teritorijų rekreacinių zonų miškai, miestų miškai. VĮ miškų urėdijos valstybinės reikšmės miškams parengtas specialus rekreacinio sutvarkymo projektas. Įrengti 24 rekreacijos objektai (poilsiavietės, atokvėpio vietos, pažintiniai takai ir kt.), kurių dalį numatyta atnaujinti ar rekonstruoti. Rekreacinei miškų vertei padidinti projektuoti kraštovaizdžio formavimo kirtimai (112,6 ha).

Gamtosauginių priemonių planas. Jį sudaro aiškinamasis raštas ir žemėlapis M 1:50 000, žemėlapis girininkijoms M 1:20000. Jame aprašytos visos saugomos teritorijos, Lietuvos Respublikos saugomos gyvūnų, augalų ir grybų rūšys, paukščių lizdavietės, kertinės miško buveinės, kitos ekologiškai vertingos teritorijos: pušynai, augantys pelkinėse (Pa ir Pb) augavietėse, natūralios miško pelkės (neapaugusios medynais), mažos miško aikštelės ir laukymės, miško sklypai su pavieniais bioįvairovės medžiais ar senmedžiais. Pateiktas visas kompleksas gamtosauginių miško ūkinių priemonių biologinei įvairovei išsaugoti. Gamtosauginis planas bus naudingas sprendžiant miškų sertifikavimo klausimus, informuojant vietinę bendruomenę apie miško vertybes ir ūkinę veiklą.

Ekonominis vertinimas. Pajamos ir išlaidos planuojamos atsižvelgiant į projektuotų darbų apimtį bei faktinius VĮ miškų urėdijos duomenis. Esant dabartiniam pajamų ir išlaidų lygiui bei

palankioms medienos kainų tendencijoms, VĮ miškų urėdija planuojamu laikotarpiu galėtų dirbti pelningai, bendrasis pelningumas – 3,6 %.

VĮ Rietavo miškų urėdijos valdomų valstybinės reikšmės miškų sertifikavimas atliktas pagal Miškų valdymo tarybos (FCS) vertinimo standartą. Rengiant miškotvarkos projektą atsižvelgta į sertifikavimo sprendinius, suprojektuotas tausojantis, daugiatikslis miško naudojimas, derinant gamtosauginius, socialinius ir ekonominius klausimus. Miškotvarkos projekto sprendiniai iš esmės neprieštarauja VĮ miškų urėdijos veiklos teritorijos gyventojų socialiniams ir ekonominiams interesams.

Projekto vadovas Darius Džiaugys

2016 m. lapkričio 30 d.

T U R I N Y S

Santrauka ... 3
Turinys ... 9
Įvadas ... 14
1. Analitinė dalis ... 18
1.1. projektinės situacijos analizė ... 18
1.1.1. miškų urėdijos istorija ... 18
1.1.2. miškų urėdijos miškų tvarkymas ... 20
1.1.3. ekonominių ir socialinių poreikių prognozė ... 25
1.2. miškų urėdijos veiklos teritorijos charakteristika ... 27
1.2.1. fizinė - geografinė charakteristika ... 27
1.2.2. miškų urėdijos ekonominė ir socialinė aplinka ... 30
1.2.3. miškų urėdijos veiklos teritorijos keliai ... 32
1.2.4. miškų urėdijos veiklos teritorijos administracinis ir kadastrinis suskirstymas ... 34
1.2.5. miškų urėdijos veiklos teritorijos miškų pasiskirstymas pagal administracinius vienetus, nuosavybės formas ir funkcinę paskirtį ... 35
1.2.6. saugomos teritorijos ... 37
1.2.6.1. kultūros ir gamtos paveldo objektai valstybinės reikšmės miško žemėje ... 43
1.3. miškų urėdijos teritorijos charakteristika ... 46
1.3.1. miškų urėdijos struktūriniai padaliniai ... 46
1.3.2. miškų urėdijos teritorija pagal augavietes ir žemės naudmenas ... 47
1.3.3. miškų urėdijos miško žemė pagal funkcinę paskirtį ... 53
1.3.4. Miškų urėdijos medynų dendrometrinė charakteristika ... 56
1.3.5. miškų urėdijos medynų kokybinė būklė ... 71
1.3.6. miškų urėdijos specifinių teritorijų miškų charakteristika ... 73
1.3.7. medžioklės plotų ir medžiojamosios faunos charakteristika ... 75
1.4. miškotvarkos projekto įvykdymo analizė ... 77
1.4.1. ūkinės veiklos analizės tikslas ir uždaviniai ... 77
1.4.2. vykdytos ūkinės priemonės ir jų rezultatai ... 77
1.4.2.1. medienos ruoša ... 77
1.4.2.2. medynų ugdymas ir priežiūra ... 82
1.4.2.3. miško želdinimas ir žėlimas ... 83
1.4.2.4. miško sėklininkystė ... 87
1.4.2.5. miško priešgaisrinė apsauga ... 89
1.4.2.6. miško sanitarinė apsauga ... 91
1.4.2.7. miško apsauga nuo teisės pažeidimų ... 93
1.4.2.8. miškų sausinimas ... 94
1.4.2.9. miško kelių tiesimas, taisymas ir priežiūra ... 95
1.4.2.10. žvėrių poveikis miškui ... 95
1.4.2.11. miško auginimo ir naudojimo priemonių veiksmingumo analizė ... 98
1.4.3. miškų urėdijos finansiniai veiklos rezultatai ... 117
1.4.4. miškotvarkos projekto vykdymo įvertinimas ... 119
2. Projektinė dalis ... 121
2.1. projektavimo pagrindas ir užduotis ... 121
2.2. miškų urėdijos miškų suskirstymas pagal tikslinę funkcinę paskirtį ... 122
2.3. medienos ruoša ... 123
2.3.1. pagrindiniai kirtimai ... 123
2.3.2. medynų ugdomieji kirtimai ... 132
2.3.3. medynų sanitariniai kirtimai ... 135
2.3.4. specialieji miško kirtimai ... 135

2.3.5. medienos ruošos norma ... 137
2.3.6. potencialiai naudotinų miško kirtimo atliekų kiekio įvertinimas ... 141
2.4. jaunuolynų priežiūra ir ugdymas ... 144
2.5. miško atkūrimas ir įveisimas ... 146
2.6. miško sėklininkystė ... 154
2.7. miško priešgaisrinė apsauga ... 155
2.8. miško sanitarinė apsauga ... 157
2.9. miško sausinamasis tinklas ... 159
2.10. miško kelių tinklas, jų tiesimo, rekonstravimo, remonto apimtys ... 160
2.11. naudingųjų išteklių mažieji karjerai, jų priežiūra, eksploatavimas ir rekultivavimas ... 162
2.12. kitų ūkinių priemonių poreikis ir projektavimas ... 162
2.13. medžioklėtvarkos sprendiniai ... 164
2.14. biologinės įvairovės apsauga ... 168
2.15. socialinės miškų funkcijos stiprinimas ... 169
2.16. nemedieninis miško naudojimas ... 173
2.17. projektavimo ypatumai saugomose teritorijose ... 175
2.18. gamtotvarkos planuose numatytų ūkinių priemonių projektavimas ... 176
2.19. priemonių, kurių įgyvendinimui numatoma teikti paraiškas Europos Sąjungos paramai gauti, projektavimas ... 176
2.20. FSC miškų tvarkymo sertifikavimo reikalavimų įgyvendinimas miško ūkinėje veikloje ... 177
3. Baigiamoji dalis ... 178
3.1. projektinių sprendinių vertinimas ... 178
3.1.1. ekonominis vertinimas ... 178
3.1.2. ekologinis vertinimas ... 183
3.1.3. socialinis vertinimas ... 186
3.2. miškotvarkos projekto priežiūra ir tikslinimas ... 187
3.2.1. miškotvarkos projekto priežiūra ... 187
3.2.2. vidinės miškotvarkos projektų keitimas ... 187
Literatūra ... 189

LENTELĖS TEKSTINĖJE DALYJE

I SKYRIUS

1.1. miškų urėdijos ir girininkijų vadovaujančių darbuotojų bei miškotvarkos darbuotojų, vykdžiusių darbus, sąrašas ... 20
1.2. miškotvarkos parengta taksacinė, kartografinė ir projektinė medžiaga ... 25
1.3. VĮ Rietavo miškų urėdijos veiklos teritorijoje esančios upės ... 30
1.4. medienos realizacija ... 32
1.5. kelių charakteristika ... 34
1.6. miško žemės plotas pagal administracinius vienetus ir nuosavybės formas ... 35
1.7. miško žemės ploto ir teritorijos miškingumo kaita ... 36
1.8. miškų urėdijos veiklos teritorijos miškų grupės ir pogrupiai ... 37
1.9. saugomų teritorijų miškų bendra charakteristika ... 42
1.10. valstybės saugomų teritorijų pasiskirstymas pagal girininkijas ... 43
1.11. kultūros paveldo objektai VĮ Rietavo miškų urėdijos valdomuose valstybinės reikšmės miškuose ... 44
1.12. gamtos paveldo objektai VĮ Rietavo miškų urėdijos valdomuose valstybinės reikšmės miškuose ... 45
1.13. miškų ploto pasiskirstymas pagal nuosavybės formas ... 46
1.14. girininkijų apibūdinimas ... 47
1.15. augaviečių charakteristika ... 48

1.16. medynų plotai (%) pagal augavietes ... 49
1.17. brandžių medynų vidutinis tūris (1 ha/ m^3) pagal augavietes ... 50
1.18. medynų plotas pagal miško tipų serijas ... 51
1.19. plotų pasiskirstymas pagal žemės naudmenas (ha) ... 52
1.20. miškų grupės ir pogrupiai ... 55
1.21. miškų pasiskirstymas pagal Miškų grupes ir girininkijas ... 56
1.22. medynų plotas pagal vyraujančias medžių rūšis (ha) ... 57
1.23. medynų plotų pasiskirstymas pagal girininkijas ... 58
1.24. II, III ir IV miškų grupių medynai pagal brandumo grupes ... 63
1.25. medienos tūriai pagal vyraujančias ir sudėtines medžių rūšis tūkst. m^3 ... 64
1.26. medynų tūriai pagal vyraujančias ir sudėtyje esančias medžių rūšis, % ... 65
1.27. bendras medienos tūris ir biomasė ... 66
1.28. medynų pasiskirstymas pagal kilmę ir mišrumą ... 66
1.29. medynų plotų pasiskirstymas bonitetais ... 67
1.30. medynų plotų pasiskirstymas skalsumais ... 69
1.31. 0,3-0,4 skalsumo medynų plotai ... 70
1.32. medynų vidutiniai rodikliai ... 71
1.33. medynų kokybinės būklės rodikliai ... 72
1.34. valstybinių draustinių miškų charakteristika ... 73
1.35. rekreacinių miškų charakteristika ... 74
1.36. medžioklės plotai pagal medynų mišrumą ... 75
1.37. kanopinių žvėrių gausos kitimo ir sumedžiojimo dinamika ... 76
1.38. ūkinių darbų metinė apimtis pagal miškotvarkos projektą ir jos vykdymas ... 78
1.39. neplyni kirtimai atlikti per paskutinį vykmetį ... 79
1.40. miško kirtimų apimtis 2006 – 2015 metais ... 82
1.41. ugdomųjų kirtimų, atliktų per paskutiniuosius 5 metus, vertinimas ... 83
1.42. miško atkūrimas (2006–2015) pagal miškų urėdijos ataskaitas ... 84
1.43. paskutinio vykmečio miško želdinių charakteristika ... 84
1.44. želdinių kokybės įvertinimo raida ... 84
1.45. miško atkūrimas per vykmetį plynai iškirstose biržėse ... 86
1.46. esamų kirtaviečių plotas pagal metus, atkūrimo būdus ir girininkijas ... 87
1.47. VĮ Rietavo miškų urėdijos sėklinės bazės objektai ... 89
1.48. miško gaisrai miškų urėdijos veiklos teritorijoje ... 90
1.49. miškų sanitarinė būklė ir atliktos miško sanitarinės apsaugos priemonės ... 92
1.50. atliktos miško sanitarinės apsaugos priemonės ... 93
1.51. neteisėti miško kirtimai per 2013-2015 metus ... 94
1.52. hidromelioracinis tinklas ... 95
1.53. elninių žvėrių pažeistų medžių rūšių plotas miškų urėdijoje nukandžiojant ūglius ... 96
1.54. elninių žvėrių pažeistų medžių rūšių plotas miškų urėdijoje nulaupant žievę ... 96
1.55. elninių žvėrių pažeistos medžių rūšys girininkijose nukandžiojant ūglius ... 97
1.56. elninių žvėrių pažeistos medžių rūšys girininkijose nulaupant žievę ... 97
1.57. bebrų daroma žala ... 98
1.58. žemės naudmenų ploto ir medynų vidutinių rodiklių kitimas ... 100
1.59. medžių rūšių plotų kaita pagal vyraujančias medžių rūšis sklypo lygmenyje ... 108
1.60. III ir IV miškų grupių jaunuolynų plotų kaita pagal vyraujančias medžių rūšis ... 110
1.61. I amžiaus klasės jaunuolynų plotas pagal vyraujančias medžių rūšis (III+IV grupės) ... 111
1.62. brandžių ir perbrendusių medynų plotų kaita ... 113
1.63. bendrojo medžių tūrio prieaugio balansas valstybinės reikšmės miškuose ... 115
1.64. rodikliai prieaugio balanso nustatymui ... 116
1.65. medienos prieaugis ir jo naudojimas (2006 – 2015 m.) ... 117
1.66. ekonominių veiklos rezultatų rodikliai ... 118
2.1. minimalūs medynų pagrindinių kirtimų ir gamtinės brandos amžiai ... 123

2.2. paskutinės amžiaus klasės iki brandžių medynų ir brandžių medynų plotas, vidutinis brandžių medynų amžius ir tūris 1ha pagal miškų grupes 124
2.3. eksploatacinio fondo medynų vidutinis amžius ir vidutinis tūris 1 ha 125
pagrindinių kirtimų metinė apimtis 127
2.4. apskaičiuota metinė pagrindinių kirtimų apimtis pagal girininkijas 128
2.5. suprojektuotos pagrindinių kirtimų biržės palyginimas su apskaičiuota kirtimo apimtimi 129
2.6. suprojektuoti ugdomieji kirtimai 133
2.7. metinė ugdomųjų kirtimų apimtis 134
2.8. projektuojama vykmečiui metinė kirtimų apimtis 138
2.9. projektuota miško kirtimų metinė apimtis 2006-2015 m. 138
2.10. miško naudojimo rodikliai 139
2.11. metinė miško kirtimų apimtis pagal girininkijas 140
2.12. metiniai energetinės medienos su žieve ištekliai 142
2.13. metiniai energetinės medienos su žieve ištekliai 143
2.14. metinė jaunuolynų ugdymo apimtis 145
2.15. metinė jaunuolynų ugdymo apimtis pagal girininkijas 145
2.16. projektuojamos želdinių ir žėlinių priežiūros ir apsaugos nuo žvėrių apimtys pagal girininkijas 146
2.17. miško atkūrimo fondas, ha 147
2.18. miško atkūrimo būdai 148
2.19. miško atkūrimo darbų apimtis 150
2.20. miško atkūrimo darbų apimtis; ha , pagal girininkijas 151
2.21. ūkinių priemonių sistema ąžuolynų atkūrimui 153
2.22. sodmenų poreikis 155
2.23. miškų degumo klasės 156
2.24. preliminarinė metinė miško sanitarinių apsaugos priemonių apimtis 158
2.25. nenusausintas hidromelioracinis fondas (nhf) 159
2.26. planuojamas sausinamojo tinklo įrengimas 160
2.27. projektuojamų naujų kelių tiesimo apimtys 161
2.28. rekonstruojamų kelių darbų apimtys 161
2.29. mažųjų karjerų sąrašas 162
2.30. leistinas briedžių, tauriųjų elnių, stirnų ir šernų skaičius miškų urėdijos teritorijoje 164
2.31. minimalus kasmetinių papildomų pašarų kiekis esant leistinam žvėrių tankiui 166
2.32. rekomenduojami biotechniniai įrenginiai ir pašariniai laukeliai 167
2.33. vidutiniškai per metus projektuojama želdinių ir žėlinių apsauga nuo elninių žvėrių pakenkimo 167
2.34. privačių savininkų mokymas ir paslaugų teikimas VĮ Rietavo m. u 170
2.35. grybų ištekliai miškų urėdijos miškuose 174
2.36. miško trakas 174
2.37. miško ūkinių priemonių apimtys saugomų teritorijų miškuose 175
3.1. projektuojamų pagrindinių kirtimų biržių tūrio struktūra pagal medžių rūšis 179
3.2. projektuojamų pagrindinių kirtimų biržių sortimentinė struktūra bei sortimentų vertė 179
3.3. vykmečiui planuojamas metinis kirstinos medienos kiekis pagal medžių rūšis 180
3.4. vykmečiui planuojamas metinis kirstinos medienos pasiskirstymas pagal medžių rūšis ir padaringumą 181
3.5. planuojamos metinės kirstinos medienos piniginis įvertinimas nenukirsto miško kainomis 181
3.6. planuojamos metinės pajamos ir išlaidos 2017 – 2021 metais 182

PRIEDAI

1 skyrius

1. Žemės pasiskirstymas pagal naudmenas / ir administracinius vienetus/ 193
2. Žemės pasiskirstymas pagal naudmenas /ir girininkijas/ 194
3. Žemės pasiskirstymas pagal naudmenas /ir miškų grupes/ 196
4. Žemės pasiskirstymas pagal naudmenas / ir kadastro vietoves/ 197
5. Medynų plotų ir tūrių pasiskirstymas vyraujančiomis medžių rūšimis ir amžiaus klasėmis 201
6. Medynų pasiskirstymas brandumo grupėmis 209
7. Medynų plotai pagal bonitetą ir skalsumą 212
8. Brandžių ir perbrendusių medynų plotai pagal skalsumą 213
9. Medynų vidutiniai rodikliai pagal amžiaus klases 215
10. Medynų plotai pagal augavietes 233
11. Augaviečių plotai pagal žemės naudmenas. 234
12. Saugomos teritorijos VĮ Rietavo miškų urėdijos valstybinės reikšmės miškuose 237
13. Medynų plotų kaita pagal amžiaus klases 240

2 skyrius

14. Suprojektuotos pagrindinių kirtimų apimtys pagal metus (III ir IV miškų grupės) 242
15. Suprojektuotos pagrindinių kirtimų apimtys pagal metus (II miškų grupės) 244
16. Neplynai kirsti suprojektuotų medynų charakteristika III ir IV miškų grupėje 245
17. Neplynai kirsti suprojektuotų medynų charakteristika II miškų grupėje 246
18. Plynų ir neplynų kirtimų procentas 247

P R O C E D Ū R I N I A I D O K U M E N T A I

Miškotvarkos mokslinės-techninės tarybos posėdžio protokolas (2016-06-23 Nr. 39) 251
Miško išteklių rodikliai ir apskaičiuota miško naudojimo apimtis VĮ Rietavo miškų urėdijos recenzija (2016-06-23) 255
Pagrindinių kirtimų projekto svarstymo protokolas (2016-08-04) 256
Informacija apie VĮ Rietavo m. u. vidinės miškotvarkos projekto rengimą (2016-11-04) 258
VĮ Rietavo m. u. vidinės miškotvarkos projekto recenzija (2016-12-15) 260
VĮ Rietavo m. u. vidinės miškotvarkos projekto viešo svarstymo protokolas (2016-12-15) 264
VĮ Rietavo m. u. vidinės miškotvarkos projekto viešo svarstymo dalyvių sąrašas 266
Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos Tauragės skyriaus išvada dėl miškotvarkos projekto derinimo (2017-01-19) Nr. (1.29-T)2T-8 267
Pagramančio regioninio parko direkcijos išvada (2017-01-23) Nr. V3-7.3-9 268
Nemuno deltos regioninio parko direkcijos išvada (2017-01-24) Nr. V3-15(7.8) 269
Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos Telšių skyriaus išvada dėl miškotvarkos projekto derinimo (2017-01-30) Nr. (12.53-Te)2Te-44 270
Varnių regioninio parko direkcijos išvada (2017-01-30) Nr. V3-1.8. -19 272
Žemaitijos Nacionalinio parko direkcijos išvada (2017-02-02) Nr. (3)-S-52-(1.18) 273
LR aplinkos ministerijos Valstybinės miškų tarnybos išvada dėl VĮ Rietavo miškų urėdijos vidinės miškotvarkos projekto derinimo (2017-03-09) Nr. R2-395 274
LR aplinkos ministro įsakymas dėl VĮ Rietavo miškų urėdijos vidinės miškotvarkos projekto tvirtinimo (2017-05-25) Nr.D1-451 275

Ž E M Ė L A P I A I

VĮ Rietavo miškų urėdijos valstybinės reikšmės miškai 34/35
VĮ Rietavo miškų urėdijos miškų grupės 36/37
VĮ Rietavo miškų urėdijos administracinis suskirstymas 46/47
VĮ Rietavo miškų urėdijos vyraujančios medžių rūšys 50/51

Į V A D A S

Miškotvarkos projektas – tai dokumentas, pagal kurį organizuojama miškų ūkio veikla ir atliekami visi miškų atkūrimo, naudojimo ir miško žemių tvarkymo darbai. Vidinės miškotvarkos projektai - tai miškų ūkio veiklos planai, rengiami visoms valstybinių miškų valdytojų ir privačioms miškų valdoms arba ne miškų ūkio paskirties žemės sklype esančiai miško žemei, skiriami konkrečių tvarkymo priemonių sistemai jose nustatyti (Miškų įstatymas).

VĮ Rietavo miškų urėdijos sklypinė miškų inventorizacija atlikta pagal VĮ Valstybinio miškotvarkos instituto ir Valstybinės miškų tarnybos sutartį „Sklypinės miškų inventorizacijos lauko ir kameralinių darbų VĮ Rietavo miškų urėdijos teritorijoje paslaugų atlikimo sutartis“ (2015-04-24, Nr. 12). Inventorizuoti visi miškų urėdijos veiklos teritorijoje esantys miškai, vadovaujantis Miškotvarkos vykdymo instrukcija patvirtinta 2010 m. sausio 14 d. įsakymu Nr. 11-10-V.

Miškų inventorizaciją atliko Valstybinio miškotvarkos instituto antras miškotvarkos skyrius - projekto vadovas D. Džiaugys, taksatoriai: A. J. Bugenis, A. Valiūnas, M. Mačys, M. Megelinskas, G. Dabkus, I. Tkačiovas, S. Ivanovas, V. Baltrušaitis, D. Franskevičius, R. Lenkauskas, R. Zbarauskas, M. Laužikas, R. Žagunis, J. Juškevičius, K. Gurevičius, N. Mikučionis, G. Jurkevičius, A. Danulevičius, K. Adomaitis, Š. Alesius, G. Bunkevičius, A. Bagdonas, R. Kalvaitis, J. Tamošaitis (detaliau 1.1 lentelėje).

VĮ Rietavo miškų urėdijos veiklos teritorijoje bendras inventorizuotas miškų plotas – 63,9 tūkst. ha, iš jų miškų urėdijos valdomų valstybinės reikšmės miškų – 22,9 tūkst. ha (36 %). Miškų plotai (%) pagal savivaldybių teritorijas: Rietavo r. sav. – 47 %, Šilalės sav. 36 %, Klaipėdos sav. 16 %, Plungės sav. 1 % .

Miškai turi būti tvarkomi, naudojami ir atkuriami pagal miškotvarkos projektą (LR Miškų įstatymo 14 str.). Vidinės miškotvarkos projektas skiriamas konkrečių tvarkymo priemonių sistemai miškų valdoje nustatyti, atsižvelgiant į bendruosius regiono miškų tvarkymo schemos reikalavimus, užtikrinant tvarų ir suderintą su visuomenės ir savininkų reikmėmis bei miškų politikos reikalavimais valdos miško išteklių naudojimą.

Vidinės miškotvarkos projektas sudarytas pagal paslaugų pirkimo sutartį su VĮ Rietavo miškų urėdija (2015-10-16. Nr. F3 - 68). Miškotvarkos projektas parengtas atsižvelgiant į miškų politikos siekius ir tarptautinių susitarimų reikalavimus dėl ekonominių, ekologinių ir socialinių miško funkcijų darnos užtikrinimo, naudojant naujausias informacines technologijas ir sudaro normatyvinį pagrindą darniam miškų ūkiui organizuoti bei plėtoti.

Vidinės miškotvarkos turinį valstybinei valdai sudaro aiškinamasis raštas (santraukos, turinio, įvado, analitinės, projektinės ir baigiamosios dalių, priedų), taksoraštis (visų inventorizuotų sklypų aprašymai), suvestiniai miškų inventorizacijos duomenys, miško ūkinių priemonių projektavimo žinialapis ir kartografinė medžiaga – miškų žemėlapiai (M1:10000), medynų ir kiti tematiniai planai (M1:20000), apžvalginiai žemėlapiai (M1:50000).

Analitinė, kurioje pateikta projektinės situacijos analizė, miškų urėdijos veiklos teritorijos charakteristika, miškų urėdijos valdomų miškų charakteristika, galiojusio miškotvarkos projekto įvykdymo analizė.

Projektinė, kurioje pateikta projektavimo pagrindas ir užduotys, miškų urėdijos suskirstymas pagal tikslinę funkcinę paskirtį, medienos ruošos, jaunuolynų ugdymo, miško želdinimo apimtis, miškovaisos bazės plėtra, priešgaisrinė, sanitarinė miško apsauga, miško kelių tiesimas, medžioklėtvarkos sprendiniai, biologinės įvairovės apsauga, rekreacinės ir socialinės miško funkcijos stiprinimas, nemedieninis miško naudojimo galimybės, kitos ūkinės priemonės.

Baigiamoji, kurioje pateikta projektinių sprendinių vertinimas (ekonominis, ekologinis, socialinis vertinimas), projekto priežiūra ir tikslinimas.

Prieduose pateikta: duomenų bazės lentelės su detalesne informacija, charakterizuojančios inventorizuotus miško išteklius ir projektinius sprendinius; miškotvarkos projekto sprendinių svarstymo, derinimo dokumentacija.

Pagal parengtą vidinės miškotvarkos projektą VĮ Rietavo miškų urėdijos miškai bus tvarkomi, naudojami, atkuriami ir saugomi dešimt metų (nuo projekto patvirtinimo datos).

Projekto rengime dalyvavo Valstybinio miškotvarkos instituto specialistai ir A. Stulginskio universiteto Miškų ir ekologijos fakulteto Miškotvarkos ir medienotyros instituto darbuotojai:

- pagrindinių kirtimų 2017-2021 metų projektas - Projektavimo skyrius (vedėjas V. Beržanskis, vyr. specialistai M. Kurantavičius, A. Bagdonavičius ir R. Vainius);
- medžioklėtvarkos plotų ir faunos charakteristika (1.3.7 sk.), žvėrių poveikis miškui (1.4.1,10 skyr.). bei medžioklėtvarkos sprendiniai (2.10 sk.) -V. Beržanskis;
- miškų urėdijos ekonominės veiklos rodikliai (1.4.2 sk.) ir ekonominis projekto vertinimas (3.1.1 sk.)- Miškotvarkos ir medienotyros instituto lektorius G. Činga;
- rekreacinio sutvarkymo projektas ir gamtosauginių priemonių planas (aiškinamieji raštai ir žemėlapiai M 1:50000) - Kraštotvarkos skyrius, vedėja V. Naureckaitė, vyresn. specialistas G. Pleskevičius;
- planinę–kartografinę medžiagą parengė GIS ir kartografijos skyrius, vedėjas R. Puslys, vyriausia specialistė Ina Bikuvienė.
- Nuotraukos – VĮ Rietavo miškų urėdijos vyr. miškininko Ž. Mažeikos

Projekto vadovas Darius Džiaugys

PAGRINDINIAI MIŠKO ŪKIO TIKSLAI IR UŽDAVINIAI

Miškų urėdijos veiklos tikslai ir uždaviniai nustatyti vadovaujantis Nacionaline miškų ūkio sektoriaus plėtros programa, patvirtinta LR Vyriausybės 2012 m. gegužės 23 d. nutarimu Nr. 569. Nacionalinė miškų ūkio sektoriaus plėtros programa įgyvendina Lietuvos ilgalaikę miškų ūkio politiką ir nustato miškų ūkio sektoriaus plėtros tikslus ir uždavinius laikotarpiui iki 2020 metų.

Programoje numatytas strateginis miškų ūkio plėtros tikslas, uždaviniai šiems tikslams pasiekti, taip pat jų vertinimo kriterijai. Į Programą įtrauktos esminės aktualios Lietuvos miškų ūkio politikos ir jos įgyvendinimo strategijos, patvirtintos aplinkos ministro 2002 m. rugsėjo 17 d. įsakymu Nr. 484, nuostatos.

Miškų ūkio plėtros strateginis tikslas – didinti miškų teikiamą įvairiapusę naudą visuomenei atsižvelgiant į ilgą miško augimo trukmę ir nuosavybės formų skirtumus bei sąveiką, taip pat užtikrinant darnaus miškų ūkio principų įgyvendinimą visuose šalies miškuose.

Įgyvendinant Programą nustatyti 4 miškų ūkio plėtros tikslai: 1) išsaugoti ir gausinti Lietuvos miškus ir jų išteklius, 2) užtikrinti racionalų Lietuvos miškų išteklių naudojimą ir didinti medynų produktyvumą; 3) didinti miškų ūkio ekonominį efektyvumą, 4) išsaugoti ir didinti miško ekosistemų tvarumą, atsižvelgiant į jų ekologinį ir socialinį vaidmenį, klimato kaitos įtaką. Šiems tikslams pasiekti suformuluoti uždaviniai (jų daugiau kaip 30). Kiekvienam uždaviniui nurodyti vertinimo kriterijai ir jų reikšmės 2011, 2015 ir 2020 metams. Programa įgyvendinama pagal 3 metams sudaromą konkrečių priemonių planą: 2012-2014, 2015-2017 ir 2018-2020 metams. Programos įgyvendinimo priemonių planus tvirtina aplinkos ministras.

1 tikslas – ***išsaugoti ir gausinti Lietuvos miškus ir jų išteklius***. Šiam tikslui pasiekti reikia įgyvendinti šiuos uždavinius:

– didinti šalies miškingumą – įveisti mišką nenaudojamoje ir žemės ūkiui netinkamoje žemėje, taip pat finansiškai skatinti įveisti miškus privačioje ir valstybinėje žemėje (iki 2020 m.– 30 000 ha);

– plėtoti miškų atkūrimą genetiniu-ekologiniu pagrindu selekciškai vertinga ir kokybiškas miško dauginamąja medžiaga, optimizuoti miško dauginamosios medžiagos auginimą, siekiant ilgalaikėje perspektyvoje aprūpinti rinką kokybiškais miško sodmenimis (*spygliuočių medžių rūšių miško dauginamosios medžiagos dalis, išauginama iš miško sėklinėse plantacijose surinktų sėklų – 70 proc., lapuočių - 30 proc.*);

– didinti šalies ąžuolynų plotus (*ąžuolynų dalis, palyginus su bendru miškų plotu, nuo 2 iki 2,4 proc. 2020 m.*);

– užtikrinti tinkamą miškų apsaugą nuo ligų, kenkėjų ir gaisrų išplitimo, tobulinti miško sanitarinės ir priešgaisrinės apsaugos sistemas (vertinimo kriterijus – *vidutinis miško gaisro plotas per praėjusius 10 metų – 0,5 ha*).

2 tikslas – ***užtikrinti racionalų Lietuvos miškų išteklių naudojimą ir didinti medynų produktyvumą.***

– atnaujinti ūkinę-komercinę veiklą visuose nuosavybės teisėms į žemę atkurti rezervuotuose ir šiam tikslui nepanaudotuose miškuose, juos pardavus aukcionuose arba priskyrus valstybinės reikšmės miškams;

– suderinti miško ugdomųjų, sanitarinių ir pagrindinių kirtimų apimtį, padidinti smulkios nelikvidinės medienos ir miško kirtimo atliekų panaudojimo biokurui gaminti apimtį (*mažiausia miško ugdomųjų kirtimų dalis, palyginti su bendru miškų urėdijose iškertamu medienos kiekiu – 16 proc. 2020 m.*);

– sudaryti prielaidas įgyvendinti nepertraukiamą miškotvarką – sklypinės miškų inventorizacijos organizavimą perduoti miško savininkams ir valdytojams (*miškų dalis, kurioje*

miškotvarkos darbai vykdomi naudojant miškų georeferencinį pagrindą, sudarytų 50 proc. 2020 m.).

3 tikslas – ***didinti miškų ūkio ekonominį efektyvumą ir konkurencingumą***:

– skatinti investicijas į miškus ir miškų ūkį, ypač inovacijas;

– siekti didinti miškų urėdijų veiklos efektyvumą – užtikrinti stabilų valstybinių miškų sektoriaus naudojamo ilgalaikio turto pelningumą;

– į bendrųjų miškų ūkio reikmių finansavimą įtraukti atskaitymus iš privačių miškų ūkio ir ne miškų urėdijų valdomų valstybinių miškų ūkio medienos pardavimo pajamų.

4 tikslas – ***išsaugoti ir didinti miško ekosistemų tvarumą atsižvelgiant į jų ekologinį ir socialinį vaidmenį, klimato kaitos įtaką***.

– didinti miško ekosistemų ekologinį ir kraštovaizdžio stabilumą;

– skatinti rekreacinių miško funkcijų plėtrą, rekreacinės infrastruktūros objektų miškuose įrengimą ir tvarkymą;

– sudaryti prielaidas kultūros paveldo objektų ir jų paminklinės aplinkos išsaugojimui miškuose.

Parengto miškų urėdijos vidinės miškotvarkos projekto sprendiniai tiesiogiai susiję su Nacionaline miškų sektoriaus plėtros programa. Lyginant sprendinius, galima spręsti, kiek jie atitinka Programoje pateiktus vertinimo kriterijus.

Svarbiausias generalinės miškų urėdijos ir visų miškų urėdijų tikslas – didinti valstybinių miškų, kaip svarbiausios visų šalies miškų sudedamosios dalies ekologinę, aplinkosauginę, ekonominę, rekreacinę bei kitas visuomenei svarbias vertes, tvarkant juos tvaraus ir subalansuoto miškų ūkio principais, racionaliai naudojant miškų išteklius, juos atkuriant ir gausinant.

Pagrindinis miškotvarkos darbų tikslas yra parengti miško valdos vidinės miškotvarkos projektą yra:

- nustatyti taksacinių sklypų ribas ir įtaksuoti visus sklypus;
- atlikti buvusios ūkinės veiklos ir miško išteklių rodiklių analizes;
- parengti miško naudojimo, atkūrimo ir apsaugos sprendinius vykmečiui;
- parengti naują kartografinę medžiagą.

Atsižvelgiant į miškų priskyrimą miškų grupėms, nustatyti šie ūkininkavimo tikslai:

I grupės miškams – palikti miškus natūraliai augti;

IIA grupės miškams – išsaugoti arba atkurti miško ekosistemas ar atskirus jų komponentus;

IIB grupės miškams – formuoti ir išsaugoti rekreacinę miško aplinką;

III grupės miškams – formuoti produktyvius medynus, galinčius atlikti dirvožemio, oro, vandens, žmogaus gyvenamosios aplinkos apsaugos funkcijas;

IV grupės miškams – laikantis aplinkosaugos reikalavimų, formuoti produktyvius medynus, nepertraukiamai tiekti medieną.

1. ANALITINĖ DALIS

1.1. PROJEKTINĖS SITUACIJOS ANALIZĖ

1.1.1. MIŠKŲ URĖDIJOS ISTORIJA

Nuo 1820 metų Rietavo seniūnijos miškai priklausė Oginskių dinastijai. Jiems valdant 1878 m. Rietave buvo surengta pirmoji lietuvoje žemės ūkio paroda, kurioje du paviljonai buvo skirti miškininkystei, vėliau 1894 metais atlikta miškotvarka Tverų girininkijoje – 3591,6 hektaro plote. 1909 metais mirus paskutiniam paveldėtojui Bogdanui Oginskiui dvaras ėmė nykti. Susikūrusi Nepriklausoma Lietuvos Respublika perėmė Kunigaikščio miškus (11634 ha). 1920 - 1922 metais, vykdant žemės reformą, visi miškai didesni kaip 25 ha buvo suvalstybinti. Suvalstybinti Rietavo apylinkių miškai buvo priskirti 1919 metais įsteigtai Telšių miškų urėdijai, bei Kretingos miškų urėdijai.

Rietavo miškų urėdija įsteigta 1924 metais. Ją sudarė Telšių miškų urėdijos (Rietavo, Labardžių, Žadvainių, Tverų girininkijos) ir Kretingos urėdijos buvo priskirtos Endriejavo ir Veiviržėnų girininkijos. Urėdu buvo paskirtas L. Giniotas. Toks padalinimas išsilaikė iki antro pasaulinio karo pabaigos. Nuo 1940 metų birželio mėnesio iki 1944 metų rugpjūčio mėnesio urėdu paskiriamas Vacys Mikalauskas. 1944 m. spalio mėn. urėdu paskiriamas A. Venclovas.

Pokariniame laikotarpyje 1946 m. balandžio mėn. panaikinama urėdija ir įsteigiamas Rietavo miškų pramonės ūkis. Jo direktoriumi paskiriamas P. Gryženovskij.

1947 metais įsteigus Lietuvos TSR miškų ūkio ministeriją, panaikinamas Rietavo miško pramonės ūkis, o jo miškai perduoti Telšių ir Plungės miškų ūkiams. Buvusioje Rietavo miško pramonės ūkio teritorijoje 1948 – 1949 metais atlikta miškotvarka.

1950 metų pradžioje atkuriamas Rietavo miško pramonės ūkis. Jo direktoriumi paskiriamas A. Smolskis. 1952 metais buvo organizuojamas reorganizuotų Miškų Ūkių planinės bei taksacinės miškotvarkos medžiagos pertvarkymas kameraliniu būdu, kuris lietė ir Rietavo miško pramonės ūkį. Nuo 1952 metų pradžios Rietavo miško pramonės ūkiui vadovavo D.V. Kirinas. 1954 m rugpjūčio 23 d. direktoriumi paskiriamas J. Kupetis.

Vyriausios Miškų Ūkio Valdybos Viršininko prie LTSR MT 1956 m. gruodžio mėn. 1 d. įsakymu Nr. 13 suorganizuotas nuo 1957 m. sausio 1 d. Rietavo miškų ūkis su 6 girininkijomis, bendrame plote - 31929 ha. Direktoriumi paskiriamas Jonas Simaitis.

1958 m. balandžio 10 d. Miškų Ūkio ir Miško Pramonės Ministro įsakymu Nr. 107, organizuotas Rietavo miškų ūkis su 10 girininkijų, kurio bendras plotas 32161 ha.

Vėliau, 1958 m. gruodžio mėn. 7 d., Miškų Ūkio ir Miško Pramonės Ministro įsakymu Nr. 423, organizuojant naujus papildomus miškų ūkius, Rietavo miškų ūkio plotas sudarė 31229 ha.

Po 1960 m. miškotvarkos Rietavo miško ūkio teritorijoje buvo įsteigta 13 girininkijų. Bendras ūkio plotas buvo 32147 ha.

1964 m. sausio 1 d. Rietavo miškų ūkis pavadinimas Rietavo miško pramonės ūkiu.

Dėl žymių Rietavo miško pramonės ūkio ribų pasikeitimo buvo suorganizuotos dvi girininkijos 1965 m. Jūros ir 1966 m. Zorūbų.

1968 m. kovo 22 d. Rietavo miško pramonės ūkio direktoriumi paskiriamas Povilas Stonkus.

1972 metų miškotvarkos duomenimis miško pramonės ūkio plotą sudarė 33870 ha ir buvo suskirstytas į 15 girininkijų.

Rietavo miško pramonės ūkis 1973 m. vasario 1 d. priskiriamas Kretingos miškų ūkio gamybiniam susivienijimui.

Atkūrus Lietuvos nepriklausomybę, 1990 m. sausio 1 d. Rietavo miško pramonės ūkis atskiriamas nuo Kretingos miškų ūkio gamybinio susivienijimo ir tų pačių metų rugpjūčio 1 d. pavadinamas Rietavo miškų urėdija.

1993 sausio 29 d. iš Plungės, Klaipėdos, Šilalės rajonų buvusių žemės ūkio įmonių 25165 ha miškų plotas perduotas Rietavo miškų urėdijai.

1995 m. kovo 16 d. Rietavo miškų urėdu paskiriamas Donatas Virbukas.

1997 m. birželio 16 d. Rietavo miškų urėdu paskiriamas Vacys Jankauskas.

2001 m. Rietavo miškų urėdija, kaip ir visos šalies miškų urėdijos, pradėjo funkcionuoti pagal valstybės įmonių statusą.

2003 m. kovo 17 d. tarptautinio „ Rainforest“ aljanso ekspertai pagal „SmartWood“ programa tikrino ekologinę, ekonominę, socialinę Rietavo miškų urėdijos veiklą ir birželio 15 d. nusprendė įteikti tarptautinį kokybės pažymėjimą.

2005 metų miškotvarkos duomenimis miškų urėdijos veiklos teritorijoje inventorizuota 64710 ha. Pagal nuosavybės formas pasiskirsto sekančiai: privatūs miškai – 27059 ha, valstybinės reikšmės miškai - 22945 ha, nuosavybės teisių atkūrimui skirti miškai – 14684 ha ir kitų naudotojų miškai 22 ha. Visa miškų urėdijos teritorija suskirstyta į 9 girininkijas.

Per paskutinį vykmetį miškų urėdijos veiklos teritorija nepasikeitė. Valstybiniams miškams atlikti kadastriniai matavimai. Miškų urėdijos teritorija suskirstyta į aštuonias girininkijas.

2016 m. balandžio 1 d. Rietavo miškų urėdu paskiriamas Vaidotas Šliogeris.

Vardinis dabartinių ir buvusių miškų urėdijos darbuotojų bei miškotvarkos specialistų sąrašas 1.1 lentelėje.

MIŠKŲ URĖDIJOS IR GIRININKIJŲ VADOVAUJANČIŲ DARBUOTOJŲ BEI MIŠKOTVARKOS DARBUOTOJŲ, VYKDŽIUSIŲ DARBUS, SĄRAŠAS

1.1. lentelė

Nr.	Girininkija	Darbuotojo vardas, pavardė	Anksčiau dirbę darbuotojai	Inventorizacijos darbus vykdę miškotvarkos darbuotojai
1.	Skroblės	J. Šiurys Nuo 1999 m.	V. Laucevičius	Algimantas Bugenis ir kt.
2.	Tverų	St. Vaičikauskas Nuo 2001 m.	J. Rekašius	Audrius Valiūnas ir kt.
3.	Judrėnų	K. Mižutavičius Nuo 2016 m.	Z. Siminauskas	M. Mačys, M. Megelinskas
4.	Žadvainių	L. Urbonas Nuo 1996 m.	A. Raškauskas	Gitautas Dabkus
5.	Girėnų	A.Pinikas Nuo 1999 m.	V. Paulavičiūtė	Ivanas Tkačiovas
6.	Labardžių	J. Šedbaras Nuo 1997 m.	A. Meižys	Sergejus Ivanovas ir kt.
7.	Tenenių	R. Pocius Nuo 2015 m.	St. Eitutis	Vidas Baltrušaitis ir kt
8.	Kaltinėnų	E. Budvytis Nuo 2009 m.	V. Dabulskis	M. Mačys, M. Megelinskas R. Lenkauskas,
Urėdas		V. Šliogeris Nuo 2016 m.	V. Jankauskas	Projekto vadovas Darius Džiaugys 2016 m.
Urėdo pavaduotojas		Ž. Mažeika Nuo 1997 m.	J. Šiurys	

1.1.2. MIŠKŲ URĖDIJOS MIŠKŲ TVARKYMAS

Pirmieji miškotvarkos darbai Rietavo miškų urėdijos teritorijoje, remiantis prof. M. Jankausko duomenimis, pradėti vykdyti 1894 metais. Tuo metu Rusijos miškotvarkos buvo sutvarkytas Tverų miškas viso 3592 ha. Šiame plote buvo atlikta medynų taksacija ir pakloti planšetai.

Prieš 1914 metų karą didesnė dalis miškų priklausė privatiems asmenims, ypač daug miškų valdė kunigaikštis B. Oginskis. Jo žinioje buvo 11634 ha miškų. Šiuose miškuose miškininkas Lisauskas su grupe universiteto studentų bandė atlikti miškotvarkos darbus, bet jokių duomenų iš to meto miškotvarkos nėra išlikę.

Pirmieji miškotvarkos darbai Rietavo miškų urėdijos miškuose atlikti 1928 metais. Pirmoji nepriklausomos Lietuvos miškotvarka vadovavosi 1914 m. patvirtinta Rusijos miškams tvarkyti instrukcija. Atsisakius periodinio miškų tvarkymo metodo, miškai buvo suskirstyti kvartalais. Miškų aplinkinės ribos buvo matuojamos teodolitu, vidaus situacija – goniometru. Parengti planšetai masteliu 1:5000, medynų planai – 1:25000, parengti taksoraščiai, ūkinių priemonių žinialapiai. Medynų taksacijoje naudotas akinės taksacijos metodas.

1938 metais miškotvarkos darbai vykdyti vadovaujantis vietinėmis miškams tvarkyti taisyklėmis (1933 m.). Jose buvo pateikta principinė naujovė: rengiant miškotvarkos projektą, buvo rekomenduojama miško naudojimo apimtį apskaičiuoti ne vien amžiaus klasių metodu (kaip buvo rusiškose taisyklėse) , bet naudojant ir „ normalaus tūrio“ metodą.

Pirmą kartą pokario metais miškotvarkos darbai atlikti 1948 metais, prisilaikant 1946 m. visasąjunginės instrukcijos miškams tvarkyti vandens apsauginėje zonoje, pagal I-mą miškotvarkos darbų eilę. Miškų inventorizacijai naudota 1938 m. miškotvarkos medžiaga. Matavimo darbai vykdyti tik tuose plotuose apie kuriuos duomenų visai nebuvo arba per vykmetį buvo kokie nors pasikeitimai. Tuo metu Rietavo miško pramonės ūkis buvo panaikintas. Žymiai pasikeitus administracinių vienetų riboms, 1952 metais atliktas kameralinis miškotvarkos medžiagos patikslinimas. Šių darbų metu ant esamų planšetų (kurie buvo pakloti 1: 5000 masteliu) buvo užnešti visi ribų pakitimai. Natūroje įtaksuota visi prijungti iš kolūkių ir kitų žinybų miškai. Be to pertaksuoti visi brandūs medynai, naujai įveisti medynai ir neapaugę mišku plotai.

1960 metais miškotvarkos darbai atlikti pagal I-mą miškotvarkos darbų eilę, vadovaujantis visasąjungine 1951 m. miškotvarkos instrukcija. Inventorizuojant urėdijos miškus, naudotos 1958 m. ir 1959 m. aerofotonuotraukos. Tik 5550 ha plote atliktas instrumentinis vidaus situacijos matavimas. Miškotvarkos metu kvartalinis tinklas buvo smulkinamas iki 30-50 ha. Kvartalai sunumeruoti atskirai kiekvienoje girininkijoje, pradedant nuo Nr.1. Medynų inventorizacijai naudotas vizualinės ir instrumentinės taksacijos metodai, o taksacijos duomenys papildyti ištisiniu bei daliniu medžių pertaškavimu ir instrumentine taksacija. Išskirta gana daug juostinių apskaitos barelių, naudotas kampinio matavimo (Biterlicho) prietaisas skersploščių sumai nustatyti. Šalia miško tipo nustatytas ir augavietės tipas pagal akad. Pogrebniako klasifikaciją, priderintą B. Labanausko Lietuvos sąlygoms. Planšetai pagaminti M 1:10000, medynų planai _ 1:25000.

1972 metais miškotvarkos darbai atlikti vadovaujantis Lietuvos TSR miškų tvarkymo dirvožeminiu tipologiniu pagrindu taisyklėmis (1966) ir pagal 1964 m. visasąjunginę miškotvarkos instrukciją. Valstybinių miškų sienas apmatavo ir planšetų rėmus sudarė miškotvarkos technikai. Kaltinėnų girininkijoje aplinkinių sienų nuotrauką ir planšetus sudarė Respublikinis žemėtvarkos projektavimo institutas. Kvartalinis tinklas ir kvartalų numeracija daugumoje palikta tokia , kokia buvo sudaryta ankstesnės miškotvarkos. Taksacinių sklypų formavimui naudotos 1969-1971 metų spalvotos aerofotonuotraukos masteliu 1:10000 (98,8 %).

Vykdytas dirvožemio tyrimas supaprastintu būdu, prasikasant (0,5-0,8 m) ir zonduojant (1,3-1,5 m.). Pagal dirvožemio aprašymą, žolinę augmeniją ir augantį medyną nustatyta dirvožeminė tipologinė grupė (augavietė). Jų pagrindu miško plotas buvo suskirstytas į pastovius ūkinius sklypus. Taksaciniams ir ūkiniams sklypams nustatyta tikslinė medynų sudėtis. Taksuojant medynus aukščių nustatymui naudoti aukštimačiai Blume-Leis, amžiui – preslerio grąžtai. Brandžiuose ir pribręstančiuose medynuose nustatyta skersploščių suma ir tūris naudojant Biterlicho prietaisą (11193 apskaitos barelių). Visos reikalingos ūkinės priemonės projektuojamos atskirais taksaciniais sklypais. Nustatyta pribręstančių ir brandžių medynų selekcinė grupė, pažymint taksoraštyje. Taip pat nustatyta natūralių pašarų išteklių grupė.

Kartografinė medžiaga: planšetai M 1:5000, plašetų albumai M 1:10000, dirvož.- tipologinių grupių planai M 1:5000, medynų planai M 1: 15000, projektuojamų ūkinių priemonių planai M 1:15000, schemos M 1: 100000.

1981 m. miškotvarkos darbai vykdyti vadovaujantis Lietuvos TSR miškų pakartotinio tvarkymo augimviečių pagrindu taisyklėmis (1978). Miškų tvarkymo pagrindu liko tas pats sklypinis su amžiaus klasių metodas, kaip ir 1966 m. taisyklėse, tačiau buvo patobulinti ar naujai sprendžiami klausimai:

- taksacinių sklypų formos ir dydžio optimizavimas bei sklypų ribų stabilizavimas;
- tikslinių medynų nustatymas ne tik eksploataciniams, bet ir vandens apsauginiams bei rekreaciniams miškams;
- technologinis miškų sutvarkymas ir ūkinių priemonių koncentravimas darbo blokuose (1981 m. miškotvarkoje įkurt technologinio projektavimo grupė);

- instrumentinė taksacija atrankiniais metodais visuose medynuose, kuriuose projektuojami pagrindiniai ir ugdomieji kirtimai;
- ugdomųjų kirtimų projektavimas su ESM panaudojant etaloninių medynų formavimo matematinius modelius;
- kenkėjų ir ligų židinių apskaita ir sanitarinių kirtimų apimties nustatymas pagal savaiminio atkritimo normatyvus;
- hidromelioracinio fondo detalizavimas ir atitinkamų ūkinių priemonių projektavimas;
- visapusiškas praeitos miškotvarkos medžiagos panaudojimas siekiant rezultatų, normatyvų ir projektinių sprendinių perimamumo;
- autornės priežiūros įdiegimas visuose miškų valdytojų objektuose įpusėjus reviziniam periodui;
- uoginių ir vaistinių augalų inventorizacija;
- platus ESM panaudojimas apdorojant surinktą medžiagą, atliekant projektinius skaičiavimus, sudarant duomenų bazes.

Inventorizuotas 34952 ha plotas suskirstytas į 12 girininkijų. Vidaus situacija išskirta naudojant 1979 m. spalvotas aerofotonuotraukas. Patikslinta taksacija atlikta ne tik bręstančiuose ir brandžiuose medynuose, bet ir dalyje retinimo bei einamųjų amžiaus medynų.

Palyginus su praeita miškotvarka pasikeitė parengta kartografinė ir projektinė medžiaga. Siekiant vienodumo su žemėtvarkos planine medžiaga, planšetai gaminami masteliu M 1:10000, medynų planai – M 1:20000. Technologiniuose planšetuose (M 1:10000) pateikta informacija apie projektuojamus kirtimus: ugdymo kirtimo rūšis, pagrindinio kirtimo būdu, iškertamas tūris (bendras). Juose atžymėtos suprojektuotos pagrindinių kirtimų biržės.

1991 metų miškotvarka vykdyta tais pačiais metodais, kaip ir 1981 metų miškotvarka. Kvartalų vidaus situacija išskirta naudojant 1989 metų spektrozonalines aerofoto nuotraukas. Išskiriant sklypus buvo siekiama juos stambinti ir stabilizuoti jų ribas. Minimaliu sklypo plotu priimta: medynai – 0,5 ha, neželdomos plynumos ir nenaudojamos ne miško žemės – 0,3 ha, želdiniai, želdomos plynumos, žemės ūkio naudmenos ir kitos paskirties plotai – 0,1 ha. Taksuojant medynus buvo lyginama su praeitos miškotvarkos nustatytais rodikliais ir siekta jų perimamumo. Dalyje medynų vykdyta patikslinta taksacija, panaudojant Biterlicho prietaisą (brandūs ir paskutinės amžiaus klasės medynai). Lauko darbų metu įvertintos įvykdytos ūkinės priemonės. Rietavo miškų urėdijoje inventorizuotas 34926 ha miškų plotas suskirstytas į 14 girininkijų.

2005 m. miškų inventorizacija atlikta vadovaujantis Lietuvos miškotvarkos taisyklėmis, taksacinės kortelės pildymo instrukcija, sutartimi su Aplinkos ministerija dėl miškotvarkos darbų atlikimo, I-mo miškotvarkos pasitarimo protokolu ir kitais normatyviniais dokumentais.

Kartografijai sudaryti panaudoti spektriniai zoniniai ortofotoplanai (M 1:10000) Lietuvos koordinačių sistemoje (aerofografavimą 2004 m. atliko suomių firma FM – KARTTA).

Miško žemės suskirstytos pagal nuosavybės formas:

- privatūs miškai, t.y. juridiškai įteisinti (jų ribos pagal privačias valdas įbraižytos kadastriniame plane ir įregistruoti žemės registre);
- rezervuoti nuosavybės teisių atkūrimui miškai, t.y. buvę privatūs miškai, dėl kurių grąžinimo dar nepriimti sprendimai, neapsisprendę patys savininkai, taip pat miškai, numatyti grąžinti ekvivalentine natūra bei suteikiant lygiavertį plotą už žemę (šių plotų preliminarinės ribos nustatytos pagal valstybės išperkamos ir neprivatizuotinos žemės planus bei ūkinės veiklos apribojimų žemėlapius);
- valstybinės reikšmės miškai - jų ribos patvirtintos LRV 2004 m. lapkričio 3 d. nutarimu Nr. 1370.

Taksacija vykdyta tais pačiais principais, kaip ir prieš tai buvusioje miškotvarkoje, t.y. siekiama sklypų ribų stabilumo ir taksacinių rodiklių perimamumo. Tam tikslui taksatoriai naudojo praeitos miškotvarkos planšetų kopijas (abrisus) bei aktualizuotus taksacinių sklypų aprašymus, paimtus iš duomenų bazės.

Valstybiniuose miškuose kvartalinis tinklas nekeistas. Buvusi žemės ūkio įmonių teritorija suskirstyta kvartalais natūraliomis ribomis, laikantis kadastro vietovių ir blokų ribų, taikant ištisinę numeraciją visoje teritorijoje. Privačiuose ir kituose miškuose inventorizuotos tik miško žemės.

Valstybinės reikšmės miškuose brandūs medynai taksuoti atrankiniu metodu, naudojant kampinio matavimo prietaisą (Biterlicho lazdelę), privačiuose ir kituose miškuose atlikta vizualinė taksacija.

Miško ūkinės priemonės projektuotos pagal miškininkystės reikalavimus, naudojant atitinkamus normatyvus, algoritmus. Privačiuose ir kituose miškuose ūkinės priemonės neprojektuotos, išskyrus miško atkūrimą kirtavietėse, miško aikštėse.

Įvykdytos ūkinės priemonės vietovėje vertintos ir analizuotos tik valstybinės reikšmės miškuose, želdinių būklė įvertinta visuose miškuose.

Sklypų ribų įvedimas į skaitmeninę duomenų bazę atliktas monodigitalizavimo būdu, vektorizuojant miškų masyvų ir taksacinių sklypų ribas kompiuterio ekrane GEOVEKTRA programinės įrangos pagalba. Suformuojama pradinė GIS duomenų bazė, kuri toliau tvarkoma panaudojant PC ARC/INFO programinę įrangą. Kartografinei medžiagai spausdinti naudota PC ARC/INFO, ARCVIEW programinės įrangos.

2015 m. miškų inventorizacija atlikta vadovaujantis Miškotvarkos darbų vykdymo instrukcija (2010 m. sausio 14 d. Nr. 11-10-V; ir 2011 m. redakcija), Taksacinės kortelės pildymo instrukcija (2011 m. liepos 29 d.), sutartimi su Aplinkos ministerija dėl miškotvarkos darbų atlikimo ir kitais normatyviniais dokumentais.

Visi miškotvarkos lauko darbų etapai atlikti panaudojant GIS technologijas. Miškotvarkos darbų kartografinį pagrindą sudaro LR georeferencinis pagrindas GDB10LT. Pastarasis yra sudaromas bei atnaujinamas Lietuvos skaitmeninio ortofotografinio M 1:10000 žemėlapio ORT10LT pagrindu. Miško riba yra svarbi georeferencinio pagrindo dalis. Miškų inventorizacijos darbai turi užtikrinti nuolatinį miško ribos tikslinimą.

Ortofotografiniai žemėlapiai (M 1:10000) sudaryti Lietuvos koordinačių sistemoje (LKS-94.). Jie parengti vykdant žemės ūkio ministerijos PHARE projektą dėl pasėlių laukų blokų duomenų bazės tikslinimo. Autorinės teisės priklauso Nacionalinei žemės tarnybai. Aerofotografavimas atliktas 2005, 2009, 2010 m. 1:20000 masteliu. Neigiama šių žemėlapių savybė – naudota natūralių spalvų fotojuosta, ribojanti medžių rūšių išskyrimą, ko nebūna naudojant spalvotą spektrinę-zoninę aerofotonuotrauką. Todėl konkurso būdu buvo pasirinkta firma, kuri 2014 m. atliko aerofotografavimą specialiai miškų inventorizacijai, naudojant atitinkamos spektrinės gamos fotojuostą.

Taksacinių sklypų ribų (kvartalų vidaus situacijos) projektas rengtas naudojant ortofotografinius žemėlapius (planus), aerofotonuotraukas užtikrinant maksimalų vidaus situacijos, taksacinių rodiklių bei ūkinių priemonių pereinamumą. Pereinamumas užtikrinamas, naudojantis praeitos miškotvarkos inventorizacijos bei projekto duomenimis.

Miškotvarka privalo įvertinti visas valstybinės reikšmės miškų ribas. Ribų ir riboženklių būklė pažymima foto abrise.

Miškai pagal nuosavybės formas suskirstyti į:

- valstybinės reikšmės miškai (jų ribos patvirtintos LRV nutarimais);
- privatūs miškai ir miškai, skirti nuosavybės teisių atkūrimui;
- kitų naudotojų ir valdytojų miškai.

VĮ Rietavo miškų urėdijos miškuose kvartalinis tinklas nekeistas, numeracija tai pat.

Visi medynai inventorizuoti vizualiniu su matavimo elementais metodu. Aprašant išskirto taksacinio sklypo rodiklius, išlaikant pereinamumą ir padaryti šie pakeitimai:

- - įvesta 5B bonitetinė klasė (tik pušynams Pa augavietėje), kai medyno parametrai (amžius, aukštis) neatitinka žemiausio boniteto, sklypas aprašomas kaip pelkė, nurodant apaugimą;
- - minimalus medyno skalsumas - 0,3, išskyrus medynus po neplynų kirtimų - 0,2;
- - miškų grupė sklypui įrašoma vadovaujantis aktualiu Vyriausybės nutarimu dėl miškų priskyrimo miškų grupėms. Kai sklypui nustatytas miškų pogrupis neatitinka Vyriausybės patvirtintų normatyvų (2001 09 26 Nr. 1171; 2008 06 05, Nr. 547) įrašomas ir siūlomo miškų pogrupio kodas pagal normatyvus;
- - sklype aprašomi gamtiniai kraštovaizdžio, kultūros paveldo, rekreaciniai, Raudonosios knygos ir kiti saugomi bei Europos ekologinio tinklo Natura 2000 objektai, esantys miško žemėje;
- - energetikos trasos platesnės nei 15 m. aprašomos tik valstybinės reikšmės miškuose atskiru sklypu;
- - žemė, apauganti mišku. Miškų ūkio, konservacinės pagrindinės tikslinės žemės naudojimo paskirties arba laisva valstybinė ne miško žemė, kai viename hektare yra ≥2000 vnt. ir ≥ 1m. vidutinio aukščio spygliuočių ar kietųjų lapuočių arba ≥ 4000 vnt. ir ≥ vidutinio aukščio minkštųjų lapuočių rūšių savaime želiančių medžių, kurių vidutinis amžius mažesnis kaip 20 metų, aprašoma kaip žemė, apauganti mišku.

Miško ūkinės priemonės projektuotos pagal miškininkystės reikalavimus, naudojant galiojančius teisės aktus, atitinkamus normatyvus, algoritmus. Privačiuose ir kituose miškuose ūkinės priemonės neprojektuotos, išskyrus miško atkūrimą kirtavietėse, miško aikštėse. Įvykdytos ūkinės priemonės vietovėje vertintos ir analizuotos tik valstybinės reikšmės miškuose, tik želdinių būklė įvertinta visuose miškuose.

Lauko darbų metu vyko miškotvarkos pasitarimas, kuriame aptartos taksacinių sklypų skyrimo, jų stabilumo, taksacijos, ūkinių priemonių projektavimo ir vertinimo aktualijos.

1 pav. Miškotvarkos pasitarimas VĮ Rietavo miškų urėdijoje

MIŠKOTVARKOS PARENGTA TAKSACINĖ, KARTOGRAFINĖ IR PROJEKTINĖ MEDŽIAGA

1.2. lentelė

Paslaugos pavadinimas	Mato vnt.	Mastelis	Egz. skaičius
1. Baziniai miškų žemėlapiai girininkijomis(8 girininkijos)	egz.	1:10000	1
2. Medynų planai girininkijomis M 1:20 000	egz.	1:20000	2
3. Miško kvartalų žemėlapiai dažyti pagal vyraujančias medžių rūšis ir brandumo grupėmis visai teritorijai. A 4 formato albumas.	egz.	1:10000	1
4. Miško kvartalų žemėlapiai dažyti pagal suprojektuotas ūkines priemones visai teritorijai			
A 3 formato albumas	egz.	1:10000	1
A 4 formato albumas	egz.	1:10000	1
5. Miškų grupių ir pogrupių žemėlapiai:			
Miškų urėdijos schema rulone laminuotas	egz.	1:50000	1
Girininkijų teritorijų planai rulone	egz.	1:25000	1
6. Miškų administracinio suskirstymo žemėlapis:			
Rulone laminuotas	egz.	1:50000	1
7. Miškų priešgaisrinių priemonių žemėlapis su priešgaisrinėmis juostomis, vandens paėmimo vietomis ir kt.:			
Schema miškų urėdijai rulone laminuotas	egz.	1:30000	2
Planai miškų urėdijai, paklijuotas ant drobės sulankstomi	egz.	1:50000	2
8. Miškų urėdijos valdomų valstybinės reikšmės miškų žemėlapis			
Laminuotas rulone su kadastriniais numeriais	egz.	1:50000	1
9. Rekreacinio sutvarkymo projektas (projekto aiškinamasis raštas): Rekreacinio planavimo schema miškų urėdijai	Kompl.	1:50000	1
10. Gamtosaugos projektas (aiškinamasis raštas):	Kompl.		
Schema miškų urėdijai		1:50000	1
Gamtosauginiai planai girininkijomis rulone laminuoti		1:20000	1

KITA PROJEKTO MEDŽIAGA

1. Miškų urėdijos vidinės miškotvarkos aiškinamasis raštas, suvestinių miško išteklių inventorizacijos duomenų lentelės	Kompl.		4
2. Girininkijų aiškinamieji raštai	Kompl.		2
3. Taksoraščiai girininkijomis, pirmo penkmečio pagrindinių kirtimų biržių projektavimas, biržių išdėstymo žinialapiai, ūkinių priemonių žinialapiai	Kompl.		2

1.1.3. EKONOMINIŲ IR SOCIALINIŲ POREIKIŲ PROGNOZĖ

Miškai, o ypač valstybinės reikšmės, visuomenės ir valstybės gyvenime atlieka įvairias funkcijas. Viena iš jų socialinė, visuomenė naudojasi jais poilsiui, rekreacijai, uogavimui, grybavimui ir pan.

Pastaraisiais metais ypač daug dėmesio skiriama valstybinių miškų pritaikymui visaverčiam lankymuisi ir turiningam poilsiui gamtoje. Kuriant rekreacinę infrastruktūrą miškuose, orientuojamasi į labiausiai pamėgtus ir lankomus miško sklypus, siekiant sureguliuoti miško lankytojų srautus, nukreipiant poilsiautojus į saugius priešgaisriniu požiūriu miško sklypus. Pažintinių ir mokomųjų objektų kūrimas leidžia visuomenei pažinti gamtos turtus, kultūros paveldo vertybes. Taip auklėjama visuomenė, ugdomas jos kultūrinis elgesys gamtoje. Rekreacinių priemonių dėka miškas mažiau šiukšlinamas, kraštovaizdžiui nepadaroma žala arba ji yra minimali, mažinamas miško gaisrų kilimo pavojus ir pan.

Vienas iš miškų ūkio plėtros strateginių tikslų, įvardintų Nacionalinėje miškų ūkio sektoriaus plėtros programoje, yra visuomenės bendrųjų su miškais susijusių reikmių tenkinimas. Ši sąvoka apima – rekreacinių miškų funkcijų plėtrą, rekreacinės infrastruktūros objektų miškuose įrengimą ir tvarkymą, kultūros paveldo objektų ir paminklinės apsaugos išsaugojimą miškuose, visuomenė palankiai vertina ir neplynų kirtimų dalies didinimą, atsižvelgiant į jų ekologinį ir socialinį vaidmenį.

Lietuvos Respublikos teritorijos bendrajame plane miškininkystės plėtra numatoma atsižvelgiant į pagrindinius Lietuvos miškų politikos tikslus. Šiems tikslams, šalia kitų, taip pat yra priskiriamas miškų rekreacinio potencialo didinimas.

Lietuvoje yra ryškūs regioniniai gamtinių, ekonominių, demografinių ir infrastruktūrinių išteklių skirtumai, lemiantys šalies regionų socialinės - ekonominės padėties neatitikimus. Siekiant užtikrinti visų šalies regionų tolygią ekonominę plėtrą ir subalansuotą socialinę gerovę, yra rengiami regionų plėtros planai, kurių viena iš sudedamųjų dalių yra apskričių, savivaldybių strateginiai plėtros planai. Savivaldybės strateginio plėtros plano tikslas – identifikavus savivaldybės stiprybes, galimybes bei silpnybes ir grėsmes, nustatyti savivaldybės vietą ir vaidmenį šalies ir tarptautiniame kontekste, suformuluoti plėtros perspektyvas.

Rengiant VĮ Rietavo miškų urėdijai vidinės miškotvarkos projektą, atsižvelgta į teritorijos planavimo dokumentų nuostatas, sprendinius:

1) LR teritorijos bendrasis planas, patvirtintas LRS nutarimu „Dėl Lietuvos respublikos teritorijos bendrojo plano“, 2002 m. spalio 29 d. Nr. IX-1154;

2) Rietavo savivaldybės teritorijos bendrasis planas (2007);

3) Tauragės apskrities teritorijos bendrasis (generalinis) planas patvirtintas (2011);

4) Telšių apskrities teritorijos bendrojo (generalinis) planas patvirtintas (2010);

5) Rietavo savivaldybės 2016 strateginis veiklos planas (2010 m. spalio 21 d. sprendimu Nr. T2 - 216).

Lietuvos Respublikos Bendrajame plane miškininkystės plėtra numatoma atsižvelgiant į pagrindinius Lietuvos miškų politikos tikslus. Šiems tikslams priskiriami:

- daugiatikslės ir miško išteklius tausojančios miškų ūkio veiklos užtikrinimas suderinant ekonomines, socialines ir ekologines miško funkcijas;
- šalies teritorijos miškingumo didinimas;
- biologinės įvairovės išsaugojimas ir miškų rekreacinio potencialo didinimas;
- šalies pramonės ir gyventojų aprūpinimas mediena.

Miškininkystės plėtra numatoma teritoriškai diferencijuoti atsižvelgiant į : a) gamtinį žemių ir miškų našumą, b) esamą miškingumą ir jo didinimo potencialą, c) vyraujančių medynų formuojančių medžių rūšių paplitimą, d) miškų apsauginę svarbą. Pagal tai, bei papildomai įvertinus perspektyvinio miškų naudojimo intensyvumą, buvo nustatytos strateginės miškininkystės plėtros zonos ir pazoniai (žr. pav. „Miškų teritorijos“)

Rietavo savivaldybės teritorijos bendrasis planas (2007). Atsižvelgta į LR teritorijos bendrojo plano nustatytus šalies raidos tikslus ir principus bei jų įgyvendinimo prioritetus.

Vykdant miško žemių plėtra atsižvelgiama į gamtinį žemių našumą, esamą miškingumą ir jo didinimo potencialą, miškų apsauginę ir rekreacinę svarbą. Svarbiausiomis ekologinio stabilizavimo teritorijomis paprastai priskiriamos gamtinio karkaso elementai – geologinės takoskyros bei labiausiai išreikšti migraciniai koridoriai.

1.2. MIŠKŲ URĖDIJOS VEIKLOS TERITORIJOS CHARAKTERISTIKA

1.2.1. FIZINĖ - GEOGRAFINĖ CHARAKTERISTIKA

VĮ Rietavo miškų urėdija yra vakarinėje Lietuvos dalyje. Miškų urėdijos teritoriją išsidėsčiusi keturiose savivaldybėse. Urėdijos plotas – apie 171 tūkst. ha, iš jų 36,9 proc. užima miškai.

Fizinis – geografinis rajonavimas. Pagal Lietuvos fizinį – geografinį rajonavimą (A. Basalykas, 1965) VĮ Rietavo miškų urėdija patenka į 2 rajonus.

Vakarų Žemaičių plynaukštė apima didžiąją miškų urėdijos teritorijos dalį. Rietavo miškų urėdija patenka į Rietavo, Endriejavo – Judrėnų, Veiviržėnų – Vainuto ir Tenenių – Šilalės mikrorajonus. Rietavo mikrorajonui priskiriama Rietavo lyguma įsiterpusi tarp Vidurio Žemaičių aukštumos ir Endriejavo – Kulių kalvos ruožo. Šiame mikrorajone vyrauja lygumos. Tik šiauriniame pakraštyje išskiriamas stambiai ir lėkštai kalvotosios priesmėlingosios lygumos vietovaizdis. Mikrorajone pažymėtina Aukštojo tyro pelkė. Miškų urėdijos teritorija apima šiaurinę Endriejavo – Judrėnų mikrorajono dalį. Čia vyrauja kalvotasis duburiuotasis priemolingasis vietovaizdis. Tik nedidelė Veiviržėnų – Vainuto mikrorajono dalis (rytiniame pakraštyje) patenka į urėdijos teritoriją. Tenenių – Šilalės mikrorajonas apima pakraštinių moreninių darinių ruožą, iš pietų užtveriantį Rietavo lyguma ir yra pereinamojo pobūdžio tarp Vakarų Žemaičių plynaukštės ir Vidurio Žemaičių aukštumos. Aplink Tenenių miestelį vyrauja smulkiai banguotasis daubuotasis giliai slėniuotasis priemolingasis vietovaizdis, o aplink Šilale vyrauja stambiai banguotoji priesmėlingoji pelkingoji lyguma.

Vidurio Žemaičių aukštuma apima pietrytinę miškų urėdijos dalį. Ji yra suskirstyta į aštuonis mikrorajonus. Į miškų urėdijos, Į urėdijos teritoriją patenka Žlibinų – Tverų, Laukuvos – Kvėdarnos, Varnių Luokės – Kaltinėnų mikrorajonus. Pietvakarinė – Žlibinų – Tverų mikrorajono dalis patenka į miškų urėdijos teritoriją. Vyrauja smulkiai ir apystačiai kalvotasis – daubotasis priemolingasis vietovaizdis. Laukuvos Kvėdarnos mikrorajonui būdingi vienas prie kito prišlieti kalvagūbriai su pelkiniais duburiais tarpgūbriuose. Varnių mikrorajone vyrauja pelkėmis ir ežerais užimtas vietovaizdis. Mažiausiai miškingas miškų urėdijos yra Luokės – Kaltinėnų mikrorajonas. Jam būdingas stambiai kalvotasis priesmėlingasis vietovaizdis.

Rietavo miškų urėdijos miškai priskirti Žemaitijos mišrių eglynų gamtiniam našumo rajonui, kuris skirstomas į 2 parajonius. Miškų urėdijos miškai priskirti Žemaitijos našių mišrių eglynų miškų parajoniui. Skirstant miškus pagal gamtinius našumo rajonus, priimtus dėmesin ne tik augaviečių ir medynų našumas, bet ir rūšinė sudėtis , dirvožemio vienodumas, jo litologinė charakteristika. Gamtiniame našumo rajone kompleksas miško augimo sąlygų (klimato, dirvožemio), vertinamų medynų našumu, gali būti laikomas vienodu arba beveik vienodu. Parajonio ir miškų urėdijos valstybinės reikšmės miškų plotas (proc.) pagal vyraujančias medžių rūšis: pušynai – 28 proc. (7 proc.), eglynai – 33 proc. (56 proc.), ąžuolynai - 1 proc. (2 proc.), beržynai - 25 proc. (19 proc.), juodalksnynai – 6 proc. (12 proc.), drebulynai - 3 proc. (2 proc.), baltalksnynai - 3 proc. (2 proc.). VĮ Rietavo miškų urėdijos miškuose keturis kartus mažiau pušynų, ženkliai daugiau eglynų ir juodalksnynų nei parajonio miškuose. Pušynų einamasis prieaugis – 4,6 m^3/ha yra 1 m^3/ha mažesnis nei parajonio pušynų nes didžioji dalis pušynų (56 proc.) auga pelkėse ir užmirkusiose augavietėse. Vidutinis pušynų bonitetas – 3,8. Nors per vykmetį eglynai buvo stipriai pažeisti vėjavartų ir liemenų kenkėjų, tačiau einamasisi prieaugis (7,3 $m^{3/}$ha) tik 0,4 $m^{3/}$ha mažesnis nei parajonio. Beržynų einamasis prieaugis 1,0 $m^{3/}$ha, juodalksnynų - 0,8 m^3/ha didesnis.

Lietuvos Respublikos bendrajame plane miškininkystės plėtra numatoma atsižvelgiant pagrindinius Lietuvos miškų politikos tikslus. Miškininkystės plėtra numatoma teritoriškai diferencijuoti atsižvelgiant į žemių ir miškų našumą, esamą miškingumą ir jo didinimo potencialą, vyraujančių medynus formuojančių medžių rūšių paplitimą, miškų apsauginę svarbą. Pagal tai bei papildomai įvertinus perspektyvinio miškų naudojimo intensyvumą buvo nustatytos strateginės miškininkystės plėtros zonos bei pozoniai

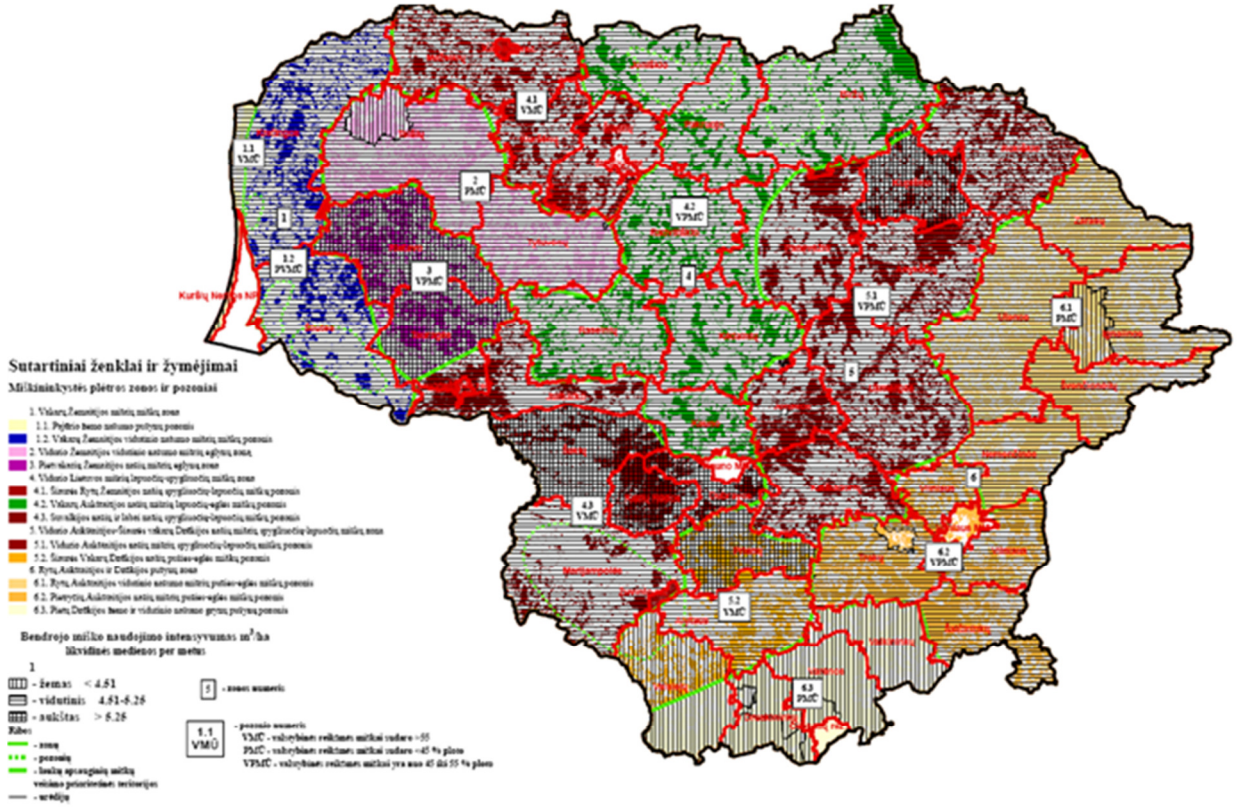

2 pav. Lietuvos Respublikos bendrasis planas. Miškininkystės plėtros zonos ir pozoniai

VĮ Rietavo miškų urėdijos miškai priskirti Pietvakarių Žemaitijos našių mišrių eglynų zonai (2 pav.) Zonos miškai išsiskiria didžiausiu Lietuvoje našumu – 6,4 $m^{3/}$ha. Šioje zonoje prognozuojamas intensyviausias Lietuvoje miško naudojimas (5-5,5 $m^{3/}$ha likvidinės medienos per metus). Miškų urėdijos medynų einamasis prieaugis - 7,77 $m^{3/}$ha, o projektuojamas naudojimas - 4,2 m^3 likvidinės medienos iš 1 ha. Labai svarbus šioje zonoje eglynų plotų plėtimas, jų atsparumo, stabilumo didinimas, siekiant išnaudoti potencines augaviečių galimybes.

Klimatas. Vietovės klimatas yra tos vietovės daugiametis orų, atmosferos sąlygų būsenos režimas, kurį apibūdina meteorologinių elementų visuma.

VĮ Rietavo miškų urėdijos administruojama teritorija priklauso vidutinių platumų klimato zonai. Rietavo rajonui klimatui didelę įtaką daro atnešamos oro masės. Kaip ir visoje Lietuvos teritorijoje, taip ir Rietavo rajone yra dažniausiai vidutinių platumų oro masės, ateinančios iš Atlanto vandenyno (jūrinis oras) ir Rytų Europos (žemyninis oras).

Vyrauja vakarų ir pietvakarių krypties vėjai. Vidutinė metinė oro temperatūra yra $6,3^0$ C, sausio mėnesio vidutinė temperatūra - $-5,0^0$ C, liepos mėnesio – $17,0^0$ C. vidutinis metinis kritulių kiekis apie 700 mm. Vidutinė vegetacijos trukmė – 189 dienos.

Vandenys. Lietuva yra drėgmės pertekliaus zonoje. Joje metų kritulių kiekis gerokai didesnis už tą drėgmės kiekį, kuris gali būti išgarintas esamose temperatūrinėse sąlygose. Kritulių vandens dalis, neišgaravusi atgal į atmosferą, patenka į požemį ir sudaro požeminius vandenis arba

betarpiškai nuteka paviršiumi ir sudaro upių tinklą. Upių tinklas yra sudėtingo fizinio geografinio proceso rezultatas.

Didžioji dalis upių pratekančių per miškų urėdijos teritoriją priklauso Nemuno baseinui. Didžiausieji dešinieji intakai – Jūra ir Minija. Ventos upės baseinui priklauso tik keli nedideli upeliai iš kurių didžiausias yra Rešketa (Tverų girininkija). Dešinieji Jūros intakai, išskyrus Lėtausą , tai nedideli upeliai. Didžiausieji kairieji intakai – Akmena, Aitra, Lokysta. Kairiųjų Minijos intakų (Veiviržo, Ašvos, Šalpės, Tenenio, Judrės, Stigrės), o tai pat Jūros upės ištakos yra Rietavo miškų urėdijos teritorijoje.

Didžiausias miškų urėdijos teritorijoje ežeras yra Paršežeris (193 ha), kuris yra Varnių regioninio parko teritorijoje ir patenka į vietovių, atitinkančių gamtinių buveinių apsaugai svarbių teritorijų atrankos kriterijus, sąrašą (Paršežerio – Lūksto pelkių kompleksas). Iš mažesnių ežerų pažymėtini Požeris, Dievyčio, Kapstatų, Kupsčio, Ruškio ežerai.

Pagal ilgesnes upes, prie kurių yra miškų, išskirtos vandens telkinių apsaugos zonos, kurių plotis nustatytas, priklausomai nuo upės ilgio ir baseino ploto:

2006 m. miškotvarkos projekte vandens telkinių apsaugos zonos išskirtos vadovaujantis LR aplinkos ministro 2001-07-07 įsakymu Nr. 540 .

Pagal šio įsakymo 2007-02-14 Nr. D1-98 redakciją:

Apsaugos zonos (miško žemėje):

- **500** m -prie Nemuno, Neries bei prie ežerų ir tvenkinių, kurių plotas didesnis kaip 200 ha;
- **200** m - prie ilgesnių kaip 50 km upių bei prie ežerų ir tvenkinių, kurių plotas 50-200 ha;
- **100** m – prie upių nuo 10 iki 50 km;
- - miško žemėje prie 10 km ir trumpesnių upių bei ežerų ir tvenkinių, kurių plotas mažesnis kaip 50 ha, prie visų kanalų, miestų ir miestelių teritorijose prie visų vandens telkinių – apsaugos zonos plotis lygus apsaugos juostos pločiui.

Naujoje įstatymo redakcijoje upės baseino plotas, kaip zonos pločio išskyrimo rodiklis, pakeistas upės ilgiu. Papildomai 100 m. pločio zonos išskiriamos prie upių 10 – 50 km. ilgio, todėl padidėjo upių kiekis, prie kurių išskiriamos vandens apsaugos zonos. Tačiau atlikus LRV 2001-09-26 nutarimo Nr. 1171 „ Dėl priskyrimo miškų grupėms tvarkos aprašo ir miškų priskyrimo miškų grupėms normatyvų patvirtinimo“ pakeitimo (2011-04-21 Nr. 855) vandens telkinių zonų miškams priskirti prie ilgesnių kaip 50 km upių ir ant tų upių įrengtų tvenkinių bei prie ežerų ir tvenkinių, kurių plotas didesnis kaip 50 ha. Vandens telkinių apsaugos zonoms priskiriama pagal Aplinkos ministerijos nustatytus. Neliko 100 m. pločių zonų prie upių nuo 10 iki 50 km. ir 200 m. apsaugos zonų prie ežerų 10-50 ha, bei 100 m. apsaugos zonų prie ežerų 0,5 – 10 ha.

Projektas rengiamas vadovaujantis Vyriausybės patvirtintais miškų priskyrimo miškų grupėms sąrašais, o visi pakeitimai pateikiami tik projektuojamų miškų grupių plane. Formuojant sklypus tenka atsižvelgti į esamas apsaugos zonas ir projektuojamas, taip skaidant sklypus.

Prie upių vandens apsaugos zonas neretai perdengia aukštesnei miškų grupei priskiriami ekosistemų apsaugos, rekreaciniai arba priešeroziniai miškai. Todėl vandens apsauginių miškų plotas yra nedidelis.

VĮ RIETAVO MIŠKŲ URĖDIJOS VEIKLOS TERITORIJOJE ESANČIOS UPĖS

1.3. lentelė

Pavadinimas	Ilgis, km	Apsaugos zonos plotis
Upės (ilgesnės kaip 50 km)		
Minija	213	**200**
Jūra	177	**200**
Akmena	80	**200**
Tenenys	74	**200**
Veiviržas	71	**200**
Ašva	52	**200**

1.2.2. MIŠKŲ URĖDIJOS EKONOMINĖ IR SOCIALINĖ APLINKA

VĮ Rietavo miškų urėdijos miškai išsidėstę vakarų Lietuvoje. Administracinis savivaldybės ir miškų urėdijos centras - Rietavo miestas. Didžioji dalis miškų urėdijos miškų yra Rietavo savivaldybėje, kita dalis Klaipėdos, Šilalės ir Plungės rajonų savivaldybėse. Rietavo savivaldybė priklauso Telšių apskričiai. Ši savivaldybė užima 586 km ^{2} plotą. Savivaldybės teritorijoje esantys miškai priklauso dviem miškų urėdijom. Šiaurinė dalis priklauso VĮ Telšių miškų urėdijai, o visa likusi savivaldybės dalis VĮ Rietavo miškų urėdijai.

Rietavo savivaldybės teritorijoje pagal statistikos departamento 2016 m. liepos 1 d. duomenis gyveno 7844 gyventojai. Tai gerokai rečiau apgyvendintų savivaldybių Lietuvoje, šiuo metu tesiekia 13,4 gyventojų / km^2, tai yra žymiai mažiau už bendrą šalies (44,2 gyvent. / km^2). Visa savivaldybės teritorija suskirstyta į penkias seniūnijas. Šioje teritorijoje yra 1 miestai, 1 miestelis, 104 kaimai. Į VĮ Rietavo miškų urėdijos teritorija patenka 3 seniūnijos: Rietavo miesto, Rietavo, Tverų.

Per pastaruosius dešimt metų Rietavo savivaldybės gyventojų skaičius tik mažėjo palyginus su visa Telšių apskritimi ir Lietuvos Respublika čia buvo stebimas nemažas gyventojų sumažėjimas. Čia analizuojamu laikotarpiu dėl vidinės ir tarptautinės migracijos skirtumai buvo neigiami. Iš Rietavo savivaldybės išvyko daugiau negu atvyko. Pagal amžiaus grupes daugiau kaip pusę Rietavo savivaldybės gyventojų sudaro darbingo amžiaus (15-59 metų). Rietavo sav. būdinga gyventojų senėjimo tendencija, tam reikšmės turi mažėjantis gimstamumas ir jaunimo emigracija. Darbingo amžiaus žmonių mažėjimas neleidžia plėtotis verslui ir paslaugų sektoriaus plėtrai rajone.

Registruotų bedarbių ir darbingo amžiaus gyventojų santykis yra svarbus rodiklis kalbant apie gyventojų užimtumą ir nedarbą. Pagal Statistikos departamento duomenis, 2015 m. nedarbas sudarė 7,5 %. Pagal teritorinės darbo biržos duomenis, Rietavo savivaldybėje 60 % darbo biržoje užsiregistravusių asmenų yra moterys.

Statistikos departamento duomenimis, 2015 m. pradžioje Rietavo savivaldybėje veikė 175 ūkio subjektų. Didžioji dalis savivaldybės įmonių yra smulkios, kurios sudaro apie 58 % ir jose dirba iki 4 asmenų, o įmonių, kuriose dirba nuo 50 iki 99 asmenų yra 8 tai sudaro apie 5 %.

Pagal ekonomines veiklos rūšis Rietavo savivaldybėje daugiausia užsiima didmenine ir mažmenine prekyba, variklinių transporto priemonių ir motociklų remontas, bei kita aptarnavimo

veikla, švietimas, sveikatos priežiūra, apdirbamoji gamyba, nekilnojamasis turtas, transporto saugojimas, statyba, žemės ūkis, miškininkystė ir žuvininkystė ir kita aptarnavimo veikla.

Tiesioginių užsienio investicijų, tenkančių vienam gyventojui, rodiklis Rietavo savivaldybė gerokai atsilieka nuo šalies vidurkio.

Lietuvoje yra ryškūs regioniniai gamtinių, ekonominių, demografinių ir infrastruktūrinių išteklių skirtumai, lemiantys šalies regionų socialinės - ekonominės padėties neatitikimus. Siekiant užtikrinti visų šalies regionų tolygią ekonominę plėtrą ir subalansuotą socialinę gerovę, yra rengiami regionų plėtros planai, kurių viena iš sudedamųjų dalių yra savivaldybių strateginiai plėtros planai. Savivaldybės strateginio plėtros plano tikslas – identifikavus savivaldybės stiprybes, galimybes bei silpnybes ir grėsmes, nustatyti savivaldybės vietą ir vaidmenį šalies ir tarptautiniame kontekste, suformuluoti plėtros perspektyvas. Savivaldybės turimi finansiniai, materialiniai ir žmoniškieji ištekliai yra riboti, todėl priimant atskirus sprendimus reikia apgalvotai rinktis ir kaskart įvertinti naujai atsirandančias galimybes. Rajono plėtros strategijos identifikavimas leis racionaliai ir subalansuotai paskirstyti viešąsias ir privačias investicijas tarp atskirų veiklos sričių, efektyviai panaudoti turimus ir planuojamus gauti išteklius numatytiems tikslams pasiekti. Norint maksimaliai pasinaudoti struktūrinių fondų teikiamomis galimybėmis, savivaldybės plėtros kryptys ir prioritetai privalo atitikti nacionalinės plėtros strategijos (Bendrojo programavimo dokumento) prioritetus ir kryptis.

Svarbus yra ne tik strateginio plano dokumentas, bet ir pats planavimo procesas, kuomet priimant sprendimus ir nustatant regiono ar rajono prioritetus dalyvauja įvairios interesų grupės ir vietos bendruomenė.

Rietavo savivaldybės iki 2016 metų strateginis veiklos planas patvirtintas Rietavo rajono savivaldybės tarybos 2010 m. spalio 21 d. sprendimu Nr. T1 - 216.

Į miškų urėdijos teritorija patenka nemaža Tauragės apskrities Šilalės rajono savivaldybės dalis, kurioje yra 10 seniūnijų (Žadeikių, Traksėdžio, Tenenių, Palentinio, Laukuvos, Kvėdarnos, Kaltinėnų, Bilionių, Bijotų, Šilalės miesto, bei dalis Šilalės kaimiškosios seniūnijos). Ši savivaldybė užima apie 857 km ^{2} plotą VĮ Rietavo miškų urėdijos teritorijoje. Šioje savivaldybės teritorijoje apytiksliai gyvena 23723 gyventojų. Tai gerokai tankiau apgyvendinta negu Rietavo savivaldybė, šiuo metu siekia 27,7 gyventojų / km ^{2}, bet yra žymiai mažiau už bendrą šalies (44,2 gyv. / km^2). Šioje teritorijoje yra 1 miestai, 4 miesteliai, 294 kaimai.

Pietrytinę miškų urėdijos teritorijos dalį užima Klaipėdos apskrities Klaipėdos rajono savivaldybė (Endriejavo, Judrėnų ir bei Veiviržėnų seniūnijos dalis). Ši savivaldybė užima apie 315 km ^{2} plotą VĮ Rietavo miškų urėdijos teritorijoje. Šioje savivaldybės teritorijoje apytiksliai gyvena 5 tūkst. gyventojų. Tai tankiau apgyvendinta negu Rietavo savivaldybė, šiuo metu siekia 15,8 gyventojų / km ^{2}, bet yra žymiai mažiau už bendrą šalies (44,2 gyv. / km^2). Šioje teritorijoje yra 3 miesteliai, 60 kaimų.

Miškų urėdijos teritorijoje yra ir nedidelė Telšių apskrities Plungės rajono savivaldybės Stalgėnų seniūnijos dalis.

Miškų urėdijos veiklos teritorijoje šiuo metu gyvena apie 36,5 tūkst. gyventojų. Vienam gyventojui tenka 1,78 ha miško ir 373 ktm medienos (*Lietuvoje atitinkamai 0,68 ha ir 157 ktm*).

VĮ Rietavo miškų urėdijoje 2015 m. buvo 69 darbuotojai. Palyginus su 2013 m., darbuotojų buvo 64.

Per paskutiniuosius trejus metus VĮ Rietavo miškų urėdijos valstybinės reikšmės miškuose kasmet vidutiniškai relizuota 78,2 tūkst. m^3 medienos (1.4 lentelė). Kiek paruošia medienos privatūs savininkai, konkrečios apskaitos nėra.

MEDIENOS REALIZACIJA

1.4. lentelė

Realizuota medienos (tūkst. m^3)	2013 m.	2014 m.	2015 m.
	82,0	68,5	84,3
Iš to kiekio :			
eksportuota	-	-	-
panaudota vietos rinkoje	82,0	68,5	84,3
Iš to kiekio :			
Padarinė mediena iš viso	57,7	53,1	56,6
pjautiniai rastai	36,1	34,3	36,5
rąstai fanerai	-	-	-
popiermedžiai	21,6	18,8	20,1
tarmedžiai	-	-	-
plokščių mediena	7,8	5,4	9,6
Malkinė mediena	16,5	10,0	18,1

Miškų urėdijos veiklos teritorijoje yra 55 vnt medienos perdirbimo įmonių. Stambesnės iš jų: UAB „Šilalės mediena“, UAB „Rodamika“, UAB „Litforina“, AB „ Klaipėdos mediena“.

Didžioji medienos dalis parduodama metinio medienos pardavimo konkurso laimėtojams. Likusi dalis – mažmeninėje prekyboje, aukcionuose.

VĮ Rietavo miškų urėdijoje vidutiniškai kasmet visų rūšių kirtimais iškertama apie 82 tūkst. ktm medienos. Visa apvaliosios medienos sortimentų gamyba atliekama miške, tiesiog kertamoje biržėje. Sugaminti sortimentai medvežėmis išvežami į miško sandėlius. Dalį sortimentų gamybą ir išvežimo darbų rangos būdu atlieka privačios įmonės. Likusią dalį sortimentų gamybą atliekama miškų urėdijos medkirte „Hitachi“ ir iš kirtaviečių išveža miškų urėdijos medvežė „Komatsu“.

Miškų urėdijoje yra medienos ruošos, prekybos ir techninis padalinys. Visą pagamintą malkinę medieną miškų urėdija realizuoja vietos gyventojams, savivaldybėms, mokykloms globos ir rūpybos skyriams bei kitiems pirkėjams. Vadovaudamasi Prekybos apvaliąja mediena taisyklėmis. Vietos gyventojai malkomis aprūpinami pagal poreikį.

Kirtimo atliekų ruošimas ir realizavimas biokuro gamybai: 2013 m.- 5941 ktm, 2014 m. – 6292 ktm, 2015 m. – 6421 ktm. Miškų urėdijos teritorijoje veikia 3 katilinės naudojančios biokurą.

Yra galimybė gyventojams malkas ruoštis patiems, pirkdami iš miškų urėdijos statųjį mišką. Gyventojams malkų stačiu mišku miškų urėdija pardavė 2014 m. – 3000 m^3; 2015 m. – 3000 m^3.

1.2.3. MIŠKŲ URĖDIJOS VEIKLOS TERITORIJOS KELIAI

Pagal LR kelių įstatymą (1995 m.) keliai, atsižvelgiant į transporto priemonių eismo pralaidumą ir socialinę bei ekonominę jų reikšmę skirstomi į valstybinės ir vietinės reikšmės kelius. Valstybinės reikšmės keliai skirstomi į magistralinius, krašto ir rajoninius kelius. Vietinės reikšmės – į viešuosius ir vidaus kelius. Keliai nuosavybės teise priklauso valstybei, savivaldybėms, juridiniams ar fiziniams asmenims. Magistraliniai ir krašto keliai numeruojami. Valstybinės reikšmės kelius registruoja Susisiekimo ministerija, jų sąrašus tvirtina LR Vyriausybė. Vietinės reikšmės kelius registruoja bei jų sąrašus tvirtina savivaldybės.

Valstybinės reikšmės automobilių kelių sąrašas yra patvirtintas LR Vyriausybės 1999–06-09 nutarimu Nr. 757.

Pagal Kelių įstatymą valstybinės reikšmės kelių juostos **minimalus** plotis pagal kelio kategorijas:

Kelio kategorija	Minimalus kelio juostos plotis, m	Sanitarinės zonos plotis
1) automagistralės ir I kat. keliai	39	po 150 metrų
2) II kategorijos keliai	28	po 70 metrų
3) III kategorijos keliai	22	po 50 metrų
4) IV kategorijos keliai	19	po 20 metrų
5) V kategorijos keliai	18	po 20 metrų

Nuo kelio briaunos į abi puses nustatoma kelio sanitarinė apsaugos zona. Jos plotis priklauso nuo kelio kategorijos arba eismo intensyvumo (automobilių skaičius per parą).

Rietavo miškų urėdijos teritorijoje yra tankus valstybinės reikšmės kelių tinklas.

Teritorija kerta auto magistralė Kaunas – Klaipėda (68 km). Be to yra 153 km krašto kelių: Kryžkalnis – Laukuva – Rietavas – Vėžaičiai, Plungė – Rietavas – Šilalė – Tauragė, Telšiai _ Varniai – Laukuva, Šilalė – Laukuva ir Kvėdarna – Švėkšnos – Saugos. Tai pat tankus ir rajoninių kelių tinklas.

Visoje miškų urėdijos teritorijoje yra 658 km miško kelių, iš jų miškų urėdijos valdomuose miškuose 370 km. Miškų urėdijos valdomų ir prižiūrimų kelių su dirbtine danga yra apie 320 km. Vidutiniškai visų miškų 100 -ui ha miško tenka 1,03 km miško kelių. Miškų urėdijos valdomų 100 ui ha tenka – 1,62 km miško kelių (1.5. lentelė). Atskirose girininkijose kelių tankumas labai nevienodas. Tankiausias kelių tinklas yra Tverų (2,32 km/100 ha) ir Kaltinėnų (1,71 km/100 ha), rečiausias – Judrėnų g-oje (1,31 km/100 ha). Miškų urėdijos valdomuose miškuose miško keliai užima 172,1 ha plotą (įskaitytą į miško žemę).

Visi keliai yra pažymėti miškų žemėlapiuose M 1:10000, M 1:25000. Valstybinės reikšmės ir vietiniai su dirbtine danga keliai pažymėti žemėlapyje M 1:50000. Žemėlapiuose keliai sutartiniais ženklais suskirstyti pagal priklausomybę ir kelių plotį bei dangos tipą (su dirbtine danga ir natūralūs):

- Valstybiniai keliai su danga, platesni kaip 14 m;
- Savivaldybių keliai su danga 5-18 m pločio;
- Miškų urėdijos prižiūrimi keliai su danga 5-18 m pločio;
- Miško keliai be dangos (gruntiniai) 3-5 m pločio;
- Gruntkeliai 6-9 m pločio.

KELIŲ CHARAKTERISTIKA

1.5. lentelė

Kelių charakteristika		Ilgis, km	plotas	100 ha miško tenka kelių, km	
				visuose miškuose	miškų urėdijos valdomuose
Skroblės	Miško keliai visoje miškų urėdijos teritorijoje m. ž.	89,13	41,3	0,92	-
	Miškų urėdijos prižiūrimi ir valdomi miško keliai m. ž.	49,57	24,4	-	1,32
	Miškų urėdijos valdomi ir prižiūrimi ne miško žemėje	6,4	-	-	0,17
Tverų	Miško keliai visoje miškų urėdijos teritorijoje m. ž.	122,61	55,1	1,36	-
	Miškų urėdijos prižiūrimi ir valdomi miško keliai m. ž.	82,99	40,4	-	2,32
	Miškų urėdijos valdomi ir prižiūrimi ne miško žemėje	1,3	-	-	0,04
Judrėnų	Miško keliai visoje miškų urėdijos teritorijoje m. ž.	73,98	29,3	0,77	-
	Miškų urėdijos prižiūrimi ir valdomi miško keliai m. ž.	29,22	13,2	-	1,31
	Miškų urėdijos valdomi ir prižiūrimi ne miško žemėje	1,5	-	-	0,07
Žadvainių	Miško keliai visoje miškų urėdijos teritorijoje m. ž.	92,54	42,8	1,28	-
	Miškų urėdijos prižiūrimi ir valdomi miško keliai m. ž.	49,67	23,6	-	1,43
	Miškų urėdijos valdomi ir prižiūrimi ne miško žemėje	3,2	-	-	0,09
Girėnų	Miško keliai visoje miškų urėdijos teritorijoje m. ž.	52,43	22,6	1,13	-
	Miškų urėdijos prižiūrimi ir valdomi miško keliai m. ž.	37,28	16,8	-	1,61
Labardžių	Miško keliai visoje miškų urėdijos teritorijoje m. ž.	81,68	33,4	1	-
	Miškų urėdijos prižiūrimi ir valdomi miško keliai m. ž.	41,11	19,2	-	1,63
	Miškų urėdijos valdomi ir prižiūrimi ne miško žemėje	3,6	-	-	0,14
Tenenių	Miško keliai visoje miškų urėdijos teritorijoje m. ž.	74,7	31,5	1,07	-
	Miškų urėdijos prižiūrimi ir valdomi miško keliai m. ž.	52,1	23,1	-	1,59
	Miškų urėdijos valdomi ir prižiūrimi ne miško žemėje	8,2	-	-	0,25
Kaltinėnų	Miško keliai visoje miškų urėdijos teritorijoje m. ž.	70,86	26	0,84	-
	Miškų urėdijos prižiūrimi ir valdomi miško keliai m. ž.	28,34	11,4	-	1,71
Viso miškų urėdijoje	**Miško keliai visoje miškų urėdijos teritorijoje** m. ž.	**657,93**	**282**	**1,03**	**-**
	Miškų urėdijos valdomi ir prižiūrimi ne miško žemėje	**24,2**	**-**	**-**	**-**
	Miškų urėdijos prižiūrimi ir valdomi miško keliai	**370,28**	**172,1**	**-**	**1,62**
	Viso miškų urėdijos valdomų ir prižiūrimų kelių	**394,48**	**172,1**	**-**	**1,62**

1.2.4. MIŠKŲ URĖDIJOS VEIKLOS TERITORIJOS ADMINISTRACINIS IR KADASTRINIS SUSKIRSTYMAS

Didžioji dalis VĮ Rietavo miškų urėdijos miškai išsidėstę Rietavo savivaldybėje, kuri priklauso Telšių apskričiai. Rietavo savivaldybės teritorija suskirstyta į 5 seniūnijas: Rietavo, Medingėnų, Daugėdų, Tverų, ir Rietavo miesto. Į miškų urėdijos teritorija patenka nemaža Tauragės apskrities Šilalės rajono savivaldybės dalis, kurioje yra 10 seniūnijų (Žadeikių, Traksėdžio, Tenenių, Palentinio, Laukuvos, Kvėdarnos, Kaltinėnų, Bilionių, Bijotų, Šilalės miesto, bei dalis Šilalės kaimiškosios seniūnijos). Pietrytinę miškų urėdijos teritorijos dalį užima Klaipėdos apskrities Klaipėdos rajono savivaldybė (Endriejavo, Judrėnų ir bei Veiviržėnų seniūnijos dalis).

Miškų urėdijos teritorijoje yra ir nedidelė Telšių apskrities Plungės rajono savivaldybės Stalgėnų seniūnijos dalis.

Žemėvaldoms ir žemės sklypams identifikuoti savivaldybių teritorijos suskirstytos į kadastro vietoves ir blokus. Rietavo savivaldybės teritorijoje yra 7 kadastro vietovės, kurios suskirstytos į 61 bloką. Į miškų urėdijos teritorija pilnai patenka 17 Šilalės rajono savivaldybės kadastro vietovės be 2 kadastro vietovių dalys (111 blokų). Miškų urėdija užima 4 Klaipėdos rajono savivaldybės kadastro vietoves (30 blokų) bei Plungės rajono savivaldybės Stalgėnų ir Kulių kadastro vietovių dalis (2 blokai).

Miškų masyvuose blokų ribos tapatintos su kvartalų ribomis, o kadastro vietovių su girininkijų ribomis, tačiau reorganizavus girininkijas, jų ribos ne visada sutampa su vietovių ribomis. Ne miško masyvuose formuojant kvartalus jų ribos tapatintos su blokų ribomis.

Žemės naudmenų pasiskirstymas pagal girininkijas ir kadastro vietoves pateikta girininkijų aiškinamuose raštuose.

VĮ Rietavo miškų urėdijos teritorija vakaruose ribojasi su VĮ Kretingos miškų urėdija, šiaurėje – su VĮ Telšių miškų urėdija, šiaurės rytuose – su VĮ Tytuvėnų miškų urėdija, rytuose su VĮ Raseinių miškų urėdija, pietinėje dalyje – su VĮ Tauragės miškų urėdija, o pietvakarinėje dalyje – VĮ Šilutės miškų urėdija.

1.2.5. MIŠKŲ URĖDIJOS VEIKLOS TERITORIJOS MIŠKŲ PASISKIRSTYMAS PAGAL ADMINISTRACINIUS VIENETUS, NUOSAVYBĖS FORMAS IR FUNKCINĘ PASKIRTĮ

Pagal 2016-01-01 miškotvarkos duomenis VĮ Rietavo miškų urėdijos veiklos teritorijoje buvo inventorizuota 65,2 tūkst. ha plotas, o jų pasiskirstymas į administracinius vienetus ir nuosavybės formas pateikiamas 1.6. lentelėje.

MIŠKO ŽEMĖS PLOTAS PAGAL ADMINISTRACINIUS VIENETUS IR NUOSAVYBĖS FORMAS

1.6. lentelė

Naudotojų grupės	Bendras plotas, ha	Miško žemės plotas	Miško žemė pagal savivaldybių teritorijas			
			Rietavo sav.	Plungės r. sav.	Klaipėdos r. sav.	Šilalės r. sav.
Miškų urėdijos valdomi valstybinės reikšmės miškai	23408,4	22890,3	14240,6	186,0	1540,5	6923,2
Miškų urėdijos valdomi nevalstybinės reikšmės plotai	0,5	-	-	-	-	-
Privatūs ir skirti nuosavybės teisių atkūrimui miškai	41567,8	41014,1	15896,9	78,3	8585,6	16451,8
Savivaldybių valdomi valstybinės reikšmės miškai	5,9	5,8	-	-	-	5,9
Miškai, siūlomi išjungti iš urėdijų valdomų vrm plotų	1,7	1,7	0,7	-	1,0	-
Urėdijų valdomi miškai, siūlomi įtraukti į vrm plotus	316,4	309,1	261,9	-	1,8	45,4
Iš viso	**65300,7**	**64221,0**	**30400,1**	**264,3**	**10129,5**	**23426,2**

Iš 1.6 lentelės matyti, kad valstybinės reikšmės miškai sudaro vieną trečdalį (35,8 %) visų miškų urėdijos teritorijoje esančių miškų ploto (šalyje – 49,5 %). Privatūs ir valstybiniai miškai, skirti nuosavybės teisių atkūrimui, urėdijos teritorijoje sudaro (63,7 %), urėdijų valdomi miškai siūlomi įtraukti į valstybinės reikšmės miškų plotus sudaro 0,5 %. savivaldybės naudojami

valstybinės reikšmės miškai 5,6 ha (4 pav.). Didžioji miško žemės dalis 47,3 % priklauso Rietavo savivaldybei.

Privačios miško žemės pagal 2015 Lietuvos miškų ūkio statistikos duomenis VĮ Rietavo miškų urėdijos teritorijoje buvo 31254 ha. Privačių žemės sklypų skaičius – 7480, savininkų skaičius 9908. Vidutinis vienos valdos plotas – 4,2 ha. Taigi rezervuotų privatizavimui miškų turėtų būti apie 9754 ha.

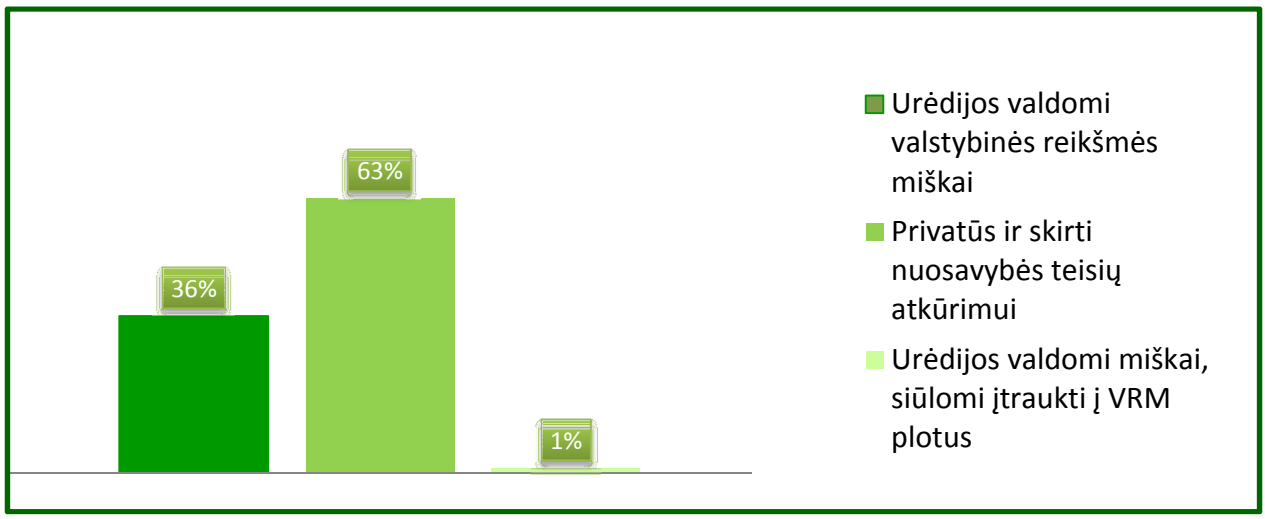

3 pav. Miškų plotas pagal nuosavybę %

VĮ Rietavo miškų urėdijos veiklos teritorija užima 171 tūkst. ha plotą. Ir nuo 1981 metų VĮ Rietavo miškų urėdijos teritorijos plotas nesikeičia. Miškų urėdijos miškingumas yra 37,5 % (santykis miško žemės ploto su teritorijos plotu). Miškų urėdijos teritorijos miškingumas yra didesnis už Lietuvos vidurkį apie 4,2 %. Palyginus su 2004 m. miškotvarka miškingumas padidėjo 0,5 %. Pagrindinės priežastys dėl ko padidėjo miškingumas yra naujų medynų įveisimas ir pirmą kartą inventorizuoti medynai.

MIŠKO ŽEMĖS PLOTO IR TERITORIJOS MIŠKINGUMO KAITA

1.7. lentelė

Miškotvarka	Miškų urėdijos teritorijos plotas, (tūkst. ha)	Miško žemės plotas (tūkst. ha)	Teritorijos miškingumas (proc.)	Vidutinis Lietuvoje (proc.)
1972 m.	127,8	48,0	37,6	24,6
1981 m.	170,9	55,2	32,3	27,6
1991 m.	170,8	54,1	31,7	27,9
2005 m.	171,0	63,3	37,0	32,5
2015 m.	170,9	64,2	37,5	33,3

Girininkijų veiklos teritorijų plotai (tūkst. ha) ir miškingumas (%) pagal girininkijas: Skroblės 20,9 tūkst. ha (45,4 %), Tverų 19,2 tūkst. ha (47,7 %), Judrėnų 21,7 tūkst. ha (44,7 %), Žadvainių 10,6 tūkst. ha (69,3 %), Girėnų 11,9 tūkst. ha (39,8 %), Labardžių 22,6 tūkst. ha (36,4 %), Tenenių 19,7 tūkst. ha (35,8 %), Kaltinėnų 44,3 tūkst. ha (19,0 %). Pagal girininkijas didžiausias miškingumas yra Žadvainių (69 %) ir Tverų (48 %), mažiausias – Kaltinėnų (19 %) ir Labardžių (36 %) girininkijų veiklos teritorijose.

Miškai VĮ Rietavo miškų urėdijos kontroliuojamoje teritorijoje išsidėstę netolygiai. Rytinė miškų urėdijos dalis yra mažai miškinga. Čia išsidėstę tik maži miškeliai. Kiek didesnis

miškingumas yra pietvakarinėje dalyje. Tačiau pati miškingiausia yra centrinė ir vakarinė miškų urėdijos teritorijos dalis. Čia susitelkę pagrindiniai Girėnų, Žadvainių, Judrėnų girininkijų miškų masyvai.

Miškų urėdijos veiklos teritorija pagal funkcinę paskirtį. suskirstyti į pogrupius, o pagal nustatytą ūkinį režimą pogrupiai priskiriami atitinkamoms miškų grupėms.

Miškų pogrupiu suprantama miško teritorijos dalis paprastai naudojama vienam svarbiausiam tikslui (rezervatiniams, apsauginiams, rekreaciniams, ekosistemų apsauginiams ar ūkiniams). Miško masyvas, jo dalis, kvartalas ar sklypas, tuo pačiu metu atliekantis kelias funkcijas (pvz., vandens apsaugos ir rekreacines), priskiriamas tik vienam (pagal svarbiausią funkciją) miško pogrupiui. Saugomose teritorijose išskiriamos funkcinės zonos laikomos atskirais pogrupiais.

Mažiausias miško pogrupiui priskiriamas plotas yra taksacinis sklypas. Atskiros sklypo dalys su skirtingu ūkiniu režimu į pogrupius neskirstomos. Visas sklypas priskiriamas tam pogrupiui, kuris užima didesnę sklypo dalį. Kai sklypo dalių ūkinis režimas labai skiriasi, formuojami keli atskiri sklypai.

Saugomi gamtos ir kultūros paveldo objektai (medžiai, lizdavietės, pilkapiai, memorialai ir kt.) priskiriami pogrupiui, įskaitant šių objektų teritoriją ir jos apsaugos zoną. Kai šie objektai užima ne mažiau kaip pusę taksacinio sklypo ploto, pogrupiui priskirtas visas sklypas. Kai minėti objektai užima nedidelį plotą ir neišskiriami atskiru sklypu, jie žymimi planinėje medžiagoje sutartiniais ženklais ir aprašomi taksoraštyje.

MIŠKŲ URĖDIJOS VEIKLOS TERITORIJOS MIŠKŲ GRUPĖS IR POGRUPIAI

1.8. lentelė

Grupių ir pogrupių pavadinimai	Inventorizuotas plotas, ha	% nuo viso ploto	Miško žemės plotas, ha	Medynų plotas, ha	% nuo viso medynų ploto
II grupės (specialios paskirties) miškai, iš viso	4344,7	6,7	3897,1	3770,9	6,6
A. Ekosistemų apsaugos miškai, iš viso	4138,1	*6,4*	3691,9	3574,4	6,3
B. Rekreaciniai miškai, iš viso	206,6	*0,3*	206,2	196,5	0,3
III grupės (apsauginiai) miškai, iš viso	9104,9	*13,9*	8956,0	8504,4	14,0
IV grupės (ūkiniai) miškai, iš viso	51852,0	*79,4*	51366,9	47756,5	79,4
Iš viso:	**65300,7**	***100***	**64221,0**	**60031,8**	**100**

1.2.6. SAUGOMOS TERITORIJOS

Saugomos teritorijos steigiamos siekiant išsaugoti gamtos ir kultūros paveldo teritorinius kompleksus ir objektus (vertybes), kraštovaizdžio ir biologinę įvairovę, užtikrinti kraštovaizdžio ekologinę pusiausvirą, gamtos išteklių subalansuotą naudojimą ir atkūrimą, sudaryti sąlygas pažintiniam turizmui, moksliniams tyrimams ir aplinkos būklei stebėti.

Bendras miškų, priskirtų valstybiniams draustiniams, plotas visoje miškų urėdijos teritorijoje yra 3034 ha (4,6 % nuo visos miško ploto). Be šių miškų, saugomoms teritorijoms priskiriami saugomų gamtos paveldo objektų, buveinių ir gamtos išteklių sklypų miškai, priešeroziniai ir apsauginiai (laukų, vandens telkinių, miško sėkliniai medynai) miškai. Bendras miškų, priskirtų saugomoms teritorijoms, plotas miškų urėdijoje yra 8695,2 ha (13,3 % viso miškų ploto), o valstybinės reikšmės miškuose saugomos teritorijos užima 4617 ha arba (19,7 % viso valstybinio miškų ploto). Saugomų teritorijų bendra charakteristika pateiktas 1.9. lentelėje.

Miškų urėdijos teritorijoje yra ir 7 valstybiniai draustiniai ir 4 savivaldybės draustiniai. Pagal saugomų gamtos ir kultūros paveldo teritorinių kompleksų (vertybių) pobūdį draustiniai skirstomi į gamtinius, kultūrinius ir kompleksinius. Minijos pralaužos, Ruškio ir Stemplių kraštovaizdžio draustiniai priskiriami kompleksinių, o visi kiti – gamtinių draustinių kategorijai. Visi draustiniai patvirtinti Lietuvos respublikos Vyriausybės 1997 m. gruodžio 29 d. nutarimu Nr. 1486.

- Minijos pralaužos kraštovaizdžio draustinis - įsteigtas 1974–05–16 Minijos upės prasiveržimo pro moreninius kalvagūbrius kraštovaizdžiui išsaugojimui. Miškų urėdijos teritorijoje yra nedidelė pietinė draustinio dalis. Draustinis priskirtas II miškų grupei;
- Ruškio kraštovaizdžio draustinis - saugoma teritorija Rietavo rajono savivaldybės teritorijoje. Draustinyje siekiama išsaugoti Vakarų žemaičių aukštumai būdingo pakraštinio moreninių darinių kraštovaizdį. Draustinis priskirtas II miškų grupei ir yra Tverų girininkijos teritorijoje.
- Stemplių kraštovaizdžio draustinis – saugoma teritorija Šilutės, Šilalės rajonų savivaldybių teritorijose. Saugoma Vakarų Žemaičių pietinėmis moreninėmis lygumoms būdingo Ašos – Stigrės upelių santakos kraštovaizdis. Draustinis yra Tenenių girininkijoje, priskirtas II miškų grupei.
- Aitros hidrografinis draustinis - saugoma teritorija Rietavo savivaldybės ir Šilalės rajono savivaldybės teritorijoje. Įsteigtas, siekiant išsaugoti negilaus salpinio slėnio vingiuoto Aitros upelio žemupį ir vidurupį. Draustinis priskirtas III miškų grupei.
- Veiviržo ichtiologinis draustinis – saugoma teritorija Klaipėdos rajono savivaldybėje. Įsteigta, lašišų, šlakių, upėtakių ir žiobrių nerštaviečių išsaugojimui. Rietavo miškų urėdijos teritorijoje draustinis išskirtas palei Veiviržą, Šalpę, Upitą ir Šlumžės upę nuo Liepaičių miško žiočių. Draustinis yra Judrėnų girininkijoje. Draustinis priskirtas II miškų grupei.
- Ablingos geomorfologinis draustinis – įsteigtas 1992 siekiant išsaugoti Endriejavo apylinkių moreninio kalvagūbrio fragmentą. Saugoma teritorija yra Klaipėdos rajono savivaldybėje. Draustinis priskirtas III miškų grupei.
- Aukštojo tyro telmologinis draustinis – saugoma teritorija Rietavo savivaldybėje. Jis įsteigtas 1986 metais. Draustinis skirtas Žemaičių aukštumos takoskyrinio pelkių kompleksui apsaugai. Įstabiausia draustinyje yra Aukštojo tyro pelkė, kuri užima 35 proc., draustinio teritorijos. Tai gyvybingiausia, daugiausia progresuojanti aukštapelkė Lietuvoje. Tai tundros gabalėlis išsaugotas iki šių laikų. Iš pelkės arba apypelkio išteka Žvelsa, Tinalupis, Dievupis, Vedega ir kiti upeliai.

1990 metais VĮ Rietavo miškų urėdijos teritorijoje įsteigti 4 Rietavo savivaldybės botaniniai - zoologiniai draustiniai retų augalų bei gyvūnų išsaugojimui.

- Nataikos draustinis apima Natalkos ežerą bei apie ji augančius miškus. Čia gyvena mažieji baubliai, tetervinai, mažieji kragai ir kiti paukščiai, auga saulašarės, spanguolės. Tai daugiausia pelkiniai pušynai.
- Patverio draustinis užima 5 ha plotą. Didžiąją draustinio dalį užima pelkės. Draustinyje gyvena švygždos, antys, gulbės, auga saulašarės ir kiti retieji augalai.
- Vincentavo draustinis jo plotas – 8 ha. Draustinį iš pietų ir vakarų pusės supa miškai. Miškai užima daugiau kai trečdalį draustinio plotą. Draustinio teritorijoje gyvena mažieji kragai, tetervinai. Aptinkami retieji vabzdžiai.
- Zorūbėlių draustinis užima 6 ha plotą, kurio didžiąją dalį sudaro miškai. Vyrauja mišrūs baltalksnynai ir beržynai.

VĮ Rietavo miškų urėdijos teritorijoje yra vienas regioninis parkas.

- Varnių regioninis parkas įsteigtas Lietuvos Respublikos Aukščiausios tarybos 1992 m. rugsėjo 24 d. nutarimu Nr. I-2913. Parko, jo zonų ir parko apsaugos zonų ribos patvirtintos 2001 m. lapkričio 7 d. LRV nutarimu Nr. 1314. 2006 metais gegužės 18 d. Aplinkos ministro įsakymu Nr. D1-246 buvo patvirtintas Varnių regioninio parko tvarkymo planas.

Regioninio parko teritorija išsitęsusi šiaurės – pietų kryptimi 33 km ir apima 33471 ha plotą. Beveik pusę teritorijos užima žemės ūkio naudmenos, trečdalį miškai, o kitą dalį pasidalina pelkės ir vandenys. Regioninio parko teritorijoje yra 33 draustiniai ir vienas gamtinis rezervatas.

VĮ Rietavo miškų urėdijos teritorija apima pietinę Varnių regioninio parko dalį Šilalės rajone. 2015 metais vykdant sklypinę miškų inventorizacija regioniniame parke inventorizavo 2275 ha miškų plotą, iš kurių beveik 71 proc. sudaro privatūs bei nuosavybės teisių atkūrimui skirti miškai. Daugiau kaip pusė regioninio parko miškų yra II miškų grupės (56 proc.). Likusieji miškai priskirti III miškų grupei. Miško žemė užima 96 proc. bendro miškų ploto, pelkės – 4 proc. Miško žemė pagal naudmenis suskirstyta taip: medelynai – 98,9 proc., neapaugusi miško žemė – 0,3 proc., laukymės – 0,6 proc. ir technologinės paskirties žemė – 0,2 proc. Beveik trečdalį medelynų ploto (703 ha – 32,7 proc.) užima beržynai. Eglynų yra 290 ha (13,5 proc.), ąžuolynų – 256 ha (11,9 proc.), drebulynų ir baltalksnynų – 390 ha (18,2 proc.). Regioninio parko miškuose yra ir rečiau aptinkamų medžių rūšių medynų, daugiausia skroblų - 53 h– (2,5 proc.). Vyrauja pusamžiai medynai – 60 proc., o brandžių medynų yra tik 8 proc. Brandūs drebulynai sudaro 39 proc. visų drebulynų ploto. Normalaus drėgnumo dirvožemiai sudaro 43 proc., pelkiniai – 26 proc., laikinai užmirkę – 12 proc.

Į Rietavo miškų urėdijos teritoriją patenka 8 Varnių regioninio parko draustiniai, kurie užima 1581 ha (70 proc.) regioninio parko miškų plotą.

Medvėgalio kraštovaizdžio draustinis apima šiaurinę Medvėgalio moreninio masyvo dalį. Tikslas – išsaugoti ir eksponuoti aukščiausiai iškilusios Žemaičių vandenskyrinio kalvyno geomorfologinės struktūros kraštovaizdį su vienu žymiausiu Lietuvoje archeologiniu kompleksu bei Žemaitijai būdingomis miškų biocenozėmis ir retomis rūšimis, teritorijoje vykdant miškų ir žemės ūkio bei pažintinę rekreacinę veiklą, išlaikant tradicinę apgyvendinimo struktūrą bei bendrąjį sodybų vaizdą.

Bilionių kraštovaizdžio draustinio tikslas – išsaugoti ir eksponuoti raiškaus geomorfologinio komplekso kraštovaizdį su Bilionių (Švedkalnio) piliakalniu, kitomis gamtos bei kultūros vertybėmis. Draustinis apima pietinio moreninio masyvo dalį. Ryškiausias masyvo akcentas – Bilionių piliakalnis iškilęs virš jūros lygio 203 metrus ir apjuostas nedidelių miško masyvėlių.

Sietuvos kraštovaizdžio draustinis yra pietinio Lūksto – Paršežerio duburio dalyje. Jo tikslas – išsaugoti ir eksponuoti senovinio ir protakinio ežeruoto duburio kraštovaizdį su vertingais archeologiniais kompleksais, natūraliu Sietuvos upeliu, apyežerių žemapelkėmis bei retomis augalų rūšimis. Draustinio teritorijoje yra Burbiškių piliakalniai, Sargikalnis, Burbiškių kūlgirnda. Burbiškių piliakalnis užėmė svarbią strateginę padėtį Žemaitijos gynybinėje sistemoje.

Kauklių telmologinis draustinis apima į pietryčius nuo Didžiojo Palūksčio kaimo esančią Kauklių pelkę ir apypelkio miškus. Tikslas – išsaugoti ir eksponuoti būdingą Žemaitijai miškingą pelkinį kompleksą su retųjų augalų bei gyvūnų buveinėmis.

Aukštagirės geomorfologinis draustinis yra pietinėje Varnių regioninio parko dalyje. Draustinio steigimo tikslas išsaugoti pavienių kalvų ir pelkėtų įlomių geomorfologinį kompleksą su būdinga augmenija bei raiškiu Aukštagirės kalnu.

Apvaršuvos geomorfologinis draustinio steigimo tikslas išsaugoti paskutinio apledėjimo fazės suformuotų būdingą moreninį smulkiakalvių masyvą.

Spingės geomorfologinis draustinis apima pietinę Girgždutės moreninio masyvo dalį. Tikslas – išsaugoti ir eksponuoti geomorfologiškai vertingų keiminių plokščiakalnių kompleksą su etaloniniu Spindės kalnu.

Dubulio botaninis draustinis apima į rytus nuo Požerės gyvenvietės esančias pievas. Tikslas – išsaugoti šlapių pievų ir miško bendrijas su išlikusiomis retomis augalų rūšimis, teritorijoje vykdant apribotą žemės ūkio veiklą. Miškų draustinyje yra tik 9 ha.

Regioniniame parke yra išskirtos ekologinės apsaugos bei rekreacinio prioriteto zonos, bei žemės ūkio ir gyvenamoji zonos.

Siekiant sumažinti neigiamą ūkinės veiklos ir statybų poveikį regioninio parko aplinkoje, išskirta buferinės apsaugos zona.

Lietuvoje steigiamos Europos ekologinio tinklo Natura 2000 teritorijos, kurias šiuo metu sudaro paukščių apsaugai svarbios teritorijos (sutrumpintai - PAST) ir vietovės, atitinkančios gamtinių buveinių apsaugai svarbių teritorijų atrankos kriterijus (sutrumpintai - BAST). Pirmos iš jų - paukščių apsaugai svarbios teritorijos jau yra Lietuvoje įsteigtos ir patvirtintos Europos Komisijos, o vietovės, atitinkančios buveinių apsaugai svarbių teritorijų atrankos kriterijus bus įsteigtos per artimiausius metus. Tokių teritorijų preliminarus sąrašas jau yra pateiktas Europos Komisijai. Ateityje šioms teritorijoms taip pat bus suteiktas nacionalinių saugomų teritorijų statusas.

2004 m. balandžio 8 d. nutarimu Nr. 399 "Dėl Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų arba jų dalių, kuriose yra paukščių apsaugai svarbių teritorijų, sąrašo patvirtinimo ir paukščių apsaugai svarbių teritorijų ribų nustatymo" Lietuvos Respublikos Vyriausybė VĮ Rietavo miškų urėdijos teritorijoje įsteigė šias paukščių apsaugai svarbias teritorijas (PAST):

Vainuto miškų biosferos poligonas. Poligonas įsteigtas pietvakarinėje Šilalės ir šiaurės rytinėje Šilutės rajonų savivaldybių sandūroje. Jis apima dalį Tenenių girininkijos miškų. Į poligoną patenka dalis Stemplių kraštovaizdžio draustinio.

Biosferos poligono paskirtis išsaugoti Vainuto miškų komplekso ekosistemą, ypač siekiant išlaikyti juodojo gandro (Cicionia nigra) ir vapsvaėdžio (Pernis apivorus)papuliacijas, vykdyti saugomų rūšių stebėseną (monitoringą), mokslinius tyrimus.

- *Vainuto miškai*. Teritorija sutampa su Vainuto miškų biosferos poligonu. Ji išskirta dėl vapsvaėdžio ir juodojo gandro vietos populiacijų apsaugai.
- *Aukštojo tyro pelkė*. Teritorija apima Aukštojo tyro telmologinio draustinio teritorija. Siekiant išsaugoti nykstančius paukščius ir labai vertingą apie 500 ha aukštapelkę. Didžiausios vertybės – dirviniai sėjikai, tikučiai plėšriosios medšarkės, didžiosios kuolingos, gervės, tetervinai.

Į VĮ Rietavo miškų urėdijos administruojamą teritorija patenka Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2009 m. balandžio 22 d. įsakymu Nr. D1 – 210 patvirtintos vietovės atitinkančios gamtinių buveinių apsaugai svarbių teritorijų (BAST) atrankos kritėjus ir skirtos pateikti Europos Komisijai:

- *Gojaus skroblynai.* Šioje teritorijoje saugomi skroblynai. Gojaus skroblynai plotas yra 12,0 ha.
- *Medvėgalio pievos.* Teritorijos patenka į Varnių regioninio parko Medvėgalio kraštovaizdio draustinį. Saugomo teritorijos vertybė – stepinės pievos.
- *Paršežerio-Lūksto pelkių kompleksas*. Varnių regioninio parko teritorijoje ir apima dalį Sietuvos kraštovaizdžio draustinio. Saugomi rūšių turtingi briedgurynai.
- *Rietavo miškai.* Čia saugomi natūralūs distrofiniai ežerai, aktyvios aukštapelkės, vakarų taiga, pelkėti lapuočių miškai, pelkiniai miškai. Į šią teritorija patenka Aukštojo tyro valstybinis telmologinis draustinis.
- *Veiviržo ir Šalpės upės.* Ši saugoma teritorija užima Veiviržo valstybinio ichtiologinio draustinio dalį. Saugoma ovalioji geldutė, paprastasis kūjagalvis, pleištinė skėtra, ūdra.
- *Žaliosios miškas.* Saugomos teritorijos ribos sutampa su Stemplių kraštovaizdžio draustinio ribomis, kuris yra Vainuto miškų biosferos poligone. Saugomi kraujalakiniai melsviai.
- *Aitros upė*. Ribos sutampa su Aitros valstybinio hidrografinio draustinio ribomis. Vertybės, dėl kurių atrinkta vietovė ovalioji geldutė.
- *Natalkos ežero apylinkės.* Ribos sutampa su Nataikos botaninio-zoologinio draustinio ribomis. Čia saugomi pelkiniai miškai, tarpinės pelkės ir liūnai. Ši saugoma teritorija patvirtinta LR aplinkos ministro 2016 -08-31 įsakymas Nr. D1-583.

• *Lopaičių miškas.* Ribos sutampa su Ruškio kraštovaizdžio draustinio ribomis. Čia saugomi natūralūs distrofiniai ežerai, pelkiniai miškai, žolių turtingi eglynai, tarpinės pelkės ir liūnai, pelėti lapuočių miškai. Ši saugoma teritorija patvirtinta LR aplinkos ministro 2016 -08-31 įsakymas Nr. D1-583.

Valstybinės saugomų teritorijų tarnybos direktoriaus 2006 m. birželio 16 d. įsakymu Nr. 103 V (2014 m. spalio 23 d. įsakymo Nr. V-224 redakcija) aukščiau paminėtos nacionalinės saugomos teritorijos ir ,,Natura 2000“ tinklo teritorijos, neturinčios direkcijų, priskirtos:

- Varnių regioninio parko direkcijai:, Aitros hidrografinis draustinis, Didžiosios girios (Aukštojo tyro I) telmologinis draustinis, Minijos pralaužos kraštovaizdžio draustinis, Ruškio kraštovaizdžio draustinis, Aitros upė, LTRIE0001.
- Žemaitijos nacionalinio parko direkcijai: Ablingos geomorfologinis draustinis, Aukštojo tyro telmologinis draustinis, Aukštojo tyro pelkė, LTPLUB003, Rietavo miškai, LTPLU0010.
- Pagramančio regioninio parko direkcijai: Vainuto miškų biosferos poligonas (įskaitant Stemplių kraštovaizdžio, Meškinės pedologinį draustinius), Vainuto miškai, LTSLUB004, Žaliosios miškas, LTSIL0005.
- Nemuno deltos regioninio parko direkcijai: Veiviržo ichtiologinis draustinis, Veiviržo ir Šalpės upės, LTKLA0010.

Specialaus tarptautinio Lietuvos ir Švedijos vykdyto projekto metu buvo inventorizuotos buveinės Lietuvoje pavadintos Kertinėmis miško buveinėmis (toliau tekste - KMB), kurios užima tik nedidelę visų miškų dalį, tačiau jose telkiasi palyginti daug kraštovaizdyje aptinkamų biologinės įvairovės elementų, ypač retų ar nykstančių organizmų rūšių. Žinant, kur yra tokios buveinės, galima didelių išlaidų nereikalaujančiais metodais išsaugoti didelę biologinės įvairovės dalį.

VĮ Rietavo miškų urėdijos teritorijoje KMB inventorizuota buvo vykdoma 2002-2004 metais. 2013 m. buvo atlikta pakartotinė KMB ir PKMB inventorizacija. Remiantis galutiniu suderintu su miškų urėdija saugomų kertinių miško buveinių sąrašu, jų skaičius valstybiniuose miškuose yra 113 vnt., o plotas 255,7 ha.

Be paminėtų saugomų teritorijų svarbia reikšmę turi sklypai su Raudonosios knygos gyvūnų, augalų ir grybų rūšių radavietėmis (111 vnt), paukščių perimvietėmis (4 vnt), lizdavietėmis (10 vnt.) lizdaviečių apsaugos zonomis, ekologiniu požiūriu vertingais miško sklypais (1461,3 ha).

VĮ Rietavo miškų urėdijos įsipareigojimu valstybinės reikšmės miškuose pagal FSC keliamus reikalavimus saugomi miško sklypai sudaro (1168,8 ha) arba 5,0 % miško žemės ploto.

Plačiau apie valstybinės reikšmės miškuose esančias saugomas teritorijas, suprojektuotas gamtosaugines ir specialiąsias, miško biologinę įvairovę praturtinančias priemones, kurios padės išsaugoti ir praturtinti biologinę įvairovę, dėl didelės apimties yra išdėstyta Gamtosauginių priemonių plane, kuris yra sudėtinė VĮ Rietavo miškų urėdijos vidinės miškotvarkos projekto dalis (atsakingas vykdytojas – vyresn. specialistas G. Pleskevičius).

SAUGOMŲ TERITORIJŲ MIŠKŲ BENDRA CHARAKTERISTIKA

1.9. lentelė

Pavadinimas	Bendras plotas pagal registrą	Miškų plotas miškų urėdijos teritor.	Pagal nuosavybę		Miško žemės plotas	Pagal miškų grupes		
			Valsty-biniai	Priva-tūs		II	III	IV
Valstybiniai draustiniai								
Minijos pralaužos kraštovaizdžio	553,2	58,5	25,5	33,0	57,8	57,8	-	-
Ruškio kraštovaizdžio	398,9	387,8	338,1	49,7	381,3	381,3	-	-
Stemplių kraštovaizdžio	581,3	182,8	120,8	62,0	179,7	179,7	-	-
Ablingos geomorfologinis	452,5	219,8	-	219,8	218,4	-	218,4	-
Aitros hidrografinis	582,3	394,8	120,4	274,4	371,0	11,3	351,1	8,6
Aukštojo tyro telmologinis	1295,5	1283,2	953,5	329,7	989,7	594,7	21,4	373,6
Veiviržo ichtiologinis	1953,3	449,5	37,3	412,2	403,3	395,7	1,7	5,9
Didžiosios girios(Aukštojo tyro I) telmologinis	58,6	57,0	57,0	-	48,1	-	-	48,1
Biosferos poligonai								
Vainuto miško	14679,4	3287,6	2291,4	996,2	3268,2	1,2	14,3	3252,7
Regioniniai parkai								
Varnių	33475,2	2339,4	667,5	1661,9	2251,8	1133,7	1082,5	35,6
Valstybiniai genetiniai draustiniai								
Patyrio miško beržo	5,5	5,5	5,5	-	5,3	5,3	-	-
Savivaldybės draustiniai								
Vincentavo botaninis - zoologinis	7,4	5,4	-	5,4	5,4	3,0	-	2,4
Nataikos botaninis - zoologinis	23,0	19,6	-	19,6	19,6	19,4	-	0,2
Zorūbėlio botaninis - zoologinis	6,8	3,7	-	3,7	3,7	3,7	-	-
Patverio botaninis - zoologinis	5,0	0,6	-	0,6	0,6	0,6	-	-
Natura 2000 teritorijos								
PAST								
Aukštojo tyro pelkė	1294,5	1265,8	942,0	323,8	976,4	860,3	20,9	384,6
Vainuto miškai	14679,4	3359,2	2347,5	1020,6	3368,2	177,4	14,4	3176,3
BAST								
Gojaus skroblynai	12	12	-	12	12	12	-	-
Medvėgalio pievos	44,9	16,2	-	16,2	16,2	16,2	-	-
Paršežerio – Lūksto pelkių kompleksas	2866,8	625,6	421,9	203,7	421,9	625,6	-	-
Rietavo miškai	30107,5	5581,5	2679,9	2901,6	5281,4	861,1	302,6	4417,8
Veiviržo ir Šlaplės upės	1713,5	403,3	34,7	368,6	401,9	395,7	1,7	5,9
Žaliosios miškas	581,3	176,2	117,2	59	175,6	176,2	-	-
Aitros upė	582,3	368,4	116,1	252,3	365,6	11,3	348,5	8,6

VALSTYBĖS SAUGOMŲ TERITORIJŲ PASISKIRSTYMAS PAGAL GIRININKIJAS

1.10. lentelė

Girininkija	Plotas, ha			Valstybinės reikšmės miškai		
	Girininkijos plotas, ha	Saugomų teritorijų plotas		Girininkijos plotas, ha	Saugomų teritorijų plotas	
		ha	% nuo g-jos ploto		ha	% nuo g-jos ploto
Skroblės	9880,7	1547,2	15,7	3855,6	953,5	24,7
Tverų	9246,2	557,4	6,0	3694,4	426,1	11,5
Judrėnų	9879,6	405,3	4,1	2289,5	37,3	1,6
Žadvainių	7406,1	24,4	0,3	3560,9	0,4	0,1
Girėnų	4773,6	142,1	3,0	2385,5	67,2	2,8
Labardžių	8335,0	775,7	9,3	2572,7	214,3	8,3
Tenenių	7154,9	3470,4	48,5	3360,5	2412,2	71,8
Kaltinėnų	8624,6	1772,7	20,6	1689,3	506,0	30,0
Viso	**65300,7**	**8695,2**	**13,3**	**23408,4**	**4617,0**	**19,7**

1.2.6.1. KULTŪROS IR GAMTOS PAVELDO OBJEKTAI VALSTYBINĖS REIKŠMĖS MIŠKO ŽEMĖJE

Kultūros paveldo objektų teritorijose ir jų apsaugos zonose planuojama veikla reglamentuojama kultūros paveldo specialiaisiais planais, parengtais vadovaujantis Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos specialiojo teritorijų planavimo dokumentų rengimo taisyklėmis (2005 06 23 Nr. D1-322) bei kultūros paveldo apsaugą reglamentuojančiais teisės aktais. Apsaugos specialieji planai rengiami skelbiamų saugomais kultūros paveldo objektų ir steigiamų saugomomis vietovių teritorijų, apsaugos zonų riboms nustatyti ar pakeisti. Kultūros paveldo vertybių tvarkyba ir naudojimas vykdomi pagal specialiuosius teritorijų planavimo dokumentus, strateginius planus, tikslines programas ir tvarkomuosius paveldosaugos darbų projektus. Kol objektų, įrašytų į Nekilnojamųjų kultūros vertybių registrą, apsaugos zonos nėra nustatytos, joms taikomi LR Nekilnojamųjų kultūros paveldo apsaugos įstatymo (2004 m. rugsėjo 28 d. Nr. IX-2452) reikalavimai: kultūros paveldo objektų aplinkoje, kurių teritorija ir apsaugos zona nenustatytos, apriboti ar uždrausti darbus galima iki 250 metru atstumu nuo objekto.

Visų archeologijos paveldo objektų tvarkybai yra nustatyta pagrindinė tikslinė konservacinė žemės naudojimo paskirtis. Kultūros paveldo objektams, esantiems regioninių parkų teritorijose, priežiūros, tvarkymo ir naudojimo sąlygas nustato patvirtinti šių parkų apsaugos reglamentai, parkų ribų bei jų zonų ribų ir tvarkymo specialieji planai.

Vykdant miško kraštovaizdžio formavimo priemones ir kitus ūkinius darbus kultūros paveldo objekto teritorijoje, būtina informuoti ir derinti su Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos Tauragės ir Telšių skyriais.

Kultūros paveldo objektų teritorijos, ir jų fizinės apsaugos zonos tvarkomos tik pagal tvarkomuosius paveldosaugos darbų projektus. Kultūros paveldo objektų teritorijose, fizinės ir vizualinės apsaugos zonose draudžiama naujai įveisti mišką.

VĮ Rietavo miškų urėdijos valdomų valstybinės reikšmės miškuose yra 10 kultūros paveldo objektai. Plačiau šie objektai ir projektuojama ūkinė veikla aprašoma VĮ Rietavo miškų urėdijos rekreacinio sutvarkymo projekte, bei girininkijų aiškinamuosiuose raštuose.

KULTŪROS PAVELDO OBJEKTAI VĮ RIETAVO MIŠKŲ URĖDIJOS VALDOMUOSE VALSTYBINĖS REIKŠMĖS MIŠKUOSE

1.11. lentelė

Eil. Nr.	MC, Registr. Nr.	Pavadinimas, apibudinimas	Objekto reikšmingumo lygmuo	Statusas	Kv. Nr.	Sklypai	Pastabos
Skroblės girininkija							
1.	5465	Piliakalnis		Registrinis	53	15,19,22	Pauškių k., Rietavo sen., Rietavo sav.
Tverų girininkija							
1.	38401	Lopaičių akmuo su plokščiadugniu dubeniu	Regioninis	Registrinis	35	44	Lopaičių k., Tverų sen., Rietavo sav
2.	5488	Lopaičių piliakalnis	Nacionalinis	Paminklas	35	49,52-54	Lopaičių k., Tverų sen., Rietavo sav
Žadvainių girininkija							
1.	2493	Spraudžio, Meškių pilkapynas		Valstybės saugomas	169	26-28	Spraudžio k., Rietavo sen., Rietavo sav
Girėnų girininkija							
1.	38835	Lietuvos partizanų kautynių ir žūties vieta	Nacionalinis	Registrinis	43	24	Girėnų k., Rietavo sen., Rietavo sav.
Labardžių girininkija							
1.	3326	Burbiškių, Reistrų, Dargių kūlgrinda, vad. Sietuvos kūlgrinda	Nacionalinis	Registrinis	116	12	Burbiškių k., Laukuvos sen., Šilalės r. sav.

Kaltinėnų girininkija							
1	25386	Žydų žudynių vieta ir kapas Tūbinių mške I	Nacionalinis	Valstybės saugomas	36	32	Pajėrubynio k., Upynos sen., Šilalės r. sav
2	11210	Žydų žudynių vieta ir kapas Tūbinių miške II	Nacionalinis	Valstybės saugomas	37	44	Pajėrubynio k., Upynos sen., Šilalės r. sav
3	31213	Burbiškių, Reistrų, Dargių kūlgrinda II	Nacionalinis	Registrinis	762	37	Dargių k., Laukuvos sen., Šilalės r. sav
4	3326	Burbiškių, Reistrų, Dargių kūlgrinda, vad. Sietuvos kūlgrinda	Nacionalinis	Registrinis	762	9,10	Burbiškių k., Laukuvos sen., Šilalės r. sav.

Valstybės saugomų gamtos paveldo objektų sąrašas yra tikslinamas kiekvienais metais: 2012 m. birželio 13 d. įsakymas Nr. D1-495 „Dėl naujų valstybės saugomų gamtos paveldo objektų paskelbimo, jų ribų planų patvirtinimo, sunykusių valstybės saugomų gamtos paveldo objektų išbraukimo ir aplinkos ministro 2002 m. gruodžio 20 d. įsakymo Nr. 652 "Dėl Valstybės saugomų gamtos paveldo objektų sąrašo patvirtinimo" pakeitimo. Gamtos paveldo objektai skelbiami saugomais vadovaujantis, patvirtintu 2009 m. liepos 8 d. aplinkos ministro įsakymu Nr. D1-393. Gamtos paveldo objektų apsaugos ir tvarkymo ypatumus nustato Saugomų teritorijų įstatymas ir gamtos paveldo objektų nuostatai.

GAMTOS PAVELDO OBJEKTAI VĮ RIETAVO MIŠKŲ URĖDIJOS VALDOMUOSE VALSTYBINĖS REIKŠMĖS MIŠKUOSE

1.12. lentelė

Eil. Nr.	Botaniniai objektai	Seniūnijos	Vieta
1.	Juodgirės I ąžuolas	Bijotų	Juodgirio miškas, Kaltinėnų g-ja, Kv. Nr. 18, Skl. Nr. 1
2.	Juodgirės I ąžuolas	Bijotų	Juodgirio miškas, Kaltinėnų g-ja, Kv 18, Skl. Nr. 26
3.	Pundžių ąžuolas	Kaltinėnų	Pundžių miškas, Kaltinėnų g-ja, Kv 24, Skl. Nr. 15

1.3. MIŠKŲ URĖDIJOS TERITORIJOS CHARAKTERISTIKA

1.3.1. MIŠKŲ URĖDIJOS STRUKTŪRINIAI PADALINIAI

VĮ Rietavo miškų urėdijos struktūra susideda iš miškų urėdijos administracijos ir urėdijos struktūrinių padalinių: girininkijų, medelyno, medienos ruošos, prekybos ir techninio padalinio. Miškų urėdijos teritorija suskirstyti į 8 girininkijas. Miškų urėdijos girininkijų miškų ploto pasiskirstymas pagal nuosavybės formas pateiktas 1.13 lentelėje.

MIŠKŲ PLOTO PASISKIRSTYMAS PAGAL NUOSAVYBĖS FORMAS

1.13. lentelė

Girininkija	Miškų urėdijos valdomi		Privatūs ir skirti nuosavybės teisių atstatymui	Miškai siūlomi išjungti iš urėdijų valdomų vrm plotų	Miškų urėdijų valdomi miškai, siūlomi įtraukrt į vrm plotus	Savivaldybių valstybinės reikšmės miškai	Iš viso
	Valstybinės reikšmės miškai (VRM)	Nevalstybinės reikšmės plotai					
Skroblės	3855,6	-	6020,1	0,2	-	-	9880,7
Tverų	3694,4	-	5490,3	-	61,5	-	9246,2
Judrėnų	2289,5	-	7586,6	1,0	2,5	-	9879,6
Žadvainių	3560,9	-	3767,9	-	77,3	-	7406,1
Girėnų	2385,5	-	2311,1	-	77,0	-	4773,6
Labardžių	2572,7	0,1	5712,8	0,5	48,9	-	8335,0
Tenenių	3360,5	0,4	3794,0	-	-	-	7154,9
Kaltinėnų	1689,3	-	6885,0	-	44,4	5,9	8617,1
Iš viso:	*23408,4*	*0,5*	*41567,8*	*1,7*	*316,4*	*5,9*	*65300,7*
%	*35,8*	*0*	*63,7*	*0*	*0,5*	*0*	*100*

Tolesnės 1.3 skyriaus lentelės charakterizuoja tik miškų urėdijos valdomus valstybinės reikšmės miškus.

GIRININKIJŲ APIBŪDINIMAS
(valstybinės reikšmės miškai)

1.14. lentelė

Eil. Nr.	Girininkija	Plotas (ha)			Kvartalai		Taksaciniai sklypai	
		bendras	miško žemės	medynų	skaičius (vnt.)	vidutinis plotas, ha	skaičius (vnt.)	vidutinis plotas, ha
1	Skroblės	3855,6	3549,7	3323,8	117	33,0	2575	1,5
2	Tverų	3694,4	3652,9	3415,0	105	35,2	2616	1,4
3	Judrėnų	2289,5	2282,1	2114,1	70	32,7	1771	1,3
4	Žadvainių	3560,9	3536,8	3301,5	96	37,1	2621	1,4
5	Girėnų	2385,5	2370,9	2206,2	64	37,3	1771	1,3
6	Labardžių	2572,7	2522,1	2348,4	63	40,8	1910	1,3
7	Tenenių	3360,5	3351,6	3193,5	89	37,8	2657	1,3
8	Kaltinėnų	1689,3	1624,2	1526,5	37	45,7	1071	1,6
	Iš viso	**23408,4**	**22890,3**	**21429,0**	**641**	**36,5**	**16992**	**1,4**

Miško žemė sudaro 97,8 % bendro miškų ploto. Medynai užima 93,6 % viso miško žemės ploto.

Vidutinis girininkijos (miško žemės) plotas 2,86 tūkst. ha (Lietuvoje – 3,0 tūkst. ha)

Miškai padalinti į 641 kvartalą ir 16992 taksacinius sklypus. Vidutinis kvartalo plotas – 36,5 ha, taksacinio sklypo – 1,4 ha, (1.14. lentelė). Lyginant su 2005 m. miškotvarka, vidutinis sklypo plotas sumažėjo 0,2 ha, o su 1989 m. miškotvarka 0,5 ha. Taksacinio sklypo ploto mažėjimui turėjo įtakos kadastriniai matavimai, saugomų teritorijų tinklas, vykdoma ūkinė veikla, tikslinamos sklypų ribos ir kitos priežastys. Didžiausias vidutinis taksacinio sklypo plotas – 1,6 ha yra Kaltinėnų girininkijoje, mažiausias – Judrėnų, Girėnų, Labardžių ir Tenenių (1,3 ha) girininkijose.

VĮ Rietavo miškų urėdijos veiklos teritorijoje esantys miškai suskirstyti į 1376 kvartalus ir 53924 taksacinius sklypus. Vidutinis kvartalo plotas 47,4 ha, taksacinio sklypo – 1,2 ha.

1.3.2. MIŠKŲ URĖDIJOS TERITORIJA PAGAL AUGAVIETES IR ŽEMĖS NAUDMENAS

Miškų augavietės. Miško augimo sąlygas charakterizuoja augavietės tipas (dirvožemio tipologinė grupė). Miško augavietė aprašoma dviem indeksais, atsižvelgiant į du pagrindinius faktorius: dirvožemio drėgnumą ir dirvožemio derlingumą. Papildomai augavietė charakterizuojama trečiu indeksu – dirvožemio granuliometrinės sudėties grupe.

Pavyzdžiui:

- Nbl - normalaus drėkinimo nederlingi lengvi dirvožemiai,
- Lds - laikinai perteklingo drėkinimo labai derlingi sunkūs dirvožemiai,
- Pc^n - nusausinti pelkiniai (durpiniai) dirvožemiai.

Nustatant augavietę naudota praeitos miškotvarkos informacija apie augavietę bei dirvožemio aprašymą, tikslinant pagal pasikeitusias sklypų ribas. Apibendrinta miško žemės augaviečių charakteristika pateikta 1.15. lentelėje.

VĮ Rietavo miškų urėdijos valdomuose miškuose labiausiai paplitusi Lc ir Ld augavietės, kurios užima 47 % ir 13 % miško žemių ploto. Kur kas rečiau sutinkamos Lb ir Nc augavietės (8 %, ir 4 %). Aiškiai vyrauja derlingi ir labai derlingi dirvožemiai (c ir d trofotopai) užimantys 83 % visų

miškų žemių. Nederlingi (d) paplitę žymiai rečiau, t. y. rasti 14 %, o labia nederlingi (f) tik 2 % plote. Pagal drėgnumą vyrauja laikinai perteklingo drėgnumo dirvožemiai (glėjiški) užimantys 68 % visų miškų žemių, ir normalaus drėgnumo dirvožemiai 7 %.

AUGAVIEČIŲ CHARAKTERISTIKA

(skaitiklyje – plotas, ha; vardiklyje – % nuo viso ploto)

1.15. lentelė

Dirvožemio drėgnumo Indeksai	Dirvožemio derlingumo indeksai					Iš viso
	a (labai nederlingi)	b (nederlingi)	c (derlingi)	d (labai derlingi)	f (ypatingai derlingi)	
Š (Normalaus drėgnumo šlaitų)	-	-	*5,8* *0,0*	*68,9* *0,3*	-	*74,7* *0,3*
N (normalaus drėgnumo)	*5,4* *0,0*	*126,6* *0,6*	*1010,5* *4,4*	*403,5* *1,8*	-	*1546,0* *6,8*
L (laikinai perteklingo)	-	*1801,1* *8,0*	*10555,5* *46,6*	*3007,6* *13,3*	*18,1* *0,1*	*15382,2* *68,0*
U (pastoviai perteklingo)	1,9 0,0	*211,5* *0,9*	*1201,2* *5,3*	*1281,4* *5,7*	*22,1* *0,1*	*2718,1* *12,0*
Pn (pelkiniai durpiniai nusausinti)	8,2 0,0	*428,8* *1,9*	*410,7* *1,8*	*240,5* *1,1*	-	*1087,6* *4,8*
P (pelkiniai durpiniai)	502,2 0,2	624,4 *2,8*	*568,8* *2,5*	*139,8* *0,6*	-	*1835,2* *8,1*
Iš viso	***517,7*** ***2***	***3191,7*** ***14,2***	***13752,5*** ***60,6***	***5141,1*** ***22,8***	***40,2*** ***0,2***	***22643,8*** ***100***

Paaiškinimas: *augavietė nustatoma miško žemėms (išskyrus technologinės paskirties žemes), taip pat pelkėms.*

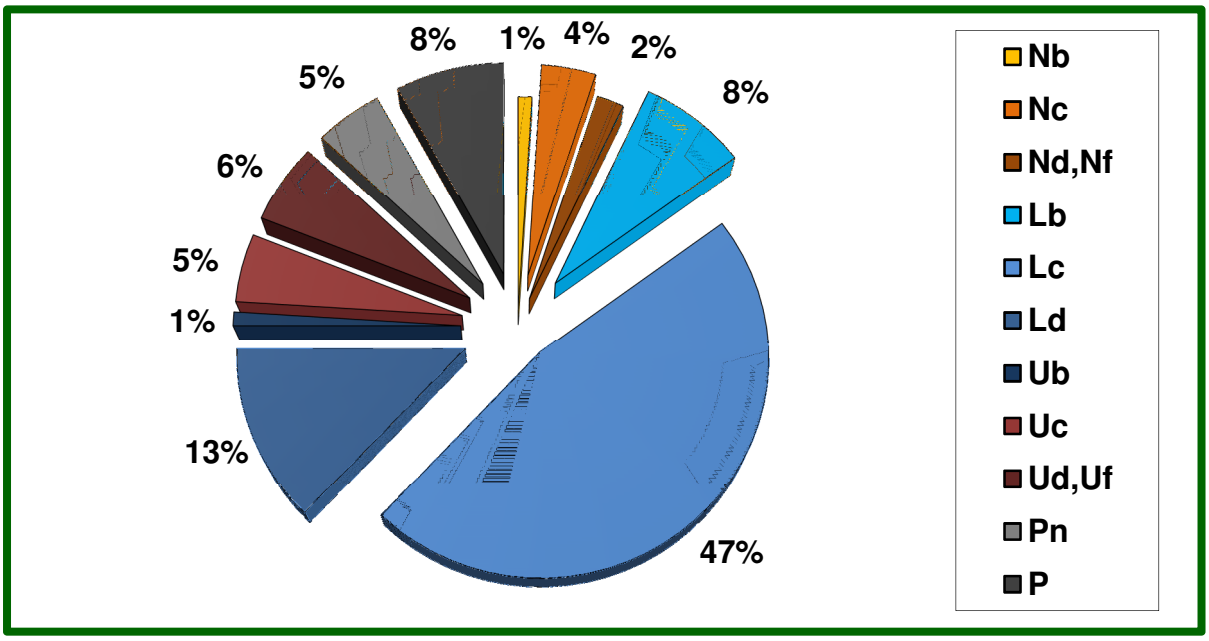

4 pav. Miško augavičių plotai, %

Miško dirvožemių granuliometrinė sudėtis

Mineraliniai	– 87,1 %
Lengvi: smėlis, žvyras	– 10,3 %
Dvinariai: lengvi ant sunkių (podirvis slūgso 0,5 m ir giliau)	– 49,6 %
Sunkūs: priemolis, molis	– 27,2 %
Organiniai	– 12,9 %

Pagal miško dirvožemių granuliometrinę sudėtį, vyrauja dvinariai mineraliniai dirvožemiai, sudarydami – 49,6 %. Sunkūs mineraliniai dirvožemiai urėdijos miškuose sudaro per 27,2 %, lengvi – 10,3 % ir organiniai – 12,9 %.

Potencialus augaviečių derlingumas išnaudojamas pakankamai gerai, tai parodo medynų plotai pagal augavietes (1.16. lentelė).

MEDYNŲ PLOTAI (%) PAGAL AUGAVIETES

1.16. lentelė

Augavietė	Plotas, ha	Medynai								
		P	E	B	J	D	Bt	Ą	U	kiti
Šc	5,3	-	66	-	-	19	11	4	-	-
Šd	59,9	-	40	12	1	1	13	17	5	11
Na	5,4	100	-	-	-	-	-	-	-	-
Nb	125,8	59	40	1	-	-	-	-	-	-
Nc	959,4	4	70	20	-	1	-	5	-	-
Nd	379,5	-	59	21	-	6	-	2		2
Lb	1770,6	23	68	9	-	-	-	-	-	-
Lc	10224,7	1	76	20	1	2	-	-	-	-
Ld	2916,0	-	51	21	6	8	7	6	-	1
Lf	18,1	-	49	12	19	7	-	-	13	-
Ua	1,9	-	37	63	-	-	-	-	-	-
Ub	207,5	30	48	22	-	-	-	-	-	-
Uc	1103,1	1	14	29	53	1	2	-	-	-
Ud	1225,9	-	3	6	87	-	4	-	-	-
Uf	22,8	-	-	-	98	-	-	-	2	-
Pa	210,8	95	-	5	-	-	-	-	-	-
Pb	586,5	67	10	23	-	-	-	-	-	-
Pc	453,6	-	5	48	47	-	1	-	-	-
Pd	128,8	-	1	8	91	-	-	-	-	-
Pan	6,9	100	-	-	-	-	-	-	-	-
Pbn	413,3	61	23	15	1	-	-	-	-	-
Pcn	378,6	1	17	48	32	-	1	-	-	-
Pdn	225,6	-	1	8	90	-	1	-	-	-

Lc augavietė 76 % užimta eglynais, o beržynais 20 %. Eglynai užėmę didžiąja dalį Nc augavietės plotą, 68 % Lb, 51 % Ld augaviečių ploto. Nb augavietę pušis dalijasi su egle (59 ir 40 %). Pušynai miškų urėdijoje dominuoja Pa, Pan, Pb, Pbn augavietėse. Beržynai išplitę visose augavietėse užimdami apie 20 % ploto, išskyrus keletą augaviečių. Tačiau vyrauja Pc, Pcn augavietėse. Juodalksnynai vyrauja užmirkusiose Uc, Ud, Uf, ir pelkinėse Pd, Pdn augavietėse.

Detaliau medynų plotų pasiskirstymas pagal augavietes pateikiamos 10 priede, o žemės naudmenos pagal augavietes - 11 priede.

Pagal atkūrimo ir įveisimo nuostatus didžiosios dalies (99,84 %) medynų rūšinė sudėtis atitinka tikslinius medynus. Netikslinės rūšys yra beržas IV gr. Na, Nb augavietėse, drebulė visose normalaus drėgnumo augavietėse, ir visose pelkinėse augavietėse, juodalksnis Nc, Nd, Ub, Pb augavietėse. Pušis netikslinė Ld, Lf, Nf, Ud, Pd augavietėse, eglė tik Pb augavietėje. Pagal tai netikslinių medynų yra 35 ha ir sudaro 0,16 % visų medynų.

Daugumos medynų rūšinė sudėtis artima tikslinėms arba galima ją gerinti ugdant ar taikant kitas ūkines priemones.

Kaip augantys medynai išnaudoja potencinį augaviečių derlingumą, parodo sukauptas brandžių medynų tūris pagal vyraujančias medžių rūšis (1.17. lentelė).

Eglynai, miškų urėdijoje, vyraujanti medžių rūšis ir ji didžiausia tūrį pasiekia Lb, Nc augavietėse (apie 355 m^3/ha). Pušynai didžiausią tūrį pasiekia kartu su eglės antru ardu Nc, Lc augavietėje (436 - 496 m^3/ha), tokio vidutinio tūrio nepasiekia nei viena medžių rūšis kitose augavietėse. Tikslinga minėtose augavietėse želdinti daugiau pušų, tiek grynų, tiek mišrių su egle. Beržynai didžiausią tūrį pasiekia Nc, Nd, Lc, Ld augavietėse (apie 300 m^3/ha). Juodalksnynai vyraudami Pd, Pdn, Ud, augavietėse sukaupia didžiausia tūrį (367 m^3/ha, 337 m^3/ha, 346 m^3/ha).

BRANDŽIŲ MEDYNŲ VIDUTINIS TŪRIS (1 HA/ M^3) PAGAL AUGAVIETES

1.17. lentelė

Augavietė	P	E	B	J	D	Bt	Ą	Bl	Sb	L	Vid.
Šd	-	*254*	*252*	-	*340*	*130*	*150*	-	-	*340*	*240*
Nb	*270*	*354*	-	-	-	-	-	-	-	-	*375*
Nc	*496*	*353*	*296*	*328*	*337*	*140*	-	-	-	-	*338*
Nd	-	*348*	*291*	-	*370*	-	-	-	*220*	*260*	*316*
Lb	*335*	*361*	*268*	-	*338*	-	-	-	-	-	*347*
Lc	*436*	*331*	*308*	*272*	*385*	*202*	-	*110*	-	-	*325*
Ld	-	*323*	*300*	*316*	*375*	*201*	*262*	-	*210*	-	*309*
Lf	-	-	*220*	*316*	*270*	-	-	-	-	-	*284*
Ub	*263*	*307*	*201*	-	-	-	-	-	-	-	*277*
Uc	-	*271*	*242*	*317*	*370*	*205*	-	-	-	-	*290*
Ud	-	*234*	*264*	*346*	-	*166*	-	-	-	-	*336*
Pa	*113*	-	*80*	-	-	-	-	-	-	-	*112*
Pb	*216*	*215*	*121*	-	-	-	-	-	-	-	*210*
Pbn	*227*	*312*	*197*	-	-	-	-	-	-	-	*238*
Pc	-	*204*	*205*	*271*	-	-	-	-	-	-	*245*
Pcn	*268*	*267*	*224*	*310*	*350*	*136*	-	-	-	-	*270*
Pd	-	*280*	-	*367*	-	-	-	-	-	-	*361*
Pdn	-	*300*	-	*337*	-	-	-	-	-	-	*337*
Vid.	*238*	*331*	*294*	*329*	*378*	*198*	*254*	*110*	*211*	*306*	*311*

Medynuose dominuoja Myrtillo - oxalidosa (mėlyninė-kiškiakopūstinė) *Mėlyngiris* užimdamas 47,7 %, myrtillosa (mėlyninė) *Mėlynšilis* – 8,3 %, oxalido – nemorosa (kiškiakopūstinė-plačialapė) *Žaliagiris* - 7,0 %, aegopodiosa (garšvinė) *Baltmiškis* – 6,7 %, miško tipų serijos, visi kiti miško tipai užima mažesnius plotus (1.18. lentelė).

MEDYNŲ PLOTAS PAGAL MIŠKO TIPŲ SERIJAS
(plotas, ha)

1.18. lentelė

Kodas	Miško tipų serijos	Medynų plotas	
		ha	%
cl	Cladoniosa (kerpinė) Kerpšilis	5,4	*0,0*
v	vacciniosa (brukninė) *Brukniašilis*	11,8	*0,1*
vm	vaccinio-myrtillosa (brukninė-mėlyninė) *Žaliašilis*	114,0	*0,5*
ox	oxalidosa (kiškiakopūstinė) *Šilagiris*	964,7	*4,5*
hox	Hepatico - oxalidosa (žibuoklinė-kiškiakopūstinė) *Sausgiris*	439,4	*2,1*
m	myrtillosa (mėlyninė) *Mėlynšilis*	1770,6	*8,3*
mox	Myrtillo - oxalidosa (mėlyninė-kiškiakopūstinė) *Mėlyngiris*	10224,7	*47,7*
oxn	oxalido – nemorosa (kiškiakopūstinė-plačialapė) *Žaliagiris*	1496,8	*7,0*
aeg	aegopodiosa (garšvinė) *Baltmiškis*	1431,6	*6,7*
cmh	Carico – mixtoherbosa (viksvinė-įvairažolė) *Šlapgiris*	5,7	*0,0*
msp	Myrtillo - sphagnosa (mėlyninė-kimininė)*Balašilis*	210,3	*1,0*
cal	calunosa (lendrūninė) *Paraistis*	1103,1	*5,1*
fil	filipendulosa (vingiorykštinė) *Palieknis*	1225,9	*5,7*
ur	urticosa (dilgėlinė) *Juodgiris*	21,8	*0,1*
lsp	Ledo - sphagnosa (gailinė-kimininė) *Tyrašilis*	216,8	*1,0*
csp	carico-sphagnosa (viksvinė-kimininė) *Raistašilis*	586,5	*2,7*
c	caricosa (viksvinė) *Raistas*	453,6	*2,1*
cir	carico-iridosa (viksvinė-vilkdalginė) *Lieknas*	128,8	*0,6*
csps	carico-sphagnosa sico (viksvinė-kimininė nusausinta) *Durpinis paraistis*	329,3	*1,5*
moxs	myrtillo-oxalidosa sico (mėlyninė –kiškiakopūstinė nusausinta) *Durpinis mėlyngiris*	84,0	*0,4*
cs	caricosa sico (viksvinė nusausinta)	17,1	*0,1*
fils	filipendulosa sico (vingiorykštinė nusausinta) *Durpinis palieknis*	203,8	*0,9*
oxns	oxalido-nemorosa sico (kiškiakopūstinė-plačialapė nusausinta) *Durpinis žaliagiris*	157,7	*0,7*
cirs	carico-iridosa sico (viksvinė-vilkdalginė nusausinta)	23,1	*0,1*
urs	urticosa sico (dilgėlinė nusausinta) *Durpinis juodgiris*	202,5	*0,9*
	Viso	21429,0	100

Nusausintiems miško tipams pridedama raidė “s” (sico – nusausinta)

Žemės naudmenos. Bendras žemės plotas suskirstytas naudmenomis prisilaikant Žemės kadastro reikalavimų, o miško žemė suskirstyta į naudmenas pagal Miškų įstatymo 2 str. Plotų pasiskirstymo naudmenomis santrauka pateikta 1.19. lentelėje.

Miško žemė užima 97,8 % nuo bendro ploto, o apaugusi mišku – 93,6 % nuo miško žemės ploto. Dirbtinai atkurti ir įveisti medynai vyrauja 38,4 % apaugusio mišku ploto. Neapaugusi mišku miško žemė užima 554,6 ha arba 2,4 % miško žemės ploto, iš jos kirtavietės sudaro 460,8 ha (2 %).

Ne miško žemė užima 2,2 % bendro miškų urėdijos miškų ploto. 2005 m. miškotvarkos duomenimis ne miško žemė užėmė – 3,6 %. Pagrindinės ne miško žemių sumažėjimo priežastys – dalis pelkių inventorizuotos medynais ir pasikeitus miškotvarkos vykdymo instrukcijos atskiriems punktams dalis griovių ir kelių buvo inventorizuoti miško grioviais ir miško keliais.

PLOTŲ PASISKIRSTYMAS PAGAL ŽEMĖS NAUDMENAS (ha)

1.19. lentelė

Žemės naudmenų grupė	Žemės naudmena	VRM	%
MIŠKO ŽEMĖ			
Apaugusi mišku (medynai)	Savaiminės kilmės medynas	13208,3	56,4
	Dirbtinai atkurti ir įveisti medynai	8220,7	35,1
	Iš viso	**21429,0**	**91,5**
Neapaugusi mišku	Kirtavietė	460,8	2,0
	Žuvęs medynas	10,1	0
	Miško aikštė	77,9	0,4
	Žemė, skirta miškui įveisti	5,3	0
	Mažasis miško karjeras	0,5	0
	Iš viso	**554,6**	**2,4**
Miško daugina. medž. žemė	Medelynas	19,3	0,1
	Sėklinė plantacija	14,2	0
	Iš viso	**33,5**	**0,1**
Technologinės paskirties žemė	Kvartalinė linija	185,3	0,8
	Technologinė proskyna	17,9	0,1
	Griovio trasa	85,7	0,4
	Elektros trasa	5,7	0
	Elektros linija	5,2	0
	Miško kelias	172,1	0,7
	Trasa	29,3	0,1
	Takai	0,1	0
	Miško griovys	164,6	0,7
	Iš viso	**665,9**	**2,8**
Kitos paskirties miško žemė	Rekreaciniai želdiniai	1,5	0
	Medienos sandėlis	12,4	0,1
	Miško poilsiavietė	4,9	0
	Pašarų aikštelė	60,2	0,3
	Miško laukymė	123,9	0,5
	Miško pelkė	4,4	0
	Iš viso	**207,3**	**0,9**
	Iš viso miško žemės	**22890,3**	**97,8**
NE MIŠKO ŽEMĖ			
Vandenys	Griovys	59,4	0,3
	Kūdra	1,1	0
	Tvenkinys	0,3	0
	Ežeras	5,8	0
Kitos žemės	Trasa (platesnė nei 10 m.)	26,5	0,1
	Poilsio aikštė	0,7	0
Pelkės	Pelkė	424,3	1,8
	Iš viso ne miško žemės	**518,1**	**2,2**
	Bendras plotas	**23408,4**	**100**

Detalesnis plotų pasiskirstymas pagal žemės naudmenas ir pagal administracinius vienetus, girininkijas, miškų grupes, kadastro vietoves 1 - 4 prieduose.

1.3.3. MIŠKŲ URĖDIJOS MIŠKO ŽEMĖ PAGAL FUNKCINĘ PASKIRTĮ

Nuo 1945 m. Lietuvos valstybiniai miškai pagal vyraujančią funkcinę paskirtį buvo suskirstyti į dvi grupes ir keletą miškų kategorijų. VĮ Rietavo miškų ūkio teritorijoje buvo išskirtos dvi grupės. Pagal 1989 metų miškotvarkos projektą pirmos grupės miškai sudarė 14 % bendro ploto, jei priklausė miestų miškai, žaliųjų zonų miško parkinė dalis, kelių – geležinkelių apsauginiai miškai, žaliųjų zonų miško ūkinė dalis, vandens apsauginiai miškai. Visas likusis plotas 86 % sudarė eksploataciniai II grupės miškai.

1994-11-12 Seimui priėmus Miškų įstatymo 3 str., įsigaliojo Lietuvos miškų skirstymas į keturias grupes (rezervatinius, specialios paskirties, apsauginius, ūkinius) ir 18 pogrupių.

Miškai į grupes ir pogrupius suskirstyti vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001 m. rugsėjo 26 d. nutarimu Nr. 1171 „Dėl miškų priskyrimo miškų grupėms tvarkos aprašo ir Miškų priskyrimo miškų grupėms normatyvų patvirtinimo“ (LR vyriausybės 2010 m. balandžio 21 d. nutarimo Nr. 855 redakcija) patvirtintais normatyvais. Vandens telkinių apsaugos zonos ir pakrančių apsaugos juostos išskirtos vadovaujantis Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2001 m. Lapkričio 7 d. įsakymu Nr. 540 „Dėl paviršinio vandens telkinių apsaugos zonų ir pakrančių apsaugos juostų nustatymo taisyklių patvirtinimo“ (LR aplinkos ministro 2007 m. vasario 14 d. įsakymo Nr. D1- 98 redakcija).

Miškai pagal funkcinę paskirtį suskirstyti į pogrupius, o pagal nustatytą ūkinį režimą pogrupiai priskiriami atitinkamoms miškų grupėms.

Miškų pogrupiu suprantama miško teritorijos dalis paprastai naudojama vienam svarbiausiam tikslui (rezervatiniam, apsauginiam, rekreaciniam, ekosistemų apsauginiam, ūkiniam). Miško masyvas, jo dalis, kvartalas ar sklypas, tuo pačiu metu atliekantis kelias funkcijas (pav.: vandens apsaugos ir rekreacines), priskiriamas tik vienam (pagal svarbiausią funkciją) miško pogrupiui. Saugomose teritorijose išskiriamos funkcinės zonos laikomos atskirais pogrupiais.

Mažiausias miško pogrupiui priskiriamas plotas taksacinius sklypas. Atskiros sklypo dalys su skirtingu ūkiniu rėžimu į pogrupius neskirstomos. Visas sklypas priskiriamas tam pogrupiui, kuris užima didesnę sklypo dalį. Kai sklypo dalių ūkinis rėžimas labai skiriasi, formuojami keli atskiri sklypai.

Gamtos ir kultūros paveldo objektai, įskaitant šių objektų teritoriją ir apsaugos zoną, priskiriami pogrupiui, kai šie objektai užima ne mažiau kaip pusę taksacinio sklypo. Kai minėti objektai užima nedidelį plotą ir neišskiriami atskiru sklypu, jie pažymimi tik planinėje medžiagoje sutartiniais ženklais ir aprašomi taksoraštyje, nurodant apsaugos plotį taksoraštyje.

Urėdijos valstybinės reikšmės miškai suskirstyti į šiuos pogrupius:

Draustinių miškai su II grupės ūkiniu režimu - miškai, esantys telmologiniuose, pedologiniuose, ichtiologiniuose, botaniniuose, zoologiniuose, miško genetiniuose draustiniuose, esančiuose valstybiniuose parkuose ir biosferos monitoringo teritorijose, taip pat kraštovaizdžio ir kitų draustinių dalyse, kuriose saugomos biologinės vertybės. Valstybinių draustinių sąrašai patvirtinti LR Vyriausybės 1997 m. gruodžio 29 d. nutarimu Nr. 1486.

Saugomų gamtinio kraštovaizdžio objektų miškai – miškai, esantys saugomų gamtinio kraštovaizdžio objektų teritorijose ir jų apsaugos zonose. Priskiriama pagal šiuos reikalavimus: pavieniai mažesni kaip 0,5 ha saugomi gamtinio kraštovaizdžio objektai šiam pogrupiui nepriskiriami, bet jie žymimi miškotvarkos medžiagoje; pavieniai kintantys dėl gyvūnų migracijos ir kitų priežasčių objektai šiam pogrupiui nepriskiriami, bet jie žymimi miškotvarkos medžiagoje. Šiam pogrupiui yra priskirta 5 ha miško plotas.

Priešeroziniai miškai –miškai, esantys daubų ir skardžių šlaituose, stačiuose 15^0 ir didesnio nuolydžio upių slėnių, ežerų ir kitų vandens telkinių šlaituose, raguvose, nuošliaužų vietose, lengvai

pustomuose atviruose ar rekultivuojamuose smėlynuose, karstinio regiono intensyvaus karsto zonų IV grupės žemėse. Minimalus šių miškų plotas – 1 hektaras. Formuojant šio pogrupio sklypus, prie šlaitų prijungiama ir 5-10 m. pločio prieš šlaitinė dalis.

Miško parkai - poilsiui, visuomenės reikmėms naudojami miškai su atitinkama įranga ir infrastruktūra (privažiuojamaisiais keliais, automobilių stovėjimo ir poilsio aikštelėmis, pasivaikščiojimo, dviračių, slidinėjimo takais, masinių renginių vietomis, paplūdimiais, įvairiam poilsiui skirta įranga ir statiniais). Minimalus plotas priskirti šiam pogrupiui – 3 ha.

Miestų miškai – miestų teritorijose esantys miškai, išskyrus miestų teritorijose esančius draustinius, miško parkus ir priešerozinius miškus.

Draustiniai su III grupės ūkiniu režimu – miškai, esantys geologiniuose, geomorfologiniuose, kultūriniuose draustiniuose, šių rūšių draustiniuose, esančiuose valstybiniuose parkuose ir biosferos monitoringo teritorijose, taip pat kraštovaizdžio draustinių dalyse, kuriose nėra biologinių vertybių. III miškų grupės draustiniai išskirti.

Valstybinių parkų apsaugos (išorinių) zonų miškai – miškai, esantys valstybinių rezervatų ir valstybinių parkų apsaugos zonose. Jų paskirtis – užtikrinti valstybinių rezervatų ir valstybinių parkų artimiausios aplinkos gamtinių vertybių ir kraštovaizdžio stabilumą.

Kelių apsauginės ir estetinės reikšmės miškų paskirtis – išsaugoti estetiniu požiūriu vertingiausius medynus ir pakelių kraštovaizdį intensyvaus eismo kelių aplinkoje, produkuoti medieną.

Miško sėkliniai medynai – sėkliniai medynai, priskirti selekcinės sėklininkystės objektų miškams. Jų paskirtis – išsaugoti vertingų medynų genofondą, naudoti medynus miško selekcijos plėtrai, tinkamų sodmenų išauginimui.

Vandens telkinių apsaugos zonų miškai – esantys vandens telkinių apsaugos zonų teritorijose. Vandens telkinių apsaugos zonos ir pakrančių apsaugos juostos nustatomos pagal 2001 lapkričio 7 d. Aplinkos ministro įsakymu Nr. 540 (2007-02-14 Nr. D1-98 redakcija) patvirtintas taisykles. Apsaugos zonos miško žemėje:

- 500 m. prie Nemuno, Neries upių bei prie ežerų ir tvenkinių didesnių kaip 200 ha;
- 200 m prie ilgesnių kaip 50 km upių bei ežerų, tvenkinių, kurių plotas 50-200 ha;

Apsaugos zonos išskiriamos ištisais miško kvartalais ar jų dalimis, kurios atribotos keliais, proskynomis ar kitomis ryškiomis aiškiomis ribomis. Zonų ribas derinant prie kvartalinių ar kitų aiškių linijų, apsaugos zonos plotis atskirose atkarpose gali būti didinamas arba mažinamas iki 25 %.

Ūkiniai miškai – visi kiti miškai, nepriskirti I–III miškų grupėms. Jų funkcinė paskirtis – nepertraukiamai tiekti šalies ūkiui ir gyventojams medieną, laikantis aplinkosaugos reikalavimų ir nenualinant miškų. Ūkiniams miškams priskiriami ir valstybinių parkų ūkinių zonų miškai.

Miškų priskyrimo miškų grupėmis planas patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. spalio 21 d. nutarimu Nr. 1651 ((LR Vyriausybė 2009 m. gruodžio 23 d. nutarimo Nr. 1811 redakcija).

Miškų urėdijos teritorijoje I grupės miškų nėra. II grupės (specialios paskirties) miškai sudaro 9,0 %, ekosistemų apsaugos miškai (8,2 %), rekreaciniai miškai (0,8 %). III (apsauginiai) – 5,7 % šios grupės miškuose vyrauja vandens telkinių apsaugos zonų miškai - 4,9 %, draustinių miškai su III gr. ūkiniu režimu – 0,5 %, valstybinių rezervatų ir valstybinių parkų apsaugos zonų miškai – 0,2 %. IV grupės (ūkiniai) – 85,3 % viso miškų ploto (1.20. lentelė).

MIŠKŲ GRUPĖS IR POGRUPIAI

(valstybinės reikšmės miškai)

1.20. lentelė

Grupių ir pogrupių pavadinimai	Inventorizuotas plotas, ha	*% nuo viso ploto*	Miško žemės plotas, ha	Medynų plotas, ha	*% nuo viso medynų ploto*
II grupės (spec. paskirties) miškai, iš viso	**2116,9**	**9,0**		**1682,5**	**9,1**
A. Ekosistemų apsaugos miškai, iš viso	**1936,0**	**8,2**	**1565,7**	**1510,5**	**8,4**
Draustinių miškai su II gr. ūkiniu režimu	1860,2	7,9	1490,2	1435,7	8,1
Miško genetiniai draustiniai	10,4		10,2	10,1	
Priešerozinių miškai	65,4	0,3	65,3	64,7	0,3
B. Rekreaciniai miškai, iš viso	**180,9**	**0,8**	**180,8**	**172,0**	**0,7**
Miško parkai	106,9	0,5	106,9	99,8	0,4
Miestų miškai	74,0	0,3	73,9	72,2	0,3
III grupės (apsauginiai) miškai, iš viso	**1335,7**	**5,7**	**1326,9**	**1254,3**	**5,7**
Laukų apsauginiai miškai	0,6		0,6	0,5	
Kelių apsauginės estetinės reikšmės miškai	12,0	0,1	12,0	12,0	0,1
Draustinių miškai su III gr. ūkiniu režimu	119,4	0,5	115,4	104,9	0,5
Vandens telkinių apsaugos zonų miškai	1144,1	4,9	47,2	1080,3	4,8
Valstybinių rezervatų ir valstybinių parkų apsaugos zonų miškai	47,6	0,2	1140,4	44,1	0,2
Miško sėkliniai medynai	11,3		11,3	11,3	0,1
IV grupės (ūkiniai) miškai, iš viso	**19956,5**	**85,3**	**19816,9**	**18493,4**	**85,2**
Ūkiniai miškai	19956,5	85,3	19816,9	18493,4	85,2
Iš viso:	**23408,4**	**100**	**22890,3**	**21429,0**	**100**

Atskirose miškų urėdijos girininkijose miškų pasiskirstymas miškų grupėmis, priklausomai nuo saugomų teritorijų ploto, jų funkcinės paskirties, yra labai nevienodas (1.21. lentelė).

VĮ Rietavo miškų urėdijoje daugiausia II grupės miškų yra Skroblės girininkijoje (3,0 %) (ekosistemos apsaugos). Apsauginiai (III gr.) miškų dalis didžiausia yra Labardžių girininkijoje (1,6 %), kurioje yra vandens telkinių apsauginių zonų miškų, valstybinių rezervatų ir valstybinių parkų apsaugos zonų miškų. Ūkinių (IV gr.) miškų dalis didžiausia yra Tverų (14,2 %), Žadvainių (14,1 %), Tenenių (13,5 %) girininkijose.

MIŠKŲ PASISKIRSTYMAS PAGAL MIŠKŲ GRUPES IR GIRININKIJAS

(skaitiklyje – plotas, vardiklyje – plotas procentais)

1.21. lentelė

Girininkijos	II		III	IV	Iš viso
	Spec. paskirties		apsauginiai	ūkiniai	
	ekosistemų apsaugos	rekreaciniai			
Skroblės	717,5 18,6	74,0 1,9	51,8 1,3	30012,3 78,2	3855,6 100
Tverų	370,6 10,0	-	6,4 0,2	3317 89,8	3694,4 100
Judrėnų	36,7 1,6	-	79,1 3,5	2173,7 94,9	2289,5 100
Žadvainių	1,6 0,0	-	254,8 7,2	3304,5 92,8	3560,9 100
Girėnų	-	-	250,8 10,5	2134,7 89,5	2385,5 100
Labardžių	161,5 6,3	25,9 1,0	383,4 14,9	2002,0 77,8	2572,7 100
Tenenių	129,1 3,8	-	67,5 2,0	3163,9 94,2	3360,5 100
Kaltinėnų	519,3 30,7	81,0 4,8	241,3 14,3	848,0 50,2	1689,3 100
Iš viso:	1936,0 8,2	180,9 0,8	1335,0 5,7	19956,5 85,3	23408,4 100

1.3.4. MIŠKŲ URĖDIJOS MEDYNŲ DENDROMETRINĖ CHARAKTERISTIKA

Miškų urėdijos miškams, pagal atskiras girininkijas, nebūdinga didelė rūšinė įvairovė ir mišrumas. Spygliuočiais apaugę 63,0 %, kietaisiais lapuočiais – 1,6 %, minkštaisiais lapuočiais – 37,4 %. Miškų urėdijoje vyrauja eglynai užimantys 56,0 % bendro medyno ploto, pušynai – 7,0 %, beržynai – 19,1 %, juodalksnynai – 12,2 %. Visos kitos medžių rūšys teužima 5,6 % bendro medynų ploto.

MEDYNŲ PLOTAS PAGAL VYRAUJANČIAS MEDŽIŲ RŪŠIS (HA)

1.22. lentelė

Medynai	Miškų grupė (plotas, ha)			Iš viso	
	II	III	IV	Plotas, ha	%
Spygliuočiai, iš viso	**904,2**	**811,6**	**11790,5**	**13506,3**	***63***
Eglė	540,4	776,1	10655,4	11971,9	*56*
Pušis	363,8	34,6	1134,3	1532,7	*7*
Maumedis	-	0,9	0,8	1,7	*0*
Kietieji lapuočiai, iš viso	**81,8**	**69**	**193,5**	**344,3**	***2***
Ąžuolas	73,4	60,8	167,3	301,5	*1,4*
Ąžuolas raudonasis	-	-	0,8	0,8	*0*
Uosis	1,5	4,2	4,3	10,0	*0,1*
Klevas	6,9	4	4,9	15,8	*0,1*
Skroblas	-	-	15,2	15,2	*0,1*
Guoba	-	-	1	1	*0*
Minkštieji lapuočiai, iš viso	**696,6**	**372,4**	**6509,4**	**7578,4**	***35***
Beržas	387,0	193,8	3522,6	4103,4	*19*
Juodalksnis	250,9	91,6	2279,7	2622,2	*12*
Drebulė	14,3	41,6	417,1	473,0	*2*
Baltalksnis	41,3	35,2	281,5	358,0	*2*
Liepa	3,1	2,5	6,3	11,9	*0*
Blindė	-	7,7	1,5	9,2	*0*
Gluosnis	-	-	0,7	0,7	*0*
Iš viso	**1682,5**	**1253,1**	**18493,4**	**21429,0**	***100***

Medynų plotai pagal vyraujančias medžių rūšis ir amžiaus klases miškų grupių ribose pateikti 5 priede.

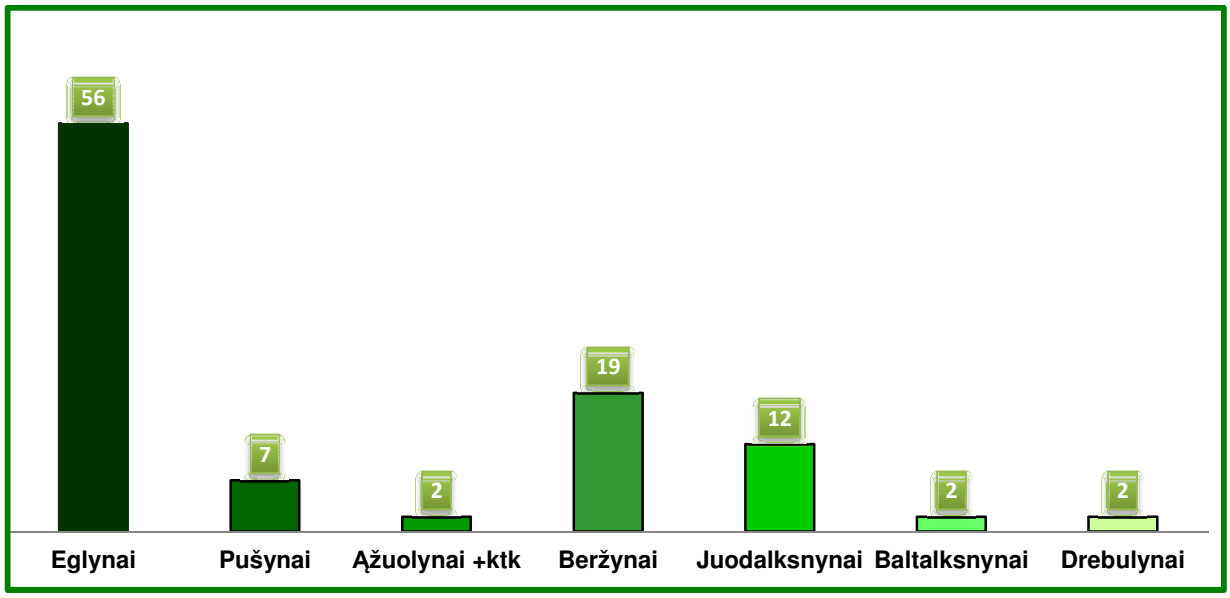

5 pav. Medynų plotas (%) pagal vyraujančias medžių rūšis

74 % visų miškų urėdijos pušynų, 89 % eglynų, 86 % beržynų, 87 % juodalksnynų, ir 88 % drebulynų auga IV grupės miškuose.

Girininkijose medynai pagal vyraujančias medžių rūšis pasiskirstę pakankamai tolygiai (1.23. lentelė). Didžiausia spygliuočių medynų dalis yra Skroblės girininkijoje (72 %). kitose girininkijose spygliuočių dalis sudaro apie (60 %). Minkštųjų lapuočių – Judrėnų (45 %) girininkijoje, kietųjų lapuočių - Kaltinėnų (10 %).

Priklausomai nuo girininkijoje esančių augaviečių sąlygų ir kitų veiksnių, didžiausia dalis eglynų yra Labardžių (64 %), pušynų – Skroblės (22 %), drebulynų – Judrėnų ir Tenenių, juodalksnynų – Judrėnų, ąžuolynų – anksčiau minėtoje Kaltinėnų girininkijoje. Daugiausia beržynų yra Tverų, Labardžių, Judrėnų girininkijose.

MEDYNŲ PLOTŲ PASISKIRSTYMAS PAGAL GIRININKIJAS

(skaitiklyje – plotas, ha; vardiklyje – plotas, procentais)

1.23. lentelė

Girininkija	Vyraujančios medžių rūšys									Iš viso
	P	E	Ą	U	B	J	D	Bt	Kitos medžių rūšys	
Skroblės	738,5	1639,8	0,6	-	501,7	376,5	18,6	43,5	4,6	3323,8
%	*22*	*50*	*-*	*-*	*15*	*11*	*1*	*1*	*-*	100
Tverų	146,2	1977,5	65,6	-	829,9	213,0	76,4	102,9	3,5	3415,0
%	*4*	*59*	*2*	*-*	*24*	*6*	*2*	*3*	*-*	100
Judrėnų	13,5	1117,5	18,6	3,7	442,5	415,0	73,7	24,5	5,1	2114,1
%	*1*	*53*	*1*	*-*	*21*	*20*	*3*	*1*	*-*	*100*
Žadvainių	*161,9*	*2027,6*	*3,8*	*-*	*512,1*	*498,4*	*77,2*	*19,6*	*0,9*	*3301,5*
%	*5*	*62*	*-*	*-*	*15*	*15*	*2*	*1*	*-*	*100*
Girėnų	*195,7*	*1215,7*	*2*	*-*	*364,6*	*359,2*	*46,7*	*20,6*	*1,7*	*2206,2*
%	*9*	*55*	*-*	*-*	*17*	*16*	*2*	*1*	*-*	*100*
Labardžių	*39,2*	*1491,9*	*2,5*	*0,4*	*503,0*	*214,4*	*26,4*	*68,8*	*1,8*	*2348,4*
%	*2*	*64*	*-*	*-*	*21*	*9*	*1*	*3*	*-*	*100*
Tenenių	*39,2*	*1916,0*	*62,6*	*-*	*591,4*	*429,8*	*103,6*	*46,9*	*8,4*	*3193,5*
%	*1*	*61*	*2*	*-*	*19*	*13*	*3*	*1*	*-*	*100*
Kaltinėnų	*203,3*	*585,4*	*146,6*	*5,9*	*358,3*	*115,9*	*50,4*	*31,2*	*29,5*	*1526,5*
%	*13*	*39*	*10*	*-*	*23*	*8*	*3*	*2*	*2*	*100*
Viso	**1532,6**	**11971,9**	**302,3**	**10,0**	**4103,5**	**2622,2**	**473,0**	**358,0**	**55,5**	**21429,0**
%	***7***	***57***	***1***	***0***	***19***	***12***	***2***	***2***	***0***	***100***

Medynų amžiaus struktūrą geriausiai nusako medynų plotų pasiskirstymas amžiaus klasėmis, kurios yra poūkio informacinis pagrindas.

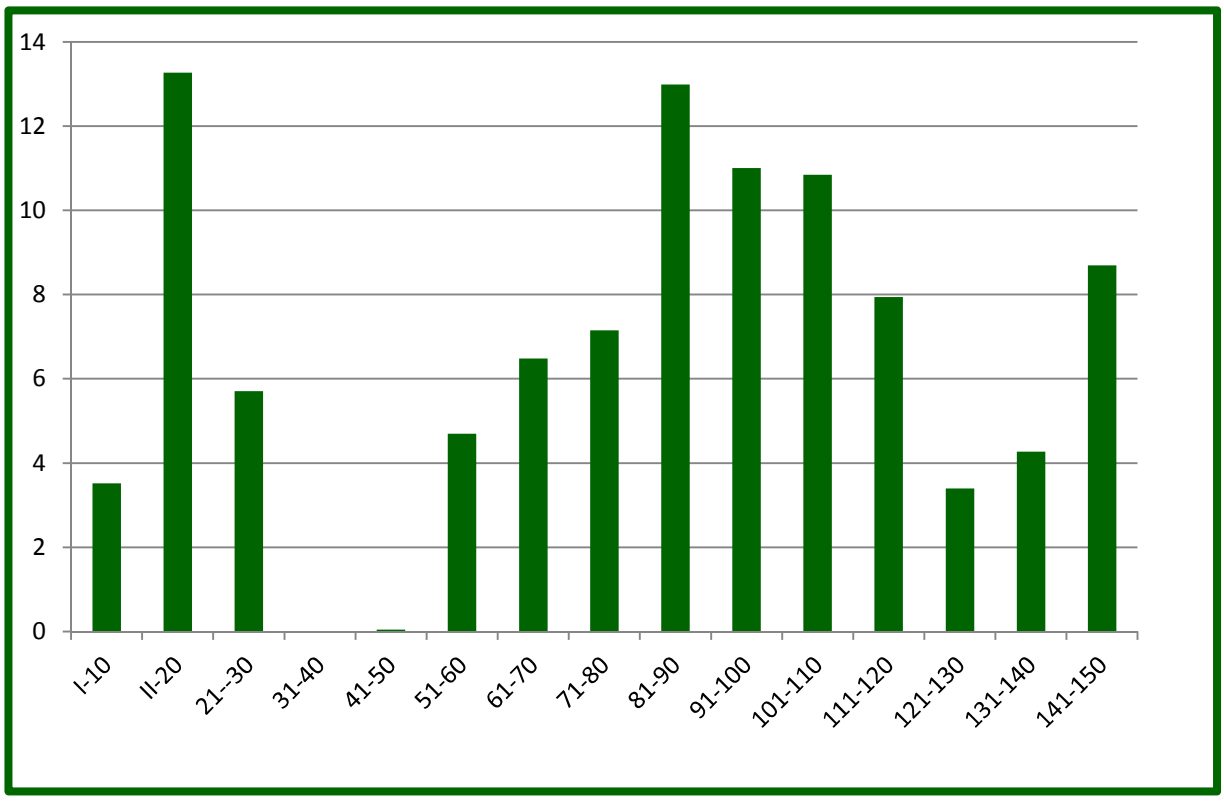

6 pav. III ir IV miškų grupės pušynų plotas (%) pagal amžiaus klases

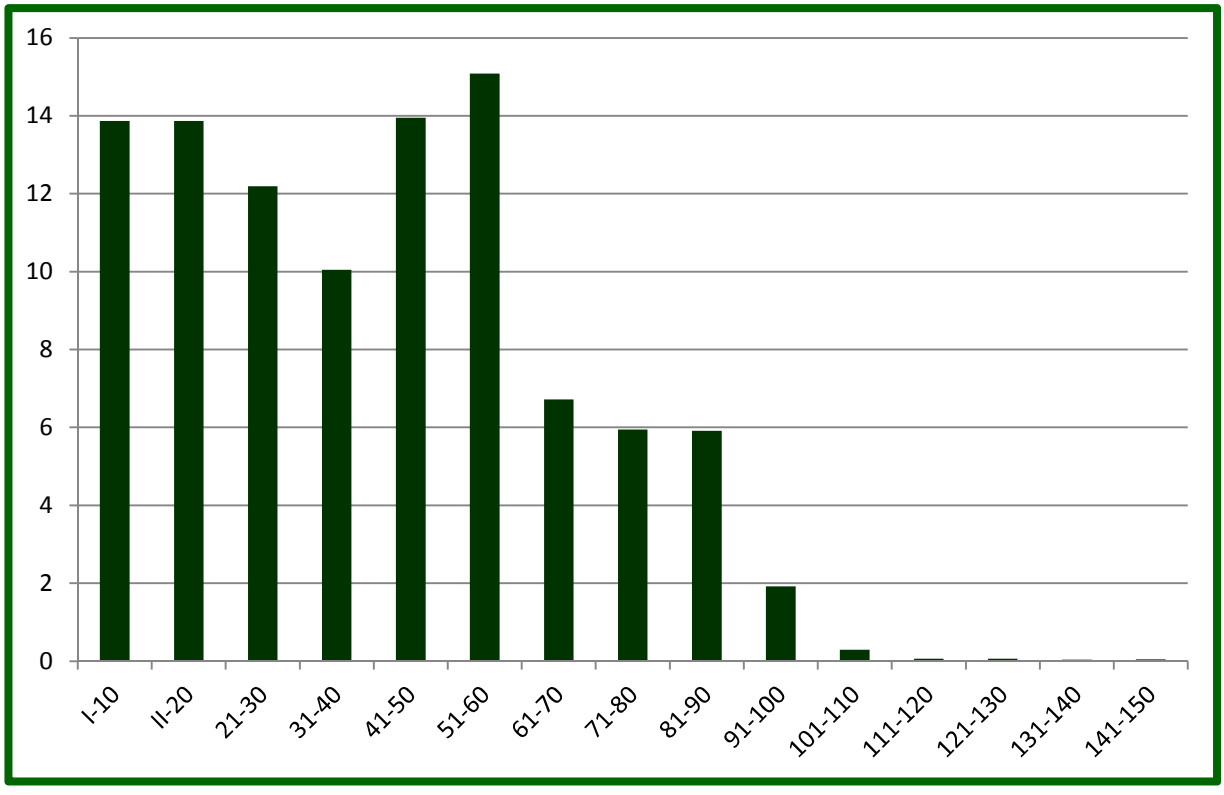

7 pav. III ir IV miškų grupės eglynų plotas (%) pagal amžiaus klases

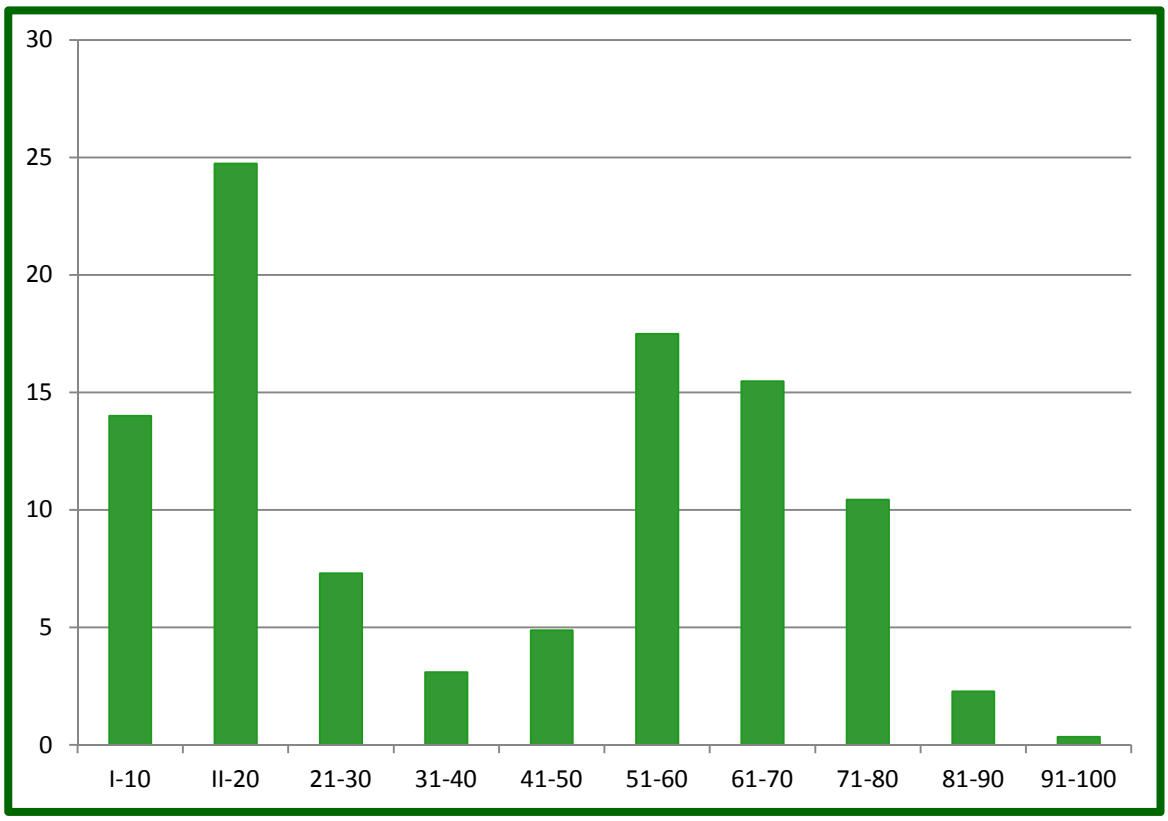

8 pav. III ir IV miškų grupės beržynų plotas (%) pagal amžiaus klases

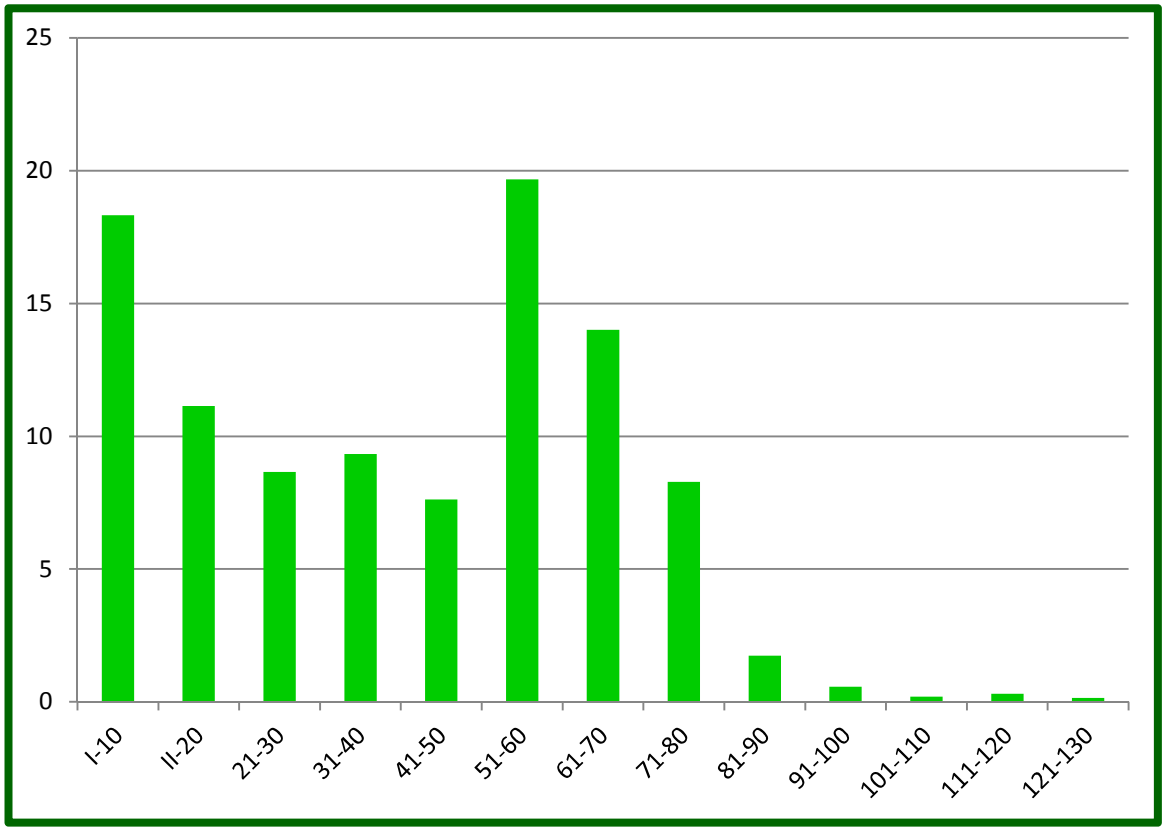

9 pav. III ir IV miškų grupės juodalksnynų plotas (%) pagal amžiaus klases

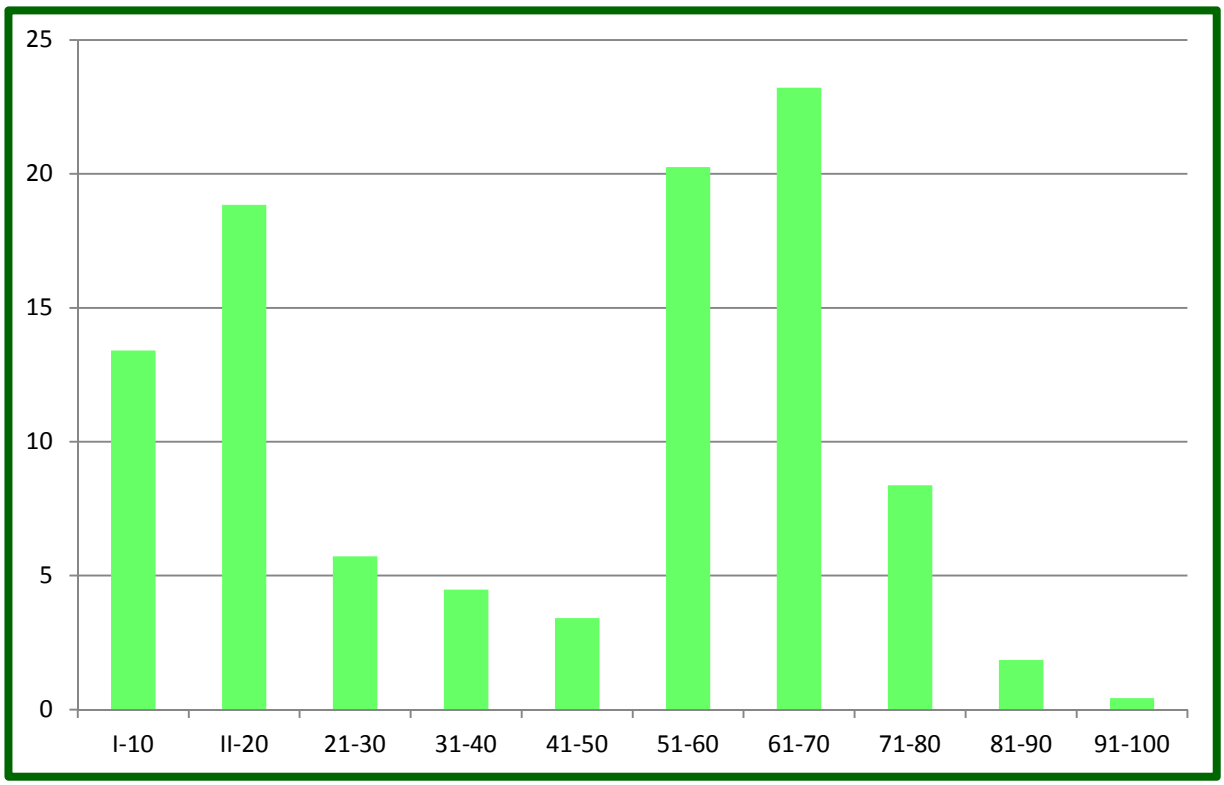

10 pav. III ir IV miškų grupės drebulynų plotas (%) pagal amžiaus klases

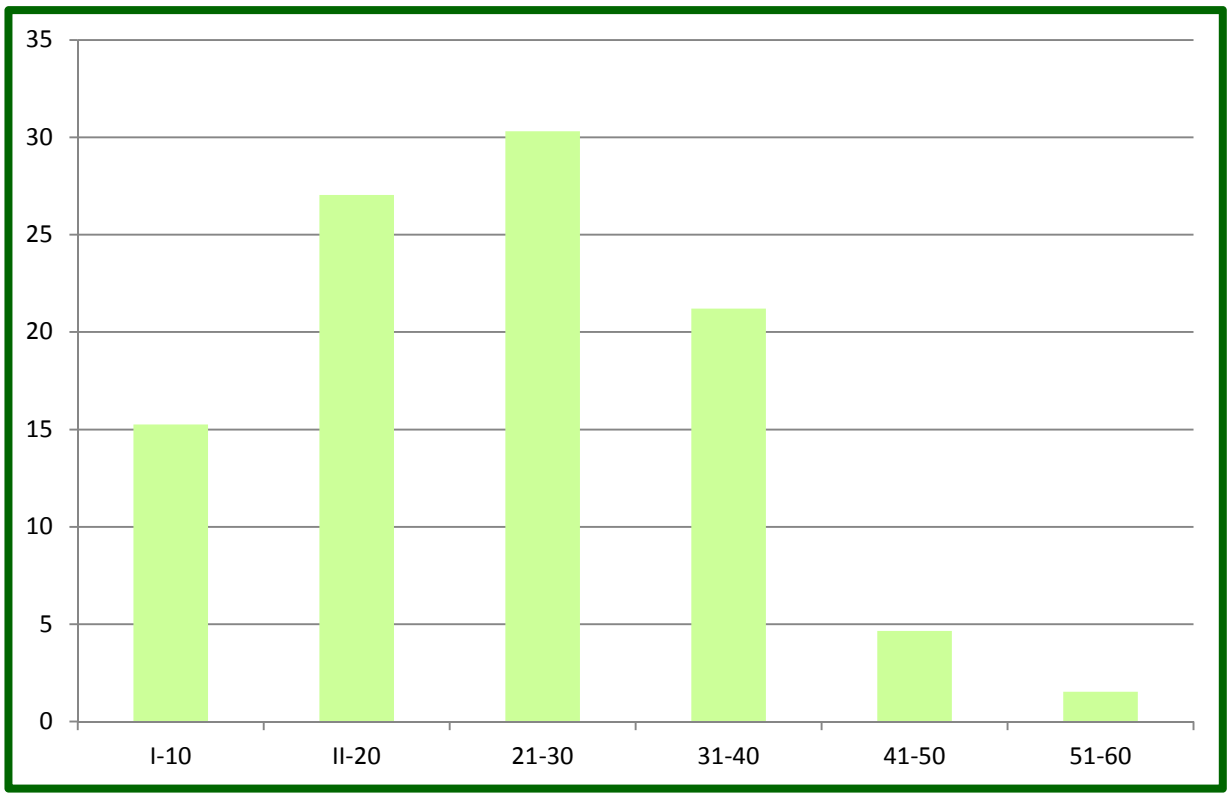

11 pav. III ir IV miškų grupės baltalksnynų plotas (%) pagal amžiaus klases

Greta medynų pasiskirstymo amžiaus klasėmis dar egzistuoja medynų skirstymas į brandumo grupes – medynų amžiaus intervalus, sudarytus iš nustatyto skaičiaus gretimų amžiaus klasių ir turinčius savo pavadinimą. Suskirstymas medynų brandumo grupėmis palengvina poūkio amžiaus struktūros apžvalgą, miško išteklių rodiklių analizę, plynų kirtimų normos apskaičiavimą ir

kontrolę. Tikslinė amžiaus struktūra yra nustatoma plynų kirtimų ūkio formos miškuose, vadovaujantis Aplinkos ministerijos patvirtintais kirtimo amžiais. Medynų pagrindinių kirtimų amžiai atitinka brandžių medynų grupės amžiaus intervalo pradžią.

Medynai į brandumo grupes suskirstyti pagal Miškotvarkos darbų vykdymo instrukcijos patvirtintos Valstybinės miškų tarnybos direktoriaus 2010 m. sausio 14 d. įsakymo Nr. 11-10-V reikalavimus.

II grupės miškuose vyrauja pusamžiai (72 %). Bręstantys ir brandūs medynai sudaro (5 %), o jaunuolynai (23 %). 54 % visų II grupės eglynų ir 90 % juodalksnynų – pusamžiai. II grupės (specialios paskirties) miškai (miško žemė), kuriuose tikslinis medienos naudojimas praktiškai nevyksta, matant medynų pasiskirstymą pagal brandumo grupes didelių pasikeitimų nebus.

III ir IV grupės miškuose vyrauja jaunuolynai (43 %), brandūs medynai sudaro - 20 %, pusamžiai – 26 %, ir bręstantys medynai – 11 %. Šiose miškų grupėse 14 % eglynų, 35 % pušynų, 29 % beržynų, 58 % drebulynų, 25 % juodalksnynų, 27 % baltalksnynų yra brandūs. Didžiausia dalis jaunuolynų yra eglynuose, kur jie sudaro net 49 %. Pušų jaunuolynai sudaro 23 %, juodalksnynų - 29 %, beržynų - 39 %, ir drebulynų - 32 %. Urėdijos III- IV grupių miškuose yra 80 ha gamtinę brandą pasiekusių medynų, daugiausia juodalksnynų (27 ha).

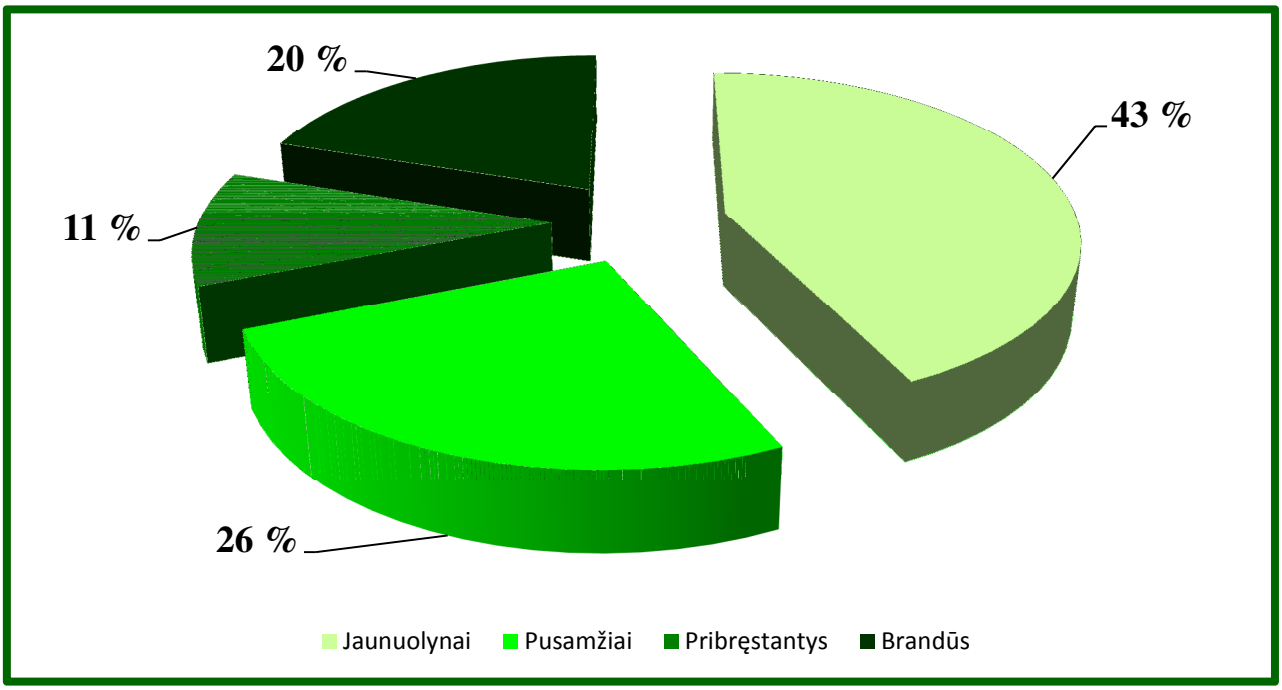

12 pav. III ir IV miškų grupės medynų pasiskirstymas brandumo grupėmis %

Pagal 1.24 lentelės duomenis, miškų urėdijos III ir IV grupių miškuose, dėl naujų miškų įveisimo apimties, plynų kirtaviečių atkūrimo daugiausia eglėmis ir ąžuolų atkūrimo programos, ypač daug eglynų ir ąžuolynų jaunuolynų.

II, III IR IV MIŠKŲ GRUPIŲ MEDYNAI PAGAL BRANDUMO GRUPES

1.24. lentelė

Medynai	Brandumo grupės (plotas, %)				
	jaunuolynai	pusamžiai	bręstantys	brandūs	bendras plotas (%)
II miškų grupė					
Pušynai	12	85	2	1	***22***
Eglynai	36	57	3	4	***32***
Ąžuolynai	50	50	-	-	***4***
Uosynai	-	100	-	-	***0***
Beržynai	22	75	3	-	***23***
Juodalksnynai	3	90	4	3	***15***
Drebulynai	-	79	11	10	***1***
Baltalksnynai	1	79	8	12	***2***
Kiti medynai	22	57	-	21	***1***
Iš viso	**22**	**72**	**3**	**3**	***100***
III+IV miškų grupė					
Pušynai	23	31	11	35	***6***
Eglynai	49	30	7	14	**58**
Ąžuolynai	36	40	10	14	**1**
Beržynai	39	15	17	29	**19**
Juodalksnynai	29	26	20	25	**12**
Drebulynai	32	6	4	58	**2**
Baltalksnynai	15	27	31	27	**2**
Iš viso	**43**	**26**	**11**	**20**	**100**

Brandiems medynams priskirti pasiekę žemutinę kirtimo amžiaus ribą pagal priimtą kirtimo amžių III ir IV grupių miškams, iš jų perbrendę medynai – tai spygliuočių ir kietųjų lapuočių medynai, kurių amžius yra 30 ir daugiau metų didesnis už kirtimo amžių, o minkštųjų lapuočių – atitinkamai 20 ir daugiau metų. Pagal tai perbrendę medynai IV miškų grupėje yra: P nuo 131 metų, E - 101, B, J - 81, D - 61, Bt - 51 metų. Bręstantiems priskirta po vieną amžiaus klasę visų medžių rūšių medynams (anksčiau spygliuočiams ir kietiesiems lapuočiams buvo priskiriama po dvi amžiaus klases). Jaunuolynams priskirta po keturias amžiaus klases spygliuočių ir kietųjų lapuočių ir po dvi – minkštųjų lapuočių (išskyrus baltalksnynus – viena amžiaus klasė). Pusamžiams medynams tenka labai nevienodas amžiaus klasių skaičius, pavyzdžiui: IV grupėje pusamžiai ąžuolynai yra šešių, pušynai – penkių, eglynai – dviejų, drebulynai – vienos amžiaus klasės. Todėl pagal dabartines brandumo grupes spręsti apie normalų (optimalų) medynų plotų pasiskirstymą pagal amžių nėra prasmės, kaip ir laikytis nuostatos, kad pribrėstančių ir brandžių medynų turėtų būti po 17 %, jaunuolynų ir pusamžių – po 33 %. Reikšmės turi tik du rodikliai – brandžių medynų ir jaunuolynų plotas procentais. Šiuo atžvilgiu tampa aktualesnis amžiaus grupių naudojimas (J. Kenstavičius, 1966), kai kiekvienos medžių rūšies medynų plotai skirstomi vienodai į keturias grupes, nepriklausomai nuo miškų grupių ir kirtimo amžių (kiekvienai grupei tenka po 25 % ploto). Tačiau labai pasikeitus kai kurių medžių rūšių kirtimo amžiui bei miškų skirstymui į grupes, amžiaus grupės taip pat prarado prasmę. Miškų amžiaus struktūra – vienas iš svarbiausių rodiklių, apibūdinančių medynų būklę, jų tūrio prieaugius, naudojimo pobūdį, apimtį, o taip pat normalaus miško teorijos ir praktikos atitikmenį. Todėl tenka grįžti prie amžiaus klasių, analizuojant poūkių realių plotų nuokrypį nuo normalių amžiaus klasių. Normalus amžiaus klasės plotas yra poūkio bendro ploto ir amžiaus klasių skaičiaus per kirtimo apyvartą dalmuo (išreikštas procentais ar plotu). Pavyzdžiui, eglynų plotas IV grupėje yra 10655 ha, amžiaus klasių skaičius per kirtimo

apyvartą (80 metų) yra aštuonios. Normalus amžiaus klasės plotas yra 10655:8 = 1332 ha arba 12,5 %. Taigi IV miškų grupėje normalus amžiaus klasės plotas procentais sudarytų: pušynų – 9 %, eglynų – 13 %, beržynų – 14 %, juodalksnynų – 14 %, drebulynų – 20 %. Pagal poūkio bendrą plotą nustatomas vienos normalios amžiaus klasės plotas. Nėra nei vienos medžių rūšies IV miškų grupėje, kurioje amžiaus klasių plotas būtų normalus ar artimas normaliam. Tai atsilieps pagrindinio naudojimo apimčiai ateityje.

Medynų tūrio pasiskirstymas pagal vyraujančias ir į sudėtį įeinančias medžių rūšis pateikiamas 1.25. lentelėje.

MEDIENOS TŪRIAI PAGAL VYRAUJANČIAS IR SUDĖTINES MEDŽIŲ RŪŠIS TŪKST. M^3

1.25. lentelė

Medžių rūšys	Tūris pagal vyraujančias medžių rūšis	% nuo bendro tūrio	Tūris pagal vyraujančias ir sudėtyje esančias medžių rūšis	% nuo bendro tūrio	Tūris pagal sudėtyje esančias medžių rūšis % nuo tūrio pagal vyr. medžių rūšis
Pušis	312,0	*7*	274,4	*6*	88
Eglė	2649,7	*58*	2425,1	*53*	92
Maumedis	0,4	*0*	0	*0*	0
Ąžuolas	51,9	*1*	86,0	*2*	166
Ąžuolas raud.	0,2	*0*	0	*0*	0
Uosis	1,4	*0*	7,0	*0*	500
Klevas	1,8	*0*	0	*0*	0
Skroblas	3	*0*	0	*0*	0
Guoba	0,2	*0*	0	*0*	0
Beržas	753,0	*17*	897,5	*20*	119
Baltalksnis	52,8	*1*	80,7	*2*	153
Juodalksnis	585,8	*13*	551,7	*12*	94
Drebulė	128,5	*3*	202,7	*5*	158
Liepa	2,8	*0*	0	*0*	0
Blindė	0,8	*0*	0	*0*	0
Kitos m.r.	0	*0*	19,2	*0*	0
Iš viso	**4545**	***100***	**4545**	***100***	**100**
Spygliuočių	2962	*65*	2700	*59*	91
Kiet. lapuočių	59	*1*	103	*2*	175
Minkšt. lapuočių	1524	*33*	1741	*39*	114

Tūriai pagal vyraujančias ir sudėtyje esančias medžių rūšis kai kurioms iš jų skiriasi gana daug. Prilyginant tūrį pagal vyr. medžių rūšis 100 %, pažymėtina daug didesnė ąžuolynų (166 %), baltalksnynų (153 %), drebulynų (157 %), ir mažesnė pušynų (88 %), juodalksnynų (94 %) priemaiša kitų vyraujančių medžių rūšių medynuose yra nedidelė ir neatsveria kitų rūšių priemaišos tuose medynuose, kuriuose vyrauja eglynai, pušynai ir juodalksnynai.

Kitaip yra beržynuose, ąžuolynuose, baltalksnynuose ir drebulynuose. Į rūšinę sudėtį įeinančių eglynų tūris kitų vyraujančių medžių rūšių medynuose yra 19 %, baltalksnynų – 53 %, drebulynų – 57 %, ąžuolynų - 66 % didesnis už šių rūšių medynų tūrį pagal vyraujančias rūšis. Galima teigti, beržai, baltalksniai, ąžuolai, drebulės ir kitos medžių rūšys dažniau aptinkamos,

eglynuose, pušynuose ir juodalksnynuose nei atvirkščiai – eglės, juodalksniai ir pušys: beržynuose, baltalksnynuose, drebulynuose ar ąžuolynuose.

Tūrio pasiskirstymas medynuose pagal jų rūšinę sudėtį parodyta 1.26. lentelėje.

MEDYNŲ TŪRIAI PAGAL VYRAUJANČIAS IR SUDĖTYJE ESANČIAS MEDŽIŲ RŪŠIS, %

1.26. lentelė

Medynai	Tūris %	Iš to kiekio pagal vyraujančias ir sudėtyje esančias medžių rūšis								
		P	E	Ą	U	B	J	D	Bt	Kitos medžių rūšys
Pušynai	100	68,3	25,5	0,1	-	5,7	0,1	0,3	-	-
Eglynai	100	2,0	76,1	1,8	-	13,6	3,2	2,3	0,8	0,2
Ąžuolynai	100	-	23,8	55,3	3,7	8,5	0,5	5,3	0,5	2,4
Uosynai	100	-	7,2	12,1	53,3	3,1	2,0	6,6	5,4	10,3
Beržynai	100	1,0	29,0	0,9	0,1	52,0	7,1	7,8	1,5	0,6
Juodalksnynai	100	0,1	10,9	0,1	0,1	16,0	68,8	1,9	1,8	0,3
Drebulynai	100	0,2	20,8	1,3	0,6	17,3	5,3	51,8	1,6	1,1
Baltalksnynai	100	-	9,4	0,9	0,6	11,9	6,7	4,1	64,9	1,5

Nors miškų urėdijos medynai yra palyginti mišrūs, tačiau vyraujanti medžių rūšis daugumoje išreikšta pakankamai aiškiai. Vyraujančios medžių rūšies tūris pušynuose sudaro 68 %, eglynuose – 76 %, juodalksnynuose – 69 %, beržynuose – 52 %, baltalksnynuose – 65 %, drebulynuose – 52 %, ąžuolynuose – 55 %. Taigi, gryniausi yra eglynai, o mišriausi – beržynai, drebulynai, ąžuolynai. Pušynuose dažniausiai aptinkamos eglės (26 %) ir beržai (6 %), eglynuose – beržai (14 %), juodalksniai (3 %), juodalksnynuose –beržai (16 %), ąžuolynuose – eglės (24 %).

10 pav. parodytas medienos tūris pagal medžių rūšis. Eglės, beržo ir juodalksnio mediena sudaro 85 % viso medienos tūrio.

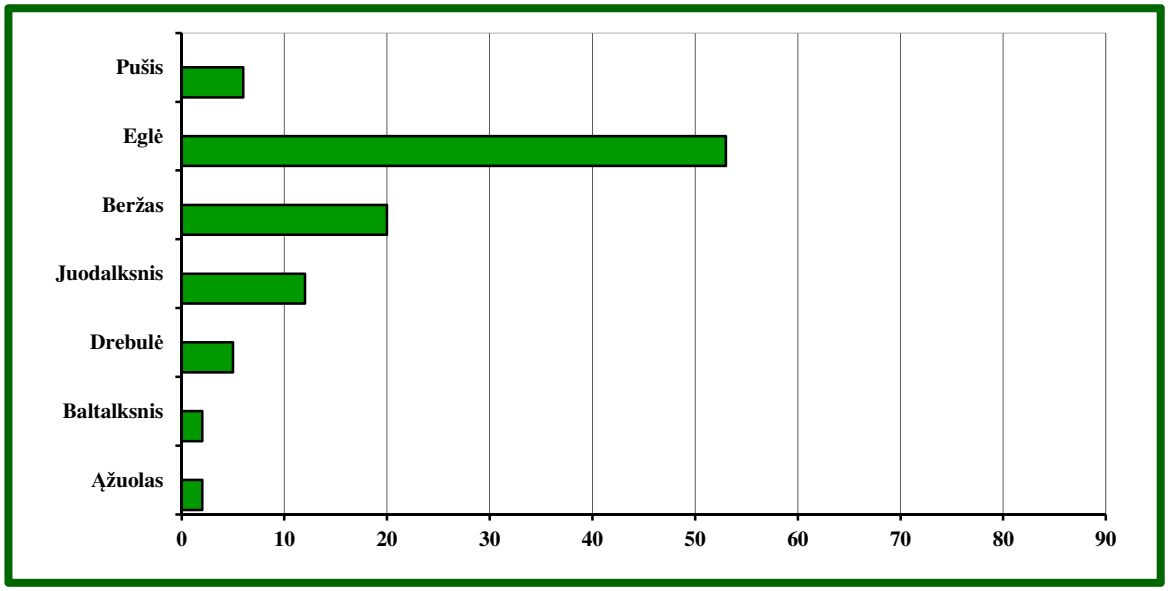

13 pav. Medienos tūris (procentais) pagal medžių rūšis

Bendras medynų tūris yra 4,5 mln. m^3. 8 % medynų tūrio sukaupta II grupės, 6 % - III grupės ir 86 % - IV grupės miškuose. Be to, yra 27 tūkst. m^3 pavienių medžių tūrio. Sausuolių ir virtelių tūrio yra 29 tūkst. m^3 (1.27. lentelė). Dar apie 15 % nuo apskaičiuoto medienos tūrio sudaro kelmai,

šaknys (0,7 mln. m^3), kurie kol kas nepanaudojami. Medienos masė – tai medienos tūris išreikštas ore išdžiūvusios (12–15% drėgnumo) medienos svoriu. Pagrindinių medžių rūšių pervedamasis koeficientas toks: 1 m^3 pušų medienos sveria 520 kg, eglių – 450 kg, beržų – 650 kg, juodalksnio – 540 kg.

BENDRAS MEDIENOS TŪRIS IR BIOMASĖ

1.27. lentelė

Rodikliai	Medienos tūris, tūkst. m^3	Medienos biomasė, tonomis (ore išdžiūvusios)
Medynų tūris	4544,5	2340756
Pavienių medžių tūris	26,8	15525
Žuvusių medžių tūris (sausuoliai ir virteliai)	29,2	16045
Bendras antžeminės medžių dalies tūris ir biomasė	**4600,4**	**2372323**
Kita biomasė (kelmai, šaknys)	690,1	355849

Miškų urėdijos valstybinės reikšmės miškai atskirose girininkijose pasižymi didele medžių rūšine įvairove ir mišrumu. Mišrūs medynai sudaro 79 %, gryni - 21 %, iš jų įvairiaamžiai – 10 % ploto. Pagal mišrumo pobūdį, medynai, į kurių rūšinę sudėtį įeina 3 ir daugiau medžių rūšių, sudaro 22 %, dvi medžių rūšys - 10 %. Dviardžiai ir įvairiaamžiai medynai užima 46 % ploto.

Savaime atžėlusių medynų dalis miškų urėdijos miškuose yra didžiausia - 55 %, dirbtinai atkurti ir įveisti medynai (želdiniai) sudaro 18 %, mišrios kilmės - 27 %.

Detaliau medynų mišrumą, o taip pat kilmę charakterizuoja 1.28. lentelė.

MEDYNŲ PASISKIRSTYMAS PAGAL KILMĘ IR MIŠRUMĄ

1.28. lentelė

Vyraujanti medžių rūšis	Plotas, %	Pagal kilmę %			Pagal mišrumą %			Mišrūs pagal mišrumo pobūdį			
					gryni			medyno sudėtyje medžių rūšių			
		Savaiminiai	Mišrios kilmės	Dirbtinai atkurti ir įveisti medynai	iš viso	iš jų įvairia-amžiai	mišrūs	2	3-5	>5	Dviardžiai. ir įvairiaamžiai
Pušis	100	82,5	6,0	11,5	24,3	7,4	75,7	8,5	14,5		52,7
Eglė	100	35,1	37,6	27,3	27,9	16,0	72,1	9,7	18,7	0,1	43,6
Ąžuolas	100	69,9	9,4	20,7	3,2	-	96,8	12,7	33,2	1,0	49,9
Uosis	100	10,2	-	-	-	-	10,2	-	4,5	-	5,7
Beržas	100	79,6	19,2	1,2	6,5	0,6	93,5	9,9	28,1	0,7	54,8
Juodalksnis	100	81,4	11,5	7,1	15,1	1,5	84,9	14,2	26,9	0,2	43,6
Drebulė	100	80,1	19,9	-	2,4	-	97,6	5,4	29,4	1,4	61,4
Baltalksnis	100	84,3	15,7	-	17,9	1,9	82,1	10,1	49,8	1,9	20,3
Kitos m. r.	100	75,4	13,1	11,5	6,9	-	93,1	1,8	52,2	13,3	25,8
Iš viso	***100***	***55,1***	***27,4***	***17,5***	***20,8***	***9,8***	***79,2***	***10,2***	**22,3**	**0,3**	***46,4***

Pastaba: Mišriais – kai vyrauja atžėlusi rūšis ir sudėtyje yra želdintų medžių rūšių arba medyne yra polajiniai ar likę po laja želdiniai (pvz., eglės želdiniai po beržais, drebulėmis, baltalksniais).

Miško augimo sąlygoms ir našumui apibudinti medynai įvertinami bonitetu. Vidutinis urėdijos medynų bonitetas – 1,7. Miškų urėdijos miškuose vyrauja našūs ir vidutinio našumo (1 ir 2 bonitetų) medynai, kurie sutinkami 65 % plote, labai našūs medynai (1A) užima 16 %, vidutinio našumo medynai (3 boniteto) sudaro 13 % ploto. Žemo našumo medynų (4, 5A ir 5B boniteto) sudaro 5 % ploto iš jų 5B boniteto yra (144 ha pušynų). Iš pagrindinių medžių rūšių našiausi yra drebulynai (1A,3 boniteto), juodalksnynai (1A,9 boniteto) beržynai (1A,8 boniteto). Kiek mažiau našūs miškų urėdijos eglynai, pušynai ir ąžuolynai. Žemo boniteto yra miškų urėdijos pelkinėse (Pa, Pb) augavietėse. Našūs eglynai urėdijos valstybinės reikšmės miškuose aptinkami penktadalyje šių medynų ploto. Vidutinis miškų urėdijos eglynų bonitetas – 2,0 Medynų pasiskirstymas bonitetais pagal vyraujančias medžių rūšis – 1.29. lentelė.

Keičiantis medynų amžiui, pastebimas tam tikras bonitetų svyravimas. Aiškus boniteto pablogėjimas matomas vyresnio amžiaus eglynuose. Toks reiškinys paaiškinamas tuo, kad vykdant įvairius kirtimus minkštųjų lapuočių medynuose, eglė, ilgą laiką buvusi polajyje , iškirtus minkštuosius lapuočius, tapo vyraujančia medžių rūšimi, be abejo, žemos bonitetinės klasės.

MEDYNŲ PLOTŲ PASISKIRSTYMAS BONITETAIS

1.29. lentelė

Vyraujanti medžių rūšis	Bonitetai								Iš viso	Vidut. bonite-tas
	1A	1	2	3	4	5	5A	5B		
Pušis	35,6	185,8	350,8	169,7	166,9	265,8	214,0	144,0	1532,6	3,7
Eglė	388,7	2187,2	6623,1	2461,2	281,1	30,6	-	-	11971.9	2,0
Maumedis	-	1,2	0,5	-	-	-	-	-	1,7	1,3
Ąžuolas	28,7	148,1	121,9	2,6	-	-	-	-	301,5	1,3
Ąžuolas r.	0,8	-	-	-	-	-	-	-	0,8	1A,0
Uosis	1,4	7,6	1,0	-	-	-	-	-	10,0	1A,10
Klevas	2,8	11,7	1,3	-	-	-	-	-	15,8	1A,9
Skroblas	0,5	10,7	3,7	0,3	-	-	-	-	15,2	1,3
Guoba	-	1,0	-	-	-	-	-	-	1,0	1,0
Beržas	1794,1	1524,1	554,4	179,7	31,1	19,4	-	-	4103,0	1A,8
Baltalksnis	28,5	210,7	103,4	15,5	0,6	-	-	-	358,0	1,3
Juodalksnis	826,0	1305,1	382,5	102,7	4,9	1,0	-	-	2622,2	1A,9
Drebulė	376,1	69,6	27,1	-	-	-	-	-	473,0	1A,3
Liepa	2,6	5,6	3,3	0,4	-	-	-	-	11,9	1,1
Blindė	-	7,0	2,2	-	-	-	-	-	9,2	1,2
Gluosnis	-	-	0,7	-	-	-	-	-	0,7	2,0
Iš viso:	**3486,1**	**5675,8**	**8175,8**	**2931,9**	**484,6**	**316,8**	**214,0**	**144,0**	**21429,0**	**1,7**
%	*16,3*	*26,4*	*38,1*	*13,7*	*2,3*	*1,5*	*1,0*	*0,7*	*100*	

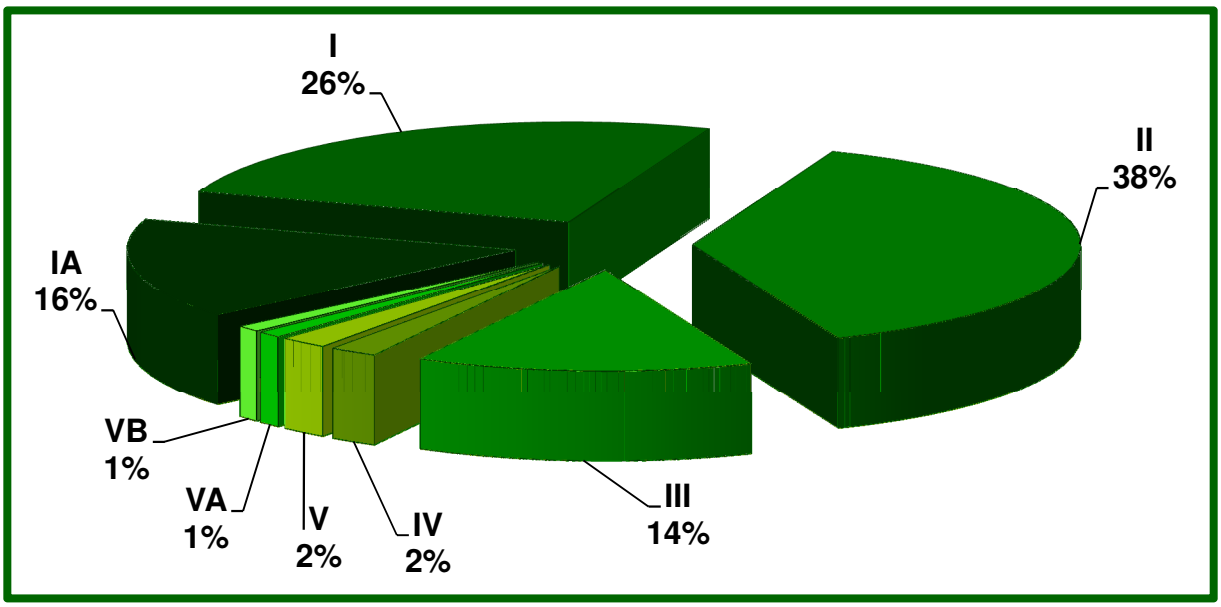

14 pav. Bonitetų grupės, plotas %

Skalsumas, labiausiai priklausantis nuo medynų savalaikio ugdymo, jų pradžios, parodo medynuose sukaupto tūrio santykį su normaliu, toje augavietėje augančių medynų tūriu. Vidutinis miškų urėdijos medynų skalsumas – 0,75. Miškuose vyrauja (0,7 - 0,8) skalsumo medynai, sudarydami apie 63 % viso medyno ploto. Didelio (0,9 ir didesnio) skalsumo medynai sudaro 18 %, reti (0,3-0,5) – sudaro 7 %, iš jų kritinio (0,3 - 0,4) skalsumo – 2,4 % (1.30 lentelė). Didžiausio skalsumo yra eglynai (vidutinis jų skalsumas - 0,76), nedaug retesni beržynai ir juodalksnynai vidutinis jų skalsumas (0,74-0,75). Retesni miškų urėdijos miškuose yra drebulynai (0,72), o rečiausi uosynai, blindynai gluosnynai. Ąžuolynų skalsumas padidėjo nuo 0,64 iki 0,67 tam turėjo įtakos naujai įveisti plotai.

Medynų plotai pagal bonitetą ir skalsumą pateikti 7 priede. 8 priede parodytas medynų pasiskirstymas skalsumais, ir esamo antro ardo charakteristika. 21 % visų medynų yra su II ardu, kurį 99 % sudaro eglės.

MEDYNŲ PLOTŲ PASISKIRSTYMAS SKALSUMAIS

1.30. lentelė

Vyraujanti medžių rūšis	Skalsumai									Iš viso	Vidutinis skalsumas
	0,2	0,3	0,4	0,5	0,6	0,7	0,8	0,9	1,0 ir >		
Pušis	2,8	20,8	39,6	92,4	270,1	536,8	450,8	85,2	34,1	1532,6	0,70
Eglė	-	62,6	135,8	375,9	1255,5	3461,6	4449,0	1632,9	598,6	11971,9	0,76
Maumedis	-	-	-	0,3	0,5	-	0,9	-	-	1,7	0,69
Ąžuolas	-	5,4	12,2	19,0	81,4	101,6	68,6	13,5	-	301,5	0,67
Ąžuolas r.	-	-	-	-	-	-	0,8	-	-	0,8	0,8
Uosis	-	0,9	2,5	3,1	3,5	-	-	-	-	10,0	0,49
Klevas	-	-	0,4	2,1	5,1	3,1	2,6	2,5	-	15,8	0,68
Skroblas	-	-	0,3	1,8	1,1	10,4	1,6	-	-	15,2	0,67
Guoba	-	-	-	-	-	0,3	0,7	-	-	1,0	0,67
Beržas	-	42,7	124,4	226,2	593,7	1182,7	1063,2	607,8	262,8	4103,5	0,74
Baltalksnis	-	7,5	9,3	20,7	56,0	99,9	93,9	51,4	19,3	358,0	0,73
Juodalksnis	-	15,9	34,5	119,8	319,0	728,0	977,1	352,8	75,1	2622,2	0,75
Drebulė	-	2,5	9,4	42,3	89,3	128,2	123,9	66,5	10,9	473,0	0,72
Liepa	-	-	-	2,3	2,4	6,7	-	0,5	-	11,9	0,65
Blindė	-	5,0	0,2	0,4	0,7	0,9	2,0	-	-	9,2	0,48
Gluosnis	-	-	0,7	-	-	-	-	-	-	0,7	0,40
Viso:	**2,8**	**163,3**	**369,3**	**906,3**	**2678,6**	**6260,6**	**7234,4**	**2812,9**	**1000,8**	**21429,0**	**0,75**
%	*0*	*1*	*2*	*4*	*12*	*29*	*34*	*13*	*5*	*100*	

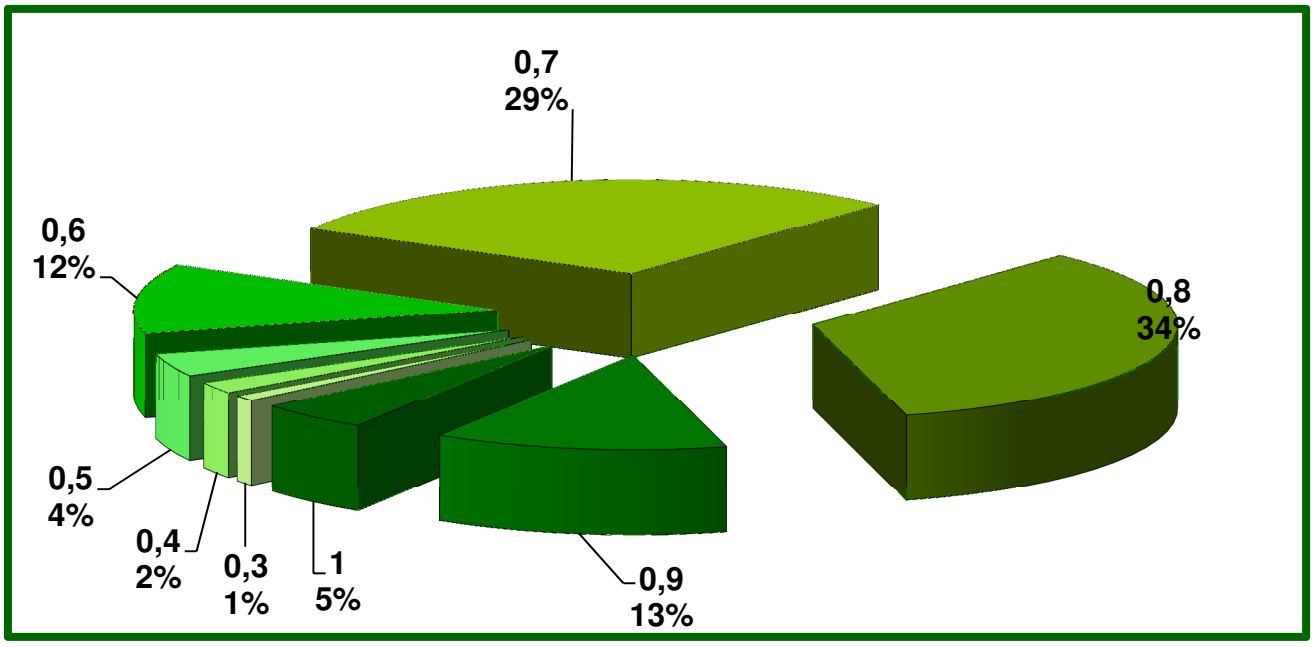

15 pav. Skalsumų grupės

Dėl abiotinių veiksnių, vabzdžių ligų sukėlėjų poveikio, atvejinių kirtimų ir sanitarinių atrankinių kirtimų, miškų urėdijos miškuose yra – 533 ha (2,5 %) 0,3-0,4 skalsumo medynų (1.31. lentelė). Pagal brandumo grupes: jaunuolynai - 68 ha (13 %), pusamžiai - 146 ha (27 %), pribręstantys - 64 ha (12 %), brandūs ir perbrendę - 256 ha (48 %). Daugiausia yra retų eglynų (37 %), beržynų (31 %) ir pušynų (11 %). Reti pušynai, eglynai ir beržynai vyrauja brandžiame

amžiuje, pusę visų retų jaunuolynų amžiaus medynų yra eglynai. Daugiausia retų vyresnio amžiaus medynų, ypač spygliuočių, tai likę po neplynų pagrindinio naudojimo ir sanitarinių kirtimų. Reti lapuočių jaunuolynai kirtavietėse yra dar žėlimo stadijoje, spygliuočių želdiniai priežiūros metu bus tankinami, pasipildys tiksliniais lapuočiais. Ugdomieji kirtimai ne išimtis, kai medynai išretinami iki mažo skalsumo, siekiant suformuoti pageidaujamą sudėtį želdiniuose bei minkštųjų bei minkštųjų lapuočių medynuose su nedidele pagrindinių medžių rūšių priemaiša.

0,3-0,4 SKALSUMO MEDYNŲ PLOTAI

1.31. lentelė

Medynai	Plotas ha	pagal brandumo grupes				
		jaunuolynai	pusamžiai	pribręstantys	brandūs ir perbr.	Iš jų gam. br.
Pušynai	60,4	10,5	21,2	5,5	23,2	-
Eglynai	198,4	28,6	48,1	18,1	103,6	4,2
Ąžuolynai	17,6	0,4	8,8	3,2	5,1	-
Uosynai	3,4	-	3,4	-	-	-
Beržynai	167,1	12,9	34,6	20,2	99,4	5,6
Juodalksnynai	50,4	10,0	24,9	3,6	11,9	2,9
Drebulynai	11,9	3,9	0,5	-	7,5	-
Baltalksnynai	16,8	1,3	3,5	7,3	4,7	1,5
Kiti medynai	6,6	-	0,7	5,9	-	-
Iš viso	**532,6**	**67,6**	**145,8**	**63,8**	**255,4**	**14,2**

Didžioji dalis (iš 533 ha) kritinio (0,3-0,4) skalsumo medynų – 83 % auga IV grupės miškuose, 4 % - III grupės, ir 13 % - II grupės miškuose. Tarp miškų urėdijos girininkijų, daugiausia 0,3-0,4 skalsumo medynų yra Labardžių (25 % viso šio skalsumo medynų ploto), Tenenių (19 %), Tveru (17 %) ir Skroblės (14 %) girininkijose.

Pirmajame penkmetyje pagrindiniais kirtimais brandžiuose 0,3-0,4 skalsumo medynuose (III-IV miškų grupėse) projektuojama iškirsti 172,4 ha iš jų 97,7 ha pagrindinių atvėjinių kirtimų paskutiniu atveju. Iš visų likusių žemo skalsumo medynų 271 ha sudaro nebaigti atvejiniai kirtimai. I amžiaus klasių jaunuolynuose suprojektuotas želdinimas ar medynų gerinimo (sutankinimo) priemonės, likusieji – medynai su perspektyviniu, tolygiai išsidėsčiusiu reikiamu tikslinių medžių rūšių pomiškio kiekiu, pakankamu medynui atkurti, polajiniais želdiniais ar antru ardu, laikomi perspektyviais ir paliekami sutankėti, medynai be perspektyvių žemutinių ardų projektuojami iškirsti dėl būklės.

Vidutiniai medynų rodikliai - 1.32. lentelėje. Vidutinis miškų urėdijos medynų amžius yra 46 metai (visi medynai). Seniausi miškų urėdijoje – pušynai (vid. amžius – 87 m.), guobynai (74 m.) ir uosynai (70 m.), bet guobynai ir uosynai kartu sudėjus užima tik 11 ha. Minkštųjų lapuočių poūkyje, seniausi yra liepynai (vid. amž. 55 m.). Dėl naujų miškų įveisimo ir atkūrimo eglėmis apimties, miškų urėdijos eglynai yra vieni iš jauniausių medynų urėdijoje. Vidutinis eglynų amžius yra 43 metai.

Vidutinis visų miškų urėdijos medynų tūris viename hektare yra 212 m^3, brandžių medynų – 311 m^3 (Lietuvoje valstybinių miškų atitinkamai 226 m^3/ha ir 308 m^3/ha – "Lietuvos miškų ūkio statistika, 2015 m"). Didžiausias medienos tūris 1 ha (visų medynų), nustatytas drebulynuose (272 m^3), daug mažesnis – eglynuose (221 m^3). Didelis drebulynų produktyvumas paaiškinamas santykinai dideliu šių medžių rūšių brandžių medynų kiekiu. Dėl santykinai didelio eglyno jaunuolyno ploto (49 %), šių medynų produktyvumas yra vienas iš mažesnių..

Didžiausiais brandžių medynų tūris yra drebulynų (386 m^3/ha) ir eglynų (331 m^3/ha), mažiausias baltalksnynų (198 m^3/ha). Miškų urėdijos miškuose brandžių uosynų neinventorizuojama jau antrą vykmetį iš eilės, o priežastis uosių džiuvimas.

Metinis medienos prieaugis, priklausantis nuo daugelio faktorių, ypač medynų rūšinės sudėties, amžiaus, skalsumo, boniteto, miškų urėdijos miškuose yra 7,77 m^3/ha. Didžiausias jis, nežiūrint mažą plotą užimančių medžių rūšių, yra drebulynų (8,82 m^3/ha) ir eglynų (8,3 m^3/ha), kiek mažesnis – baltalksnynų (7,91 m^3/ha) ir beržynų (7,57 m^3/ha), mažiausias – pušynų (4,9 m^3/ha).

Iš miškų urėdijos vidutinių medynų rodiklių (1.32 lentelė), matyti, kad urėdijos miškai yra vienodo amžiaus, bet našesni, kiek didesnio skalsumo, todėl ir didesnio vidutinio tūrio visų medynų 1 ha, ir gerokai didesnio brandžių medynų vidutinio tūrio 1 ha už šalies urėdijų valdomų valstybinės reikšmės miškų vidutinius rodiklius.

Rodiklių skirtumai pagal miškų grupes nėra labai ryškūs. Tačiau II grupės medynų vidutinis amžius yra didesnis (64 m.) nei kitose grupėse.

MEDYNŲ VIDUTINIAI RODIKLIAI

1.32. lentelė

Medynai	Plotas, ha	Amžius, m	Bonitetas	Skalsumas	Tūris (m^3 / ha)		Einamasis prieaugis (m^3/ha)
					visų medynų	brandžių medynų	
Visi miškai							
Pušis	1532,6	87	3,7	0,7	204	238	4,9
Eglė	11971,9	43	2,0	0,76	221	331	8,3
Maumedis	1,7	44	1,3	0,69	252	-	10,18
Ąžuolas	301,5	64	1,3	0,67	172	254	5,56
Ąžuolas r.	0,8	55	1A,0	0,8	280	-	10,5
Uosis	10,0	70	1,0	0,49	144	-	4,24
Klevas	15,8	39	1A,9	0,68	112	-	5,3
Skroblas	15,2	59	1,2	0,67	198	211	6,46
Guoba	1	74	1,0	0,67	226	-	6,6
Beržas	4103,5	42	1A,8	0,74	184	294	7,57
Juodalksnis	2622,2	44	1A,9	0,75	223	329	7,44
Drebulė	473	45	1A,3	0,72	272	378	8,82
Baltalksnis	358	27	1,3	0,73	148	198	7,91
Liepa	11,9	55	1,1	0,65	239	306	6,55
Blindė	9,2	24	1,2	0,48	91	110	5,49
Gluosnis	0,7	26	2,0	0,4	80	-	4,29
Visi medynai	**21429,0**	**46**	**1,7**	**0,75**	**212**	**311**	**7,77**
Šalies	**975341,0**	**56**	**1,6**	**0,73**	**226**	**308**	**6,7**

1.3.5. MIŠKŲ URĖDIJOS MEDYNŲ KOKYBINĖ BŪKLĖ

Miškų urėdijos medynų kokybinė būklė taksacijos metu įvertinta tokiu būdu:

- kiekviename medyne fiksuotas sausuolių ir virtelių (likvidinis tūris) kiekis;
- aprašyti miško pažeidimai (pažeidimų rūšis, pažeistų medžių skaičius procentais, medžių pažeidimo intensyvumas).

Veikiant įvairiems ekologiniams veiksniams (abiotiniams, biotiniams, antropogeniniams) medžiai silpsta ar yra sunaikinami. 2015 m. miškų inventorizacijos duomenimis, ligų sukėlėjų, žvėrių, vabzdžių, abiotinių ir kitų veiksnių pažeista 3 % miškų urėdijos medynų. Didžioji dalis visų pažeidimų sudaro žvėrių nulaupyti kamienai (49 %) ir šaknų ligos (30 %) visų pažeidimų.

Elninių žvėrių padarytai žalai (ūglių nukandimas) tenka 8 % (53 ha) visų pažeidimų. Elniniai žvėrys (išskyrus stirnas) labiausiai žalojo miškus skabydami medelių ūglius, laupydami medžių žievę, trukdydami miškams atželti ir sudarydami sąlygas grybinėms ligoms plisti. 9 % visų pažeidimų tenka medelių stelbimui sumedėjusia augalija, o bebrų patvenkti medynai užima 7,4 ha miškų urėdijos valstybinės reikšmės miškų.

Pagal medynų pažeidimų intensyvumą, stipriai pažeista daugiau kaip 88 %, vidutiniškai – 12 %, ir silpnai užfiksuota tik 0,2 ha viso pažeistų valstybinės reikšmės medynų ploto. Inventorizacijos metu nustatyti miškų sanitarinės būklės rodikliai pateikti 1.33. lentelėje.

MEDYNŲ KOKYBINĖS BŪKLĖS RODIKLIAI

1.33. lentelė

Rodikliai	Miškų grupės			Iš viso	privačiuose miškuose
	II	III	IV		
Kirtaviečių plotas (ha)	-	30,6	430,3	460,9	1341,1
% nuo visų medynų ploto	-	2	2	2	3
Gamtinę brandą pasiekę medynai (ha)	43,7	12,7	151,6	208,0	388,7
% nuo viso medynų ploto	2,6	1,0	0,8	1,0	1,0
Sausuolių ir virtelių tūris, t. m^3	990	1108	27024	29122	53855
% nuo viso medynų tūrio	0,3	0,4	0,7	0,6	0,6
Žuvę medynai, ha	1,1	0,6	8,4	10,1	219,5
Pažeisti medynai, ha	27,6	72,4	576,0	676	1797,8
Žuvusių ir pažeisti medynai % nuo visų medynų ploto	28,7/2	73,0/6	584,4/3	686,1/3	2017,3/5
iš jo pagal priežastis, ha:					
- vėjavarta	-	0,2	3,2	3,4	5,5
- gaisrai	-	-	0,5	0,5	1,1
- sniegolauža	-	-	0,3	0,3	-
- šalnos poveikis	-	-	1,7	1,7	-
- sausra	-	-	1,9	1,9	0,6
- dirvos užmirkimas	1,4	0,8	11,4	13,6	6,4
- stelbimas lapuočiais	1,3	1,4	58,3	61,0	70,6
- žvėrių nulaupyti kamienai	7,3	21,3	299,7	328,3	209,0
-šaknų kenkėjai	-	-	0,7	0,7	1,7
- lajos kenkėjai	-	-	0,2	0,2	0,2
- liemenų kenkėjai	0,1	-	0,1	0,2	2,2
- šaknų ligos	17,0	41,2	144,4	202,6	1425,2
- ūglių nukandimai	-	6,5	46,4	52,9	36,0
- bebrų patvenkti medynai	0,5	-	6,9	7,4	36,5
- stelbimas žoline augmenija	-	-	0,4	0,4	0,7
Pagal pažeidimų intensyvumą (plotas,%)	-	-			
– silpnas	0/0	0,2/0	0/0	0,2/0	5,4/0
– vidutinis	6,8/25	5,4/7	68,4/12	80,6/12	66,9/4
– stiprus arba medžiai žuvę	20,8/75	66,8/93	508,9/88	596,5/88	1725,5/96

Privačiuose miškuose dalis kokybinių būklės rodiklių skiriasi ženkliai.

1.3.6. MIŠKŲ URĖDIJOS SPECIFINIŲ TERITORIJŲ MIŠKŲ CHARAKTERISTIKA

VALSTYBINIŲ DRAUSTINIŲ MIŠKŲ CHARAKTERISTIKA
(visi miškai)

1.34. lentelė

Rodikliai	Patyrio miško beržo genetinis draustinis	Minijos pralaužos kraštovaizdžio draustinis	Didžiosios girios telmologinis draustinis	Stemplių kraštovaizdio draustinis	Ablingos geomorfologinis draustinis	Ruškio kraštovaizdio draustinis	Aitros hidrografinis draustinis	Veiviržo ichtiologinis draustinis	Aukštojo tyro telmologinis draustinis	Iš viso
Bendras plotas (ha)	5,3	58,5	57,0	182,8	219,8	387,8	394,8	449,5	1283,2	3038,7
Miško žemės plotas (ha)	5,3	57,8	48,1	179,7	218,4	381,3	371,0	403,3	989,7	2654,6
Medynų plotas (ha)	5,3	57,4	46,1	173,8	212,1	361,9	332,5	390,7	957,5	2537,3
iš jų- dirbtinai atkurti ir įveisti	-	2,3	3,5	48,7	4,3	94,1	49,1	12,5	104,1	318,6
Neap. mišku miško ž. (ha)	-	-	-	0,9	5,1	6,8	16,1	9,2	10,5	48,6
- kirtavietės,	-	-	-	-	5,0	-	4,0	0,6	1,5	11,1
-miško aikštės	-	-	-	-	0,1	4,7	4,7	8,6	3,8	21,9
-žuvęs medynas	-	-	-	0,9	-	2,1	0,2	-	5,2	8,4
-ž. skirta miškui įv.	-	-	-	-	-	-	7,2	-	-	7,2
Kita miško žemė	-	0,4	2,0	5,0	1,2	12,6	22,4	3,4	21,7	68,7
Medynai (ha):										
P	-	-	19,4	2	-	30	15,1	2,6	393,4	462,5
E	-	11,0	12,2	101,1	54,4	174,1	144,4	65,0	278,0	840,2
Ą	-	6,7	-	-	9,0	54,2	1,0	72,9	-	143,8
U	-	0,4	-	-	0,1	-	-	2,5	-	3
K	-	4,0	-	-	-	1,6	0,3	6,3	-	12,2
Sb	-	-	-	-	-	-	-	9,2	-	9,2
B	5,3	9,2	9,2	28,2	21,4	86,4	55,1	59,8	136,3	410,9
J	-	-	5,3	33,0	2,2	15	5,5	28,2	141,4	230,6
D	-	5,3	-	4,2	105,4	-	3,4	3,8	5,9	128,0
Bt	-	20,8	-	5,3	18,3	0,6	107,7	121,3	2,5	276,5
L	-	-	-	-	1,3	-	-	19,1	-	20,4
Medynų tūris tūkst. m^3	1,0	11,0	8,5	41,8	47,3	68,0	72,2	92,0	216,6	558,4
Visų medynų m^3/ha	196	192	185	241	223	188	217	236	226	221
Brandžių tūris: m^3/ha	-	134	216	270	224	-	197	240	258	227
Vid. amžius	65	62	104	54	48	48	49	63	76	63
Vid. skalsumas	0,63	0,6	0,72	0,7	0,72	0,7	0,68	0,67	0,71	0,7
Vid. bonitetas	1A,5	1,2	3,6	1,2	1,1	1,8	1,6	1,1	3,1	2,1

Specifiniai miškai - tai miškų urėdijos veiklos teritorijoje esamų saugomų teritorijų ir rekreacinių miškų charakteristika.

Didžiojoje dalyje draustinių vyrauja eglynų ir beržynų medynai. Valstybiniuose draustiniuose sukaupta 558,4 tūkst. ktm. medienos, tai sudaro 4,2 % viso medienos kiekio miškų urėdijos veiklos teritorijoje.

Palyginus su 2005 m. miškotvarkos duomenimis, valstybiniuose draustiniuose dėl neintensyvios ūkinės veiklos medynų rūšinė sudėtis mažai pasikeitė, tačiau medynų tūris dėl patikslėjusios medynų inventorizacijos padidėjo.

Rekreacinės teritorijos – tai specialiai išskirtos ir sutvarkytos (arba numatytos sutvarkyti) natūralios arba dirbtinės gamtinės teritorijos poilsiui ir turizmui, atitinkančios socialinius, psichologinius ir biologinius poilsiautojų poreikius. Rekreaciniams miškams priskiriami miško parkai, miestų miškai, valstybinių parkų rekreacinių zonų miškai ir rekreaciniai miško sklypai.

Tokioms rekreacinėms teritorijoms, patenkančioms į VĮ Rietavo miškų urėdijos teritoriją, tačiau valdomoms ne tik miškų urėdijos, bet ir kitų naudotojų, priskirta 206,2 ha miškų plotas (0,3 % visų miškų ploto), iš jų 180,8 ha miškų urėdijos valdomi (0,8 % nuo visų miškų urėdijos valdomų miškų ploto). Miškų urėdijos rekreacinius išteklius valstybinės reikšmės miškuose sudaro miško parkai ir rekreaciniai miško sklypai. Rekreacinių miškų charakteristika 1.35. lentelėje.

REKREACINIŲ MIŠKŲ CHARAKTERISTIKA

1.35. lentelė

R o d i k l i a i	Miško parkai	Rekreaciniai miško sklypai	Iš viso
Bendras plotas (ha)	106,9	74,0	180,9
Miško žemės plotas (ha)	106,9	73,9	180,8
Medynų plotas (ha)	99,8	72,2	172
iš jų dirbtinai atkurti ir įveisti	15,5	19,4	34,9
Neapaugusi mišku miško žemė (ha)	-	-	-
-kirtavietės	-	-	-
Medynai pagal vyr. medžių rūšis (ha):			
P	58,8	11,2	70,0
E	31,4	55,7	87,1
Ą	1,3	0,6	1,9
K	1,2	1,7	2,9
B	3,5	2,0	5,5
D	-	1	1
Bt	2,9	-	2,9
Medynų tūris : tūkst. m^3	30,7	23,0	53,7
Visų medynų m^3/ha	308	319	310
Brandžių m^3/ha	260	325	301
Vidutinis amžius	106	78	89
Vidutinis skalsumas	0,68	0,7	0,7
Vidutinis bonitetas	2,0	1,4	1,6

Rekreaciniuose miškuose atlikta įprastinė taksacija, landšaftinis – estetinis vertinimas vykdytas naudojant kompiuterines programas. Detalus šių miškų tvarkymas atliekamas vadovaujantis specialiu projektu. Rekreacinės paskirties miškuose vertinamos šios miško estetinės savybės: landšafto tipas (uždaras, pusiau atviras, atviras), ekosistemos natūralumas (vyrauja želdintos rūšys, savaiminės su želdintomis ar savaiminės), estetiškumas (tinkamumas poilsiui), sanitarinė – higieninė vertė, reljefas ir digresija (miško sistemų nuskurdinimas dėl pernelyg intensyvaus rekreacinio naudojimo).

Detalesnis miškų rekreacinio potencialo įvertinimas pateiktas VĮ Rietavo miškų urėdijos valstybinių miškų rekreacinio sutvarkymo projekte.

1.3.7. MEDŽIOKLĖS PLOTŲ IR MEDŽIOJAMOSIOS FAUNOS CHARAKTERISTIKA

VĮ Rietavo miškų urėdijos teritorija suskirstyta į medžioklės plotų vienetus, kurių ribos patvirtintos, komisijos medžioklės plotų vienetams sudaryti bei jų riboms pakeisti. Mokesčių už medžiojamųjų gyvūnų išteklių naudojimą dydis priklauso nuo medžioklės plotų vienetų dydžio ir šių plotų tinkamumo medžiojamiesiems gyvūnams gyventi ir veistis. Medžioklės plotų tinkamumą apsprendžia medynų pasiskirstymas pagal mišrumo grupes. Elniniams žvėrims tinkamiausi miškai yra lapuočiai ir mišrūs lapuočiai su spygliuočiais. Blogiausios pašarinės ir apsauginės sąlygos yra grynuose pušynuose su nedidele lapuočių priemaiša. Atsižvelgiant į medynų mišrumą, pagal atskirų kategorijų medynų užimamą plotą, nustatomas leistinas elninių žvėrių skaičius. Medžioklės plotų pasiskirstymas girininkijose pagal medynų mišrumo kategorijas pateiktas 1.36. lentelėje.

MEDŽIOKLĖS PLOTAI PAGAL MEDYNŲ MIŠRUMĄ

1.36. lentelė

Girininkija	Medynų, ha				
	Lapuočiai ir mišrūs lapuočiai su spygliuočiais	Mišrūs spygliuočiai su lapuočiais	Mišrūs spygl. medynai su nežymia lap. priemaiša	gryni pušynai ir pušynai su nežymia lap. priemaiša	Iš viso, ha
Skroblės	4170	1212,4	3002,8	478,6	8863,8
Tverų	4898,4	1708,1	1876,7	81,1	8564,3
Judrėnų	5127	1296	1880,4	123,8	9027,2
Žadvainių	3086,4	1295,5	2403,7	69,7	6837,3
Girėnų	2093,9	784,2	1341,6	164,2	4383,9
Labardžių	4630,5	1414,8	1610,8	70,5	7726,6
Tenenių	3796,4	1663,4	1240,9	43,2	6743,9
Kaltinėnų	6058,9	592,9	1010,5	279,9	7942,2
Iš viso	**34443,5**	**9967,3**	**14367,4**	**1311**	**60090,2**

Vyrauja lapuočiai ir mišrūs lapuočiai su spygliuočiais miškai, jie užima 34443,5 ha (57,3 %), tačiau nemaža teritorijos dalį užima mišrūs spygliuočių medynai su nedidele lapuočių priemaiša 14367,4 ha (23,9 %). Likusiame plote auga mišrūs spygliuočiai su lapuočiais 9967,3 ha (16,6 %), gryni pušynai ir pušynai su nežymia lap. priemaiša 1311 ha (2,2 %). Atsižvelgiant į medynų mišrumo kategorijas, urėdijos miškuose sąlygos elniniams žvėrims gyventi ir veistis yra palankios

16 pav. Taurusis elnias (sąlyginis elnias)

1.37. lentelėje pateikta kanopinių žvėrių gausos kitimo ir sumedžiojimo dinamika.

KANOPINIŲ ŽVĖRIŲ GAUSOS KITIMO IR SUMEDŽIOJIMO DINAMIKA

1.37. lentelė

Metai	Sąlyginiai elniai	Briedžiai			Elniai			Stirnos			Šernai		
		G	T	S	G	T	S	G	T	S	G	T	S
2010	1536	111	1,8	0	361	6,0	22	3367	56,0	695	1640	27,3	985
2011	1537	128	2,1	1	379	6,3	22	3096	51,5	561	1699	28,3	1086
2012	1645	161	2,7	1	412	6,9	17	3001	49,9	409	1741	29,0	1196
2013	1863	186	3,1	6	483	8,0	28	3289	54,7	484	2018	33,6	1704
2014	2078	253	4,2	34	531	8,8	68	3150	52,4	665	675	11,2	1477
2015	2287	278	4,6	8	635	10,6	32	3273	54,5	532	733	12,2	1741
2016	2467	310	5,2	25	677	11,3	50	3438	57,2	612	650	10,8	1637

(g – gausa, t – tankis (1000 ha miško), s – sumedžiojimas)

VĮ Rietavo miškų urėdijos miškuose, kanopinių žvėrių populiacija, per pastaruosius septynerius metus pastebimas briedžių ir tauriųjų elnių populiacijos didėjimas. Stirnų populiacijos gausa išliko stabili. 2014-2016 metų laikotarpyje pastebimas ženklus šernų populiacijos sumažėjimas. Elninių žvėrių populiacijos 2016 metu preliminarios apskaitos duomenimis 2,1 karto viršija leistiną šių žvėrių gausą. Šernų populiacija, 2016 metų preliminarios apskaitos duomenimis neviršija leistinos ribos.

Bendra elninių žvėrių gausa skaičiuojama sąlyginiais elniais pagal santykį:
1 taurusis elnias = 4 stirnos;
1 briedis = 3 taurieji elniai.

2010 – 2016 metų laikotarpyje, elninių žvėrių gausa, išreikšta sąlyginiais elniais, padidėjo nuo 1536 iki 2467 vnt. (1,6 karto).

1.4. MIŠKOTVARKOS PROJEKTO ĮVYKDYMO ANALIZĖ

1.4.1. ŪKINĖS VEIKLOS ANALIZĖS TIKSLAS IR UŽDAVINIAI

Miško išteklių ir praėjusio vykmečio darbų rezultatų analizės tikslas yra įvertinti ūkinės veiklos valdoje efektyvumą. Analizės rezultatai naudojami valdos ūkio tikslams koreguoti bei naujo vykmečio projektiniams sprendimams parengti.

Analizės uždaviniai yra nustatyti:

- atliktų ūkinių priemonių atitikimą projektinėms bei nuokrypių priežastims pagal priemonių rūšis, apimtis ir kokybę;
- miško išteklių pokyčius, jų priežastis bei atitikimą tvaraus miškų ūkio kriterijams;
- ekonominius veiklos rezultatus.

Miškų auginimo ir naudojimo priemonių veiksmingumo analizėje pateikiami ir įvertinami medynų rodiklių kiekybiniai (tūrio, bendro stiebų, brandžių medynų, prieaugio ir kt.) ir kokybiniai (rūšinės sudėties, sveikatingumo, stabilumo ir kt.) pokyčiai dėl projektuotų ir valdytojo iniciatyva įvykdytų miško ūkinių priemonių. Svarbiausias dėmesys yra skiriamas medynų tūrio ir rūšinės sudėties pokyčių įvertinimui. Vertinant pokyčius, jie yra atskiriami dėl natūralaus miško augimo ir dėl įvykdytų ūkinių priemonių. Toms pačioms teritorijoms atskirai I-II ir III-IV grupės miškams sudaromas medienos prieaugio balansas, nustatant iškirstą pagrindiniais, ugdomaisiais, sanitariniais miško kirtimais medienos tūrį, sukauptą ateities naudojimui, taip pat ir prarastą miško auginimo metu, t.y. savaime iškritusių ir nepanaudotų medžių tūrį. Pagal sudarytą medienos prieaugio balansą įvertinama praeitos miškų inventorizacijos kokybė. Išnagrinėjamos projektuotų miško ūkinių priemonių nevykdymo arba netinkamo vykdymo pasekmės.

Miškotvarkos projekto įvykdymo įvertinime apibūdinami veiklos rodiklių kiekybiniai ir kokybiniai pokyčiai. Įvertinama projekto vykdymo įtaka miško rodiklių pokyčiams. Įvertinami miškotvarkos projekto trūkumai, pateikiami pasiūlymai projektavimo tobulinimui.

Analizei naudoti miškų urėdijos ūkinės veiklos metinių ataskaitų duomenys, Aplinkos ministerijos leidinių, taksacinių sklypų aprašymų duomenys, ankstesnių miškotvarkų duomenys.

1.4.2. VYKDYTOS ŪKINĖS PRIEMONĖS IR JŲ REZULTATAI

1.4.2.1. MEDIENOS RUOŠA

Miškų inventorizavimo metu atlikta miško kirtimų ir atkūrimo apskaita, įvertinti per paskutinius 5 metus atlikti ugdymo kirtimai, įvertinta vykmečio želdinių kokybė. Analizuojant kompiuterinėmis priemonėmis, įvertintas neplynų kirtimų efektyvumas, miško atkūrimas plynai iškirstose biržėse, miško rodiklių pokyčiai.

1.38 lentelėje miškotvarkos projektuotų darbų apimtis pateikta pagal 2006 – 2015 m. miškų urėdijai parengtą VĮ Rietavo miškų urėdijos vidinės miškotvarkos projektą. Suvestinių miško taksacinių rodiklių analizė urėdijoje, ypač jų pokyčių palyginimas tarp dviejų inventorizacijų, geriausiai atspindi miškų būklės kaitos tendencijas ir leidžia vertinti viso ūkininkavimo rezultatyvumą. Miško žemės, medynų ploto bei jų rodiklių kaita, o kartu miško naudojimas bei įmonės efektyvumas, priklauso nuo miško kirtimo ir atkūrimo būdų, metodų, technologijų, kokybiško jų vykdymo. Todėl toliau kiek išsamiau bus aptarti pagrindiniai, ugdymo bei sanitariniai kirtimai, miško atkūrimas ir įveisimas.

ŪKINIŲ DARBŲ METINĖ APIMTIS PAGAL MIŠKOTVARKOS PROJEKTĄ IR JOS VYKDYMAS

1.38. lentelė

Ūkinės priemonės	Pagal miškotvarkos projektą 2006 – 2015 m.		Faktinis įvykdymas			
			2006-2015 m.		2014-2015 m.	
Rodikliai	Plotas, ha	Likvidinis tūris, tūkst. m^3	Plotas, ha	Likvidinis tūris, tūkst. m^3	Plotas, ha	Likvidinis tūris, tūkst. m^3
Pagrindiniai kirtimai	283	62,2	285,0	52,8	291,9	54,8
Papildomi pagr. kirtimai	-	1,0	-	-	-	-
Ugdymo kirtimai, iš viso	593	16,1	615,1	14,1	622,5	13,2
iš jų: jaunuolynų ugdymas	259	0,4	281,0	0,3	287,8	0,4
retinimai	203	10,3	204,0	7,0	203,4	6,3
einamieji	131	8,4	130,1	6,8	131,3	6,5
Sanitariniai kirtimai	-	9,5	1699,0	16,9	1271,1	12,2
Kiti kirtimai	-	1,0	10,2	0,45	20,8	1,8
Iš viso	876	89,8	2609,3	84,3	2829	94,5
Želdinimas	246		150,1		121,9	
Žėlimas			91,5		76,5	
Miško įveisimas			15,7		7,9	

Pagal 2006 - 2015 m. vidinės miškotvarkos projektą (valstybinės reikšmės miškams), kasmet buvo numatyta iškirsti po 89,8 tūkst. m^3 likvidinės medienos. Nustatyti pagrindiniai kirtimai, kartu su papildomais, turėjo sudaryti - 70 %, ugdomieji – 18 %, sanitariniai – 11 %, ir specialieji (kiti) kirtimai – 1 % viso iškertamos likvidinės medienos kiekio.

Pagrindiniais kirtimais iškirsta spygliuočių mediena turėjo sudaryti 48 %, minkštųjų lapuočių – 52 %. Pagrindiniais kirtimais iš vieno hektaro mišku apaugusio ploto projektuota iškirsti po 3,4 m^3, o visų rūšių kirtimais 4,3 m^3 likvidinės medienos. Visų rūšių kirtimais projektuota iškirsti apie 75 % einamojo prieaugio.

Per projekto galiojimo laikotarpį pagrindinių miško kirtimų metinė biržė pagal medienos tūrį iškirsta 85 %, per metus iškertant vidutiniškai 52,8 tūkst. m^3 likvidinės medienos. Bendra ugdomųjų kirtimų apimtis pagal iškertamą likvidinę medieną įvykdyta 88 %, sanitarinių – 178 % projektuotos.

Per praėjusį vykmetį, pagrindiniais kirtimais paruošta spygliuočių mediena sudarė 50,4 % (48 %), kietųjų lapuočių – 0,2 % (0 %), minkštųjų lapuočių – 49,4 % (52 %).

2006 metais miškotvarkos suprojektuoti neplynieji pagrindiniai miško kirtimai, atsižvelgiant į miškų grupę ir pogrupį, augavietės sąlygas, esamo ir būsimo (tikslinio) medyno sudėtį, struktūrą, selekcinę vertę, esamą pomiškį bei atkūrimo būdą, taip pat technines ir ekonomines sąlygas pagal kertamą plotą, turėjo sudaryti 23 %, o pagal iškertamą medieną – 10 %, visų pagrindinių kirtimų. Per vykmetį urėdija šiuos kirtimus taikė kiek plačiau – atvejiniai ir atrankiniai kirtimai pagal kertamą plotą sudarė 25 %, o iškertamą medieną – 11 % viso pagrindiniais kitimais iškertamo medienos kiekio. Per praėjusį vykmetį neplynaisiais pagrindiniais miško kirtimais (miškotvarkos duomenimis) kirsta 699 ha medynų. Didžiąją šių kirtimų dalį (77 %) sudarė atvejiniai kirtimai, mažesniąją (17 %) atrankiniai miško kirtimai.

Atvejiniai kirtimai beržynuose sudarė 49 %, eglynuose 29 %, drebulynuose 15 %, ir baltalksnynuose 4 % viso šiais kirtimais kirsto ploto. Daugiausia buvo taikomi tipiški ir supaprastinti atvejiniai kirtimai (95 % visų atvejinių). Ilgalaikiais atvejiniais kirtimais kirsta tik

mažiau kaip (5 %) atvejiniais kirtimais apimto ploto. Pirmasis atvejinių kirtimų atvejis (vadinamieji nebaigti atvejiniai kirtimai) atliktas 29 % atvejinių kirtimų ploto. Pirmuoju atvejinių kirtimų atveju kirstuose medynuose (10 %) ploto užima medynai su perspektyviu tikslinių medžių rūšių pomiškiu ir perspektyviu II medynų ardu. Medynuose, kuriuose atliktas paskutinysis atvejinių kirtimų atvejis, vyrauja susiformavę, daugiausia savaiminės kilmės (96 %) nauji medynai, todėl kirtimų tikslas pasiektas.

Atrankiniai kirtimai taikyti eglynuose (63 %), juodalksnynuose (17 %), beržynuose (8 %), baltalksnynuose ir drebulynuose po (3 %).

Daugiausia miškų urėdijos pagrindinių atvejinių ir atrankinių (neplynų pagrindinių) kirtimų buvo atliekama Labardžių ir Tenenių girininkijų miškuose. Mažiau šių kirtimų atlikta Skroblės ir Kaltinėnų girininkijų miškuose.

NEPLYNI KIRTIMAI ATLIKTI PER PASKUTINĮ VYKMETĮ

1.39. lentelė

Buvę medynai	Plotas	Medynai, kuriuose įvykdytas paskutinis atvejas				Nebaigti neplyni		
						iš viso	iš jų	
		Susiformavo medynas	Iš jų dirbtinai atkūrti	Kirtavietės			su perspektyviu pomiškiu	su perspektyviu II ardu
				Paliekamas želti	Želdinitinas			
		Atvejinis kirtimas						
Pušynai	0,4	0,4	-	-	-	-	-	-
Eglynai	159,1	105,4	8,2	2,7	1,9	49,7	9	0,8
Ąžuolynai	0,5	0,5	-	-	-	-	-	-
Beržynai	265,7	185,6	2,6	-	1,4	79,1	3,3	2,7
Juodalksnynai	8,3	2,7	-	-	-	5,6	-	-
Drebulynai	79,8	60,6	12,6	-	-	19,2	0,3	-
Baltalksnynai	23,8	17,8	3	-	-	5,4	-	0,4
viso	**537,6**	**372,6**	**26,4**	**2,7**	**3,3**	**159**	**12,6**	**3,9**
Atrankinis kirtimas								
Pušynai	5,4	3,2	-	-	-	2,2	-	-
Eglynai	75,4	32,3	12,3	-	-	43,1	6,1	-
Ąžuolynai	1,6	1,6	-	-	-	-	-	-
Beržynai	9,4	1,2	-	-	-	8,2	-	0,6
Juodalksnynai	20,2	-	-	-	-	20,2	-	-
Drebulynai	3,7	-	-	-	-	3,7	2	0,7
Baltalksnynai	3,5	-	-	-	-	3,5	-	-
viso	**119,2**	**38,3**	**12,3**	**-**	**-**	**80,9**	**8,1**	**1,3**
Ilgalaikis atvejinis kirtimas								
Pušynai	0,5	0,5	-	-	-	-	-	-
Eglynai	13,5	4,9	-	-	-	8,6	-	-
Beržynai	8,4	1,3	-	-	-	7,1	-	-
Drebulynai	1,9	-	-	-	-	1,9	-	-
Baltalksnynai	3,1	3,1	1,3	-	-	-	-	-
viso	**27,4**	**9,8**	**1,3**	**-**	**-**	**17,6**	**-**	**-**
Labanausko atvejinis kirtimas								
Pušynai	**14,7**	**0,8**	**0,4**	**-**	**-**	**13,9**	**-**	**-**
viso	**14,7**	**0,8**	**0,4**	**-**	**-**	**13,9**	**-**	**-**
viso neplynų	**698,9**	**421,5**	**40,4**	**2,7**	**3,3**	**271,4**	**20,7**	**5,2**

Ugdomaisiais miško kirtimais, kaip viena svarbiausių miško ūkinių priemonių formuojant medynų rūšių sudėtį, reguliuojant jų struktūrą ir tankį, produktyviems ir atspariems vėjovartoms, vėjalaužoms ir kitiems nepalankiems aplinkos veiksniams medynams išauginti, stiprinant miškų estetines, rekreacines ir kitas funkcijas, sudarant sąlygas saugomoms ekosistemoms išlikti, kasmet projektuota išugdyti vidutiniškai po 593 ha medynų, iškertant vidutiniškai po 16,1 tūkst. m^3 likvidinės medienos. Miškotvarkos numatyta bendra ugdomųjų kirtimų apimtis pagal plotą įvykdyta (jaunuolynų ugdymo – 108 %, retinimo – 100 %, einamųjų 99 %).

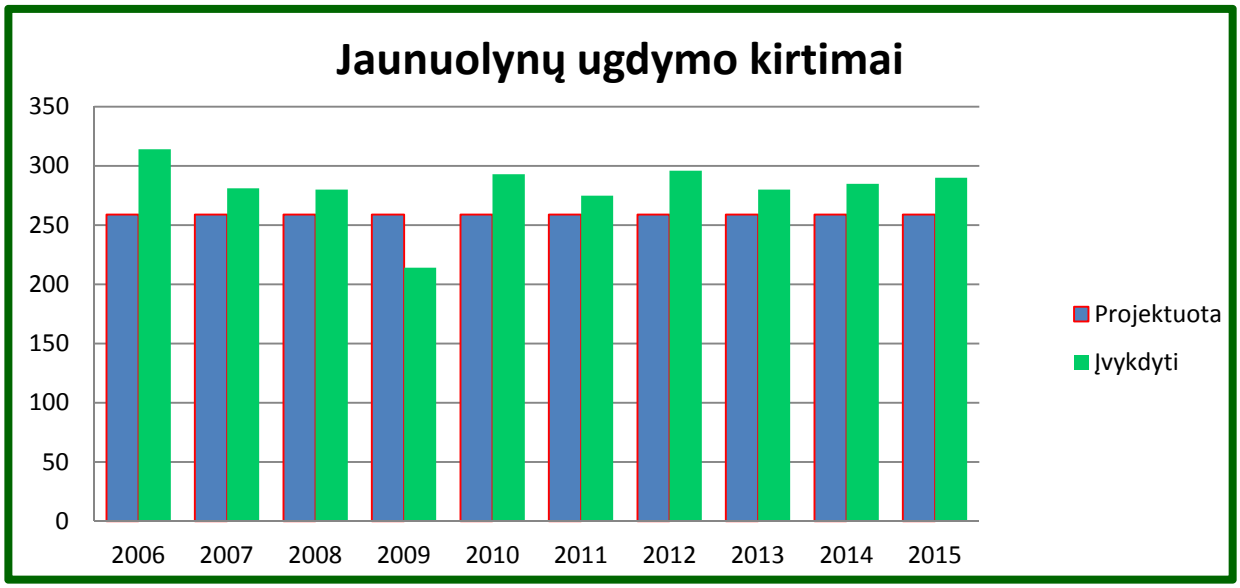

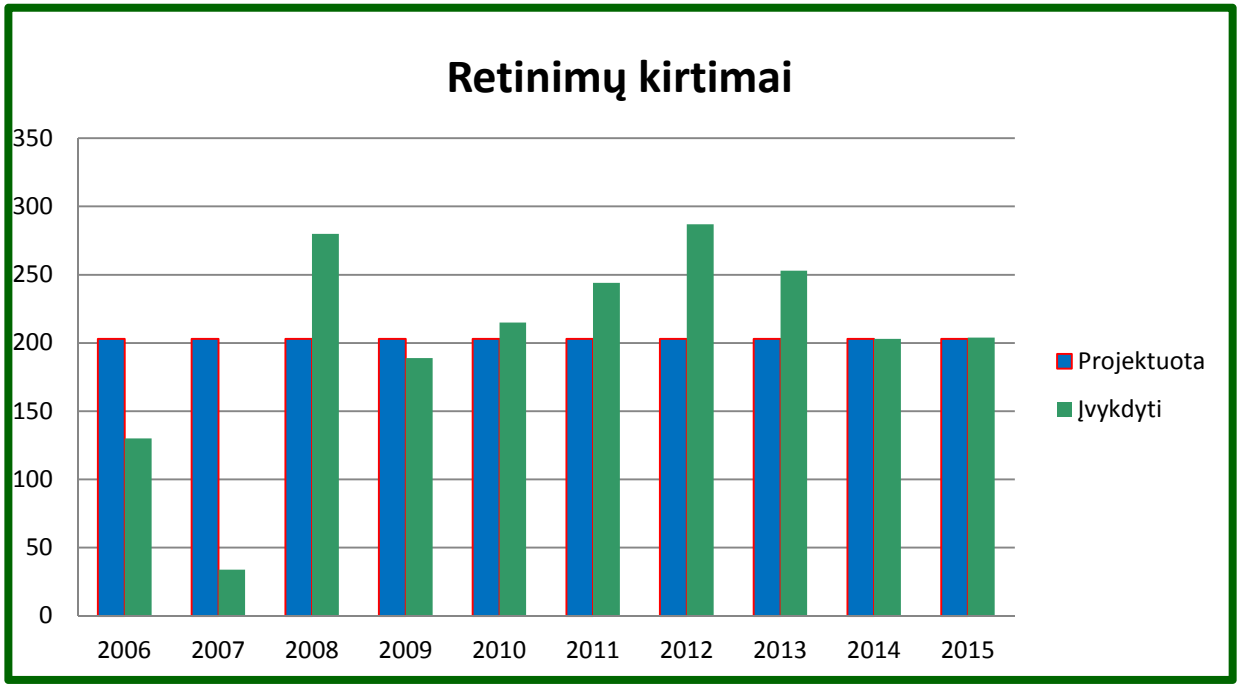

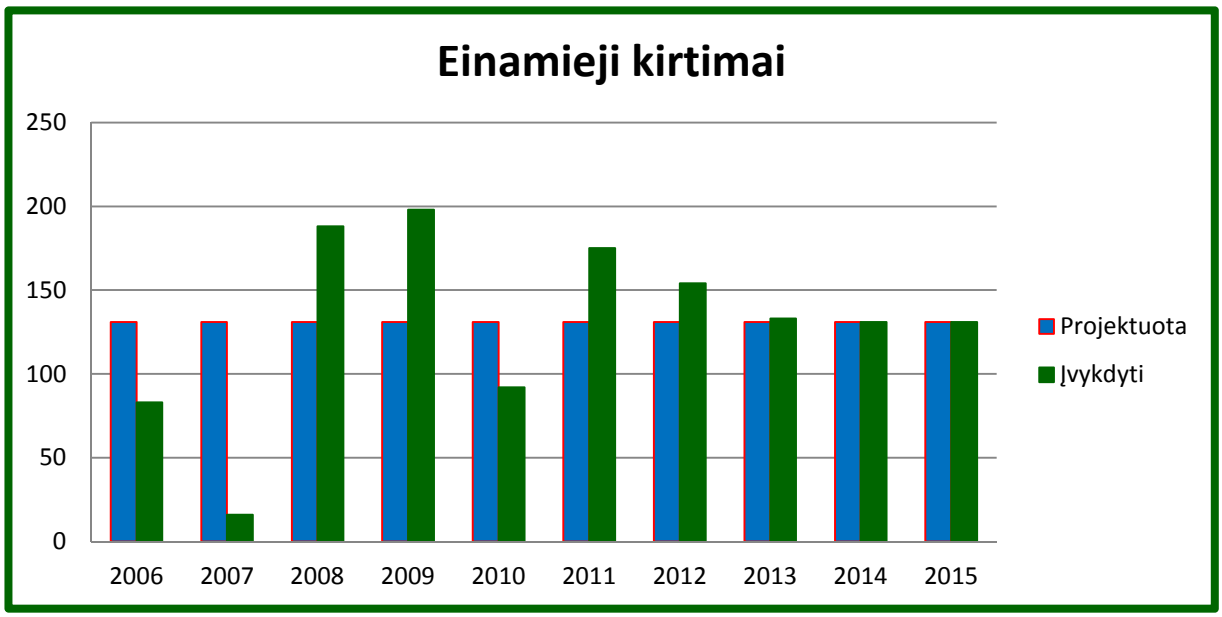

17 pav. Miškotvarkos projektuota ir realiai įvykdyta ugdomųjų kirtimų apimtis (jaunuolynų ugdymo, retinimų, einamųjų kirtimų)

Vienas, iš veiksnių, lėmęs 2007 m. sumažėjusias ugdomųjų kirtimų apimtis – susidariusios ekstremalios ekonominės sąlygos. Dėl pokyčių medienos rinkoje ir finansinių išteklių naudojimo ekonominės recesijos, Generalinės miškų urėdijos buvo numatytos priemonės ekonominėms sąlygoms miškų urėdijose stabilizuoti. 2010 m. miškų urėdijoms buvo leista sumažinti II eilės kirtimų apimtį, manant, kad šių darbų atidėjimas vieneriems metams didelės neigiamos įtakos ugdymo kirtimo amžiaus medynams neturės. Pradėjus gerėti ekonominėms sąlygomis, atsigaunant medienos rinkai ir gerėjant miškų urėdijos finansinei būklei, ugdomiesiems kirtimams vėl skiriamas reikiamas dėmesys. Gerokai padidintos jaunuolynų ugdymo, retinimų ir einamųjų kirtimų apimtys (17 pav.).

Einamųjų kirtimų apimtį nulėmė gamtinių-stichinių veiksnių iššauktas sanitarinių kirtimų apimties padidėjimas. Nors einamųjų ir sanitarinių kirtimų tikslai yra skirtingi ir negalima šių kirtimų kompensuoti ar pakeisti vienų kitais. Pablogėjus miškų sanitarinei būklei, ypač 2006 ir 2007 metais, sanitariniais kirtimais buvo kertama gana daug, mažiau dėmesio skiriant ugdomiesiems kirtimams (lentelė 1.39). 2009 ir 2010 metais iškertant ligų ir kenkėjų pažeistus medžius ir likviduojant vėjavartas, urėdija sanitariniais kirtimais buvo priversta kasmet iškirsti vidutiniškai po 18,0 tūkst. m^3.

Atliktų retinimų kirtimų intensyvumas (34 m^3/ha likvidinės medienos) yra 6 % mažesnis už projektuotą (36 m^3/ha). Einamaisiais kirtimais buvo kertama 19 % (52 m^3/ha likvidinės medienos) mažesniu intensyvumu nei projektuota (64 m^3/ha). Dėl permažo ugdymo intensyvumo nepatenkinamai įvertinta tik 1 % per 5 paskutiniuosius metus atliktų ugdomųjų kirtimų (1.40 lentelė).

Specialiais kirtimais, kurių kategorijai priskirti rekonstrukciniai, kraštovaizdžio formavimo ir kiti kirtimai, planuojant kasmet iškirsti po 1,0 tūkst. m^3 likvidinės medienos. Vidutiniškai per metus šiais kirtimais buvo iškirsta 0,45 tūkst. m^3 likvidinės medienos.

Bendra metinė kirtimų apimtis pagal plotą, dėl jau aptartų priežasčių, yra tik 3 % didesnė už projektuota, todėl galima teigti, kad urėdija prisilaikė projektuotų apimčių.

Pagal miškų urėdijos statistines ataskaitas (1.40 lentelė), 2006-2015 metais pagrindiniai miško kirtimai sudarė 63 %, tarpiniai – 37 %, iš jų: ugdomieji – 16,5 %, sanitariniai – 20 %, specialieji – 0,5 % viso iškertamo likvidinės medienos kiekio. Tarpiniuose kirtimuose, dėl netikrojo eglinio skydamario ir kinivarpų medynuose pablogėjo sanitarinė būklė bei vėjavartų ir sniegolaužų, vyravo

sanitariniai kirtimai. Ugdomiesiems kirtimams tenka tik 16,5 % viso tarpinio naudojimo, todėl jiems turėtų būti dar didesnis dėmesys. Dėl to tik mažėtų auginimo nuostoliai ir sanitarinių kirtimų poreikis.

MIŠKO KIRTIMŲ APIMTIS 2006 – 2015 METAIS
(likvidinė mediena, tūkst. m^3)

1.40. lentelė

Metai	Pagrindiniai kirtimai	Iš to skaičiaus			Ugdomieji kirtimai	Sanitariniai kirtimai	Kiti tarpin. kirtimai	Iš viso
		spygliuočiai	kietieji lapuoč.	minkšt. lapuoč.				
2006	52,9	31,3	0,1	21,5	9,0	22,1	0,6	84,6
2007	52,9	25,4	0	27,5	2,4	25	0,2	80,5
2008	51,6	22,6	0	29	21,6	14,6	0,3	88,1
2009	55,8	28,2	0	27,6	18,4	17,7	0,2	92,1
2010	51,0	26,0	0,2	24,8	13,8	18,4	0,1	83,3
2011	51,7	25,5	0,1	26,1	18,3	13,9	0,1	84,1
2012	52,0	25,4	0,2	26,4	16,6	15,7	0,1	84,4
2013	50,9	27,8	0	23,1	14,5	17,6	0,4	83,4
2014	52,2	26,3	0,4	25,5	13,1	13,0	0,5	78,8
2015	57,4	28,2	0,2	29	13,2	11,4	2,0	84,0
Vid. per metus	**52,84**	**26,67**	**0,12**	**26,05**	**14,09**	**16,94**	**0,45**	**84,33**
Viso	**528,4**	**266,7**	**1,2**	**260,5**	**140,9**	**169,4**	**4,5**	**843,3**

Miško naudojimas (per vykmetį) iš vieno hektaro mišku apaugusio ploto kasmet siekė 4,1 m^3 (projektuota 4,3 m^3/ha) likvidinės medienos.

1.4.2.2. MEDYNŲ UGDYMAS IR PRIEŽIŪRA

Miškotvarkos lauko darbų metu įvertinta 3312 ha paskutiniųjų penkerių metų ugdomųjų kirtimų kokybė bei pagrįstumas. Jaunuolynų ugdymo kirtimais buvo apimta 44 %, retinimo – 34 %, einamaisiais - 22 % viso ugdyto ploto. Vertinant vizualiai dviejų balų sistema (patenkinamai, nepatenkinamai).

Pagrindiniai ugdymo kokybės kriterijai grynuose medynuose (ugdomųjų kirtimų normatyvas) yra po ugdomųjų miško kirtimų paliekamas medžių skaičius, atsižvelgiant įvyraujančią medžių rūšį, vidutinį gerai išsivysčiusių medžių aukštį bei miško tipą ir medyno skalsumas po ugdomųjų miško kirtimų (į pastarąjį orientuojasi miškotvarka), atsižvelgiant į medžių rūšį, augavietės sąlygas, vidutinį medyno aukštį ir vidutinį medžių stiebų skersmenį. Pagrindiniai ugdymo kriterijai mišriuose medynuose, yra medyno rūšinė sudėtis ir skalsumas, iki kurio medyną leidžiama išretinti, jaunuolynuose – tikslinių rūšių medžių stelbimas.

Visuose vertintuose sklypuose ugdymas reikalingas. Jaunuolynų ugdymas kartotas 9 %, retinimo kirtimai 2 % viso šiais kirtimais ugdyto ploto. Per paskutiniuosius penkerius metus kasmet ugdomaisiais kirtimais iš vieno hektaro medynų buvo iškertama (likvidinės m.) vidutiniškai: jaunuolynų ugdymais 1,1 m^3, retinimais – 34 m^3, einamaisiais – 52 m^3 medienos.

Pagal ugdymo kokybę, patenkinamai įvertinta 99 % ugdytų medynų ploto. Nepatenkinamai atlikti ugdomieji kirtimai sudaro tik 1 % (1991 m. miškotvarkos duomenis – 8 %, 2005 m. miškotvarkos duomenis – 2 %). Pagrindinės priežastys, nulėmusi neigiamą ugdomųjų kirtimų vertinimą – netinkamas ugdomųjų kirtimų intensyvumas ir išugdyta dalis sklypo: per mažas – 39 %,

per didelis – 15 %, išugdyta dalis sklypo - 46 % . Paskutinių 5 metų ugdomieji kirtimai įvertinti taksatorių natūroje (1.41. lentelė)

UGDOMŲJŲ KIRTIMŲ, ATLIKTŲ PER PASKUTINIUOSIUS 5 METUS, VERTINIMAS

1.41. lentelė

Rodikliai	Mato, vnt.	Plotas, ha	Ugdymo kirtimų rūšys		
			Jaunuolynų ugdymas	retinimai	einamieji
Ugdytas plotas, iš viso	ha	3311,9	1470,5	1130,7	710,7
ugdymas kartotas	*ha*	*93,6*	*71,1*	*13,5*	*9,0*
Ugdomųjų kirtimų įvertinimas:	ha				
-patenkinamai	ha	3287,5	1462,4	1116,5	708,6
-nepatenkinamai	ha	24,4	8,1	14,2	2,1
Nepatenkinamai pagal priežastis					
-per mažas intensyvumas	%	15	5	20	24
-per didelis intensyvumas	%	39	60	32	0
-išugdyta dalis sklypo	%	46	35	48	76

Miško želdiniai ir žėliniai iki susiformuos jaunuolynas ir prasidės ugdomieji kirtimai vadovaujantis Miško atkūrimo ir įveisimo nuostatais buvo prižiūrimi ir saugomi. Per paskutiniuosius trejus metus želdinių ir žėlinių priežiūra (stelbiančių medelių ir krūmų pašalinimas) buvo atliekamas vidutiniškai po 342 ha kasmet.

Apibendrinant atliktus ugdomuosius kirtimus, reikia pažymėti, kad šie kirtimai atliekami patenkinamai. Tai patvirtina ir 2015 m. miškotvarkos neinventorizuotas nedelsiant ugdytinų retinimo ir einamųjų kirtimų medynų plotas. Tačiau jaunuolynų ugdymo kirtimams būtina skirti dar didesnį dėmesį, nes 10 % nuo suprojektuoto ugdyti ploto yra nedelsiant ugdytini.

1.4.2.3. MIŠKO ŽELDINIMAS IR ŽĖLIMAS

2006 – 2015 metų laikotarpyje, pagal miškų urėdijos ataskaitas, želdinant atkurta ir įveista 1724 ha miško želdinių, kasmet vidutiniškai po 172 ha. Užtikrinant želdinių prigijimą ir sudarant palankesnes augimo sąlygas, miškas želdomas į paruoštą dirvą. Sodmenys miškų atkūrimui ir įveisimui išauginami miškų urėdijos medelyne.

Per tą patį laikotarpį miško žėlimu, taikant žėlimą skatinančias priemones (dirvos mineralizavimas, pomiškio išsaugojimas, sėklų sėjimas ir kt.) atkurta 848 ha miško žėlinių.

Miškų inventorizacijos metu urėdijos valdomuose valstybiniuose miškuose inventorizuota 1840 ha paskutinio vykmečio miško želdinių. Ploto skirtumas 116 ha tarp įveistų ir inventorizuotų želdinių, paaiškinamas taip:

- inventorizacijos metu tikslinant sklypo ribas;
- mišraus atkūrimo atveju, želdintinos sklypų dalys, atitinkančios taksacinių sklypų išskyrimo normatyvus, išskirtos želdiniais.

Visi želdinant atkurti ir įveisti vykmečio želdiniai yra išlikę. Miško želdinių žinialapiai pateikti girininkijų aiškinamuose raštuose.

MIŠKO ATKŪRIMAS (2006–2015) PAGAL MIŠKŲ URĖDIJOS ATASKAITAS

1.42. lentelė

Metai	Miško atkūrimas ir įveisimas			Miško įveisimas		
	Sodinimu	Mišrus b.	Žėlimu	Sodinimu	Mišrus b.	Žėlimu
2006	221,3	-	143,2	28,5	-	-
2007	174,3	-	125,7	30,3	-	-
2008	165,0	-	61,0	23,6	-	1,2
2009	133,2	-	89,2	13,6	-	1,7
2010	134,1	-	83,5	12,1	-	6,1
2011	150,8	-	79,4	13,1	-	-
2012	98,0	65	52,1	8,0	-	0,7
2013	111,2	56,8	75,3	1,6	0,5	0
2014	108,6	46,4	48,3	0,5	2,5	1,7
2015	87,6	48,8	57,1	6,5	4,3	0,2
Iš viso	**1384,1**	**217,0**	**814,8**	**137,8**	**7,3**	**11,6**
Vid. per metus	***138,4***	***21,7***	***81,5***	***13,8***	***0,7***	***1,2***

Pagal želdinių būklę (1.43 lentelė ir 18 pav.), geri želdiniai sudaro 63,9 % (1179 ha), patenkinami – 35,9 % (663 ha), blogi – 0,2 % (4,2 ha), žuvusių želdinių nerasta. Lyginant su 2005 m. miškotvarkos duomenimis, urėdijos paskutinio vykmečio želdinių būklė buvo ženkliai blogesnė: geri želdiniai sudarė 30,8 %, patenkinami – 66,4 %, blogi – 2,5 % ir žuvę – 0,3 % viso vykmečio želdinių ploto. Pagrindinė priežastis lėmusi blogą želdinių būklę yra stelbimas lapuočiais ir žoline augmenija, tai pat želdinių būklę blogino ir žvėrys, nuskabydami ūglius.

PASKUTINIO VYKMEČIO MIŠKO ŽELDINIŲ CHARAKTERISTIKA

(2006 – 2015 m.)

1.43. lentelė

Rodikliai	Iš viso
Inventorizuota želdinių	1839,7
Iš jų: žuvę	-
išliko želdinių	1839,7
Iš jų pagal kokybę (plotas, %)	
geri	1175,1 (63,9)
patenkinami	660,4 (35,9)
blogi	4,2 (0,2)

ŽELDINIŲ KOKYBĖS ĮVERTINIMO RAIDA

1.44. lentelė

Inventorizacijos metai	1991 m.	2005 m.	2015 m.
Želdinių plotas	1830	2752	1840
Kokybė (plotas, %):			
geri	31	30,8	63,9
patenkinami	65	66,3	35,9
blogi	3	2,5	0,2
žuvę	1	0,4	-

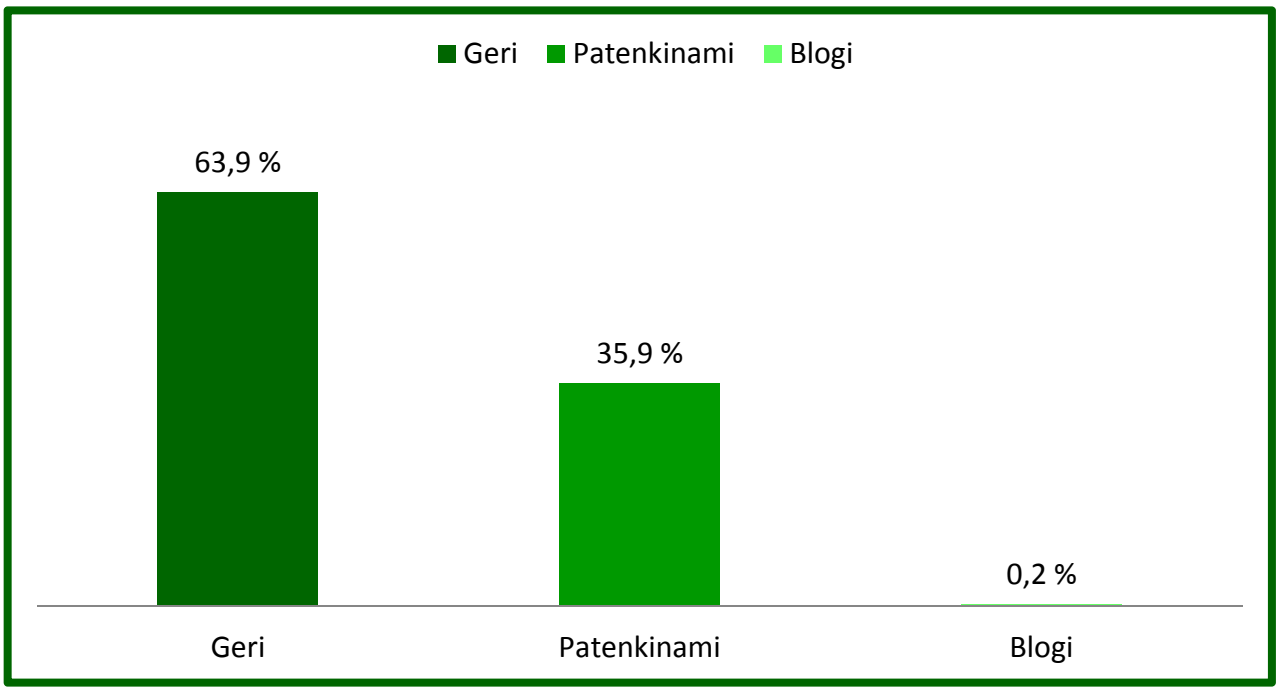

18 pav. 2006-2015 m. miško želdiniai pagal kokybę (%)

Daugiausia želdinių įveista Tenenių girininkijoje (16 % visų vykmečio želdinių). Gerai želdiniai įvertinti Skroblės, Girėnų virš (80 %) ir Kaltinėnų (78 %) girininkijose, patenkinamos kokybės želdinių daugiausia Tenenių girininkijoje (61 %) (19 pav.).

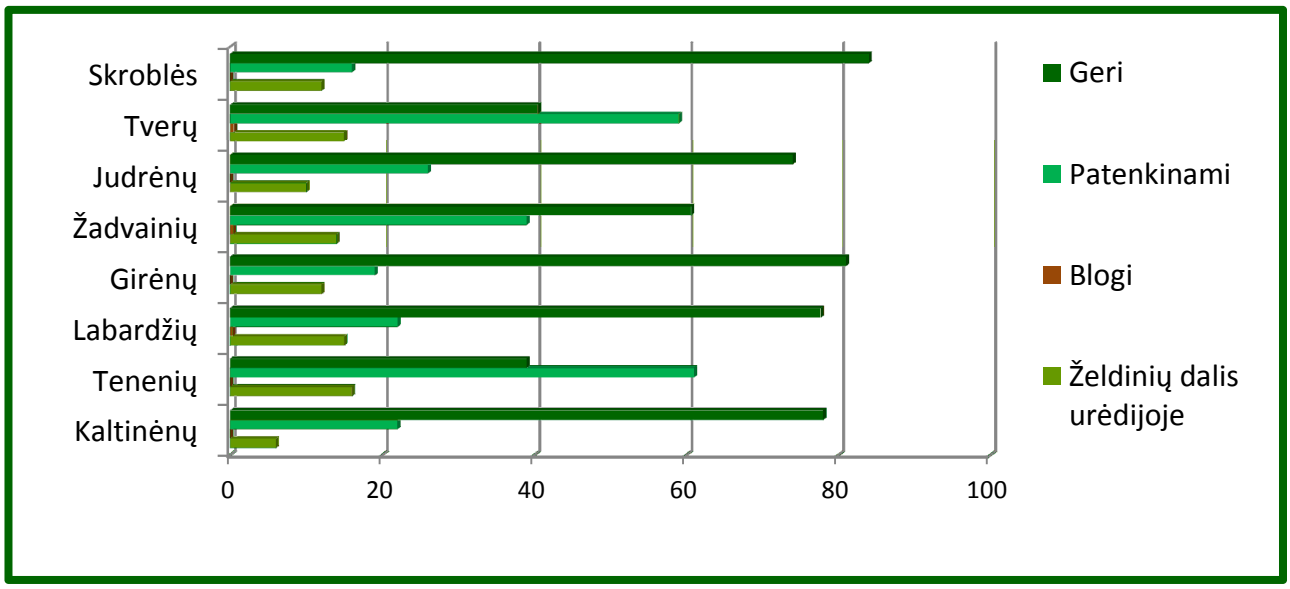

19 pav. Miško želdiniai (2006-2015 m) pagal girininkijas ir kokybę

Mišrūs vykmečio želdiniai urėdijos miškuose sudaro 67 % (projektuota apie 84 %) iš jų – mišrūs spygliuočių–lapuočių ar lapuočių-spygliuočių želdiniai – 54 %. Mišrūs spygliuočių pušų-eglių ar eglių-pušų – želdiniai užima 8 %, mišrūs lapuočių – 5 % viso želdinto ploto.

Gryni vykmečio želdiniai sudaro apie 33 % (projektuota 16 %). Gryni eglynų želdiniai užima 518 ha ir sudaro 27,8 %, pušynų – 0,2 %, juodalksnynų – 1,6 % ir beržynų – 1,3 %.

Išanalizavus miško želdinimo darbus, verta pažymėti, kad urėdijoje plėtojama sėklinė bazė, naudojami kokybiški sodmenys miškams veisti ir atkurti, želdiniai veisiami tik į paruoštą dirvą ir

laikantis techninių reikalavimų yra tinkamai prižiūrimi. Savaime miškui želti paliekamuose plotuose naudojami žėlimą skatinančios priemonės (dirvos mineralizavimas ir kt.)

Jaunuolynų formavimosi dėsningumus parodo atkūrimo būklė paskutinio vykmečio (2006-2015) plynose kirtavietėse, pagal inventorizacijos duomenis (1.45. lentelė). Per praėjusį vykmetį plynai iškirsta 2267,9 ha medynų, daugiausia – eglynų (49 %), pušynų (3 %), beržynų (22 %), juodalksnynų (14 %), drebulynų (7 %), baltalksnynų (3 %), ir kitų medynų (2 %).

Atkurta dirbtinai 57 % (1297 ha) ir atžėlė 23 % iškirstų biržių. Miškas dar neatkurtas 455 ha kirtaviečių, tai sudaro 20 % plynais kirtimais iškirsto vykmečio biržių ploto.

MIŠKO ATKŪRIMAS PER VYKMETĮ PLYNAI IŠKIRSTOSE BIRŽĖSE

1.45. lentelė

Buvę medynai	Iškirstas plotas	Atkurta dirbtinai	Atžėlė Iš viso	Žėlimas pagal vyr. medžių rūšį								Neatkurtos kirtavietės
				P	E	U,Ą	B	J	D	Bt	Kitos m. r.	
P	78,7	24,8	42,5	8,3	0,3	-	33,9	-	-	-	-	11,4
E	1111,8	749,7	164,8	-	37,4	0,9	100,1	16,4	5,5	4,5	-	197,3
Ą	10,4	8,1	0,3	-	-	0,3	-	-	-	-	-	2,0
U	20,3	2,8	-	-	-	-	-	-	-	-	-	17,5
B	501,5	279,7	107,2	-	10,3	1,3	68,9	12,0	9,7	3,5	1,5	114,6
Bt	57,9	36,5	9,8	-	-	-	0,4	0,3	-	9,1	-	11,6
J	318,5	86,0	161,0	-	4,1	-	19,9	133,1	3,1	0,8	-	71,5
D	168,8	109,8	30,1	-	0,5	-	10,7	3,1	14,6	1,2	-	28,9
Iš viso	2267,9	1297,4	515,7	8,3	52,6	2,5	233,9	164,9	32,9	19,1	1,5	454,8
%	*100*	*57*	*23*	*0,4*	*2,3*	*0,1*	*10,3*	*7,3*	*1,4*	*0,8*	*0,1*	*20,0*

Miško želdinimu atkurtuose plotuose vien (tikslinių medžių rūšių kiekis didesnis kaip 50 %) želdintinos vien tikslinės medžių rūšys. Želdiniai menkai pavyko tik 7,1 ha plote – vyrauja žėliniai (želdintinos tikslinės medžių rūšys sudaro 25-50 %). Tokių minkštųjų lapuočių jaunuolynų su želdintomis medžių rūšimis dalyje po intensyvių ugdomųjų kirtimų susiformuos tikslinės sudėties medynai.

Analizuojant miško atkūrimo būdus ir technologijas, taikomas miškų urėdijoje, verta pažymėti, kad šalia dirbtinio miško atkūrimo kasmet vis plačiau taikomas mišrus atkūrimo būdas ir miško žėlimas su žėlimą skatinančiomis priemonėmis.

Iš 515,7 ha mišku atžėlusių kirtaviečių, 88 % ploto atžėlė minkštaisiais lapuočiais, iš jų 77 %-beržynais, juodalksnynais ir 6 % drebulynais ir 4 % baltalksnynais. Nedidelis kirtaviečių plotas atžėlė spygliuočiais ir kietaisiais lapuočiais. Žėlimą minkštaisiais lapuočiais sąlygojo augavietės sąlygos (derlingumas, užmirkę ir pelkėti plotai). Atžėlusių beržynų plotas kai tikslinių medžių rūšių kiekis žėliniuose didesnis nei 50 %, užima 100 %, juodalksnynų 98 % viso tikslinėmis medžių rūšimis atžėlusio ploto.

Visos miškų urėdijos miškuose inventorizuotos kirtavietės yra iki trijų metų, iš jų senesnės kaip 2 metai sudaro 49 % (1.46. lentelė). Daugiau kaip pusę visų kirtaviečių (290 ha) yra numatomos želdinti. Iš želti paliktų kirtaviečių 78 % yra pelkėtų ir užmirkusių augaviečių. Pagal Miškų įstatymą 15 str. želdintose kirtavietėse ir degavietėse dirbtinu būdu miškas atkuriamas ne vėliau kaip per trejus metus po jų atsiradimo. Paliktą savaiminiam miško žėlimui kirtaviečių plotą, neatsikūrus miškui, bus būtina želdinti.

ESAMŲ KIRTAVIEČIŲ PLOTAS PAGAL METUS, ATKŪRIMO BŪDUS IR GIRININKIJAS

1.46. lentelė

Kirtimo metai Girininkija	Kirtaviečių plotas, ha	Pagal atkūrimo būdus			
		Želdintinos	Paliktos želti		
			iš viso:	iš jų	
				U ir P hidrotopų	maži sklypai (iki 0,4 ha)
2013	75,4	31,9	43,5	28,7	1,0
2014	150,3	97,0	52,4	40,8	1,5
2015	235,1	161,3	59,0	51,7	1,2
Iš viso:	**460,8**	**290,2**	**154,9**	**121,2**	**3,7**
Pagal girininkijas					
Skroblės	60,1	26,3	32,9	28,3	-
Tverų	71,4	43,2	28,2	21,3	1,1
Judrėnų	77,6	56,9	20,7	20,7	-
Žadvainių	66,7	34,8	29,4	17,5	1,7
Girėnų	44,1	29,8	14,3	10,5	0,5
Labardžių	60,7	42,6	17,5	13,8	-
Tenenių	37,0	22,2	3,1	3,1	-
Kaltinėnų	43,2	34,4	8,8	6,0	0,4
Iš viso	**460,8**	**291,0**	**154,9**	**121,2**	**3,7**

Iš analizavus esamas kirtavietes galima sakyti, kad iškirstų medynų atkūrimas urėdijoje vyksta tinkama linkme: visos urėdijos kirtavietės yra laiku atkuriamos, iškirsti pušynai, eglynai, beržynai, drebulynai, atkuriami daugiausia pušimis, eglėmis ir beržais. Pagal želdinių kokybę, geri želdiniai sudaro 66,8 %, žuvusių želdinių nėra. Želdiniuose vien tikslinės medžių rūšys. Mišrūs vykmečio spygliuočių – lapuočių ar atvirkščiai – lapuočių-spygliuočių želdiniai sudaro 54 %.

1.4.2.4. MIŠKO SĖKLININKYSTĖ

Šalies miško genetiniai ištekliai yra šalies nacionalinis turtas, miško selekcijos, sėklininkystės bei šiuolaikinio miškų ūkio pagrindas, užtikrinantis biologinės įvairovės išsaugojimą, miško populiacijų stabilumą, atsparių aplinkos sąlygoms ir našių miškų atkūrimą bei įveisimą, vertingos medienos, energetinių išteklių ir kitos miško produkcijos didėjimą.

Miško sėklinės bazės pagrindą sudaro sėklinės plantacijos, sėkliniai medynai, I selekcinės grupės medynai, miško sėklinės plantacijos, kolonų rinkiniai, bandomieji želdiniai, miško genetiniai draustiniai, rinktiniai medžiai. Visi šie atrinkti natūroje ar įkurti objektai turi savitų miško populiacijų genetinės struktūros išsaugojimo bei konservavimo reikšmę ir yra naudojami tolimesniam miško sėklinės bazės kūrimui bei miško selekcijos programų vykdymui.

Aplinkos ministro 2002-08-23 įsakymu Nr. 457 patvirtinti Lietuvos miško sėklinės bazės sąvado tvarkymo nuostatai. Šie nuostatai reglamentuoja Lietuvos miško sėklinės bazės sąvado paskirtį, objektus, tvarkymą bei Sąvado tvarkymo įstaigą, jos teises ir pareigas. Sąvado paskirtis – rinkti, kaupti, apdoroti, sisteminti, saugoti, naudoti ir teikti šiuose nuostatuose nurodytus duomenis.

Aplinkos ministro 2007–11–30 įsakymu Nr. D1-651 patvirtinti Miško dauginamosios medžiagos nuostatai, kurie reglamentuoja miško sėklinės bazės naudojimą, miško dauginamosios medžiagos auginimą, prekybą, naudojimą miškams atkurti ir įveisti šalyje. Nuostatų 22 priede

pateikti medžių rūšių kilmės rajonai, nurodant medžių rūšis, kilmės rajono pavadinimą, kodą ir kilmės rajono teritoriją patenkančias miškų urėdijas.

Medžių rūšies kilmės rajonas – teritorija (arba keli plotai), kurioje susidaro beveik vienodos ekologinės sąlygos ir kurioje randami panašių fenotipinių arba genetinių požymių medynai.

VĮ Rietavo miškų urėdijos miškai patenka į: Pajūrio žemumos – Žemaičių aukštumos (LT/Bk1 – *beržas karpotasis*), Pajūrio ir Mūšos – Nemunėlio žemumų - Žemaičių aukštumos (LT/D1 - drebulė), (LT/E2 - eglė paprastoji). Pajūrio ir Mūšos – Nemunėlio žemumų - Žemaičių aukštumos (LT/J1 - Juodalksnis), Pajūrio žemumos (LT/L1 – liepa mažalapė), Pajūrio žemumos – Žemaičių aukštumos (LT/K1 – klevas paprastasis), (LT/P1- pušis paprastoji), Pajūrio žemumos – Žemaičių aukštumos (LT/U1 – *uosis paprastasis*) , medžių rūšių kilmės rajonus.

Miškų mokslinio tyrimo ir mokymo bei sėklininkystės objektams priskirti miškai, patvirtinti LRV 1999-02-05 nutarimu Nr. 133 (LRV 2002-07-16 nutarimo Nr. 1138 redakcija).

Miškų urėdijos miškuose atrinkta 11 rinktinų medžių (beržas karpotasis 4 vnt., drebulės 3 vnt., juodalksnis 4 vnt.) – selekciniu požiūriu vertingi, produktyvumu ir kokybe žymiai geresni nei augantys tomis pat augavietės sąlygomis, to paties amžiaus, I selekcinės grupės medyno vidutiniai medžiai, naudojami miško selekcijai ir miško dauginamajai medžiagai gauti. Be minėtų objektų, urėdijos miškuose išskirtas 1 karpotojo beržo (5,4 ha) genetinis draustinis, skirtas ilgalaikiam genofondo išsaugojimui, jo naudojimo miško selekcijai bei dauginamajai medžiagai gauti.

VĮ Rietavo miškų urėdijoje įveistos juodalksnio ir dvi paprastosios eglės sėklinės miško medžių plantacijos – specialūs, tinkamai suplanuoti želdiniai, įveisti skiepyta sodinamąja medžiaga nuo selektiškai vertingų medžių, izoliuoti nuo aplinkinių tos rūšies medynų, įveisti ir tvarkomi dažnam, gausiam ir lengvai surenkamam selekcinių sėklų derliui gauti. Bendras šių plantacijų plotas – 13,87 ha. Miškų urėdijos miškuose yra išskirti 2 juodalksnio ir 2 paprastojo ąžuolo sėkliniai medynai. Tai produktyvūs ir geros kokybės (I selekcinės gr.) medynai, skirti selekcinėms geros kokybės sėkloms gauti. Bendras sėklinių medynų plotas užima 26,0 ha. Miškų urėdijos Tverų girininkijos teritorijoje yra įveista beržo bandomieji želdiniai.

VĮ RIETAVO MIŠKŲ URĖDIJOS SĖKLINĖS BAZĖS OBJEKTAI
(pagal Lietuvos miško sėklinės bazės sąvadą, 2015 01 20)

1.47. lentelė

Kodas	Kilmės rajonas	Medžių rūšis	Girininkija	Pagal 2015 m. miškotvarką		Plotas, ha
				Kv.	Sklypai	pagal sąvadą
Miško genetiniai draustiniai						
Miško dauginamosios medžiagos kategorija: A-atrinkta						
Patyrio miško beržo valstybinis genetinis draustinis						
37BGD043	LT/BK1	Beržas k.	Tverų	42	9,12,28	5,4
Iš viso: 1 vnt						**5,4**
Miško sėkliniai medynai						
Miško dauginamosios medžiagos kategorija: A-atrinkta						
37JSM029	LT/J1	Juodalksnio	Tenenių	63	21	2,3
37JSM051	LT/J1	Juodalksnio	Judrėnų	68	8,9	8,6
37ĄSM011	LT/Ąp1.1	Ąžuolo p.	Kaltinėnų	24	19	8,6
37ĄSM026	LT/Ąp1.1	Ąžuolo p.	Kaltinėnų	28	18	6,5
Iš viso: 4 vnt						**26,0**
Sėklinės miško medžių plantacijos						
Miško dauginamosios medžiagos kategorija: I - išbandytas						
37ESP046	LT/E1	Eglė p.	Tenenių	31	14,43	5,24
Miško dauginamosios medžiagos kategorija: R – atitinkanti (kokybės) reikalavimus						
37JSP026	LT/J1	Juodalksnio	Tenenių	33	1	2,73
37ESP017	LT/E1	Eglės p.	Skroblės	96	15	5,90
Iš viso: 3 vnt						**13,87**
Miško medžių palikuonių bandomieji želdiniai						
Miško dauginamosios medžiagos kategorija: R-atitinkanti kokybės reikalavimus						
37BBZ009	LT/Bk1	Beržas k.	Tverų	52	19	3,0
Iš viso: 1 vnt						**3,0**
Mokslinių tyrimų miškai						
MMTM			Tverų	78	20,27,28	4,8
			Tverų	133	31,41,42	8,1
			Tverų	170	30,31	8,2
			Žadvainių	48	55,61	17,2
Iš viso: 4 vnt						**38,3**

Projektuojant miško žėlimą bei selekcinių darbų tikslų įgyvendinimą, būtinas selekcinis medynų įvertinimas, nes genetinių išteklių išlaikymui ir selekcijai pirmiausia naudojami geriausi medynai.

1.4.2.5. MIŠKO PRIEŠGAISRINĖ APSAUGA

Miškų urėdijos miškuose funkcionuojanti priešgaisrinių priemonių sistema, apimanti stebėjimo, profilaktines ir priešgaisrinės saugos priemones, veikė gana patikimai ir gana dažnai užtikrino gaisrų pastebėjimą bei laiku operatyvų jų gesinimą.

Priešgaisrinės apsaugos rodikliai nagrinėjami visai VĮ Rietavo miškų urėdijos veiklos teritorijai. Per 10 metų šioje teritorijoje užfiksuoti 9 gaisro atvejai, iš jų 7 valstybiniuose miškuose (1.48. lentelė).

MIŠKO GAISRAI MIŠKŲ URĖDIJOS VEIKLOS TERITORIJOJE
2006 - 2015 metais

1.48. lentelė

Metai	Gaisrų skaičius	Iš jų privačiuose ir kt. valdytojų miškuose, ha	Gaisrų apimtas plotas, ha	Iš jų privačiuose ir kt. valdytojų miškuose, ha	Vidutinis vienos gaisravietės plotas, ha	Valstybinės reikšmės miškuose vidutinis vienos gaisravietės plotas, ha	Privačiuose vidutinis vienos gaisravietės plotas, ha
2006	4	1	1,13	0,5	0,28	0,21	0,5
2007	0	0	0	0	0	0	0
2008	2	0	0,56	0	0,28	0,28	0
2009	2	0	0,40	0	0,20	0,20	0
2010	0	0	0	0	0	0	0
2011	0	0	0	0	0	0	0
2012	0	0	0	0	0	0	0
2013	1	1	0,59	0,59	0,59	0	0,59
2014	0	0	0	0	0	0	0
2015	0	0	0	0	0	0	0
Viso	9	2	2,68	1,09	0,29	0,23	0,54

Gaisrų apimtas plotas 2,68 ha, iš jo 1,09 ha (41 %) privačiuose ir kt. valdytojų miškuose. Vidutinis gaisravietės plotas yra 0,29 ha.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2002 m. kovo 4 d. įsakymu Nr. 91 „Dėl valstybinės priešgaisrinės apsaugos programos patvirtinimo“, Gaisrų gesinimo organizavimo nuostatais patvirtintais Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie VRM direktoriaus 2003 m. birželio 20 d. įsakymu Nr. 111 ir generalinio miškų urėdo 2005 m. kovo 28 d. įsakymu Nr. 1B-65 „Dėl miškų priešgaisrinės saugos“, kiekvienais metais, prieš prasidedant gaisrams kilti pavojingam laikotarpiui, sudaromas operatyvinis miškų gaisrų gesinimo planas. Jis derinamas su Rietavo PGT, rajonų savivaldybių administracijomis bei Civilinės saugos tarnyba. Plane nurodomos prevencinės priemonės, informacijos perdavimas, pajėgų sutelkimas ir valdymas, pajėgos, gaisrų gesinimo organizavimas. Plane pateikiamas miškų urėdijos veiklos teritorijoje esančių miškų degumas, priešgaisrinio budėjimo organizavimas miškų urėdijoje gaisrams kilti palankiu laikotarpiu, priešgaisrinių komandų (pagrindinės ir rezervinės) narių sąrašas, jų pareigos, materialinis–techninis aprūpinimas.

Miško gaisrams kilti palankiu laikotarpiu (kovo–rugsėjo mėnesiais) miškų urėdijoje organizuojamas priešgaisrinis budėjimas. Priklausomai nuo miškų gaisringumo klasės miškų urėdijos darbuotojai budi pagal iš anksto sudarytą grafiką. Budėjimo trukmė priklauso nuo gaisringumo klasės, budima kiekvieną dieną. Kasmet prie aukšto degumo miškų įrengiami informaciniai ženklai ir stendai.

Miškų urėdijos miškuose kasmet vidutiniškai atnaujinama 11 km priešgaisrinių juostų.

Pagal LR miškų įstatymo 18 straipsnį, miškų urėdija vykdo miškų apsaugą nuo gaisrų valstybinės reikšmės, privačiuose ir kitų naudotojų miškuose. Miškų urėdija savo lėšomis gaisrus gesina ir privačiuose miškuose, nors vadovaujantis patvirtintais Privačių miškų tvarkymo ir

naudojimo nuostatais, miško savininkas privalo atlikti reikiamus priešgaisrinės apsaugos darbus, pranešti apie gaisrus bei juos gesinti savo jėgomis.

1.4.2.6. MIŠKO SANITARINĖ APSAUGA

Sanitarinė miško apsauga yra neatskiriama miškininkystės dalis. Miško sanitarinę apsaugą reglamentuoja Miško sanitarinės apsaugos taisyklės patvirtintos Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2007 m. balandžio 11 d. įsakymu Nr. D1-204.

Esamą sanitarinę miško būklę iš dalies parodo miškotvarkos inventorizuotas sausuolių virtelių tūris. Miškų inventorizacijos metu urėdijos valstybinės reikšmės miškuose rasta 29,2 tūkst., m^3 (1,4 m^3 medynų hektarui) sausuolių ir virtelių kiekis. Reikia pažymėti, kad iš bendro sausuolių ir virtelių kiekio 2,0 tūkst., m^3 jų inventorizuota kertinių miško buveinių sklypuose. Apskaičiuotas natūralus metinis medžių retinimasis sudaro apie 5,5 tūkst/ m^3 stiebų medienos kasmet.

Pagrindinė medynų būklės gerinimo priemonė – sanitariniai kirtimai. Miškotvarkos numatyta sanitarinių kirtimų apimtis koreguojama priklausomai nuo medynų būklės pokyčių. Miškotvarkos inventorizuoti sausuoliai ir virteliai iškertami nedelsiant. Duomenys apie sausuolius ir virtelius užfiksuoti duomenų bazėje.

Medynų sanitarinė būklė gerinama ir ugdymo kirtimais: pirmiausiai iškertami medžiai, privalomi iškirsti sanitariniais kirtimais, o po to iškertami ugdymo tikslais numatyti medžiai.

2006-2015 m. laikotarpiu sanitariniais kirtimais kasmet buvo apimama vidutiniškai po 1700 ha medynų, vidutiniškai iškertant 10,6 m^3/ha likvidinės medienos.

Pakenktų medynų plotai surašomi statistinėje formoje (MŪ-10), o komentarai pateikiami miškų sanitarinės būklės apžvalgoje, kurią parengia Miško sanitarinės apsaugos tarnyba (nuo 2010 m. – Valstybinė miškų tarnyba). Duomenys apie urėdijos miškų sanitarinę būklę, atliktas apsaugos priemones per paskutiniuosius trejus metus, pateikti žemiau patalpintoje lentelėje.

Kasmet miškų urėdijos rengiamame miškų sanitarinės būklės pagerinimo priemonių plane pagrindinis dėmesys skiriamas biologinėms (kenkėjų, ligų sukėlėjų skaičiaus reguliavimo priemonės, pagrįstos antagonistiniais santykiais tarp gyvų organizmų grupių ar rūšių, be to, biologiniams metodams priklauso naudingų organizmų, natūralių kenkėjų priešų, apsauga ir gausinimas bei sąlygų jiems sudarymas ir gerinimas), cheminėmis (cheminės veikliosios medžiagos ir preparatai, skirti miškų apsaugai nuo ligų ir kenkėjų) bei kitoms (sanitariniai kirtimai, išdėstomi vabzdžiagaudžiai medžiai ir kt.) sanitarinėms apsaugos priemonėms. Cheminės miškų apsaugos priemonės taikomos tik išskirtiniais atvejais.

2013 metais miškų urėdijos valstybinės reikšmės miškuose sanitarinės apsaugos priemonės atliktos 1074 ha plote (1.49 lentelė). Atliktos biologinės apsaugos priemonės sudaro 27 %, cheminės priemonės netaikytos, fizinės – mechaninės apsaugos priemonės 35 %, vėjavartų ir vėjalaužų likvidavimas - 28 % viso sanitarinėmis apsaugos priemonėmis apimto ploto. Atliktos sanitarinės apsaugos priemonėmis sunaikinti ligų ir kenkėjų židiniai 602 ha plote, savaime sunyko dėl gamtinių veiksnių 145 ha, todėl metų pabaigoje liko 97 ha pažeistų medynų plotas.

2014 metais miškų urėdijos valstybinės reikšmės miškuose sanitarinės apsaugos priemonės atliktos 1225 ha plote. Atliktos biologinės apsaugos priemonės sudaro 27 %, cheminės priemonės netaikytos, fizinės – mechaninės apsaugos priemonės 36 %, vėjavartų ir vėjalaužų likvidavimas - 37 % viso sanitarinėmis apsaugos priemonėmis apimto ploto. Atliktos sanitarinės apsaugos priemonėmis sunaikinti ligų ir kenkėjų židiniai 646 ha plote, savaime sunyko dėl gamtinių veiksnių 156 ha, todėl metų pabaigoje liko 30 ha pažeistų medynų plotas.

Miškų sanitarinę būklę, atliktas apsaugos priemones parodo miškų urėdijos ataskaitų duomenys už paskutiniuosius trejus metus (1.49. lentelė).

MIŠKŲ SANITARINĖ BŪKLĖ IR ATLIKTOS MIŠKO SANITARINĖS APSAUGOS PRIEMONĖS

1.49. lentelė

Priemonės pavadinimas	2013	2014	2015
1.Atlikta sanitarinių apsaugos priemonių miške, iš viso ; (ha)	1074	1225	1277
– biologinės	291	330	350
– cheminės	0	0	0
- fizinės-mechaninės	378	436	466
– vėjavartų, vėjalaužų likvidavimas	405	459	461
2. Kenkėjų, ligų, abiotinių veiksnių ir žvėrių pažeisti miškai:	70	90	100
- liemenų ir jaunuolynų kenkėjai	70	90	100
-pušų straubliukai	0	0	0
3. Medžių ligos, iš viso (ha)	73	76	76
4. Žvėrių žala medynams, iš viso:	183	168	171
-nulaupyta žievė	56	64	65
- bebrų	0	0	0
6. Abiotiniai veiksniai, iš viso:	430	401	402
- vėjavartos, vėjalaužos	356	350	360
- gaisrai	0	0	0
Iš viso pažeistų medynų, ha			
buvo židinių metų pradžioje	88	97	99
naujai atsiradę židiniai	756	735	699
likviduota židinių	602	646	652
sunyko dėl gamtinių veiksnių	145	156	130
liko metų pabaigoje	97	30	16

2015 metais miškų urėdijos valstybinės reikšmės miškuose sanitarinės apsaugos priemonės atliktos 4945 ha plote. Atliktos biologinės apsaugos priemonės sudaro 27 %, cheminės priemonės netaikytos, fizinės – mechaninės apsaugos priemonės 37 %, vėjavartų ir vėjalaužų likvidavimas - 36 % viso sanitarinėmis apsaugos priemonėmis apimto ploto. Atliktos sanitarinės apsaugos priemonėmis sunaikinti ligų ir kenkėjų židiniai 652 ha plote, savaime sunyko dėl gamtinių veiksnių 130 ha, todėl metų pabaigoje liko 16 ha pažeistų medynų plotas.

ATLIKTOS MIŠKO SANITARINĖS APSAUGOS PRIEMONĖS

1.50. lentelė

Priemonių pavadinimas	2013	2014	2015
1.1. Biologinių			
Iškabinta. inkilų, vnt.	310	350	340
Išvalyta suremontuotų inkilų, vnt.	110	110	20
Aptverta skruzdėlynų, vnt.	13	5	-
Pasodinta nektarinių krūmų, ha plote	0	0	0
Pasodinta ornitochorinių krūmų, ha	0	0	0
Atrinkta ir paženklinta uoksinių medžių, vnt.	24	17	16
1.2. Fizinių, mechaninių ir cheminių			
Išdėstyta jaukų (pušin. straubliukas), ha	0	0	0
Iškasta duobelių (straubliukui, grambuoliui), ha	0	0	0
Išdėstyta dispenserių,vnt	88	88	98
Aptepta medžių repelentais, ha	140	147	135,7
Išdėstyta vabzdžiagaudžių medžių, ktm	166	159	211,6
Pašalinta iš miško apniktų medžių, ktm	336	928	720
Aptepta pušies kelmų (šakninė pintis)	0	0	4
Apsaugota medienos nuo liemenų kenkėjų:	0	0	0

VĮ Rietavo miškų urėdijoje sanitarinei apsaugai skiriamas ne mažesnis dėmesys negu kitoms veiklos sritims. Kasmet miškų urėdijos miškuose vidutiniškai iškeliama virš 300 vnt. inkilų, aptveriama apie 10 vnt. skruzdėlynų, paženklinama virš 15 vnt. uoksinių medžių. Kovojant su liemenų kenkėjais išdėstyta apie 200 ktm vabzdžiagaudžių medžių kasmet, kurie tinkamu laiku apdorojami insekticidais. Nustatytais terminais apdorojama insekticidais neišvežta žalia spygliuočių mediena. Sanitarinė miškų būklė stebima nuolat.

1.4.2.7. MIŠKO APSAUGA NUO TEISĖS PAŽEIDIMŲ

Mažėja neteisėtų miško kirtimų atvejų (1.51. lentelė). Per paskutiniuosius trejus metus visi neteisėti kirtimai fiksuoti valstybiniuose miškuose.

Miško apsaugą tradiciškai vykdė eiguliai, tačiau jų skaičius palaipsniui mažėja. Dabar visi girininkijų pareigūnai vykdo tiesioginę jiems priskirtų miškų apsaugą, atlieka prevencinį darbą. Siekiant užkirsti kelią medienos grobstymui, neteisėtam miško kirtimui, miškų šiukšlinimui kartu su Rietavo savivaldybės policijos bei Miškų kontrolės skyriaus Klaipėdos teritorinio poskyrio pareigūnais organizuojami reidai. Prie valstybinės reikšmės miškų išdėstyti informaciniai ženklai, kuriuose nurodytas tel. Nr. kuriuo galima pranešti apie vykdomas ar įvykdytas miško pažaidas: savavališką kirtimą, medienos grobimą, brakonieriavimą, miško teršimą.

NETEISĖTI MIŠKO KIRTIMAI PER 2013-2015 METUS

1.51. lentelė

Rodikliai	2013 m.	2014 m.	2015 m.
1. Nustatytų neteisėtų miško kirtimų apimtys:			
atvejų	5	1	7
tūrio	28,6	4,1	44,9
$m^3$1/atv.	5,7	4,1	6,4
2. Išaiškintų neteisėtų kirtimų apimtys:			
Atvejų nustatyta	5	1	7
išaiškinta	4	1	6
%	80	100	85,7
tūrio nustatyta	28,6	4,1	44,9
išaiškinta	24,3	4,1	39,5
%	85	100	88
3. Neteisėtai iškirstos medienos kiekis m^3, tenkantis 1 išaiškintam atvejui			
Atvejų skaičius	4	1	6
Tūrio m^3	24,3	4,1	39,5
$m^3$1/atvejų	6,1	4,1	6,6
3. Skirta baudų			
asmenų skaičius	3	2	10
baudų suma, tūkst.,lt	0,6	0,23	1323

1.4.2.8. MIŠKŲ SAUSINIMAS

Miškotvarkos duomenimis, nusausintos žemės miškų urėdijos valstybinės reikšmės miškuose užima apie 9160 ha arba 40 % viso miškų ploto (1.52. lentelė). Daugiausia nusausinto ploto tenka Skroblės, Tverų ir Žadvainių girininkijoms, kur daugiausia ir yra pelkinių ar užmirkusių augaviečių.

Sausinimo darbai pagal techninius sausinimo projektus miškotvarkos parengtame projekte 2006 – 2015 metams nebuvo numatyti. Rekomenduota miškus sausinti taikant vietinę melioraciją (gilų vagojimą, seklių grivelių tinklo tankinimą ir kt.).

Nustatant miškų urėdijoms privalomąsias miško atkūrimo, apsaugos ir tvarkymo darbų normas, paskutiniais metais vis daugiau dėmesio skiriama miško sausinamojo tinklo remontui ir priežiūrai. Per vykmetį miškų urėdija kasmet taisė ir prižiūrėjo vidutiniškai po 41,7 km griovių, skirdama tam po 44,2 tūkst., Lt.

Sausintai žemei priskirti pelkinių (P), užmirkusių (U) ir laikinai perteklingo drėkinimo (L) augaviečių sklypai, kurie visi arba ne mažiau kaip 75 % savo ploto yra griovių arba drenažo veikimo zonoje (Pa augavietėje – 25 – 40 m atstumu nuo griovio, Pb, Pc – 70-80; Lc, Ld – 100; Pc, Pd, Ud -100-130 m). Sausinti sklypai, kuriuose buvo nustatyti teigiami medynų rodiklių poslinkiai, priskirti pakankamai nusausintiems plotams.

Iš bendro, 438 km griovių ilgio, miško grioviai miškų urėdijos miškuose sudaro 77 % visų griovių ilgio, likusieji 23 % - kanalai ir grioviai. Miškų urėdijos miškuose didesnioji dalis griovių iškasta prieš 35 ir daugiau metų. Dalies jų veikimas yra pablogėjęs. Pagrindiniai faktoriai, sukeliantys griovių veikimo pablogėjimą, miškininkystės tikslais nusausintuose plotuose yra: netolygus durpės sluoksnio suslūgimas, griovių šlaitų suirimas, vagų užnešimas erozijos ir nuosėdų padariniais, vagų dugno apaugimas vešlia augalija (tarp jų ir sumedėjusia), įvairių slenksčių (ir bebrų užtvankų) atsiradimas grioviuose, paviršinio vandens nuleidimo latakų ir kitų hidrotechninių

įrenginių susidėvėjimas. Grioviai geriausiai atlieka funkcinę paskirtį ir juos nesunku mechanizuotai valyti.

HIDROMELIORACINIS TINKLAS

1.52. lentelė

Girininkija	Nusausintas plotas, ha		Miško griovių ilgis, km	Kanalų, griovių ilgis, km	100 ha nusausinto ploto tenka griovių, m
	Viso	Tame skč. nepakankamai nusausinta			
Skroblės	1719,7	289,2	48,72	13,29	773
Tverų	2425,5	-	60,07	18,4	759
Judrėnų	909,7	-	47,30	13,18	1449
Žadvainių	1807,8	4,3	42,98	19,34	1070
Girėnų	832,6	140,9	39,26	10,26	1232
Labardžių	497,0	-	31,43	5,71	1149
Tenenių	853,5	-	52,30	17,03	1995
Kaltinėnų	114,6	-	14,86	4,15	3621
Iš viso:	**9160,4**	**434,4**	**336,92**	**101,36**	**1107**

1.4.2.9. MIŠKO KELIŲ TIESIMAS, TAISYMAS IR PRIEŽIŪRA

Vienas iš reikšmingiausių miškų ūkio infrastruktūros elementų yra keliai. Valstybinės reikšmės miškuose urėdija valdo ir prižiūri 370 km miško kelių, kurie naudojami ne tik miškų ūkio gamybinei veiklai bei sanitarinei ir priešgaisriniai miško apsaugai, bet ir dalies kaimo gyventojų susisiekimui, o tai pat ir rekreacijos tikslais. Urėdijos kelių charakteristika pateikta 1.2.3 skyriuje 1.4 lentelėje.

Per 2006 – 2015 m. miškų urėdijos valstybinės reikšmės miškuose buvo nutiesta ar (rekonstruota) 7,2 km kelių (kasmet vidutiniškai po 0,72 km); tam panaudota 707,08 tūkst. Lt. Vienam kelių kilometrui nutiesti ar rekonstruoti vidutiniškai išleista po 98,2 tūkst. Lt. Per minėtą laikotarpį pataisyta ir prižiūrėta kasmet vidutiniškai 578,1 km kelių, išleidžiant tam vidutiniškai kasmet po 544,7 tūkst., Lt (1 km – 0,942 tūkst. Lt.) urėdijos lėšų.

Miško kelių tinklą būtina nuolat prižiūrėti ir gerinti. Kelių taisymui naudojamas žvyras ir smėlis, vežami iš urėdijos mažųjų karjerų.

1.4.2.10. ŽVĖRIŲ POVEIKIS MIŠKUI

Vienas iš svarbiausių leistino elninių žvėrių tankio nustatymo kriterijų yra miškų ūkiui padaryta žala. Jos ūkinis bei ekonominis įvertinimas padeda objektyviai spręsti apie šių žvėrių elementarių populiacijų tankio reguliavimo lygį ir medynų apsaugos priemonių taikymo tikslingumą.

Skiriami du pagrindiniai medynų pažeidimo tipai:

1) jaunuolynai, pažeisti skabant ūglius ir laužant kamienus;

2) medynai, pažeisti laupant medžių kamienų žievę.

Kasmet pavasarį miškų urėdijoje vertinamas elninių žvėrių poveikis miškui. Atsitiktinės atrankos metodu atrinkti elninių žvėrių potencialiai pažeidžiami miško sklypai ir juose įvertinamas šių žvėrių daromas neigiamas poveikis medynams, miško želdiniams ir žėliniams. Neigiamas

poveikis vertinamas tik teritorijose, kuriose medžioklė nėra uždrausta. Miškotvarkos metu elninių žvėrių pažeidimai buvo inventorizuojami visuose miško sklypuose.

1.53. lentelės duomenimis elniniai žvėrys nukandžioja pušų, eglių, ąžuolų, uosių ir drebulių ūglius. Lentelėje pateiktas I ir II amžiaus klasių medynų plotas, kuriame šis pažeidimas galimas. Pažeistas plotas sudaro 88,2 ha. Didžiausias pažeidimų plotas nustatytas pušynų jaunuolynuose.

ELNINIŲ ŽVĖRIŲ PAŽEISTŲ MEDŽIŲ RŪŠIŲ PLOTAS MIŠKŲ URĖDIJOJE NUKANDŽIOJANT ŪGLIUS

1.53. lentelė

Pažeista medžių rūšis	Plotas, ha			Iš to skaičiaus pagal pažeidimo intensyvumą			Pažeistas pomiškis plotas, ha
	Mišku apaugęs*	pažeistas					
		ha	proc.	silpnas	vidutinis	stiprus	
Pušis	296,4	40,6	46,0	-	6,0	34,6	-
Eglė	4821,6	31,4	35,6	0,2	19,7	11,5	-
Ąžuolas	172,4	6,2	7,1	2,2	2,9	1,1	-
Uosis	1,4	0,9	1,0	-	-	0,9	-
Drebulė	1218,9	9,1	10,3	-	4,0	5,1	-
Iš viso	**6510,7**	**88,2**	**100**	**2,4**	**32,6**	**53,2**	**-**

* – I-II amžiaus klasės medynai

ELNINIŲ ŽVĖRIŲ PAŽEISTŲ MEDŽIŲ RŪŠIŲ PLOTAS MIŠKŲ URĖDIJOJE NULAUPANT ŽIEVĘ

1.54. lentelė

Pažeista medžių rūšis	Plotas, ha			Iš to skaičiaus pagal pažeidimo intensyvumą			Pažeistas pomiškis
	mišku apaugęs*	pažeistas					
		ha	proc.	silpnas	vidutinis	stiprus	
Pušis**	296,4	2,2	0,4	-	-	2,2	-
Eglė	6601,4	398,1	73,9	0,3	63,8	334,0	-
Ąžuolas	128,1	9,5	1,8	0,9	8,0	0,6	-
Uosis	65,2	3,1	0,6	-	-	3,1	-
Drebulė	1770,6	125,7	23,3	0,2	18,4	107,1	-
Iš viso	**8861,7**	**538,6**	**100**	**1,4**	**90,2**	**447,0**	**-**

* – III-V amžiaus klasės medynai

** – pušų žievė daugiausia laupoma I–II amžiaus klasės medynuose

Elniniai žvėrys, priklausomai nuo medžio rūšies, žievę laupo medynuose iki V amžiaus klasės. Didžiausias pažeistas plotas sudaro eglynuose 398,1 ha, tai sudaro 6 proc. visų eglynų iki V amžiaus klasės ploto. Bendras pažeistas plotas 538,6 ha arba 6 proc. medynų ploto.

1.55. ir 1.56. lentelėse pateikti elninių žvėrių pažeidimai nukandžiojant ūglius ir nulaupant žievę pagal girininkijas valstybinės reikšmės miškuose. Didžiausias žvėrių pažeistas plotas nukandžiojant ūglius yra Labardžių girininkijoje, o nulaupant žievę Labardžių ir Tverų girininkijose.

ELNINIŲ ŽVĖRIŲ PAŽEISTOS MEDŽIŲ RŪŠYS GIRININKIJOSE NUKANDŽIOJANT ŪGLIUS

1.55. lentelė

Girininkija	Pažeistas plotas		Pažeistos medžių rūšys, ha .					
	Bendrai g-joje	iš jo VRM	P	E	Ą	U	K	D
Skroblės	9,9	7,2	6,0	1,0	0,7	0,7	0,6	0,9
Tverų	4,4	2,4	4,2	0,2	-	-	-	-
Judrėnų	5,0	1,5	1,7	-	3,3	-	-	-
Žadvainių	19,2	12,3	17,6	1,6	-	-	-	-
Girėnų	0,1	0,1	-	-	-	-	0,1	-
Labardžių	42,0	28,0	11,1	21,1	1,6	0,2	-	8,0
Tenenių	7,1	1,4	-	6,9	-	-	-	0,2
Kaltinėnų	1,2	-	-	0,6	0,6	-	-	-
Iš viso:	**88,9**	**52,9**	**40,6**	**31,4**	**6,2**	**0,9**	**0,7**	**9,1**

Daugiausia pažeisti nukandžiojant ūglius pušynai, kurie sudaro 45,6 % visų pažeistų medynų ploto. Nulaupant žievę eglynai sudaro 93,6 % visų pažeistų medynų ploto.

ELNINIŲ ŽVĖRIŲ PAŽEISTOS MEDŽIŲ RŪŠYS GIRININKIJOSE NULAUPANT ŽIEVĘ

1.56. lentelė

Girininkija	Pažeistas plotas		Pažeistos medžių rūšys, ha					
	bendrai g-joje	iš jo VRM	P	E	Ą	U	K	D
Skroblės	71,6	28,9	0,7	46,7	0,4	-	-	23,8
Tverų	149,9	123,8	0,3	119,2	6,3	-	-	24,1
Judrėnų	66,1	27,7	-	52,4	0,2	1,3	-	12,2
Žadvainių	66,0	47,2	-	60,6	1,5	-	-	3,9
Girėnų	9,6	4,5	0,1	0,2	-	-	-	9,3
Labardžių	157,5	87,7	1,1	105,4	1,1	1,8	0,2	47,9
Tenenių	7,7	5,8	-	5,6	-	-	-	2,1
Kaltinėnų	9,5	3,4	-	7,3	-	-	-	2,2
Iš viso:	537,9	329	2,2	397,4	9,5	3,1	0,2	125,5

Didelę įtaką medynams daro bebrai. Įsirengdamas būstą ir tvarkydamas aplinką sau tinkama linkme, bebras vykdo statybinę veiklą: užtvenkia miško upelius, melioracijos griovius ir tuo skatina esminius medynų pasikeitimus, jų rūšinę sudėtį, struktūrą, gyvybingumą. Mažiau žalos bebrai aplinkai daro įsikūrę ežeruose, plačiose pelkėse ar didesnių upių pakrantėse, tačiau, kai bebrai apsigyvena miško grioviuose tvenkdami medynus, žalos išvengti neįmanoma. Žala aplinkai nuo bebrų, nereguliuojant jų skaičiaus bebravietėse, gali viršyti nuostolius dėl elninių žvėrių daromos žalos miškui. Pralaidos bebrų užtvankose ar urvų bei trobelių ardymas problemos neišsprendžia, nes bebrai išeina į kaimyninius plotus, kur tęsia įprastą veiklą.

Būtinas nuolatinis bebrų veiklos stebėjimas bebravietėse ir gausos reguliavimas. Pagal veiklos pobūdį bebravietės suskirstytos į perspektyvias–toleruotinas, kur bebrai žalos nedaro ir neperspektyvias–naikintinas, kuriose visus bebrus reikia išgaudyti.

Žala bebravietėse pateikta 1.57. lentelėje. Miškų urėdijos valdomuose miškuose bebrai patvenkė 9,4 ha medynų. Dėl užtvankų nudžiūvo apie 120 m^3 medienos. Dėl bebrų veiklos žuvo 3,2 ha medynų.

BEBRŲ DAROMA ŽALA

1.57. lentelė

Girininkija	patvenkta medynų, ha*	žuvę medynai, ha**	dėl užtvenkimo medienos nuostoliai, m^3	Pelkės
Skroblės	1,9	0,5	69	-
Tverų	-	0,5	-	-
Judrėnų	1,1	0,3	20	-
Žadvainių	-	-	-	-
Girėnų	1,3	-	14	-
Labardžių	-	-	-	-
Tenenių	3,9	1,9	5	-
Kaltinėnų	1,2	-	8	-
Viso:	9,4	3,2	116	-

20 pav. Bebrų patvenktas medynas

1.4.2.11. MIŠKO AUGINIMO IR NAUDOJIMO PRIEMONIŲ VEIKSMINGUMO ANALIZĖ

Analizuojant miškų urėdijos valstybinių miškų ploto kitimą per 25 metų laikotarpį (1.58. lentelė), pažymėtina, kad jis, pradėjus žemės reformą (1991 m), yra gana ženklus. Bendras buvusių valstybinių miškų plotas per minėtą laikotarpį nuo 34926 ha (1991 m. miškotvarka) sumažėjo iki 22945 ha (2005 m. miškotvarka) ir padidėjo iki 23408 ha valstybinės reikšmės miškų (2015 m.) ploto. Žemės naudmenų ploto, medynų rūšinės sudėties struktūros ir medynų taksacinių rodiklių kitimo analizė visoje urėdijos teritorijoje, keičiantis jos riboms ir plotui, nėra objektyvus dalykas. Suprantama, tiksliausi rezultatai gaunami nagrinėjant pokyčius griežtai tame pačiame plote, tačiau šiuo atžvilgiu, tokią analizę atlikti bent iš dalies galima tik minėtą laikotarpį padalinus į dvi dalis: laikotarpį iki 2005 m. miškų inventorizacijos ir laikotarpį po jos. Be to, analizuojant stengtasi plačiau naudoti santykinius dydžius.

VĮ Rietavo miškų urėdijos miškai pasižymi medynų mišrumu, todėl tradiciniais palyginimo metodais analizuojant miškus yra sunku objektyviai įvertinti medynų rūšinės sudėties kitimo kokybę.

Palyginimo metodais analizuoti pagrindiniai rodikliai: žemės naudmenų ploto, medynų rūšinės kaitos, medynų amžiaus, skalsumo ir tūrio kitimas. Žemės naudmenų ploto, medynų ploto pagal vyraujančias medžių rūšis ir pagrindinių vidutinių medynų rodiklių kitimas parodytas 1.58 lentelėje.

Ypač reikšmingas yra miško žemių kitimas. Kas vykmetį nuolat didėja miško žemės dalis nuo bendro miškų ploto (1991 m. miško žemė sudarė 87,8 %, 2005 m. - 96,4 %, 2015 – 97,8 %). Tam įtakos turėjo ir dalies žemės ūkio naudmenų pervedimas į miško žemių (miško laukymes, miško aikštės, pašariniai laukeliai žvėrims).

Aktyviai ir intensyviai įveisiant naujus ir želdinimu atkuriant miškus, kas vykmetį sparčiai didėja dirbtinai atkurtų ir įveistų medynų plotas nuo 28,3 % (1991 m.), 32,7 % (2005 m.) ir 38,4 % (2015 m.).

Kirtavietės ir miško aikštės yra neprodukuojantys miško žemių plotai. 1991 m. miškotvarkos duomenimis, šios kategorijos žemės sudarė 2,2 % miško žemės ploto, iš jų kirtavietės – 1,9 %. Didėjant pagrindinių kirtimų apimčiai (didėjant brandžių medynų plotui) 2005 m. miškotvarkos duomenimis kirtaviečių plotas padidėjo iki 3,0 %, ir po 2015 m. inventorizacijos sumažėjo iki 2,0 %.

1.57 lentelės duomenys rodo miškų urėdijos medynų rūšinės sudėties kitimą per 25 metų laikotarpį, kur pastebimos, skirtingai nei šalyje, spygliuočių dalies, išskyrus 1991 - 2005 metų periodą (žemės nuosavybės restitucija – dalis eglynų buvo įveista buvusiose privačiose žemėse), didėjimo tendencijos. Stabilizavosi ąžuolynų plotas. Dėl grybinių ligų antrą dešimtmetį tebesitęsiantis uosių džiūvimas sumažino uosynų dalies (nuo 0,6 %) plotą (1991 m.) iki 0,04 % plotą (2015 m.).

Beržynų ploto dalis (21,0 %) nuo 1991 m. iki 2005 m. sumažėjo 1 %, ir 2015 m. inventorizacijos išliko stabilus (19,1 %). Juodalksnynų plotas po kiekvienos miškotvarkos , su 1 % didėjimo plėtros tendencija, dėl augavietės savitumų išlieka stabilus. Suintensyvėjus kirtimams ir tinkamai ūkininkaujant miškuose atkuriant ir ugdant medynus, drebulynų plotai išliko panašūs. Kryptingai miškininkaujant mažėja baltalksnynų, tačiau jų plotai padidėja perduodant miškų urėdijai naujus miško plotus.

Medynų rūšinės sudėties struktūros kitimo tendencijos, nežiūrint uosynų ploto dalies mažėjimo, yra teigiamos. Pagausėjo ir retesnių vertingų medžių rūšių: ąžuolų, liepų. Visa tai rodo, kad medynų rūšinė struktūra dėl miškininkavimo pagerėjo ne tik ekonominiu, bet ir biologinės įvairovės požiūriais.

ŽEMĖS NAUDMENŲ PLOTO IR MEDYNŲ VIDUTINIŲ RODIKLIŲ KITIMAS

1.58. lentelė

Rodikliai	1991	2005	2015
Bendras miškų plotas (ha)	34926	22945	23408
Miško žemės plotas (ha)	30671	22116	22890
Miško žemės plotas (%) nuo bendro miškų ploto	87,8	96,4	97,8
Medynų plotas (ha)	28690	20744	21429
Medynų plotas (%), nuo miško žemės ploto	93,5	93,8	93,6
Dirbtinai atkurti medynai (%)	28,3	32,7	38,4
Neapaugusios mišku miško žemės plotas (ha)	672	846	554
Iš jo : - kirtavietės (ha)	*584*	*663*	*461*
- aikštės (ha)	*86*	*99*	*78*
Ne miško žemė plotas (ha)	*4255*	*829*	*521*
Iš jo : pelkės	*1416*	*503*	*425*
Medynų plotas pagal vyrauj. medžių rūšis (ha)			
Pušis	2018	1436	1533
Eglė	15620	11620	11972
Maumedis	3	1,7	1,7
Ąžuolas	328	236	302
Uosis	177	122	10
Klevas	-	2,5	16
Skroblas	36	14	15
Guoba	15	14	1
Beržas	6126	4249	4104
Juodalksnis	2938	2212	2622
Drebulė	612	463	473
Baltalksnis	812	370	358
Liepa	5	3,5	12
Blindė	-	0,4	9
Vidutiniai rodikliai:			
amžius	52	46	46
bonitetas	2,1	2,1	1,7
skalsumas	0,71	0,73	0,75
0,3–0,4 skalsumo plotas, (ha)	369	575	533
Medienos tūris, mln. m^3	5,809	3,857	4,544
Einamasis prieaugis	4,0	7,1	7,77
Tūris (m^3/ha): visų medynų	202	186	212
Brandžių medynų	257	278	311
P	*230*	*221*	*238*
E	*275*	*295*	*331*
B	*271*	*266*	*294*
J	*256*	*285*	*329*
D	*288*	*299*	*378*
Vidutinis sklypo plotas (ha)	*2,2*	*1,6*	*1,4*

Vidutinis visų medynų amžius labiausia apibendrinantis, kartu ir daug ką pasakantis apie miškininkavimo lygį bei miškų produktyvumo galimybes rodiklis. Medynų amžius labiausiai priklauso nuo pagrindinių miško kirtimų, miškų atkūrimo bei įveisimo naujuose plotuose apimties. Esant balansui tarp iškertamų brandžių medynų ir atkuriamų plotų, jis išlieka stabilus. Medynų vidutinis amžius urėdijos valstybiniuose miškuose 52 m. (1991 m.) iki 46 m. (2005 m.) ir 46 m. (2015 m.).

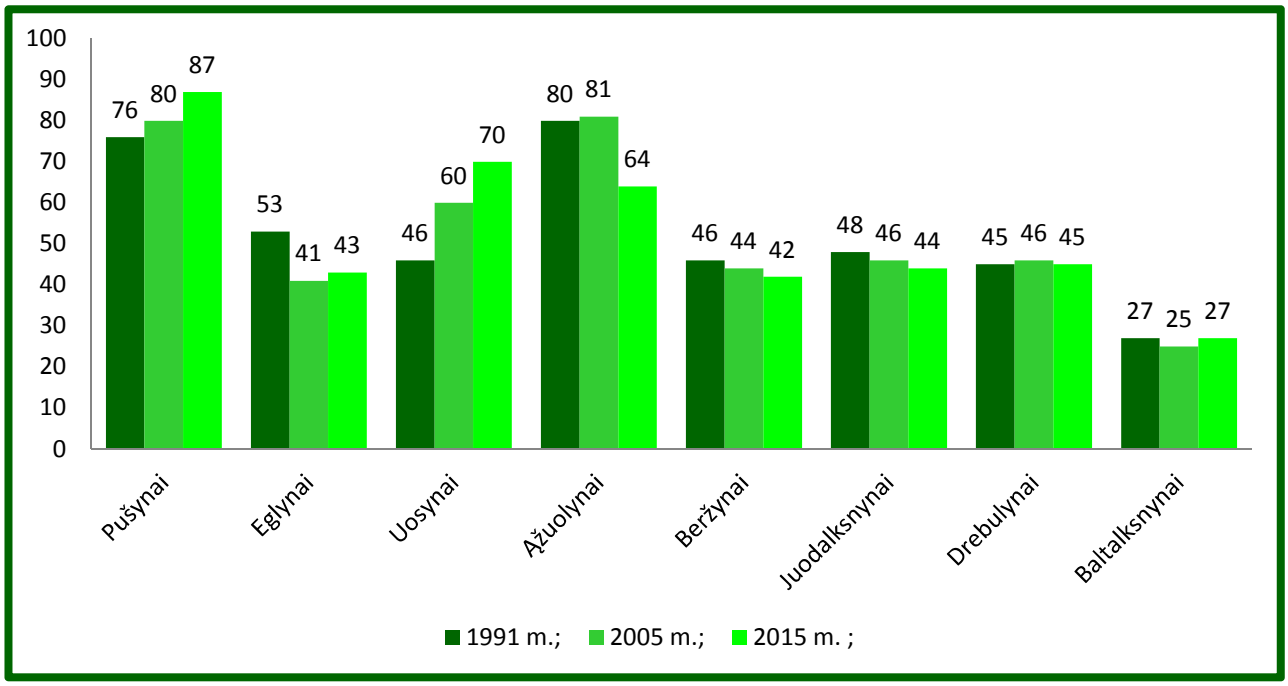

21 pav. Medynų vidutinio amžiaus kitimas

Medynų amžiaus struktūrą geriausiai nusako medynų ploto pasiskirstymas amžiaus klasėmis (22 pav.).

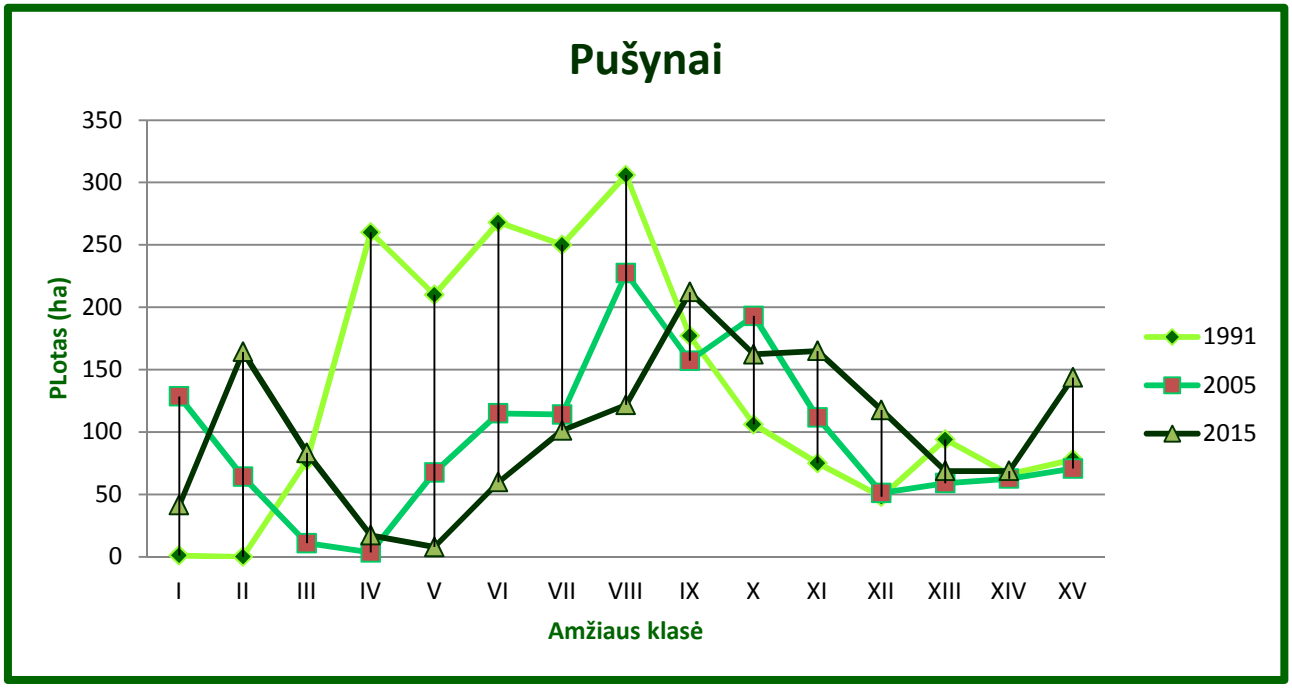

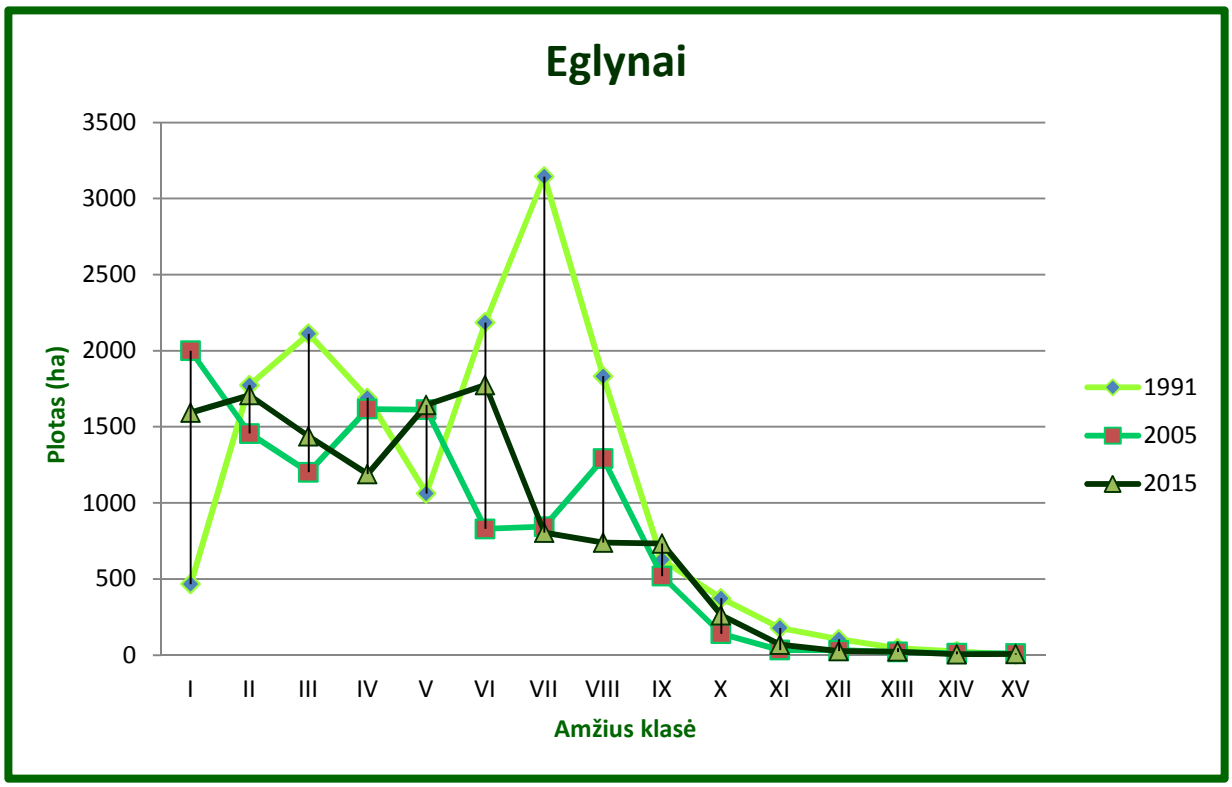
Eglynai
3500
3000
2500
2000
1500
1000
500
0
Plotas (ha)
I
II
III
IV
V
VI
VII
VIII
IX
X
XI
XII
XIII
XIV
XV
Amžius klasė
1991
2005
2015

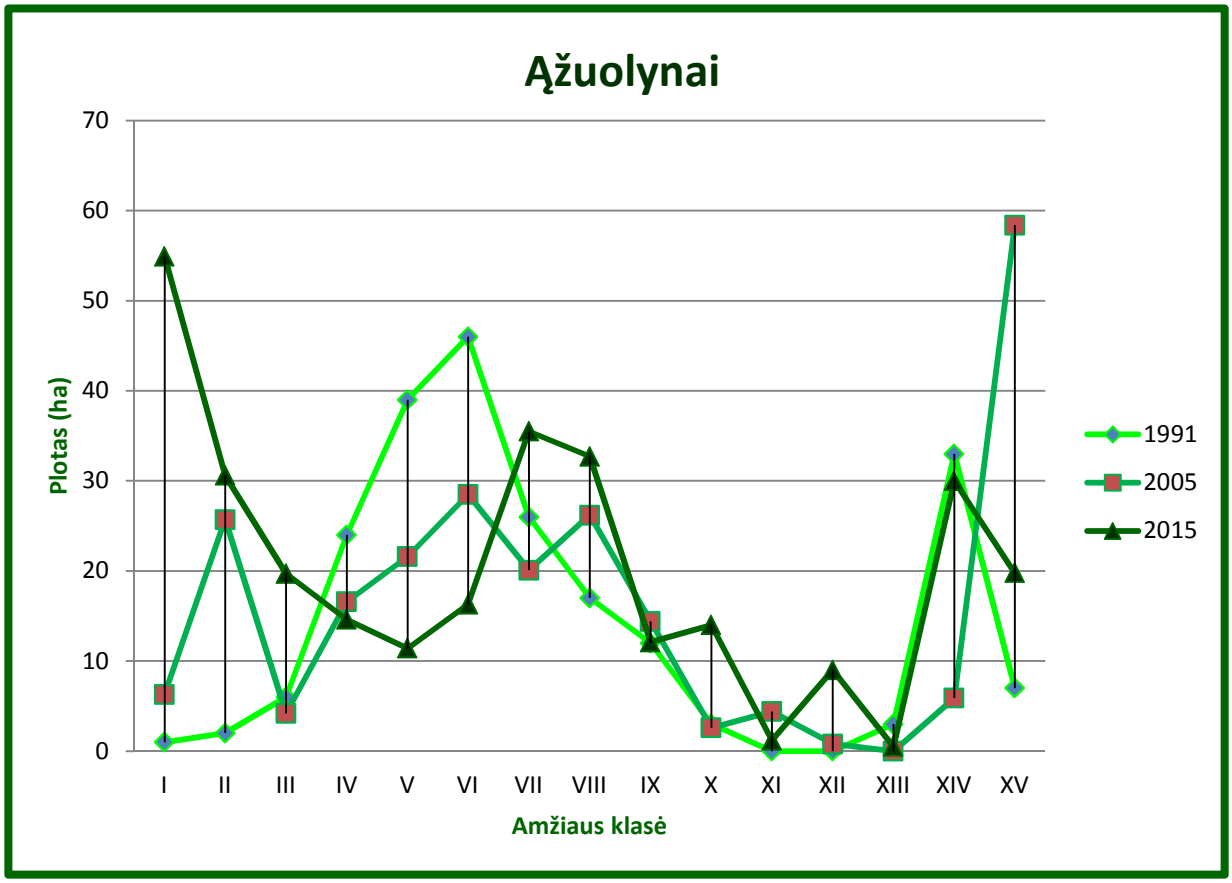
Ąžuolynai
70
60
50
40
30
20
10
0
Plotas (ha)
I
II
III
IV
V
VI
VII
VIII
IX
X
XI
XII
XIII
XIV
XV
Amžiaus klasė
1991
2005
2015

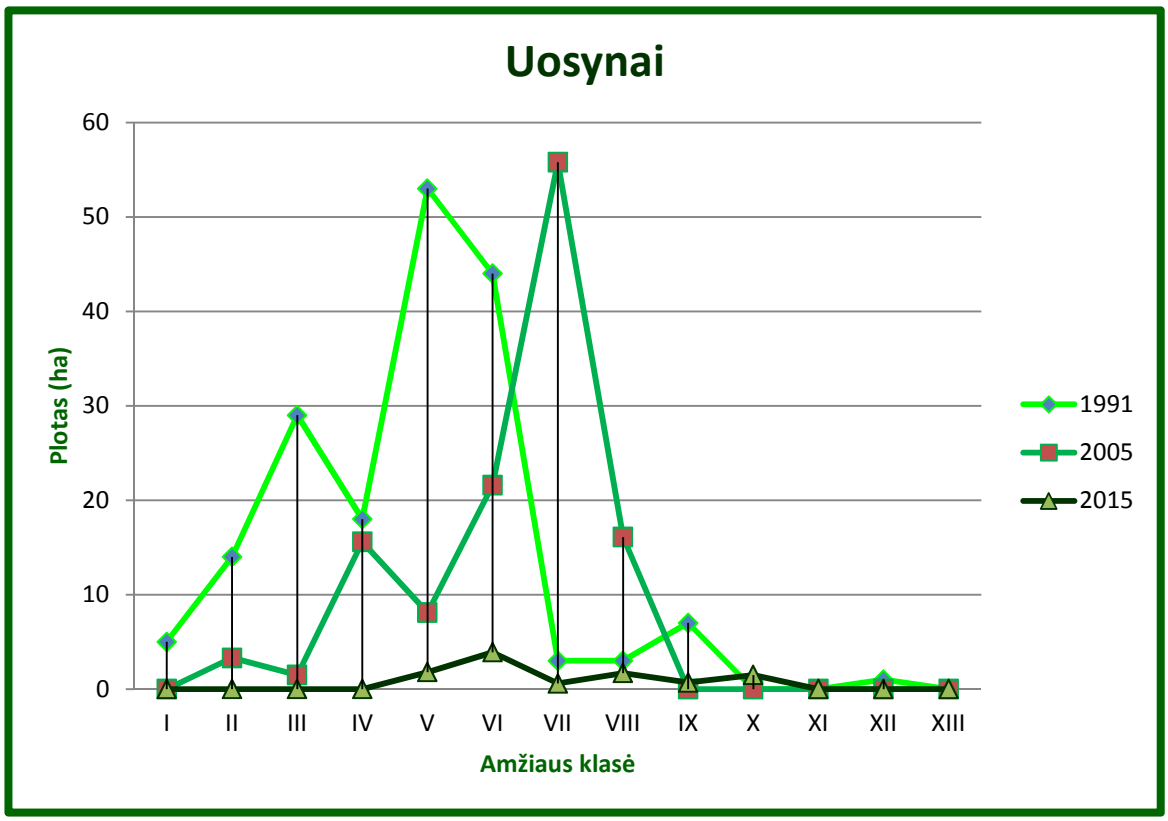
Uosynai
60
50
40
30
20
10
0
Plotas (ha)
I
II
III
IV
V
VI
VII
VIII
IX
X
XI
XII
XIII
Amžiaus klasė
1991
2005
2015

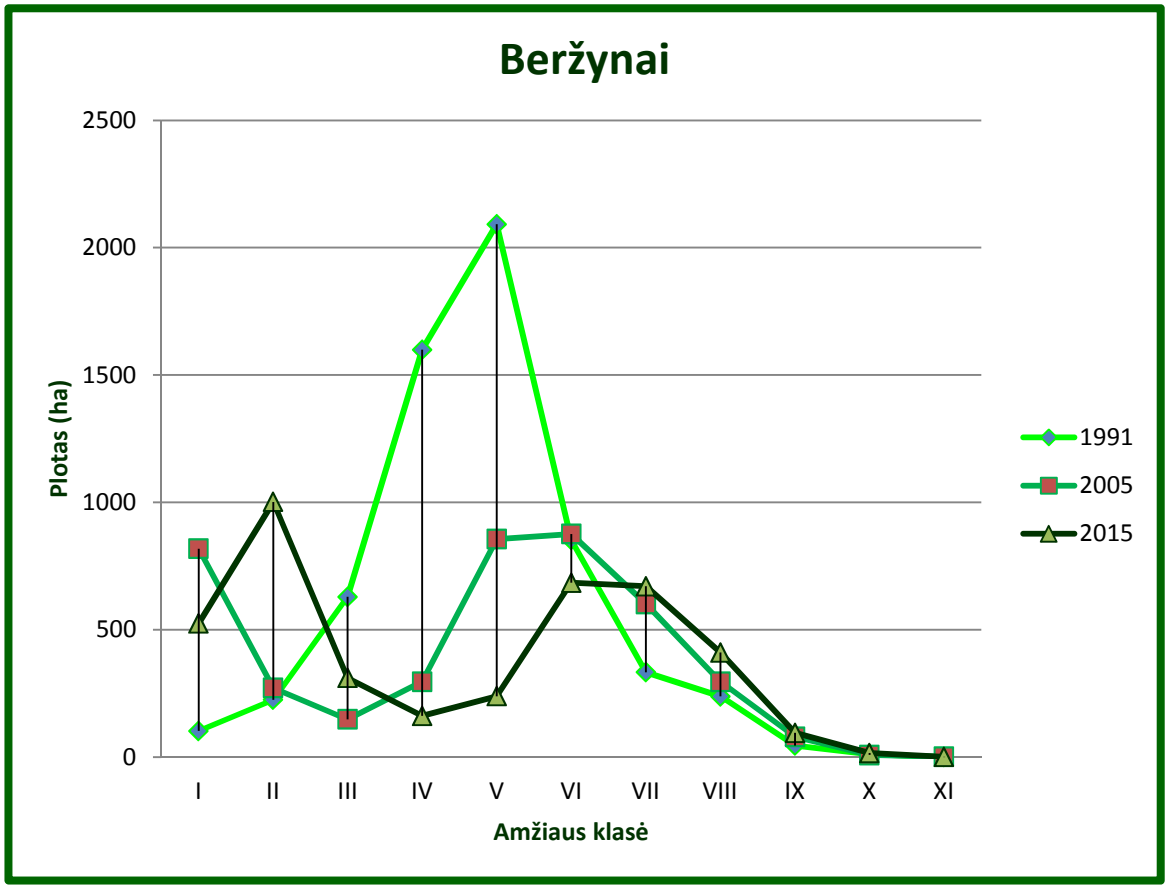
Beržynai
2500
2000
1500
1000
500
0
Plotas (ha)
I
II
III
IV
V
VI
VII
VIII
IX
X
XI
Amžiaus klasė
1991
2005
2015

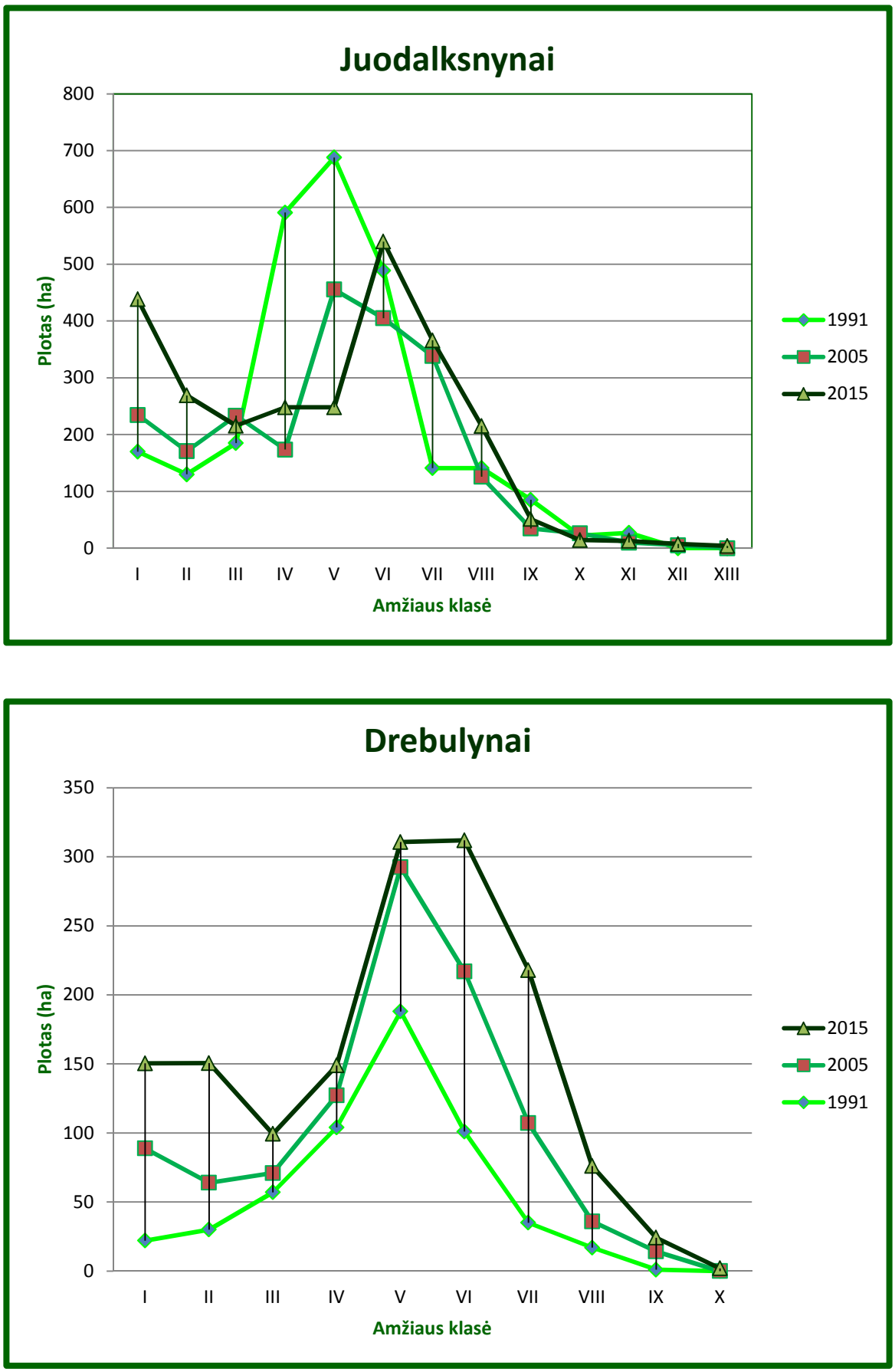

22 pav. Medynų ploto kitimas pagal amžiaus klases

Minėtas paveikslas pakankamai išsamiai atspindi urėdijos medynų amžiaus struktūros kitimą; taip pat netiesiogiai atsispindi ir gamtinių-stichinių veiksnių padariniai (pvz. Šaknų grybinių ligų padaryta žala uosiams), svarbiausia, esama amžiaus klasių struktūra sudaro prielaidą formuoti racionalią ūkio politiką ateičiai.

Skalsumas parodo medynuose sukaupto tūrio santykį su maksimaliu toje augavietėje augančių medynų tūriu. Medynų skalsumo kitimas, iš esmės, atspindi vykdytų ūkinių priemonių, jų pradžios ir augimo rezultatą. Anksti išretinus ir galutinai suformavus medynų rūšinę sudėtį bei tankumą, brandos amžiuje gali susiformuoti tvarus medynas, kurio skalsumas bus arti normalaus. Auginant per tankius medynus, jie tampa neatsparūs nepalankiems gamtiniams faktoriams ir brandos amžių gali pasiekti gerokai išretėję. Mažiausią medynų skalsumą (1.58lentelė) buvo nurodžiusi 1991 m. miškotvarka.

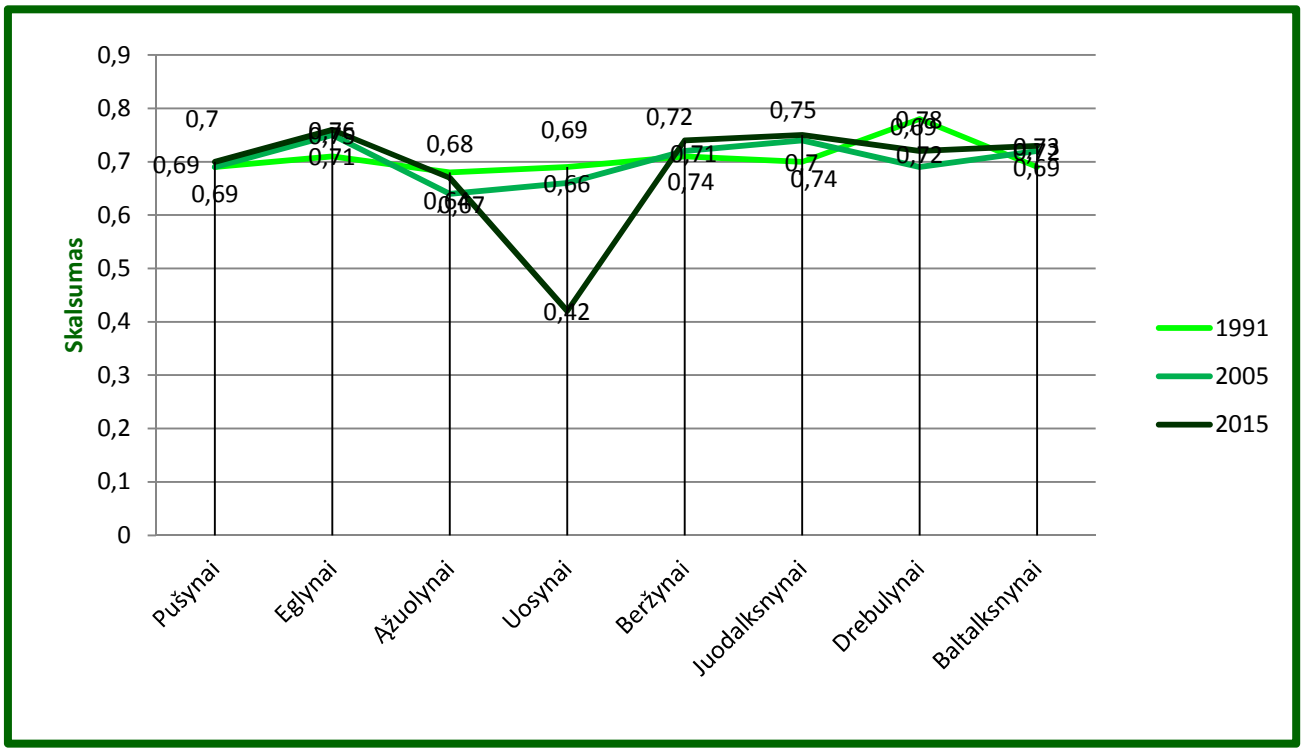

23 pav. Medynų vidutinio skalsumo kitimas 1991 – 2015 m.

Didžiausias medynų skalsumo kitimas dėl atrankinių kirtimų (uosių ligos) įtakos vyksta uosynuose (23 pav.), mažiausiais – beržynuose. Sanitariniais kirtimais gerokai išretintų uosynų vidutinis skalsumas yra mažiausias (0,42) urėdijoje.

Medynų vidutinis bonitetas dėl nitrifikacijos procesų, klimato kaitos tendencijų, medynų sausinimo, tikslesnių parametrų nustatymo, ar kitų gerai nežinomų priežasčių kas dešimtmetį gerėja (1.58 lentelė).

Medienos tūris, rūšinė struktūra ir pasiskirstymas pagal medynų amžių, sudaro pagrindinių rodiklių kompleksą, pagal kurį apsprendžiama ne tik ekonominė, bet ir ekologinė bei socialinė miško vertė. Labiausiai apibendrintas ir mažiausias priklausantis nuo administracinių- ūkinių objektų ribų kitimo yra vidutinis visos miškuose augančios medienos tūris ploto vienete. Šis rodiklis pagal 3 - jų miškotvarkų duomenis pateiktas 1.58 lentelėje. Per 25 m. laikotarpį bendras vidutinis visų medynų tūris viename hektare kas vykmetį keitėsi nevienodai 1991-2005 metų laikotarpį jis sumažėjo 16 m^3, o per 2005-2015 metų laikotarpį buvo nustatomas ženkliai didesnis.

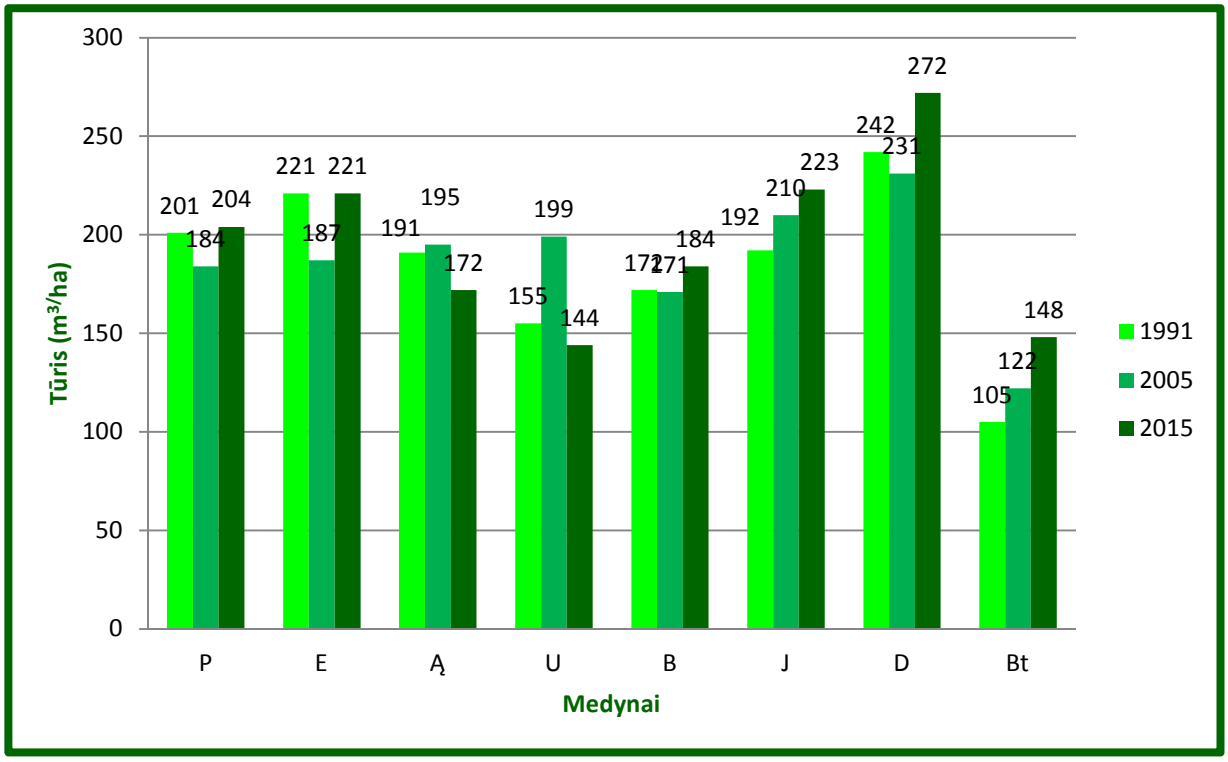

24 pav. Bendro visų medynų vidutinio tūrio 1 ha kitimas

Labiausiai pastebimas nuoseklus, juodalksnynų ir baltalksnynų visų medynų vidutinio tūrio viename hektare didėjimas (24 pav.). Vidutinį drebulynų tūrį 1 ha 2015 m. lėmė nemažas brandžių (58 %) medynų plotas. Kiek kitaip kito vidutinis eglynų tūris. Dėl pagrindinių, priverstinių sanitarinių kirtimų ir didelės eglių atkūrimo kitų medžių rūšių kirtavietėse apimties bei įveisimo, 2005 metais eglių I amžiaus klasės jaunuolynai miškų urėdijoje sudarė 17 % visų eglynų pagal plotą, 2015 m. - užėmė 13 %, o pusamžiuose medynuose sukauptas tūris atsiliepė ir vidutiniam medynų tūriui, labiausiai priklausančiam nuo medynų amžiaus struktūros, vidutinio amžiaus bei pagrindinių kirtimų apimties.

Vidutinis uosynų ir ąžuolynų tūris 1 ha pagal 2015 m. miškotvarkos duomenis sumažėjo. Vidutinio uosynų tūrio sumažėjimą 1 ha lėmė priverstiniai atrankiniai sanitariniai kirtimai dėl uosių džiūties. 2015 m. miškotvarkos duomenimis, ženkliai (49 ha) padidėjus I amžiaus klasės ąžuolynų jaunuolynų plotui, vidutinis ąžuolynų tūris 1 ha sumažėjo iki 172 m^3.

Per analizuojamą laikotarpį nustatytas didesnis ne tik bendras, bet ir brandžių medynų vidutinis tūris. Brandžių medynų tūris yra vienas iš svarbiausių miškininkavimo kokybės rodiklių ir kirtimo normą lemiančių veiksnių. Pradedant 1991 m. miškų inventorizacija, brandžių medynų vidutinis tūris viename hektare buvo nustatomas nuolat didesnis (1.58 lentelė). Per paskutinįjį vykmetį jis nustatytas 33 m^3 (nuo 278 iki 311 m^3) didesnis. Tai iš dalies rodo saikingus einamuosius ir sanitarinius atrankinius kirtimus pusamžiuose ir pribręstančiuose medynuose. Per analizuojamąjį laikotarpį, labiausiai išaugo vidutinis brandžių drebulynų (79 m^3/ha), juodalksnynų (44 m^3/ha), ir eglynų (36 m^3/ha) tūris (24 pav.).

Reikia pažymėti, kad brandžių medynų vidutinio tūrio padidėjimas yra tiek prieaugio, sąlygojamo rūšinės sudėties ir tankumo reguliavimo ugdomųjų kirtimų amžiuje, saikingų sanitarinių kirtimų, tiek ir tikslesnės bei objektyvesnės apskaitos rezultatas.

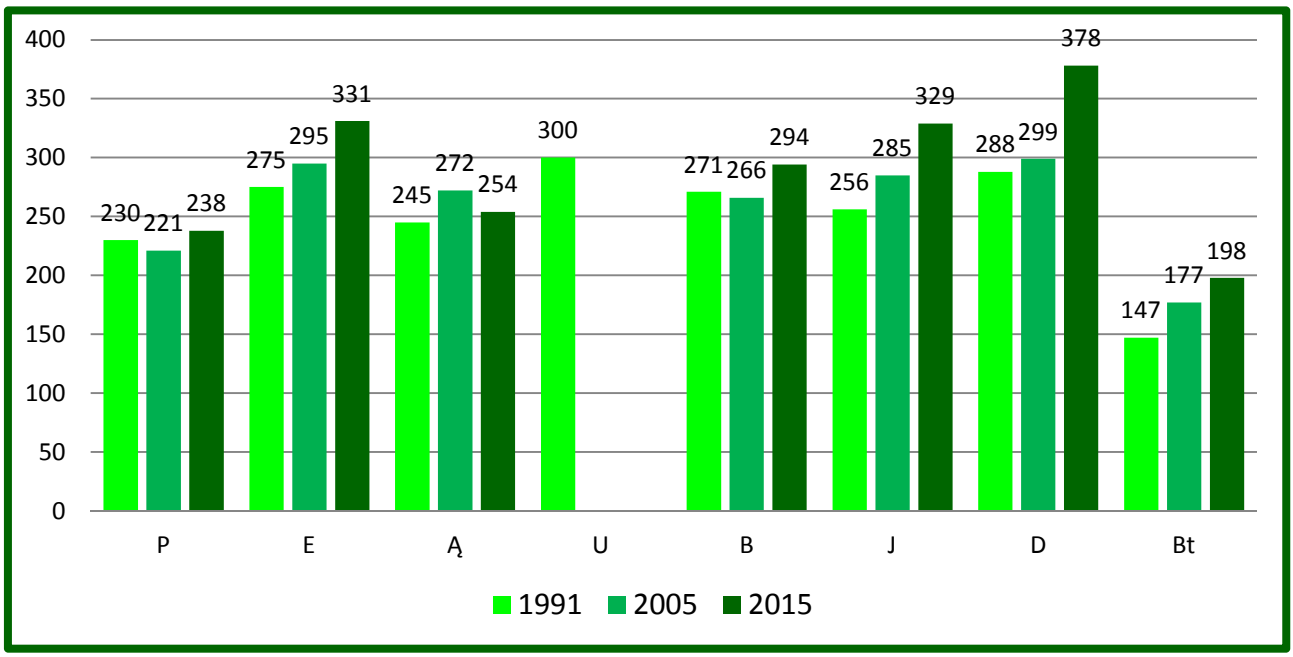

25 pav. Brandžių medynų vidutinio tūrio 1ha kitimas

Paskutiniojo vykmečio žemės naudmenų ir vidutinių medynų rodiklių kitimo analizė atlikta remiantis dabartiniu urėdijos patikėjimo teise valdomu valstybinės reikšmės miškų plotu. Tam tikslui panaudoti kiekvieno sklypo (2005 m.) miškų inventorizacijos duomenys (žemės naudmena, medyno kilmė, vyraujanti medžių rūšis ir kt.), kitaip tariant, pokyčiai per vykmetį analizuoti sklypo lygmenyje. Minėti duomenys parodo žemės naudmenų plotų pasikeitimus bei medynų rūšinės sudėties kitimą pagal vyraujančias medžių rūšis.

Palyginus dviejų paskutiniųjų miško inventorizacijų duomenis sąlyginai tame pačiame plote, matyti, kad per praėjusį vykmetį inventorizuotas 774 ha didesnis miško žemės plotas ir atitinkamai mažesni kitos žemės plotai. Tai ypač reikšmingas pokytis, nes jis siejasi su bendra miškų ūkio politika ir konkrečia miškų ūkio veikla.

Įveisus mišką nenaudojamose buvusiose žemės ūkio naudmenose ir LR Vyriausybės nutarimais perduotoje žemėje, skirtoje miškui įveisti, miškui išplitus ne miško žemėje, medynų plotas padidėjo 323 ha. Atkuriant ir įveisiant mišką, 5,7 % padidėjo dirbtinai įveistų ir atkurtų (kultūrinės kilmės) medynų plotas, kuris šiuo metu sudaro daugiau kaip 38,4 % viso medynų ploto. Tai rodo aktyvią miškų urėdijos veiklą.

MEDŽIŲ RŪŠIŲ PLOTŲ KAITA PAGAL VYRAUJANČIAS MEDŽIŲ RŪŠIS SKLYPO LYGMENYJE

1.59. lentelė

Rodikliai	2005 m. miškotvarka	2015 m. miškotvarka	Pakitimai ±
Bendras miškų plotas (ha)	23408	23408	0
Miško žemės plotas (ha)	22116	22890	+774
Medynų plotas (ha)	21106	21429	+323
Dirbtinai atkurti medynai (%)	32,7	38,4	+5,7
Neapaugusi mišku miško žemės plotas (ha)	810	554	-256
Iš jo : - kirtavietės	*663*	*461*	*-202*
Medynų plotas pagal vyrauj. medžių rūšis (ha/%)			
P	1524	1533	*+9*
E	11473	*11972*	*+499*
Ą	242	302	+60
U	69	10	-59
B	4328	4104	-224
J	2447	2622	+175
D	584	473	-111
Bt	396	358	-38
Kitos m. r.	45	56	+11
Pelkės	450	424	-26
Kita žemė	1042	1001	-41

Medynų rūšinės sudėties kaitą dažniausiai lemia medynų vyraujančios medžių rūšies pasikeitimas po pagrindinių, jaunuolynų ugdymo ir retinimo kirtimų, apaugus mišku ar įveisus mišką ne miško žemėse bei medyno natūralaus formavimosi eiga ir kitos priežastys lėmusios naujo sklypo formavimą. Analizuojant vyraujančių medžių rūšių ploto kitimą sklypo lygmenyje (1.59 lentelė), pastebimas ženklus eglynų, juodalksnynų ir ąžuolynų ploto padidėjimas, o uosynų, beržynų, drebulynų ir baltalksnynų atvirkščiai, – sumažėjimas.

Kryptingai miškininkaujant, atkuriant minkštųjų lapuočių, ypač beržynų ir drebulynų kirtavietes eglėmis, dėl ugdomųjų kirtimų įtakos bei didelės želdinimo apimties kitoje žemėje, eglynų plotas padidėjo (499 ha).

Po pagrindinių ir sanitarinių atrankinių miško kirtimų dėl vėjavartų bei liemenų kenkėjų ir atkūrimo, vyravusia rūšimi išliko per 92 % buvusių eglynų. Įvykdžius jaunuolynų ugdymo, retinimo kirtimus, atkūrus medynus, apie 641 ha buvusių beržynų, 158 ha – drebulynų, 43 ha – pušynų (eglynų augavietėse) ir 48 ha – baltalksnynų, inventorizuota eglynais. Apie 450 ha eglynų įveista plynumose ir kitoje žemėje.

Suprantama, eglynų ploto kitimas vyko ir mažėjimo linkme. Iškirsti pušynų augavietėse augę eglynai atkurti pušimis. Po plynųjų ir atrankinių sanitarinių kirtimų, šlapesnėse augavietėse augusius eglynus pakeitė beržynai ir juodalksnynai (552 ha). Apie 38 ha buvusių eglynų inventorizuota ąžuolynais. Didelį plotą (204 ha) užima ir dar neatkurtos eglynų kirtavietės.

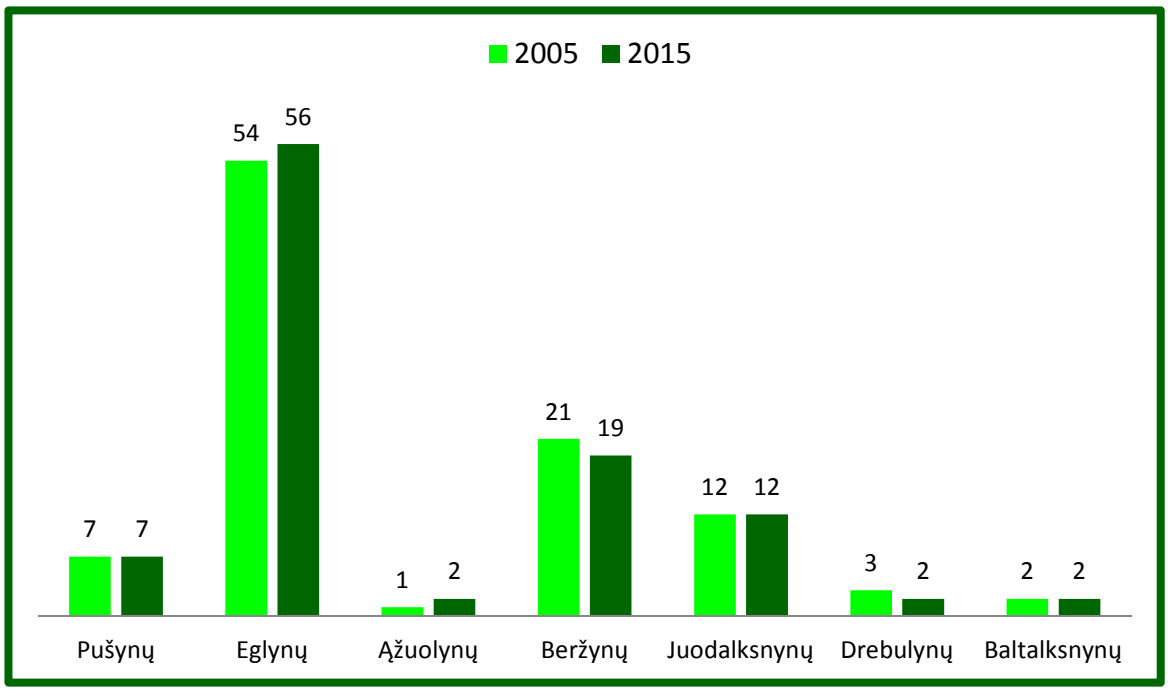

26 pav. Medynų plotų kitimas sklypo lygmenyje 2005-2015 metais

Iš minkštųjų lapuočių daugiausia padidėjo juodalksnynų (175 ha) plotai. Dėl savo specifinių augaviečių juodalksnynai išliko apie 93 proc. buvusio ploto. Likusiame plote juodalksnynus pakeitė beržynai (47 ha) ir eglynai (44 ha). Neatsikūrusios juodalksnynų kirtavietės užima 78 ha. Iš kitos pusės, apie 21 ha juodalksnynų atsikūrė šlapiose buvusių eglynų, 9 ha – drebulynų kirtavietėse. Apie 115 ha šlapesnių augaviečių beržynų užleido vietą juodalksnynams. Dar 129 ha juodalksnynų atsikūrė ir išplito buvusiose plynumose ir kitoje žemėje.

Buvusių pušynų išliko 93 %. Dalyje ploto pušį pakeitė eglynai (43 ha) ir beržynai (48 ha), dar neatkurtos kirtavietės užima 11 ha plotą. Ugdant minkštųjų lapuočių medynus bei dėl didesnio pušies tūrio prieaugio 85 ha pušynų tapo vyraujantys kituose medynuose. Bendras pušynų plotas nepakito nežymiai.

Miškų urėdijos ąžuolynų plotas padidėjo 60 ha. Buvusių ąžuolynų išliko 94 %. Ąžuolynų plotas padidėjo atkuriant iškirstus eglynus, beržynus, drebulynus ir įveisiant plynumose. Ąžuolas tapo vyraujančiu vietoje buvusių eglynų (10 ir ha) ir beržynų (1 ha). Ąžuolynų plotų didėjimui turėjo įtakos iki 2012 galiojusi Ąžuolynų atkūrimo programą.

Uosių džiūčiai įgavus masinį reiškinį ir tebesitęsiant, 85 proc. sumažėjo miškų urėdijos uosynų plotas. Uosynai išliko tik 15 % buvusio ploto. Po atliktų atrankinių ir plynųjų sanitarinių kirtimų, apie 5 ha buvusių uosynų ploto inventorizuota eglynais, 10 ha – beržynais, 8 ha - ąžuolynais, 10 ha – juodalksnynais ir 18 ha – dar neatkurtomis kirtavietėmis.

Tinkama linkme vystosi drebulynų ploto kitimas. Drebulynų plotas miškų urėdijos valstybinės reikšmės miškuose sumažėjo (474 ha). Drebulynai išliko 60 % buvusio ploto. 158 ha plote drebulynai augavietes užleido eglynams, 38 ha – beržynams ir juodalksnynams.

Per praėjusį vykmetį (224 ha) sumažėjo beržynų plotas. Beržynai išliko per 77 % buvusio ploto. Po plynųjų kirtimų beržynais atsikūrė buvę pelkinių ir užmirkusių spygliuočių augaviečių, daugiausiai eglynų, buvusių drebulynų kirtavietės. Spygliuočių netektį kompensuoja, 678 ha eglėmis ir pušimis atkurti iškirsti ar išugdyti beržynai. Apie 115 ha šlapesnių augaviečių beržynų kirtavietės atsikūrė juodalksniais. Apie 115 ha beržynų išplito plynumose ir kitoje žemėje.

Kitų medžių rūšių medynuose didesnių ploto pokyčių neįvyko.

Miškų rūšinės sudėties analizė rodo, jog siekiant turėti vertingesnius medynus, prie kurių priskiriami spygliuočiai ir kietieji lapuočiai, svarbu medynų rūšinę sudėtį keisti norima linkme ne tik įveisimo ir atkūrimo, bet ir auginimo etapuose. Miškotvarkos duomenys rodo ženklų vertingesnių medynų, nevertinant uosynų, ploto didėjimą (1.59 lentelė, 26 pav.). Plynumos atkuriamos spygliuočiais (nors daugumoje augaviečių pagal atkūrimo nuostatus tikslinėmis medžių rūšimis laikomi ir minkštieji lapuočiai), medynai laiku išugdomi. Todėl per vykmetį 2,0 % padidėjo spygliuočių medynų dalis, 1,0 % kietųjų lapuočių dalis, atitinkamai sumažėjo minkštųjų lapuočių dalis. Medynų rūšinės sudėties kitimas pagal plotą (proc.) išreiškiamas formule:

- 2005 m. miškotvarka – 54E 7P 21B 12J 3D 1Ą 2Bt +Kt
- 2015 m. miškotvarka – 56E 7P 19B 12J 2D 2Ą 2Bt +Kt

Didžiausia medžių rūšių kaita vyksta jaunuolynuose. Analizuota I-III amžiaus klasių jaunuolynų plotų kaita per paskutinį dešimtmetį (1.60 lentelė).

Eglių jaunuolynų pastebimai sumažėjo II amžiaus klasėje (112 ha), kur vyksta intensyvus lapuočių žėlimas želdiniuose (želdiniai lieka po laja arba tik sudėtyje). Dėl netinkamai atliktų želdinių ir žėlinių priežiūros darbų, pavėluoto jaunuolynų ugdymo ar nepakankamo ugdymo intensyvumo, po minkštųjų lapuočių, daugiausia beržynų lajomis ar medynų rūšinėje sudėtyje ne vyraujančia rūšimi liko II amžiaus klasės eglių želdinių. Dalis buvusių pirmos amžiaus klasės eglynų tapo I-II a. kl. didžiojoje dalyje beržynais ir juodalksnynais. Dalyje šių medynų, vykdant suprojektuotus ugdymo kirtimus, galima ir būtina vyraujančia medžių rūšimi atkurti eglę, likusioje dalyje augs mišrūs minkštųjų lapuočių medynai su egle ar su jos antru ardu. Tuo tarpu beržynų ir juodalksnynų jaunuolynų pastebimai padidėjo II amžiaus klasėje, kur vyksta intensyvesnis lapuočių žėlimas atkurtuose želdiniuose (želdiniai likę po laja). Tokie sklypai miškotvarkos numatyti nedelsiant ugdyti, juos atlikus susiformuos tikslinis medynas. III amžiaus klasėje pagal vyraujančias medžių rūšis plotas stabilizuojasi ir ugdymo kirtimais ypač spygliuočiai vėl tampa vyraujančia medžių rūšimi. IV a. klasėje eglynų sumažėja, dėl inventorizacijos ypatumų (patikslinus medynų amžių).

Neigiama rūšių kaita daugiausia pasireiškia tik II a. klasėje, toliau pasikeitimai nedideli. Todėl didesnis dėmesys turi būti kreipiamas jaunuolynų ugdymui, ypač II a. klasėje. Eglynų ploto sumažėjimas yra signalas gerinti želdinių ir žėlinių priežiūros iri jaunuolynų ugdymo darbus. Projektuojama ugdomųjų kirtimų apimtis turėtų užtikrinti teigiama rūšinę sudėtį jaunuolynuose.

III IR IV MIŠKŲ GRUPIŲ JAUNUOLYNŲ PLOTŲ KAITA PAGAL VYRAUJANČIAS MEDŽIŲ RŪŠIS

1.60. lentelė

Medynai	2005 m. miškotvarka				2015 m. miškotvarka				Ploto (ha) pok. per vykmetį			
	I a. klasė	II a. klasė	III a. klasė	iš viso	II a. klasė	III a. klasė	IV a. klasė	iš viso	II a. klasė	III a. klasė	IV a. klasė	iš viso
P	135	63	-	198	155	67	-	222	20	4	-	24
E	1703	1368	1200	4271	1591	1398	1152	4141	-112	30	-48	-130
Ą	7	4	2	13	10	15	3	28	3	11	1	15
U	-	2	1	3	-	-	-	-	-	-2	-1	-3
B	851	274	131	1256	921	272	115	1308	70	-2	-16	52
J	256	188	236	680	265	206	222	693	9	18	-14	13
D, T	88	23	21	132	87	26	21	134	-1	3	-	2
Bt	85	110	90	285	85	96	67	249	-	-14	-23	-37
Kitos	1	8	3	12	3	8	6	16	2	-	3	5
Iš viso	**3126**	**2040**	**1684**	**6850**	**3117**	**2088**	**1586**	**6791**	**8**	**48**	**-98**	**-59**

1.61 lentelėje pateikiami I amžiaus klasės jaunuolynų plotas pagal 2005 m. ir 2015 m. miško inventorizacijos duomenis. Jaunuolynų (pirmos amžiaus klasės medynų) 2015 m. inventorizuota 367 ha mažiau lyginant su 2005 m. inventorizacijos duomenimis. Atkūrimas spygliuočiais sumažėjo, daugiau kirtaviečių paliekama žėlimui. Ženkliai padidėjo ąžuolynų jaunuolynų plotas, atkuriant kirtavietes ir želdant miško aikštes ąžuolu. Minkštieji lapuočiai sudaro 39 % I a. klasės jaunuolynų ploto. Juodalksnynų plotas padidėjo 1,7 karto želdant arba atželiant šlapesnėse augavietėse. I amžiaus klasės drebulynų plotas sumažėjo 42 %, didžioji dalis šių medynų yra mišrūs. Pagal mišrumo pobūdį šiuose medynuose, kitos medžių rūšys sudaro 3-5 dalis medyno sudėties, atlikus suprojektuotus ugdymo kirtimus vyraujančia medžių rūšimi gali tapti vertingesnė medžių rūšis.

I AMŽIAUS KLASĖS JAUNUOLYNŲ PLOTAS PAGAL VYRAUJANČIAS MEDŽIŲ RŪŠIS (III+IV GRUPĖS)

1.61. lentelė

Metai	Plotas, ha	Medžių rūšių plotai, ha							
		P	**E**	**Ą**	**B**	**J**	**D**	**Bt**	**Kitos**
2005	3126	135	1703	7	851	256	88	85	1
%	100	4	55	0	27	8	3	3	0
2015	2759	41	1591	55	522	435	62	48	1
%	100	1	58	2	19	16	2	2	0

Susiformavę I amžiaus klasės vyraujančių tikslinių medžių rūšių jaunuolynai atitinka augavietę išskyrus 17 ha baltalksnynų augančių Ld augavietėje. Dėl miško atkūrimo, įveisimo, želdinių ir žėlinių priežiūros bei ugdymo darbų, miškų urėdijos jaunuolynų rūšinė sudėtis vystosi tinkama linkme.

Žemiau patalpintoje 1.61 lentelėje pateikti paskutinės amžiaus klasės iki brandžių ir senesnių medynų plotai pagal dviejų paskutiniųjų miško inventorizacijų duomenis. 2005 m. miškotvarkos duomenimis, III-IV miškų grupių brandūs ir senesni medynai užėmė 6295 ha plotą, iš jų brandūs – 58 %, perbrendę – 5 %, paskutiniosios amžiaus klasės iki brandos – 2293 ha.

Per praėjusį vykmetį plynaisiais pagrindiniais kirtimais ir neplynųjų kirtimų paskutiniuoju atveju iškirsta 2466,5 ha medynų. Brandūs medynai sudarė 79 %, pribręstantys, tapę brandžiais – apie 21 % ir perbrendę – 8 %. Per vykmetį minėtais kirtimais iškirsta daugiau kaip 63 % visų buvusių perbrendusių, per 47 proc. brandžių ir virš 22 proc. brandžiais tapusių medynų. Kiek mažiau kaip puse perbrendusių medynų liko neiškirsti dėl biržių šliejimo apribojimų, biržių ploto ir biržių pločio reikalavimų. Atėmus iškirstus, vykmečio pabaigoje turėjo likti 120 ha (P- 20 ha, E – 38 ha, B – 23 ha, J – 13 ha, D – 24 ha, Bt – 1 ha) buvusių perbrendusių medynų. Likę neiškirsti perbrendę medynai, kartu su naujai inventorizuotais (271 ha), sudaro 391 ha perbrendusių medynų plotą. Perbrendę pušynai sudaro apie 11 %, eglynai - 10 %, beržynai – 23 %, drebulynai - 40 %, ir juodalksnynai – 13 % perbrendusių medynų ploto. Tolimesnis šių medynų laikymas dėl mažėjančio medynų stabilumo, tūrio prieaugio nuostolių, prastėjančios medienos kokybės yra netikslingas ir nuostolingas, todėl didesnė pusė jų yra įtraukta į I penkmečio biržę.

Padidėjus medynų plotui, jų našumui, padidėjo ir sukauptas bendras medienos tūris – 687 tūkst. m^3. Lyginant 2005 ir 2015 m. inventorizacijų duomenis, bręstant medynams, kaupiantis tūrio prieaugiui, pastebimas eglynų tūrio (2 %) padidėjimas, o uosynų (dėl džiūties) (1 %) – sumažėjimas. Suintensyvėjus kirtimams beržynų medynuose, sumažėjo ir jų tūrio dalis.

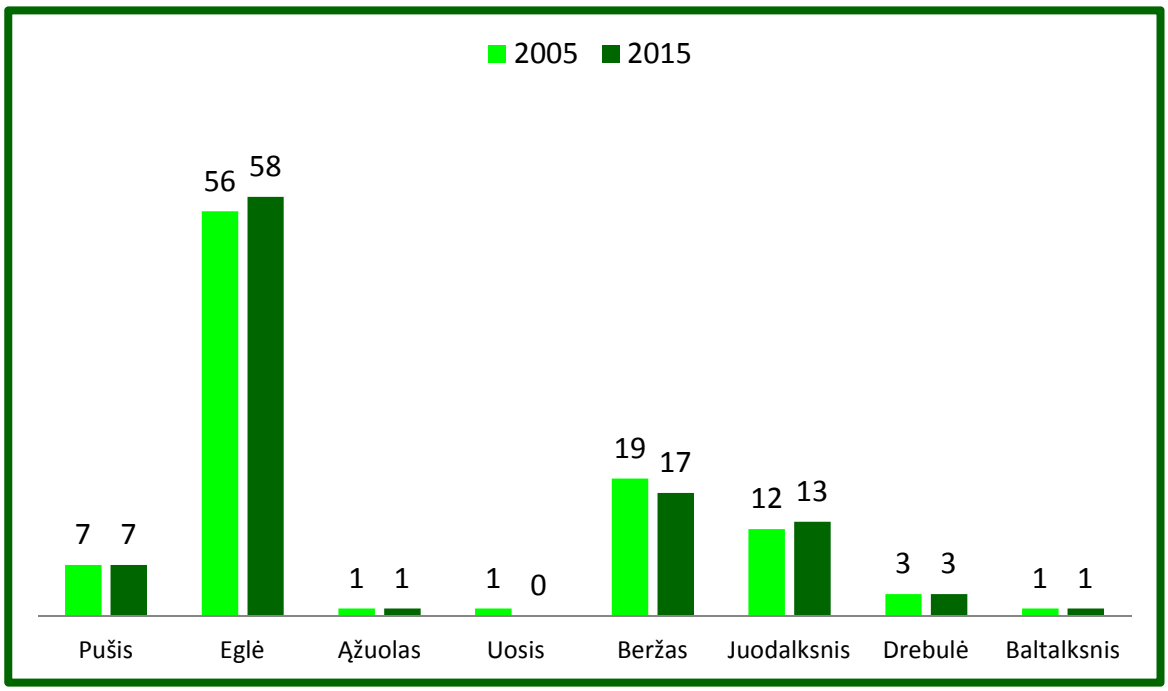

27 pav. Medienos tūrio (%) kitimas pagal vyraujančias medžių rūšis

Medynų vidutinio tūrio viename ha didėjimas (28 pav.), pradedant I amžiaus klase, sparčiausiai vyko baltalksnynuose, drebulynuose ir juodalksnynuose (ypač I-II amžiaus kl.). Jie iki III amžiaus klasės lenkė visas kitas medžių rūšis tiek vidutiniu aukščiu, tiek ir vidutiniu tūriu viename hektare. Miškų urėdijos eglynuose tūris sparčiausiai didėjo nuo III iki VI amžiaus klasių, t. y. jiems būnant retinimų ir einamųjų kirtimų amžiaus. Šiuo laikotarpiu ir reikalinga intensyvinti ugdomuosius kirtimus, norint padidinti medienos tūrio sukaupimą brandos amžiuje. Miškų urėdijos pušynų kitimui turi įtakos pelkiniai medynai. Juodalksnynai sparčiausiai augo būdami 10 - 60 metų amžiaus, o drebulynai išliko našiausi. Beržynų amžiui toliau didėjant, jų tūrio augimo sparta iš liko stabili, tik perbrendusių medynų vis labiau atsiliko nuo kitų medžių rūšių.

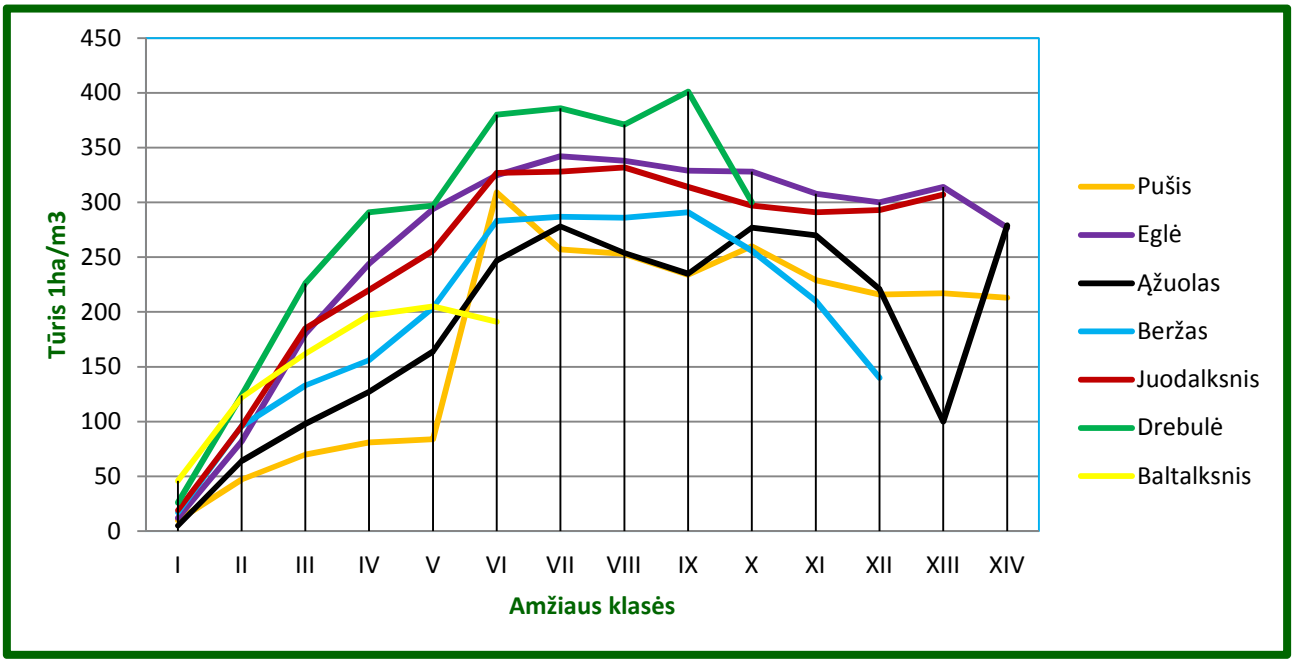

28 pav. Medynų vidutinio tūrio (1ha/m^3) kitimas pagal vyraujančias medžių rūšis ir amžiaus klases

BRANDŽIŲ IR PERBRENDUSIŲ MEDYNŲ PLOTŲ KAITA

(III + IV miškų grupių eksploatacinis fondas, plotas, ha)

1.62. lentelė

Medžių rūšis	Plotas, ha 2005 m. miškotvarkos				Iškirstas plynai ir paskutiniu atveju plotas, ha				Plotas, ha 2015 m. miškotvarka			
	Pribręstantys	Brandūs	Perbrendę	Iš viso	Pribręstantys	Brandūs	Perbrendę	Iš viso	I penkmečio	II-IV (VI)	Perbrendę	Iš viso
P	152,3	179,2	39,5	**371**	24,8	30,5	19,5	**74,8**	32,1	147,3	41,1	**220,5**
E	889,4	1768,5	69,2	**2727,1**	213,8	910,7	30,6	**1155,1**	379,4	1105,7	40,7	**1525,8**
Ą	6,9	42,4	4	**53,3**	0,4	6	4	**10,4**	-	26,8	2,9	**29,7**
U	14,8	19,3	-	**34,1**	-	-	-	**-**	-	-	-	**-**
B	728,5	930,5	71	**1730**	153,4	418,8	48,2	**620,4**	349,2	608,7	91,9	**1049,8**
J	383,3	460,1	47,2	**890,6**	75,2	212,9	33,8	**321,9**	217,6	308,6	53,4	**579,6**
D, T	28	205,8	90,5	**324,3**	17,6	125,9	66	**209,5**	6,6	102	155	**263,6**
Bt	83,6	69	4,8	**157,4**	24,6	45,9	3,9	**74,4**	47,1	34,1	4,9	**86,1**
Kitos	6,5	0,7	-	**7,2**	-	-	-	**-**	0,4	6,8	1,1	**8,3**
Iš viso	**2293,3**	**3675,5**	**326,2**	**6295**	**509,8**	**1750,7**	**206**	**2466,5**	**1032,4**	**2340**	**391**	**3763,4**

Kasmet urėdijos miškuose priauga vidutiniškai po 7,77 m^3/ha medienos. Miškų urėdijoje didžiausiu medžių stiebų tūrio prieaugiu, nevertinant mažą plotą užimančių maumedynų (9 priedas), pasižymi drebulynai (8,82 m^3/ha), eglynai (8,3 m^3/ha), baltalksnynai (7,91 m^3/ha), beržynai (7,57 m^3/ha) ir juodalksnynai (7,54 m^3/ha), mažiausiu – pušynai (4,9 m^3/ha). Negalima spręsti apie tūrio einamąjį prieaugį nesiejant jo su amžiumi. Medyno amžiaus įtaka einamajam prieaugiui yra ryški ir akivaizdi. Visų medžių rūšių medynuose tūrio prieaugio maksimumas pasiekiamas 21-50 metų amžiaus (31 pav.). Einamasis prieaugis, pasiekęs maksimumą, vėliau pradeda mažėti. Būtent iki to laiko ir būtina atlikti bei intensyvinti ugdomuosius kirtimus, norint padidinti medienos tūrio sukaupimą brandos amžiuje.

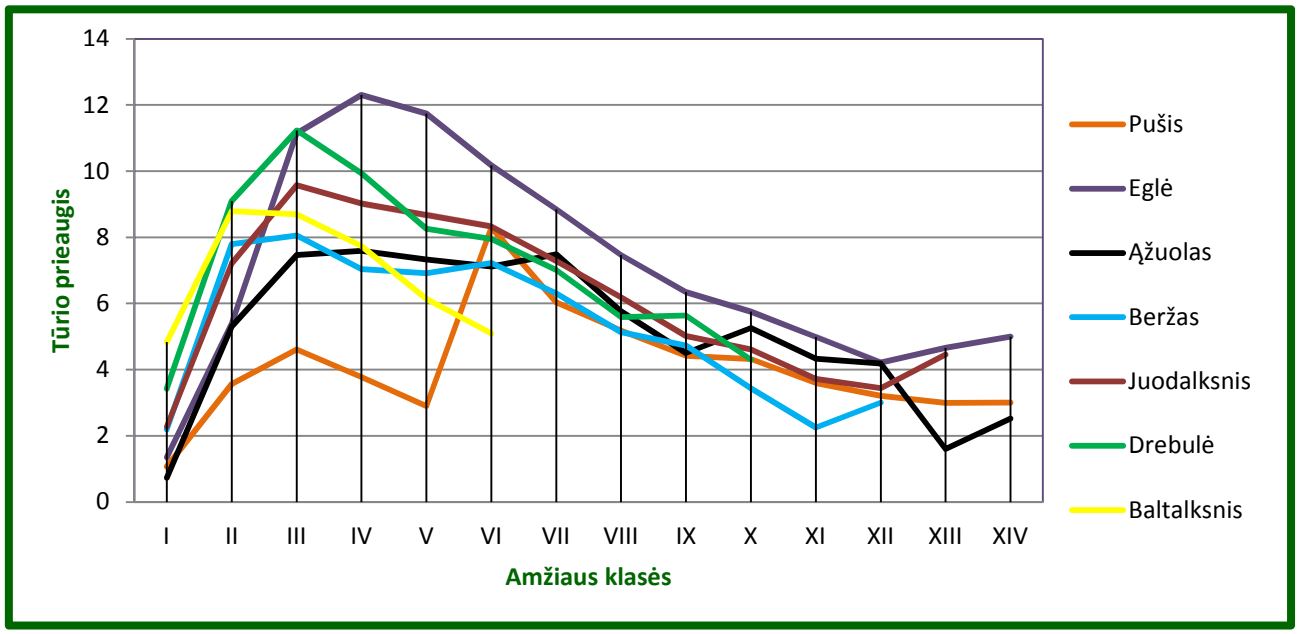

29 pav. III-IV grupių medynų einamasis prieaugis priklausomas nuo medynų amžiaus

Anksčiausiai (21-40 m.) tūrio prieaugio maksimumą pasiekia drebulynai, juodalksnynai beržynai, ir vėliausiai – miškų urėdijos pušynai (51-60 m.) ir eglynai (31-50 m.).

Eglynų maksimalus tūrio prieaugis per metus yra didžiausias ir siekia 12,3 m^3/ha, pušynų - 6,0 m^3/ha, drebulynų – 11,2 m^3/ha, juodalksnynų – 9,6 m^3/ha ir beržynų maksimalus tūrio prieaugis – 8,1 m^3/ha.

Pagal Miškotvarkos darbų vykdymo instrukcijos (2010) punktą 38.4.2 *tapačioms teritorijoms atskirai I-II ir III-IV grupės miškams sudaromas medienos prieaugio balansas, nustatant iškirstą pagrindiniais ir tarpiniais kirtimais medienos tūrį, sukauptą ateities naudojimui, taip pat prarastą miško auginimo metu, t.y. savaime iškritusių ir nepanaudotų medžių, tūrį. Pagal sudarytą prieaugio balansą įvertinama praeities ir dabartinės miškų inventorizacijos kokybė, išnagrinėjamos projektuotų ūkinių priemonių nevykdymo arba netinkamo vykdymo pasekmės.*

Klasikinė tūrio prieaugio balanso formulė yra

$$Z_m = \Delta_m + M_k + M_{o\,,\,kur}$$

Z_m– bendras prieaugis, m^3/ha,

Δ_m– prieaugio kaupimas (tūrio pokytis),

M_k– tūris, iškertamas pagrindiniais ir tarpiniais kirtimais,

M_o– natūraliai iškrentanti dalis.

Sunkiau įvertinti tūrio atkritimą. Sunykusių, nepanaudotų kirtimais medžių tūris sudaro miško auginimo nuostolius.

Nacionalinės inventorizacijos metu (nuo 1998 m.) sukaupta daug duomenų apie prieaugį, iškertamą medienos kiekį, atkrentantį medžių tūrį (panaudotą, nepanaudotą, sunykusį). Duomenys pateikiami Šalies mastu ir pagal apskritis (pagal miškų urėdijas nepakanka tikslumo).

BENDROJO MEDŽIŲ TŪRIO PRIEAUGIO BALANSAS VALSTYBINĖS REIKŠMĖS MIŠKUOSE

(pagal NMI 1998-2008 m. duomenis)

1.63. lentelė

	Tūrio prieaugis, m^3/ha	%
Bendras prieaugis	7,2	100
- *tūrio pokytis*	1,2	15
- *iškirstas tūris*	4,5	63
- iš jo pagrindiniais kirtimais	2,7	39
- žuvusių medžių tūris	1,5	22
- iš jo sunaudotas kirtimais	0,3	4
- sunykusi	0,8	11
- nepanaudota	0,5	7

Didžiausia tūrio prieaugio dalis kaupiama pušynuose (45%). Tai susiję su nepakankamu brandžių pušynų kiekiu ir ribotu pagrindiniu naudojimu juose. Šis kaupimas užtikrino pušynų vidutinio tūrio didėjimą. Daugiau nei priauga kasmet buvo kertama drebulynuose (25% daugiau), tai susiję su brandžių ir perbrendusių medynų vyravimu, taip pat daugiau kirsta nei priauga eglynuose (13 %) ir uosynuose (67 %) dėl žinomų priežasčių. Intensyviai mediena kaupiama baltalksnynuose (25 %), medienos naudojimas juose tesudaro tik 40 % metinio tūrio prieaugio. Žuvusių medžių tūrio dalis baltalksnynuose artėja prie iškirstos prieaugio dalies. Tai ryškus baltalksnynų degradacijos požymis.

Sukauptas didžiulis brandžios medienos kiekis valstybinės reikšmės miškuose leidžia naudoti 75-80 % ir daugiau bendrojo prieaugio. 1998-2008 m. pagrindiniais kirtimais iškirsta 60 % ir tarpiniais 40 % tūrio.

Valstybinės reikšmės miškuose per 5 metus savaime retinantis žuvo vidutiniškai 8,6 m^3/ha medžių arba 1,66 m^3 kasmet, iš jų iškirsta apie 27 %, sunyko 40 % ir sukaupta 33 %. Didžiausias žuvusių medžių tūris drebulynuose ir baltalksnynuose.

Atliekant panašią prieaugio naudojimo analizę VĮ Rietavo miškų urėdijoje, susiduriama su tokiomis problemomis: miškų urėdijos valdomų miškų plotas per vykmetį kito (medynų plotas padidėjo 685 ha), pagal atskiras kirtimo rūšis iškirstos medienos tūrio apskaita nevykdoma pagal miškų grupes, kai kurioms kirtimų rūšimis fiksuojamas tik iškirstas likvidinis tūris. Plotas priimtas 2015 m. inventorizacijos nustatytas. Pagrindiniai kirtimai paskirstyti grupėms pagal 2005 m. suprojektuotas apimtis, kuriomis miškų urėdija vadovavosi. Likvidinis tūris pervestas į bendrą pagal priimtą likvidinės medienos kiekį (miškotvarkos darbų instrukcijos 18 priedas). Išeities duomenys pateikti 1.63 lentelėje.

RODIKLIAI PRIEAUGIO BALANSO NUSTATYMUI

1.64. lentelė

Rodikliai	Viso	II grupė	III-IV grupė
Bendras medynų plotas, *ha*	21429	1682,5	19746,5
Bendras tūrio prieaugis, m^3/ha	7,77	6,7	7,86
Bendras tūrio prieaugis, tūkst. m^3	166,5	11,2	155,2
Bendras medienos tūris, *tūkst.* m^3	4544,5	352,1	4192,4
Bendras medynų tūris, 1ha m^3/ha 2005 m.	186	160	188
2015 m.	212	209	212
Tūrio pokytis per 10 metų /per metus	26/2,6	49/4,9	24/2,4
Inventorizuotų sausuolių tūris, tūkst. m^3	29,2	1,0	28,2
Sausuolių kiekis, 1 ha/ m^3	1,4	0,6	1,4
Iškirsta per metus 2006-2015 m.			
Pagrindiniai kirtimai, tūkst. m^3 bendras/likvid.	63,6/52,8		63,6/52,8
Iš 1 ha medynų ploto bendro tūrio, m^3	*2,96*		
Ugdomieji kirtimai, tūkst. m^3	20,1/14,1		
Iš 1 ha medynų ploto, m^3	1,09		
Sanitariniai ir kiti kirtimai	21,1/16,9		
Iš 1 ha medynų ploto, m^3	1,14		
Iš viso iškirsta	**104,8 /83,8**		
Iš 1 ha medynų ploto, m^3	5,19		

Pagal pateiktus duomenis sudarytas prieaugio naudojimo balansas VĮ Rietavo miškų urėdijos valstybinė reikšmės miškams. Prieaugio naudojimo balansas neišskaidytas pagal atskiras miškų grupes, kadangi 2006 m. suprojektuotos tarpinio naudojimo apimtys nebuvo paskirstytos miškų grupėmis.

Kaip yra naudojamas bendrasis metinis stiebų tūrio prieaugis, parodyta žemiau patalpintoje lentelėje. Dėl ankstesnėse miško inventorizacijose neapskaitytos medynų tūrio dalies, tūrio pokytis sąlyginai suskirstytas į teorinį ir praktinį.

Bendrojo medžių tūrio prieaugio balansas apskaičiuotas miškų urėdijos, patikėjimo teise, valdomuose miškuose. Likvidinės medienos tūris perskaičiuotas į stiebų su žieve tūrį pagal šiuo metu galiojančius normatyvus. 2006 – 2015 m. miškų urėdijos valdomuose miškuose buvo sunaudota 67 % bendrojo metinio tūrio prieaugio (1.64 lentelė). Iš bendro iškirsto medienos kiekio, 58 % iškirsta pagrindiniais kirtimais (3,0 m³/ha stiebų tūrio) kita dalis, tarpiniais miško kirtimais. Iš priaugančio medienos tūrio žūsta 15 % iš šio kiekio 21 % žuvusių medžių tūrio įvairiais kirtimais išimama ir panaudojama. Likusi, didžioji dalis prieaugio sunyksta miške, sudarydami terpę biologinei įvairovei tapti. Miškų urėdijos miškuose vyksta medienos kaupimas.

MEDIENOS PRIEAUGIS IR JO NAUDOJIMAS (2006 – 2015 M.)

1.65. lentelė

	Tūrio prieaugis, m^3/ha	Praktiškai %	Teorinis tūrio prieaugis m^3/ha	Teorinis %
Bendras prieaugis	7,8	100	7,8	100
- tūrio pokytis	2,6	33,4	0,95	12,2
-sukaupta augimo eigoje tūrio dalis	0,95		-	-
-ankstesnėse inventorizacijose neapskaityta tūrio dalis	1,65		-	-
- iškirstas tūris	5,2	66,6	5,2	66,6
- iš jo pagrindiniais kirtimais	3,0	38,5	3,0	38,5
- žuvusių medžių tūris	1,65	21,2	1,65	21,2
- iš jo sunaudotas kirtimais	(0,35)	-	(0,35)	
- sunykusi	0,56	7,2	0,56	7,2
- nepanaudota	0,74	9,5	0,74	9,5
Iš viso:	9,45	122,7	7,8	100

Apibendrinant galima pasakyti, kad per paskutinįjį vykmetį urėdijos miškuose įvykęs miško žemės ir svarbiausių medynų rodiklių kitimas, dėl atliktų ūkinių priemonių, neabejotinai vertinamas teigiamai. Panašiai galima vertinti ir pagrindinių medynų rodiklių kaitą per ilgesnį laikotarpį. Medynų vidutinių rodiklių ir medynų ploto kitimas per dvejus vykmečius rodo akivaizdžius ir neabejotinai teigiamus pokyčius: mažėja ne miško žemės plotas, nuolat didėja vidutinis tūris viename hektare (visų ir brandžių medynų), stabili medynų rūšinė sudėtis.

1.4.3. MIŠKŲ URĖDIJOS FINANSINIAI VEIKLOS REZULTATAI

Rietavo miškų urėdijos pajamos 2015 metais siekė 3251,3 tūkst. eurų. Urėdija pagal valstybinių miškų plotą yra šiek tiek mažesnė už šalies valstybinių miško įmonių vidurkį, o vidutinis medienos naudojimas m³/ha yra artimas vidutiniam naudojimui valstybiniame miško sektoriuje. Didžiausią pajamų dalį 2015 m. sudarė pajamos už pagrindinę produkciją - žaliavinę medieną (93,5 %). Šios pajamos urėdijos pajamų struktūroje sudarė santykinai didesnę dalį, lyginant su visų miškų urėdijų vidurkiu (90,8 %). Mažesnę, nei visame sektoriuje dalį sudarė pajamos už transporto paslaugas bei kitos pajamos.

Urėdijos išlaidos 2015 metais buvo 3155,7 tūkst. eurų. Pagal išlaidų struktūrą urėdija išsiskyrė santykinai didesne nei kitose miškų urėdijose išlaidų apvaliosios medienos gamybai, pardavimams bei bendrųjų administracinių išlaidų dalimi bei mažesne išlaidų girininkijų personalui, priešgaisrinei apsaugai bei transporto paslaugoms dalimi. Didžiausią dalį visose išlaidose 2015 m. sudarė apvaliosios medienos gamybos išlaidos – 41,0 % (visame valstybiniame miškų sektoriuje – 35,7 %), kitos išlaidos – 23,8 %, bei girininkijų personalo išlaidos (10,6 %).

Per nagrinėjamą trejų metų laikotarpį Rietavo miškų urėdijos pelnas bei santykiniai pelningumo rodikliai keitėsi priklausomai nuo kirtimo apimčių bei apvaliosios medienos kainų. 2013 m. gautas 261,1 tūkst. eurų bendrasis pelnas prieš apmokestinimą, 2014 m. – 122,9 tūkst. eurų. 2015 m. bendrasis pelnas siekė 95,6 tūkst. eurų, o pajamų pelningumas - 2,9 %. Palaipsniui mažėjo ir pelningumas 1 darbuotojui, 2015 m. jis siekė 1,4 tūkst. eurų.

Miško ūkio intensyvumo rodiklis pagal pajamas, tenkančias vienam hektarui valstybinės reikšmės miškų, Rietavo miškų urėdijoje artimi šalies vidutiniams rodikliams, tačiau pagal darbuotojų skaičių, tenkantį 1000 ha miškų, urėdija nesiekia šalies vidurkio.

Keičiantis kainoms ir paklausai žaliavinės medienos rinkoje, urėdijos parduodamos medienos vidutinė kaina didėjo nuo 37,9 Eur/m³ 2013 m. iki 42,6 Eur/m³ 2014 m, o 2015 m. sumažėjo iki 46,1 Eur/m³ ir buvo 2,5 euro mažesnė už šalies valstybinio sektoriaus vidurkį.

Urėdijos kirtimo fondo potencialo panaudojimą atspindi santykis tarp žaliavinės medienos pajamų ir iškirstos medienos nenukirsto miško vertės. 2015 m. šis rodiklis siekė 1,98, viršydamas vidutinį sektoriaus rodiklį (1,80).

Urėdijos investicijos į mišką, t.y. miško atkūrimui, priežiūrai ir apsaugai skiriamos lėšos, atspindimos miško ūkinės veiklos išlaidomis, tenkančiomis 1 eurui nenukirsto miško vertės. Šis rodiklis 2015 m. valstybiniame šalies miško sektoriuje siekė 0,75 euro, o Rietavo miškų urėdijoje – 0,74 Eur, t. y. buvo artimas Lietuvos urėdijų vidurkiui.

Bendras darbuotojų skaičius urėdijoje kiek mažesnis už analogiško dydžio urėdijų darbuotojų skaičių. Per 2013 – 2015 metus darbuotojų skaičius įmonėje kiek padidėjo - nuo 64 iki 69. Vidutinis darbo užmokestis urėdijoje 2015 m. buvo 4,7 %, o darbininkų – net 23,9 % mažesnis, nei valstybinio miškų sektoriaus vidurkis.

EKONOMINIŲ VEIKLOS REZULTATŲ RODIKLIAI

1.66. lentelė

Rodiklis	Mato vnt.	Metai			Vidutiniai 2015 m. urėdijų rodikliai
		2013	2014	2015	
1	2	3	4	5	6
1. Pajamos, iš viso	tūkst. Eur	3366,2	3171,2	3251,3	3757,3
Iš jų už:					
nenukirstą mišką	tūkst. Eur	15,0	16,2	19,8	x
	%	0,4	0,5	0,6	0,6
žaliavinę medieną	tūkst. Eur	3110,3	2920,3	3040,2	x
	%	92,4	92,1	93,5	90,8
sėklas, sodmenis, šalutinę ir antraeilę produkciją	tūkst. Eur	127,3	148,4	117,7	x
	%	3,8	4,7	3,6	3,6
medžioklės ūkį	tūkst. Eur	0,0	0,0	0,0	x
	%	0,0	0,0	0,0	0,4
transporto paslaugas	tūkst. Eur	96,2	76,3	69,1	x
	%	2,9	2,4	2,1	3,5
kitos pajamos	tūkst. Eur	17,4	10,0	4,5	x
	%	0,5	0,3	0,1	1,3
2. Išlaidos, iš viso	tūkst. Eur	3105,1	3048,3	3155,7	3585,2
Iš jų pagal darbų rūšis sąlyginiam produkcijos vienetui:					
apvaliosios medienos gamybos tiesioginės	Eur /m³	15,0	13,8	15,4	14,2
pardavimams	Eur /m³	1,2	1,2	1,2	1,1
bendrosios administracinės	Eur /ha*	10,4	11,3	9,7	8,7
girininkijų personalo išlaikymui	Eur /ha*	15,1	14,5	14,8	17,9
miško priežiūros personalo išlaikymui	Eur /ha*	3,0	3,6	4,0	3,0
miško želdymui ir žėlimo paramai (1 ha apželdinto ploto)	Eur /ha**	840	1100	1400	1300
miško sanitarinei apsaugai	Eur /ha*	0,2	0,3	0,3	0,4
miško priešgaisrinei apsaugai	Eur /ha*	0,2	0,3	0,3	1,9
rekreacinių objektų įrengimui	Eur /ha*	0,3	0,4	0,8	1,1

1	2	3	4	5	6
3. Pelningumo rodikliai					
ataskaitinio laikotarpio bendrasis pelnas (nuostolis)	tūkst.Eur	261,1	122,9	95,6	172,1
bendrasis pajamų pelningumas (pelnas/pajamos)	%	7,8	3,9	2,9	4,6
pelningumas 1 darbuotojui	tūkst. Eur/vnt.	4,1	1,9	1,4	1,8
4. Miško ūkio intensyvumo rodikliai					
pajamos 1 ha	Eur/ha	152,2	143,3	144,0	150,9
darbuotojų skaičius 1000 ha	vnt.	2,9	3,0	3,1	3,8
5. Veiklos efektyvumo rodikliai					
vidutinė apvaliosios medienos pardavimo kaina	Eur/m³	37,9	42,6	36,1	38,6
pajamos 1 dirbančiajam	Tūkst. Eur	52,6	48,0	47,1	39,3
žaliavinės medienos ir nenukirsto miško pajamos 1 Eur nenukirsto miško vertės	Eur	2,36	2,06	1,98	1,80
miško ūkinės veiklos išlaidos 1 Eur nenukirsto miško vertės	Eur	0,72	0,78	0,74	0,75
6. Socialiniai rodikliai					
vidutinis darbuotojų skaičius	vnt.	64	66	69	96
iš jų darbininkų	vnt.	23	25	27	49
vidutinis darbo užmokestis	Eur/mėn.	727	748	714	749
iš jų darbininkų	Eur/mėn.	439	469	456	598

* - 1 hektarui valstybinės reikšmės miškų ploto.

** - 1 hektarui apželdinto ploto, įskaitant želdinių atkūrimo ir įveisimo išlaidas.

1.4.4. MIŠKOTVARKOS PROJEKTO VYKDYMO ĮVERTINIMAS

Praeito vykmečio miškotvarkos projektas buvo parengtas 2006-2015 metams. Bendros išvados apie miškininkavimą suformuotos remiantis daugiausia valstybinės reikšmės miškų rodiklių analize, atskirais atvejais, apimant ir visus miškus. Įgyvendindama svarbiausius savo tikslus – didinti valstybinių miškų, kaip svarbiausios visų šalies miškų sudedamosios dalies, ekologinę, aplinkosauginę, ekonominę, rekreacinę bei kitas visuomenei svarbias vertes, tvarkant juos tvaraus ir subalansuoto miškų ūkio principais, racionaliai naudojant miškų išteklius, juos atkuriant ir gausinant – miškų urėdija per praėjusį vykmetį pasiekė gerų darbo rezultatų, matomų visose veiklos srityse: atkuriant miškus kirtavietėse, įveisiant naujus miškus, ugdant medynus, užtikrinant miškų apsaugą, plėtojant miško sėklinę bazę, stiprinant socialinę miškų funkciją ir kt.

1) VĮ Rietavo miškų urėdijos valstybinės reikšmės plotas padidėjo 463 ha, Miškų urėdijos valdomų valstybinės reikšmės plotai didėjo prijungiant valstybinius miškus, skirtus nuosavybės teisių atkūrimui.

2) Vykdant 2006 – 2015 atkūrimo fondą bei įveisiant naujus miškus LR Vyriausybės nutarimais perduotoje žemėje per vykmetį dėl to 5,7 % padidėjo dirbtinai įveistų ir atkurtų (kult. k.) medynų plotas, kuris šiuo metu sudaro 38,4 % (nuo viso medyno ploto).

3) VĮ Rietavo miškų urėdijos teritorijos miškingumas augo nuo 37,0 % (2005 m.) iki 37,5 % (2015 m.).

4) Tiksliniai medynai III-IV grupių miškuose sudaro 99,3 %, netiksliniai - 0,7 % tai ilgos ir kryptingos ūkinės veiklos pasekmė.

5) Stabili medynų rūšinė sudėtis (nežiūrint nepalankaus gamtinių – stichinių veiksnių poveikio) su akivaizdžia spygliuočių medynų ploto dalies didėjimo tendencija. Eglynų ir ąžuolynų plotai išliko buvę ir didėja dėl didelės želdinimo apimties ir ugdomųjų kirtimų įtakos.

6) Didėja medynų našumas. Dėl didelio medienos prieaugio, racionalių kirtimų ir tikslesnės apskaitos, viename hektare nustatytas 26 m^3 (nuo 186 m^3 iki 212 m^3) didesnis vidutinis stiebų su žieve medienos tūris. Brandžių medynų tūris viename hektare 2015 m. nustatytas 33 m^3 didesnis (nuo 278 m^3 iki 311 m^3).

7) Pagerėjus želdinimo ir želdinių priežiūros darbų kokybei, ženkliai pagerėjo vykmečio želdinių būklė: geri želdiniai sudaro 63,9 %, patenkinami - 36,9 %, blogi – 0,2 % (2005 m. geri želdiniai sudarė 30,8 % , patenkinami – 66,3 %, blogi ir žuvę – 2,9 % viso vykmečio želdinių ploto). 2006 – 2015 m. įveista ir atkurta daugiau mišrių miško želdinių. Mišrūs vykmečio želdiniai sudaro 67 % viso įveisto ir atkurto ploto. Vis daugiau dėmesio skiriama miško žėliniams.

8) Ugdomieji miško kirtimai atlikti gerai nes visi 2 a. kl. eglynai ir pušynai perėjo į 3 a.kl. ir beveik visi 3a. kl. eglynai perėjo į 4 a. klasę, tai lėmė įvykdytos jaunuolyno ugdymo, retinimo ir einamųjų kirtimų apimtys.

9) Per vykmetį neplynieji pagrindiniai kirtimai viršijo suprojektuotus pagal aprėptą plotą sudarė 25 % (projektuota 23 %). Apie 96 % atvejinių kirtimų paskutiniuoju atveju kirstų medynų plote yra susiformavęs naujas medynas, vadinasi – kirtimų tikslas pasiektas. Didėja atvejiniais ir atrankiniais pagrindiniais miško kirtimais kertamų medynų plotas bei šių kirtimų efektyvumas.

10) Brandžių medynų plotas per vykmetį sumažėjo 238 ha ir sudaro 3762 (iš jų perbrendusių 391). Tačiau tarp brandžių drebulynų yra 59 % perbrendę.

11) Kertant mažiau prieaugio vyko tolydus medienos tūrio kaupimas, todėl III-IV grupių miškuose susikaupė 391 ha perbrendusių medynų plotas, o perbrendę daugiausia minkštųjų lapuočių (drebulynų - 40 %, beržynų - 23 % juodalksnynų – po 13 %), kurių tolimesnis laikymas, dėl medienos kokybės blogėjimo, medynų tvarumo mažėjimo ir prieaugio nuostolio, yra netikslingas.

12) Miškų urėdija sanitarinių kirtimų apimtį viršijo 78 %. Vykdytos sanitarinės būklės priemonės vertinamos teigiamai, operatyviai tvarkė pažeistus medynus. Miškų sanitarinė būklė patenkinama. Miškuose inventorizuota 29,2 tūkst. m^3 sausuolių ir virtelių, iš jų 2 tūkst. m^3 – kertinių miško buveinių sklypuose. Dalis jų – biologinei įvairovei svarbūs medžiai.

13) Urėdijos miškuose funkcionuojanti bendra valstybinė priešgaisrinių priemonių sistema, apimanti stebėjimo, profilaktines ir priešgaisrines saugos priemones, veikė patikimai ir užtikrino savalaikį gaisrų pastebėjimą bei operatyvų jų gesinimą; vidutinis vieno miško gaisro plotas valstybinės reikšmės miškuose – 0,23 ha.

14) Didelį dėmesį miškų urėdija skiria vienam iš savo prioritetų – socialinės miško funkcijos stiprinimui. Poilsiavimo sąlygų miškuose pagerinimui įrengti rekreacijos objektai, kurie nuolat prižiūrimi ir atnaujinami. Vykdo plačią švietėjišką veiklą, aktyviai globoja jaunųjų miško bičiulių būrelius. Miškų urėdijos darbuotojai konsultuoja privačių miškų savininkus. Kasmet vedami mokymo kursai su demonstraciniais plotais.

2. PROJEKTINĖ DALIS

2.1. PROJEKTAVIMO PAGRINDAS IR UŽDUOTIS

Miškotvarkos projektavimo pagrindą suteikia inventorizacijos duomenys apie miško sklypus, miškų grupes ir pogrupius, augavietes, praėjusio vykmečio darbų rezultatus, taip pat miškininkystės normatyvai, valstybinės miškų politikos ir bendrosios ūkio plėtros regione reikalavimai, vietinių miškininkų siūlymai.

Ūkinės veiklos projektavimas vykdytas vadovaujantis LR miškų įstatymu, Saugomų teritorijų įstatymu, Medžioklės įstatymu. Specialiosiomis žemės ir miško naudojimo sąlygomis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1992 m. gegužės 12 d. Nr. 343 „ Dėl Specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų patvirtinimo“, Miškų priešgaisrinės apsaugos taisyklėmis, patvirtintoms LR Vyriausybės 1995 m. balandžio 7 d. nutarimu Nr. 500 „Dėl Miškų priešgaisrinės apsaugos taisyklių patvirtinimo“. Kitais LR aplinkos ministro patvirtintais, ūkinę veiklą reglamentuojančiais dokumentais: Pagrindinių miško kirtimų normos nustatymo metodika, patvirtinta 2008 m. liepos 2 d. įsakymu Nr. D1-362 „Dėl Pagrindinių miško kirtimų normos nustatymo metodikos patvirtinimo“, Miško kirtimų taisyklėmis patvirtintomis 2010 m. sausio 27 d. įsakymu Nr. D1-79 „Dėl Miško kirtimų taisyklių patvirtintomo“, Miško atkūrimo ir įveisimo nuostatais patvirtintais 2008 m. balandžio 14 d. įsakymu Nr. D1-199 „Dėl miško atkūrimo ir įveisimo nuostatų patvirtinimo“ Miško sanitarinės apsaugos taisyklėmis patvirtintomis 2007 m. balandžio 11 d. įsakymu Nr. D1-204 „Dėl Miško sanitarinės apsaugos taisyklių patvirtinimo“ ir ir Nacionaline miškų ūkio sektoriaus plėtros 2012-2020 metų programa patvirtinta LR Vyriausybės 2012 m. gegužės 23 d. nutarimu Nr. 569 „Dėl Nacionaline miškų ūkio sektoriaus plėtros 2012-2020 metų programos patvirtinimo, bei kitais dokumentais ir normatyvais.

Miškotvarkos projektiniai sprendiniai įgalina vykdyti įvairios trukmės miško ūkinės veiklos planavimą: trumpalaikį (iki 5 metų), vidutinės trukmės (10 metų) bei ilgalaikį (20-30 metų). Trumpalaikiam (5 metai) arba operatyviam planavimui (1-2 metai) naudojami ūkinių darbų žinialapiai, darbų eiliškumas, biržių kirtimo metai, nepertraukiamos miškų apskaitos duomenys.

Vidutinės trukmės planavimui – visi miškotvarkos sprendiniai projekto galiojimo laikotarpyje (10 metų) bei numatomi priimti sprendiniai (pagrindinių kirtimų norma, biržių išdėstymas antrajam penkmečiui), kiti galimi pakeitimai atlikus valstybinę projekto priežiūrą, vykdant nepertraukiamą miškų apskaitą.

Ilgalaikiam planavimui apskaičiuota pagrindinių kirtimų norma keliems dešimtmečiams, miško rodiklių pokyčių prognozė, saugomų teritorijų tinklo vystymo, biologinės įvairovės strategija ir kt. dokumentai.

Projektavimo tikslas - yra parengti ir pagrįsti sprendimus dėl ilgalaikių valdos tikslų, kurie turi laiduoti visų miško funkcijų užtikrinimą bei tvarų ir subalansuotą miškų ūkį. Svarbiausi ilgalaikiai tikslai miško valdos mastu – optimalios miško funkcinės struktūros, miško rūšinės sudėties, miško amžiaus struktūros ir erdvinės struktūros palaikymas.

Projektavimo uždaviniai yra nustatyti valdos išteklių naudojimo ir gerinimo apimtį pagal rūšis, laiką, vietą ir projektavimo vienetų lygį apibrėžtu tikslumu.

Projektavimo vienetai - taksacinis sklypas, poūkis ir miško valda.

Taksacinio sklypo lygmenyje priimti šie sprendiniai – pagrindinių kirtimų būdas; miško atkūrimo būdas ir tikslinės medžių rūšys, ugdymo kirtimų rūšis, intensyvumas, iškertamas medienos kiekis, eiliškumas; sanitariniai kirtimai, poilsinių sąlygų gerinimas (kraštovaizdžio formavimas, rekreaciniai želdiniai), medžioklėtvarka (biotechniniai kirtimai, įrenginiai, pašarų

laukeliai ir kt.), biologinės įvairovės išsaugojimo ir gausinimo priemonės, objektų pažymėjimas miškotvarkos medžiagoje, kitos ūkinės veiklos projektavimas ir vykdymas pagal priimtus normatyvus, rekomendacijas ir technologijas.

Poūkio lygmenyje priimti sprendiniai – pagrindinių kirtimų amžiai, amžiaus klasių lentelės, medynų amžiaus klasių ir brandumo grupių plotų nuokrypiai nuo normalių, pagrindinių kirtimų norma, ugdymo kirtimų norma, medynų vidutiniai taksaciniai rodikliai.

Valdos lygmenyje priimti sprendiniai – visų kirtimų metinės apimtys, kirtimų intensyvumą apibūdinantys rodikliai (valdoje ir pagal miškų grupes), pagrindinių kirtimų išdėstymas teritorijoje, biržių sekų formavimas, miško atkūrimo norma, miško sėklinės bazės plėtra, miškų priešgaisrinė apsauga (degumo klasė nustatoma sklypo (ar kvartalo) lygmenyje), medžioklė tvarkos sprendiniai (faunos apskaita, esama ir leistina talpa, želdinių apsaugos priemonės ir kt.), nemedieninių produktų ruoša (galimybės), socialinės miško funkcijos stiprinimas (specialios ūkinės priemonės rekreaciniuose miškuose), biologinės įvairovės išsaugojimo ir gausinimo priemonės.

Projektavimas suderina ūkinės veiklos intensyvumą su vyraujančia miško funkcija projektavimo vienete, todėl, projektuojant miško auginimo, naudojimo ir gerinimo priemones, atsižvelgta į valdos teritorijoje esančias saugomas teritorijas ir jų paskirtį, biologinės įvairovės apsaugos reikalavimus, kertinių buveinių inventorizacijos duomenis, inventorizacijos metu nustatytas retų bei nykstančių augalų ir gyvūnų radavietes bei buveines, vietinės bendruomenės interesus.

Ilgalaikiai valdos ūkio tikslai turi laiduoti visų miško funkcijų užtikrinimą bei tvarų ir subalansuotą miškų ūkį.

2.2. MIŠKŲ URĖDIJOS MIŠKŲ SUSKIRSTYMAS PAGAL TIKSLINĘ FUNKCINĘ PASKIRTĮ

Miško funkcinė struktūra nustatoma pagal valdoje išskiriamų miško grupių ir pogrupių plotus daugiau tiksliam ūkiui organizuoti. Vyraujančios miško funkcijos tampa ilgalaikiais ūkio tikslais ir turi būti plėtojamos, užtikrinant jų tvarų ir visuomenę tenkinantį naudojimą. Miško funkcinė struktūra turi būti optimizuota pagal miškų tvarkymo schemos sprendinius.

Tikslinė miško rūšinė sudėtis nustatoma derinant našumą, augavietėms nustatytas tikslines medžių rūšis, valdoje plėtojamas miško funkcijas, medienos rinkos poreikius bei biologinės įvairovės reikalavimus.

Tikslinė amžiaus struktūra nustatoma plynų kirtimų ūkio formos miškuose, vadovaujantis Aplinkos ministerijos patvirtintais kirtimo amžiais. Įvertinamas poūkių amžiaus klasių realių plotų nuokrypis nuo normalių (idealių). Tikslinė amžiaus struktūra nenustatyta ir nenustatoma I ir II grupių miškams.

Miško erdvinė struktūra yra formuojama priklausomai nuo atitinkamoje ploto dalyje vyraujančios funkcijos (miškų grupės). Medienai auginti skirtuose (IV miškų grupė) ir apsauginiuose (III miškų grupė) miškų masyvuose siekiama $\geq 95\%$ jų miškingumo, formuojami našūs, maksimalaus skalsumo medynai. Plynų kirtimų ūkio formos miške gali būti formuojamos medynų sekos. Pirmosios grupės miškuose erdvinė struktūra nereguliuojama.

Miškininkavimo ir miško išteklių naudojimo pagrindas yra miškų suskirstymas miškų grupėmis ir tikslinės paskirties miškų pogrupiais. Miškai suskirstyti į grupes ir pogrupius vadovaujantis LRV nustatyta tvarka ir normatyvais. Detaliau miškų grupės pateiktos 1 skyriuje.

Atsižvelgiant į miškų priskyrimą miškų grupėms, nustatyti šie ūkininkavimo tikslai:

- IIA grupės miškams – išsaugoti arba atkurti miško ekosistemas ar atskirus jų komponentus;
- IIB grupės miškams – formuoti ir išsaugoti rekreacinę miško aplinką;

• III grupės miškams – formuoti produktyvius medynus, galinčius atlikti dirvožemio, oro, vandens, žmogaus gyvenamosios aplinkos apsaugos funkcijas;

• IV grupės miškams – laikantis aplinkosaugos reikalavimų, formuoti produktyvius medynus, nepertraukiamai tiekti medieną.

Miškų urėdijos miškų suskirstymas į miškininkavimo ir miško išteklių naudojimo grupes (miškų grupes ir pogrupius) pateiktas 1.3.3 poskyryje.

2.3. MEDIENOS RUOŠA

2.3.1. PAGRINDINIAI KIRTIMAI

Pagrindinių kirtimų normai apskaičiuoti III ir IV grupių miškuose taikomi kirtimo amžiai, o II grupės miškuose vykdomiems neplyniems pagrindiniams kirtimams - gamtinės brandos amžiai, kurie nurodyti Pagrindinių miško kirtimų taisyklėse (2.1. lentelė).

MINIMALŪS MEDYNŲ PAGRINDINIŲ KIRTIMŲ IR GAMTINĖS BRANDOS AMŽIAI

2.1. lentelė

Vyraujančios medžių rūšys	IV grupės miškai	III grupės miškai	Gamtinės brandos (pagrindinių-atkuriamųjų kirtimų II grupės miškuose) amžiai, m.
Pušis, maumedis, uosis, klevas, guoba	101	111	171
Eglė	71	81	121
Ąžuolas	121	141	201
Beržas, juodalksnis	61	61	91
Liepa, skroblas	61	71	91
Drebulė, tuopa	41	41	81
Baltalksnis, blindė, gluosnis	31	31	51

Pastaba: Privačiuose IV grupės miškuose baltalksnynų, blindynų, gluosnynų ir grynųjų drebulynų kirtimo amžius neribojamas.

Pagrindinių kirtimų norma apskaičiuota pagal aplinkos ministro 2008-07-02 įsakymu Nr. D1-362 patvirtintą metodiką. Skaičiuojant kirtimų normą amžiaus klasių metodu (III grupės – apsauginiams ir IV grupės – ūkiniams miškams), naudojamas OPTINA matematinis modelis. Ploto norma skaičiuojama trims dešimtmečiams. Ploto norma skaičiuojama plyno kirtimo ploto ekvivalentu, atitinkančiu medynų plotui su vidutiniu medžių stiebų tūriu nagrinėjamai miško valdai. Tūrio norma apskaičiuojama ploto normą sudauginus iš kirstinų medynų kirstinų medžių likvidinės (prekinės) medienos tūrio 1 ha.

Skaičiuojant kirtimų normą II grupės (apsauginiams ir rekreaciniams) miškams, kirstinų, t.y. pasiekusių gamtinę brandą, medynų tūris dalijamas iš kirtimo periodo, kuris ąžuolynams yra 30 metų, pušynams, eglynams, uosynams – 20 metų, kitoms medžių rūšims – 15 metų. Esant dideliam pažeistų ir džiūstančių medynų kiekiui, papildomai yra skaičiuojama kirtimų dėl blogos medynų būklės biržė, dalijant tokių medynų plotą iš jų iškirtimo periodo trukmės.

Į kirtimo normos skaičiavimus neįtraukti brandūs Va ir žemesnio boniteto spygliuočių bei V ir žemesnio boniteto lapuočių medynai, ypatingos apsaugos sklypai (brandūs medynai, kuriuose inventorizuotos kertinės miško buveinės ir medynai, esantys saugomų paukščių lizdaviečių

apsaugos zonose). Taip pat į biržės skaičiavimus neįtraukiamas perspektyvus eglės antras ardas, kurio skalsumas ne mažesnis kaip 0,4, o amžius ne didesnis kaip 50 metų.

5A, 5B bonitetų brandūs pušynai	183	24,2 t.m
5,5A, 5B bonitetų brandūs lapuočių medynai	3,8	0,09 t. m^3
Ypatingos apsaugos sklypai	265,4	69,9 t. m^3
Iš viso nekirstino ploto/tūrio	452,2 ha	99,3 t. m^3

Pagrindinių miško kirtimų norma 2014-2018 metams patvirtinta aplinkos ministro 2013-07-25 įsakymu Nr. D1-570. Pagal šį įsakymą VĮ Rietavo miškų urėdijai leidžiama iškirsti 235 ha pagal ekvivalentinį brandžių medynų plotą ir 64,1 tūkst. ktm pagal iškertamą likvidinį stiebų medienos tūrį.

Atlikus 2015 m. VĮ Rietavo miškų urėdijos inventorizaciją, pagal minėtą metodiką perskaičiuota kirtimo norma (2.4. lentelė). Skaičiavimui naudoti eksploatacinio fondo rodikliai (palyginti su 2005 m. inventorizacijos duomenimis) pateikti 2.2. lentelėje pagal miškų grupes , o 2.3. lentelėje - pagal vyraujančias medžių rūšis.

PASKUTINĖS AMŽIAUS KLASĖS IKI BRANDŽIŲ MEDYNŲ IR BRANDŽIŲ MEDYNŲ PLOTAS, VIDUTINIS BRANDŽIŲ MEDYNŲ AMŽIUS IR TŪRIS 1HA PAGAL MIŠKŲ GRUPES

2.2. lentelė

	Paskutinės amžiaus klasės iki brandžių medynų plotas, ha	Brandžių medynų plotas, ha	Plynai ir paskutiniu atveju per vykmetį iškirstas plotas, ha	Vidutinis brandžių medynų		Optina I dešimt-metis	Optina II dešimt-metis
				Tūris 1 ha	Amžius		
III grupė							
2005	122	148		255	85	11	15
2015	159	169	129	318	85	15	13
IV grupė							
2005	2094	3536		284	77	254	233
2015	1971	3597	2343	316	80	259	211
III+IV grupės							
2005	2216	3684		283	78	265	248
2015	2130	3766	2472	316	80	274	224

Brandžių medynų plotas (III + IV) miškų grupių miškuose per vykmetį padidėjo 82 ha (2.2 lentelė). Paskutinės amžiaus klasės iki brandžių medynų plotas per tą patį laikotarpį III miškų grupės miškuose padidėjo 37 ha, o IV miškų grupės miškuose medynų plotas sumažėjo 123 ha.

Brandžių medynų tūriai(III + IV) miškų grupės miškuose padidėjo nuo 283 m³ iki 316 m³ (11 %). Bendras III-IV miškų grupės valstybinės reikšmės miškų eksplotacinio fondo brandžių medynų tūrių prieaugis nuo 7,09 m^3/ha iki 7,36 m^3/ha.

EKSPLOATACINIO FONDO MEDYNŲ VIDUTINIS AMŽIUS IR VIDUTINIS TŪRIS 1 ha

2.3. lentelė

Metai	Rodiklis	Medžių rūšys									Iš viso
		P	E	Ą	Sb	B	J	D	Bt	L	
III grupė											
2005 m.	Vidutinis tūris 1 ha	320	272	264	-	243	269	284	181	-	**261**
	Vidutinis amžius	150	97	153	-	71	68	62	39	-	**85**
2015 m.	Vidutinis tūris 1 ha	324	327	260	-	277	335	403	159	-	**318**
	Vidutinis amžius	148	91	160	-	74	74	66	37	-	**85**
IV grupė											
2005 m.	Vidutinis tūris 1 ha	252	297	278	191	268	286	298	182	-	**283**
	Vidutinis amžius	126	82	154	69	71	72	58	41	-	**77**
2015 m.	Vidutinis tūris 1 ha	258	331	262	211	295	331	375	204	260	**316**
	Vidutinis amžius	121	85	143	70	72	72	65	40	85	**80**

Visi eksploatacinio fondo medynų tūriai III ir IV miškų grupės miškuose padidėjo, išskyrus III m. g. baltalksnynus ir III-IV m.g. ąžuolynus kuriuose tūris sumažėjo. Ąžuolynuose tūris sumažėjo dėl jų džiūvimo, ir vykdant sanitarinius kirtimus jie tapo retesni.

III miškų grupės miškuose vidutinis medynų tūris padidėjo nuo 261 m³/ha iki 318 m³/ha skirtumas 57 m³ (18 %) (2.3 lentelė). IV miškų grupės miškuose vidutinis medynų tūris padidėjo nuo 283 m³/ha iki 316 m³/ha skirtumas 33 m³ (11 %). Priežastys dėl kurių atsirado tūrių pokytis: miškų urėdijos vykdomos ūkinės veiklos, padidėjęs brandžių medynų inventorizacijos tikslumas, pasikeitė II medyno ardo išskyrimo normatyvai.

Vidutinis brandžių medynų amžius didėja, ir artėja prie perbrendusių medynų amžiaus ribos, o kai kurių medžių rūšių medynai jau ir pasiekė perbrendusių medynų amžių. Vidutinis visų brandžių medynų amžius padidėjo 5 metais, blogiausia padėtis su drebulynais, III ir IV miškų grupėje amžius padidėjo 7 metais (nuo 58 iki 65).

Didėjantis brandžių drebulynų vidutinis amžius skatina intensyvinti pagrindinius kirtimus šiame poūkyje.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos miškų įstatymo 14 straipsnio 6 dalimi. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2013 m. balandžio 10 d. nutarimu Nr. 304 „Dėl metinės pagrindinių miško kirtimų normos valstybiniuose miškuose 2014-2018 metams patvirtinimo“ ir Pagrindinių miško kirtimų normos nustatymo metodikos, patvirtintos Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2008 m. liepos 2 d. įsakymu Nr. D1-362 „Dėl pagrindinių miško kirtimų normos nustatymo metodikos patvirtinimo“ 25 punktu: patvirtinta metinė pagrindinių ir tarpinių miško kirtimų norma valstybės įmonėms miškų urėdijoms 2014-2018 metams. Kasmet VĮ Rietavo miškų urėdijos miškuose leista iškirsti 235 ha ekvivalentinį brandžių medynų plotą (64,1 tūkst., m^3 likvidinės stiebų medienos).

Kirtimų norma amžiaus klasių metodu skaičiuota II-IV grupių miškams, naudojant OPTINA matematinį modelį. Kirtimų normai apskaičiuoti II-IV grupių miškuose taikytas pagrindinių kirtimų amžius, nustatytas Miško kirtimų taisyklėse, patvirtintose Aplinkos ministro 2010 m. sausio 27 d. įsakymu Nr. D1-79. Į pagrindinių miško kirtimų normos skaičiavimus neįtraukti: Va ir žemesnio

boniteto brandūs spygliuočių medynai, V ir žemesnio boniteto brandūs lapuočių medynai, ypatingos apsaugos (saugomų paukščių lizdaviečių apsaugos zonų, kertinių miško buveinių, paveldo objektų, kitų objektų) sklypai, neplynais pagrindiniais kirtimais kertamuose medynuose nekirstinos medienos tūris.

Metinė pagrindinių kirtimų apimtis priklauso nuo esamos medynų amžiaus struktūros, brandžių medynų kiekio ir būklės, medyno našumo ir kitų.

Pagal OPTINA matematinį modelį apskaičiuota (dviejų dešimtmečių ploto vidurkis) ploto norma lygi 250 ha ir skiriasi nuo patvirtintos 2014-2018 metams (235 ha) per 15 ha, tai yra daugiau kaip 6 %. Vadovaujantis anksčiau minėta Pagrindinių miško kirtimų normos nustatymo metodikos 16 punktu nustatytos bendros kirtimo normos koreguoti nereikia, tačiau kirtimo normą pagal atskiras medžių rūšis būtina, nes brandūs medynai pagal OPTINA modelį būtų iškertami drebulynai per 24 metus, nors 59 % brandžių drebulynų yra perbrendę ir didelė tikimybė, kad didžioji dalis bus pažeista vidaus puvinio. Brandžius beržynus kirstume per 18 metų.

Todėl siūlau pagal modelį Optina apskaičiuotą metinę biržę koreguoti pagal LR Aplinkos ministro 2013-07-25 įsakymu Nr. D1-570 patvirtinta 2014 - 2018 metams pagrindinių kirtimų norma.

PAGRINDINIŲ KIRTIMŲ METINĖ APIMTIS

2.4. lentelė

Medynai	III grupė			IV grupė			Iš viso		Metų skaičius, per kurį iškertami brandūs medynai
	Plotas, ha	Tūris tūkst. m^3		Plotas, ha	Tūris tūkst. m^3		Plotas, ha	Likvid-tūris tūkst. m^3	
		Bendras	Likvidinis		Bendras	Likvidinis			
Pušynai (2014-2018 pat.)	-	-	-	-	-	-	10	2,2	22
Pušynai (optina)	-	-	-	14	3,8	3,1	14	3,1	15
Pušynai (koreguotina)	-	-	-	10	2,7	2,2	10	2,2	22
Pušynai (II p.aprobuota)	-	-	-	-	-	-	10	2,2	22
Eglynai (2014-2018 pat.)	-	-	-	-	-	-	103	31,8	15
Eglynai (optina)	6	2,0	1,6	110	36,4	29,8	116	31,4	13
Eglynai (koreguotina)	6	2,0	1,6	89	29,5	24,1	95	25,7	16
Eglynai (II p. aprobuota)	-	-	-	-	-	-	95	29,3	16
Ąžuolynai (2014-2018 pat.)	-	-	-	-	-	-	1	0,2	29
Ąžuolynai (optina)	-	-	-	1	0,3	0,2	1	0,2	29
Ąžuolynai (koreguotina)	-	-	-	1	0,3	0,2	1	0,2	29
Ąžuolynai (II p. aprobuota)	-	-	-	-	-	-	1	0,2	29
Beržynai (2014-2018 pat.)							65	15,9	16
Beržynai (optina)	4	1,1	0,9	54	15,9	12,2	58	13,1	18
Beržynai (koreguotina)	4	1,1	0,9	61	17,9	13,8	65	14,7	16
Beržynai (II p. aprobuota)							63	15,4	16
Juodalksnynai (2014-2018 pat.)							31	7,7	19
Juodalksnynai (optina)	2	0,7	0,5	39	12,9	10,1	41	10,6	14
Juodalksnynai (koreguotina)	2	0,7	0,5	33	10,9	8,5	35	9,0	16
Juodalksnynai (II p. aprobuota)							34	8,6	16
Drebulynai (2014-2018 pat.)		-					16	4,8	16
Drebulynai (optina)	1	0,4	0,3	10	3,7	3,0	11	3,3	24
Drebulynai (koreguotina)	1	0,4	0,3	21	7,8	6,6	22	6,9	12
Drebulynai (II p. aprobuota)		-					23	6,9	12
Baltalksnynai (2014-2018 pat.)							9	1,5	10
Baltalksnynai (optina)	1	0,2	0,1	8	1,6	1,3	9	1,4	10
Baltalksnynai (koreguotina)	1	0,3	0,1	6	1,2	1,0	7	1,1	12
Baltalksnynai (II p. aprobuota)							9	1,5	10
Iš viso (2014-2018 patvirtinta)							235	64,1	16
Iš viso (optina)	14	4,4	3,4	236	74,6	59,7	250	63,1	15
Iš viso (koreguotina)	14	4,4	3,4	221	70,3	56,7	235	59,8	16
Iš viso (II p. aprobuota)							235	64,1	16
Spygl. (2014-2018 pat.)							113	34,0	16
Spygl. (optina)	6	2,0	1,6	124	40,2	32,9	130	34,5	14
Spygl. (koreguotina)	6	2,0	1,6	99	32,2	26,3	105	27,9	17
Spygl. (II p. aprobuota)							105	31,5	16
Kietųjų.lap. (2014-2018 pat.)							1	0,2	29
Kietųjų.lap. (koreguotina)				1	0,3	0,2	1	0,2	29
Kietųjų lap. (koreguotina)				1	0,3	0,2	1	0,2	29
Kietųjų.lap. (II p. aprobuota)							1	0,2	29
Minkšt. lap. (2014-2018 pat.)							121	29,9	16
Minkšt. lap. (optina)	8	2,4	1,8	111	34,1	26,6	119	28,4	16
Minkšt. lap. (koreguotina)	8	2,4	1,8	121	37,8	30,2	129	31,7	15
Minkšt. lap. (II p. aprobuota)							129	32,4	15

LR aplinkos ministro patvirtinta pagrindinių kirtimų norma 2014-2018 metams.

Pagrindinių kirtimų norma apskaičiuota pagal OPTINA modelį (I ir II dešimtmečio vidurkis).

LVMI koreguota pagrindinių kirtimų norma pagal 2015 m. inventorizuotų brandžių medynų tūrį, nekeičiant LR aplinkos ministro patvirtinta pagrindinių kirtimų norma 2014-2018 metams ekvivalentinio ploto.

Miškotvarkos mokslinės – techninės tarybos aprobuota miško naudojimo metinė apimtis 2016-2025 metų laikotarpiui.

Priėmus kirtimo normą miškų urėdijai, girininkijoms kirtimų apimtys išdėstytos proporcingai esamam brandžių medynų tūriui (2.5. lentelė).

Apskaičiuota metinė pagrindinių kirtimų apimtis pagal girininkijas yra nevienoda. Didžiausia metinė pagrindinių kirtimų apimtis, kurią nulėmė didelis III ir IV miškų grupių brandžių medynų kiekis, numatyta Žadvainių girininkijoje (13,2 tūkst. m^3) ir Tenenių (9,35 tūkst. m^3). Mažiausia metinė pagrindinių kirtimų apimtis, kurią apsprendė medynų amžiaus struktūra ir mažas girininkijos teritorijoje esamas valstybinės reikšmės miškų plotas, nustatytas Kaltinėnų (3,33 tūkst. m^3) girininkijoje.

APSKAIČIUOTA METINĖ PAGRINDINIŲ KIRTIMŲ APIMTIS PAGAL GIRININKIJAS

(likvidinis tūris, tūkst. m^3)

2.5. lentelė

Girininkija	P	E	Ą	B	J	D	Bt	Iš viso
Skroblės	0,76	4,99	-	1,44	1,27	0,21	0,3	**8,97**
Tverų	0,38	4,26	-	3,22	0,62	0,66	0,1	**9,24**
Judrėnų	0,02	1,73	0,02	1,28	1,35	0,72	0,1	**5,22**
Žadvainių	0,32	5,70	-	2,88	2,17	2,01	0,18	**13,26**
Girėnų	0,57	3,85	-	1,54	1,52	0,93	0,2	**8,61**
Labardžių	0,02	3,07	-	1,94	0,31	0,38	0,32	**6,05**
Tenenių	0,08	4,2	-	2,21	1,27	1,42	0,2	**9,38**
Kaltinėnų	0,05	1,50	0,18	0,89	0,09	0,56	0,1	**3,37**
Iš viso	**2,2**	**29,3**	**0,2**	**15,4**	**8,6**	**6,9**	**1,5**	**64,1**

Pagrindinių kirtimų normos išdėstymas. Pagrindinių miško kirtimų biržių projektavimo tikslas yra miško valdos teritorijoje išdėstyti biržės pagal valdai nustatytą metinę pagrindinių miško kirtimų normą (su nukrypimais leistinose ribose). Projektas turi užtikrinti nepertraukiamą ir racionalų miško išteklių naudojimą, efektyvų miško atkūrimą.

Biržės teritorijoje išdėstytos, vadovaujantis Miško kirtimų taisyklėmis (2010 m. sausio 27 d. Nr. D1-79 aktuli redakcija 2015 m. rugsėjo 30 d. Nr. D1-690), pagal kurias parinkti biržių pločiai, šliejimo laikas, maksimaliai leistini plynų kirtimų plotai. Kirstinų medynų sąrašas sudarytas duomenų bazės pagrindu. Į šį sąrašą įtraukti III ir IV grupių kirtimo amžiaus medynai, taip pat stipriai pažeisti, neperspektyvūs medynai, kirstini pagal būklę.

Kirtimų planas sudarytas pirmajam vykmečio penkmečiui, 2017 – 2021 metams. Po 5 metų, apibendrinus įvykdytus kirtimus, aktualizavus duomenų bazę miškotvarka parengs kirtimų projektą 2022 – 2026 metams.

Biržių išdėstymo projektas pagal kirtimo metus ir atkūrimo būdus aptartas miškų urėdijoje, dalyvaujant miškų urėdijos specialistams (žr. protokolą dokumentų priede). Rengiant biržių išdėstymo teritorijoje projektą, atsižvelgta į esamas saugomų paukščių lizdavietes, kertines miško buveines, saugomus gamtos ir kultūros paveldo objektus. Suprojektuotos biržės pažymėtos miško kvartalų žemėlapyje, pagrindinių kirtimų žinialapiai pateikti girininkijų aiškinamuose raštuose.

2017–2021 metams suprojektuotos biržės pagal miškų grupes, vyraujančias medžių rūšis, plynai ir neplynai kertamų medynų charakteristika pateikta 14-16 prieduose. Suprojektuota metinė biržė pirmajam penkmečiui yra 282 ha – 63,8 tūkst./m^3 likvdinės medienos (2.6 lentelė). Ji yra 47 ha arba 16 % didesnė pagal plotą už apskaičiuotą pagrindinių kirtimų apimtį. Didesnį kirstinų medynų plotą lėmė neplynai kertamų medynų plotas ir I penkmetyje projektuojamų kirsti mažesnio skalsumo perbrendusių medynų.

SUPROJEKTUOTOS PAGRINDINIŲ KIRTIMŲ BIRŽĖS PALYGINIMAS SU APSKAIČIUOTA KIRTIMO APIMTIMI

2.6. lentelė

Poūkių grupės, poūkiai	Apskaičiuota		Suprojektuota		Procentai nuo apskaič. ploto	Procentai nuo apskaič. tūrio
	ha	tūris	ha	tūris		
Spygliuočiai	**105**	**31,5**	**130**	**31,3**	**124**	**100**
Pušynai	10	2,2	11	2,2	110	100
Eglynai	95	29,3	119	29,2	125	100
Kietieji lapuočiai	**1**	**0,2**	**1**	**0,2**	**100**	**100**
Ąžuolynai	1	0,2	1	0,2	100	100
Minkšt. lapuočiai	**129**	**32,4**	**154**	**32,6**	**117**	**101**
Beržynai	63	15,4	79	15,4	124	100
Juodalksnynai	34	8,6	36	8,6	106	100
Drebulynai	23	6,9	27	7,1	113	103
Baltalksnynai	9	1,5	12	1,5	133	100
Iš viso	**235**	**64,1**	**285**	**64,1**	**120**	**100**
II grupė	-	-	3	0,3		
III grupė	14	3,8	14	2,7	100	71
IV grupė	221	60,3	268	61,1	121	101

Pastaba: apskaičiuotas ir suprojektuotas iškirsti likvidinės medienos kiekis parodytas be biologinės įvairovės išsaugojimui paliekamo medienos kiekio biržėje.

Pagal plotą suprojektuota biržė nuo paskaičiuotos skiriasi kai kurioms rūšims daugiau, priklausomai nuo kertamų neplynai medynų ploto. Pavyzdžiui, kad iškirsti priimtą normą eglynuose (29,3 t.m^3), vietoj 95 ha teko suprojektuoti biržę 119 ha plote, nes vietoje eksplotacinio fondo tūrio 275 m^3 hektare pušynų biržėse bus kertama vienu atveju 245 m^3 iš to kiekio neplynai 128 m^3. Tai pat kiek daugiau ploto apima beržynų ir baltalksnynų biržės.

Medienos tūrio skirtumas tarp apskaičiuotos kirtimų apimties ir suprojektuotos biržės pagal poūkius yra nedidelis (nuo 0 iki + 3 % lapuočiams, ir 0 % spygliuočiams).

Pagrindinio naudojimo kirtimų dalis IV grupės miškuose sudarys po 94,0 % pagal plotą ir 95,3 % – pagal iškertamos medienos tūrį, III grupės miškuose, atitinkamai – 4,9 % ir 4,2 %, II grupės miškuose – 1,1 % ir 0,5%.

Didžioji dalis (49%) kertamų plynai medynų yra vidutinio skalsumo (0,6-0,7), tankūs (0,8 ir didesnio sk.) medynai sudaro per 34 %, reti (0,3-0,5 sk.) – apie 17 %. (18 priedas) Per I penkmetį, pagrindiniais plynaisiais ir atvejinių kirtimų paskutiniuoju atveju suprojektuota iškirsti 172 ha brandžių 0,3-0,4 skalsumo medynų.

Nustatant kirtimo būdą, kuris apsprendė plynųjų ir neplynųjų (atvejinių) pagrindinių kirtimų santykį, atsižvelgta į miškų grupę ir pogrupį, augavietės sąlygas, esamo ir būsimo (tikslinio) medyno sudėtį, struktūrą ir selekcinę vertę, esamą žemutinį ardą bei atkūrimo būdą (32-33 pav.). Pagrindiniais plynaisiais kirtimais per I penkmetį planuojama iškirsti 1112,1 ha medynų, kasmet

222 ha, iškertant iš 1 ha vidutiniškai po 257 m^3 likvidinės medienos. Tokie kirtimai IV grupės miškuose sudarys 96 % pagal plotą ir 96 % pagal iškertamos medienos tūrį.

III grupės miškuose suprojektuoti plynieji pagrindiniai kirtimai pagal plotą sudarys 4 % , o pagal iškertamos medienos tūrį – 4 %. Pirmajame penkmetyje III grupės miškuose plynaisiais pagrindiniais kirtimais suprojektuota kasmet vidutiniškai iškirsti po 9,4 ha medynų, daugiausia vidutinio (0,6-0,7) skalsumo eglynų ir beržynų. Iš 1 ha projektuojama iškirsti vidutiniškai po 190 m^3 likvidinės medienos.

Pagrindiniais neplynaisiais (atvejiniais) kirtimais per I penkmetį projektuojama iškirsti 314 ha medynų (22 proc. visų pagrindinių kirtimų pagal plotą), kasmet vidutiniškai 63 ha. Iš vieno hektaro neplynaisiais pagrindiniais kirtimais projektuojama iškirsti po 111 m^3 likvidinės medienos, iš jos – pagal miškų grupes: II –112 m^3, III – 81 m^3, IV – 113 m^3.

Miškų urėdijos miškuose suprojektuotus neplynuosius kirtimus sudarys atvejiniai (dviejų, trijų atvejų, grupiniai ir ilgalaikiai) ir atrankiniai kirtimai. Šiais kirtimais III-IV grupių miškuose projektuojama apimti 21,3 % viso pagrindiniais kirtimais kertamo ploto ir 10 % viso iškertamos likvidinės medienos tūrio. II grupės miškuose šie kirtimai sudarys 100 %, III – 33 %, IV – 21 % visų pagrindinių kirtimų pagal plotą.

Didžiąją suprojektuotų atvejinių kirtimų dalį sudarys supaprastinti atvejiniai kirtimai (30 %), ilgalaikiai atvejiniai kirtimai – 6 %, grupiniai atvejiniai – 12 % ir paskutinis atvejinių pagrindinių miško kirtimų atvejis – apie 46 % visų atvejinių kirtimų ploto.

Supaprastinti atvejiniai kirtimai numatyti daugiausia dviardžiuose ar su pomiškiu minkštųjų lapuočių medynuose, ilgalaikiai atvejiniai (apie 6 proc. kirstino ploto) – brandžiuose mišriuose eglynuose ir beržynuose, kuriuose yra nebrandžių medžių, pirmuoju ar pirmaisiais kirtimų atvejais kertant brandžius medžius.

Atvejiniai pagrindiniai kirtimai medynuose su perspektyviais žemutiniais ardais (spygliuočių ir kietųjų lapuočių pomiškiu, II ardu) sudarys apie 50 % šių kirtimų ploto, medynuose be perspektyvių žemutinių ardų – 50 %. Atvejiniai kirtimai pušynuose sudarys apie 10 %, beržynuose - 30 % drebulynuose – 10 %, eglynuose – 41 %.

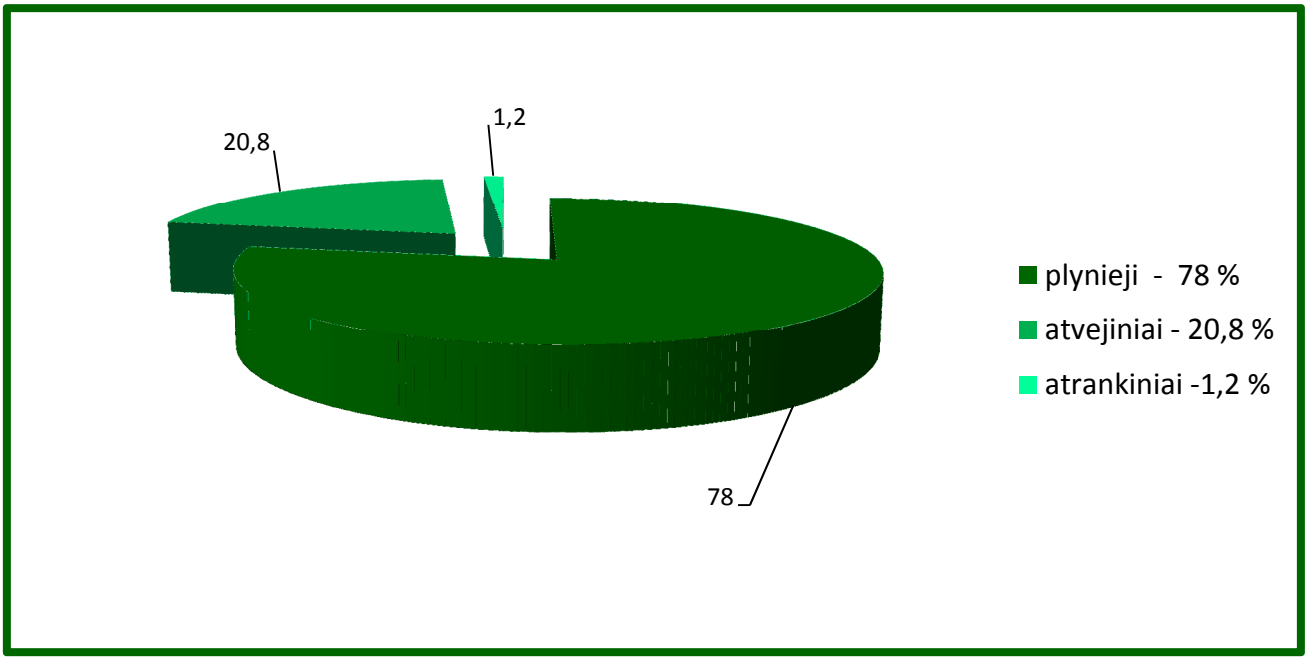

30 pav. Pagrindinių kirtimų būdai (plotas, %)

Pagal kirtimų būdą, plyni kirtimai pagal plotą sudarys 78 %, atvejiniai – 20,8 %, atrankiniai – 1,2 % (31 pav.) visos pagrindinių kirtimų apimties.

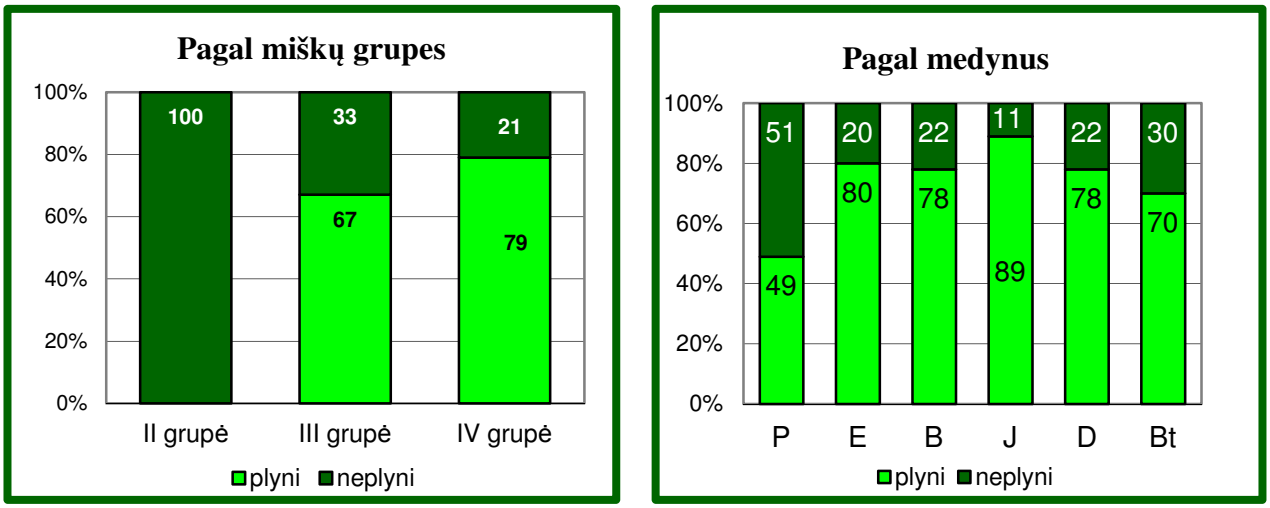

31 pav. Plynų ir neplynų kirtimų santykis pagal plotą

Plačiausiai neplynieji pagrindiniai kirtimai numatyti taikyti pušynuose, kur jie apims 51 % pagrindiniais kirtimais kertamų medynų. Juodalksnynuose šie kirtimai sudarys 11 %, baltalksnynuose – 30 %, eglynuose – 20 %, beržynuose – 22 %, drebulynuose – 22 % viso šiuose medynuose pagrindiniais kirtimais apimamo ploto. Mažiausiai atvejiniais kirtimais bus kertama juodalksnynuose.

Atvejinių kirtimų apimtis, kurią, kaip jau rašyta, nulėmė medynų rūšinė sudėtis, perspektyvių žemutinių ardų, medžių rūšių su skirtingu kirtimo amžiumi buvimas, miškų grupės, augavietės sąlygos, saugomos teritorijos ir kt., atskirose miškų urėdijos girininkijose nevienoda. Jeigu šie kirtimai pagal plotą Girėnų girininkijoje sudarys apie 30 %, Labardžių – 30 %, Kaltinėnų – 25 %, tai Tverų girininkijoje – tik 14 % ir Žadvainių – 16 %.

Į pirmojo penkmečio biržes, buvo stengtasi įtraukti kuo daugiau III-IV miškų grupių vienaardžių 0,3-0,4 skalsumo (167 ha) ir perbrendusių medynų (237 ha), iš jų: 35 % perbrendusių drebulynų, 17 % -juodalksnynų, 26 % - beržynų, 12 % - eglynų.

Antrajam penkmečiui kirstini liko tik tie 0,3-0,4 skalsumo ir perbrendę medynai, kurie dėl biržių šliejimo negalėjo būti iškirsti pirmajame penkmetyje.

Pavieniai medžiai. Inventorizuota 27,0 tūkst. m^3 pavienių medžių, iš jų 4,9 tūkst. m^3 neapaugusioje miško žemėje. Tarp inventorizuotų pavienių medžių vyrauja pavieniai juodalksniai (26 %),kitos medžių rūšys pasiskirsto sekančiai: beržai (18 %), pušys (16 %), ąžuolai (16 %), eglės (15 %), , drebulės (5 %) ir baltalksniai (1 %). Pavienio medžio sąvoka išliko tik miškotvarkos darbų instrukcijoje. Kituose dokumentuose – tai biologinei įvairovei svarbūs medžiai, sėkliniai medžiai, priedangos medžiai. Kadangi šių medžių funkcijos įvairios, tai jų kirtimas neprojektuojamas. Pavienių medžių kirtimo tikslingumą reikia spręsti konkrečiuose sklypuose, atsižvelgiant į biologinės įvairovės išsaugojimo, kraštovaizdžio ir rekreacijos aspektus.

Kirstinų brandžių medžių nebrandžiuose medynuose. Miško kirtimų taisyklėse (2015) nebrandžiuose medynuose (įvairiaamžiuose ir vienaamžiuose) įteisinti atrankiniai pagrindiniai kirtimai, iškertant medžius, pasiekusius nustatytą kirtimo amžių. Medyno bendras skalsumas po atrankinių turi būti ne mažesnis kaip 0,6. Esant neplynų kirtimų poreikiui, tokių galimų kirsti atrankinių (neplynų) kirtimų yra 318 ha, (galimų kirtimų sąrašas pateikiamas girininkijų

aiškinamuose raštuose). Tokių galimų kirsti brandžių medžių yra 12013 m^3, vyrauja drebulės (50 %), beržai (26 %), ir baltalksniai (24 %).

2.3.2. MEDYNŲ UGDOMIEJI KIRTIMAI

Ugdomieji kirtimai yra viena iš svarbiausių miško ūkinių priemonių ūkiškai vertingiems produktyviems ir atspariems medynams išauginti.

Ugdymo kirtimai projektuoti pagal algoritmą, sudarytą vadovaujantis Miško kirtimų taisyklėmis (2015), atsižvelgiant į priimtą miško auginimo strategiją. Medynai suskirstyti pagal rūšinę sudėtį į grupes, kiekvienai grupei priimant minimalų skalsumą, skirtą ugdymui, ir skalsumą iki kurio galima medyną išretinti. Skirtumas tarp faktinio medyno skalsumo ir paliekamo po kirtimo parodo galimą iškirsti tūrį sklype (m^3) ir kirtimo intensyvumą (%). Taksatoriai projektuoja ugdymo kirtimus atskirais atvejais, ypač jaunuolynų ugdymą, arba taiko ugdymo kirtimų apribojimus - dėl galimos žvėrių žalos, kenkėjų židiniuose, kai ugdymai atlikti neseniai arba vizualiai ugdymas nebūtinas dėl normatyvino medžių skaičiaus. Tuomet iškertamas tūris nustatytas pagal taksatoriaus nurodytą iškirtimo procentą.

Retinimų ir einamųjų miško kirtimų intensyvumas nustatytas vadovaujantis ugdytino medyno rodikliais, pirmoje eilėje skalsumu ir Taisyklių 5 priede nurodytu medyno mišrumu ir skalsumu, iki kurio medyną leidžiama išretinti. Skirtumas tarp faktinio medyno skalsumo ir paliekamo po kirtimo, parodo galimą iškirsti tūrį sklype (m^3) ir kirtimo intensyvumą (%). Jaunuolynų ugdymas projektuojant, bet kokio skalsumo medynuose, kai tikslinių medžių rūšių jaunuolynai auga po nepageidaujamų medžių ar krūmų lajomis arba kai pradeda stelbti ar čaižyti tikslinių rūšių medžius. Ugdomaisiais kirtimais formuojant pamiškes (iki 25 m pločio), jaunuolynus leidžiama išretinti iki 0,4 skalsumo, vyresnius medynus - iki 0,5 skalsumo.

Visi retinimo amžiaus minkštųjų lapuočių medynai, su likusiais po laja perspektyviais želdiniais, numatyti ugdyti ardų formavimo principu. Projektuojami ugdyti medynai surašyti į ugdomųjų kirtimų žiniaraštį pagal ugdomųjų kirtimų rūšį. Jame nurodyta kiekvieno medyno rūšinė sudėtis, amžius, skalsumas, augavietė, bendras ir iškertamos medienos tūriai, ugdymo eiliškumas, nors pastarasis rodiklis Miškų kirtimų taisyklėse ir nenumatytas, bet jis iš dalies parodo esamą ugdytinų medynų būklę.

Miškininkystės požiūriu ugdytini medynai, jų pasiskirstymas pagal vyraujančias medžių rūšis, medynų skalsumą ir ugdymo eiliškumą pateiktas 2.7. lentelėje.

SUPROJEKTUOTI UGDOMIEJI KIRTIMAI

2.7. lentelė

Rodikliai	Retinimai	Einamieji	Iš viso
1. Ugdymo amžiaus medynų plotas	3279,0	4561,5	7840,5
2. Suprojektuotas ugdyti plotas	1917,0	1586,7	3503,7
3. % nuo ugdymo amžiaus medynų ploto	58	35	93
4. Suprojektuotas iškirsti tūris, tūkst. m^3	63,386	88,746	152,132
5. % nuo bendro sklypo tūrio	20	18	38
6. Iškirstinas tūris valksmuose, tūkst. m^3	18,515	21,089	39,604
7. Iškirstinas visas tūris, tūkst. m^3	81,901	109,835	191,736
8. Iškirstinas likvidinis tūris, tūkst. m^3	59,247	92,604	151,851
9. Iškirstinas tūris iš 1ha, m^3	31	58	89
Ugdytini plotai pagal eiliškumą, ha			
nedelsiant	-	-	-
1 eilės	716,1	716,8	1432,9
2 eilės	1200,9	869,9	2070,8
Pagal vyraujančias medžių rūšis, ha			
Pušis	72,8	38,1	110,9
Eglė	1236,1	1283,0	2519,1
Ąžuolas	24,2	21,8	46,0
Klevas	-	2,0	2,0
Beržas	461,4	96,2	557,6
Juodalksnis	85,4	145,6	231
Drebulė	37,1	-	37,1
Pagal miškų grupes, ha			
II grupė	119,0	77,7	196,7
III grupė	124,0	122,5	246,5
IV grupė	1674,0	1386,5	3060,5

Iškirstinas tūris iš 1 ha jaunuolynų ugdyme apskaičiuotas nuo bendro tūrio, retinimuose ir einamuose - nuo likvidinio tūrio.

Miškų urėdijos valdomuose miškuose yra 3279 ha retinimo ir 4561,5 ha einamųjų kirtimų amžiaus medynų. (2.7 lentelė). II grupės miškuose yra 6 %, III – 8 %, IV – 86 % tokių medynų. Miškininkystės požiūriu retinimais ir einamaisiais kirtimais ugdytini medynai sudaro bendrą 3504 ha plotą arba 45 % ugdymo amžiaus medynų. Ugdyti numatyta 58 % retinimo ir 35 % einamųjų kirtimų amžiaus medynų.

Retinimai eglynuose sudarys per 64 %, pušynuose - 4 % beržynuose – 24 %, drebulynuose – 2 %, juodalksnynuose – 4 % šiais kirtimais numatyto ugdyti ploto. Einamaisiais kirtimais daugiausia bus kertama eglynuose (81 % viso šiais kirtimais apimamo ploto), beržynuose – 6 %, pušynuose – 2 %, juodalksnynuose - 9 %.

Ugdomųjų miško kirtimų intensyvumas grynuose medynuose nustatytas vadovaujantis medyno taksaciniais rodikliais ir Miško kirtimų taisyklių 4 priedo reikalavimais. Retinimo ir einamųjų kirtimų mišriuose medynuose intensyvumas nustatytas vadovaujantis ugdytino medyno rodikliais ir Miško kirtimo taisyklių 5 priedo reikalavimais. Ugdomųjų kirtimų intensyvumas retinimuose – 31 m^3/ha, einamuosiuose kirtimuose – 58 m^3/ha likvidinės medienos.

Retinimais iš vieno hektaro (kartu su mediena iš valksmų) projektuojama iškirsti po 31 m^3 (per paskutiniuosius 3 m. kirsta po 34 m^3), einamaisiais kirtimais – 58 m^3 (52 m^3) likvidinės

medienos. Retinimuose iškertamos medienos dalis nuo medyno tūrio sudarys 20 %, einamuosiuose – 18 %.

Taksoraščiuose numatytos iškirsti medienos tūris parodytas be iškertamos valksmose medienos, tačiau, atrėžiant biržę ugdomiesiems miško kirtimams, valksmose iškertama mediena įskaitoma į bendrą iškertamos medienos kiekį. Pagal ugdymo eiliškumą (skubą): nedelsiant (skubiai) ugdytinų medynų – miško želdinių, stelbiamų minkštųjų lapuočių, mišrių su pagrindinėmis rūšimis, 0,9 ir didesnio skalsumo retinimo amžiaus medynų, pernelyg tankių 1,0 ir didesnio skalsumo spygliuočių retinimo ir einamųjų kirtimų amžiaus medynų nėra. Medynų su silpnai išvystytomis medžių lajomis, retinimais ir einamaisiais kirtimais ugdytinų pirmame penkmetyje (pirma eile) yra apie 37 % (retinimai) ir 45 % (einamieji), ugdytinų antrame penkmetyje (antra eile), atitinkamai: 63 % ir 55 %. Tai iš dalies rodo, kad ugdomieji kirtimai, apskritai, atliekami laiku ir yra tinkamo intensyvumo.

Palaikant esamą arba atkuriant miškų biologinę įvairovę, vykdant ugdomuosius kirtimus IIA grupės miškuose, tikslinga formuoti mišrius medynus, nekirsti senų, artėjančių prie gamtinės brandos pavienių ąžuolų, uosių, pušų ir kitų rūšių geros būklės medžių bei nekirsti miškuose retai aptinkamų rūšių medžių ir krūmų (miškinės obels, papr. kriaušės, pavienių klevų, liepų ir kt.), neleisti apaugti sumedėjusia augalija mažoms miško pelkutėms, aikštelėms, pievelėms. Ugdomieji miško kirtimai zonose aplink retųjų paukščių lizdus (Miško kirtimų taisyklių 1 priedas) ir kurtinių tuoktavietėse turi būti neintensyvūs. Ugdomieji miško kirtimai draudžiami (nevykdomi) atsižvelgiant į miško kirtimų laiką, nurodytą Miško kirtimų taisyklių 68 ir 69 punktuose.

Atliekant ugdomuosius kirtimus rekreacinės paskirties miškuose, valksmos neprojektuotos, o mediena ištraukiama keliais ir kitomis natūraliomis proskynomis. Retinimai ir einamieji kirtimai kartojami kas 10 metų.

Metinė ugdomųjų kirtimų apimtis parodyta 2.8 lentelėje. Į iškertamos medienos kiekį (tūrį) įskaičiuota ir valksmose iškertama mediena, apskaičiuota pagal algoritmą.

METINĖ UGDOMŲJŲ KIRTIMŲ APIMTIS

2.8. lentelė

Ugdomųjų miško kirtimo rūšys	Plotas, ha	Iškertamas tūris, m^3				Iškertama likvidinės medienos iš 1 ha m^3	Vykdyta 2013-2015 m plotas/likvid. tūris, m^3/ha
		Bendras tūris	Likvidinis tūris				
			Medynuose	Valksmose	Iš viso		
Retinimai	192	8290	4585	1339	5924	31	34
Einamieji	158	10983	7482	1778	9260	58	52
Iš viso	**350**	**19273**	**12067**	**3117**	**15184**	**43**	

Retinimais kasmet numatyta ugdyti vidutiniškai po 192 ha, einamaisiais kirtimais numatyta apimti vidutiniškai po 158 ha medynų, iškertant iš 1 ha vidutiniškai po 31 m^3 (retinimais) ir 58 m^3 (einamaisiais) likvidinės medienos.

Vykmečio eigoje, esant reikalui, reikia koreguoti medyno ugdymo eiliškumą, kirtimo intensyvumą, o jei atsirado netikslingų ugdyti sklypų arba neprojektuotų ugdyti sklypų, nustatyta tvarka surašyti sklypo apžiūrėjimo aktą.

2.3.3. MEDYNŲ SANITARINIAI KIRTIMAI

Sanitarinių kirtimų tikslas – pagerinti medynų sanitarinę būklę, apsaugoti sveikus medžius nuo galimo ligų ir kenkėjų plitimo, laiku panaudoti tą medieną, kuri dėl vienokių ar kitokių priežasčių miške gali supūti.

Sanitarinių kirtimų norma apskaičiuota pagal savaime iškrentančią medienos prieaugio dalį, vadovaujantis Miškotvarkos darbų instrukcijos 19 priedo normatyvu. Valstybinės reikšmės miškuose sanitariniais kirtimais kirstinos medienos dalis (prieduose) kasmet sudarys vidutiniškai apie 5,5 tūkst. m^3 (4,4 tūkst. m^3 likvidinės), iš jos pagal miškų grupes:

- II gr. miškuose – 0,6 tūkst. m^3 (0,4 tūkst. m^3 likvid. medienos);
- III gr. miškuose – 0,3 tūkst. m^3 (0,2 tūkst. m^3 likvid. medienos);
- IV gr. miškuose – 4,6 tūkst. m^3 (3,8 tūkst. m^3 likvid. medienos).

Miškotvarkos lauko darbų metu rasta daugiau kaip 29,2 tūkst. m^3 (sausuolių ir virtėlių, iš jų pagal miškų grupes:

- II gr. miškuose – 1,0 tūkst. m^3;
- III gr. miškuose – 1,1 tūkst. m^3;
- IV gr. miškuose – 27,1 tūkst. m^3

Inventorizacijos metu puse visų sausuolių ir virtėlių nustatyta eglynų medynuose, beržynų (20 %) ir juodalksnynų medynuose (13 %). Apie 2 tūkst. m^3 (iš bendro kiekio) sausuolių ir virtėlių inventorizuota kertinių miško buveinių sklypuose.

Sausuoliai ir virtėliai turi būti iškertami per artimiausius dvejus metus. Atsižvelgiant į Miško kirtimų taisyklių 76 punkto reikalavimus (kai IIA grupės miškuose, atlikus atrankinius sanitarinius kirtimus, turi būti palikta ne mažiau kaip 20 m^3/ha storesnių nei vidutinis negyvų medžių medyno skersmuo), II grupės miškuose šie kirtimai projektuoti minimaliai.

Rekomenduojama metinė sanitarinių kirtimų apimtis sudarytų 8,8 tūkst. m^3 likvidinės medienos. Sanitariniais kirtimais iš vieno hektaro mišku apaugusio ploto projektuojama iškirsti po 0,41 m^3 stiebų medienos, tai sudarys 5,2 % einamojo prieaugio. Ši metinė sanitarinių kirtimų apimtis, kai nėra didesnių stichinių nelaimių ir pakankamai intensyviai ugdomi visi ugdomųjų kirtimų reikalaujantys medynai, turėtų palaikyti gerą medynų sanitarinę būklę. Metinė sanitarinių kirtimų apimtis pagal miškų grupes:

- II miškų grupės medynuose projektuojama iškirsti 0,5 tūkst. m^3 likvidinės medienos;
- III miškų grupės medynuose projektuojama iškirsti 0,4 tūkst. m^3 likvidinės medienos;
- IV miškų grupės medynuose projektuojama iškirsti 7,9 tūkst. m^3 likvidinės medienos.

Sanitarinių kirtimų žinialapiai girininkijų aiškinamuosiuose raštuose nepateikti, nes sausuoliai operatyviai iškertami.

Sanitariniai miško kirtimai saugomose teritorijose vykdomi laikantis tų teritorijų planavimo dokumentų, nuostatų, jų veiklos reglamentų ir kitų veiklą šiose teritorijose reglamentuojančių teisės aktų reikalavimų.

Atsiradus naujiems kenkėjų židiniams, sanitarinių kirtimų apimtis turi būti koreguojama.

2.3.4. SPECIALIEJI MIŠKO KIRTIMAI

Specialiesiems miško kirtimams priskiriami kraštovaizdžio formavimo, rekonstrukciniai miško kirtimai, miško lydymo kirtimai, biologinės įvairovės palaikymo ir kiti miško kirtimai. Pastariesiems priskiriami ribinių linijų, kelių trasų ar kitų apsaugos zonų valymo miško kirtimai, miško genetinių draustinių ir sėklinių medynų atkūrimo ir kiti kirtimai. Miškotvarkos darbų

vykdymo instrukcija Nr.11-10-V, VMT direktoriaus 2013-09-30 įsakymu Nr. 233-13-V papildyta nauju skyriumi „Kraštovaizdžio formavimo miško kirtimų projektas“ (51-54 punktai). Kraštovaizdžio formavimo miško kirtimai yra sudėtinė vidinės miškotvarkos projekto dalis, pagal kurią vykdomi kraštovaizdžio formavimo miško kirtimai, įrengiamos poilsio aikštelės su miško baldais, rengiami rekreaciniai ir pažintiniai takai, vykdomos kitos priemonės, skirtos formuoti kraštovaizdį. Projektuojamų kraštovaizdžio formavimo miško kirtimo būdai turi atitikti Miško kirtimų taisyklių reikalavimus. Draudžiama medynų rūšinės sudėties formavimo ir kompleksinius kraštovaizdžio formavimo kirtimus projektuoti miško sklypuose, kuriuose pagal normatyvus turi būti projektuojami ugdomieji kirtimai.

Iš visų specialiųjų miško kirtimų detaliau suprojektuoti kraštovaizdžio formavimo kirtimai. Šiais kirtimais numatoma apimti per vykmetį 112,6 ha miškų plotą, iškertant maksimaliai apie 4354 m³ bendro medienos tūrio. Didžioji dalis šių kirtimų yra suprojektuota Kaltinėnų ir Labardžių girininkijose.

Kraštovaizdžio formavimo kirtimais siekiama sukurti visų pirma patrauklius rekreaciniu požiūriu vietovaizdžius. Jie yra viena iš specifinio pobūdžio ugdymo kirtimų rūšių ir gali būti taikytini bet kokio amžiaus, struktūros ir ploto medynuose. Jie gali būti derinami su papildomu želdinimu ir kitomis teritorijų tvarkymo priemonėmis. Kraštovaizdžio formavimo kirtimai, kaip ir kiti ugdymo kirtimai, vykdomi visų miškų grupių ir kategorijų miškuose, išskyrus rezervatinius miškus. Šiems kirtimams priklauso erdvių formavimo, sudėties formavimo, dekoratyviniai bei kompleksiniai kirtimai. Dažniausiai pirmos dvi kirtimų rūšys taikomos kartu - vykdomi kompleksiniai kraštovaizdžio formavimo kirtimai. Girininkijų miškuose numatytas tik kompleksinio kraštovaizdžio formavimas: uždaro kraštovaizdžio tipo medynų su tankiu traku retinimas, paverčiant juos gerai apžvelgiamu ir praeinamu mišku.

Kirtimų intensyvumas gali būti labai įvairus: nuo didelio - visiško sumedėjusios augalijos iškirtimo (iki 0,1 ha ploto aikštelėse), iki nedidelio intensyvumo - nugenint apatines medžių šakas, valant pomiškį bei taką. Projektuojant kiekvienu atveju intensyvumas nustatomas vietoje, įvertinant ne likvidinį, o bendrą iškertamą tūrį.

Šiame projekte projektuojant kraštovaizdžio formavimo kirtimus numatome jų maksimalų intensyvumą, nurodome jų konkrečius siekiamus tikslus – tai supaprastina jų įgyvendinimą. Prieš kraštovaizdžio formavimo kirtimus sanitariniais kirtimais iškertamas tūris neįtrauktas į kraštovaizdžio formavimo kirtimų iškertamo maksimalaus tūrio apimtis. Atlikus trako ir pomiškio kirtimo etapą vėliau kas antri metai turi būti kartojamas trako valymas siekiant neleisti trakui ir nepageidaujamam pomiškiui įsigalėti vėl. Nederlingose pušynų augavietėse tai gali reikėti pakartoti tik 1-2 kartus per vykmetį. Daugeliu atvejų projektuojant kraštovaizdžio formavimo kirtimus žiniaraštyje nurodomas visas sklypo plotas, o praktiškai bus kertama tik dalyje sklypo siekiant nurodytų tikslų. Tai liečia ir pomiškio ar trako kirtimą – prie kelių, takų ar vietose, kur reikia atidengti norimą objektą, reikia kirsti intensyviau ar net ir plynai, o sklypo gilumoje gal būt retinti tik šiek tiek arba ir visai nekirsti.

Vykdyti šiuos kirtimus reikėtų etapais ir vykdyti nuolat. Pradėti reikėtų nuo menkaverčio trako ir pomiškio iškirtimo, vėliau kirsti ir nepageidaujamus medžius formuojant estetiniu požiūriu priimtinas, patogias poilsiui erdves ir perspektyvas. Medyno formavimą kraštovaizdžio formavimo kirtimais pradžioje reikėtų atlikti palaipsniui, maždaug per 3 metus, o vėliau jį reikėtų tęsti kartojant kas 2 metai, pašalinant, tai kas atsiranda nereikalinga: želiantis nepageidaujamas trakas ar pomiškis, atsirandantys sausuoliai, vėjavartos, vėjalaužos bei skurstantys prasto estetinio vaizdo medžiai bei kiti tapę nepageidaujami medžiai. Kai kurias esančias natūralias ar suformuotas atviras laukymes intensyviai lankomose vietose reikėtų 2-3 kartus per metus nušienauti. Trakas bei pomiškis retinamas dažniausiai ne ištisai. Palei kelius ir takus trakas bei spygliuočių pomiškis dažniausiai kertamas mozaikiškai, formuojamos vaizdingos grupės. Jaunuose, ypač spygliuočių, medynuose genimos apatinės šakos.

Detaliau kirtimai aprašyti Rekreacinio sutvarkymo projekte, pateikiant ir kraštovaizdžio formavimo kirtimų žinialapius (įdėti ir girininkijų aiškinamuose raštuose).

Miško medžių genetinių išteklių objektuose (genetiniuose draustiniuose, sėkliniuose medynuose, sėklinėse plantacijose, klonų rinkiniuose, bandomuosiuose želdiniuose), atsižvelgiant į jų paskirtį ir panaudojimo tikslus, gali būti projektuojami kiti specialieji šių objektų formavimo kirtimai. Kirtimus, priklausomai nuo esamos medynų būklės, vyraujančios rūšies derėjimo, amžius, objekto ploto, amžiaus struktūros, rūšinės sudėties, augavietės tipo, dirvožemio, medyno dendrometrinių, genetinių-selekcinių požymių, projektuota Valstybinė miškų tarnyba.

Pagal Miško kirtimo taisyklių 91 punktą galimi miško kirtimai medžiojamosios faunos mitybos sąlygų gerinimui, biologinės įvairovės palaikymui, pelkių ir kitų plotų (miško laukymių) saugojimui nuo apaugimo sumedėjusia augalija, gamtosauginių priemonių vykdymui.

Siekiant miško žemėje įrengti miško kelius, kitas technologines linijas, sėklininkystės, rekreacijos ar kitos paskirties objektus vykdomi miško lydymo kirtimai.

Minimali metinė kitų kirtimų apimtis yra 1000 m^3 likvidinės medienos.

2.3.5. MEDIENOS RUOŠOS NORMA

Projektuojama metinė visų rūšių kirtimų apimtis pateikta 2.9. lentelėje, o girininkijomis 2.12. lentelėje. Metinis miško naudojimas sudarys 89,4 tūkst. m^3 likvidinės medienos. Pagrindiniais kirtimais projektuojama iškirsti 72 %, ugdomaisiais – 17 %, sanitariniais – 10 %, specialiaisiais – 1 % likvidinės medienos (32 pav.).

Projektuojama bendra metinė miško kirtimų apimtis, lyginant su miškotvarkos projektuota 2006 m., nepadidėjo.

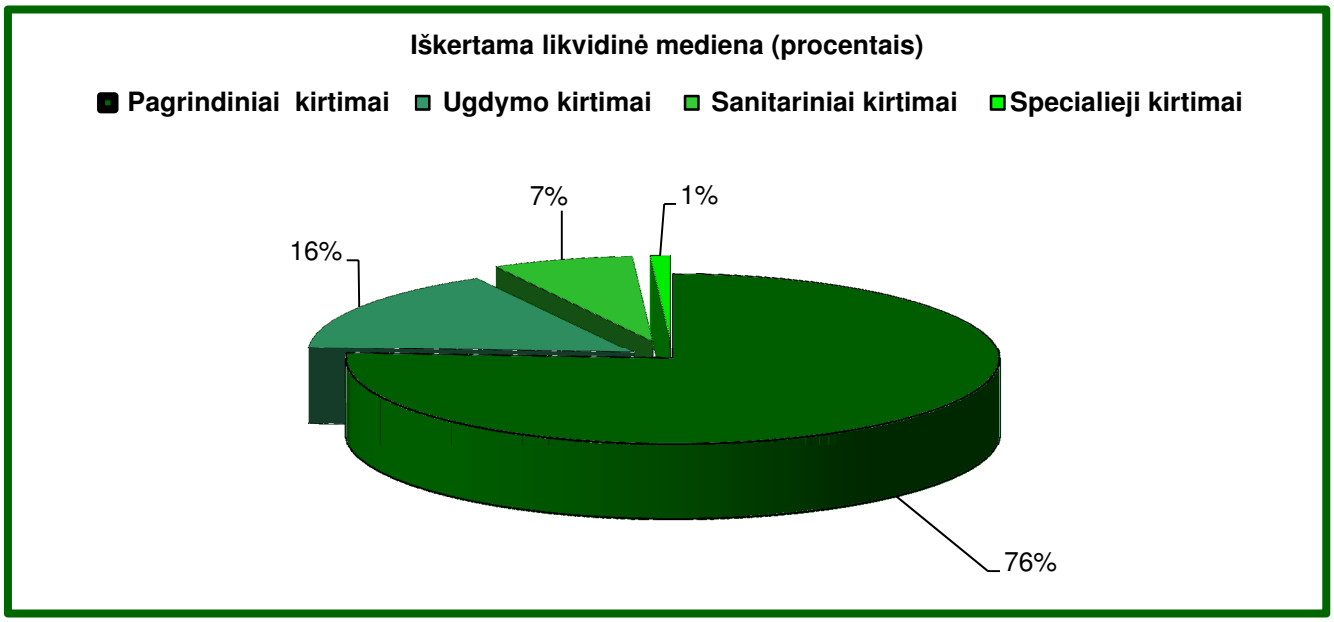

32 pav. Miško kirtimų struktūra

PROJEKTUOJAMA VYKMEČIUI METINĖ KIRTIMŲ APIMTIS

2.9. lentelė

Kirtimų rūšys	Metinė apimtis						
	Plotas, ha	tūris, tūkst. m^3		likvidinio tūrio % nuo bendro tūrio	likvidinis tūris tūkst. m^3 pagal miškų grupes		
		bendras	likvidinis		II	III	IV
Pagrindiniai kirtimai	235	77,2	64,1	83	0,3	2,7	61,1
Ugdomieji kirtimai, viso iš jų:	700	24,7	15,5	63	0,705	1,11	13,685
- jaunuolynų ugdymas	350	4,0	0,4	10	0,005	0,01	0,385
- retinimo kirtimai	192	8,1	5,9	73	0,3	0,4	5,2
- einamieji kirtimai	158	12,6	9,2	84	0,4	0,7	8,1
Sanitariniai kirtimai	-	11,0	8,8	80	0,5	0,4	7,9
Specialieji kirtimai	-	1,4	1,0	70	0,1	0,2	0,7
Iš viso	935	114,3	89,4	78	1,605	4,41	83,385

PROJEKTUOTA MIŠKO KIRTIMŲ METINĖ APIMTIS 2006-2015 M.

(tūkst. m^3 likvidinio tūrio)

2.10. lentelė

Rodikliai	**2006-2015**	**Faktinė**	**Projektuojama**
Pagrindiniai kirtimai	62,2	52,8	64,1
Papildomi pagrindiniai	1,0	-	-
Ugdomieji kirtimai	16,1	14,1	15,5
Sanitariniai kirtimai	9,5	16,9	8,8
Kiti kirtimai	1,0	0,45	1,0
Bendra kirtimų apimtis	**89,8**	**84,3**	**89,4**

Bendras metinis einamasis tūrio prieaugis miškų urėdijos valstybinės reikšmės medynuose – 7,77 m^3/ha. Iš vieno hektaro mišku apaugusio ploto bus iškertama – 5,3 m^3 arba 4,16 m^3 likvidinės medienos. Bendras prieaugio naudojimo procentas – 67 % (šalyje vidut. – 67 %). (2.11. lentelė).

Medienos prieaugis ir jo naudojimas – vienas kitą sąlygojantys veiksniai. II miškų grupės miškuose numatoma sunaudoti 18 %, III – 54 %, IV grupės miškuose – 74 % (dėl medynų amžiaus klasės struktūros ir naudojimo) bendro tūrio prieaugio.

MIŠKO NAUDOJIMO RODIKLIAI

2.11. lentelė

R o d i k l i a i	II miškų grupė	III miškų grupė	IV miškų grupė	Iš viso:
1. Iškertamas bendras tūris, m^3/ha	1,2	4,5	5,8	**5,3**
2. Iškertamas likvidinis tūris, m^3/ha	0,9	3,5	4,5	**4,1**
iš jo pagrindiniais kirtimais (likvidas)	0,2	2,2	3,3	**3,0**
3. Tarpinio naudojimo % nuo bendro iškertamo tūrio	81	39	27	**30**
iš jo ugdymo kirtimais	44	25	16	**17**
4. Bendro prieaugio naudojimo %	18	54	74	**67**
5. Miško naudojimo % nuo bendro tūrio	0,5	1,9	2,7	**2,5**
6. Miško kirtimais kasmet apimamas plotas (pagrindiniais ir ugdymo kirtimais), %	2,3	4,0	4,5	**4,2**
6. Mišku apaugęs plotas, ha	*1682*	*1253*	*18493*	*21429*
7. Bendras medienos tūris, tūkst. m^3	*352,1*	*287,8*	*3904,6*	*4544,5*
8. Bendras einamasis prieaugis, m/ha	*6,7*	*8,36*	*7,82*	*7,77*

Pastaba: 6,7 ir 8 eilučių skaičiai parodo nuo kokio dydžio apskaičiuoti naudojimo rodikliai**.** Projektuojamas miško naudojimas sudarys 2,5 % bendro medienos tūrio.

METINĖ MIŠKO KIRTIMŲ APIMTIS PAGAL GIRININKIJAS

(plotas, ha; likvidinis tūris, m^3)

2.12. lentelė

Girininkija	Priimta pagrindinių kirtimų norma (tūris)	Ugdymo kirtimai						Sanitariniai kirtimai (tūris)	Specialieji kirtimai (tūris)	Iš viso (tūris)	Iškertame iš 1 ha mišku apaugusio ploto (tūris lik./ ben.)
		Jaunuolynų ugdymas		Retinimai		Einamieji					
		Plotas	Tūris	Plotas	Tūris	Plotas	Tūris				
Skroblės	**8970**	45	**50**	28	**920**	20	**1120**	**1500**	**50**	**12610**	3,8/4,9
Tverų	**9240**	54	**60**	29	**810**	18	**850**	**1800**	**150**	**12910**	3,7/4,8
Judrėnų	**5220**	35	**40**	25	**760**	22	**1130**	**600**	**50**	**7800**	3,7/4,7
Žadvainių	**13260**	50	**60**	26	**850**	52	**3600**	**1500**	**50**	**19320**	5,85/7,5
Girėnų	**8610**	29	**40**	13	**290**	10	**490**	**850**	**100**	**10380**	4,7/6,0
Labardžių	**6050**	47	**60**	15	**430**	**14**	**850**	**850**	**200**	**8440**	3,6/4,6
Tenenių	**9380**	77	**90**	43	**1360**	15	**800**	**1100**	**50**	**12780**	4,0/5,1
Kaltinėnų	**3370**	13	**20**	13	**480**	7	**360**	**600**	**350**	**5180**	3,4/4,4
Viso	**64100**	350	**420**	192	**5900**	158	**9200**	**8800**	**1000**	**89420**	4,1/5,3

2.3.6. POTENCIALIAI NAUDOTINŲ MIŠKO KIRTIMO ATLIEKŲ KIEKIO ĮVERTINIMAS

Energijos gamyba iš atsinaujinančių gamtos išteklių yra vienas iš pagrindinių Lietuvos ir ES energijos politikos tikslų. Vyriausybės patvirtintos Nacionalinės atsinaujinančių energetikos išteklių plėtros strategijos tikslas – užtikrinti, kad, atsinaujinančių energetikos išteklių dalis, 2008 m. sudariusi 15,3 proc. bendro energijos suvartojimo, 2020 m. būtų ne mažiau kaip 23 proc. Pagal Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymą 2020 m. 60 % centralizuotai tiekiamos šilumos turėtų būti pagaminta iš biokuro. Nacionalinėje miškų ūkio sektoriaus plėtros programoje numatyta miško kirtimo atliekų gamybą nuolat didinti iki 500 tūkst. m^3 2020 metais.

Pagrindinis ir nuolat atsinaujinantis biokuro šaltinis yra miškas. Iš miško gaunamą biokurą sudaro malkinė mediena ir miško kirtimo atliekos. Malkinė mediena gaunama iš medžių stiebų, kurie netinka medienos apdirbimo pramonei, bei iš stambių šakų. Kirtimo atliekas sudaro medžių viršūnės, smulkūs stiebai, kelmai, nelikvidinės šakos, žievė.

Miško kirtimo atliekoms apskaičiuoti taikomos įvairios metodikos. Pirmoji buvo sudaryta naudojant sortimentines ir prekines lenteles (A. Kuliešis, E. Petrauskas). Šakų tūrio įvertinimo metodika panaudojant šakų tūrio struktūros matematinius modulis (A. Tebėra, 2005 m.). LAMMC Miškų institutas pagal užsakomuosius darbus atliko įvairius kirtimo atliekų skaičiavimus – potencialus ir realus atliekų kiekis, paruošų sąnaudos taikant įvairias kirtimo atliekų surinkimo technologijas.

Valstybinė miškų tarnyba pateikė metodinius nurodymus ir normatyvus energetinės medienos ištekliams įvertinti projektuojant kirtimus (2012 m. spalio 11 d. Nr. 230-12-V). Nurodymai skirti medienos su žieve, tinkamos energijai gaminti, išteklių įvertinimui, rengiant miškotvarkos projektą.

Energetinę medieną su žieve sudaro:

1) malkos, gaunamos iš stiebų medienos, netinkamos padariniams sortimentams, plokščių gamybai;

2) iki 8 cm skersmens 1,3 m aukštyje medžių stiebai su šakomis;

3) sausuolių stiebai iki 22 cm skersmens 1,3 m aukštyje;

4) stiebų viršūnės, medžių šakos ir kelmai.

Energetinės medienos ištekliai yra apskaičiuojami planuojant medynų ugdymo ir pagrindinius kirtimus. Ugdymo kirtimuose kelmų ištekliai nėra vertinami. Energetinės medienos išteklių įvertinimui naudojami normatyvai, sudaryti santykiniais vienetais, taikytini skaičiavimams nuo kirstinų stiebų miško sklype (biržėje) tūrio su žieve bei atsižvelgiant į medžių pasiskirstymą pagal skersmenis, sausuolių kiekį.

Jaunuolynų ugdymuose energetinę medieną sudaro visi iškertami stiebai iki 8 cm skersmens 1,3 m aukštyje. Energetinės medienos dalis nuo kertamo kiekio (%) nustatoma pagal normatyvus, sudarytus pagal vyraujančią medžių rūšį ir jos lajų faktorių.

Labai neturtingose (a) ir užmirkusiose (U) bei pelkinėse (P), o taip pat šlaitų (Š) augavietėse energetinės medienos ruoša jaunuolynuose nėra planuojama. Normalaus drėgnumo N (b-f) ir laikinai užmirkusiose L (b-f) augavietėse visas apskaičiuotas kirsti medelių tūris yra planuojamas paimti iš kirtavietės.

Potencialūs energetinės medienos ištekliai pagrindinių kirtimų kirtavietėse – kiekvienoje pagrindinių kirtimų biržėje yra įvertinamas malkų iš stiebų, stiebų viršūnių, kelmų, taip pat sausuolių malkinių stiebų iki 22 cm skersmens 1,3 m aukštyje, tūriai panaudojant apibendrintą normatyvą. Potencialūs šakų tūriai, nustatyti pagal normatyvą, yra koreguojami atsižvelgiant į augavietę.

Energetinės medienos ištekliai retinimo ir einamuosiuose kirtimuose yra įvertinami malkinės medienos iš stiebų, stiebų viršūnių, taip pat sausuolių malkinių stiebų iki 22 cm skersmens 1,3 m aukštyje, neatsižvelgiant į augavietes, bei šakų medienos ištekliai priklausomai nuo augaviečių. Kelmų retinimo – einamuosiuose kirtimuose energijos gamybai panaudoti neplanuojama.

Realūs energetinės medienos ištekliai. Ekologiniu požiūriu ne visi potencialūs energetinės medienos ištekliai kirtimuose gali būti panaudoti nepažeidžiant miško ekosistemos. Realus, galimas paimti iš miško kelmų, šakų ir plonų stiebų kiekis, nustatomas atsižvelgiant į augavietes. Neturtingose augavietėse, siekiant išsaugoti natūralų jų derlingumą, o užmirkusiuose – siekiant kirtimų metu mažiausiai sužaloti dirvožemį, dalis šakų ir plonų stiebų yra paliekami kirtimo vietoje.

Rekomenduojama naudoti tik eglių augančių N ir L augaviečių medynuose kelmus, kurių rūšinėje sudėtyje eglė sudaro 30% ir daugiau. Šakų ir kelmų panaudojamas kiekis nustatomas pagal normatyvą atsižvelgiant į miško augavietes.

Kelmų rovimas rekomenduojamas tik IV miškų grupės plynai kertamuose medynuose. Šae, Nae, Š (a-d), Na, La, U (a-f), P (a-d), P (a-d) n kelmų rovimas nerekomenduojamas.

VĮ Rietavo miškų urėdijoje nustatyti duomenys apie energetinės medienos išteklius pateikti 2.13. lentelėje.

METINIAI ENERGETINĖS MEDIENOS SU ŽIEVE IŠTEKLIAI

2.13. lentelė

Kirtimo rūšis	Energetinės medienos ištekliai, m³ kertamame plote pagal kirtimų rūšis ir sortimentus						
	Smulkūs medeliai	Malkos	Sausuoliai	Stiebų viršūnės	Šakos	Viso	%
Jaunuolynų ugdymas	4817	-	-	-	-	4817	**18**
Retinimai	-	470	425	163	715	1773	**6**
Einamieji	-	679	657	250	1078	2664	**10**
Pagrindiniai kirtimai	-	6495	1545	1182	9068	18286	**66**
Viso	**4817**	**7644**	**2627**	**1595**	**10861**	**27540**	
%	**18**	**28**	**9**	**6**	**39**	**100**	

Pastaba: *Kirtimo atliekos ugdymo kirtimuose suskaičiuotos pagal duomenų bazėje esamą sklypų tūrį, tai yra nepriimant dėmesin jaunuolyno ugdymo kartojimo, bei retinimais ir einamaisiais kirtimais iškirstiną tūrį valksmuose.*

Energetinėms reikmėms kasmet gali būti panaudota apie 27,5 tūkst. m^3 medienos su žieve arba apie 26 % metinės kirtimų apimties, tačiau neturint parengtų technologijų, technikos ir patirties, šios medienos paruošimas pareikalaus didelių sąnaudų.

Kirtimo atliekos turi būti naudojamos nenusižengiant gamtosauginiams reikalavimams – ekologija ir ekonomika neturi užgožti viena kitos. Tokia nuoroda yra ir Europos šalių ministrų forumo (Varšuva, 2008) pirmojoje rezoliucijoje *Miškai, mediena ir energija* – akcentuota pusiausvyros išlaikymo svarba naudojant medieną ir biomasę, tuo pačiu išsaugant vertingus miško išteklius ir nepažeidžiant bioįvairovės.

METINIAI ENERGETINĖS MEDIENOS SU ŽIEVE IŠTEKLIAI

2.14. lentelė

Kirtimo rūšis	Energetinės medienos ištekliai, m³ kertamame plote					
	Smulkūs medeliai	Malkos	Sausuoliai	Stiebų viršūnės	Šakos	Iš viso
Skroblės g-ja						
Jaunuolynų ugdymas	550	-	-	-	-	**550**
Retinimai	-	76	69	26	114	**285**
Einamieji	-	80	77	29	113	**299**
Pagrindiniai kirtimai	-	792	210	162	1130	**2294**
Iš viso	**550**	**948**	**356**	**217**	**1357**	**3428**
%	**16**	**28**	**10**	**6**	**40**	**100**
Tverų g-ja						
Jaunuolynų ugdymas	773	-	-	-	-	**773**
Retinimai	-	65	56	22	97	**240**
Einamieji	-	63	60	23	106	**252**
Pagrindiniai kirtimai	-	992	231	177	1453	**2853**
Iš viso	**773**	**1120**	**347**	**222**	**1656**	**4118**
%	**19**	**27**	**9**	**5**	**40**	**100**
Judrėnų g-ja						
Jaunuolynų ugdymas	457	-	-	-	-	**457**
Retinimai	-	61	52	21	89	**223**
Einamieji	-	85	81	31	136	**333**
Pagrindiniai kirtimai	-	620	135	102	808	**1665**
Iš viso	**457**	**766**	**268**	**154**	**1033**	**2678**
%	**17**	**29**	**10**	**6**	**38**	**100**
Žadvainių g-ja						
Jaunuolynų ugdymas	835	-	-	-	-	**835**
Retinimai	-	72	66	26	101	**265**
Einamieji	-	286	280	107	467	**1140**
Pagrindiniai kirtimai	-	1266	308	233	1710	**3517**
Iš viso	**835**	**1624**	**654**	**366**	**2278**	**5757**
%	**15**	**28**	**11**	**6**	**40**	**100**
Girėnų g-ja						
Jaunuolynų ugdymas	307	-	-	-	-	**307**
Retinimai	-	23	21	8	29	**81**
Einamieji	-	31	30	11	42	**114**
Pagrindiniai kirtimai	-	831	200	156	1081	**2268**
Iš viso	**307**	**885**	**251**	**175**	**1152**	**2770**
%	**11**	**32**	**9**	**6**	**42**	**100**
Labardžių g-ja						
Jaunuolynų ugdymas	652	-	-	-	-	**652**
Retinimai	-	34	29	11	53	**127**
Einamieji	-	54	52	20	89	**215**
Pagrindiniai kirtimai	-	670	150	115	936	**1871**
Iš viso	**652**	**758**	**231**	**146**	**1078**	**2865**

Kirtimo rūšis	Energetinės medienos ištekliai, m³ kertamame plote					
	Smulkūs medeliai	Mal-kos	Sau-suoliai	Stiebų viršūnės	Šakos	Iš viso
%	**23**	**26**	**8**	**5**	**38**	**100**
Tenenių g-ja						
Jaunuolynų ugdymas	1091	-	-	-	-	**1091**
Retinimai	-	103	97	36	176	**412**
Einamieji	-	56	53	20	90	**219**
Pagrindiniai kirtimai	-	957	234	175	1437	**2803**
Iš viso	**1091**	**1116**	**384**	**231**	**1703**	**4525**
%	**24**	**25**	**8**	**5**	**38**	**100**
Kaltinėnų g-ja						
Jaunuolynų ugdymas	152	-	-	-	-	**152**
Retinimai	-	36	35	13	56	**140**
Einamieji	-	24	24	9	35	**92**
Pagrindiniai kirtimai	-	363	77	62	513	**1015**
Iš viso	**152**	**423**	**136**	**84**	**604**	**1399**
%	**11**	**30**	**10**	**6**	**43**	**100**

2.4. JAUNUOLYNŲ PRIEŽIŪRA IR UGDYMAS

Jaunuolynų ugdymo kirtimai vykdomi jaunuolynuose iki 20 metų amžiaus. Ugdymo kirtimų pradžia priklauso nuo jaunuolyno rūšinės sudėties ir rūšių tarpusavio santykių, esamo tankumo, miško tipo bei ūkinių tikslų. Mišriuose, didelio pradinio tankumo ir derlingose augavietėse augančiuose jaunuolynuose ugdymo kirtimai pradedami anksčiau negu grynuose, mažesnio tankumo ir augančiuose nederlingose augavietėse.

Jaunuolynų ugdymo tikslas yra mišriuose medynuose formuoti jų rūšinę sudėtį, siekti kad joje būtų kiek galima daugiau pagrindinių rūšių medžių, šalinant juos stelbiančius nepagrindinių rūšių medžius, sudarant pagrindinių rūšių medžiams optimalias augimo sąlygas. Grynuose medynuose ugdymo kirtimų tikslas yra sumažinti medynų tankumą, didinti medynų atsparumą nepalankiems aplinkos faktoriams.

Valstybinės reikšmės miškuose yra 2809 ha miškininkystės požiūriu ugdytinų medynų arba 80 % nuo visų ugdymo amžiaus medynų (3525 ha). Pagal ugdymo eiliškumą: skubiai ugdytinų yra apie 10 %, ugdytinų pirma eile yra – 31 %, antra – 59 %. Pagal medžių rūšis daugiausia jaunuolynų ugdyti projektuojama eglynų – 65 %, pušynų - 3 %, beržynų – 21% ir juodalksnynų – 7 %, kitų medžių rūšių nedaug – po 1 %. Tik 2 % ugdymo kirtimų bus vykdoma II miškų grupės miškuose, 5 % – III grupės ir 93 % – IV grupės miškuose. Ugdomųjų kirtimų kartojimas priklauso nuo medynų rūšinės sudėties, amžiaus, miško tipo ir svarbiausia – nuo kirtimo intensyvumo. Jaunesnio amžiaus, derlingesnėse augavietėse, mišriuose ir sudėtiniuose medynuose, kirtimai kartojami dažniau. Jaunuolynų ugdymas derlingesnių augaviečių mišriuose jaunuolynuose pakartotinai projektuotas po 5 metų. Jaunuolynų ugdymo kirtimams taip pat priskiriamas trako kirtimas ir pomiškio ugdymas.

Apskaičiuota jaunuolynų ugdymo metinė apimtis, kartu su jaunuolynų ugdymo kartojimu ir ugdymu būsimuose pirmojo penkmečio jaunuolynuose sudaro 350 ha, iškertant kasmet vidutiniškai (2.15 lentelė).

METINĖ JAUNUOLYNŲ UGDYMO APIMTIS

2.15. lentelė

Jaunuolynų ugdymas	Plotas, ha	Tūris, m^3		Iškertama iš 1 ha/ m^3		Vidutinė apimtis pagal plotą 2014 – 2015 m
		bendras	likvidinis	bendras	likvidinis	
esami jaunuolynai	281	3372	337	12	1,2	288
kartojimas	49	588	59			
jaunuolynai po želdinių priežiūros	20	240	24			
Iš viso	**350**	**4200**	**420**	**12**	**1,2**	**288**

Projektuojama jaunuolynų ugdymo apimtis pagal plotą 18 % didesnė už projektuotą 2005 m.

METINĖ JAUNUOLYNŲ UGDYMO APIMTIS PAGAL GIRININKIJAS

2.16. lentelė

Girininkija	Jaunuolynų ugdymas		
	plotas, ha	bendras tūris, m^3	likvidinis tūris, m^3
Skroblės	45	**540**	**54**
Tverų	54	**648**	**65**
Judrėnų	35	**420**	**42**
Žadvainių	50	**600**	**60**
Girėnų	29	**348**	**35**
Labardžių	47	**564**	**56**
Tenenių	77	**924**	**92**
Kaltinėnų	13	**156**	**16**
Iš viso	**350**	**4200**	**420**

Želdinių ir žėlinių priežiūros ir apsaugos darbai ir apimtys. Pagal Miško atkūrimo ir įveisimo nuostatus (2015) miško želdiniai ir žėliniai iki susiformuos jaunuolynas ir prasidės ugdymo kirtimai (minkštųjų lapuočių – iki 6 metų, spygliuočių ir kietųjų lapuočių – iki 8 metų) turi būti prižiūrimi ir saugomi. Želdinių ir žėlinių priežiūra apima šiuos darbus: užpilamos žemėmis ir prispaudžiamos nuplautos ar nupustytos, apnuogintos medelių šaknys, pataisomos šalčio iškilnotų medelių sodinimo vietos, atkasami žemėmis užnešti medeliai, nuleidžiamas paviršinis vanduo, šalinama stelbianti žolinė augalija, stelbiantys medžiai ir krūmai. Želdinių ir žėlinių apsaugai turi būti taikomos apsaugos priemonės nuo vabzdžių kenkėjų ir grybinių ligų, pelinių graužikų, mechaninių pakenkimų, įrengiamos ir atnaujinamos priešgaisrinės juostos.

PROJEKTUOJAMOS ŽELDINIŲ ŽĖLINIŲ PRIEŽIŪROS IR APSAUGOS NUO ŽVĖRIŲ APIMTYS PAGAL GIRININKIJAS

2.17. lentelė

Girininkija	Želdinių ir žėlinių metinė apimtis	Apsaugos nuo žvėrių
Skroblės	35	5
Tverų	55	15
Judrėnų	30	10
Žadvainių	45	10
Girėnų	30	15
Labardžių	35	25
Tenenių	45	20
Kaltinėnų	60	45
Iš viso	**335**	**145**

2.5. MIŠKO ATKŪRIMAS IR ĮVEISIMAS

Miško atkūrimas projektuotas pagal Miško atkūrimo ir įveisimo nuostatus (2008 m. kovo 14 d. Nr. D1-199 ir jų pakeitimus 2015 m. rugsėjo 24 d. Nr. D1-682). Parenkant miško atkūrimo ir įveisimo būdą, atsižvelgta į miško funkcinę paskirtį:

- rezervatiniai (I gr.) miškai atkuriami jiems natūraliai atželiant, ekosistemų apsaugos (IIA gr.), rekreaciniai (IIB gr.), apsauginiai (III gr.) ir ūkiniai (IV gr.) natūraliai atželiant ar želdinant;

Nors II grupės miškuose plyni kirtimai ir neprojektuoti, bet atsiradus plyniems sanitariniams kirtimams, ekosistemų apsaugos (II gr.) miškuose pirmenybė teikiama miško žėlimui. Rekreaciniuose (II B gr.) miškuose galimi visi miško atkūrimo ir įveisimo būdai. Pasirenkamas tas, kuris labiausiai užtikrins želdinių ir žėlinių tvarumą bei atitiks rekreacinius poreikius. Želdinimo būdus ir technologiją rekreaciniuose miškuose nulemia poilsiavimo intensyvumas, vyraujančios poilsio rūšys ir aplinkos sąlygos. Miško parkuose, poilsiavietėse, prie intensyviai lankomų objektų želdiniai turėtų būti veisiami pagal specialius techninius projektus. Kituose rekreacinės paskirties miškuose želdinama sudarant įprastinius Miško želdinimo ir žėlimo projektus, tik sodinimo (sėjimo) vietos išdėstomos ne eilėmis, o padrikai, grupėmis ar lizdais. Sukuriama artima natūraliems miškams atvirų, pusiau atvirų ir uždarų miško vietovaizdžių mozaika. Medžių ir krūmų asortimentas parenkamas pagal normatyvus rekreaciniams miškams.

Ūkiniuose (IV gr.) miškuose galimi visi miško atkūrimo ir įveisimo būdai. Esant panašioms miško atkūrimo ir įveisimo sąlygoms, parenkamas ekonomiškiausias būdas.

Miško atkūrimo fondą sudaro: esami neapaugę mišku plotai bei pirmojo penkmečio (2017-2021) plynų kirtimų biržės (2.18. lentelė).

MIŠKO ATKŪRIMO FONDAS, HA

2.18. lentelė

Žemės naudmenos	Plotas, ha
1. Neapaugusios mišku miško žemės, iš viso	**554,1**
iš jų: kirtavietės	460,8
-žuvęs medynai	10,1
-miško aikštės	77,9
-žemė, skirta miškui įveisti	5,3
2. Jaunuolynų papildymas (dalinis želdinimas)	**8,7**
3. Plynų kirtimų biržės (2017 – 2021 metų)	**1112,1**
4. Jaunuolynų papildymas po neplynų kirtimų (dalinis želdinimas)	**67,9**
Viso:	**1742,8**

Želdomos medžių rūšys esamuose mišku neapaugusiuose plotuose ir būsimose kirtavietėse pagal augaviečių serijas ir želdinamas medžių rūšis parodyta 2.19. lentelėje.

Esamiems neapaugusiems mišku plotams atkūrimo ir įveisimo būdas nustatytas miškotvarkos lauko darbų metu. Numatyta želdinti 339,4 ha (61 %) esamų plynumų ir palikti žėlimui 214,7 ha (39 %). Žėlimui palikta (78 %) U ir P hidrotopuose esančių mišku neapaugusių plotų. Taip pat palikta želti plotų N ir L hidrotopų augavietėse (22 %).

Suprojektuotose penkmečio biržėse atkūrimo būdas nustatytas prognozuojant pagal kirstinų medynų rūšinę sudėtį, struktūrą, pomiškį, augavietę. Želdyti projektuota 619,2 ha (63 %), palikta želti 1047 ha (37 %), želdoma daugiau esamų neapaugusių plotų negu būsimų biržių, nes skirtinga augaviečių struktūra.

Sudarant želdinimo projektus konkrečiuose sklypuose, atsižvelgiant į augavietę ir kitas sąlygas, gali būti parenkami ir kiti želdinių mišrinimo variantai, tačiau atkuriant mišką, - miško želdinių ir žėlinių rūšinėje sudėtyje turi būti daugiau kai 75 % medžių rūšių atitinkančių Nuostatų 1-3 priedų reikalavimus, išskyrus atvejus kai paliekami atželti baltalksnynais ar skroblynais.

Suprojektuotose biržėse miško atkūrimo būdą miškotvarka nustatė preliminariai, o po kirtimo, esant reikalui, patikslinti rengiant miško želdinimo ar žėlimo projektą, ypač želdinių mišrinimo schemas.

Žėlimui paliktose biržėse prognozuojamas žėlimas, atsižvelgiant, kaip atžėlė paliktos kirtavietės praeitam vykmetyje – juodalksnynais ir beržynais (77 %), spygliuočiais (12 %) tai yra tikslinėmis rūšimis. Kietaisiais lapuočiais žėlimo nesitikima. Kaip parodė praeito vykmečio žėlinių analizė, jaunuolynai yra mišrūs. Vykdant žėlinių priežiūrą ir po to - ugdymo kirtimus, yra galimybės beveik kiekviename sklype formuoti tikslinius, našius medynus.

Miško atkūrimo ir įveisimo nuostatai leidžia su nedidelėmis išimtimis pasirinkti miško atkūrimo būdą ir tikslinę vietinę medžių rūšį. Derlingose augavietėse tikslinėmis pripažįstamos beveik visos vietinės medžių rūšys. Atsižvelgti, kokie svarbiausi ūkininkavimo konkrečiame sklype ūkininkavimo tikslai – ekologinės, ekonominės ir kitos sąlygos. Ekologiniu požiūriu nei vienas miško atkūrimo būdas nėra prioritetinis.

MIŠKO ATKŪRIMO BŪDAI

2.19. lentelė

Augaviečių serijos	Bendras plotas, ha	Iš jo – pagal želdinamas medžių rūšis Želdinimas														Žėlimas
		PE	E	EP	EĄ	EB	EJ	Ą	ĄE	J	JE	BE	JB	BJ	Viso	
1. Esami neapaugę mišku plotai																
Šc, Nc	23	-	10,2	5,0	2,1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	17,3	5,7
Šd, Nd	16,6	-	0,6	-	8,1	-	-	0,2	7,7	-	-	-	-	-	16,6	-
La,Ua,Ub	3,7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3,7
Lb	29,8	15,1	3,6	-	-	7,1	-	-	-	-	-	-	-	-	25,8	4,0
Lc	239,3	-	90,0	5,7	5,7	3,6	103,3	-	-	2,9	-	-	-	-	211,2	28,1
Ld	50,7	-	1,6	-	11,1	-	12,9	0,8	16,3	1,4	-	-	-	-	44,1	6,6
Ud, Uf	44,1	-	-	-	-	-	-	-	-	3,5	-	-	0,2	-	3,7	40,4
Pc, Uc, Pd	99,5	-	-	-	-	-	-	-	-	2,6	4,5	2,7	0,9	2,6	13,3	86,2
Pcn,Pdn	28,5	-	0,6	-	-	-	-	-	-	-	2,8	-	0,6	2,5	6,5	22,0
Pa,Pb	5,1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5,1
Pan,Pbn	13,8	0,9	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0,9	12,9
Viso:	**554,1**	**16,0**	**106,6**	**10,7**	**27,0**	**10,7**	**116,2**	**1,0**	**24,0**	**10,4**	**7,3**	**2,7**	**1,7**	**5,1**	**339,4**	**214,7**
Jaunuolynų papildymas (dalinis želdinimas, sutankinimas)																
Lc	5,7	-	4,6	-	-	-	1,1	-	-	-	-	-	-	-	5,7	-
Ld	0,7	-	0,7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0,7	-
Ud,Uf	0,5	-	-	-	-	-	-	-	-	0,5	-	-	-	-	0,5	-
Pc,Uc,Pd	0,6	-	-	-	-	-	-	-	-	0,6	-	-	-	-	0,6	-
Pcn,Pdn	1,2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1,2	-	1,2	-
Viso	**8,7**	**-**	**5,3**	**-**	**-**	**-**	**1,1**	**-**	**-**	**1,1**	**-**	**-**	**1,2**	**-**	**8,7**	-
2017-2021 metų plynų kirtimų biržės																
Šb, Nb	2,2	-	-	2,2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2,2	-
Šc, Nc	39,5	-	4,3	12,3	-	17,3	5,6	-	-	-	-	-	-	-	39,5	-
Šd, Nd	20,8	-	2,1	-	11,2	4,9	2,3	-	0,3	-	-	-	-	-	20,8	-
La, Ua, Ub	12,7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	12,7

Augaviečių serijos	Bendras plotas, ha	Iš jo – pagal želdinamas medžių rūšis Želdinimas														Žėlimas
		PE	E	EP	EĄ	EB	EJ	Ą	ĄE	J	JE	BE	JB	BJ	Viso	
Lb	78,2	15,2	6,7	46,2	-	-	1,6	-	-	-	-	-	-	-	69,7	8,5
Lc	541,9	5,4	49,1	110,4	13,8	114,0	118,1	-	-	-	-	-	-	-	410,8	131,1
Ld	196,9	-	13,8	0,3	35,6	31,4	60,9	-	9,3	-	-	-	-	-	151,3	45,6
Nf, Lf	0,9	-	0,9	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0,9	-
Pa,Pb	9,2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	9,2
Pc^n, Pd^n	41,3	3,1	0,9	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4	37,3
Ud, Uf	74,5	-	-	-	-	-	0,3	-	-	-	7,3	-	0,8	-	8,4	66,1
Pc, Uc, Pd	80,3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	80,3
Pa^n, Pb^n	13,7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	13,7
Viso:	**1112,1**	**23,7**	**77,8**	**171,4**	**60,6**	**167,6**	**188,8**	**0**	**9,6**	**0**	**7,3**	**0**	**0,8**	**0**	**707,6**	**404,5**
Viso 1+3	***1666,2***	**39,7**	**184,4**	**182,1**	**87,6**	**178,3**	**305**	**1**	**33,6**	**10,4**	**14,6**	**2,7**	**2,5**	**5,1**	**1047**	**619,2**
%	100	3,8	17,6	17,4	8,4	17,0	29,1	0,1	3,2	1,0	1,4	0,3	0,2	0,5	63	37
Jaunuolynų papildymas po neplynų kirtimų (dalinis želdinimas, sutankinimas)																
Šc, Nc	*7,9*	-	-	-	-	*5,2*	-	-	*2,7*	-	-	-	-	-	*7,9*	**-**
Lb	*11,2*	*8,4*	-	*2,8*	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	*11,2*	**-**
Lc	*34,4*	-	*11,1*	*4,2*	*1,7*	*8,2*	*9,2*	-	-	-	-	-	-	-	*34,4*	**-**
Ld	*9,1*	-	*0,5*	-	*5,7*	-	*2,9*	-	-	-	-	-	-	-	*9,1*	**-**
Pc^n, Pd^n	*1,7*	-	-	-	-	*1,7*	-	-	-	-	-	-	-	-	*1,7*	**-**
Ud, Uf	*3,6*	-	-	-	-	-	-	-	-	-	*3,6*	-	-	-	*3,6*	**-**
Viso	***67,9***	***8,4***	***11,6***	***7,0***	***7,4***	***15,1***	***12,1***	**-**	***2,7***	**-**	***3,6***	**-**	**-**	**-**	***67,9***	**-**
Viso 2+4	***76,6***	8,4	16,9	7	7,4	15,1	13,2	-	2,7	1,1	3,6	-	1,2	-	**76,6**	**-**

Apskaičiuojant metinę miško atkūrimo apimtį (2.20. lentelė) priimta:

• neįskaitytas apie 1,5 metų būsimų plynų kirtaviečių plotas, kur miško želdinimas vyks antrame penkmetyje (212 ha) ir žėlimui paliktų kirtaviečių (244 ha).

• paliekami žėlimui sklypai N, L hidrotopų ir nusausintose pelkinėse augavietėse pažymėti ženklu **savaiminis žėlimas*** – per teisės aktuose nurodytą laiką neatžėlus tikslinėmis medžių rūšimis reikės želdinti. Tai dalis Pc^n, Ud, Lc augaviečių.

MIŠKO ATKŪRIMO DARBŲ APIMTIS

2.20. lentelė

Miško atkūrimo plotai ir būdai	Bendras plotas, (ha)	Metinė apimtis, (ha)					Likutis 2-ajam penkmečiui
		2017	2018	2019	2020	2021	
1. Esami neapaugę mišku plotai, iš viso	**554,1**						
iš jų:							
želdintini	*339,4*	*167*	*172*				
paliekami miško žėlimui	*214,7*	*75*	*75*	*65*			
2. Būsimos penkmečio biržės,iš viso:	**1112,1**						
iš jų:							
želdintini	*707,6*			*162*	*167*	*167*	*212*
paliekami miško žėlimui	*404,5*			*10*	*75*	*75*	*244*
3. Jaunuolynų papildymas	**76,6**	**25**	**13**	**13**	**13**	**13**	
Iš viso	**1742,8**	**267**	**260**	**250**	**255**	**255**	**456**
Miško želdinimas	1047	167	167	167	167	167	212
Miško žėlimas	619,2	75	75	75	75	75	244
Medynai skirti sutankinimui	76,6	25	13	13	13	13	-

Visos 2015 m. inventorizuotos neapaugusios mišku miško žemės turi būti apželdintos iki 2018 metų. Kaip atsikurs paliktos žėlimui kirtavietės, aiškės atliekant žėlinių inventorizacijas. Metinė atkūrimo apimtis, pradedant 2017 metais, turėtų būti apie 242 ha + medynų sutankinimas.

Per pirmąjį penkmetį miškų urėdijoje numatyta pasodinti 835 ha želdinių. Želdinimo likutis antrajam penkmečiui sudarys apie 212 ha.

Želdinti numatoma apie 63 %, paliekama želti – apie 37 % visų želdaviečių ir želviečių.

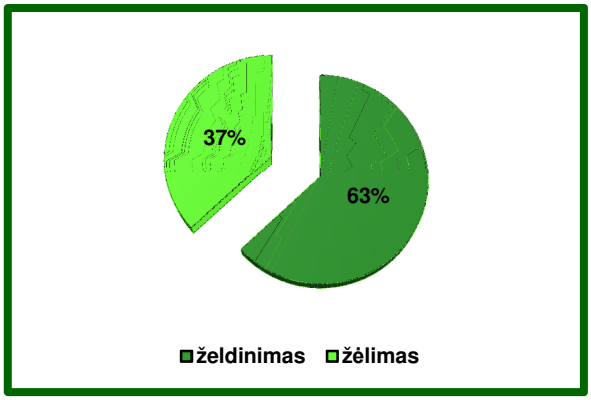

Projektuotos želdinti medžių rūšys (plotas, %)

mišrūs eglių – kiet. lapuočiais (EĄ)	8,4 %
mišrūs eglių – minkšt. lap. (EJ, EB)	46,1 %
mišrūs kiet. lap. su spygliuočiais (ĄE)	3,2 %
gryni spygliuočiai (E)	17,6 %
mišrūs spygliuočiai (PE, EP)	21,4 %
minkšt. lap. su spygliuočiais (JE,BE)	1,7 %
gryni minkštieji lap. (J)	1,0 %
minkštieji lapuočiai (JB,BJ)	0,7%

33 pav. Miško atkūrimo fondo žemėje suprojektuoti atkūrimo būdai ir želdintinos medžių rūšys (pirmam penkmečiui)

MIŠKO ATKŪRIMO DARBŲ APIMTIS; HA , PAGAL GIRININKIJAS

2.21. lentelė

Girininkija	Miško žėlimo ir želdinimo fondas, ha				Miško želdinimas, ha			Metinė želdin. apimtis, (ha)	Miško žėlimas, ha			Metinė žėlimo apimtis (ha)	Jaunuolynų papildymas	Atkūrimo likutis antrajam penkmečiui (ha)
	esami neapaugę mišku plotai	penkmečio biržės	Jaunuolynų papildymas	Iš viso	esami neapaugę mišku plotai	penkmečio biržės	Iš viso		esami neapaugę mišku plotai	penkmečio biržės	Iš viso			
Skroblės	72	150,1	8,1	230,2	31,7	94,8	126,5	20	40,3	55,3	95,6	12	8,1	62
Tverų	81,3	194,9	14,9	291,1	46,1	128,8	174,9	27	35,2	66,1	101,3	12	14,9	78
Judrėnų	90,8	103,6	6,1	200,5	65,0	67,4	132,4	22	25,8	36,2	62,0	8	6,1	42
Žadvainių	87,7	197,0	5,1	289,8	44,8	109,6	154,4	24	42,9	87,4	130,3	16	5,1	85
Girėnų	52,9	141,1	8,7	202,7	31,9	80,4	112,3	18	21,0	60,7	81,7	9	8,7	61
Labardžių	75,4	105,1	17,1	197,6	52,2	71,7	123,9	20	23,2	33,4	56,6	7	17,1	42
Tenenių	45,2	156,1	16,6	217,9	31,0	110,1	141,1	22	14,2	46,0	60,2	7	16,6	61
Kaltinėnų	48,8	64,2	-	113,0	36,7	44,8	81,5	14	12,1	19,4	31,5	4	-	25
Viso	**554,1**	**1112,1**	**76,6**	**1742,8**	**339,4**	**707,6**	**1047**	**167**	**214,7**	**404,5**	**619,2**	**75**	**76,6**	**456**

Miško atkūrimo apimtis girininkijose pateikiama 2.21. lentelėje. Didžiausia želdinimo darbų apimtis numatyta Tverų, Žadvainių ir Judrėnų girininkijose.

Antrajai vykmečio pusei miško atkūrimo apimtis bus patikslinta suprojektavus biržes antram penkmečiui. Želdinamas plotas turėtų būti artimas pirmojo penkmečio plotui, želdintinų ne miško žemių taip pat atsiras, todėl miško atkūrimo ir įveisimo darbų apimtis turėtų išlikti pastovi per visą projekto galiojimo laikotarpį.

Medynų pertvarkymo priemonės želdinant. Šioms priemonėms priskiriama: menkaverčių medynų rekonstrukcija (plyna arba dalinė), želdinimas po laja antro ardo sudarymui prieš kirtimą ir želdinių ir savaiminių jaunuolynų mažo skalsumo (0,3-0,4) sutankinimas (dalinis želdinimas).

Lietuvos miškingumo didinimo programa. Vadovaujantis Nacionaline miškų ūkio sektoriaus plėtros 2012-2020 metams programa, miškingumą numatoma padidinti apie 3%. Atsižvelgiant į gamtinio karkaso ir kraštovaizdžio reikmes, šalies miškingumas turėtų būti ne mažesnis kaip 35%. Pagrindiniu miškingumo optimizavimo tikslu laikoma kraštovaizdžio ekologilozacija, žemės ūkio veiklos našumo ir efektyvumo didinimas bei bedarbystės kaime mažinimas. Miškingumo didinimas – tai valstybės ekologinės ir ekonominės politikos elementai. Gamtosauginiai – ekologiniai kriterijai tampa tolygūs ekonominiams.

Vykdant miško žemių plėtrą, atsižvelgiama į gamtinį žemių našumą, esamą miškingumą ir jo didinimo potencialą, miškų apsauginę ir rekreacinę svarbą. Svarbiausiomis ekologinio stabilizavimo teritorijomis paprastai priskiriami gamtinio karkaso elementai – geologinės takoskyros bei labiausiai išreikšti migraciniai koridoriai.

Pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014-2020 m. programą (KPP) numatyta viena priemonė skirta miškų įveisimui *„Miško įveisimas žemės ūkio ir ne žemės ūkio paskirties žemėse, kuriose prieštai miškas neaugo ir įveisto miško bei savaime užaugusio miško priežiūra, apsauga ir ugdymas iki 12 metų amžiaus”* iš esmės ši priemonė skirta privačios žemės valdytojams, tik jiems neįsisavinus skiriamų lėšų galės naudotis ir miškų urėdijos, siekiančios savo valdomą žemę apželdinti mišku.

Ąžuolynų atkūrimas. Paprastasis ąžuolas – Lietuvai būdinga ir viena vertingiausių vietinių miško medžių rūšių. Praeityje ąžuolynų Lietuvoje buvo daug daugiau. Pagal istorinius šaltinius XVI amžiuje mišrių su ąžuolais ir plačialapių miškų buvo 15–20 % visų miškų ploto. 2015 m. sausio 1 d. ąžuolynai užėmė 2,1 % (43435 ha) visų miškų ploto. Tuo tarpu daugiau kaip 20 % Lietuvos miškų augaviečių yra tinkamos augti ąžuolynams, tačiau ąžuolynų atkūrimas, priežiūra ir apsauga reikalauja didelių sąnaudų.

Ąžuolynų atkūrimą kelis dešimtmečius stabdė daug nepalankių veiksnių: jų veisimas ypač sumažėjo dėl kanopinių žvėrių, ligų ir kenkėjų pažeidimų, nebuvo taikomos pakankamos želdinių apsaugos priemonės, neišnaudotos ąžuolo savaiminio žėlimo galimybės, medelynuose buvo auginamas nepakankamas ąžuolo sodmenų kiekis ir kt.

Vadovaujantis ąžuolynų augimo eigos ir lyginamojo produktyvumo analize, nustatyta, kad ąžuolynai geriausiai auga sausgirio (*Nd, Šd*), baltmiškio (*Nf, Lf*) ir žaliagirio (*Ld*) miško tipų augavietėse. Atsižvelgiant į esamą ąžuolynų išplitimą, ąžuolynų augimo eigos dėsningumus, jų fitocenotinį atsparumą, plotas, kuriame tikslinga auginti ąžuolynus valstybiniuose miškuose yra 66,7 tūkst. 2015 m. miškotvarkos duomenimis, urėdijos miškuose yra 3498 ha tokių augaviečių (15,4 % viso miško žemės ploto), nors pačių ąžuolynų tėra tik 302 ha (1,4 % visų medynų ploto). Kaip nustatyta, ąžuolynams plisti įtakos turi ir geografinės sąlygos. Tyrimais nustatytas dėsningumas, kad sausesnėse augavietėse – sausgirio (Nd, Šd) ir netgi šilagirio (Nc) – ąžuolynų fitocenotinis atsparumas žymiai didesnis negu drėgnesnėse, nors produktyvumas ir panašus.

Ąžuolynų atkūrimo apimtis valstybiniuose miškuose nustatyta, atsižvelgiant į miškų urėdijų geografinę padėtį bei ąžuolynams auginti tinkamų augaviečių išplitimą. **Įsigaliojus Nacionalinio miškų ūkio sektoriaus plėtros 2012-2020 metų programai** ir nustojus galioti ąžuolynų atkūrimo programai (nuo 2012 09 15), iki bus patvirtintas programos įgyvendinimo priemonių planas, Generalinė miškų urėdija 2013 m. kovo 26 d. patvirtino ąžuolynų ploto didinimo užduotis visoms miškų urėdijoms. Pagal naujai patvirtintą plėtros programą numatoma Lietuvos ąžuolynų plotus padidinti nuo 2011 m. 2 % iki 2015 m. 2,2%, o 2020 m. iki 2,4 % ąžuolynų ploto.

VĮ Rietavo miškų urėdijoje 2015 m. buvo 302 ha ąžuolynų. Pagrindiniais kirtimais ąžuolynuose ateinančiame vykmetyje projektuojama iškirsti kasmet po 1 hektarą. Esamose ir būsimose kirtavietėse projektuojama sodinti ąžuolą, mišrinti su kitomis medžių rūšimis (ĄE) – 33,6 ha ir kitas rūšis mišrinant su ąžuolu (EĄ) – 87,6 ha. Ąžuolo medynai miškų urėdijoje užima apie 1,4

%. Be to, yra 944 ha jaunuolynų iki 20 metų amžiaus, kurių sudėtyje ąžuolas sudaro 10 – 20 % ir (58 ha) 21- 40 %. Tokiuose medynuose ugdymo ar kitokias kirtimais yra galimybės suformuoti mišrius ąžuolo medynus. Ąžuolynų atkūrimo vykdymui numatyta pakankamai priemonių (2.22. lentelė).

ŪKINIŲ PRIEMONIŲ SISTEMA ĄŽUOLYNŲ ATKŪRIMUI

2.22. lentelė

Medynų (krūmynų) charakteristika	Plotas, ha
1. Esamas ąžuolynų plotas, iš viso	301,5
1.1. iš jų jaunuolynai iki 20 metų	85,0
2. Kitų medžių rūšių medynai su ąžuolo priemaiša, iš viso	2385,8
2.1. iš jų jaunuolynai (iki 20 m.) su ąžuolo priemaiša, iš viso	1001,4
2.2. iš jų ąžuolų sudėtyje 10 – 20 %	943,6
2.3. iš jų ąžuolų sudėtyje 21 – 40 %	57,8
3. Projektuojami ugdymo kirtimai medynuose su ąžuolų priemaiša, iš viso	1096,6
3.1. iš jų jaunuolynuose iki 20 metų	629,0
4. Pagrindinių plynų kirtimų plotas ąžuolynuose per (vykmetį)	10,0
5. Esami neapaugę mišku plotai, kuriuose ąžuolas yra pagr. tikslinė rūšis (Nd, Nf, Lf)	16,6
6. Ąžuolynų atkūrimas želdant suprojektuotose (2017 - 2021) biržėse	
-kur ąžuolas yra pagrindinė rūšis	9,6
-kur ąžuolas yra sudėtyje kitų medžių rūšių želdiniuose	60,6
7. Ąžuolynų atkūrimas želdant esamuose neapaugusiuose plotuose	
- kur ąžuolas yra pagrindinė rūšis	25
- kur ąžuolas yra sudėtyje kitų medžių rūšių želdiniuose	27

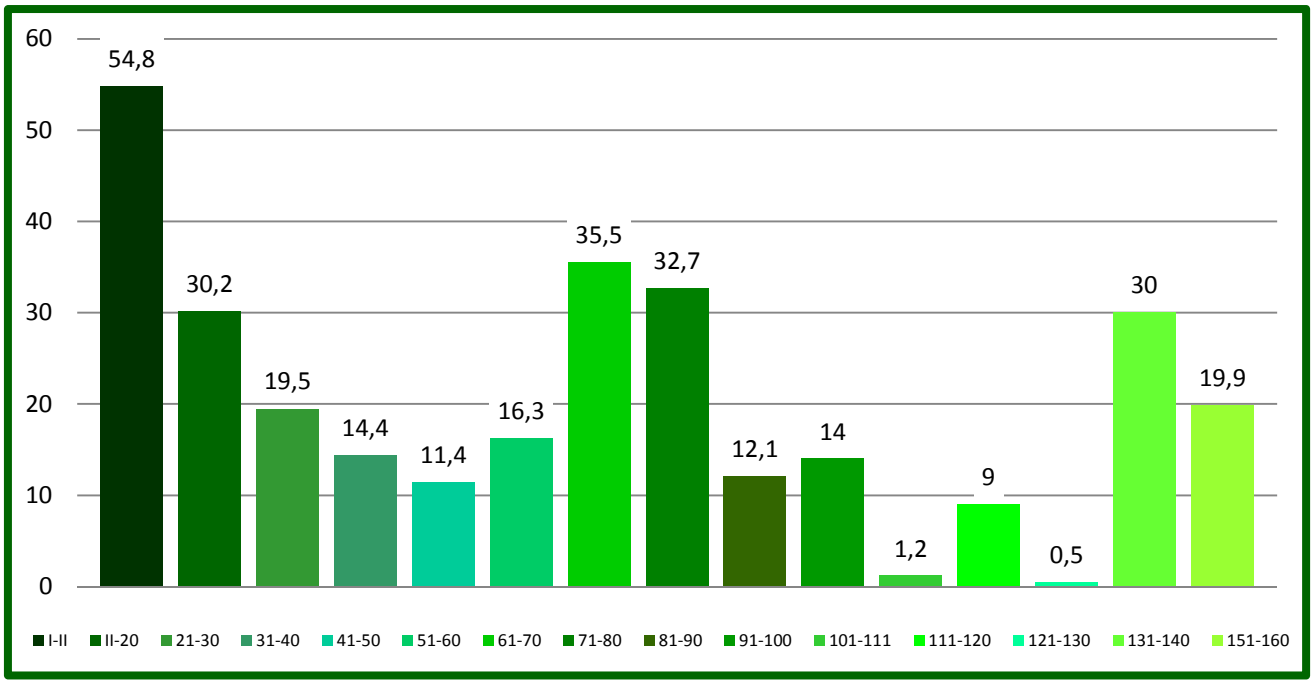

34 pav. Ąžuolynų plotas (ha) pagal amžiaus klases

Stebint ąžuolynų amžiaus struktūra reikia palinkėti, kad visi I amžiaus klasės ąžuolynai pereitų į II amžiaus klasę.

2.6. MIŠKO SĖKLININKYSTĖ

VĮ Rietavo miškų urėdija sodmenis miško atkūrimui ir įveisimui augina Girėnų girininkijoje esančiame medelyne (54 kv.). Miškų urėdijos medelynas užima 19,3 hektarų plotą. Šiame medelyne auginama daugiau kaip penkis milijonai sodinukų bei sėjinukų.

VĮ Rietavo miškų urėdijos medelyne iki 2017 m. bus pilnai įrengtos rūšiavimo bei buitinės patalpos. Bus statoma pilna rūšiavimo linija. Rūšiavimo patalpos leis miško sodmenis rūšiuoti esant prastam orui. Su rūšiuotiems sodmenis laikyti numatyta įrengti šaldytuvą. Tai pat planuojama įsigyti naujos medelynams skirtos technikos: giluminis podirvio purentuvas, lysvių formuotuvas, šiuolaikinę sėjamąją, daigų pikavimo mašiną, horizontalių šaknų pakirtimo mašiną.

2017 metais bus projektuojami ir statomi 2 šiltnamiai. Planuojamų šiltnamių plotas po 0,1 ha. Šiltnamiuose bus sėjami lapuočiai, kurie jau pirmaisiais metais pasiekia pakankamą aukštį, kad būtų galima sodinti miške.

Artimiausiu metu numatoma įrengti melioraciją dviejuose laukuose, bei dar dviejuose laukuose suremontuoti jau įrengtą drenažo sistemą. Taipogi dviejuose naujuose laukuose bus įrengta stacionari laistymo sistema. Šios investicijos padės optimaliau išnaudoti esamą medelyno plotą. Kas leis išauginti didesnius kiekius sodmenų, bei vykdyti sėjomainą. 80 % medelyno ploto bus laistoma stacionaria drėkinimo sistema.

Miškų urėdijos daigyne ir medelyne kasmet auginama vidutiniškai po 5,0 mln. vnt. sodmenų, iš jų: iki 2 mln. vnt. miško sėjinukų ir iki 3,0 mln. vnt sodinukų. Vidutiniškai kasmet urėdijos reikmėms sunaudojama apie 1,0 mln. vnt. sodmenų.

Įgyvendinat Nacionalinę miškų ūkio sektoriaus plėtros 2012-2020 metų programą, atkuriant būsimas kirtavietes, įveisiant miškus neapaugusiose mišku žemėse, pertvarkant ir sutankinant medynus želdant, kasmet reikėtų per 0,7 mln. vnt. sodmenų (2.23 lentelė). Kadangi daugiau kaip 37 % (metinės apimties) želviečių paliekama miško žėlimui, tai, daliai jų neatžėlus, gali tekti želdinti. Todėl metinis sodmenų gali išaugti iki 1,0 mln. vnt.

2015 m. medelyne išauginta 5,1 mln. vnt. sodmenų, iš jų E- 75 %, P –5 %, Ą –2 %, B – 9 %, J – 9 %, K– 0,2 %, L– 0,02 %. Miškui sodinti 2015 metais sunaudota 700,0 tūkst. vnt.

VĮ Rietavo miškų urėdijos medelyne užaugintų sodmenų pakanka miškų urėdijos želdinimo reikmėms, taip pat visiškai aprūpinami Rietavo urėdijos teritorijoje gyvenantys miškų savininkai. Parduota sodmenų 2013 m. – 834,6 tūkst. vnt.; 2014 m. – 628,5 tūkst. vnt., 2015 m. – 372,7 tūkst. vnt. Per 2013- 2015 metus 100 % sodmenų parduodama miško savininkams, už Lietuvos ribų sodmenų parduota tik 2013 m. 200 tūks.vnt., o įmonėms ir organizacijoms sodmenų neparduota.

Sodmenims auginti kasmet paruošiamas atitinkamas sėklų kiekis. Eglės, ąžuolo, liepos, juodalksnio sėklos ruošiamos iš miškų urėdijos sėklinių plantacijų ir sėklinių medynų. 2013 m. paruoštų sėklų kiekis yra 530 kg iš jų: eglės 0 kg, pušies 0 kg, ąžuolo 510 kg, liepos 10 kg, ir juodalksnio 10,0 kg. 2014 paruoštų sėklų kiekis yra 562 kg iš jų: eglės 0 kg, pušies 0 kg, ąžuolo 552 kg, ir liepos 10 kg. 2015 paruoštų sėklų kiekis yra 287,9 kg iš jų: eglės 37,1 kg, ąžuolo 230 kg, juodalksnio 10,8 kg ir liepos 10 kg. Surenkamų sėklų kiekis labai priklauso nuo sėklinių metų.

Pagal miškotvarkos projektą metinis sodmenų poreikis pateiktas 2.23. lentelėje. Per vykmetį, jei išliks patvirtintos miškų kirtimo apimtys ir nesikeis miško atkūrimo būdas, vidutiniškai miškui atkurti kasmet reikės apie 687,0 tūkst. vnt. sodinukų (daugiausia eglės, beržo, juodalksnio).

SODMENŲ POREIKIS
(įskaitant želdinių papildymą – 20%)

2.23. lentelė

Medžių rūšis	Metinis želdinamas plotas, ha	Sodinimo vietų skaičius 1 ha įskaitant papildymą		Reikalingas sodmenų skaičius, tūkst. vnt.
		sėjinukai	sodinukai	
Pušis	14	6000		84
Eglė	114		4000	456
Ąžuolas	8		4400	35
Juodalksnis	21		3600	76
Beržas	10		3600	36
Iš viso	**167**	**x**	**x**	**687**

2.7. MIŠKO PRIEŠGAISRINĖ APSAUGA

Priešgaisrinę miško apsaugą reglamentavo Priešgaisrinės miško apsaugos taisyklės patvirtintos LR vyriausybės 1995 m. balandžio 7 d. Nr. 500. Jose pateikti bendri reikalavimai, priešgaisrinių juostų įrengimas, gaisrų gesinimo organizavimas, miškų urėdijų, naudotojų ir savininkų funkcijos. Priėmus Nacionalinę miškų ūkio sektoriaus plėtros 2012-2020 metų programą, (patvirtinta 2012 m. 05 23 d. Nr. 569)kurios tikslas yra sukurti ir palaikyti bendrą valstybinę miško priešgaisrinių priemonių sistemą, užtikrinančią visų nuosavybės formų miškų priešgaisrinę apsaugą. Pagrindiniai programos uždaviniai yra numatyti ir įgyvendinti miško priešgaisrines priemones, kurios sumažintų miško gaisrų kilimo pavojų bei jų nuostolius, sukurti efektyviai veikiančią bendrą valstybinę miško gaisrų prieš gaisrinių priemonių sistemą.

Rengiamas bendras visų nuosavybių formų miškams priešgaisrinio tvarkymo projektas. Priešgaisrinio tvarkymo projekto dalys yra miškų suskirstymas gamtinio degumo klasėmis (2.24. lentelė), miškų priešgaisrinio tvarkymo žemėlapiai, operatyvinis gaisrų gesinimo planas. Operatyvinį gaisrų gesinimo planą rengia (esamą tikslina) miškų urėdija, naudodama ir miškotvarkos sudarytą medžiagą. Girininkijų aiškinamuose raštuose pateiktas miškų paskirstymas degumo klasėmis. Miškai gamtinio degumo klasėmis suskirstomi pagal normatyvą pateiktą miškų priešgaisrinės apsaugos taisyklėse. Degumo klasė nustatoma taksaciniams sklypams, vidutinė klasė nustatoma kvartalui.

MIŠKŲ DEGUMO KLASĖS

Visi miškai / Valstybinės reikšmės miškai

2.24. lentelė

Degumo klasė	Plotų charakteristika	Plotas, ha	Iš jų spygliuočių jaunuolynai (iki 40 m.)	Degumo klasės plotas, %
1 (aukšto degumo miškai)	Spygliuočių jaunuolynai (iki 40 metų) Š, N, L hidrotopų ir visų trofotopų augavietėse. Pušynai ir eglynai Š, N, L hidrotopų ir a, b trofotopų augavietėse, tų pačių augaviečių kirtavietės ir visi medienos sandėliai	11549,9 7000,1	8893,5 5882,6	19 33
2 (vidutinio degumo miškai)	Spygliuočių jaunuolynai (iki 40 metų) U ir P hidrotopų ir visų trofotopų augavietėse, tų pačių augaviečių kirtavietės. Pušynai ir eglynai Š, N, L hidrotopų ir c, d, f trofotopų augavietėse. Lapuočių medynai Š, N hidrotopų ir a, b trofotopų augavietėse. Nusausintų augaviečių medynai. Sausintos pelkės a ir b trofotopų	14866,7 6306,8	470,9 332,2	25 29
3 (žemo degumo miškai)	Lapuočių medynai Š, N hidrotopų ir c, d, f trofotopų augavietėse. Lapuočių medynai L hidrotopo ir visų trofotopų augavietėse. Visų rūšių medynai U ir P hidrotopų augavietėse. Nusausintos pelkės c ir d trofotopų	33615,2 8122,1		56 38
Iš viso		**60031,8** **21429,0**	**9364,4** **6214,8**	**100** **100**
Vidutinė degumo klasė				***2,4*** ***2,1***

Galima gaisro rūšis ir sezonas:

- Pirmo gamtinio degumo miškuose - per visą gaisrams kilti palankų laikotarpį galimi žemutiniai ir viršutiniai gaisrai.
- Antro gamtinio degumo miškuose - ilgiau užsitęsus sausringam periodui galimi žemutiniai, o spygliuočių medynuose - ir viršutiniai gaisrai. Nusausintų augaviečių medynuose - durpiniai (požeminiai) gaisrai.
- Trečio gamtinio degumo miškuose - dėl užsitęsusios sausros galimi žemutiniai ir durpiniai gaisrai.

Miškų urėdijos veiklos teritorijoje pirmos degumo klasės miškų yra 19 %. Valstybinės reikšmės miškuose pavojus kilti gaisrams yra skirtingas lyginant su bendra miškų urėdijos teritorija. Pirmos degumo klasės miškų čia yra 33 %, antros – 29 % ir trečios – 38 %. Valstybinės reikšmės miškuose vidutinė degumo klasė yra 2,1.

Dabartinė priešgaisrinės apsaugos sistema yra pakankamai gerai organizuota. Todėl kokių nors ypatingų priešgaisrinės apsaugos priemonių neprojektuojama. Siūlome palaikyti esamą sistemą:

1) Išsaugoti esamą priešgaisrinę infrastruktūrą (centralizuotą priešgaisrinę tarnybą su techninėmis priemonėmis). Esant finansinėms galimybėms, materialinę bazę siūlome atnaujinti ją modernizuojant ir remontuojant.

2) Kasmet patikslinti ir paruošti operatyvinius gaisrų gesinimo planus. Šiuos planus derinti su rajonų civilinės saugos organizatoriais. Planai tvirtinami nustatyta tvarka ir užtikrina rajono organizacijų bei įmonių pagalbą gaisrų atvejais.

3) Kasmet vidutiniškai atnaujinti po 11 km. priešgaisrinių linijų (kvartalinių, pakelių juostų, juostų apie poilsiavietes, želdinius ir kt.).

4) Ir toliau bei dar intensyviau turėtų būti vykdomas profilaktinis aiškinamasis darbas priešgaisrine tema tarp gyventojų ir miško lankytojų. Iš bene svabiausias darbas – tai gerai organizuotas ir rūpestingai vykdomas budėjimas pavojingu laikotarpiu, kai gali kilti gaisrai.

Priešgaisrinių barjerų ir mineralizuotų juostų yra užtektinai, nes mineralizuotos visos kvartalinės linijos sausose ir degiose augavietėse. Be to, mineralizuotas juostas atstoja ir keliai, kurių tinklas degiuose miškuose yra pakankamai tankus. Esamas mineralizuotas juostas kasmet reikia atnaujinti, kai kurias ir ne vieną kartą.

Per vykmetį kai kur reikės įrengti mineralizuotas juostas aplink želdinius, įveistus naujai iškirstose sausose biržėse, taip pat ne miško žemėje. Kur konkrečiai įrengti tokias mineralizuotas juostas, turės numatyti miškų urėdijos darbuotojai.

Miškų urėdijai parengtas priešgaisrinių priemonių žemėlapis (M 1:50000), panaudojant sklypinę GIS duomenų bazę. Žemėlapyje sutartiniais ženklais pažymėta: gamtinio degumo klasės, detalus kelių tinklas, ežerų, upių, upelių, griovų, dirbtinių tvenkinių tinklas, privažiavimo vietos prie vandens telkinių, girininkijų būstinės, priešgaisriniai statiniai ir įrenginiai, poilsiavietės, transporto stovėjimo aikštelės. Planas nudažytas sutartinėmis spalvomis pagal miškų degumo klases.

2.8. MIŠKO SANITARINĖ APSAUGA

Miško sanitarinės apsaugos taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2007 m. balandžio 11 d. įsakymu Nr. D1-204 , nustato miško sanitarinės apsaugos nuo kenksmingų biotinių, abiotinių ir antropogeninių veiksnių pagrindinius reikalavimus, siekiant reguliuoti ligų ir kenkėjų skaičių, vykdyti jų masinio dauginimosi židinių prevenciją ar juos naikinti.

Sanitarinei būklei pagerinti miškuose naudotinos įvairios profilaktinės priemonės. Plyno kirtimo biržėse paliekamos smulkių šakelių krūvelės parazitiniams vabzdžiams daugintis, sodinamos ornitochorinių ir nektaringų krūmų grupės, išsaugomi uoksiniai medžiai, skruzdėlynai, iškeliami inkilai miško paukščiams.

PRELIMINARINĖ METINĖ MIŠKO SANITARINIŲ APSAUGOS PRIEMONIŲ APIMTIS

2.25. lentelė

1. Biologinės apsaugos priemonės	
Iškabinti inkilų, vnt.	230
Inkilų priežiūra	19
Aptverti skruzdėlynų, vnt.	-
Pasodinti ornitochorinių ir nektaringų krūmų, ha	1
Atrinkti ir paženklinti uoksinių medžių, vnt.	16
2. Fizinės, mechaninės priemonės	
Išdėstyti dispenserių, vnt.	80
Aptepti želdinių repelentais, ha	140
Išdėstyti vabzdžiagaudžių medžių, ktm.	175
Feromoninių gaudyklių išdėstymas ir priežiūra	100
Aptepti pušies kelmus (šakninėpintis), ha	6

35 pav. Kirtavietėse bus naudojamos vabzdžių gaudyklės vabalų viliojimui

3. **Cheminės apsaugos priemonės**: Taikyti pagal būtinumą – minkštųjų lapuočių atžalų naikinimas, pagamintos medienos apsauga, cheminė apsauga nuo straubliuko, fungicidų naudojimas prieš grybines ligas medelyne. Feromoninių gaudyklių išdėstymo tvarka ir vabzdžiagaudžių medžių paruošimo, išdėstymo, išvežimo tvarka nurodyta miško sanitarinės apsaugos taisyklėse.

Visos taikomos profilaktinės ir kovos su ligomis bei kenkėjais priemonės miškų sveikatingumui gerinti miškų urėdijoje neturėtų mažėti ir ateityje. Sunku prognozuoti miškų sanitarinę būklę ateinančiame vykmetyje. Jai pablogėjus ar kilus kenkėjų invazijai, neatidėliotinai būtina imtis visų reikiamų priemonių kenkėjams sunaikinti ir miškų sveikatingumui pagerinti. Jei

miškų sanitarinė būklė išliks stabili, svarbiausias darbas – laiku ir kokybiškai atlikti sanitarinius kirtimus. Tam reikia kruopščiai iššvalgyti medynus, ieškant kenkėjų apniktų medžių.

2.9. MIŠKO SAUSINAMASIS TINKLAS

Miškų sausinimas. Pagal medynų inventorizacijos ir augaviečių aprašymo duomenis nustatytas nenusausintas hidromelioracinis fondas (NHF) pagal girininkijas ir visoje miškų urėdijos miškų teritorijoje. Jis užima 1395 ha šlapių ir užmirkusių žemių ploto (neįskaityti netikslingi sausinti plotai, kaip Pa, Ua augavietės (504 ha). Sausinti tikslingas tik IV grupėje augančių medynų NHF, kuris užima 1418 ha (2.26. lentelė).

NENUSAUSINTAS HIDROMELIORACINIS FONDAS (NHF)

2.26. lentelė

Girininkija	Bendras NHF	Tikslingas sausinti IV m. grupėje	Medynai						Kirtavietės, žuvę medynai	Pelkės	Kitos žemės
			P	E	B	J	D, Bt	Iš viso			
Skroblės	227,7	421,9	119,0	123,4	42,0	108,	6,4	399,5	14,3	-	8,1
Tverų	262,5	127,7	21,4	47,8	8,1	30,7	-	108,0	13,5	6,2	-
Judrėnų	162,7	111,5	7,3	4,7	1,0	75,4	-	88,4	23,1	-	-
Žadvainių	343,9	266,0	58,1	46,6	20,0	121,4	-	246,1	15,9	4,0	-
Girėnų	189,1	295,8	51,6	90,5	37,6	96,0	3,7	279,4	15,1	1,3	-
Labardžiai	98,7	72,5	1,0	25,8	4,9	19,6	-	72,5	11,1	10,1	-
Teneniai	64,7	100,1	16,3	4,4	1,7	66,7	-	89,1	11,0	-	-
Kaltinėnai	45,4	22,9	10,3	2,5	2,2	5,3	-	20,3	2,6	-	-
Iš viso:	**1394,7**	**1418,4**	**285,0**	**345,7**	**117,5**	**523,8**	**10,1**	**1282,1**	**106,6**	**21,6**	**8,1**

Tikslingą sausinti nenusausintą hidromelioracinį fondą (NHF) sudaro IV grupės miškuose esantys užmirkę ir pelkiniai sklypai (ne mažesnio kaip 1 ha dydžio), kurių apsaugos negarantuoja "Rekomendacijos dėl biologinės įvairovės išsaugojimo, vykdant ūkinę veiklą miške" (LMI, 2000) ir kuriuose auga ne aukštesnio kaip bendrą III boniteto medynai, taip pat įvairių bonitetų atžalinės kilmės brandūs (daugiau kaip 60 metų) juodalksnynai, kuriuose be nusausinimo negalima užtikrinti tolygaus sėklinio atžėlimo. Taip pat, prie NHF priskiriamos ir L, U ir P hidrotopų kirtavietės bei dėl drėgmės pertekliaus blogai augantys jaunuolynai bei pelkių sklypai.

Rekomenduojama sausinti NHF sklypus taikant vietinę melioraciją – gilus vagojimas, tankesnis seklių griovelių tinklas, talveginiai grioviai. Pirmoje eilėje reikia sausinti kirtavietes, bei I ir II nusausinimo efektyvumo grupės medynus gerose nusausinimo sąlygose. Atviros aukštapelkės (Pa) nesausinamos, o nusausintas tikslinga renatūralizuoti. Gali būti sausinamos tik tarpinio tipo (Pb) pelkės bei žemapelkės (Pc, Pd), jei jose nėra saugotinų biologinės įvairovės elementų.

Nenusausinto hidromelioracinio fondo IV miškų grupėje sklypų sąrašai sudaryti pagal girininkijas ir pateikti jų aiškinamuosiuose raštuose. Daugiausia tikslingų sausinti plotų yra Skroblės, Žadvainių ir Girėnų girininkijose.

Griovių remonto ir rekonstrukcijos apimtis nustatoma tik po nusausinimo efektyvumo analizės bei nusausintų sklypų bioįvairovės atžvilgiu įvertinimo. Grioviai, kurie pagal Lietuvos miškų instituto paruoštas Rekomendacijas sausinimo tinklo miškuose įvertinimui ir renatūralizacijai (2000 m.) ir Rekomendacijas bioįvairovės išsaugojimui vykdant ūkinę veiklą miške (2000 m.),

priskiriami prie renatūralizuotinų hidrografinio tinklo elementų ir jų remontas nepriklausomai nuo jų būklės nevykdomas.

Sprendžiant sausinimo ar melioracijos renginių klausimus, pagrindinis kriterijus yra sausinimo norma - toks minimalus gruntinio vandens horizonto paženiminimo lygis, kuris užtikrina didžiausią medynų prieaugį per ilgą laikotarpį. Pavasarinė (skaičiuojamoji) nusausinimo norma, užtikrinanti medžių šaknų zonos atlaisvinimą nuo vandens medynų vegetacijos pradžioje, yra 21-33 cm priklausomai nuo medžių rūšių (juodalksnynams – 7 – 12) vidutinė viso vegetacijos periodo (gegužė – rugsėjis) arba ekologinė nusausinimo norma yra 58 – 63 cm. Kad galėtų dirbti traktoriai, nusausinimo norma turi būti ne mažesnė kaip 40 – 50 cm. Priimti dėmesin, kad juodalksnynams nusausinimo norma yra nedidelė (7-12), tai yra viksvinių juodalksnynų augaviečių (Pc) nusausinimas yra reikalingas tik skatinant kirtaviečių žėlimą.

Ateinančiam vykmečiui miškų sausinimas pagal techninius projektus numatomas girininkijose.

PLANUOJAMAS SAUSINAMOJO TINKLO ĮRENGIMAS

2.27. lentelė

Eil. Nr.	Girininkija	Kv. Nr.	Apimtis(m)
1.	Skroblės	72,73	600
2.	Girėnų	5,6	1100
3.	Girėnų	34/35	1250
Viso			2950

Prioritetiniais melioracijos darbais projektuojamam laikotarpiui išlieka melioracijos ir hidrotechnikos statinių priežiūra ir remontas bei sausinimo sistemų tobulinimas. Sausinamojo tinklo remonto ir priežiūros apimtis projekto galiojimo laikotarpiu turėtų siekti vidutiniškai apie 40 km per metus.

2.10. MIŠKO KELIŲ TINKLAS, JŲ TIESIMO, REKONSTRAVIMO, REMONTO APIMTYS

Miško kelių tiesimas. Miško keliai tiesiami miško sanitarinei bei priešgaisrinei apsaugai užtikrinti, paruoštai medienai išgabenti. Šie keliai svarbūs atokiausių kaimų bei vienkiemių gyventojams, privačių miškų savininkams, miško lankytojams.

Projektuojant naujus kelius ar rekonstruojant esamus pagrindiniu kriterijumi buvo kelių apkrovos, vykdant medienos transportavimą ir miškų apsaugą. Keliai visais metų laikais išlaiko dideles apkrovas transportuojant medieną. Keliai nutiesti per jautrią ekosistemą (užmirkę ir pelkinės augavietės), todėl pavasarį ir lietingą vasarą didesnė tikimybė pažeisti kelius transportuojant medieną. Be to, kelius tam tikru laipsniu gadina ir pakelių grioviuose nuolat įsikuriantys bebrai. Gerai prižiūrimi miško keliai yra svarbus miško infrastruktūros elementas, užtikrinantis miško ūkinės veiklos vykdymui ištisus metus ir tenkinantis vietos gyventojų poreikius.

Atskirose naujai įrengiamo ar rekonstruojamo kelio trasose reikės prakirsti 3-5-8 metrų pločio miško juostas, kelių pažemėjimuose įrengti pralaidas ir nuovažas bei autotransporto apsisukimo, prasilenkimo vietas ir medienos sandėliavimo vietas. Vykdant miško kirtimą, kirtimų rūšis priskiriama prie kitų specialio paskirties kirtimų, kurie yra numatyti vidinės miškotvarkos projekte (metinė apimtis 1000 ktm likvidinės medienos), todėl bendra kirtimų apimtis nekeičiama.

Detaliau VĮ Rietavo miškų urėdijos veiklos teritorijoje esantys keliai yra pažymėti miškų žemėlapiuose M 1:10000, M 1:25000. Valstybinės reikšmės ir vietiniai su dirbtine danga keliai pažymėti žemėlapyje M 1:50000. Sutartiniais ženklais pažymėta kelių priklausomybė, kelių plotis ir dangos tipas (gruntiniai ir su dirbtine danga).

Atsižvelgiant į visus faktorius – ekonominius, ekologinius ir socialinius – VĮ Rietavo miškų urėdijoje projektuojamų kelių darbų apimtys pateiktos 2.28 lentelėje.

PROJEKTUOJAMŲ NAUJŲ KELIŲ TIESIMO APIMTYS

2.28. lentelė

Eil. Nr.	Girininkija	Kv. Nr.	Preliminarus ilgis m
1.	Skroblės	72,73	600
2.	Girėnų	5,6	1100
3.	Girėnų	34/35	1250
Viso			2950

Ir toliau bus remontuojami ir prižiūrimi esami keliai, daromi laikini privažiavimai prie kertamų biržių. Ateinančiame vykmetyje planuojama kasmet vidutiniškai atlikti po 657 km. kelių priežiūros ir remonto darbų miškų urėdijoje.

REKONSTRUOJAMŲ KELIŲ DARBŲ APIMTYS

2.29. lentelė

Eil. Nr.	Girininkija	Kvartalas	Kelio ilgis, m	Pastabos
1	Skroblės	78,68/79,69/80,70/81,71/82, 72,73	3130	Kelio rekonstrukcija
Viso			**3130**	
2	Tverų	66/76,67/77,68/78	1250	Kelio rekonstrukcija
3		90/97,91/98,91/326	1500	Kelio rekonstrukcija
Viso			**2750**	
4	Judrėnų	121/122,125/126	1100	Kelio rekonstrukcija
5		122/123,126/127	1100	Kelio rekonstrukcija
6		80,81,82,83,84,87	3750	Kelio rekonstrukcija Ribojasi su Žadvainių girininkija
Viso			**5950**	
7	Girėnų	14/451,14/16,15,15/447	1700	Kelio rekonstrukcija
Viso			**1700**	
8	Labardžių	88/89	1050	Kelio rekonstrukcija
9		84,84/79,85/79	1550	Kelio rekonstrukcija
10		90/91,93/91,91,92	2200	Kelio rekonstrukcija
Viso			**4800**	
11	Tenenių	13/14,15/16,17/18,17	2400	Kelio rekonstrukcija
12		38/55,39/56,57/706	1750	Kelio rekonstrukcija
Viso			**3150**	
13	Kaltinėnų	45,46	1300	Kelio rekonstrukcija
Viso			**1300**	
Viso			**22780**	

2.11. NAUDINGŲJŲ IŠTEKLIŲ MAŽIEJI KARJERAI, JŲ PRIEŽIŪRA, EKSPLOATAVIMAS IR REKULTIVAVIMAS

VĮ Rietavo miškų urėdijos mažieji karjerai išskirti ir apmatuoti, pasai suderinti su Generaline miškų urėdija ir patvirtinti miškų urėdo. Mažųjų karjerų naudojimo taisyklės patvirtintos LR Aplinkos ministro ir Žemės ūkio ministro 2008 03 14 įsakymu Nr. D1-140/3 D-141.

Svarbesni reikalavimai:

1) Naudingosios iškasenos naudojamos tik savo ūkio reikmėms.

2) Mažojo karjero plotas neturi viršyti 0,5 ha, gylis 2 m, o šlaitų nuolydis gamybos metu – 40°

3) Karjeras turi būti aptvertas, prie jo pastatyti įspėjamieji ženklai, prie įvažiavimo į karjerą turi būti pateikta informacija, kas yra karjero valdytojas, paso numeris, plotas.

4) Derlingasis dirvožemio sluoksnis turi būti nuimtas, saugomas atskirai ir naudojamas karjerui rekultivuoti.

5) Baigus naudoti mažąjį karjerą, valdytojas ar naudotojas per dvejus metus savo lėšomis jį rekultivuoja.

Karjerų ribos pažymėtos miškotvarkos kartografinėje medžiagoje, aprašyti taksoraštyje. Karjerų sąrašas pateiktas lentelėje 2.30 lentelėje.

MAŽŲJŲ KARJERŲ SĄRAŠAS

2.30. lentelė

Girininkija	Kv.	Skl.	ha	Paso Nr.	Eksploatacijos pradžia
Tverų	80	9	0,5	3	1996
Projektuojami mažieji miško karjerai					
Judrėnų	62	26 d.	0,5		2016
Judrėnų	62	23 d.	0,5		2016
Žadvainių	417	54 d.	0,41		2016
Žadvainių	35/36	55/27	0,21		2016
Girėnų	39	9 d.	0,5		2016
Labardžių	84	61 d.	0,45		2016
Labardžių	84	19 d.	0,15		2016
Tenenių	41	34 d., 36 d.	0,36		2016
Tenenių	55	31d.	0,37		2016
Kaltinėnų	39	7	0,5		2016

Iškastą ir rekultivuotą karjerą priima komisija.

Lietuvos geologijos tarnyba tvarko Žemės gelmių registrą, disponuoja visa informacija apie naudingųjų iškasenų išteklius ir įstatymų nustatyta tvarka ją teikia visiems pageidaujantiems fiziniams ar juridiniams asmenims.

2.12. KITŲ ŪKINIŲ PRIEMONIŲ POREIKIS IR PROJEKTAVIMAS

Priešvėjinių juostų formavimas. Vienas miškų sertifikavimo laikinojo standarto reikalavimų yra stabilių pamiškių išlaikymas ar jų formavimas. Teisinių dokumentų, reglamentuojančių šį procesą, nėra. Tik naujose Miško kirtimų taisyklėse (2010) punkte 71 nurodyta – ugdomaisiais kirtimais formuojant pamiškes (iki 25 m pločio) jaunuolynus leidžiama išretinti - iki 0,5 skalsumo, vyresnius medynus iki 0,5 skalsumo. Panaudosime kai kuriuos skelbtus šaltinius.

Palaukių atsparumo problemas nagrinėjo L. Deltuva disertaciniame darbe „Miško pakraščių ekologinių sąlygų ypatumai ir jų poveikis fitocenozių komponentams“ (2000). Miškų teritorinio išsidėstymo ypatumai. Miškų ekologinis apsauginis poveikis atviroms erdvėms didžia dalimi priklauso nuo jų teritorinio erdvinio išsidėstymo. Vieni svarbiausių miškų erdvinio išsidėstymo rodiklių šiuo požiūriu yra masyvų dydis, atstumai tarp miško masyvų, miško pakraščių perimetras, miško masyvo forma. Nuo to priklauso kiek ne miško žemių patenka į miško palankaus ekologinio poveikio zoną. Miško pakraščių perimetro ilgis ir 1 ha miško tenkantis pamiškių ilgis yra labai svarbūs žalingų procesų kompensavimo ir biologinės įvairovės išsaugojimo požiūriu. Šie rodikliai didele dalimi priklauso nuo miško masyvų formos. Miško pakraščio efektas medynų sudėčiai ir struktūrai. Tolstant nuo miško pakraščio mažėja pomiškio ir trako rūšių skaičius, mažėja eglių lajų projekcijų ištęstumas pamiškės kryptimi. Pamiškėje vyrauja plataus ekologinio diapazono žolių rūšys, būdingos ir miško ir lauko ekosistemoms. Miško pakraščio efektą lemiantys veiksniai: geomorfologiniai, landšaftiniai ir fitocenotiniai veiksniai. Svarbiausi fitocenotiniai veiksniai yra - miško pakraščių struktūra, medynų rūšinė sudėtis, ekspozicija. Miško pakraščio struktūra lemia medyno atsparumą vėjams, rūšių įvairovę. Pagal miško struktūrą pakraščiai skirstomi į neprapučiamus, kai pro medžių stiebus ir lajas prasiskverbia iki 30% vėjo, ažūrinius 30-75 ir prapučiamus, kai pro stiebus prasiskverbia daugiau 75%, o lajas mažiau 30% vėjo. Miško pakraštys, gaudamas daugiau šviesos už tolesnį medyną, būna 17% tankesnis. B. Labanauskas dar 1973 m. rašė - *Miško pakraštyje augantys medžiai yra labiau prisitaikę vėjo poveikiui, jų kamienai tvirtesni, geriau išvystyta šaknų sistema, lauko kryptimi ištęstos medžių lajos. Toliau nuo pakraščio augantis medynas tokiomis savybėmis nepasižymi. Jis stipriau pažeidžiamas persiritusios per pakraščio juostą vėjo bangos, ir kuo pakraščio juosta tankesnė, tuo pažeidimai gali būti didesni.*

R. Kupstaitis. Palaukių juostų išsaugojimas, formavimas ir ūkininkavimas jose (Mūsų girios 2007, Nr.8).

Kertant pamiškių biržes natūroje įvertinama esamų medynų būklė, jų atsparumas vėjams. Rėžiant palaukines biržes paliekamos apsaugos zonos ar palaukių juostos. Paliekamos ar formuojamos juostos pažymimos biržių brėžiniuose. Kertant išsaugojamos natūraliai susiformavusios tokios pamiškės. Paliktose juostose nekertamas trakas, pomiškis, nevykdomi sanitariniai kirtimai, paliekami biologinės įvairovės medžiai. Palaukių juostos formuojamos ir vykdant ugdomuosius kirtimus, geriausia pradedant nuo jaunuolyno ugdymo. Jose kertant neintensyviai ir paliekant traką, mišrus medynas užtikrintų tvarią ir įvairią apsauginę zoną, palaipsniui pereinančią į gretimus medynus. Neišlikus pamiškėms, atkuriant kirtavietes tokia juosta turėtų formuotis iš sodinamų medžių ir krūmų. Neatkurtose palaukinėse kirtavietėse ruošiant miško želdinimo ir žėlimo projektus girininkai turi suprojektuoti ir būsimas palaukių juostas.

J. Danusevičius. Kaip formuoti miško pakraščius (Mūsų girios, 2009 Nr. 3).

Miško pakraščiai – tai kraštovaizdžio ornamentika ir biologinės įvairovės šaltinis, teikiantis ne tik augmenijos, bet ir laukinės gyvūnijos gausą. Todėl įveisiant naujus miškus ar atkuriant iškirstus, miško pakraščiams formuoti reiktų skirti pakankamai dėmesio.

Esamus miško pakraščius prižiūrėti paprasčiau negu suformuoti naujus. Jie turi būti atsparūs klimatiniams bei antropogeniniams veiksmams. Esant būtinumui, palaipsniui keičiama netinkama medžių ir krūmų struktūra. Tam būtina įvertinti medžių biologines ir ekologines savybes. Eglės netinka miško pakraščiams formuoti. Pamiškėse labai pageidaujami miško vaismedžiai: miškinės kriaušės, obelys, trešnės, gudobelės, šunobelės, slyvos.

Natūraliam miško pakraščių formavimui didelės įtakos turi dirvožemis, pagal jį formuojasi ar formuojamos medžių kompozicijos. Lauko ir miško sandūroje būtina žolių zona, esanti prieš mišką (optimalus plotis 5 metrai). Ji apsaugo nuo žemės ūkio mechaninių pažeidimų, trąšų, herbicidų.

Sudarant miško želdymo projektus būtina sąlyga – tinkamai suprojektuoti pakraščių juostas iš tam tikslui tinkamų medžių ir krūmų rūšių. Didžiausią žalą miško pakraščiams padaro vėtros, todėl būtina įveisti atsparių medžių ir krūmų juostų. Daug šioje srityje yra pasidarbavęs B. Labanauskas

(1973). Pačiuose pakraščiuose sodinami krūmai 5-10 m juosta su paskirais žemesnio aukščio medžiais. Toliau, 10-15 m. juostoje, sodinami tvariausi lapuočių medžiai, mišrinant su spygliuočiais ir krūmais.

Derlinguose dirvožemiuose tinka ąžuolai, uosiai, klevai, liepos, vinkšnos, beržai ir drebulės. Palydoviniais medžiais gali būti eglės, miškinės kriaušės, obelys, skroblai, ievos, lazdynai, trešnės, šermukšniai. Iš krūmų minėtini gudobelės, šaltalankiai, sausmedžiai, sedulos, šeivamedžiai, serbentai. Skurdžiuose dirvožemiuose asortimentas mažesnis. Iš medžių tinka pušys, maumedžiai, beržai, kalninės pušys, iš krūmų – kadagiai, sausmedžiai, lanksvūnės.

Rekomendacijos:

- pamiškių juosta formuojama 30 pločio rytinėje šalies dalyje ir 50 m. vakarinėje dalyje;
- neardyti esamų natūralių miško pakraščių, įveisiant želdinius miško pakraščiuose, derinti su esama natūralia augmenija;
- planuojant įvairias trasas, išsaugoti esamas pamiškes;
- palikti kelių metrų pločio natūralią žolių ar krūmų juostą aplink mišką;
- miško pakraščiuose nestatyti rekreacinių įrenginių;

Tikslinga parengti nurodymus, rekomendacijas šiuo klausimu.

Kitos priemonės. Miškų urėdijos tiesiogiai valdomuose miškuose kasmet numatoma išvalyti ir atnaujint po 120 km kvartalinių ir po 20 km valstybinės reikšmės miškų ribinių linijų, tai pat numatoma kasmet šienauti 200 km pakelių. Miškų urėdijos valstybinės reikšmės miškuose, besiribojančiuose su privačiais ir kitais miškais, pastatyti riboženkliai, kurie šiuo metu yra patenkinamos būklės ir jų atnaujinimas projektuojamas pagal poreikius nustatant urėdijos darbuotojams. Prie valstybinės reikšmės miškų ribų reikia pastatyti informacinius ženklus.

2.13. MEDŽIOKLĖTVARKOS SPRENDINIAI

Leistina kanopinių žvėrių gausa apskaičiuota atsižvelgiant į medžioklės plotų pasiskirstymą pagal medynų mišrumą (1.36. lentelė) ir vadovaujantis didžiausio leistino elninių žvėrių tankio miškuose orientacinėmis normomis, kurios patvirtintos Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2005 m. kovo 21 d. įsakymu Nr. D1–162. VĮ Rietavo miškų urėdijoje leistina talpa - 1168 sąlyginiai elniai (2.31. lentelė).

LEISTINAS BRIEDŽIŲ, TAURIŲJŲ ELNIŲ, STIRNŲ IR ŠERNŲ SKAIČIUS MIŠKŲ URĖDIJOS TERITORIJOJE

2.31. lentelė

Girininkija	Sąlyginiais elniais	Leistinas žvėrių skaičius			
		briedžių	elnių	stirnų*	šernų**
Skroblės	116	4	80	96	123
Tverų	117	4	82	92	130
Judrėnų	116	4	81	92	129
Žadvainių	91	3	63	76	97
Girėnų	58	2	40	48	62
Labardžių	106	4	72	88	118
Tenenių	92	3	64	76	103
Kaltinėnų	112	4	78	88	128
Viso	808	28	560	656	890

* miško ekotipo stirnų skaičius.

** rekomenduojama šernų gausa, apskaičiuota atsižvelgiant į medynų mišrumą 1000 ha miško. Lapuočių ir mišrūs lapuočių su spygliuočiais miškuose rekomenduojama 18 vnt., mišriuose spygliuočių medynuose su lapuočiais – 13 vnt., mišriuose spygliuočių medynuose su nedidele lapuočių priemaiša – 10 vnt. ir grynuose pušynuose – 5 vnt..

VĮ Rietavo miškų urėdijos miškuose vyrauja lapuočiai ir mišrūs lapuočiai su spygliuočiais, jie sudaro apie 57,3 % bendro miškų urėdijos miškų ploto. Atsižvelgiant į elninių žvėrių gyvenamosios teritorijos rajonavimo principus, miškingumo procentą ir miškų masyvų išsidėstymą, tikslinė elninių žvėrių rūšis yra taurusis elnias, šalutinė stirna, o nepageidaujama briedis. Rajonavimo teritorijose, kur pagrindinė elninių žvėrių rūšis yra taurusis elnias, briedžių populiacija gali sudaryti iki 10 %, o stirnų populiacija iki 20 % tauriųjų elnių populiacijos gausos (taikant koeficientą 1 briedis = 3 tauriesiems elniams ir 1 taurusis elnias = 4 stirnoms). Lauko ekotipo stirnos urėdijos teritorijoje gali sudaryti apie 1440 vienetų, arba 360 vnt. sąlyginių elnių.

2.31. lentelėje pateikta leistina kanopinių žvėrių gausa, prie kurios miškų ir žemės ūkio sektoriuje bus daroma minimali žala.

2016 metų preliminarios apskaitos duomenimis, VĮ Rietavo miškų urėdijos teritorijoje gyveno 310 briedžių, 677 taurieji elniai, 3438 stirnos ir 650 šernų. Elninių žvėrių populiacijos prilygsta 2467 sąlyginiams elniams, tai 2,1 karto daugiau už leistiną gausą. Tai lemia didelį medynų pažeidimo mastą, nulaupyta žievė ir nukandžiota ūglių 618,2 ha. Šernų populiacijos gausa 2016 metų preliminarios apskaitos duomenimis sudarė 650 vnt., leistinos gausos ribose. Siekiant sumažinti daromą žalą miškų ir žemės ūkio sektoriuje, reikia sureguliuoti elninių žvėrių gausą.

Norint nustatyti tikslų elninių žvėrių populiacijų dydį, medžioklės plotų vienetų naudotojai ir miškų urėdijos atstovai privalo atlikti elninių žvėrių apskaitas, kurias vykdyti ne rečiau, kaip kas du metus. Iš gautų apskaitos rezultatų rekomenduojama planuoti ateinančio sezono elninių žvėrių sumedžiojimo intensyvumą. Esant kanopinių žvėrių populiacijos gausai prie leistino žvėrių skaičiaus (2.31. lentelė), medžioti prieaugio ribose: briedžius - iki 25 %, tauriuosius elnius - iki 20 %, stirnas - iki 25 %, šernus iki 80 %. Atsižvelgiant į preliminarios apskaitos duomenis, kurios nėra tikslios, kanopinių žvėrių sumedžiojimas turi būti didesnis už prieaugį.

Bebras sėslus gyvūnas. Įsirengdamas būstą ir tvarkydamas aplinką sau tinkama linkme bebras vykdo statybinę veiklą: užtvenkia miško upelius, melioracijos griovius ir tuo skatina esminius medynų pasikeitimus, jų rūšinę sudėtį, struktūrą, gyvybingumą. Tvenkdami kelių pralaidas ir pakelių griovius gadina kelius.

Tačiau bebrų poveikis daugialypis. Bebrų užtvankos sudaro palankias sąlygas paukščių įvairovei ir gausai, jie veikia vandens ir pakrančių ekosistemas, bebrų užtvankų teritorijoje gerokai padidėja bendras organizmų skaičius bei įvairovė jo veikla svarbi išsaugojant biologinę įvairovę.

Mažiau žalos bebrai aplinkai daro įsikūrę ežeruose, plačiose pelkėse ar didesnių upių pakrantėse, tačiau kai bebrai apsigyvena miško grioviuose tvenkdami medynus žalos išvengti neįmanoma. Žala aplinkai nuo bebrų, nereguliuojant jų skaičiaus bebravietėse, gali viršyti nuostolius dėl elninių žvėrių daromos žalos miškui. Pralaidos bebrų užtvankose, ar urvų bei trobelių ardymas problemos neišsprendžia, nes bebrai išeina į kaimyninius sklypus, kur tęsia įprastą veiklą.

Bebrai daro didelę įtaką medynams maitindamiesi medžių žieve, kirsdami medžius, tvenkdami medynus ir gadindami melioracijos įrenginius. Atsižvelgiant į bebrų poveikį aplinkai bebravietės skirstomos į perspektyvias – toleruotinas (P) ir neperspektyvias – naikintinas (N). Perspektyvios bebravietės gali būti: pelkėse, ežeruose, upėse ir kituose vandens telkiniuose, kuriuose didelės žalos nedaro. Jose kasmet galima medžioti iki 20 – 25 % bebrų. Naikintinose bebravietėse, bebrai daro žalą hidrotechniniams įrenginiams, žemės bei miškų ūkiui. Tokiose bebravietėse bebrus reikia išgaudyti, o bebravietes panaikinti.

Tauriųjų elnių rujos vietose nuo rugsėjo 1 d. iki spalio mėn. 15 d. pageidautina riboti miško ruošos darbus. Stirnos, taurieji elniai ir šernai sunkiai pergyvena gilias užsitęsusias žiemas, todėl papildomam šėrimui būtina paruošti minimalias pašarų atsargas: stirnai 42 kg ir elniui 210 kg.

2.32. lentelėje apskaičiuotas minimalus papildomų pašarų kiekis vienam žiemos mėnesiui, esant leistinai žvėrių gausai. Žvėrys šeriami grubiais, sultingais ir koncentruotais pašarais. Grubieji pašarai – silosas, šluotelės, šakos. Sultingieji – šakniavaisiai, daržovių ir vaisų perdirbimo atliekos, silosas. Koncentruotieji – įvairūs grūdai, jų atliekos, kombinuotieji pašarai. Grubių ir sultingų pašarų santykis turi būti ne mažesnis kaip 1:3. Esant užsitęsusiai žiemai, stirnų ir elnių pašarams būtina naudoti miško kirtimo atliekas ir didinti papildomą šėrimą.

MINIMALUS KASMETINIŲ PAPILDOMŲ PAŠARŲ KIEKIS ESANT LEISTINAM ŽVĖRIŲ TANKIUI

2.32. lentelė

Girininkija	Pašarai, t		viso, t
	stirnoms	elniams	
Skroblės	4,0	16,8	20,8
Tverų	3,9	17,2	21,1
Judrėnų	3,9	17,0	20,9
Žadvainių	3,2	13,2	16,4
Girėnų	2,0	8,4	10,4
Labardžių	4,0	15,1	19,1
Tenenių	3,2	13,4	16,6
Kaltinėnų	3,7	16,4	20,1
viso	**27,9**	**117,5**	**145,4**

2.33. lentelėje surašyti rekomenduojamų biotechninių įrenginių skaičius pagal girininkijas. Vykdyti pastovią biotechninių įrenginių priežiūrą, blogos būklės įrenginius atnaujinti arba pašalinti.

Medžioklės plotų naudotojai organizuoja veiklą pagal leidime naudoti medžiojamųjų gyvūnų išteklius nurodytas sąlygas. Vykdyti biotechnines priemones, statyti ir eksploatuoti medžioklės įrenginius, įrengti aptvarus medžiotojai gali tik susitarę su miškų urėdijos administracija ar privačių žemės valdų savininkais.

Biotechniniai įrenginiai reikalingi siekiant minimizuoti daromą žalą miškų ir žemės ūkiams, pagerinti ir praturtinti mitybinę bazę, vykdyti selekcinę medžioklę ir reguliuoti žvėrių populiacijų gausą. Rekomenduojamų biotechninių įrenginių skaičius skaičiuojamas 1000 ha miško: ėdžios - 3 vnt., stacionariniai bokšteliai 5 vnt., žvėrienos apdorojimo aikštelės - 1 vnt., laižyklos - 6 vnt. Pašarinių laukelių plotas esant galimybėms 1000 ha miško turi sudaryti apie 1 ha.

REKOMENDUOJAMI BIOTECHNINIAI ĮRENGINIAI IR PAŠARINIAI LAUKELIAI

2.33. lentelė

Girininkija	Rekomenduojami biotechniniai įrenginiai vnt.				
	ėdžios	stacion. bokšteliai	žvėrienos apdorojimo aikštelės	laižyklos	Pašariniai laukeliai, ha
Skroblės	27	44	9	53	8,9
Tverų	26	43	9	51	8,6
Judrėnų	27	45	9	54	9,0
Žadvainių	21	34	7	41	6,8
Girėnų	13	22	4	26	4,4
Labardžių	23	39	8	46	7,7
Tenenių	20	34	7	40	6,7
Kaltinėnų	24	40	8	48	7,9
viso	**181**	**301**	**61**	**359**	**60,0**

Miško apsauga. VĮ Rietavo miškų urėdijos teritorijoje gyvena trys elninių žvėrių rūšys: briedžiai, taurieji elniai ir stirnos. Elniniai žvėrys jaunesnio amžiaus žėlinius ir želdinius pakenkia nukąsdami ūglius, vyresnio amžiaus - laupydami žievę. Atliktos inventorizacijos metu užfiksuoti pažeidimai, įvairiu intensyvumu nulaupyta žievės ir nukandžiota ūglių 618,2 ha plote. Didesnėse elninių žvėrių koncentracijos vietose, kuriose želdiniai yra labiausiai pažeidžiami, reikia apsaugoti želdinius ir žėlinius nuo pažeidimų: spygliuočių želdinius ir žėlinius iki 1,4 metro aukščio reikia tepti repelentais, virš 1,5 metro - saugant nuo laupymo reikia aptverti vielos tinklu.

Projektuojamos želdinių ir žėlinių apsaugos nuo elninių žvėrių pakenkimo apimtys girininkijose pateikta 2.34. lentelėje.

VIDUTINIŠKAI PER METUS PROJEKTUOJAMA ŽELDINIŲ IR ŽĖLINIŲ APSAUGA NUO ELNINIŲ ŽVĖRIŲ PAKENKIMO

2.34. lentelė

Girininkija	Kasmet vidutiniškai saugomas plotas nuo žvėrių, ha		Tveriant tvoromis, (ha)
	Repelentais (ha)	Plastikiniais gaubtais (ha)	
Skroblės	5	-	-
Tverų	12	-	2,0
Judrėnų	8	-	-
Žadvainių	10	-	-
Girėnų	17	-	-
Labardžių	25	-	7,0
Tenenių	20	-	-
Kaltinėnų	45	-	3,0
Viso	**142**	**-**	**12,0**

2.14. BIOLOGINĖS ĮVAIROVĖS APSAUGA

1992 m. Rio de Žaneire priimta Biologinės įvairovės konvencija, kurią ratifikavo ir Lietuva. Šalies įsipareigojimai pagal šią konvenciją turi įtakos teritorinio planavimo, ūkinės veiklos bei gamtosauginėms priemonėms. Tarptautiniai susitarimai kiekvienai šaliai leidžia naudoti savus, papildomus biologinės įvairovės rodiklius ir indikatorius.

Biologine įvairove priimta vadinti augalų ir gyvūnų rūšis su jų genofondu bei aplinka, kurioje šios rūšys gyvena ir ją formuoja. Lyginant su kitomis ekosistemomis, miškams būdinga turtingiausia biologinė įvairovė.

Biologinės įvairovės projektiniai sprendiniai, siekiant ją išsaugoti ir gausinti, priimti valdos lygmenyje ir taksacinio sklypo lygmenyje.

Valdos lygmenyje biologinę įvairovę užtikrina:

1) Išskirtos saugomos teritorijos. Jas sudaro nacionaliniai ir regioniniai parkai, valstybiniai draustiniai, saugomi gamtos ir kultūros paveldo objektai, vandens telkinių apsaugos zonos ir kt.

2) Miškų priskyrimas miškų grupėms ir pogrupiams vadovaujantis LR Vyriausybės patvirtintais normatyvais ir priskyrimo tvarka.

3) Ūkinės veiklos projektavimas vykdytas vadovaujantis LR miškų įstatymu (1994,2001), LR saugomų teritorijų įstatymu (1993), Medžioklės įstatymu (2002), LR aplinkos ministro patvirtintais, ūkinę veiklą reglamentuojančiais normatyvais: Pagrindinių miško kirtimų normos nustatymo metodika (2008), Miško kirtimų taisyklės (2015), Miško priešgaisrinės apsaugos taisyklės (1995), Miško atkūrimo ir įveisimo nuostatai (2015), Nacionalinė miškų ūkio sektoriaus plėtros 2012-2020 metams programa (2010) ir kiti.

Sklypo lygmenyje biologinės įvairovės išsaugojimo ir gausinimo priemonės:

1) Įvairiaamžių medynų formavimas vykdant neplynus kirtimus, paliekant dalį gamtinę brandą pasiekusių medžių bei pavienių medžių ir jų grupių. Pirmiausia paliekami sengirės (klimaksinės miško bendrijos) medžiai milžinai, ilgaamžiai medžiai, vertingi biologinei įvairovei palaikyti medžiai, medžiai su drevėmis, uoksais, antros ir trečios ekologinės grupės (labai vertingi, vertingi biologinei įvairovei) medžiai. Vertingi sėkliniai medžiai, nors ir atlikę savo funkciją, rekomenduojami nekirsti.

2) Gausinant miške negyvos medienos kiekį, rekomenduojama palikti dalį sausų stovinčių medžių, stuobrių, virtelių, uoksinių ir drevėtų medžių, neliestas medžių juostas prie pelkių ir upelių.

3) Vykdant visų rūšių kirtimus puoselėjami ir išsaugomi reti medžiai – miškinė obelis, paprastoji ir laukinė kriaušės, guobos, vinkšnos, trešnės ir kt. Konkrečios šių medžių vietos (sklypai) nurodytos taksoraščiuose.

4) Biologiniu požiūriu pelkiniai medynai yra neįtraukti į pagrindinius miško kirtimus (5A ir 5B boniteto pušynai ir 5 boniteto lapuočių medynai).

5) Projektuojant miško atkūrimą, pagal galimybes pirmenybė teikta natūraliam miško atžėlimui (žėlimui palikta apie 33% visų plynai kertamų biržių). Želdomos medžių rūšys, mišrinimo schemos parinktos pagal tikslinių, tvarių medynų formavimo principus. Mišrūs želdiniai mišku neapaugusiuose plotuose sudarys apie 92 %. Lapuočiai žels ir savaime (beržai, juodalksniai), todėl ir grynuose želdiniuose formuosis mišrūs medynai.

6) Kertinės miško buveinės yra biologinės įvairovės požiūriu vertingi biotopai. VĮ Rietavo miškų urėdijos įsipareigojimu valstybiniuose miškuose saugomos 104 kertinės miško buveinės 404,5 ha plote. Brandžiuose medynuose esančios kertinės miško buveinės neįskaitytos į pagrindinių miško kirtimų plotą. Kertinių miško buveinių sąrašas pateiktas Gamtosauginių priemonių projekte.

7) Medžiojamosios faunos priežiūrai ir mažinant žalą miškui numatytos priemonės: pašariniai laukeliai (45 ha), papildomas kasmetinis šėrimas (94,4 t), želdinių apsaugos priemonės (repelentais) ir kt.

8) Saugomų ir Raudonosios knygos paukščių lizdavietės, perimvietės, augalų radvietės, pažymėtos kartografinėje medžiagoje, GIS duomenų bazėje suformuotas tematinis sluoksnis. Projektuojant pagrindinių kirtimų biržes, apie lizdavietes paliktas nekertamas miškas spinduliu pagal paukščių rūšį (pagal Miško kirtimų taisyklių 1 priedą).

9) Pateiktos rekomendacinės priemonės dėl dalies nedidelių pelkučių, miško aikščių, laukymių išsaugojimo nuo apaugimo medžiais ir krūmais. Saugomose teritorijose, siekiant išsaugoti atvirų pievų ir pelkių buveines bei rūšis, numatoma taikyti specialias gamtotvarkos priemones (sumedėjusios augalijos kirtimas , šienavimas ir kt.) nustatyta tvarka parengtuose ir patvirtintuose gamtotvarkos planuose išskirtose teritorijose.

10) Vykdydama miškų sertifikavimo pagal FSC keliamus reikalavimus, VĮ Rietavo miškų urėdija įsipareigojo saugoti ir nevykdyti jokių kirtimų miško sklypuose, užimančiuose 5 proc. miškų urėdijos administruojamų valstybinės reikšmės miškų ploto. Tokių sklypų patikslintas po inventorizacijos plotas 1975,5 ha, tai sudaro 6,2 % viso miškų ploto (sklypų sąrašas patvirtintas miškų urėdo įsakymu).

11) NATURA 2000 projekto įgyvendinimas, kuriuo siekiama užtikrinti ES paplitusių rūšių bei buveinių apsaugą. Paukščių apsaugai svarbių teritorijų bei vietovių, atitinkančių gamtinių buveinių apsaugai svarbių teritorijų atrankos kriterijus, aprašymas pateiktas Gamtosaugos priemonių plane.

Savaiminės kilmės medynai urėdijos valstybinės reikšmės miškuose užima apie 56 % bendro visų medynų ploto. Mišrūs medynai sudaro daugiau kaip 72 % iš jų: pagal mišrumo pobūdį, medynai, į kurių rūšinę sudėtį įeina 3-5 medžių rūšys, sudaro apie 17 %, dviardžiai ir įvairiaamžiai medynai, labiausiai tinkantys biologinės įvairovės modelį, užima 45 proc. viso mišrių medynų ploto. Toks medynų ploto pasiskirstymas pagal mišrumą, biologinės įvairovės požiūriu, vertinamas teigiamai.

VĮ Rietavo miškų urėdijai yra parengtas gamtosaugos priemonių planas (kaip sudėtinė vidinės miškotvarkos projekto dalis, atskira knyga (atsakingas vykdytojas – G. Plieskevičius)), Gamtosaugos žemėlapis M 1: 50 000 bei urėdijos girininkijų Gamtosaugos priemonių planai, žemėlapiai M 1:20 000.

2.15. SOCIALINĖS MIŠKŲ FUNKCIJOS STIPRINIMAS

LR bendrajame plane numatytos turizmo ir rekreacijos vystymosi kryptys. Pagal plano nuostatas parengta „Rekreacinės infrastruktūros plėtros ir tvarkymo valstybiniuose miškuose programa“ (2005), joje miškų urėdijų miškai suskirstyti į keturis rekreacijos intensyvumo lygmenis. Atsižvelgiant į šios programos nuostatas ir siekiant valstybinius miškus kuo geriau pritaikyti poilsiautojų lankymuisi bei kontroliuoti lankytojų srautus, valstybinės reikšmės miškams Miškotvarkos instituto Kraštotvarkos skyrius parengė „VĮ Rietavo miškų urėdijos valstybinių miškų rekreacinio sutvarkymo projektą“, kuris yra sudėtinė miškų urėdijos miškotvarkos projekto dalis. Projektą sudaro aiškinamasis raštas ir valstybinės reikšmės miškų rekreacinio planavimo schema (M 1:50000). Didesnis dėmesys skirtas informacijos pateikimui apie miškų urėdijos teritorijoje esančius kraštovaizdžio objektus bei turistinius maršrutus, leidžiančius pažinti šį kraštą. Pateikti duomenys apie esamus ir projektuojamus rekreacinius objektus, projektuojamus kraštovaizdžio formavimo kirtimus. Įvertintas rekreacinis potencialas, inventorizuotos miško poilsiavietės ir kiti rekreaciniai objektai su įvairia rekreacine įranga. Projekte kuriama stovyklaviečių, poilsiaviečių, atokvėpio vietų, apžvalgos aikštelių bei turistinių takų sistema, kurią įgyvendinus per vykmetį – miškotvarkos projekto galiojimo laikotarpį (10) metų, būtų visiškai išnaudotas miškų urėdijos rekreacinis potencialas. Tokiu būdu lankytojams būtų sudarytos patogiausios sąlygos pažinti regioną ir jo miškus, jo gamtines ir kultūrines vertybes, miškų urėdija geriausiai atliktų savo socialinę, auklėjamąją švietėjišką paskirtį, iš to gautų didžiausią visuomeninę naudą. Miškų urėdijos

rekreacinė sistema geriau prisiderintų prie regiono ir visos Lietuvos rekreacinės sistemos bei linijinių rekreacinių objektų tinklų.

Šis projektas remiasi jau esančia miškų urėdijos valdomų valstybinių miškų rekreacine sistema ir ją toliau vysto atsižvelgiant į esamų rekreacinių objektų ir rekreacinės situacijos analizę. Esamos rekreacinės sistemos tobulinimui ir išvystymui yra projektuojami nauji įrenginiai bei priemonės. Miškų urėdijos miškuose esamas rekreacinių objektų kiekis yra 24 vnt. (šiuo metu tenka apie 1,0 vnt./1000 ha miško žemės ploto). Vystant rekreacinę infrastruktūrą, nemažą indėlį įdeda VĮ Rietavo miškų urėdijos darbuotojai.

Projektuojant naujus ir rekonstruojant senus objektus atsižvelgta į esamus lankytojų srautus, miškų urėdijos darbuotojų pasiūlymus, valstybinių parkų planavimo dokumentus bei esamą ekonominę situaciją.

Atsižvelgiant ir į pastarojo meto realijas (tikintis, kad ekonominė situacija ir toliau gerės) bei siekiant valstybinės reikšmės miškus kuo geriau pritaikyti poilsiautojų lankymuisi bei kontroliuoti lankytojų srautus, valstybinės reikšmės miškams parengtas VĮ Rietavo m. u. valstybinės reikšmės miškų rekreacinio sutvarkymo projektas. Jis yra VĮ Rietavo miškų urėdijos miškotvarkos projekto sudėtinė dalis. Suprojektuoti darbai bei rekreaciniai objektai yra rekomendacinio pobūdžio ir esamomis ekonominio sunkmečio sąlygomis miškų urėdijai vykdyti nėra privalomi.

Siekdama plačiau informuoti visuomenę apie valstybinių miškų tvarkymą ir problemas VĮ Rietavo miškų urėdija leidžia įvairius informacinius leidinius, dalyvauja įvairiuose aplinkosaugos renginiuose, organizuoja miško sodinimo talkas.

2015 m. sausio 1 d. privatiems miško savininkams VĮ Rietavo miškų urėdijos veiklos teritorijoje priklausė apie 31,2 tūkst. ha miško žemės, savininkų skaičius 7480. Miškininkystės žinių bei ūkininkavimo miškuose patirties stoka yra viena svarbiausių problemų privataus miškų ūkio sektoriuje, todėl reikia papildomų skatinimo priemonių, kurios leistų didinti privačių miškų ūkio ekonominį efektyvumą ir konkurencingumą.

PRIVAČIŲ SAVININKŲ MOKYMAS IR PASLAUGŲ TEIKIMAS VĮ RIETAVO M. U

2.35. lentelė

Rodikliai	2013	2014	2015
Konsultuotų savininkų skaičius	62	61	41
Pravesta mokymo kursų, skč.	1	1	1
Dalyvavo savininkų kursuose, skč.	0	5	0
Parinkta demonstracinių plotų	8	8	8
Skelbimai vietinėje spaudoje	11	7	6
Suteikta paslaugų, Eur	366	197	456
Parduota sodmenų, tūkst. vnt.	634,6	628,5	291
Gauta pajamų, tūkst. Eur	86,1	86,3	54,7

Savininkai miškų urėdijoje ir girininkijose konsultuojami nemokamai. Vieną kartą per metus miškų urėdijoje organizuojami nemokami privačių miškų savininkų kursai, kuriuos išklausę savininkai gauna kursų baigimo pažymėjimus ir gali savarankiškai ūkininkauti savo miškuose. Savininkams miškų urėdijoje teikiamos paslaugos - tai kirtaviečių arimas, medienos iš kirtaviečių išvežimas, medienos ženklinimas miške pagrindiniams ir sanitariniams kirtimams. Vykdant Lietuvos miškingumo didinimo programą, ir ES remiant miškų įveisimą, miškų urėdija teikia miško įveisimo paslaugas: dirvos arimą, priešgaisrinių juostų įrengimą ir kt.

VĮ Rietavo miškų urėdijos veiklos teritorijoje veikia penki jaunųjų miško bičiulių būreliai: Rietavo Lauryno Ivinskio gimnazija- JMB būrelis “Giliukas“ , Laukuvos Norberto Vėliaus gimnazija -JMB būrelis ‘Tėviškė“, Kvėdarnos Kazimiero Jauniaus gimnazija- JMB būrelis „Jaunieji

miškininkai“, Kvėdarnos Prano Liatuko pradinė mokykla- JMB būrelis „Pelėdžiukas“, Tenenių pagrindinė mokykla-JMB būrelis „Ąžuolėlis“. Būrelių veikloje dalyvauja apie 77 jaunųjų miško bičiulių.

36 pav. Jaunieji miško bičiuliai

Šiandien miškas turi patenkinti vienodai ekonominius, ekologinius ir socialinius visuomenės poreikius. Tokie yra nacionalinės miškų ūkio darnaus vystymosi strategijos tikslai. Visuomenę domina miškininkų veikla. Gyventojai nori gauti informaciją ne tik apie tai, kas, kodėl ir kaip daroma, bet ir kokią įtaką tai turės jų gyvenimo kokybei. Viena darnaus miško įgyvendinimo sąlygų - visuomenės supratimas ir pritarimas miškininkų veiklai, dėl to būtina kurti teigiamą miškininkavimo ir miškininkų įvaizdį.

Yra atlikta įvairių sociologinių apklausų. Miškų departamento užsakymu 2001 m. bendra Lietuvos ir Anglijos rinkos ir viešosios nuomonės tyrimų kompanija „Baltijos tyrimai” kaip vieną miškų sertifikavimo sąlygų (buvo apklausti 257 gyventojai) atliko miškų ūkio socialinio poveikio tyrimus Biržų ir Panevėžio miškų urėdijų veiklos teritorijose,. 2003 m. ta pati kompanija atliko pakartotinę apklausą. Buvo apklausti Lietuvos gyventojai (1010 asmenų) ir atskirai 223 privačių miškų savininkai. Apklausos tikslas buvo išsiaiškinti, kiek vidutinis Lietuvos pilietis žino apie miškus, ar reikalingi miškai, jei taip, tai kam. Magistrantė miškininkė Gražina Bukauskaitė 2004 m. atliko Lietuvos visuomenės apklausą. Lietuvos miškų instituto dr. Diana Mizaraitė 2005 m. atliko privačių savininkų apklausą miškininkystės klausimais. Pateikiame kai kuriuos apklausų duomenis.

Aplinkos ministerijos užsakymu 2006 m. LMI atliko visuomenės nuomonės tyrimą “Ką mano visuomenė apie Lietuvos ir Europos miškus” (duomenys skelbti “Mūsų girios“, 2006 Nr. 12). Visuomenės nuomone, valstybiniai miškai tvarkomi geriau nei privatūs.

Absoliuti dauguma (82 %) Lietuvos gyventojų per metus lankėsi miške. 13 % miške lankosi nors kartą per mėnesį ar dažniau. 96 % miškų savininkų per metus lankėsi miškuose. Dažniausia priežastis, kodėl miškuose lankosi Lietuvos gyventojai – grybavimas. Miške rinko grybus 67 % Lietuvos gyventojų, o tarp apklaustųjų miško savininkų grybavo net 85 %. Antra pagal svarbą lankymosi miške priežastis – poilsinė išvyka, pasivaikščiojimas. Šiais tikslais miške lankėsi kas antras (51 %) suaugęs Lietuvos gyventojas. Panaši dalis miško savininkų miške irgi poilsiavo. Trečia pagal dažnumą priežastis, kodėl lankomasi miške, yra uogavimas. Miške uogavo 34 %

suaugusių Lietuvos gyventojų. 13 % Lietuvos gyventojų miške ruošė malkas kurui, tarp miškų savininkų tokių buvo net 40 % visų apklaustųjų.

Lietuvos gyventojams, tarp jų ir miškų savininkams, svarbiausios yra šios miško funkcijos: oro kokybės gerinimas, žvėrių ir paukščių gyvenamoji aplinka bei kita ekologinė nauda. Kartu miškai - grybų, uogų ir kitų miško gėrybių šaltinis (tai labai svarbu net dviem iš trijų suaugusiųjų Lietuvos gyventojų). Trečiojoje vietoje pagal svarbą Lietuvos gyventojai nurodo tai, kad miškai yra puiki vieta poilsiui (55 % mano, kad tai labai svarbi miško funkcija). Miškų savininkai kiek svarbesne už poilsiavimą miške laiko miškų teikiamą naudą – tai kuro šaltinis (malkos) bei statybinių medžiagų šaltinis.

Dauguma Lietuvos gyventojų (63 %), tarp jų ir miško savininkų (57 %), mano, kad ateityje labiausiai miškai turėtų būti vystomi kaip biologinės įvairovės išsaugojimo bei oro kokybės gerinimo garantas.

Dauguma Lietuvos gyventojų (50 %) ir miško savininkų (57 %) mano, kad Lietuvoje yra pakankamai saugomų teritorijų (draustinių, rezervatų, nacionalinių ar regioninių parkų). 37% Lietuvos gyventojų mano, kad miškuose geriau tvarkosi valstybinių miškų valdytojai. Beveik ketvirtadalis (23 %) mano, kad geriau tvarkosi privačių miškų savininkai, o 40 % apklaustųjų neturi nuomonės. Didelė dalis (44 %) Lietuvos gyventojų nenurodė jokių problemų miškų urėdijų tvarkomuose miškuose. Dažniausiai minimos trys problemos – daug netvarkos, apleisti, neretinami miškai (17 %); miškuose daug šiukšlių ir sąvartynų (13 %); bei tai, kad labai daug kertama miškų (11 %).

Valstybinių miškų urėdijų teikiamomis paslaugomis naudojasi 39 % apklaustų savininkų (nesinaudoja arba negalėjo atsakyti apie tokias paslaugas 61 %). Populiariausios miškų urėdijų teikiamos paslaugos – biržių atrėžimas ir kirstinų medžių atrinkimas (27%), miško sodmenų pirkimas miškų urėdijoje ir miško savininkų kursų lankymas (po 12 % respondentų). Tarp tų kas naudojasi miškų urėdijų teikiamomis paslaugomis, du trečdaliai (65 %) yra patenkinti, 14% nepatenkintų ir 21 % neatsakė į šį klausimą.

Trys iš keturių (73 %) apklaustų miškų savininkų nurodė, kad, jei jiems reikėtų konsultacijos apie savo miškų tvarkymą, jie pirmiausiai kreiptųsi į miškų urėdiją ar girininkiją.

Medienos kuro sunaudojimo kaimo vietovėse tyrimas (darbo vadovė dr. D. Mizaraitė, LMI, 2009). Pagal apklausą 360 namų ūkio valdoje vidutiniškai viena valda sunaudoja per metus 6,97 m medienos kuro. Sunaudojamo kuro struktūra: malkos - 82 %, kitų medienos kuro rūšių gerokai mažiau: mediena išaugusi ne miške – 8,5 %, kirtimo atliekos – 1,4 %, atraižos bei pjuvenos iš lentpjūvių – 7,5%, medienos briketai - 0,5 %, antrinės medienos – 0,8 %. Kaimo vietovėse 17 % naudojamo medienos kuro pirko iš miškų urėdijų, 30 % pirko iš fizinio asmens, 14 % pirko iš privačios įmonės, 35 % pasigamino šeimai priklausančioje valdoje, 3 % kuro įgijo kitais būdais.

Poilsiavimo ištekliams gerinti rekreacinių miškų (II gr.) medynuose turi būti formuojami įvairiaamžiai, grupinio medžių išsidėstymo, netaisyklingų kontūrų ažūrinėmis lajomis medynai. Miškuose turi būti ir atvirų (neapaugusių mišku) plotų.

Jaunuolynų ugdymu bus siekiama suformuoti atsparius įvairiems gamtiniams ir antropogeniniams faktoriams medynus bei padidinti jų estetines ir sanitarines – higienines savybes. Retinimai ir einamieji kirtimai turėtų būti vykdomi nekertant valksmų, o mediena ištraukiama keliais ir kitomis natūraliomis proskynomis.

Medynų atsparumas bus didinamas, paliekant augti sveikus, su gerai išsivysčiusia laja medžius, taip pat medžių rūšis, turinčias gilią šaknų sistemą.

Estetinės ir sanitarinės savybės bus gerinamos, auginant įdomios išvaizdos medžius ir krūmus, įvairiai mišrinant medžių rūšis, formuojant įvairaus dydžio, amžiaus ir formos biogrupes, besikaitaliojančias su didesnėmis ir mažesnėmis aikštėmis. Tokie kraštovaizdžio (erdvių, sudėties)

formavimo ir dekoratyviniai kirtimai numatyti 13 ha plote. Intensyvaus rekreacinio ūkininkavimo (miško parkuose) sąlygomis reikėtų taikyti visas minėtas kirtimų rūšis kartu.

2004 m. gegužės 12 d. ir gegužės 19 d. Generalinės miškų urėdijos, miškų urėdijų, Lietuvos paraplegikų asociacijos ir Lietuvos invalidų reikalų tarybos atstovų susitikimuose miškininkai įsipareigojo plėsti bendradarbiavimą su neįgaliaisiais, nuolat keistis reikalinga informacija, aptartos galimybės poilsio aikšteles, pritaikytas žmonėms su judėjimo negalia, integruoti į bendro naudojimo poilsio zonas, išdėstyti informacinius ženklus, išleisti informacinį leidinį neįgaliesiems.

Vykdant šio susitarimo įsipareigojimus ir atsižvelgiant į Lietuvos paraplegikų asociacijos išreikštus pageidavimus, 2004 m. birželio 4 d. raštu Nr. 6B(7.15)-551 „Dėl rekreacinių objektų pritaikymo žmonėms su judėjimo negalia“ miškų urėdijoms pateiktos rekomendacijos dėl specialios rekreacinės įrangos ir aplinkos pritaikymo neįgaliųjų reikmėms.

Socialinė miško funkcija valdos lygmenyje stiprinama tobulinant miškų suskirstymą į grupes ir pogrupius, projektuojant ūkinių priemonių sistemą, skatinančią vyraujančių miško funkcijų vystymą, normatyvais pagrįstą darbo vietų skaičių, miško verslų organizavimą pagal numatytą ruošti miško produkciją ir paslaugas.

2006 m. birželio 15 d. priimtas „Europos bendrijų komisijos komunikatas Tarybai ir Europos Parlamentui dėl miškams skirto ES veiksmų plano”, kurio 3.3 pagrindinis veiksmas – „Gyvenimo kokybės gerinimas”. Šio veiksmo tikslas – gerinti gyvenimo kokybę išsaugant ir gerinant miškų socialinį ir kultūrinį aspektą. Miško prekės ir paslaugos teikia piliečiams, jų sveikatai ir gyvenimo kokybei daug naudos, pvz., patogumus ir rekreaciją miestuose ir kaimuose, darbą ir pajamas milijonams gyventojų, dirvožemio ir vandens apsaugą, apsaugą nuo erozijos ir gamtos nelaimių. Siekiant, kad visuomenė deramai suvoktų tvarios miškotvarkos naudą, būtina gerinti jos žinias apie tai.

2.16. NEMEDIENINIS MIŠKO NAUDOJIMAS

Nemedieniniai miško ištekliai – tai visi miško ištekliai, esantys miške, išskyrus medieną. Šiuos išteklius sudaro sakai, kelmai, medžių žievė, karnos ir tošis, medžių sula, kalėdiniai medeliai, kitos dekoratyvinės miško medžiagos, medžių šakelės ir vytelės, grybai, riešutai, vaisiai ir uogos, vaistažolės, miško paklotė, miško augalija.

Ekspertų vertinimais, kasmet gaunamų nemedieninių produktų vertė šalyje sudaro ne mažiau kaip 10 – 15 % pajamų, gaunamų už medieną ir kitą miško produkciją. Pastarąjį dešimtmetį gerokai padidėjo grybų ir uogų naudojimas. Kai kuriuose regionuose, ypač pietų ir pietryčių Lietuvoje, už grybus ir uogas gaunamos pajamos beveik prilygsta ar yra net didesnės nei pajamos, gaunamos už medieną.

Uogos, grybai, vaistažolės ir kiti produktai. 2015 m. miškotvarka uoginių ir vaistinių augalų neinventorizavo. 1991 m. kartu su medynų taksacija buvo atlikta uoginių ir vaistinių augalų inventorizacija visame miškų plote. Kiekviename taksaciniame sklype pagal tai, kokioje sklypo dalyje šie augalai auga ir koks jų masyvo tankumas, apskaičiuotas projekcinis padengimas. Pagal tai vertingų augalų užimamas plotas buvo perskaičiuotas į ištisinį masyvų plotą. Iš archyvinės duomenų bazės paimti 1991 m. duomenys. Iš viso ištisiniai sąžalynai užima 3149 ha. Iš uogynių augalų daugiausiai buvo mėlynės, spanguolės ir avietės, o iš vaistinių augalų labiausiai paplitę gailiai ir viržiai. Mėlynė sutinkama didesnėje miškų urėdijos dalyje. Tačiau daugiausia jos yra Žadvainių ir Skroblės girininkijose. Spanguolė taip pat daugumoje, bet koncentruojasi Skroblės girininkijoje.

Grybų ištekliai. Nors Lietuvos miškuose auga apie 300 grybų rūšių, gyventojai renka ne daugiau 30 rūšių grybų. Grybų ištekliai apytikriai apskaičiuoti pagal miško augimviečių grybingumo normatyvą (Budriūnienė, 1990). Normatyvas sudarytas atsižvelgiant į grybingą

medynų amžių, grybingų metų skaičių per kirtimo apyvartą, eksploataciniu laikant 40 % biologinio derliaus.

GRYBŲ IŠTEKLIAI MIŠKŲ URĖDIJOS MIŠKUOSE

2.36. lentelė

Augimviečių tipai	Plotas, ha	Metinis eksploatacinis derlius	
		kg/ha	visame plote, tonomis
Nb	127	36	4,572
Nc	1011	20	20,220
Lb, Lc	12356	14	172,984
Nd, Ld, Nf, Lf	3429	9	30,861
Ub, Uc, Ud	2694	5	13,470
Viso:	19617		242,107

Grybingos augavietės (N ir L hidrotopų) užima 75 % viso valstybinių miškų ploto. Spėjant, kad gyventojai surenka ne mažiau 30-40 % eksploatacinio grybų derliaus, grybų paruošos miškų urėdijos miškuose sudarytų apie 242 tonų. Pagal visuomenės apklausas dažniausia priežastis, kodėl miškuose lankosi Lietuvos gyventojai – grybavimas. Miške renka grybus daugiau kaip pusė gyventojų.

Pagal 2015 m. inventorizaciją miško trako duomenys 2.37. lentelėje. Trakas sutinkamas 60 % medynų plote ir vyrauja reto tankumo. Trakas svarbus biologinės miškų įvairovės prasme, o atskiros trako rūšys kaip techninė, maistinė ar vaistinė žaliava.

MIŠKO TRAKAS

2.37. lentelė

Vyraujančios trako rūšys		Plotas, ha	% nuo viso trako užimto ploto	Plotas % pagal trako tankumą		
Pavadinimas	Kodas			retas	vidutinio tankumo	tankus
Šaltekšnis	Št	6254	49	29	20	-
Lazdynas	Lz	2843	22	8	12	2
Šermukšnis	Šm	2011	16	10	6	-
Karklas	Kr	1550	12	4	7	1
Ieva	Iv	186	1	1	-	-
Serbentas	Sr	34	-	-	-	-
Sausmedis	Sm	18	-	-	-	-
Amelenkis	Am	8,2	-	-	-	-
Aronija	Ar	0,5	-	-	-	-
Ožekšnis	Ož	0,2	-	-	-	-
Kadagys	Kd	0,1	-	-	-	-
Viso:		**12905**				
% nuo viso mišku apaugusiu ploto		*60*	*100*	52	45	3

2.17. PROJEKTAVIMO YPATUMAI SAUGOMOSE TERITORIJOSE

Projektiniai sprendimai saugomų teritorijų miškams priimami atsižvelgiant į patvirtintus šių teritorijų planavimo dokumentus (zonų ribų planus, tvarkymo planus, gamtotvarkos planus ir kt.).

Rengiant miškotvarkos projektą vadovautasi galiojančiais dokumentais 2009 sausio 1 d. Valstybinių parkų, valstybinių draustinių, biosferos poligonų, Natura 2000 objektų ribos pažymėtos kartografinėje medžiagoje, o projektuojamos miško ūkinės priemonės – kvartalų žemėlapiuose, taksoraščiuose, ūkinių darbų žinialapiuose.

Valstybiniai draustiniai. Bendras miško plotas yra 1516 ha, iš jų valstybinės reikšmės - 514 ha. Pagrindiniai kirtimai projektuoti per penkis metus 26,1 ha, iš jų 5,3 ha plynai visi kiti neplynai (20,8 ha). Ugdomaisiais kirtimais per vykmetį apimama apie 140 ha,(metinė apimtis: jaunuolynų ugdymas 4 ha, retinimai 6 ha, einamieji 4 ha). Sanitarinė būklė patenkinama, sausuolių rasta 350 m^3, žuvę medynai sudaro 0,6 ha. Metinė sanitarinių kirtimų apimtis apie 180 m^3 likvido. Pažeistų medynų 17,2 ha (pagrinde žvėrių nulaupyti kamienai). Ūkinė veikla valstybiniuose draustiniuose vykdoma minimalioje apimtyje.

Varnių regionininis parkas. Bendras miško plotas yra 2339,4 ha, iš jų valstybinės reikšmės – 668,0 ha. Pagrindiniai kirtimai neprojektuoti Ugdomaisiais kirtimais per vykmetį apimama apie 45,0 ha, (metinė apimtis: jaunuolynų ugdymas 0,5 ha, , retinimai 2 ha einamieji 2 ha). Sanitarinė būklė patenkinama, sausuolių rasta 210 m^3, žuvusių medynų nėra. Metinė sanitarinių kirtimų apimtis apie 100 m^3 likvido. Ūkinė veikla regioniniame parke vykdoma minimalioje apimtyje.

MIŠKO ŪKINIŲ PRIEMONIŲ APIMTYS SAUGOMŲ TERITORIJŲ MIŠKUOSE

(valstybinės reikšmės miškai)

2.38. lentelė

Rodikliai	Valst. draustiniai	Varnių RP
Valstybinės reikšmės miškai, ha	514	668
Medynų plotas	485	560
Pagrindiniai kirtimai, per 5 metus, ha	26,1	-
iš jų kertami plynai, ha	5,3	
neplynai	20,8	-
iškertamas likvidinis tūris, t. m^3	3,3	-
metinė apimtis, t. m^3	0,67	-
Jaunuolynų ugdymas ha/m^3 likvido	4,0/5	0,5/0,5
Retinimai, ha/m^3 likvido	6,0/ 130	2,0/67
Einamieji kirtimai, ha/m^3 likvido	4,0/ 160	2,0/62
Sanitariniai kirtimai, m^3 likvido	180	100
Iškertamas likvidinis tūris per metus, t. m^3	**1,1**	**0,23**
Miško naud. iš 1 ha mišku ap. ploto, m^3 likvid.	2,4	0,4
Bendro prieaugio naudojimo %	42	8
Metinis medienos naud. % nuo bendro tūrio	0,1	0,2
atkuriamas mišku plotas per 5 metus, ha	5,3	0
iš jo: želdinimas	4,9	0
žėlimas	0,4	0

Ugdymo kirtimai projektuoti sklypuose pagal miškininkystės reikalavimus. Ugdymo kirtimais bus siekiama suformuoti atsparius, ilgaamžius, vertingų medžių rūšių medynus, atitinkančius jų

paskirtį arba siekiama išsaugoti natūralią aplinką ar sudaryti optimalias sąlygas saugomiems objektams išlikti ir biologinei įvairovei gausinti.

2.18. GAMTOTVARKOS PLANUOSE NUMATYTŲ ŪKINIŲ PRIEMONIŲ PROJEKTAVIMAS

VĮ Rietavo miškų urėdijos veiklos teritorijoje esamoms saugomoms teritorijoms bei vietovėms atitinkančioms gamtinių buveinių apsaugai svarbių teritorijų atrankos kriterijus parengti arba rengiami gamtotvarkiniai planai, atliekami įvairūs gamtosauginiai tyrimai. Šiuo metu yra patvirtinti du gamtotvarkos planai (Aukštasis tyras, Vainuto miškai).

Rengiant VĮ Rietavo miškų urėdijos valstybinės reikšmės miškų vidinės miškotvarkos projektą ir jo sudedamąsias dalis - gamtosauginių priemonių planą ir rekreacinio sutvarkymo projektą, atsižvelgta į minėtuose planuose numatytas priemones, jas suderinant su miškotvarkos projekto sprendiniais. Gamtosauginės miškų ūkinės priemonės ir kitos priemonės pateiktos žiniaraščiuose, suvestinėse lentelėse ir pažymėtos žemėlapiuose, schemose.

Miškotvarkos parengtas gamtosauginių priemonių planas pasitarnaus sprendžiant miškų sertifikavimo klausimus, šviečiant vietinę bendruomenę apie miškų urėdijoje vykdomą miško ūkinę veiklą.

2.19. PRIEMONIŲ, KURIŲ ĮGYVENDINIMUI NUMATOMA TEIKTI PARAIŠKAS EUROPOS SĄJUNGOS PARAMAI GAUTI, PROJEKTAVIMAS

Europos Komisijos pritartoje Lietuvos kaimo plėtros 2014-2020 m. programoje (KPP) numatyta visa eilė miškų ūkio veiklos sričių, kurioms teikiama finansinė parama.

Nacionalinėje miškų ūkio plėtros programoje (projektas) numatyta *2014-2020 m. laikotarpyje miškų ūkio priemonėms skirti ne mažiau kaip 10 proc. visos kaimo plėtrai numatytos ES paramos, efektyviai panaudoti šią paramą planuojant priemones ir įsisavinant lėšas, tuo išnaudojant papildomas galimybes investuoti į miškų ūkį.*

Valstybinių miškų valdytojai turi geras galimybes gerinti miškų infrastruktūrą, atkurti miškininkystės potencialą, diegti prevencines priemones, atkurti, išsaugoti ir plėsti rekreacines ir ekologines funkcijas. Dalis finansuojamų priemonių turi būti numatyta miškotvarkos projekte. Valstybinis miškotvarkos institutas jau parengė per 25 miškotvarkos projektų tikslinimų, kurie užima nemažai laiko. Todėl šiame projekte buvo siekiama projektuoti visas ūkines priemones, kurioms galima tikėtis ES paramos.

Kaimo plėtros 2014-2020 m. programos projekte numatyta priemonė kuri svarbi ir miškų urėdijai tai „ Investicijos į materialųjį turtą“ veiklos sritis „Parama investicijoms, susijusioms su žemės ūkio ir miškininkystės plėtros, modernizavimo ar pritaikymo infrastruktūra“ veikloje „Parama miškų infrastruktūrai gerinti“. Parama pagal šią veiklos sritį bus teikiama tik gerinti priėjimą prie miško žemės privačiuose ir valstybiniuose miškuose, plėtojant esamus ir įrengiant naujus miško kelius. Sprendžiant perteklinės drėgmės problemą, miško keliai didelio drėgnumo teritorijose turi būti įrengiami ar rekonstruojami kartu su kitais įrenginiais (grioviais, pralaidomis, nuovažomis, tiltais ir kt.) neįrenginėjant miško sausinimo sistemų.

Kaimo plėtros 2014-2020 m. programos projekte numatyta priemonė, skirta miškams padarytos žalos atlyginimui. „Investicijos į miško plotų plėtrą ir miškų gyvybingumo gerinimą“ veiklos srityje „Miškams padarytos žalos prevencija ir atlyginimas“ Pagal šią veiklos sritį remiamas

gaisrų ir kitų stichinių nelaimių, įskaitant kenkėjus bei ligas, pažeistų miškų atkūrimas ir priešgaisrinių prevencinių priemonių įdiegimas.

Kaimo plėtros 2014-2020 m. programos projekte numatyta priemonė „Investicijos į miško plotų plėtrą ir miškų gyvybingumo gerinimą“ veiklos srityje „Investicijos, kuriomis didinamas miškų ekosistemų atsparumas ir aplinkosauginė vertė“. Pagal šią veiklos sritį remiamas miško ekosistemų, būtinų ekologinei pusiausvirai šalyje išlaikyti, išsaugoti. Jos apima daugelio gyvūnijos ir augmenijos rūšių buveines, stabdo dirvos eroziją, absorbuoja anglies dvideginį ir grynina orą, kaupia anglį biomasėje ir mažina šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį atmosferoje, saugo gruntinius ir paviršinius vandenis, užtikrina žmonių poilsio kokybę.

2.20. FSC MIŠKŲ TVARKYMO SERTIFIKAVIMO REIKALAVIMŲ ĮGYVENDINIMAS MIŠKO ŪKINĖJE VEIKLOJE

2003 metų kovo 17-19 d. VĮ Rietavo miškų urėdijos miškų valdymo kokybę įvertinto pagal Smart Wood programą tarptautinės organizacijos FSC atstovai. Miškų urėdijos miškų sertifikavimą atliko Danijos kompanija NEPCon. Tai išorinis garantas, liudijantis, kad miškų urėdijoje ūkininkaujama pagal tarptautinius reikalavimus – miško ūkio veikla skatina daugiatikslį miško naudojimą, saugoma biologinė įvairovė, pripažįstamos ir gerbiamos vietos žmonių teisės, nuolat stebima miškų būklė. Tarptautinio įvertinimo sertifikatas VĮ Rietavo miškų urėdijai suteiktas 2003 m. birželio mėn. 15 dieną jis išduodamas 5 metams. Pagal FSC reikalavimus, miškų urėdijoje yra atliekamas kasmetinis auditas, kurio metu žiūrima, ar ištaisyti neatitikimai, kurie buvo nustatyti prieš tai atlikto audito metu. Nuo 2009 metų gegužės mėn. 19 dienos iki 2014 metų gegužės mėn. 18 dienos buvo suteiktas SGS QUALIFOR sertifikatas.

VĮ Rietavo miškų urėdijoje 2014 metų balandžio mėn. 2-4 dienomis buvo atliktas miškų resertifikavimas. Jį atliko UAB „NEPCon Llt“. Sertifikatas suteiktas 2014 gegužės mėn. 19 d. galioja iki 2019 gegužės mėn. 18 d. Miškų urėdija pasirašydama miškų sertifikavimo sutartį įsipareigoja laikytis FSC miškų tvarkymo sertifikavimo sistemos reikalavimų.

Kasmetinį FCS miškų tvarkymo auditą pagal FSC (Forest Stewardscip Council) standartą atlieka UAB „NEPCon LT“, Danijos bendrovės „NEPCon“ dukterinės kompanijos.

Palaipsniui trūkumai miškotvarkos projektuose ištaisyti ir dabar pastabų dėl miškotvarkos projekto labai sumažėjo. Priešingai, pabrėžiama, kad miškotvarkos projektai parengti atsižvelgiant į ūkinės veiklos ryšį su aplinka (visi inventorizavimo ir projektavimo normatyvai parengti pagal augavietes), tai ekologinės miškotvarkos bruožas. Miškotvarkos projektų reikšmė padidėjo pradėjus rengti specialiuosius gamtotvarkos priemonių planus ir rekreacinio sutvarkymo projektus.

3. BAIGIAMOJI DALIS

3.1. PROJEKTINIŲ SPRENDINIŲ VERTINIMAS

3.1.1. EKONOMINIS VERTINIMAS

PLANUOJAMOS ŪKINĖS VEIKLOS METINĖS PAJAMOS IR IŠLAIDOS

Ekonominis VĮ Rietavo miškų urėdijos planuojamos ūkinės veiklos vertinimas atliktas, remiantis penkeriems metams suprojektuotų pagrindinių kirtimų biržių duomenimis bei dešimtmečiui suprojektuotų visų kirtimų apimtimis. Pagrindiniais kirtimais kertamam tūriui sudarytas sortimentinės struktūros projektas. Sortimentinė struktūra įvertinta, atsižvelgiant į suprojektuotų biržių tūrį ir vidutinį skersmenį pagal sudėtines medžių rūšis, taip pat į 2013-2015 metų rinkos situaciją. Ši struktūra gali keistis, priklausomai nuo situacijos rinkoje, pasikeitusių reikalavimų sortimentams, atskirų biržių ar miško masyvų medienos kokybės ypatumų ir kitų veiksnių. Sortimentai įvertinti vidutinėmis paskutinių 3 metų kainomis (2013 – 2015 m.).

Pajamos ir išlaidos planuojamos, atsižvelgiant į projektuojamas darbų apimtis bei faktinius 2015 metų miškų urėdijos duomenis. Skyriuje pateikiamas numatomas urėdijos ūkinės veiklos pelningumas. Siekiant įvertinti jo priklausomybę nuo rinkos pokyčių, įvertintas pelningumo jautrumas medienos kainų bei darbo užmokesčio pokyčiams.

Penkeriems metams suprojektuotose biržėse atskirų medžių rūšių medienos tūriai pagal metus išsidėsto tolygiai. Bendras metinis suprojektuotų pagrindinių kirtimų tūris kasmet svyruos tarp 63,5 tūkst. m³ ir 64,3 tūkst. m³ (3.1 lentelė).

Suprojektuotų biržių sortimentinė struktūra bei orientacinės pajamos pateikiamos 3.2 lentelėje.

PROJEKTUOJAMŲ PAGRINDINIŲ KIRTIMŲ BIRŽIŲ TŪRIO STRUKTŪRA PAGAL MEDŽIŲ RŪŠIS

3.1. lentelė

Medžių rūšis	Mato vnt.	Metai					Vid. per 5 metus
		2017	2018	2019	2020	2021	
Pušis	m³	2725	3488	3338	2852	3331	3147
	%	20,5	20,8	20,5	18,9	18,9	19,9
Eglė	m³	30021	30243	30606	29523	29845	30048
	%	41,9	41,9	44,7	43,3	42,0	42,7
Ąžuolas	m³	600	658	512	687	997	691
	%	1,9	2,0	0,8	1,6	1,0	1,5
Uosis	m³	130	298	10	17	245	140
	%	0,3	0,2	0,3	0,3	0,2	0,2
Beržas	m³	13689	13015	14380	14271	13625	13796
	%	18,9	19,7	17,8	20,2	19,8	19,3
Juodalksnis	m³	8664	8017	7960	7994	7595	8046
	%	6,6	5,8	6,2	6,0	7,3	6,4
Drebulė	m³	7109	6647	6162	7107	6791	6763
	%	6,0	5,7	6,3	6,1	6,6	6,1
Baltalksnis	m³	1181	1583	1579	1016	1232	1318
	%	3,2	3,4	3,0	3,3	3,3	3,2
Kitos rūšys	m³	177	85	140	84	361	169
	%	0,8	0,5	0,4	0,4	0,9	0,6
Iš viso	**m³**	**64296**	**64034**	**64687**	**63551**	**64022**	**64118**

PROJEKTUOJAMŲ PAGRINDINIŲ KIRTIMŲ BIRŽIŲ SORTIMENTINĖ STRUKTŪRA BEI SORTIMENTŲ VERTĖ

3.2. lentelė

Sortimentas		Mato vnt.	Metai					Iš viso per 5 metus
			2017	2018	2019	2020	2021	
Rąstai	E	m³	11108	11190	11324	10924	11043	55588
		tūkst. Eur	727,6	733,0	741,8	715,5	723,3	3641
	P	m³	1472	1884	1803	1540	1799	8496
		tūkst. Eur	91,2	116,8	111,7	95,5	111,5	527
	Ą	m³	294	322	251	337	489	1692
		tūkst. Eur	44,0	48,2	37,5	50,3	73,1	253
	U	m³	72	164	6	9	135	385
		tūkst. Eur	5,0	11,5	0,4	0,7	9,4	27
	B	m³	5065	4816	5321	5280	5041	25523
		tūkst. Eur	337,7	321,1	354,7	352,0	336,1	1702
	J	m³	2859	2646	2627	2638	2506	13276
		tūkst. Eur	152,3	141,0	140,0	140,6	133,5	707
	D	m³	1635	1529	1417	1635	1562	7778
		tūkst. Eur	72,3	67,6	62,7	72,3	69,1	344
Popiermedžiai	E	m³	6905	6956	7039	6790	6864	34555
		tūkst. Eur	185,0	186,4	188,6	181,9	183,9	926
	P	m³	354	453	434	371	433	2045
		tūkst. Eur	9,5	12,2	11,7	10,0	11,6	55

	B	m³	2738	2603	2876	2854	2725	13796
		tūkst. Eur	75,8	72,1	79,6	79,0	75,5	382
	D	m³	853	798	739	853	815	4058
		tūkst. Eur	19,8	18,5	17,1	19,8	18,9	94
Pjaut. smulki	SP	m³	6685	6921	6959	6618	6802	33981
		tūkst. Eur	336,0	347,8	349,6	332,6	341,9	1708
	LP	m³	5495	5315	5277	5302	5374	26763
		tūkst. Eur	222,3	215,0	213,5	214,5	217,4	1083
Plokščių mediena	SP	m³	3084	3129	3161	3038	3084	15496
		tūkst. Eur	63,6	64,6	65,2	62,7	63,6	320
	LP	m³	4504	4264	4255	4469	4319	21810
		tūkst. Eur	89,9	85,1	84,9	89,2	86,2	435
Malkos		m³	11174	11045	11202	10895	11032	55349
		tūkst. Eur	255,7	252,8	256,4	249,3	252,5	1267
Iš viso		**m³**	**64296**	**64034**	**64687**	**63551**	**64022**	**320590**
		tūkst. Eur	**2668**	**2675**	**2698**	**2646**	**2689**	**13376**

Urėdijoje vykmečiui planuojamas metinis pagrindinis naudojimas yra 64,1 tūkst. m³, o bendras metinis naudojimas – 89,4 tūkst. m³ likvidinio tūrio. Vidutiniai metiniai kirstinos medienos kiekiai pagal medžių rūšis pateikti 3.3 lentelėje. Pagal šiuos duomenis, pagrindiniai kirtimai sudarytų 71,7 %, ugdymo – 17,3 %, sanitariniai – 9,8 %, kiti kirtimai – 1,1 % viso kertamo tūrio. Eglės mediena sudarytų 44,8 %, eglės – 23,7 %, beržo – 12,2 % kertamo tūrio.

VYKMEČIUI PLANUOJAMAS METINIS KIRSTINOS MEDIENOS KIEKIS PAGAL MEDŽIŲ RŪŠIS

3.3. lentelė

Medžių rūšis	Likvidinė mediena, m³				
	Pagrindiniai kirtimai	Ugdymo kirtimai	Sanitariniai kirtimai	Kiti kirtimai	Visi kirtimai
Pušis	3100	550	400	50	4100
Eglė	30100	5400	4100	450	40050
Ąžuolas	700	0	100	0	800
Uosis	150	0	0	0	150
Beržas	13800	5300	1900	200	21200
Juodalksnis	8000	500	1100	150	9750
Drebulė	6800	3100	900	100	10900
Baltalksnis	1300	600	200	50	2150
Kitos rūšys	150	50	100	0	300
Iš viso	**64100**	**15500**	**8800**	**1000**	**89400**

Planuojama, kad padarinė mediena su plokščių mediena sudarys apie 82,7 %, be plokščių ir malkinė mediena – 71,1 %, plokščių ir malkinė mediena – 28,9 %. Detalesnis jos pasiskirstymas pateikiamas 3.4 lentelėje, o vertinimas nenukirsto miško kainomis – 3.5 lentelėje.

VYKMEČIUI PLANUOJAMAS METINIS KIRSTINOS MEDIENOS PASISKIRSTYMAS PAGAL MEDŽIŲ RŪŠIS IR PADARINGUMĄ

3.4. lentelė

Medžių rūšis	Likvidinė mediena, m³				
	Padarinė			Malkinė	Iš viso
	Stambi	Vidutinė	Smulki		
Pušis	2050	1306	240	504	4100
Eglė	14018	14589	5778	5665	40050
Ąžuolas	273	293	66	168	800
Uosis	21	64	34	31	150
Beržas	6360	7960	2448	4433	21200
Juodalksnis	1755	3044	1923	3028	9750
Drebulė	2725	2454	1364	4357	10900
Kitos rūšys	341	777	417	916	2450
Iš viso	**27542**	**30486**	**12269**	**19103**	**89400**

Nenukirsto miško vertė apskaičiuota, atsižvelgiant į patvirtintą šios vertės skaičiavimo metodiką. Planuojama, kad metinio kirstinos medienos kiekio vertė nenukirsto miško kainomis vidutiniškai sieks 2050,3 tūkst. Eur.

PLANUOJAMOS METINĖS KIRSTINOS MEDIENOS PINIGINIS ĮVERTINIMAS NENUKIRSTO MIŠKO KAINOMIS

3.5. lentelė

Medžių rūšis	Nenukirsto miško vertė, tūkst. Eur				
	Padarinė			Malkinė	Iš viso
	Stambi	Vidutinė	Smulki		
Pušis	72,2	33,8	2,7	1,7	110,4
Eglė	653,2	471,5	36,5	11,4	1172,7
Ąžuolas	53,5	48,5	0,8	0,9	103,7
Uosis	2,1	4,7	1,4	0,2	8,3
Beržas	239,4	152,0	22,6	19,2	433,1
Juodalksnis	52,4	69,0	10,7	6,9	139,1
Drebulė	31,2	24,9	8,3	6,4	70,8
Kitos rūšys	3,0	5,8	2,0	1,3	12,2
Iš viso	**1107,1**	**810,1**	**85,1**	**48,0**	**2050,3**

Miškų urėdijos metinės pajamos (3.6 lentelė) suprojektuotos, atsižvelgiant į prognozuojamą kirstinos medienos sortimentinę struktūrą bei faktines apvaliosios medienos kainas.

Išlaidos, tiesiogiai priklausančios nuo gaminamos produkcijos apimties, planuojamos, atsižvelgiant į 2015 m. sąlyginio produkcijos vieneto savikainą bei suprojektuotas darbų apimtis.

Esant dabartiniam išlaidų lygiui bei palankioms medienos kainų tendencijoms, urėdija planuojamu laikotarpiu galėtų dirbti pelningai, bendrasis pelningumas siektų 3,6 %, o pelnas prieš apmokestinimą – apie 125,6 tūkst. Eur.. Atsižvelgiant į galimus rinkos pokyčius, šis planuojamas ūkinės veiklos rezultatas gali keistis.

Vertinant galimus medienos kainų, kaip esminio pajamų dydį lemiančio veiksnio, pokyčius (37 pav.) matyti, kad sumažėjus medienos kainoms 5 % ir esant dabartiniam išlaidų lygiui, urėdijos veikla taptų nuostolinga.

PLANUOJAMOS METINĖS PAJAMOS IR IŠLAIDOS 2017 – 2021 METAIS

3.6. lentelė

Pavadinimas	tūkst. Eur	%
Pajamos:	3460,3	100
iš jų: už žaliavinę medieną ir nenukirstą mišką	3256,7	94,1
už transporto paslaugas	73,5	2,1
kitos pajamos	130,1	3,8
Išlaidos	3334,8	100
iš jų: apvalios medienos gamybos tiesioginės	1377,3	41,3
pardavimų	107,9	3,2
bendrosios administracinės	226,1	6,8
girininkijų personalo išlaikymui	344,7	10,3
miško priežiūros personalo išlaikymui	91,6	2,7
miško želdymui ir paramai savaiminiam atsikūrimui	284,3	8,5
miškų sanitarinei apsaugai	6,2	0,2
miškų priešgaisrinei apsaugai	6,2	0,2
rekreacinių objektų įrengimui	18,5	0,6
transporto paslaugoms	71,5	2,1
kitos išlaidos	800,3	24,0
Pelnas	**125,6**	
Bendrasis pelningumas, %		**3,6**

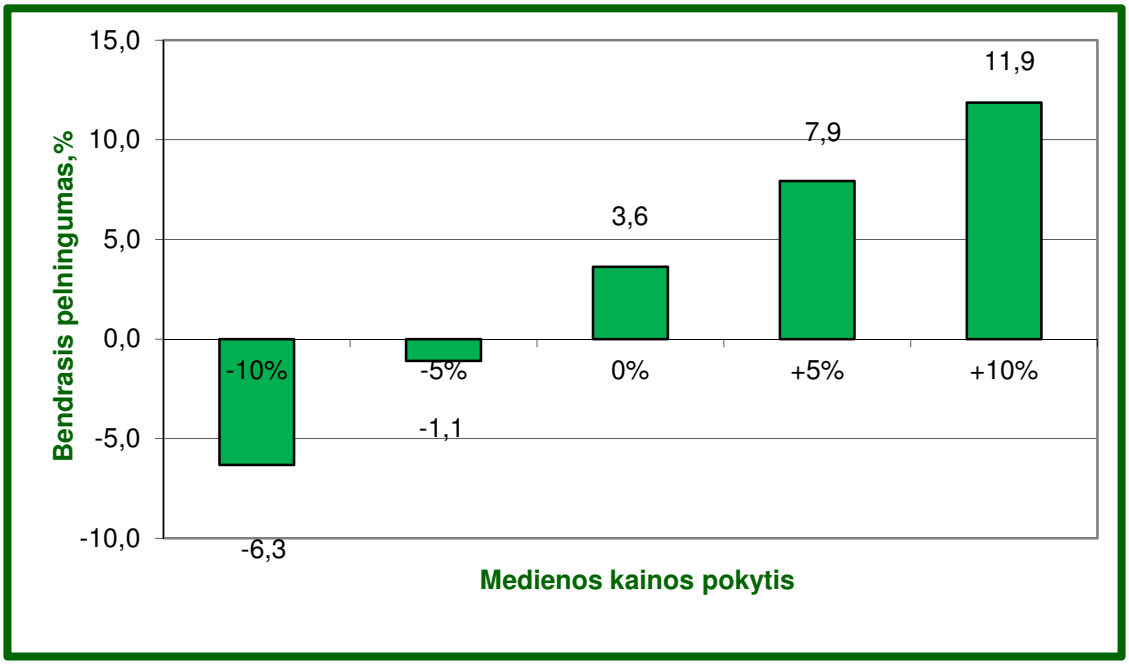

37 pav. Miškų urėdijos bendrojo pelningumo jautrumas medienos kainos pokyčiui.

Miškų urėdijos ūkinės veiklos pelningumo jautrumas darbo užmokesčio didėjimui buvo vertinamas, atsižvelgiant į galimus pokyčius darbo rinkoje, įskaitant ir rangos darbų įkainių

didėjimą dėl darbo užmokesčio kilimo. Nustatyta, kad, nepasikeitus kitoms sąlygoms, o darbo užmokesčiui padidėjus 5 %, urėdijos pelningumas sumažėtų iki nulinio (38 pav.).

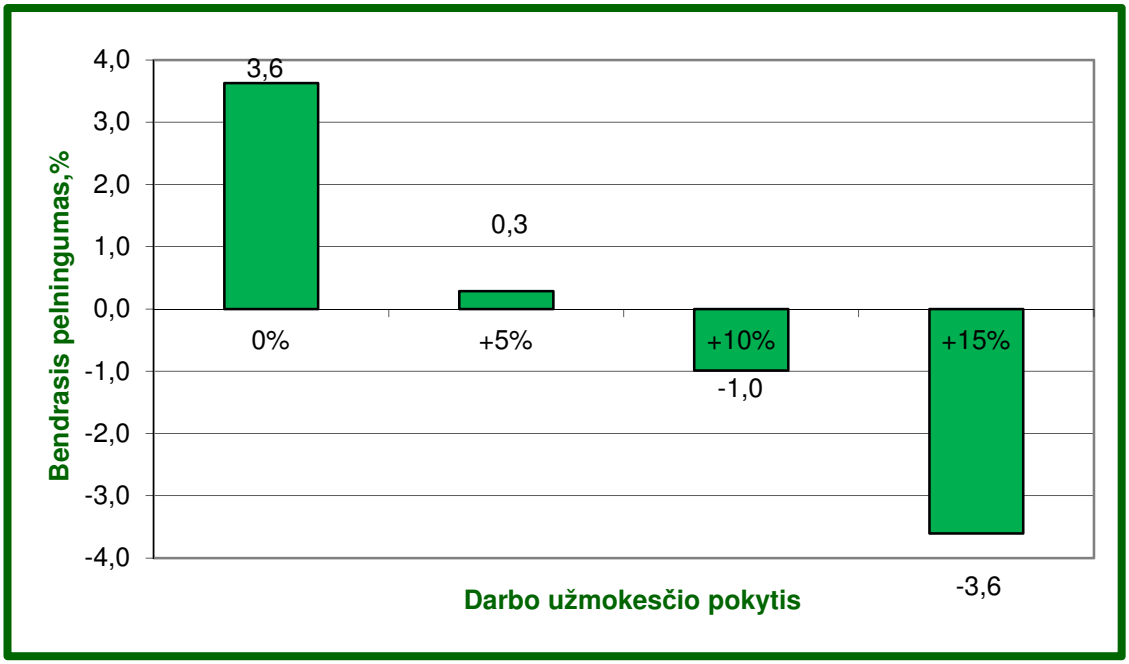

38 pav. Miškų urėdijos bendrojo pelningumo jautrumas darbo užmokesčio pokyčiui.

Numatomą pelningumo lygį, didėjant darbo užmokesčiui, galėtų užtikrinti tikėtinas medienos kainų kilimas. Tačiau esant neaiškiai rinkos situacijai, urėdija artimiausiu metu turėtų ieškoti rezervų, siekdama išlaikyti esamą pelningumo lygį, ypač atsižvelgdama į tai, kad vidutinis darbo užmokestis 2015 metais urėdijoje buvo vienas žemiausių tarp visų sektoriaus įmonių.

3.1.2. EKOLOGINIS VERTINIMAS

Miškotvarkos projektas parengtas vadovaujantis tvaraus ir subalansuoto miško ūkio principais, atsižvelgiant į ekologines, ekonomines, socialines miškų funkcijas bei visuomenės reikmes. Ūkinė veikla projektuota atsižvelgiant į tarptautines rezoliucijas ir Strasbūro (1990), Rio de Žaneiro (1992), Helsinkio (1993), Lisabonos (1998), Vienos (2003), Varšuvos (2007) direktyvas. Šios rezoliucijos naujai išryškino miškotvarkos, kaip miškų politikos įgyvendinimo priemonės, vaidmenį. Strasbūro rezoliucijoje pareikšta – *ateities kartos turi teisę naudotis sveika ir neužteršta (kokybiška) aplinka, kuri, kalbant apie miškus, turi būti išreikšta ekologinėmis, ekonominėmis ir socialinėmis sąlygomis, atsispindinčiomis tvariame ir daugiatiksliame miškų ūkyje.*

Helsinkio ministrų konferencija dviem rezoliucijomis (Bendrieji nurodymai tvariam miškų ūkiui ir Bendrieji nurodymai biologinės įvairovės apsaugai Europos miškuose) dar labiau išryškino miškotvarkos vaidmenį ir uždavinius, organizuojant tvarų miškų ūkį XXI amžiuje: *tvarus miškų ūkis reiškia miškų ir miško žemių priežiūrą bei naudojimą tokiu būdu ir tokiu laipsniu, kurie palaikytų jų biologinę įvairovę, produktyvumą, gebėjimą atsikurti, gyvybingumą ir jų pajėgumą atlikti dabar ir ateityje atitinkamas ekologines, ekonomines ir socialines funkcijas lokaliniu, nacionaliniu ir globaliniu lygiais ir kurie nedarytų žalos kitoms ekosistemoms.* Biologinė įvairovė apima įvairovę viduje ir tarp rūšių bei ekosistemų. Rezoliucijose konstatuota, kad biologinės įvairovės išlaikymas visų tipų miškuose yra esminis tvaraus miško ūkio elementas.

Tvaraus miškų ūkio kriterijai ir rodikliai ,patvirtinti Lisabonos ministrų konferencijoje (1998), tapo pagrindu ir kelrodžiu miškotvarkai, siekiant kontroliuoti tvarų miškų ūkį skatinančias ir biologinę įvairovę saugančias bei turtinančias ūkines priemones.

Siekiant įgyvendinti aukščiau įvardintų konferencijų numatytus tvaraus miško ūkio ir biologinės įvairovės išsaugojimo tikslus, miškotvarkinis projektavimas remiasi įstatyminėmis nuostatomis (Miškų įstatymu, Saugomų teritorijų įstatymu, Biologinės įvairovės išsaugojimo strategija ir veiksmų planu), ir atitinkamais poįstatyminiais aktais bei normatyvais.

Svarbiausi rodikliai, rodantys, kad Lietuvoje (ir konkrečioje miškų urėdijoje) miškų ūkis organizuojamas tvaraus ūkio principais yra:

1) Miškų suskirstymas į grupes ir pogrupius pagal jų funkcinę paskirtį, ūkininkavimo tikslus ir ūkinį režimą užtikrina daugiatikslio ir diferencijuoto miško ūkio organizavimą (Miškų įstatymas, 1994; 2001, Miškų priskyrimo miškų grupėms tvarka ir normatyvai, 2001; Paviršinio vandens telkinių apsaugos zonų ir pakrančių apsaugos juostų nustatymo taisyklės, 2008).

2) Tolydinį miško naudojimą, medynų amžiaus struktūros gerinimą, miško apsauginių funkcijų išsaugojimą ir brandžios medienos panaudojimą laiku užtikrina pagrindinių kirtimų normos priėmimas pagal Pagrindinių miško kirtimų normos nustatymo metodiką (2008) ir biržių išdėstymas teritorijoje pagal Miško kirtimų taisykles (2015). Išdėstant biržes ir vykdant ūkines priemones, jose svarbios šios ekologinės nuostatos:

- biržių dydžio, jų parametrų ribojimas skirtingų miško grupių miškuose;
- reikalavimas visais galimais atvejais biržių ribas tapatinti su augavietės sąlygomis besiskiriančių sklypų ribomis;
- plynų kirtimų ribojimas III grupės ir jų draudimas II grupės miškuose;
- kirtimo ir atkūrimo būdo parinkimas siekiant maksimaliai išnaudoti žėlimo galimybes;
- didesnėse nei 1 ha plynųjų ar atvejinių pagrindinių kirtimų biržėse palikti ne mažiau kaip 7 gyvų medžių 1 ha (iš kurių ne mažiau kaip 3 būtų senesni arba storesni negu vidutiniai medžiai medyne) ir ne mažiau kaip 3 negyvų medžių 1 ha storesnio kaip 20 cm skersmens (jeigu tokių medžių nėra , reikia palikti atitinkamą kiekį stuobrių);
- 0,5-1 ha plynųjų ar atvejinių pagrindinių kirtimų biržėse palikti ne mažiau kaip 3 gyvus medžius (iš kurių ne mažiau kaip 2 būtų senesni arba storesni negu vidutiniai medžiai medyne) ir ne mažiau kaip 2 negyvus medžius storesnio kaip 20 cm skersmens (jeigu tokių medžių nėra - stuobrius);
- plynose biržėse palikti ne mažiau kaip 5 m^3/ha miško kirtimo atliekų arba paliktas papildomas biologinei įvairovei svarbių medžių skaičius, atitinkantis šį tūrį;
- pagrindiniai kirtimai nevykdomi zonose aplink retųjų paukščių lizdavietes Taisyklių 1 priede nurodytu spinduliu;

3) Ugdymo kirtimai projektuoti pagal Miško kirtimų taisykles (2015), kurių vienas iš pagrindinių tikslų yra medynų atsparumo vėjavartoms, sniegolaužoms ir kitiems nepalankiems gamtiniams veiksniams stiprinimas (tai kartu yra ir ekologinis reikalavimas). Be to, projektuojant ir vykdant ugdymo bei sanitarinius kirtimus reikia taikyti šias priemones:

- sudaryti optimalias sąlygas saugomoms ekosistemoms ir objektams išlikti, palaikyti esamą arba atkurti miškų biologinę įvairovę IIA grupės medynuose;
- nekirsti retai sutinkamų rūšių medžių ir krūmų – miškinės obels, paprastosios kriaušės, pavienių klevų, liepų ir kt;
- palikti senų sausuolių ir stačių stuobrių;
- ugdymo kirtimai medynuose aplink retų paukščių lizdus turi būti neintensyvūs, medynų skalsumas kirtimų metu negali būti sumažintas daugiau kaip iki 0,7.

4) Projektuojant miško atkūrimą pagal Miško atkūrimo ir įveisimo nuostatus (2012), svarbiausias tikslas yra reglamentuoti tvarių ir produktyvių, daugiatikslės ir specialios paskirties miškų, atitinkančių šalies gyventojų ir ūkio poreikius, atkūrimą ir įveisimą, laikantis subalansuoto miško ūkio plėtros principų. Tai pasiekiama šiais aspektais:

- rezervatiniai (I gr.) miškai atkuriami jiems natūraliai atželiant, ekosistemų apsaugos (IIA gr.), rekreaciniai (IIB gr.), apsauginiai (III gr.) ir ūkiniai (IV gr.) natūraliai atželiant ar želdinant;

• miško rūšinė sudėtis parenkama, atsižvelgiant į augavietės sąlygas ir miško funkcinę paskirtį. Vyraujančios medžių rūšys (rūšinėje sudėtyje jų turi būti daugiau kaip 50 proc.) želdiniuose ir žėliniuose turi atitikti minėtų Nuostatų 1-3 priedų reikalavimus.

Miškotvarkos projekte pateikti miško atkūrimo žiniaraščiai, parinkti miško atkūrimo būdai, atkuriamos tikslinės medžių rūšys, nustatytas sodmenų poreikis pagal priimtą želdinimo normą.

5) Pagal Miško sanitarinės apsaugos taisykles (2007) numatytos priemonės, gerinančios miško sanitarinę būklę (sanitariniai, ugdymo kirtimai), rekomenduojamos prevencinės biologinės apsaugos priemonės.

6) Pagal Miškų priešgaisrinės apsaugos taisykles (1995) ir Valstybinę miškų priešgaisrinės apsaugos programą (2002) parengtas priešgaisrinio tvarkymo planas, apimantis visų nuosavybių miškus, kaip vientisą priešgaisrinių priemonių sistemą.

7) Sudarytas medžioklėtvarkos projektas, kaip sudėtinė miškotvarkos projekto dalis, orientuotas į žvėrių populiacijų ekologinį talpumą, ūkinių ir apsaugos priemonių taikymą ir žvėrių pakenktų medynų atkūrimą.

8) Pagal Augalų nacionalinių genetinių išteklių įstatymą (2001), Miško genetinių išteklių išsaugojimo ir selekcijos plėtros programą (2003), Miško genetinių draustinių nuostatus (2004 m.), sėklinių medynų nuostatus (2003) aprašyti genetiniai draustiniai, sėkliniai medynai, nustatyta medynų selekcinė grupė.

9) Miško ūkinė veikla saugomose teritorijose projektuota atsižvelgiant į Saugomų teritorijų įstatymą, esamus saugomų teritorijų nuostatus, reglamentus, apribojimus numatytus atitinkamuose ūkinės veiklos reglamentavimo dokumentuose (Specialiosios žemės ir miško naudojimo sąlygos ir kt.). Ūkinių priemonių apimtys ir apribojimai pateikti pagal konkrečias saugomas teritorijas. Pateikti patikslinti sklypų su saugomų ir Raudonosios knygos paukščių lizdavietėmis, perimvietėmis, tuokvietėmis sąrašai, žiniaraščiai (bendri ir kiekvienai girininkijai), pažymint minėtus objektus ir kartografinėje medžiagoje. Tai leidžia vykdyti saugomų gamtos objektų stebėjimą (monitoringą) t.y. fiksuoti vykstančius pakitimus dėl natūralių procesų arba ūkinės veiklos. Kertinės miško buveinės tai biologinės įvairovės požiūriu vertingi biotopai, todėl jos organiškai bus įtrauktos į esamą saugomų teritorijų sistemą, pagerins jos struktūrą, kaip vienas iš jos elementų. Brandžių medynų sklypai su kertinėmis buveinėmis išbraukti iš pagrindinių kirtimų bei apribotos ūkinės priemones.

10) Visi miškotvarkiniame projektavime naudoti ūkinės veiklos normatyvai yra paruošti atsižvelgiant į augaviečių tipus. Tai viena iš ekologinės miškotvarkos prielaidų, įgalinanti daugiatikslio miškų ūkio organizavimą, atsižvelgiant į miško ekosistemų ryšį su aplinka.

11) Miškotvarkos projekte pateikta informacija ir ekologiniai sprendiniai galės būti įvertinti vykdant miškų sertifikavimo auditą, nustatyti sprendinių sąsają su Lietuvos Respublikos Biologinės įvairovės išsaugojimo strategijos ir veiksmų planu.

12) Kultūros paveldo objektų, vietovių teritorijose, jų apsaugos zonose veikla vykdoma vadovaujantis Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymu (1994) bei kitais kultūros paveldo apsaugą reglamentuojančiais teisės aktais. Archeologijos objektų teritorijose (pilkapiai, piliakalniai, senovės gyvenvietės) draudžiami žemės judinimo darbai. Kultūros paveldo objektų, vietovių teritorijose, jų apsaugos zonose, prieš pradedant vykdyti veiklą ją reikia derinti su Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos teritoriniu padaliniu.

Miškų urėdijos specialistams teks spręsti ir naujus uždavinius, susijusius su Europos Sąjungos saugomų gamtinių teritorijų tinklo NATURA 2000 projekto įgyvendinimu Lietuvoje. Išskiriant buveinių ir paukščių apsaugai svarbias teritorijas, gali būti koreguojamos esamų saugomų teritorijų ribos, nuostatai, taip pat steigiamos ir naujos saugomos teritorijos. Kertinių miško buveinių steigimo procesas ir jų statuso nustatymas taip pat nebaigtas. Todėl projekto galiojimo eigoje gali tekti atlikti papildomus darbus, tikslinti ar koreguoti miškotvarkos projekto sprendinius. Tam

svarbu vykdyti nepertraukiamą miškų apskaitą, nuolat palaikyti aktualizuotas miškotvarkos duomenų bazes.

3.1.3. SOCIALINIS VERTINIMAS

Lietuvos miškai ne tik teikia medieną ir kitus miško produktus, bet ir yra esminis ekologinis veiksnys. Sudarydami daugelio gyvūnijos ir augalijos rūšių buveines, stabdydami dirvos eroziją, absorbuodami anglies dvideginį bei grynindami orą, saugodami gruntinius ir paviršiaus vandenis, suteikia galimybę miesto ir kaimo gyventojams poilsiauti. Ši jų nauda gali būti suskirstyta į dvi dalis : naudojama mokamai ir nemokamai. Socialine miško reikšme suprantama nauda tų miško funkcijų, kurias visuomenė naudoja nemokamai. Tai grybai, uogos, vaistiniai augalai, poilsiavimas miškuose, CO^2 sunaudojimas, biologinės įvairovės apsauga, vandenų ir dirvožemio apsauga (Lietuvos miškų socialinės reikšmės įvertinimo metodiniai principai, 2006 m, Lietuvos miškų institutas). Pastaruoju metu ypač didėja miškų socialinė funkcija. Pagal visų Lietuvos miškų ekonominio vertinimo rezultatus medienai tenka apie 36 % bendrosios miško vertės, o socialinei (nemokamai) miškų teikiamai naudai – apie 64 %.

Viena iš svarbiausių miško socialinės funkcijos krypčių yra žmonių poilsio vietų organizavimas, įvairių įrenginių bei objektų saugojimas ir kūrimas. Dėl to miškų urėdijoje daug dėmesio ir lėšų skiriama pritaikyti valstybinius miškus visaverčiam lankymuisi ir turiningam poilsiui gamtoje.

Specializuoti poilsiavimui miškai VĮ Rietavo miškų urėdijoje užima 206,6 ha (0,3 %), valstybinės reikšmės miškuose – 180,9 ha (0,8 %) miškų teritorijos. Jiems priskiriami kurortų miškai, miško parkai, valstybinių parkų rekreacinės zonos ir rekraeciniai miško sklypai. Nors aktyviam poilsiui (uogavimui, grybavimui) naudojami kur kas didesni miškų plotai. Miško rekreacinei vertei didelę įtaką turi vandens telkiniai: ežerai, upės, tvenkiniai. Rekreacinio sutvarkymo projekte kuriama stovyklaviečių, poilsiaviečių, atokvėpio vietų, apžvalgos aikštelių bei turistinių takų sistema, kurią įgyvendinus per vykmetį – miškotvarkos projekto galiojimo laikotarpį (10) metų, būtų visiškai išnaudotas miškų urėdijos rekreacinis potencialas. Šis projektas remiasi jau esančia miškų urėdijos valstybinių miškų rekreacine sistema ir ją toliau vysto atsižvelgiant į esamų rekreacinių objektų ir rekreacinės situacijos analizę. Įgyvendinus visus šiuos objektus padidės gyventojų poilsiavimo galimybės ir pagerės poilsiavimo kokybė.

Socialinę miško reikšmę numatoma pagal iškeltus tikslus ir uždavinius didinti ir ateityje:

- visuomenės bendrųjų su miškais susijusių reikmių tenkinimas;
- visuomenės dalyvavimas svarbiausių miškų ūkio klausimų sprendime;
- miškų naudojimo rekreacinėms reikmėms ir pažintiniam naudojimui intensyvinimas.

Suprojektuota kirtimų apimtis leis vietos gyventojus pilnai apsirūpinti malkine mediena (stiprėja ir privatus miško sektorius). Skatinama biokuro gamyba iš kirtimo atliekų padės miško savininkams realizuoti menkavertę medieną. Kirtimo atliekų panaudojimas yra ir miškų urėdijos veiklos planuose.

Europos miškų apsaugos proceso ministrų konferencijos (MSPFE), Varšuva, 2007, šūkis „Miškai- kokybiškesniam gyvenimui". Remiantis prieš tai buvusių konferencijų –Strasbūras (1990), Helsinkis (1993), Lisabona (1998), Viena (2003) – pasiekimais, kai buvo skatinami ekonominiai, ekologiniai ir visuomeniniai – kultūriniai tvaraus ir subalansuoto miškų ūkio aspektai. Varšuvos konferencijoje diskutuota apie iššūkius, su kuriais susiduria Europos miškininkystė, bei sprendimus, kurie prisidės prie teigiamo miškų poveikio šių laikų žmogaus gyvenimui. Vienas iš konferencijos prioritetų – tvarus ūkininkavimas miškuose, mažinant klimato kaitos padarinius, medienos panaudojimo energijos poreikiams bei vandens telkinių apsauga. Priimta Ministrų deklaracija numato ilgalaikę miškų viziją, kurioje atsispindi aktualios visuomenės bei politikos problemos. Priimtos dvi Varšuvos rezoliucijos:

1) **Miškai, mediena ir energija** – akcentuoja pusiausvyros išlaikymo svarbą, naudojant medieną ir biomasę, tuo pačiu išsaugant vertingus miško išteklius bei nepažeidžiant bioįvairovės.

2) **Miškai ir vanduo**- dėl geriamo vandens trūkumo yra poreikis didinti miškų ūkio vaidmenį apsaugant dirvožemį bei reguliuojant vandens apytaką gamtoje.

3.2. MIŠKOTVARKOS PROJEKTO PRIEŽIŪRA IR TIKSLINIMAS

3.2.1. MIŠKOTVARKOS PROJEKTO PRIEŽIŪRA

Valstybinių miškų vidinės miškotvarkos projektų kokybę tikrina Valstybinės miškų tarnybos miškų kontrolės skyriaus ir jo teritorinių poskyrių pareigūnai. Tikrinant vadovaujamasi Aplinkos ministro 2006 m. gruodžio 28 d. įsakymu Nr. D1-621 patvirtinta „Miškų inventorizacijos ir ūkinių priemonių projektavimo darbų kokybės vertinimo metodika“ ir Miškotvarkos darbų vykdymo instrukcija, patvirtinta VMT direktoriaus 2010-01-14 įsakymu Nr. 11 -10 - V.

Pagal normatyvinių dokumentų nuostatas, privalomos vykdyti vidinės miškotvarkos projekto dalys yra:

- pagrindinių kirtimų norma (nustatyta metinė pagrindinių kirtimų norma negali būti viršijama; atrėžta 5 metų kirtimo apimtis turi būti artima nustatytai kirtimų struktūrai pagal miškų grupes ir vyraujančias medžių rūšis);
- jaunuolynų ugdymas (jaunuolynų iki 20 metų metinė apimtis pagal plotą);
- retinimai pernelyg tankiuose (0,9 ir didesnio skalsumo) medynuose ir medynuose, kuriuose smarkiai stelbiamos tikslinės medžių rūšys ir ugdyti reikia skubos tvarka;
- miško atkūrimas (želdintinose kirtavietėse dirbtiniu būdu miškas atkuriamas ne vėliau kaip per trejus metus; paliekant žėlimui – ne vėliau kaip per 4 metus nuo jų atsiradimo, o per šį laikotarpį neatžėlę sklypai atkuriami želdant; žuvusius želdinius ir žėlinius atkurti ne vėliau kaip per dvejus metus po jų atsiradimo);
- miško sanitarinė būklė – kenkėjų židinių kitimo ir atliktų priemonių apskaita, savalaikiai sanitariniai kirtimai (jais privaloma iškirsti vėjavartas, vėjalaužas, sniegolaužas, džiūstančius, liemenų kenkėjų apniktus, apkrėstus grybinėmis ligomis, stipriai pažeistus bei sausuolius medžius, išskyrus atvejus, kai biologinei bei kraštovaizdžio įvairovei išsaugoti biržėse paliekami stuobriai ir uoksiniai medžiai) ir kitos apsaugos priemonės;
- aplinkosaugos reikalavimai – ūkinė veikla atsižvelgiant į nustatytą ūkinį režimą miško grupėse, specialiąsias žemės ir miško naudojimo sąlygas, saugomų teritorijų nuostatus ir kitus normatyvinius dokumentus.

3.2.2. VIDINĖS MIŠKOTVARKOS PROJEKTŲ KEITIMAS

Miškotvarkos projekto sprendiniai gali būti pakeisti, nesibaigus vidinės miškotvarkos projekto galiojimo laikui arba pratęsus jo projektinį laikotarpį. Pagal Vidinės miškotvarkos projektų rengimo taisyklių 44 punktą (2006 09 01 d., Nr. D1-406 ir nauja redakcija 2016 m. balandžio 28 d. Nr. D1-289). Galiojantys vidinės miškotvarkos projektai gali būti keičiami tik tada, kai:

- pasikeitė ūkinių priemonių vykdymą ir projektavimą reglamentuojantys teisės aktai;
- nustatyta tvarka pakeistas miškų priskyrimas miškų grupėms;
- dėl stichinės nelaimės paveikto miško būtina tikslinti suprojektuotas ūkines priemones;
- nustatyta tvarka pakeistas miško valdos plotas arba ribų konfigūracija, valda suskaldyta į mažesnes arba sujungta su gretima;
- tikrinant vidinės miškotvarkos projekto parengimo kokybę, buvo nustatyti dideli inventorizacijos netikslumai ir po to atliktas miško inventorizacijos duomenų patikslinimas;

- reikia papildomai suprojektuoti ar patikslinti priemones, kurioms teikiama Europos Sąjungos parama;
- reikia patikslinti apsaugos ir tvarkymo reikalavimus kultūros paveldo objektų ar vietovių teritorijose ar apsaugos zonose;
- planuojamas rekreacinių objektų įrengimas miškuose, siekiant juos pritaikyti visuomenės poreikiams;
- pagal krašto apsaugos ministerijos poreikius reikia papildomai suprojektuoti ar tikslinti priemones karinių poligonų teritorijose;
- reikia papildomai suprojektuoti ar tikslinti apsaugos ir (ar) tvarkymo priemones saugomoms rūšims ar Europos bendrijos svarbos buveinėms.

45. Jei valdos miškų charakteristika pakito dėl juose vykdytos ūkinės veiklos, vidinės miškotvarkos projekte tikslinti galima tik aplinkosaugines ir miško atkūrimo priemones.

47. Valstybinių miškų vidinės miškotvarkos projektus miško valdytojų užsakymu (šiuo atveju miškų urėdija) tikslina ir teikia derinti miškotvarkos projekto rengėjas (VĮ Valstybinis miškotvarkos institutas) vadovaudamasis šio įsakymo 18-21 punktais. Projektų patikslinimus tvirtina aplinkos ministras aukščiau paminėto dokumento 22 punkte nustatyta tvarka, t. y. jei jis viešai apsvarstytas ir suderintas su Valstybine miškų tarnyba. Projektų tikslinimas registruojamas 23 punkte nustatyta tvarka, prie registravimo numerio prirašant tikslinimą liudijančius indeksus.

Pagrindinių kirtimų normos keitimas. Pagal pagrindinių miško kirtimų normos nustatymo metodiką, patvirtintą LR aplinkos ministro 2008-07-02 įsakymu Nr. D1-362 *patvirtinta kirtimų norma gali būti perskaičiuojama, jeigu įvyko esminiai kiekybiniai ir kokybiniai miško rodiklių pasikeitimai, po naujos miškų inventorizacijos, taip pat stichinių nelaimių atvejais, kai kasmet šalies mastu išdžiūvusių, išverstų, išlaužytų, išdegusių arba kitaip pažeistų medynų tūris sudaro daugiau negu vieną ketvirtąją metinės kirtimo normos dalies. Jei įvyko pasikeitimai ir dėl jų naujai inventorizuoti miškų nereikia (pasikeitė administracinių vienetų ribos, kirtimo amžiai ir pan.), tai kirtimų normos perskaičiavimui naudojama bazinės miškų inventorizacijos medžiaga, aktualizuota einamiesiems metams dėl natūralios augimo eigos ir ūkinės veiklos įtakos (27 punktas).*

Valstybinių miškų valdytojai negali viršyti 5 metų kirtimo normos pagal vyraujančias medžių rūšis (poūkius). Atskirų metų ploto kirtimo norma medžių rūšis gali kisti ne daugiau kaip ± 20 proc. Medžių rūšių penkmetinė ploto norma iki 5 ha įskaitytinai gali būti iškirsta per vienerius metus (29 punktas).

Sėkmingam miškotvarkos projekto įgyvendinimui miškų valdytojas ir miškotvarkos projekto rengėjas prisiima tam tikrus įsipareigojimus. Tai aptarta miškotvarkos paslaugų atlikimo sutartyje.

L I T E R A T Ū R A

1	V. Antanaitis, R. Deltuvas. Miškotvarka. Vilnius „Mokslas“, 1988, 298p.
2	Miškų urėdijų veiklos rodikliai: 2006-2015m.. Generalinės miškų urėdija prie AM. Vilnius, , 2006, 2007, 2008, 2009, 2010, 2011.2012,2013, 2014, 2015
3	Lietuvos miškų ūkio statistika. Aplinkos ministerija, Valstybinė miškotvarkos tarnyba, 2015.
4	Lietuvos upės (hidrografija ir nuotėkis), Lietuvos energetikos institutas, Kaunas, 2001, 792 p.
5	A. Kuliešis, E. Petrauskas. Lietuvos miškų naudojimo XXI amžiuje prognozės. VMI, LŽŪU, Kaunas, 2000, 145 p.
6	A. Brukas. Dėl ūkininkavimo II grupės miškuose. Mūsų girios, 2002 Nr. 12
7	Lietuvos miškų metraštis. XX amžius. Sudarė V. Verbyla, A. Brukas, L. Kairiūkštis, Vilnius, 2003, 631p.
8	Lietuvos teritorijos bendrasis planas. Teritorijos raidos kryptys. UAB „Urbanistika“, 2001.
9	Miško atkūrimas ir įveisimas (teisės aktų rinkinys). AM miškų departamentas, Vilnius, 2011. 125 p.
10	Miškų priešgaisrinę apsaugą reglamentuojantys teisės aktai. Generalinė miškų urėdija prie AM, 2010, 100 p.
11	VĮ Rietavo miškų urėdijos miškotvarkos projektas 2006-2015 metams (projekto autorius V. Skirmantas). Valstybinis miškotvarkos institutas. Kaunas, 2006, 263 p.
12	Lietuvos miškingumo didinimo programa. „Mūsų girios“ 2003 Nr. 1
13	Lietuvos miškų ūkio politika ir jos įgyvendinimo strategija. „Mūsų girios“ 2002 Nr. 9
14	M. Jankus. Kiek pakaktų negyvos medienos miške „Mūsų girios“ 2008 Nr. 2
15	Kaip modernizuosime ir plėsime valstybinius miško medelynus. „Mūsų girios“ 2003 Nr. 7
16	A. Antanaitis. Miško naudojimas. Vilnius.; Mokslas, 1981.-198 p.
17	A. Juodvalkis, S. Karazija, V. Mikšys. Neplynų pagrindinių kirtimų taikymo galimybės ir problemos. „Mūsų girios“ 2006 Nr. 3 ir 4
18	Miško kirtimo atliekų naudojimo kurui ekonominio skatinimo poreikių ir galimybių įvertinimas bei pasiūlymų parengimas. LMI, 2006, 45 p. (darbo vadovas S. Mizaras).
19	Rekomendacijos miškų atkūrimui nusausintose pelkinėse augavietėse. LMI, 2005, 74 p. (darbo vadovas prof. J. Ruseckas).
20	R. Kupstaitis. Palaukių juostų išsaugojimas, formavimas ir ūkininkavimas jose. „Mūsų girios“ 2007, Nr. 8.
21	V. Vasiliauskas. Ekologiško miškininkavimo patirtis. „Mūsų girios“, 2007 Nr. 3
22	T. Tebėra. „Baltijos tyrimai“ – apie šalies miškus. „Mūsų girios“, 2003 Nr. 4; 2004 Nr. 2
23	J. Danusevičius. Kaip formuoti miško pakraščius. „Mūsų girios“, 2008 Nr. 2
24	J. Ruseckas. Miškininkų požiūris į bebrų daromą žalą miškams. „Mūsų girios“, 2009 Nr. 3.
25	Medienos kuro sunaudojimo kaimo vietovėse tyrimas (baigiamoji ataskaita, darbo vadovė D. Mizaraitė). LMI, 2009.

PRIEDAI

Rietavo miškų urėdija Urėdijos, NP ir valstybinių rezervatų valdomi valstybinės reikšmės miškai

Žemės pasiskirstymas pagal naudmenas/ ir administracinius vienetus/

Bendras žemės plotas,ha	Medynų žemė							Miško sėjinukų išauginimo žemė	Technol. paskir. miško žemė		Kita miško žemė	Iš viso miško žemės	Ne miško žemė							Kita ne miško žemė				Nusausinta žemė
	Apaugusi mišku (medynai)				Neapaugusi mišku								Žemės ūkio naudmenos				Keliai	Užstatyta teritorija	Vandenys	Apaugusi sumedėjusia augmen.	Pelkės		Pažeista žemė	Nenaudojama žemė	
	iš viso	savaiminiai	sukultūrinti	kultūriniai	iš viso	kirtavietės	žemė skirta miškui įveisti		iš viso	miško keliai			iš viso	ariamos	sodai	pievos ir ganyklos					iš viso	apaugę menkmiškiu			
Iš viso																									
23408,4	11576,8		3753,2		460,8		33,5		172,1		22720,8										310,3		196,6		
	21429,0		6099,0		554,1		5,3		501,3		202,9						0,1		66,6		424,3				9160,4
Pasiskirstymas pagal administracinius vienetus																									
Klaipėdos r. sav.																									
1546,2	1417,4	706,3	396,1	315,0	67,2	55,3			36,8	7,7	3,2	1524,6							5,4		0,3			15,9	742,5
Plungės r. sav.																									
186,1	174,7	111,5	22,8	40,4	2,6	2,6			4,8	2,3	2,0	184,1							0,1					1,9	52,6
Rietavo sav.																									
14638,6	7355,3		2405,6		271,2		25,5		113,9		14133,2										289,9		131,9		
	13286,7		3525,8		333,6		4,9		332,5		154,9						0,1		47,2		326,2				7039,2
Šilalės r. sav.																									
7037,5	6550,2	3403,7	2154,3	992,2	150,7	131,7	0,4	8,0	127,2	48,2	42,8	6878,9							13,9		97,8	20,4		46,9	1326,1

193

2016.12.01 15:27

Rietavo miškų urėdija Urėdijos, NP ir valstybinių rezervatų valdomi valstybinės reikšmės miškai

Žemės pasiskirstymas pagal naudmenas/ ir girininkijas/

Bendras žemės plotas,ha	Medynų žemė							Miško sėjinukų išauginimo žemė	Technol. paskir. miško žemė		Kita miško žemė	Iš viso miško žemės	Ne miško žemė							Kita ne miško žemė				Nusausinta žemė
	Apaugusi mišku (medynai)				Neapaugusi mišku								Žemės ūkio naudmenos				Keliai	Užstatyta teritorija	Vandenys	Apaugusi sumedėjusia augmen.	Pelkės		Pažeista žemė	Nenaudojama žemė	
	iš viso	savaiminiai	sukultūrinti	kultūriniai	iš viso	kirtavietės	žemė skirta miškui įveisti		iš viso	miško keliai			iš viso	ariamos	sodai	pievos ir ganyklos					iš viso	apaugę menkmiškiu			
Iš viso																									
23408,4	11576,8		3753,2		460,8		33,5		172,1		22720,8							310,3		196,6					
	21429,0		6099,0		554,1		5,3		501,3		202,9					0,1		66,6		424,3				9160,4
Pasiskirstymas pagal girininkijas																									
Skroblės girininkija																									
3855,6	3323,8	2096,1	554,7	673,0	72,0	60,1	1,8	6,2	78,8	24,4	45,8	3526,6						9,1		292,1	278,3		27,8	1719,7	
Tverų girininkija																									
3694,4	3415,0	1828,5	1075,8	510,7	81,3	71,4			85,3	40,4	42,4	3624,0						15,9		15,8	9,6		38,7	2425,5	
Judrėnų girininkija																									
2289,5	2114,1	985,8	611,5	516,8	90,8	77,6	0,4		49,0	13,2	8,4	2262,3						6,5		0,9			19,8	909,7	
Žadvainių girininkija																									
3560,9	3301,5	1766,7	848,8	686,0	87,7	66,7			85,1	23,6	38,2	3512,5						12,0		8,7			27,7	1807,8	
Girėnų girininkija																									
2385,5	2206,2	1252,1	575,9	378,2	52,9	44,1	2,1	19,3	62,9	16,8	5,0	2346,3						10,4		2,7			26,1	832,6	
Labardžių girininkija																									
2572,7	2348,4	1145,1	814,4	388,9	75,4	60,7	1,0		48,6	19,2	34,8	2507,2					0,1	3,0		42,4	17,3		20,0	497,0	
Tenenių girininkija																									

Rietavo miškų urėdija Urėdijos, NP ir valstybinių rezervatų valdomi valstybinės reikšmės miškai

Žemės pasiskirstymas pagal naudmenas/ ir girininkijas/

Bendras žemės plotas,ha	Medynų žemė							Miško sėjinukų išauginimo žemė	Technol. paskir. miško žemė		Kita miško žemė	Iš viso miško žemės	Ne miško žemė							Kita ne miško žemė				Nusausinta žemė
	Apaugusi mišku (medynai)				Neapaugusi mišku								Žemės ūkio naudmenos				Keliai	Užstatyta teritorija	Vandenys	Apaugusi sumedėjusia augmen.	Pelkės		Pažeista žemė	Nenaudojama žemė	
	iš viso	savaiminiai	sukultūrinti	kultūriniai	iš viso	kirtavietės	žemė skirta miškui įveisti		iš viso	miško keliai			iš viso	ariamos	sodai	pievos ir ganyklos					iš viso	apaugę menkmiškiu			
3360,5	3193,5	1425,8	1385,0	382,7	45,2	37,0		8,0	67,4	23,1	11,1	3325,2							8,9					26,4	853,5
Kaltinėnų girininkija																									
1689,3	1526,5	1076,7	232,9	216,9	48,8	43,2			24,2	11,4	17,2	1616,7							0,8		61,7	5,1		10,1	114,6

2016.12.01 15:30

195

Rietavo miškų urėdija Urėdijos, NP ir valstybinių rezervatų valdomi valstybinės reikšmės miškai

Žemės pasiskirstymas pagal naudmenas/ ir miškų grupes/

Bendras žemės plotas,ha	Medynų žemė							Miško sėjinukų išauginimo žemė	Technol. paskir. miško žemė		Kita miško žemė	Iš viso miško žemės	Ne miško žemė							Kita ne miško žemė				Nusausinta žemė
	Apaugusi mišku (medynai)				Neapaugusi mišku								Žemės ūkio naudmenos				Keliai	Užstatyta teritorija	Vandenys	Apaugusi sumedėjusia augmen.	Pelkės		Pažeista žemė	Nenaudojama žemė	
	iš viso	savaiminiai	sukultūrinti	kultūriniai	iš viso	kirtavietės	žemė skirta miškui įveisti		iš viso	miško keliai			iš viso	ariamos	sodai	pievos ir ganyklos					iš viso	apaugę menkmiškiu			
Iš viso																									
23408,4	11576,8		3753,2		460,8		33,5		172,1		22720,8							310,3		196,6					
	21429,0		6099,0		554,1		5,3		501,3		202,9					0,1		66,6		424,3				9160,4
Pasiskirstymas pagal miškų grupes																									
II grupės ekosistemų apsaugos miškai																									
1936,0	1510,5	1217,1	238,6	54,8	10,9				23,3	8,7	16,8	1561,5						11,9		358,4	286,9		4,2	256,1	
II grupės rekreaciniai miškai																									
180,9	172,0	135,1	5,6	31,3					3,6	2,6	4,3	179,9						0,1					0,9	50,0	
III grupės miškai																									
1335,0	1253,1	621,3	422,8	209,0	36,7	30,6			19,9	7,8	12,9	1322,6					0,1	3,3		2,1			6,9	145,2	
IV grupės miškai																									
19956,5	9603,3		3458,1		430,2		33,5		153,0		19656,8										23,4		184,6		
	18493,4		5432,0		506,5		5,3		454,5		168,9							51,3		63,8				8709,1	

196

2016.12.01 15:32

Rietavo miškų urėdija Urėdijos, NP ir valstybinių rezervatų valdomi valstybinės reikšmės miškai

Žemės pasiskirstymas pagal naudmenas/ ir kadastro vietoves/

Bendras žemės plotas,ha	Medynų žemė							Miško sėjinukų išauginimo žemė	Technol. paskir. miško žemė		Kita miško žemė	Iš viso miško žemės	Ne miško žemė							Kita ne miško žemė				Nusausinta žemė
	Apaugusi mišku (medynai)				Neapaugusi mišku								Žemės ūkio naudmenos				Keliai	Užstatyta teritorija	Vandenys	Apaugusi sumedėjusia augmen.	Pelkės		Pažeista žemė	Nenaudojama žemė	
	iš viso	savaiminiai	sukultūrinti	kultūriniai	iš viso	kirtavietės	žemė skirta miškui įveisti		iš viso	miško keliai			iš viso	ariamos	sodai	pievos ir ganyklos					iš viso	apaugę menkmiškiu			
Iš viso																									
23408,4	11576,8		3753,2		460,8			33,5	172,1		22720,8										310,3		196,6	
	21429,0		6099,0		554,1			5,3	501,3		202,9						0,1		66,6		424,3			9160,4
Pasiskirstymas pagal kadastro vietoves																									
Ablingos																									
16,7	15,3	8,3	3,1	3,9	1,3	1,3						16,6												0,1	6,5
Endriejavo																									
222,7	204,0	87,2	48,6	68,2	12,4	9,0			3,6	1,0	0,1	220,1							0,1					2,5	119,5
Judrėnų																									
484,9	446,2	235,3	105,8	105,1	18,5	15,9			13,4	2,3	0,6	478,7							0,6		0,3			5,3	187,6
Veiviržėnų																									
821,9	751,9	375,5	238,6	137,8	35,0	29,1			19,8	4,4	2,5	809,2							4,7					8,0	428,9
Giliogirio																									
958,4	884,3	474,7	296,0	113,6	31,0	29,7			17,6	8,1	2,7	935,6							1,3					21,5	907,7
Kulių																									
186,1	174,7	111,5	22,8	40,4	2,6	2,6			4,8	2,3	2,0	184,1							0,1					1,9	52,6
Labardžių																									

Žemės pasiskirstymas pagal naudmenas/ ir kadastro vietoves/

Bendras žemės plotas,ha	Medynų žemė							Miško sėjinukų išauginimo žemė	Technol. paskir. miško žemė		Kita miško žemė	Iš viso miško žemės	Ne miško žemė							Kita ne miško žemė				Nusausinta žemė
	Apaugusi mišku (medynai)				Neapaugusi mišku								Žemės ūkio naudmenos				Keliai	Užstatyta teritorija	Vandenys	Apaugusi sumedėjusia augmen.	Pelkės		Pažeista žemė	Nenaudojama žemė	
	iš viso	savaiminiai	sukultūrinti	kultūriniai	iš viso	kirtavietės	žemė skirta miškui įveisti		iš viso	miško keliai			iš viso	ariamos	sodai	pievos ir ganyklos					iš viso	apaugę menkmiškiu			
921,1	848,7	356,5	349,6	142,6	33,2	26,9	1,0		16,0	6,2	11,4	909,3							1,5		3,6	0,4		6,7	174,8
Medingėnų																									
2011,5	1848,5	1057,0	481,1	310,4	51,9	48,2			50,1	16,1	26,8	1977,3							10,0		9,1	9,1		15,1	1747,4
Pelaičių																									
6370,3	5889,2	3194,0	1571,6	1123,6	151,0	116,7	2,1	19,3	157,2	45,2	57,3	6274,0					0,1		20,8		14,7	1,6		60,7	2778,3
Rietavo mst.																									
0,4	0,4	0,4										0,4													
Sauslaukio																									
2650,2	2210,0	1459,2	297,8	453,0	41,8	30,6	1,8	6,2	50,5	13,6	28,6	2337,1							4,6		291,4	277,6		17,1	713,1
Tverų																									
1726,7	1605,6	813,5	529,7	262,4	24,7	19,1			41,1	24,7	28,1	1699,5							9,0		7,4	1,2		10,8	717,9
Balsių																									
80,9	77,6	66,4	0,7	10,5					2,6	2,1	0,7	80,9													
Bijotų																									
156,8	137,2	77,6	18,9	40,7	12,2	12,1			3,8	0,3	3,0	156,2							0,2					0,4	0,1
Bilionių																									
37,7	37,4	21,4	9,0	7,0					0,1			37,5												0,2	
Bytlaukio																									

Žemės pasiskirstymas pagal naudmenas/ ir kadastro vietoves/

Bendras žemės plotas,ha	Medynų žemė							Miško sėjinukų išauginimo žemė	Technol. paskir. miško žemė		Kita miško žemė	Iš viso miško žemės	Ne miško žemė							Kita ne miško žemė				Nusausinta žemė
	Apaugusi mišku (medynai)				Neapaugusi mišku								Žemės ūkio naudmenos				Keliai	Užstatyta teritorija	Vandenys	Apaugusi sumedėjusia augmen.	Pelkės		Pažeista žemė	Nenaudojama žemė	
	iš viso	savaiminiai	sukultūrinti	kultūriniai	iš viso	kirtavietės	žemė skirta miškui įveisti		iš viso	miško keliai			iš viso	ariamos	sodai	pievos ir ganyklos					iš viso	apaugę menkmiškiu			
382,0	355,1	189,9	73,0	92,2	15,8	13,5			7,2	4,2	1,6	379,7									1,6			0,7	8,6
Jomantų																									
1085,4	1026,9	564,2	355,1	107,6	25,8	20,1			21,3	7,1	1,2	1075,2							3,1					7,1	293,8
Laukuvos																									
395,1	257,7	200,3	40,1	17,3	4,3	1,4			4,0	1,6	6,5	272,5							0,3		21,9	14,5		0,4	2,8
Obelyno																									
525,6	493,3	343,2	100,0	50,1	17,6	17,6			7,1	4,4	0,7	518,7							0,5					6,4	
Pajūralio																									
2299,2	2166,7	894,8	860,4	411,5	41,3	37,1	0,4	8,0	45,6	17,0	12,8	2274,4							5,8		0,6			18,4	629,6
Pajūrio																									
55,5	54,8	38,1	12,1	4,6					0,5	0,2		55,3												0,2	1,5
Požerės																									
506,0	425,7	378,0	31,3	16,4	3,2				3,4	0,4	11,1	443,4							0,1		60,1	5,1		2,4	105,9
Šiauduvos																									
0,2	0,2	0,2										0,2													
Šilalės mst.																									
0,1											0,1	0,1													
Tenenių																									

Rietavo miškų urėdija Urėdijos, NP ir valstybinių rezervatų valdomi valstybinės reikšmės miškai

Žemės pasiskirstymas pagal naudmenas/ ir kadastro vietoves/

Bendras žemės plotas,ha	Medynų žemė							Miško sėjinukų išauginimo žemė	Technol. paskir. miško žemė		Kita miško žemė	Iš viso miško žemės	Ne miško žemė							Kita ne miško žemė				Nusausinta žemė
	Apaugusi mišku (medynai)				Neapaugusi mišku								Žemės ūkio naudmenos				Keliai	Užstatyta teritorija	Vandenys	Apaugusi sumedėjusia augmen.	Pelkės		Pažeista žemė	Nenaudojama žemė	
	iš viso	savaiminiai	sukultūrinti	kultūriniai	iš viso	kirtavietės	žemė skirta miškui įveisti		iš viso	miško keliai			iš viso	ariamos	sodai	pievos ir ganyklos					iš viso	apaugę menkmiškiu			
726,2	699,3	250,2	376,6	72,5	4,5	4,5			13,5	4,5	2,3	719,6							1,1					5,5	146,7
Žadeikių																									
886,8	818,3	379,4	277,1	161,8	26,0	25,4			18,1	6,4	2,8	865,2							2,8		13,6	0,8		5,2	137,1

2016.12.01 15:34

200

Rietavo miškų urėdija Urėdijos, NP ir valstybinių rezervatų valdomi valstybinės reikšmės miškai

Medynų plotų ir tūrių pasiskirstymas vyraujančiomis medžių rūšimis ir amžiaus klasėmis

(skaitiklyje - plotas ha, vardiklyje - tūris m3)

Medžių rūšis	Amžiaus klasė -10 metų															Iš viso
	iki 10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-110	111-120	121-130	131-140	141 ir >	
II grupės (specialios paskirties) miškai: A - ekosistemų apsaugos miškai																
Pušis	|	8,0|	15,7|	17,1|	7,3|	1,8|	18,0|	37,0|	50,1|	32,3|	24,8|	20,7|	18,3|	17,3|	25,3|	293,7
	|	504|	418|	1.387|	518|	88|	1.160|	5.154|	7.491|	4.584|	2.697|	3.363|	2.729|	2.482|	6.011|	38.586
Eglė	1,2|	110,8|	38,5|	33,7|	25,1|	30,6|	23,5|	43,3|	49,9|	40,6|	34,8|	16,2|	2,8|	|	2,3|	453,3
	16|	14.164|	6.715|	8.369|	7.778|	10.580|	8.370|	14.164|	16.468|	12.643|	10.757|	4.708|	716|	|	598|	116.046
Ąžuolas	|	20,5|	4,7|	11,3|	1,7|	6,9|	5,4|	6,1|	8,3|	1,1|	|	|	0,5|	|	5,0|	71,5
	|	1.425|	530|	1.441|	246|	1.749|	1.606|	1.658|	1.840|	269|	|	|	50|	|	1.150|	11.964
Uosis	|	|	|	|	|	|	|	0,8|	0,7|	|	|	|	|	|	|	1,5
	|	|	|	|	|	|	|	96|	91|	|	|	|	|	|	|	187
Klevas	|	1,0|	|	0,6|	1,0|	0,2|	0,4|	|	|	0,8|	|	|	|	|	|	4,0
	|	70|	|	93|	120|	42|	56|	|	|	128|	|	|	|	|	|	509
Beržas	2,9|	78,6|	38,0|	44,6|	56,1|	32,7|	93,9|	21,2|	9,9|	2,7|	0,4|	0,5|	|	|	|	381,5
	29|	5.655|	2.757|	5.037|	8.146|	6.802|	19.841|	5.603|	2.696|	513|	84|	70|	|	|	|	57.233
Baltalksnis	0,3|	5,3|	7,9|	16,8|	3,2|	4,9|	|	|	|	|	|	|	|	|	|	38,4
	27|	556|	1.174|	3.326|	632|	723|	|	|	|	|	|	|	|	|	|	6.438
Juodalksnis	2,0|	3,9|	9,6|	26,0|	66,8|	72,3|	32,8|	18,4|	9,8|	0,6|	8,0|	|	|	|	|	250,2
	73|	285|	1.318|	4.759|	14.384|	21.061|	9.689|	5.627|	2.894|	156|	2.150|	|	|	|	|	62.396
Drebulė	|	|	2,0|	1,0|	2,4|	1,1|	3,8|	1,5|	1,5|	|	|	|	|	|	|	13,3
	|	|	375|	230|	648|	432|	1.140|	540|	630|	|	|	|	|	|	|	3.995
Liepa	|	|	|	|	|	|	1,6|	|	|	|	1,5|	|	|	|	|	3,1
	|	|	|	|	|	|	576|	|	|	|	510|	|	|	|	|	1.086

Medynų plotų ir tūrių pasiskirstymas vyraujančiomis medžių rūšimis ir amžiaus klasėmis

(skaitiklyje - plotas ha, vardiklyje - tūris m3)

Medžių rūšis	Amžiaus klasė -10 metų															Iš viso
	iki 10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-110	111-120	121-130	131-140	141 ir >	
Iš viso II grupės (specialios paskirties) miškai: A - ekosistemų apsaugos miškai																
	6,4 |	228,1 |	116,4 |	151,1 |	163,6 |	150,5 |	179,4 |	128,3 |	130,2 |	78,1 |	69,5 |	37,4 |	21,6 |	17,3 |	32,6 |	1.510,5
	145 |	22.659 |	13.287 |	24.642 |	32.472 |	41.477 |	42.438 |	32.842 |	32.110 |	18.293 |	16.198 |	8.141 |	3.495 |	2.482 |	7.759 |	298.440
%	0,4 |	15,1 |	7,7 |	10,0 |	10,8 |	10,0 |	11,9 |	8,5 |	8,6 |	5,2 |	4,6 |	2,5 |	1,4 |	1,1 |	2,2 |	100,0
	|	7,6 |	4,5 |	8,3 |	10,9 |	13,9 |	14,2 |	11,0 |	10,8 |	6,1 |	5,4 |	2,7 |	1,2 |	0,8 |	2,6 |	100,0
II grupės (specialios paskirties) miškai: B - rekreaciniai miškai																
Pušis	|	0,9 |	0,7 |	|	|	3,0 |	7,4 |	1,0 |	10,1 |	1,0 |	13,2 |	4,0 |	10,7 |	1,4 |	16,6 |	70,0
	|	90 |	84 |	|	|	1.181 |	2.580 |	350 |	3.825 |	380 |	3.952 |	1.562 |	3.223 |	414 |	5.730 |	23.371
Eglė	0,8 |	6,6 |	0,8 |	3,4 |	18,9 |	13,2 |	9,5 |	13,2 |	5,0 |	|	|	2,6 |	13,1 |	|	|	87,1
	20 |	842 |	216 |	1.014 |	6.531 |	4.475 |	3.117 |	5.023 |	1.712 |	|	|	887 |	4.116 |	|	|	27.953
Ąžuolas	|	|	|	|	0,6 |	0,7 |	0,6 |	|	|	|	|	|	|	|	|	1,9
	|	|	|	|	114 |	210 |	180 |	|	|	|	|	|	|	|	|	504
Klevas	|	|	1,0 |	1,3 |	|	0,2 |	0,4 |	|	|	|	|	|	|	|	|	2,9
	|	|	80 |	207 |	|	24 |	52 |	|	|	|	|	|	|	|	|	363
Beržas	|	2,3 |	0,5 |	1,1 |	0,9 |	|	0,7 |	|	|	|	|	|	|	|	|	5,5
	|	218 |	55 |	220 |	81 |	|	119 |	|	|	|	|	|	|	|	|	693
Baltalksnis	|	|	0,3 |	|	2,6 |	|	|	|	|	|	|	|	|	|	|	2,9
	|	|	18 |	|	545 |	|	|	|	|	|	|	|	|	|	|	563
Juodalksnis	0,7 |	|	|	|	|	|	|	|	|	|	|	|	|	|	|	0,7
	4 |	|	|	|	|	|	|	|	|	|	|	|	|	|	|	4

Medynų plotų ir tūrių pasiskirstymas vyraujančiomis medžių rūšimis ir amžiaus klasėmis

(skaitiklyje - plotas ha, vardiklyje - tūris m3)

Medžių rūšis	Amžiaus klasė -10 metų															Iš viso
	iki 10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-110	111-120	121-130	131-140	141 ir >	
Drebulė						0,7	0,3									1,0
						235	57									292
Iš viso II grupės (specialios paskirties) miškai: B - rekreaciniai miškai																
	1,5	9,8	3,3	5,8	23,0	17,8	18,9	14,2	15,1	1,0	13,2	6,6	23,8	1,4	16,6	172,0
	24	1.150	453	1.441	7.271	6.125	6.105	5.373	5.537	380	3.952	2.449	7.339	414	5.730	53.743
%	0,9	5,7	1,9	3,4	13,4	10,3	11,0	8,3	8,8	0,6	7,7	3,8	13,7	0,8	9,7	100,0
		2,1	0,8	2,7	13,5	11,4	11,4	10,0	10,3	0,7	7,4	4,6	13,6	0,8	10,7	100,0
III grupės (apsauginiai) miškai																
Pušis		9,4	3,5			10,4		2,6	1,2					5,1	2,4	34,6
		513	269			3.802		938	144					1.452	792	7.910
Eglė	66,0	100,0	99,1	69,4	120,4	143,7	61,5	52,9	46,6	14,2	0,7	0,9		0,7		776,1
	642	8.576	17.833	16.142	37.366	46.429	20.358	18.226	15.210	4.640	203	314		245		186.184
Maumedis			0,9													0,9
			198													198
Ąžuolas	6,5		3,2			0,7	12,6	10,9	0,4	1,8	1,2			13,0	10,5	60,8
	33		355			154	3.592	2.712	124	509	324			3.553	2.653	14.009
Uosis					1,0	1,7				1,5						4,2
					140	249				315						704
Klevas						2,0	2,0									4,0
						460	340									800
Beržas	20,5	35,6	18,3	4,7	19,4	58,3	17,3	16,3	3,5							193,9

Medynų plotų ir tūrių pasiskirstymas vyraujančiomis medžių rūšimis ir amžiaus klasėmis

(skaitiklyje - plotas ha, vardiklyje - tūris m3)

Medžių rūšis	Amžiaus klasė -10 metų															Iš viso
	iki 10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-110	111-120	121-130	131-140	141 ir >	
	492	3.090	2.727	753	4.842	17.102	4.436	4.637	1.196							39.275
Baltalksnis	8,3	6,2	13,4	7,3												35,2
	346	595	1.857	1.166												3.964
Juodalksnis	18,3	6,0	11,0	2,9	16,5	17,2	8,7	8,1	0,6	2,3						91,6
	334	479	1.945	543	4.421	5.752	3.085	2.715	156	621						20.051
Drebulė	1,8	5,2	8,3	0,7	0,5	11,5	7,4	5,4	0,8							41,6
	68	494	2.479	168	125	4.278	3.220	2.367	364							13.563
Liepa				2,5												2,5
				525												525
Blindė		2,0	5,7													7,7
		220	427													647
Iš viso III grupės (apsauginiai) miškai																
	121,4	164,4	163,4	87,5	157,8	245,5	109,5	96,2	53,1	19,8	1,9	0,9		18,8	12,9	1.253,1
	1.915	13.967	28.090	19.297	46.894	78.226	35.031	31.595	17.194	6.085	527	314		5.250	3.445	287.830
%	9,7	13,1	13,0	7,0	12,6	19,6	8,7	7,7	4,2	1,6	0,2	0,1		1,5	1,0	100,0
	0,7	4,9	9,8	6,7	16,3	27,0	12,2	11,0	6,0	2,1	0,2	0,1		1,8	1,2	100,0
IV grupės (ūkiniai) miškai																
Pušis	41,0	145,5	63,2		0,5	44,4	75,7	81,0	150,7	128,6	126,9	92,9	39,7	44,9	99,3	1.134,3
	413	6.516	5.081		135	13.322	22.242	24.344	38.168	37.017	31.170	20.421	8.963	10.283	24.081	242.156
Eglė	1.520,1	1.486,3	1.295,3	1.076,9	1.472,9	1.580,6	706,3	628,0	629,1	205,9	32,7	5,8	6,8	3,9	4,8	10.655,4
	18.780	116.198	232.885	263.224	429.452	513.693	242.230	211.501	206.903	68.089	10.064	1.740	2.300	1.027	1.405	2.319.491

Medynų plotų ir tūrių pasiskirstymas vyraujančiomis medžių rūšimis ir amžiaus klasėmis

(skaitiklyje - plotas ha, vardiklyje - tūris m3)

Medžių rūšis	Amžiaus klasė -10 metų															Iš viso
	iki 10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-110	111-120	121-130	131-140	141 ir >	
Maumedis						0,3	0,5									0,8
						66	165									231
Ąžuolas	48,3	9,7	11,6	3,1	9,1	8,0	16,9	15,7	3,4	11,1		9,0		17,0	4,4	167,3
	263	486	1.035	376	1.504	1.906	4.476	3.932	883	3.103		1.986		4.807	638	25.395
Ąžuolas						0,8										0,8
						224										224
Uosis					0,7	2,1	0,6	0,9								4,3
					70	303	78	99								550
Klevas	4,5				0,4											4,9
	25				72											97
Skroblas		0,5		0,4	2,7	4,8	6,1	0,7								15,2
		50		48	442	1.030	1.281	154								3.005
Guoba					0,3				0,7							1,0
					51				175							226
Beržas	500,2	884,5	253,0	110,3	161,5	591,2	557,6	370,9	80,7	12,7						3.522,6
	8.609	87.159	35.610	19.036	35.435	169.101	167.594	106.348	23.514	3.431						655.837
Baltalksnis	39,9	79,4	82,6	59,9	14,8	4,9										281,5
	1.838	9.984	13.792	12.058	3.043	1.145										41.860
Juodalksnis	416,0	258,2	194,2	218,3	163,9	449,0	323,7	188,7	40,8	11,3	4,6	7,3	3,7			2.279,7
	8.058	24.894	36.425	49.010	44.500	149.008	107.052	63.104	13.024	3.446	1.520	2.136	1.137			503.314
Drebulė	59,8	81,0	17,9	19,9	15,1	81,5	99,1	33,1	7,7	2,0						417,1
	1.543	10.181	3.525	5.883	4.572	31.124	38.237	11.945	3.014	600						110.624

Medynų plotų ir tūrių pasiskirstymas vyraujančiomis medžių rūšimis ir amžiaus klasėmis

(skaitiklyje - plotas ha, vardiklyje - tūris m3)

Medžių rūšis	Amžiaus klasė -10 metų															Iš viso
	iki 10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-110	111-120	121-130	131-140	141 ir >	
Liepa	0,5			2,1	2,1	0,5			1,1							6,3
	3			325	474	140			286							1.228
Blindė			1,1	0,4												1,5
			149	44												193
Gluosnis			0,7													0,7
			56													56
Iš viso IV grupės (ūkiniai) miškai																
	2.630,3	2.945,1	1.919,6	1.491,3	1.844,0	2.768,1	1.786,5	1.319,0	914,2	371,6	164,2	115,0	50,2	65,8	108,5	18.493,4
	39.532	255.468	328.558	350.004	519.750	881.062	583.355	421.427	285.967	115.686	42.754	26.283	12.400	16.117	26.124	3.904.487
%	14,2	15,8	10,4	8,1	10,0	15,0	9,7	7,1	4,9	2,0	0,9	0,6	0,3	0,4	0,6	100,0
	1,0	6,5	8,4	9,0	13,3	22,6	14,9	10,8	7,3	3,0	1,1	0,7	0,3	0,4	0,7	100,0
IŠ VISO MEDYNŲ																
Pušis	41,0	163,8	83,1	17,1	7,8	59,6	101,1	121,6	212,1	161,9	164,9	117,6	68,7	68,7	143,6	1.532,6
	413	7.623	5.852	1.387	653	18.393	25.982	30.786	49.628	41.981	37.819	25.346	14.915	14.631	36.614	312.023
Eglė	1.588,1	1.703,7	1.433,7	1.183,4	1.637,3	1.768,1	800,8	737,4	730,6	260,7	68,2	25,5	22,7	4,6	7,1	11.971,9
	19.458	139.780	257.649	288.749	481.127	575.177	274.075	248.914	240.293	85.372	21.024	7.649	7.132	1.272	2.003	2.649.674
Maumedis			0,9			0,3	0,5									1,7
			198			66	165									429
Ąžuolas	54,8	30,2	19,5	14,4	11,4	16,3	35,5	32,7	12,1	14,0	1,2	9,0	0,5	30,0	19,9	301,5
	296	1.911	1.920	1.817	1.864	4.019	9.854	8.302	2.847	3.881	324	1.986	50	8.360	4.441	51.872
Ąžuolas						0,8										0,8

Medynų plotų ir tūrių pasiskirstymas vyraujančiomis medžių rūšimis ir amžiaus klasėmis

(skaitiklyje - plotas ha, vardiklyje - tūris m3)

Medžių rūšis	Amžiaus klasė -10 metų															Iš viso
	iki 10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-110	111-120	121-130	131-140	141 ir >	
						224										224
Uosis					1,7	3,8	0,6	1,7	0,7	1,5						10,0
					210	552	78	195	91	315						1.441
Klevas	4,5	1,0	1,0	1,9	1,4	2,4	2,8			0,8						15,8
	25	70	80	300	192	526	448			128						1.769
Skroblas		0,5		0,4	2,7	4,8	6,1	0,7								15,2
		50		48	442	1.030	1.281	154								3.005
Guoba					0,3				0,7							1,0
					51				175							226
Beržas	523,6	1.001,0	309,8	160,7	237,9	682,2	669,5	408,4	94,1	15,4	0,4	0,5				4.103,5
	9.130	96.122	41.149	25.046	48.504	193.005	191.990	116.588	27.406	3.944	84	70				753.038
Baltalksnis	48,5	90,9	104,2	84,0	20,6	9,8										358,0
	2.211	11.135	16.841	16.550	4.220	1.868										52.825
Juodalksnis	437,0	268,1	214,8	247,2	247,2	538,5	365,2	215,2	51,2	14,2	12,6	7,3	3,7			2.622,2
	8.469	25.658	39.688	54.312	63.305	175.821	119.826	71.446	16.074	4.223	3.670	2.136	1.137			585.765
Drebulė	61,6	86,2	28,2	21,6	18,0	94,8	110,6	40,0	10,0	2,0						473,0
	1.611	10.675	6.379	6.281	5.345	36.069	42.654	14.852	4.008	600						128.474
Liepa	0,5			4,6	2,1	0,5	1,6		1,1		1,5					11,9
	3			850	474	140	576		286		510					2.839
Blindė		2,0	6,8	0,4												9,2
		220	576	44												840
Gluosnis			0,7													0,7
			56													56

Medynų plotų ir tūrių pasiskirstymas vyraujančiomis medžių rūšimis ir amžiaus klasėmis

(skaitiklyje - plotas ha, vardiklyje - tūris m3)

Medžių rūšis	Amžiaus klasė -10 metų															Iš viso
	iki 10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-110	111-120	121-130	131-140	141 ir >	
IŠ VISO																
	2.759,6|	3.347,4|	2.202,7|	1.735,7|	2.188,4|	3.181,9|	2.094,3|	1.557,7|	1.112,6|	470,5|	248,8|	159,9|	95,6|	103,3|	170,6|	21.429,0
	41.616|	293.244|	370.388|	395.384|	606.387|	1.006.890|	666.929|	491.237|	340.808|	140.444|	63.431|	37.187|	23.234|	24.263|	43.058|	4.544.500
%	12,9|	15,6|	10,3|	8,1|	10,2|	14,8|	9,8|	7,3|	5,2|	2,2|	1,2|	0,7|	0,4|	0,5|	0,8|	100,0
	0,9|	6,5|	8,2|	8,7|	13,3|	22,2|	14,7|	10,8|	7,5|	3,1|	1,4|	0,8|	0,5|	0,5|	0,9|	100,0

208

2016.12.01 15:37

Rietavo miškų urėdija Urėdijos, NP ir valstybinių rezervatų valdomi valstybinės reikšmės miškai

Medynų pasiskirstymas brandumo grupėmis

Medynai	Medynų plotas, ha						Medynų bendras tūris, m^3					
	iš viso	iš jų pagal brandumo grupes					iš viso	iš jų pagal brandumo grupes				
		jaunuolynai	pusamžiai	pribręst.	brandūs	iš jų gam.br.		jaunuolynai	pusamžiai	pribręst.	brandūs	iš jų gam.br.
II grupės ekosistemų apsaugos miškai												
Pušynai	293,7	40,8	241,7	5,8	5,4	5,4	38.586	2.309	32.706	1.636	1.935	1.935
Eglynai	453,3	184,2	247,8	16,2	5,1	5,1	116.046	29.264	80.760	4.708	1.314	1.314
Ąžuolynai	71,5	36,5	35,0				11.964	3.396	8.568			
Uosynai	1,5		1,5				187		187			
Beržynai	381,5	81,5	286,5	9,9	3,6	3,6	57.233	5.684	48.186	2.696	667	667
Juodalksnynai	250,2	5,9	225,9	9,8	8,6	8,6	62.396	358	56.838	2.894	2.306	2.306
Drebulynai	13,3		10,3	1,5	1,5	1,5	3.995		2.825	540	630	630
Baltalksnynai	38,4	0,3	30,0	3,2	4,9	4,9	6.438	27	5.056	632	723	723
Kiti medynai	7,1	1,6	4,0		1,5	1,5	1.595	163	922		510	510
Iš viso	1510,5	350,8	1082,7	46,4	30,6	30,6	298.440	41.201	236.048	13.106	8.085	8.085
II grupės rekreaciniai miškai												
Pušynai	70,0	1,6	68,4				23.371	174	23.197			
Eglynai	87,1	11,6	59,8	2,6	13,1	13,1	27.953	2.092	20.858	887	4.116	4.116
Ąžuolynai	1,9		1,9				504		504			
Beržynai	5,5	2,3	3,2				693	218	475			
Juodalksnynai	0,7	0,7					4	4				
Drebulynai	1,0		1,0				292		292			
Baltalksnynai	2,9		0,3	2,6			563		18	545		
Iš viso	172,0	18,5	135,2	5,2	13,1	13,1	53.743	2.775	45.420	1.432	4.116	4.116
III grupės miškai												
Pušynai	34,6	12,9	14,2		7,5		7.910	782	4.884		2.244	

Medynų pasiskirstymas brandumo grupėmis

Medynai	Medynų plotas, ha						Medynų bendras tūris, m^3					
	iš viso	iš jų pagal brandumo grupes					iš viso	iš jų pagal brandumo grupes				
		jaunuolynai	pusamžiai	pribręst.	brandūs	iš jų gam.br.		jaunuolynai	pusamžiai	pribręst.	brandūs	iš jų gam.br.
Eglynai	776,1	334,5	325,6	52,9	63,1	0,7	186.184	43.193	104.153	18.226	20.612	245
Ąžuolynai	60,8	9,7	27,6	13,0	10,5		14.009	388	7.415	3.553	2.653	
Uosynai	4,2		4,2				704		704			
Beržynai	193,9	56,1	42,4	58,3	37,1		39.275	3.582	8.322	17.102	10.269	
Juodalksnynai	91,6	24,3	30,4	17,2	19,7	2,3	20.051	813	6.909	5.752	6.577	621
Drebulynai	41,6	7,0	8,3	0,7	25,6	0,8	13.563	562	2.479	168	10.354	364
Baltalksnynai	35,2	8,3	6,2	13,4	7,3		3.964	346	595	1.857	1.166	
Kiti medynai	15,1	0,9	8,5	5,7			2.170	198	1.545	427		
Iš viso	1253,1	453,7	467,4	161,2	170,8	3,8	287.830	49.864	137.006	47.085	53.875	1.230
IV grupės miškai												
Pušynai	1134,3	249,7	352,3	128,6	403,7	6,9	242.156	12.010	98.211	37.017	94.918	1.383
Eglynai		5378,6		706,3		15,5		631.087		242.230		4.732
	10655,4		3053,5		1517,0		2.319.491		943.145		503.029	
Ąžuolynai	168,1	72,7	65,0	9,0	21,4		25.619	2.160	16.028	1.986	5.445	
Uosynai	4,3		4,3				550		550			
Beržynai	3522,6	1384,7	524,8	591,2	1021,9	12,7	655.837	95.768	90.081	169.101	300.887	3.431
Juodalksnynai	2279,7	674,2	576,4	449,0	580,1	26,9	503.314	32.952	129.935	149.008	191.419	8.239
Drebulynai	417,1	140,8	17,9	19,9	238,5	9,7	110.624	11.724	3.525	5.883	89.492	3.614
Baltalksnynai	281,5	39,9	79,4	82,6	79,6	4,9	41.860	1.838	9.984	13.792	16.246	1.145
Kiti medynai	30,4	5,9	9,1	7,1	8,3		5.036	126	1.770	1.375	1.765	
Iš viso		7946,5		1993,7		76,6		787.665		620.392		22.544

Medynų pasiskirstymas brandumo grupėmis

Medynai	Medynų plotas, ha						Medynų bendras tūris, m^3					
	iš viso	iš jų pagal brandumo grupes					iš viso	iš jų pagal brandumo grupes				
		jaunuolynai	pusamžiai	pribręst.	brandūs	iš jų gam.br.		jaunuolynai	pusamžiai	pribręst.	brandūs	iš jų gam.br.
	18493,4		4682,7		3870,5		3.904.487		1.293.229		1.203.201	
IŠ VISO MEDYNŲ												
Pušynai	1532,6	305,0	676,6	134,4	416,6	12,3	312.023	15.275	158.998	38.653	99.097	3.318
Eglynai		5908,9		778,0		34,4		705.636		266.051		10.407
	11971,9		3686,7		1598,3		2.649.674		1.148.916		529.071	
Ąžuolynai	302,3	118,9	129,5	22,0	31,9		52.096	5.944	32.515	5.539	8.098	
Uosynai	10,0		10,0				1.441		1.441			
Beržynai	4103,5	1524,6	856,9	659,4	1062,6	16,3	753.038	105.252	147.064	188.899	311.823	4.098
Juodalksnynai	2622,2	705,1	832,7	476,0	608,4	37,8	585.765	34.127	193.682	157.654	200.302	11.166
Drebulynai	473,0	147,8	37,5	22,1	265,6	12,0	128.474	12.286	9.121	6.591	100.476	4.608
Baltalksnynai	358,0	48,5	115,9	101,8	91,8	9,8	52.825	2.211	15.653	16.826	18.135	1.868
Kiti medynai	55,5	10,7	22,2	12,8	9,8	1,5	9.164	774	4.313	1.802	2.275	510
Iš viso		8769,5		2206,5		124,1		881.505		682.015		35.975
	21429,0		6368,0		4085,0		4.544.500		1.711.703		1.269.277	

2016.12.01 15:41

Rietavo miškų urėdija Urėdijos, NP ir valstybinių rezervatų valdomi valstybinės reikšmės miškai

Medynų plotai pagal bonitetą ir skalsumą

P E Kiti Suma	Ą U Kiti Suma	B J L Suma	D Bt Kt Suma	0,3 - 0,4				0,5 - 0,6				0,7				0,8 ir >				Iš viso			
Iš viso				SP	KL	ML		SP	KL	ML		SP	KL	ML		SP	KL	ML		SP	KL	ML	
						B,J,L	D,Bt,Kt			B,J,L	D,Bt,Kt			B,J,L	D,Bt,Kt			B,J,L	D,Bt,Kt			B,J,L	D,Bt,Kt
Ia-I				11,9	8,2	134,2	8,9	27,4	71,9	681,7	129,5	61,0	70,7	964,7	120,7	121,1	27,0	1538,3	186,8	221,4	177,8	3318,9	445,9
				3,4	3,4	27,7	5,7	110,9	5,6	338,8	47,3	739,0		611,6	68,0	1722,6		1153,2	117,6	2575,9	9,0	2131,3	238,6
							5,4	0,3	1,1	2,6	6,1		11,1	5,6	3,1	0,9			6,9	1,2	12,2	8,2	21,5
				15,3	11,6	161,9	20,0	138,6	78,6	1023,1	182,9	800,0	81,8	1581,9	191,8	1844,6	27,0	2691,5	311,3	2798,5	199,0	5458,4	706,0
							208,8				1423,2				2655,5				4874,4				9161,9
212 II				22,0	8,5	6,7	3,0	66,7	26,8	89,2	2,1	104,2	30,9	164,5	7,5	157,9	55,7	294,0	14,5	350,8	121,9	554,4	27,1
				81,1		18,2	7,4	831,4	1,0	74,5	25,8	1831,7		101,8	27,1	3878,9		188,0	43,0	6623,1	1,0	382,5	103,3
							0,9	0,5	2,1	2,1	2,2			1,1	0,9		1,6	0,1	0,2	0,5	3,7	3,3	4,2
				103,1	8,5	24,9	11,3	898,6	29,9	165,8	30,1	1935,9	30,9	267,4	35,5	4036,8	57,3	482,1	57,7	6974,4	126,6	940,2	134,6
							147,8				1124,4				2269,7				4633,9				8175,8
III				2,4	0,9	4,6		43,9	1,7	34,6		54,1		45,8		69,3		94,7		169,7	2,6	179,7	
				92,5		2,6	3,7	588,6		22,8	3,6	800,5		13,3	4,2	979,6		63,8	4,0	2461,2		102,5	15,5
					0,3													0,4			0,3	0,4	
				94,9	1,2	7,2	3,7	632,5	1,7	57,4	3,6	854,6		59,1	4,2	1048,9		158,9	4,0	2630,9	2,9	282,6	15,5
							107,0				695,2				917,9				1211,8				2931,9
IV...				26,9		21,6		224,5		14,4		317,5		7,7		221,8		6,8		790,7		50,5	
				21,4		1,9		100,5		2,7		90,4		1,3	0,6	99,4				311,7		5,9	0,6
				48,3		23,5		325,0		17,1		407,9		9,0	0,6	321,2		6,8		1102,4		56,4	0,6
							71,8				342,1				417,5				328,0				1159,4
IŠ VISO				63,2	17,6	167,1	11,9	362,5	100,4	819,9	131,6	536,8	101,6	1182,7	128,2	570,1	82,7	1933,8	201,3	1532,6	302,3	4103,5	473,0
				198,4	3,4	50,4	16,8	1631,4	6,6	438,8	76,7	3461,6		728,0	99,9	6680,5		1405,0	164,6	11971,9	10,0	2622,2	358,0
					0,3		6,3	0,8	3,2	4,7	8,3		11,1	6,7	4,0	0,9	1,6	0,5	7,1	1,7	16,2	11,9	25,7
				261,6	21,3	217,5	35,0	1994,7	110,2	1263,4	216,6	3998,4	112,7	1917,4	232,1	7251,5	84,3	3339,3	373,0	13506,2	328,5	6737,6	856,7
							535,4				3584,9				6260,6				11048,1				21429,0

Rietavo miškų urėdija Urėdijos, NP ir valstybinių rezervatų valdomi valstybinės reikšmės miškai brg>=4

Brandžių ir perbrendusių medynų plotai pagal skalsumą

Vyraujanti medžių rūšis	Skalsumai									Iš viso	Vidutinis skalsumas
	0,2	0,3	0,4	0,5	0,6	0,7	0,8	0,9	1,0 ir >		
Pušis	2,8	9,6	13,6	31,5	80,8	140,0	111,9	26,4		416,6	0,68
Iš jų su 2 ardu:											
E		0,6	4,7	17,4	44,8	80,5	82,2	25,3		255,5	
B					0,3	6,8				7,1	
Eglė		30,4	73,2	184,6	388,3	422,2	329,7	127,3	42,6	1.598,3	0,68
Iš jų su 2 ardu:											
E		14,5	19,3	43,7	82,6	53,6	39,9		0,7	254,3	
K				0,6						0,6	
B			1,7		0,6					2,3	
Bt		0,6		0,4						1,0	
Ąžuolas		2,0	3,1		9,8	10,5	6,5			31,9	0,64
Skroblas						6,8				6,8	0,70
Beržas		22,7	76,7	84,0	195,7	355,6	210,9	72,7	44,3	1.062,6	0,68
Iš jų su 2 ardu:											
E		21,9	59,9	68,4	167,1	321,4	164,0	67,5	43,2	913,4	
Sb			0,4			0,8				1,2	
B			1,0							1,0	
Baltalksnis		1,8	2,9	6,9	13,7	30,5	19,3	14,5	2,2	91,8	0,71
Iš jų su 2 ardu:											
E				1,9	3,9	12,5	3,1			21,4	
Bt				1,6						1,6	
Juodalksnis		4,8	7,1	38,6	93,4	171,4	223,6	48,3	21,2	608,4	0,73
Iš jų su 2 ardu:											
E		1,6	4,0	14,7	57,7	106,2	139,3	29,7	21,2	374,4	
B			0,6							0,6	
Drebulė			7,5	35,7	49,9	83,2	66,4	22,3	0,6	265,6	0,69
Iš jų su 2 ardu:											
E			7,1	29,2	39,0	67,7	60,8	22,3	0,6	226,7	
Sb					1,1					1,1	
D			0,4							0,4	
L					0,9	0,3	0,5			1,7	
Liepa				1,1		1,5				2,6	0,62
Blindė				0,4						0,4	0,50
Iš viso	2,8	71,3	184,1	382,8	831,6	1.221,7	968,3	311,5	110,9	4.085,0	0,69
Iš jų su 2 ardu:											

Brandžių ir perbrendusių medynų plotai pagal skalsumą

Vyraujanti medžių rūšis	Skalsumai									Iš viso	Vidutinis skalsumas
	0,2	0,3	0,4	0,5	0,6	0,7	0,8	0,9	1,0 ir >		
E		38,6	95,0	175,3	395,1	641,9	489,3	144,8	65,7	2.045,7	
K				0,6						0,6	
Sb			0,4		1,1	0,8				2,3	
B			3,3		0,9	6,8				11,0	
Bt		0,6		2,0						2,6	
D			0,4							0,4	
L					0,9	0,3	0,5			1,7	

2016.12.01 15:49

Medynų vidutiniai rodikliai pagal amžiaus klases

Rodikliai	Amžiaus klasė -10 metų															
	iki 10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-110	111-120	121-130	131-140	>140	Iš viso
Medžio rūšis: Pušis																
Suminiai rodikliai																
Plotas, ha	41	163,8	83,1	17,1	7,8	59,6	101,1	121,6	212,1	161,9	164,9	117,6	68,7	68,7	143,6	1532,6
Tūris, m3	413	7623	5852	1387	653	18393	30786		49628	41981	37819	25346	14915	14631	36614	312023
Sklypų skaičius	36	101	43	3	4	45	66	81	129	109	92	62	42	36	72	921
iš jų su 2 ardu						28	47	51	68	64	46	33	21	16	49	423
Vidutiniai rodikliai																
Vid. skl.plotas, ha	1,1	1,6	1,9	5,7	2	1,3	1,5	1,5	1,6	1,5	1,8	1,9	1,6	1,9	2	1,7
Bonitetas	2,4	2,1	3,0	5,1	5,2	1,6	3,0	3,3	4,0	3,9	4,4	4,8	4,6	4,8	4,5	3,7
Medyno tūris 1ha, m3	10	47	70	81	84	309	257	253	234	259	229	216	217	213	255	204
I ardas																
Rūšinė sudėtis	6P2E2B		6P2E2B		9P1B		8P1E1B		8P1E1B		9P1E		9P1E		8P2E	
		6P2E2B		8P2B		7P2E1B		7P2E1B		8P1E1B		8P1E1B		8P2E		8P1E1B
Tūris 1ha, m3	10	47	70	81	84	282	229	224	210	234	212	198	201	197	220	184
Aukštis, m	1,8	5,3	7,2	7,5	8	22,3	19,4	20	19,2	20,3	19,3	18,9	19,7	19,2	21	16,9
Skersmuo, cm	1,9	6,3	8,2	11	9,1	24,7	22,5	24	23,8	25,7	25,6	25,8	27,8	28	31	21,8
Amžius	7	16	25	39	49	59	68	78	88	98	109	119	130	139	157	87
Skalsumas	0,77	0,75	0,75	0,95	0,75	0,76	0,7	0,68	0,69	0,71	0,69	0,68	0,66	0,65	0,66	0,7
Ein.prieaugis	1,07	3,57	4,6	3,78	2,9	8,3	6,03	5,18	4,42	4,32	3,59	3,21	2,99	9,63		4,11
II ardas																
Rūšinė sudėtis							10E		10E		10E		10E		10E	
						10E		10E		10E		9E1B		10E		10E
Tūris 1ha, m3						38	51	48	46	43	35	30	36	32	46	42
Aukštis, m						12,4	14,1	14,1	14,8	13,6	12,5	10,7	12,8	13,8	13,9	13,4
Skersmuo, cm						12,2	14	14	14,7	14,3	13	10,6	13,9	14,1	14,4	13,7

Medynų vidutiniai rodikliai pagal amžiaus klases

Rodikliai	Amžiaus klasė -10 metų															
	iki 10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-110	111-120	121-130	131-140	>140	Iš viso
Amžius						46	52	54	60	60	61	60	62	72	69	60
Skalsumas						0,17	0,2	0,18	0,17	0,18	0,16	0,19	0,17	0,13	0,18	0,18
Ein.prieaugis						1,98	2,37	2,15	1,81	1,74	1,32	1,21	1,39	6,55		1,71
Medžio rūšis: Eglė																
Suminiai rodikliai																
Plotas, ha	1588,1	1703,7	1433,7	1183,4	1637,3	1768,1	800,8	737,4	730,6	260,7	68,2	25,5	22,7	4,6	7,1	11971,9
Tūris, m3	19458	139780	257649	288749	481127	575177	248914		240293	85372	21024	7649	7132	1272	2003	2649674
Sklypų skaičius	1195	1224	981	914	1020	1191	632	569	512	173	51	23	14	3	3	8505
iš jų su 2 ardu			1	4	10	39	63	70	90	25	8	5	5	1	1	322
Vidutiniai rodikliai																
Vid. skl.plotas, ha	1,3	1,4	1,5	1,3	1,6	1,5	1,3	1,3	1,4	1,5	1,3	1,1	1,6	1,5	2,4	1,4
Bonitetas	1,9	1,8	1,6	1,8	2,0	2,3	2,3	2,3	2,3	2,4	2,8	3,1	2,5	4,2	2,7	2,0
Medyno tūris 1ha, m3	12	82	180	244	294	325	342	338	329	327	308	300	314	277	282	221
I ardas																
Rūšinė sudėtis	8E1B1J		8E2B		9E1B		8E2B		8E2B		8E1P1B		8E2P		10E	
		8E2B		9E1B		8E2B		9E1B		8E1P1B		8E1P1B		9E1P		9E1B
Tūris 1ha, m3	12	82	180	244	294	324	337	331	321	322	300	290	309	267	261	220
Aukštis, m	1,5	5,6	11,8	16,6	19,3	21,4	23,6	25,1	26,6	26,6	26,1	24,7	27,3	21,2	26,9	15,4
Skersmuo, cm	1,4	6,3	12,1	16,4	19,4	22	25,4	29	32,1	33	32,5	31,9	37,2	30	35,1	16,6
Amžius	6	16	27	38	48	58	67	77	87	97	108	120	130	140	167	43
Skalsumas	0,79	0,81	0,78	0,75	0,77	0,76	0,74	0,71	0,66	0,66	0,64	0,64	0,64	0,73	0,53	0,76
Ein.prieaugis	1,35	5,4	11,14	12,32	11,74	10,17	8,86	7,45	6,34	5,75	4,99	4,21	4,66	10,89		8,22
II ardas																
Rūšinė sudėtis			10E		9E1D		10E		10E		6E2Kt1D1J		10E		10E	
				10E		10E		10E		10E		8E1Ą1Kt		10E		10E
Tūris 1ha, m3			10	13	23	45	40	50	42	38	55	52	26	60	60	43

Medynų vidutiniai rodikliai pagal amžiaus klases

Rodikliai	Amžiaus klasė -10 metų															
	iki 10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-110	111-120	121-130	131-140	>140	Iš viso
Aukštis, m			7	7,1	9,7	14,3	15,2	15,2	15,4	15,1	14,3	17,2	14,4	12	17	14,9
Skersmuo, cm			10	7,4	9,2	14,1	15,1	15,4	15,7	15,5	14,5	17,1	14,2	12	16	15
Amžius			30	35	31	49	55	55	58	59	49	63	54	66	100	54
Skalsumas			0,1	0,15	0,14	0,17	0,15	0,18	0,16	0,14	0,22	0,18	0,1	0,3	0,2	0,16
Ein.prieaugis			0,67	0,87	1,54	2,12	1,74	2,17	1,79	1,53	2,43	1,98	1,14	7,71		1,88
Medžio rūšis: Maumedis																
Suminiai rodikliai																
Plotas, ha			0,9			0,3	0,5									1,7
Tūris, m3			198			66	165									429
Sklypų skaičius			1			1	1									3
iš jų su 2 ardu							1									1
Vidutiniai rodikliai																
Vid. skl.plotas, ha			0,9			0,3	0,5									0,6
Bonitetas			1,0			1,0	2,0									1,3
Medyno tūris 1ha, m3			220			220	330									252
I ardas																
Rūšinė sudėtis			9Kt1E				4E3Kt2P1B									
						9Kt1B										7Kt2E1P
Tūris 1ha, m3			220			220	320									249
Aukštis, m			15			23	25									19,4
Skersmuo, cm			18			42	36									27,5
Amžius			29			53	64									44
Skalsumas			0,8			0,5	0,6									0,69
Ein.prieaugis			13,11			6,33	6,4									9,94
II ardas																
Rūšinė sudėtis							10E									

Medynų vidutiniai rodikliai pagal amžiaus klases

Rodikliai	Amžiaus klasė -10 metų															
	iki 10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-110	111-120	121-130	131-140	>140	Iš viso
																10E
Tūris 1ha, m3							10									10
Aukštis, m							8									8
Skersmuo, cm							10									10
Amžius							30									30
Skalsumas							0,1									0,1
Ein.prieaugis							0,8									0,8
							Medžio rūšis: Ąžuolas									
Suminiai rodikliai																
Plotas, ha	54,8	30,2	19,5	14,4	11,4	16,3	35,5	32,7	12,1	14	1,2	9	0,5	30	19,9	301,5
Tūris, m3	296	1911	1920	1817	1864	4019	8302		2847	3881	324	1986	50	8360	4441	51872
Sklypų skaičius	43	20	16	13	11	16	24	24	10	14	1	3	1	8	9	213
iš jų su 2 ardu		2	3		1	5	16	7	6	3		1				44
Vidutiniai rodikliai																
Vid. skl.plotas, ha	1,3	1,5	1,2	1,1	1	1	1,5	1,4	1,2	1	1,2	3	0,5	3,8	2,2	1,4
Bonitetas	1,9	1,0	1A,8	1A,5	1A,8	1A,9	1A,9	1A,9	1,1	1,5	1,0	2,0	3,0	2,0	2,1	1,3
Medyno tūris 1ha, m3	5	63	98	126	164	247	278	254	235	277	270	221	100	279	223	172
I ardas																
Rūšinė sudėtis	6Ą2E1J1K		5Ą3E1B1D		5Ą3E1B1Kt		6Ą3E1B		6Ą2E1B1Kt		7Ą3D		8Ą1E1B		7Ą1B1D1Kt	
		6Ą2E2B		6Ą2E1B1Kt		7Ą2E1B		5Ą2E1U1B1D		6Ą2E1B1D		6Ą3E1B		7Ą2U1E		7Ą2E1B
Tūris 1ha, m3	5	63	95	126	152	198	239	234	210	266	270	211	100	279	223	160
Aukštis, m	1,1	8,9	12,4	16,5	18,6	21,5	23,5	24,9	25,8	26	28	26,7	23	26,2	27,4	17,6
Skersmuo, cm	0,7	10,7	14,3	19,4	21,4	25,9	29,9	33,2	36,7	39	40	46,4	50	48,9	54,2	25,7
Amžius	4	19	27	37	46	59	68	78	90	99	110	120	130	140	158	64
Skalsumas	0,77	0,71	0,71	0,66	0,61	0,64	0,69	0,61	0,54	0,67	0,6	0,51	0,3	0,73	0,53	0,67
Ein.prieaugis	0,73	5,29	7,46	7,57	7,33	7,12	7,48	5,76	4,5	5,26	4,33	4,18	1,6	6,7		4,91

Medynų vidutiniai rodikliai pagal amžiaus klases

Rodikliai	Amžiaus klasė -10 metų															
	iki 10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-110	111-120	121-130	131-140	>140	Iš viso
II ardas																
Rūšinė sudėtis			10E		10E		10E		9E1Kt							
		10E				10E		9E1Ą		9E1Kt		10E				10E
Tūris 1ha, m3		10	12		30	77	52	77	37	47		25				50
Aukštis, m		5,7	6,7		9	12,9	13,8	15,8	14,7	14,9		14				13,1
Skersmuo, cm		6	7,8		10	12,6	13,4	15,8	15,4	14,6		14				13,1
Amžius		20	24		35	37	42	50	45	53		50				41
Skalsumas		0,13	0,15		0,2	0,33	0,21	0,26	0,15	0,16		0,1				0,21
Ein.prieaugis		0,8	1,04		2	4,8	2,84	3,35	1,83	1,86		1,24				2,7
Medžio rūšis: Ąžuolas raudonasis																
Suminiai rodikliai																
Plotas, ha						0,8										0,8
Tūris, m3						224										224
Sklypų skaičius						1										1
iš jų su 2 ardu																
Vidutiniai rodikliai																
Vid. skl.plotas, ha						0,8										0,8
Bonitetas						1A,0										1A,0
Medyno tūris 1ha, m3						280										280
I ardas																
Rūšinė sudėtis																
						5E5Kt										5E5Kt
Tūris 1ha, m3						280										280
Aukštis, m						23										23
Skersmuo, cm						26										26
Amžius						55										55

Medynų vidutiniai rodikliai pagal amžiaus klases

Rodikliai	Amžiaus klasė -10 metų															
	iki 10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-110	111-120	121-130	131-140	>140	Iš viso
Skalsumas						0,8										0,8
Ein.prieaugis						10,5										10,5
						Medžio rūšis: Uosis										
Suminiai rodikliai																
Plotas, ha					1,7	3,8	0,6	1,7	0,7	1,5						10
Tūris, m3					210	552	195		91	315						1441
Sklypų skaičius					3	5	1	2	1	1						13
iš jų su 2 ardu						1										1
Vidutiniai rodikliai																
Vid. skl.plotas, ha					0,6	0,8	0,6	0,8	0,7	1,5						0,8
Bonitetas					1,6	1A,9	1,0	1A,5	1,0	1,0						1,0
Medyno tūris 1ha, m3					124	145	130	115	130	210						144
I ardas																
Rūšinė sudėtis				5U2D1B1Bt1Kt		5U2Ą2E1B			5U3E2Kt							
					5U1Ą1E1J1Bt1K			8U1Ą1D		4U3Ą2Kt1D						5U1Ą1E1D
Tūris 1ha, m3					124	141	130	115	130	210						143
Aukštis, m					18,6	22,4	25	25,6	27	27						23,4
Skersmuo, cm					19,3	23,3	30	33,1	30	40						27,7
Amžius					50	60	70	78	90	100						70
Skalsumas					0,49	0,54	0,4	0,35	0,4	0,6						0,49
Ein.prieaugis					4,24	5,18	3,83	2,59	3	3,53						4,1
II ardas																
Rūšinė sudėtis																
						10E										10E
Tūris 1ha, m3						30										30
Aukštis, m						16										16

Medynų vidutiniai rodikliai pagal amžiaus klases

Rodikliai	Amžiaus klasė -10 metų															
	iki 10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-110	111-120	121-130	131-140	>140	Iš viso
Skersmuo, cm						14										14
Amžius						40										40
Skalsumas						0,1										0,1
Ein.prieaugis						1,8										1,8
						Medžio rūšis: Klevas										
Suminiai rodikliai																
Plotas, ha	4,5	1	1	1,9	1,4	2,4	2,8			0,8						15,8
Tūris, m3	25	70	80	300	192	526	448			128						1769
Sklypų skaičius	5	1	1	4	2	3	3			1						20
iš jų su 2 ardu				4												4
Vidutiniai rodikliai																
Vid. skl.plotas, ha	0,9	1	1	0,5	0,7	0,8	0,9			0,8						0,8
Bonitetas	1,1	1A,0	1A,0	1A,6	1,0	1,0	1,0			2,0						1A,9
Medyno tūris 1ha, m3	6	70	80	158	137	219	160			160						112
I ardas																
Rūšinė sudėtis	8Kt1B1Ą	3Kt2Ą2D2E1B		6Kt1U1B1Bt1Ą		3Kt2Bt1U1B1										
		6Kt3Ą1D		6Kt2Ą1D1E		6Kt2U2Ą			5Kt2Ą1D1Bt1B							5Kt1U1B1
Tūris 1ha, m3	6	70	80	134	137	219	160			160						109
Aukštis, m	2	12	13	17,8	19	22,8	23,1			22						14,7
Skersmuo, cm	2,1	10	14	18,5	20	23	28,9			34						16,4
Amžius	6	20	25	40	45	60	66			95						39
Skalsumas	0,81	0,6	0,6	0,65	0,59	0,77	0,56			0,6						0,68
Ein.prieaugis	1,47	6,8	7,6	8,05	6,14	7,63	5,14			3,88						5,11
II ardas																
Rūšinė sudėtis																
				10E												10E

Medynų vidutiniai rodikliai pagal amžiaus klases

Rodikliai	Amžiaus klasė -10 metų															
	iki 10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-110	111-120	121-130	131-140	>140	Iš viso
Tūris 1ha, m3				24												24
Aukštis, m				9,4												9,4
Skersmuo, cm				9,4												9,4
Amžius				39												39
Skalsumas				0,15												0,15
Ein.prieaugis				1,58												1,58
						Medžio rūšis: Skroblas										
Suminiai rodikliai																
Plotas, ha		0,5		0,4	2,7	4,8	6,1	0,7								15,2
Tūris, m3		50		48	442	1030	154									3005
Sklypų skaičius		1		1	4	3	1	1								11
iš jų su 2 ardu					1	1										2
Vidutiniai rodikliai																
Vid. skl.plotas, ha		0,5		0,4	0,7	1,6	6,1	0,7								1,4
Bonitetas		1A,0		2,0	1,5	1,5	1,0	1,0								1,2
Medyno tūris 1ha, m3		100		120	164	215	210	220								198
I ardas																
Rūšinė sudėtis				6Kt1Ą1J1D1E			8Kt1D1U									
	5Kt2D1J1E1B			8Kt1J1B		5Kt2D1B1Ą1U		5Kt2J1B1E1Ą								7Kt1B1D1
Tūris 1ha, m3		100		120	159	206	210	220								194
Aukštis, m		12		17	20,3	21,1	23	23								21,4
Skersmuo, cm		10		16	20,8	21,6	26	26								22,9
Amžius		16		35	47	57	70	74								59
Skalsumas		0,7		0,6	0,58	0,69	0,7	0,7								0,67
Ein.prieaugis		8,2		6,25	6,7	6,65	5,74	5,43								6,28
II ardas																

Medynų vidutiniai rodikliai pagal amžiaus klases

Rodikliai	Amžiaus klasė -10 metų															
	iki 10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-110	111-120	121-130	131-140	>140	Iš viso
Rūšinė sudėtis					10E											
						10E										10E
Tūris 1ha, m3					16	25										22
Aukštis, m					9	14										12,2
Skersmuo, cm					10	14										12,6
Amžius					40	50										46
Skalsumas					0,1	0,1										0,1
Ein.prieaugis					0,89	1,25										1,12
						Medžio rūšis: Guoba										
Suminiai rodikliai																
Plotas, ha					0,3				0,7							1
Tūris, m3					51				175							226
Sklypų skaičius					1				1							2
iš jų su 2 ardu																
Vidutiniai rodikliai																
Vid. skl.plotas, ha					0,3				0,7							0,5
Bonitetas					1,0				1,0							1,0
Medyno tūris 1ha, m3					170				250							226
I ardas																
Rūšinė sudėtis					5Bt5Kt				4Kt3J1E1D1							
																3Kt2Bt2J1
Tūris 1ha, m3					170				250							226
Aukštis, m					20				26							24,2
Skersmuo, cm					22				36							31,8
Amžius					50				84							74
Skalsumas					0,6				0,7							0,67

Medynų vidutiniai rodikliai pagal amžiaus klases

Rodikliai	Amžiaus klasė -10 metų															
	iki 10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-110	111-120	121-130	131-140	>140	Iš viso
Ein.prieaugis					6				6,86							6,6
						Medžio rūšis: Beržas										
Suminiai rodikliai																
Plotas, ha	523,6	1001	309,8	160,7	237,9	682,2	669,5	408,4	94,1	15,4	0,4	0,5				4103,5
Tūris, m3	9130	96122	41149	25046	48504	193005	116588		27406	3944	84	70				753038
Sklypų skaičius	431	758	276	143	186	488	459	264	72	12	1	1				3091
iš jų su 2 ardu		86	65	63	110	397	379	215	58	10	1					1384
Vidutiniai rodikliai																
Vid. skl.plotas, ha	1,2	1,3	1,1	1,1	1,3	1,4	1,5	1,5	1,3	1,3	0,4	0,5				1,3
Bonitetas	1,3	1A,8	1,4	1,7	1,3	1A,6	1A,5	1A,2	1A,2	1A,4	1A,0	3,0				1A,8
Medyno tūris 1ha, m3	17	96	133	156	204	283	287	285	291	256	210	140				184
I ardas																
Rūšinė sudėtis	7B1E1J1D		7B1E1J1D		7B2E1J		6B2E1J1D		5B3E1J1D		4B3E3J					
		7B1E1J1D		8B1E1J		6B2E1J1D		6B2E1J1D		7B2E1J		6B2E2J				6B2E1J1D
Tūris 1ha, m3	17	92	123	144	175	231	240	232	239	197	120	140				157
Aukštis, m	3,7	12,1	15,3	17,4	20,6	24,1	25,2	26,9	27,3	27,2	29	19				18
Skersmuo, cm	3,2	10,1	13,2	15,9	19,7	24,2	26,1	29,6	31,4	33	34	26				17,7
Amžius	7	18	27	38	49	58	67	77	86	96	105	116				42
Skalsumas	0,81	0,79	0,71	0,71	0,71	0,74	0,72	0,64	0,65	0,55	0,3	0,6				0,74
Ein.prieaugis	2,19	7,78	8,04	7,04	6,91	7,22	6,3	5,13	4,73	3,43	2,25	3				6,32
II ardas																
Rūšinė sudėtis			10E		10E		10E		10E		6E2D1B1Ą					
		10E		10E		10E		10E		9E1Kt						10E
Tūris 1ha, m3		25	36	33	49	61	58	64	62	68	90					55
Aukštis, m		6,2	8,5	9,8	12,7	14,2	15	16,9	16,5	17,2	8					13,9
Skersmuo, cm		6,7	8,9	10,2	12,8	14,7	15,3	17	17,1	17,3	8					14,2

Medynų vidutiniai rodikliai pagal amžiaus klases

Rodikliai	Amžiaus klasė -10 metų															
	iki 10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-110	111-120	121-130	131-140	>140	Iš viso
Amžius		20	27	36	46	51	55	60	62	66	30					50
Skalsumas		0,3	0,26	0,19	0,21	0,24	0,21	0,21	0,21	0,23	0,7					0,23
Ein.prieaugis		2,08	2,74	2,04	2,53	2,86	2,52	2,49	2,42	2,39	5,25					2,57
						Medžio rūšis: Juodalksnis										
Suminiai rodikliai																
Plotas, ha	437	268,1	214,8	247,2	247,2	538,5	365,2	215,2	51,2	14,2	12,6	7,3	3,7			2622,2
Tūris, m3	8469	25658	39688	54312	63305	175821	71446		16074	4223	3670	2136	1137			585765
Sklypų skaičius	438	254	231	251	211	409	328	187	50	13	12	7	2			2393
iš jų su 2 ardu		2	48	90	74	230	172	116	24	8	7	3	2			776
Vidutiniai rodikliai																
Vid. skl.plotas, ha	1	1,1	0,9	1	1,2	1,3	1,1	1,2	1	1,1	1	1	1,8			1,1
Bonitetas	1,4	1A,8	1A,6	1A,8	1,3	1A,8	1A,8	1A,7	1A,6	1,5	1A,3	1,1	1A,0			1A,9
Medyno tūris 1ha, m3	19	96	185	220	256	327	328	332	314	297	291	293	307			223
I ardas																
Rūšinė sudėtis	7J2B1E		7J2B1E		8J1B1E		7J2B1E		8J1B1E		7J2E1B		7J3E			
		6J2B1E1Bt		7J2B1E		7J2B1E		8J1B1E		7J2E1B		8J2E				7J2B1E
Tūris 1ha, m3	19	96	181	212	248	310	314	312	293	281	252	274	282			214
Aukštis, m	4	10,7	16,4	18,5	19,6	22,3	23,2	24,1	24,7	22,9	26,8	24,5	26			17,3
Skersmuo, cm	3,9	9,8	15,4	17,8	19,1	22,5	24,7	27	30,1	30,4	35,3	37,1	34,4			17,7
Amžius	6	16	28	38	48	58	67	76	86	99	107	120	130			44
Skalsumas	0,72	0,77	0,73	0,72	0,77	0,78	0,76	0,71	0,65	0,71	0,52	0,64	0,6			0,75
Ein.prieaugis	2,28	7,2	9,57	9,03	8,67	8,34	7,28	6,19	5,02	4,61	3,72	3,44	4,46			6,96
II ardas																
Rūšinė sudėtis			10E		10E		10E		10E		10E		9E1J			
		10E		10E		10E		10E		10E		10E				10E
Tūris 1ha, m3		25	18	22	25	28	24	30	38	27	51	25	25			27

Medynų vidutiniai rodikliai pagal amžiaus klases

Rodikliai	Amžiaus klasė -10 metų														
	iki 10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-110	111-120	121-130	131-140	>140	Iš viso
Aukštis, m		6,9	7,2	8,7	10,8	11,6	12,3	13,7	14,3	14,1	14,8	14,8	14,8			11,7
Skersmuo, cm		7,9	7,9	9,2	11,2	12,3	13,1	14,3	14,6	14,7	15	19,6	17,6			12,4
Amžius		25	30	36	44	48	52	55	58	56	57	67	52			48
Skalsumas		0,31	0,17	0,16	0,13	0,14	0,12	0,13	0,15	0,11	0,21	0,1	0,1			0,14
Ein.prieaugis		2,07	1,26	1,43	1,34	1,43	1,19	1,35	1,63	1,2	2,09	0,87	1,19			1,36
	Medžio rūšis: Drebulė															
Suminiai rodikliai																
Plotas, ha	61,6	86,2	28,2	21,6	18	94,8	110,6	40	10	2						473
Tūris, m3	1611	10675	6379	6281	5345	36069	14852		4008	600						128474
Sklypų skaičius	54	83	30	20	21	82	78	35	9	1						413
iš jų su 2 ardu		9	7	11	15	69	67	32	8	1						219
Vidutiniai rodikliai																
Vid. skl.plotas, ha	1,1	1	0,9	1,1	0,9	1,2	1,4	1,1	1,1	2						1,1
Bonitetas	1,1	1A,1	1A,0	1A,0	1A,0	1A,1	1A,1	1A,4	1A,5	1,0						1A,3
Medyno tūris 1ha, m3	26	124	226	291	297	380	386	371	401	300						272
I ardas																
Rūšinė sudėtis	7D2B1J	7D1J1B1Bt		7D2B1E		6D2B1J1E		5D2B2E1J								
	5D2B1J1E1Bt		6D2B1J1E		6D2B1J1E		6D2B2E		5D3P2E							6D2B1J1E
Tūris 1ha, m3	26	122	218	244	273	330	337	322	342	240						241
Aukštis, m	4,5	14,1	19,6	24	25,9	27,4	28,2	29,2	29,4	30						21,7
Skersmuo, cm	4,2	12,4	17,4	24,9	29,2	31,3	32,8	38,1	38,3	36						24,2
Amžius	6	17	28	38	48	59	66	77	85	95						45
Skalsumas	0,82	0,74	0,77	0,67	0,64	0,7	0,7	0,64	0,68	0,5						0,72
Ein.prieaugis	3,42	9,1	11,22	9,93	8,26	7,95	7,01	5,59	5,64	4,3						7,38
II ardas																
Rūšinė sudėtis			9E1Ą		8E2Kt		10E		9E1Kt							

Medynų vidutiniai rodikliai pagal amžiaus klases

Rodikliai	Amžiaus klasė -10 metų															
	iki 10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-110	111-120	121-130	131-140	>140	Iš viso
		9E1Ą		9E1Ą		10E		9E1Kt		10E						10E
Tūris 1ha, m3		16	22	62	46	62	55	52	62	60						54
Aukštis, m		5,9	7,6	10,8	12,5	13,9	15,1	16	16,6	16						13,9
Skersmuo, cm		6,5	7,9	11,1	12,6	14,5	15,7	17	17,1	16						14,5
Amžius		20	24	40	45	50	55	61	61	80						51
Skalsumas		0,21	0,23	0,33	0,22	0,25	0,21	0,18	0,2	0,2						0,23
Ein.prieaugis		1,28	1,77	3,54	2,47	2,9	2,49	1,98	2,26	1,75						2,51
						Medžio rūšis: Baltalksnis										
Suminiai rodikliai																
Plotas, ha	48,5	90,9	104,2	84	20,6	9,8										358
Tūris, m3	2211	11135	16841	16550	4220	1868										52825
Sklypų skaičius	65	124	140	84	30	11										454
iš jų su 2 ardu		5	13	13	2	3										36
Vidutiniai rodikliai																
Vid. skl.plotas, ha	0,7	0,7	0,7	1	0,7	0,9										0,8
Bonitetas	1,8	1,4	1,3	1,1	1A,9	1A,9										1,3
Medyno tūris 1ha, m3	46	122	162	197	205	191										148
I ardas																
Rūšinė sudėtis	6Bt1B1J1		7Bt1B1J1E		7Bt1B1J1E											
		5Bt2B1J1D1E		7Bt1B1J1E		7Bt1B1J1E										7Bt1B1J1E
Tūris 1ha, m3	46	122	159	189	203	187										145
Aukštis, m	6	12,1	15,6	17,5	19,2	19,5										14,2
Skersmuo, cm	5,3	10,3	14,3	16,9	19,8	20,4										13,1
Amžius	8	18	28	37	49	56										27
Skalsumas	0,75	0,76	0,71	0,72	0,69	0,6										0,73
Ein.prieaugis	4,81	8,79	8,7	7,74	6,14	5,09										7,72

Medynų vidutiniai rodikliai pagal amžiaus klases

Rodikliai	Amžiaus klasė -10 metų															
	iki 10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-110	111-120	121-130	131-140	>140	Iš viso
II ardas																
Rūšinė sudėtis			10E		10E											
		10E		10E		10E										10E
Tūris 1ha, m3		13	20	34	25	24										28
Aukštis, m		5,6	7,7	10,3	10,2	11										9,2
Skersmuo, cm		6,4	8,7	10,4	10,8	11,5										9,6
Amžius		23	29	36	41	40										33
Skalsumas		0,2	0,18	0,21	0,14	0,15										0,19
Ein.prieaugis		1,19	1,46	2,13	1,47	1,38										1,79
						Medžio rūšis: Liepa										
Suminiai rodikliai																
Plotas, ha	0,5			4,6	2,1	0,5	1,6		1,1		1,5					11,9
Tūris, m3	3			850	474	140	576		286		510					2839
Sklypų skaičius	2			5	3	1	1		1		1					14
iš jų su 2 ardu				1												1
Vidutiniai rodikliai																
Vid. skl.plotas, ha	0,2			0,9	0,7	0,5	1,6		1,1		1,5					0,8
Bonitetas	2,8			1,3	1,7	2,0	1,0		1A,0		1A,0					1,1
Medyno tūris 1ha, m3	6			185	226	280	360		260		340					239
I ardas																
Rūšinė sudėtis	10Kt			4Kt2E1J1D1Bt		5Kt3B1Bt1E			4Kt2Ą2B2E		5Kt3Ą1U1E					
			5Kt1U1B1J1D1		5Kt2D1J1E1B											6Kt1Ą1B1
Tūris 1ha, m3	6			184	226	280	360		260		340					238
Aukštis, m	1,6			18	19,1	20	24		26		27					20,3
Skersmuo, cm	1,6			16,3	18,3	20	26		32		44					22,4
Amžius	8			37	48	56	65		85		105					55

Medynų vidutiniai rodikliai pagal amžiaus klases

Rodikliai	Amžiaus klasė -10 metų															
	iki 10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-110	111-120	121-130	131-140	>140	Iš viso
Skalsumas	0,9			0,63	0,63	0,7	0,7		0,5		0,7					0,65
Ein.prieaugis	0,6			7,93	7,52	7,8	6,44		4		4,4					6,54
II ardas																
Rūšinė sudėtis																
				10E												10E
Tūris 1ha, m3				13												13
Aukštis, m				8												8
Skersmuo, cm				8												8
Amžius				40												40
Skalsumas				0,1												0,1
Ein.prieaugis				0,67												0,67
						Medžio rūšis: Blindė										
Suminiai rodikliai																
Plotas, ha		2	6,8	0,4												9,2
Tūris, m3		220	576	44												840
Sklypų skaičius		1	4	1												6
iš jų su 2 ardu																
Vidutiniai rodikliai																
Vid. skl.plotas, ha		2	1,7	0,4												1,5
Bonitetas		1,0	1,3	2,0												1,2
Medyno tūris 1ha, m3		110	85	110												91
I ardas																
Rūšinė sudėtis		4Kt2D2B1Ą1E														
		6Kt2D2B		5Kt4Bt1B												4Kt2D2B1
Tūris 1ha, m3		110	85	110												91
Aukštis, m		11	15,6	16												14,6

Medynų vidutiniai rodikliai pagal amžiaus klases

Rodikliai	Amžiaus klasė -10 metų															
	iki 10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-110	111-120	121-130	131-140	>140	Iš viso
Skersmuo, cm		12	17,2	22												16,3
Amžius		15	26	35												24
Skalsumas		0,8	0,39	0,5												0,48
Ein.prieaugis		8,4	4,71	4,25												5,49
Medžio rūšis: Gluosnis																
Suminiai rodikliai																
Plotas, ha			0,7													0,7
Tūris, m3			56													56
Sklypų skaičius			1													1
iš jų su 2 ardu																
Vidutiniai rodikliai																
Vid. skl.plotas, ha			0,7													0,7
Bonitetas			2,0													2,0
Medyno tūris 1ha, m3			80													80
I ardas																
Rūšinė sudėtis			6Kt3B1Bt													
																6Kt3B1Bt
Tūris 1ha, m3			80													80
Aukštis, m			14													14
Skersmuo, cm			14													14
Amžius			26													26
Skalsumas			0,4													0,4
Ein.prieaugis			4,29													4,29
Medžio rūšis: Iš viso																
Suminiai rodikliai																
Plotas, ha	2759,6	3347,4	2202,7	1735,7	2188,4	3181,9	2094,3	1557,7	1112,6	470,5	248,8	159,9	95,6	103,3	170,6	21429

Medynų vidutiniai rodikliai pagal amžiaus klases

Rodikliai	Amžiaus klasė -10 metų															
	iki 10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-110	111-120	121-130	131-140	>140	Iš viso
Tūris, m3	41616	293244	370388	395384	606387	1006890	491237		340808	140444	63431	37187	23234	24263	43058	4544500
Sklypų skaičius	2269	2567	1724	1439	1496	2256	1594	1163	785	324	158	96	59	47	84	16061
iš jų su 2 ardu		104	137	186	213	773	745	491	254	111	62	42	28	17	50	3213
Vidutiniai rodikliai																
Vid. skl.plotas, ha	1,2	1,3	1,3	1,2	1,5	1,4	1,3	1,3	1,4	1,5	1,6	1,7	1,6	2,2	2	1,3
Bonitetas	1,7	1,4	1,5	1,6	1,8	1,6	1,3	1,5	2,3	2,8	3,7	4,2	3,9	4,0	4,2	1,7
Medyno tūris 1ha, m3	15	88	168	228	277	316	318	315	306	298	255	233	243	235	252	212
I ardas																
Rūšinė sudėtis	6E2B2J		6E2B1J1Bt		7E2B1J		3E3B2J1P1D			5E2P2B1J		7P3E		7P3E		7P2E1Ą
		5E3B1J1D		6E2B1J1Bt		5E3B2J		4E3B1P1J1D			6E3P1B		7P2E1B		6P2E2Ą		6E2B1P1J
Tūris 1ha, m3	15	86	166	225	273	299	294	291	290	284	239	216	229	224	222	203
Aukštis, m	2,4	8,4	12,9	17	19,5	22,3	24	25,1	25,2	24,4	21,7	20,5	21,8	21,3	22	16,4
Skersmuo, cm	2,3	8	12,6	16,7	19,5	22,9	25,8	28,8	30,5	30,6	28,2	28,4	30,4	34,2	33,9	17,6
Amžius	6	16	27	38	48	58	67	77	87	97	108	119	130	139	158	46
Skalsumas	0,78	0,79	0,76	0,74	0,76	0,76	0,73	0,68	0,66	0,68	0,67	0,66	0,65	0,68	0,64	0,75
Ein.prieaugis	1,75	6,36	10,13	10,97	10,71	9,08	7,49	6,4	5,75	5,11	3,99	3,43	3,44	8,84		7,33
II ardas																
Rūšinė sudėtis			10E		10E		10E		10E		10E		10E		10E	
		10E		10E		10E		10E		10E		9E1B		10E		10E
Tūris 1ha, m3		24	29	30	39	50	49	53	48	44	39	31	34	33	46	46
Aukštis, m		6,2	8	9,4	11,8	13,4	14,4	15,7	15,4	14,3	12,9	11,5	13,2	13,7	14	13,4
Skersmuo, cm		6,7	8,5	9,8	12	13,8	14,8	15,9	15,6	14,8	13,3	11,7	14,3	14,1	14,5	13,8
Amžius		20	28	36	44	50	54	58	59	60	59	60	60	72	70	51
Skalsumas		0,29	0,23	0,19	0,18	0,21	0,19	0,19	0,18	0,17	0,17	0,18	0,16	0,14	0,18	0,19
Ein.prieaugis		2	2,13	1,86	2,07	2,38	2,18	2,16	1,93	1,72	1,52	1,23	1,34	6,58		2,1

Medynų vidutiniai rodikliai pagal amžiaus klases

Rodikliai	Amžiaus klasė -10 metų															
	iki 10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-110	111-120	121-130	131-140	>140	Iš viso

2016.12.01 15:58

Rietavo miškų urėdija Urėdijos, NP ir valstybinių rezervatų valdomi valstybinės reikšmės miškai

Medynų plotai (ha) pagal augavietes

P	Ą	B	D	a				b				c				d				f			
E	U	J	Bt																				
Kiti	Kiti	L	Kiti																				
Suma	Suma	Suma	Suma	SP	KL	ML		SP	KL	ML		SP	KL	ML		SP	KL	ML		SP	KL	ML	
Iš viso						B,J,L	D,Bt,Kt			B,J,L	D,Bt,Kt			B,J,L	D,Bt,Kt			B,J,L	D,Bt,Kt			B,J,L	D,Bt,Kt
233	N			5,4				74,6		1,3		35,7	47,0	187,9	8,3		48,2	79,1	21,9				
								49,9				671,1		2,4	0,9	222,0		1,1	2,1				
												0,8			5,3		2,7	2,2	0,2				
				5,4				124,5		1,3		707,6	47,0	190,3	14,5	222,0	50,9	82,4	24,2				
				5,4				125,8				959,4				379,5							
	L							415,0		151,4	6,1	72,0	14,6	1981,7	203,8		181,8	611,7	220,6			2,2	1,3
								1194,2		3,0	0,9	7757,5		111,5	80,6	1496,8	3,9	180,4	186,9	8,9	2,2	3,5	
												0,9		0,5	1,6		13,5	7,7	12,7				
								1609,2		154,4	7,0	7830,4	14,6	2093,7	286,0	1496,8	199,2	799,8	420,2	8,9	2,2	5,7	1,3
								1770,6				10224,7				2916,0							18,1
	U					1,2		62,2		46,1		9,8		321,3	6,0			77,0	2,6				
				0,7				98,6		0,6		158,2		580,7	26,4	40,6	0,5	1059,4	45,8		0,3	21,5	
															0,7								
				0,7		1,2		160,8		46,7		168,0		902,0	33,1	40,6	0,5	1136,4	48,4		0,3	21,5	
				1,9				207,5				1103,1				1225,9							21,8
	P			200,9		9,9		392,8		132,8		0,8		218,7				9,9					
								60,9				21,8		212,0	0,3	1,9		117,0					
				200,9		9,9		453,7		132,8		22,6		430,7	0,3	1,9		126,9					
				210,8				586,5				453,6				128,8							
	Pn			6,9				250,9		62,8		5,6		182,5	0,1			19,1	0,5				
								95,1		4,5		64,9		121,5	4,0	1,5		202,5	2,0				
				6,9				346,0		67,3		70,5		304,0	4,1	1,5		221,6	2,5				
				6,9				413,3				378,6				225,6							

Rietavo miškų urėdija Urėdijos, NP ir valstybinių rezervatų valdomi valstybinės reikšmės miškai

Augaviečių plotai pagal žemės naudmenas (ha)

Auga-vietės	Medynai										Plynu-mos	Kita miško žemė	Iš viso miško žemės	Ne miško žemė			Bendras augavietės plotas	%
	P	E	Ą	U	B	J	D	Bt	Kitos medžių rūšys	Iš viso				Žemės ūkio naudmen.	Pelkės	Kita ne miško žemė		
Šcl		0,6					1,0	0,6		2,2			2,2				2,2	0,0
Šcp		2,4	0,2							2,6		0,5	3,1				3,1	0,0
Šcs		0,5								0,5			0,5				0,5	0,0
Šdp		5,8	4,4	0,6	3,9	0,6	0,8	6,5	4,5	27,1	7,4	1,6	36,1				36,1	0,2
Šds		18,0	6,1	2,5	3,0			1,0	2,2	32,8			32,8				32,8	0,1
Nal	5,4									5,4			5,4				5,4	0,0
Nbl	73,9	48,0			1,3					123,2		0,8	124,0				124,0	0,5
Nbp	0,7	1,9								2,6			2,6				2,6	0,0
Ncl	17,2	118,2	2,0		30,6		2,2		2,7	172,9	6,8	1,2	180,9				180,9	0,8
Ncp	18,5	370,4	36,6		96,7	2,4	0,8	0,9	3,4	529,7	7,7	24,7	562,1				562,1	2,5
Ncs		182,5	8,4		60,6		5,3			256,8	8,5	2,2	267,5				267,5	1,2
Ndp		97,6	28,9		39,8		8,6		1,9	176,8	0,8	4,1	181,7				181,7	0,8
Nds		124,4	18,5		39,3	1,1	13,3	2,1	4,0	202,7	8,4	10,7	221,8				221,8	1,0
Lbl	316,9	437,2			63,9	0,7	2,8			821,5	12,9	0,4	834,8				834,8	3,7
Lbp	98,1	757,0			87,5	2,3	3,3	0,9		949,1	16,9	0,2	966,2				966,2	4,3
Lcl	25,1	574,5	0,6		123,6	9,3	12,1	8,6	0,1	753,9	13,1	10,6	777,6				777,6	3,4
Lcp	44,0	4.500,6	10,5		1.058,2	42,4	88,3	34,2	1,8	5.780,0	147,9	49,1	5.977,0				5.977,0	26,4
Lcs	2,9	2.682,4	3,5		799,9	59,8	103,4	37,8	1,1	3.690,8	78,3	31,8	3.800,9				3.800,9	16,8

Augaviečių plotai pagal žemės naudmenas (ha)

Auga-vietės	Medynai										Plynu-mos	Kita miško žemė	Iš viso miško žemės	Ne miško žemė			Bendras augavietės plotas	%
	P	E	Ą	U	B	J	D	Bt	Kitos medžių rūšys	Iš viso				Žemės ūkio naudmen.	Pelkės	Kita ne miško žemė		
Ldl		4,3			3,7	9,5		2,5		20,0	0,8	1,0	21,8				21,8	0,1
Ldp		726,0	101,4	2,4	334,9	126,9	108,5	111,8	17,6	1.529,5	27,0	31,3	1.587,8				1.587,8	7,0
Lds		766,5	80,4	1,5	273,1	44,0	112,1	72,6	16,3	1.366,5	22,9	8,6	1.398,0				1.398,0	6,2
Lfp		7,1		1,1	2,2	2,9	1,3			14,6			14,6				14,6	0,1
Lfs		1,8		1,1		0,6				3,5			3,5				3,5	0,0
Ual		0,7			1,2					1,9			1,9				1,9	0,0
Ubl	51,1	62,2			34,4					147,7	1,7	0,3	149,7				149,7	0,7
Ubp	11,1	36,4			11,7	0,6				59,8	2,0		61,8				61,8	0,3
Ucl	2,5	20,2			47,4	75,4	0,8	4,8		151,1	13,0	0,9	165,0				165,0	0,7
Ucp	7,3	97,1			202,9	394,2	4,7	11,9		718,1	39,8	17,2	775,1				775,1	3,4
Ucs		40,9			71,0	111,1	0,5	9,7	0,7	233,9	14,3	12,9	261,1				261,1	1,2
Udl		2,7			5,9	61,7	0,4	0,6		71,3	2,5		73,8				73,8	0,3
Udp		31,1		0,5	58,2	856,4	2,2	31,6		980,0	36,8	10,6	1.027,4				1.027,4	4,5
Uds		6,8			12,9	141,3		13,6		174,6	5,6		180,2				180,2	0,8
Ufp				0,3		21,5				21,8	0,3		22,1				22,1	0,1
Pa	200,9				9,9					210,8			210,8		291,4		502,2	2,2
Pan	6,9									6,9			6,9		1,3		8,2	0,0
Pb	392,8	60,9			132,8					586,5	5,1	3,6	595,2		29,2		624,4	2,8
Pbn	250,9	95,1			62,8	4,5				413,3	13,8	0,4	427,5		0,7		428,2	1,9

Augaviečių plotai pagal žemės naudmenas (ha)

Auga-vietės	Medynai										Plynu-mos	Kita miško žemė	Iš viso miško žemės	Ne miško žemė			Bendras augavietės plotas	%
	P	E	Ą	U	B	J	D	Bt	Kitos medžių rūšys	Iš viso				Žemės ūkio naudmen.	Pelkės	Kita ne miško žemė		
Pc	0,8	21,8			218,7	212,0		0,3		453,6	22,6	1,8	478,0		90,8		568,8	2,5
Pcn	5,6	64,9			182,5	121,5	0,1	4,0		378,6	21,8	2,9	403,3		7,4		410,7	1,8
Pd		1,9			9,9	117,0				128,8	8,7		137,5		2,3		139,8	0,6
Pdn		1,5			19,1	202,5	0,5	2,0		225,6	6,7	7,0	239,3		1,2		240,5	1,1
Iš viso	1.532,6	11.971,9	301,5	10,0	4.103,5	2.622,2	473,0	358,0	56,3	21.429,0	554,1	236,4	22.219,5		424,3		22.643,8	100,0

236

2016.12.01 16:03

Saugomos teritorijos VĮ Rietavo miškų urėdijos valstybinės reikšmės miškuose

Pavadinimas ir lokalizacija kvartalo numeris (sklypų numeriai)	Bendras plotas, ha	Miško žemės plotas, ha	Miško žemės pasiskirstymas pagal miškų grupes				
			I	II		III	IV
				apsauginiai	rekreaciniai		
032 Minijos pralaužos kraštovaizdžio draustinis							
Rietavo miškų urėdija							
03 Tverų girininkija							
290(2-10, 12-14, 19-21, 27, 28), 291(1, 2, 4-6, 8, 9)	25,5	25,5		25,5			
032 Minijos pralaužos kraštovaizdžio draustinis iš viso:	**25,5**	**25,5**		**25,5**			
039 Ruškio kraštovaizdžio draustinis							
Rietavo miškų urėdija							
03 Tverų girininkija							
31, 32(1-4, 9-11, 14-32), 33-35, 36(1-18, 20, 21, 23), 37(11-50), 38(20-39)	338,1	331,6		331,6			
039 Ruškio kraštovaizdžio draustinis iš viso:	**338,1**	**331,6**		**331,6**			
043 Stemplių kraštovaizdžio draustinis							
Rietavo miškų urėdija							
09 Tenenių girininkija							
1, 3, 5(1-28, 30, 31)	120,8	120,2		120,2			
043 Stemplių kraštovaizdžio draustinis iš viso:	**120,8**	**120,2**		**120,2**			
109 Aitros hidrografinis draustinis							
Rietavo miškų urėdija							
06 Žadvainių girininkija							
59(27)	0,4	0,3				0,3	
07 Girėnų girininkija							
23(45), 36(37-41), 37(4-9, 17-22, 32-54), 39(1), 40(1-13), 41(1-7, 16)	67,2	65,5				65,5	
08 Labardžių girininkija							
56(27-29), 57(35), 58(1-4, 6-8), 59(1, 2, 5-7), 60(1-10, 81, 83), 79(13, 14, 26, 27, 36), 84(1, 9, 11, 16, 22, 23, 29, 49, 51, 52), 89(14, 20-25, 27-33, 36), 90(1, 8-10, 18, 28-32, 39)	52,8	50,6				50,6	
109 Aitros hidrografinis draustinis iš viso:	**120,4**	**116,4**				**116,4**	
149 Aukštojo tyro telmologinis draustinis							
Rietavo miškų urėdija							
01 Skroblės girininkija							
36(10-37, 42-47), 37, 38(1-25), 39(6-8, 15, 25-27, 31-33, 39), 40-42, 49(12-32), 50(6-9, 12-43), 51, 52, 53(1-23, 26-30, 32, 33, 37-41), 62(1-8, 11, 13-19, 23-25, 27, 32-36, 41, 42), 63-66, 369(19-24)	953,5	660,7		438,6		21,4	200,7
149 Aukštojo tyro telmologinis draustinis iš viso:	**953,5**	**660,7**		**438,6**		**21,4**	**200,7**
261 Veiviržo ichtiologinis draustinis							
Rietavo miškų urėdija							

Saugomos teritorijos VĮ Rietavo miškų urėdijos valstybinės reikšmės miškuose

Pavadinimas ir lokalizacija kvartalo numeris (sklypų numeriai)	Bendras plotas, ha	Miško žemės plotas, ha	Miško žemės pasiskirstymas pagal miškų grupes				
			I	II		III	IV
				apsauginiai	rekreaciniai		
04 Judrėnų girininkija							
53(57-62, 64-67, 74), 54(13-20), 55(14-23), 56(13-22), 57(16-30), 61(8, 12, 13, 17, 18, 21)	37,3	34,8		34,1			0,7
261 Veiviržo ichtiologinis draustinis iš viso:	**37,3**	**34,8**		**34,1**			**0,7**
299 Varnių regioninis parkas							
11-Kauklių telmologinis draustinis							
Rietavo miškų urėdija							
10 Kaltinėnų girininkija							
1(10-63), 2(7-57)	194,9	194,5		194,1		0,4	
11-Kauklių telmologinis draustinis iš viso:	194,9	194,5		194,1		0,4	
32-Sietuvos kraštovaizdžio draustinis							
Rietavo miškų urėdija							
08 Labardžių girininkija							
116, 117(1-17, 20-29)	161,5	139,5		139,5			
10 Kaltinėnų girininkija							
760, 761(1-3, 9, 16, 17, 20, 22-25, 31-34), 762(1-3, 5, 9-18, 20-23, 25-28, 31-39, 43-48, 53, 59, 61, 62, 64-66, 68, 69), 763(16, 17)	262,8	203,4		203,4			
32-Sietuvos kraštovaizdžio draustinis iš viso:	424,3	342,9		342,9			
38-Apsaugos zona							
Rietavo miškų urėdija							
10 Kaltinėnų girininkija							
3(2-16, 21), 4(18-24, 26-28), 762(67)	48,3	47,9		0,7		47,2	
38-Apsaugos zona iš viso:	48,3	47,9		0,7		47,2	
299 Varnių regioninis parkas iš viso:	**667,5**	**585,3**		**537,7**		**47,6**	
332 Vainuto miškų biosferos poligonas							
Rietavo miškų urėdija							
09 Tenenių girininkija							
2(5-20), 4(1-10, 16, 18-35, 42-44, 46, 47), 6(1-3, 10-13, 18-23, 28-30, 40-46, 50-52, 60, 61, 63, 64), 7(1, 2, 12, 13, 16-19, 21, 23-30, 32, 35-38, 40-42, 46-50), 8(1-15, 18-27), 9, 10(15-58), 11(16-32, 34, 35, 38, 42-48), 12(43-53), 13(7, 13, 14, 21-26, 31-33, 37-43), 14(8-10, 14-16), 15(2-6, 8, 10-21, 23, 27-33), 16(27-58), 17(5-29), 18, 21(1-23, 26-35), 22(1-16, 18, 19, 21, 22, 24-30), 23(1-8, 10-13, 15-36), 24(1, 6, 7, 12-14, 16-25), 25, 26(1-13, 18-25), 27(2, 5-7, 12-16, 19-25), 28, 29(1-7), 30(10-13, 20-27, 32-64), 31(1-43), 32(1-39, 41, 42), 33, 34(1-9, 12, 17-20), 35-38, 40, 41(1-41, 45, 46), 42(1-6, 8-15, 21, 23), 43, 44(1-34), 45(1-5, 7, 14, 15), 46(36), 47, 48(1-4, 7, 12, 16, 17), 50(6, 11-15, 21-24, 31-34), 51-56, 57(4-29), 58(1-15, 17), 59, 60, 61(1-27, 30, 37-39, 45-49, 54), 62(1-24), 63, 64(1-5, 7-29), 65, 66, 67(6), 68(1-10, 16-20, 26-28), 71(8-14, 16-22, 24, 31-36, 40-44, 47-51), 72, 74(1-13, 16, 17, 21, 22), 75(1-26)	2291,4	2285,5				2,3	2283,2
332 Vainuto miškų biosferos poligonas iš viso:	**2291,4**	**2285,5**				**2,3**	**2283,2**

Saugomos teritorijos VĮ Rietavo miškų urėdijos valstybinės reikšmės miškuose

Pavadinimas ir lokalizacija kvartalo numeris (sklypų numeriai)	Bendras plotas, ha	Miško žemės plotas, ha	Miško žemės pasiskirstymas pagal miškų grupes				
			I	II		III	IV
				apsauginiai	rekreaciniai		
347 Didžiosios girios (Aukštojo tyro I) telmologinis draustinis							
Rietavo miškų urėdija							
03 Tverų girininkija							
63(27, 28), 64(22-30), 65(23), 73(7-12, 19-23, 28, 29, 34), 74(1-10, 15, 19), 75(1, 9-11)	57	48,1					48,1
347 Didžiosios girios (Aukštojo tyro I) telmologinis draustinis iš	**57**	**48,1**					**48,1**
690 Patyrio miško beržo valstybinis genetinis draustinis							
Rietavo miškų urėdija							
03 Tverų girininkija							
42(9, 12, 28)	5,5	5,3		5,3			
690 Patyrio miško beržo valstybinis genetinis draustinis iš viso:	**5,5**	**5,3**		**5,3**			
Iš viso regioniniuose parkuose:	**667,5**	**585,3**		**537,7**		**47,6**	
Iš jų:							
telmologinis draustinis	619,2	537,4		537		0,4	
apsaugos zona	48,3	47,9		0,7		47,2	
Iš viso valstybiniuose draustiniuose:	**1658,1**	**1342,6**		**955,3**		**137,8**	**249,5**
Iš jų:							
kraštovaizdžio draustinis	484,4	477,3		477,3			
hidrografinis draustinis	120,4	116,4				116,4	
telmologinis draustinis	1010,5	708,8		438,6		21,4	248,8
ichtiologinis draustinis	37,3	34,8		34,1			0,7
valstybinis genetinis draustinis	5,5	5,3		5,3			
Iš viso saugomose teritorijose:	**2325,6**	**1927,9**		**1493**		**185,4**	**249,5**
Iš viso biosferos poligonuose:	**2291,4**	**2285,5**				**2,3**	**2283,2**

Rietavo miškų urėdija Urėdijos, NP ir valstybinių rezervatų valdomi valstybinės reikšmės miškai

Medynų plotų kaita pagal amžiaus klases

(skaitiklyje -pagal praeitą miškotvarką, vardiklyje - pagal dabartinę miškotvarką)

Vyraujanti medžių rūšis	Amžiaus klasė -10 metų															Iš viso	%
	iki 10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-110	111-120	121-130	131-140	141 ir >		
Pušis	140,5	77,7	17,1	7,8	62,2	101,0	118,1	217,1	154,2	195,5	129,8	74,2	64,3	88,3	76,4	1.524,2	7,2
	41,0	163,8	83,1	17,1	7,8	59,6	101,1	121,6	212,1	161,9	164,9	117,6	68,7	68,7	143,6	1.532,6	7,2
%	9,2	5,1	1,1	0,5	4,1	6,6	7,7	14,3	10,1	12,9	8,5	4,9	4,2	5,8	5,0	100,0	
	2,7	10,7	5,4	1,1	0,5	3,9	6,6	7,9	13,8	10,6	10,7	7,7	4,5	4,5	9,4	100,0	
Eglė	1.826,8	1.400,5	1.229,8	1.579,6	1.675,2	751,9	889,1	1.338,4	542,5	136,9	35,4	31,7	17,8	8,5	8,5	11.472,6	54,6
	1.588,1	1.703,7	1.433,7	1.183,4	1.637,3	1.768,1	800,8	737,4	730,6	260,7	68,2	25,5	22,7	4,6	7,1	11.971,9	56,0
%	15,8	12,2	10,7	13,8	14,6	6,6	7,7	11,7	4,7	1,2	0,3	0,3	0,2	0,1	0,1	100,0	
	13,3	14,2	12,0	9,9	13,7	14,6	6,7	6,2	6,1	2,2	0,6	0,2	0,2		0,1	100,0	
Ąžuolas	21,7	16,1	12,9	15,1	16,5	34,6	31,0	13,4	11,3	2,3	5,9	0,5	30,0	4,0	26,3	241,6	1,1
	54,8	30,2	19,5	14,4	11,4	16,3	35,5	32,7	12,1	14,0	1,2	9,0	0,5	30,0	19,9	301,5	1,4
%	9,2	6,7	5,4	6,2	6,7	14,6	12,9	5,4	4,6	0,8	2,5		12,5	1,7	10,8	100,0	
	18,1	10,0	6,6	4,7	3,7	5,3	12,0	11,0	4,0	4,7	0,3	3,0		10,0	6,6	100,0	
Uosis		2,3	0,7	7,8	9,0	7,3	33,6	6,3	1,5							68,5	0,3
					1,7	3,8	0,6	1,7	0,7	1,5						10,0	
%		2,9	1,4	11,6	13,0	10,1	49,4	8,7	2,9							100,0	
					16,7	33,3	8,3	16,7	8,3	16,7						100,0	
Beržas	922,3	310,2	176,8	292,1	749,6	851,7	664,9	288,3	66,7	4,8	0,5					4.327,9	20,5
	523,6	1.001,0	309,8	160,7	237,9	682,2	669,5	408,4	94,1	15,4	0,4	0,5				4.103,5	19,2
%	21,3	7,2	4,1	6,7	17,3	19,7	15,4	6,7	1,5	0,1						100,0	
	12,8	24,4	7,6	3,9	5,8	16,6	16,3	9,9	2,3	0,4						100,0	
Juodalksnis	259,9	197,0	261,1	242,4	507,8	428,6	355,1	126,9	27,7	23,7	10,2	6,6				2.447,0	11,6

Medynų plotų kaita pagal amžiaus klases

(skaitiklyje -pagal praeitą miškotvarką, vardiklyje - pagal dabartinę miškotvarką)

Vyraujanti medžių rūšis	Amžiaus klasė -10 metų															Iš viso	%
	iki 10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-110	111-120	121-130	131-140	141 ir >		
	437,0	268,1	214,8	247,2	247,2	538,5	365,2	215,2	51,2	14,2	12,6	7,3	3,7			2.622,2	12,3
%	10,6	8,0	10,7	9,9	20,8	17,5	14,5	5,2	1,1	1,0	0,4	0,3				100,0	
	16,7	10,2	8,2	9,4	9,4	20,6	13,9	8,2	1,9	0,5	0,5	0,3	0,2			100,0	
Drebulė	88,2	24,8	21,8	33,1	139,4	161,9	82,0	19,6	13,1							583,9	2,8
	61,6	86,2	28,2	21,6	18,0	94,8	110,6	40,0	10,0	2,0						473,0	2,2
%	15,1	4,3	3,8	5,7	23,8	27,7	14,0	3,4	2,2							100,0	
	13,1	18,1	5,9	4,6	3,8	20,0	23,6	8,4	2,1	0,4						100,0	
Baltalksnis	87,7	118,1	106,6	52,9	25,7	4,8										395,8	1,9
	48,5	90,9	104,2	84,0	20,6	9,8										358,0	1,7
%	22,2	29,6	27,0	13,4	6,5	1,3										100,0	
	13,4	25,4	29,0	23,5	5,9	2,8										100,0	

241

2016.12.01 16:22

Suprojektuotos pagrindinių kirtimų apimtys pagal metus (III ir IV miškų grupės)

(skaitiklyje - plotas, ha, vardiklyje - kertamas likvidinis tūris, m³)

Rietavo miškų urėdija **Valstybinės reikšmės miškai**

Vyraujanti medžių rūšis	Kirtimo metai					Iš viso	iš to kiekio	
	2017	2018	2019	2020	2021		plynai	neplynai
III miškų grupė								
Pušis	-	2,4	-	-	-	2,4	2,4	-
	-	653	-	-	-	653	653	-
Eglė	4,6	11,4	11,2	1,7	5,6	34,5	28,1	6,4
	630	2561	2567	422	1506	7686	6911	775
Beržas	9,7	0,9	4,1	2,1	0,5	17,3	6,2	11,1
	851	66	526	451	132	2026	1283	743
Juodalksnis	0,4	-	2,6	-	1,0	4,0	3,8	0,2
	85	-	620	-	244	949	913	36
Drebulė	3,3	-	2,0	3,9	-	9,2	4,6	4,6
	382	-	405	1099	-	1886	1559	327
Baltalksnis	1,3	1,4	-	0,3	-	3,0	1,8	1,2
	41	111	-	57	-	209	184	25
Iš viso:	19,3	16,1	19,9	8,0	7,1	70,4	46,9	23,5
	1989	3391	4118	2029	1882	13409	11503	1906
IV miškų grupė								
Pušis	12,6	6,0	13,1	7,3	14,9	53,9	25,0	28,9
	2594	1380	2237	1585	2283	10079	5941	4138
Eglė	105,9	104,3	115,8	117,2	116,5	559,7	446,7	113,0
	27757	27150	27523	28301	27421	138152	123656	14496
Ąžuolas	-	2,0	1,2	3,4	-	6,6	6,6	-
	-	207	200	440	-	847	847	-
Beržas	76,0	68,1	77,7	72,9	76,8	371,5	296,6	74,9
	15375	14386	14427	14809	15377	74374	67332	7042
Juodalksnis	33,1	33,0	30,2	41,5	35,0	172,8	154,2	18,6
	8515	7951	8000	8473	8452	41391	39865	1526
Drebulė	23,9	24,5	20,9	24,6	28,2	122,1	97,1	25,0
	6523	6593	6509	6621	7066	33312	30140	3172
Baltalksnis	8,0	12,0	11,8	11,4	12,2	55,4	39,0	16,4
	1268	1568	1664	1313	1526	7339	6381	958
Iš viso:	259,5	249,9	270,7	278,3	283,6	1342,0	1065,2	276,8
	62032	59235	60560	61542	62125	305494	274162	31332
Iš viso miškų urėdijoje								
Pušis	12,6	8,4	13,1	7,3	14,9	56,3	27,4	28,9
	2594	2033	2237	1585	2283	10732	6594	4138
Eglė	110,5	115,7	127,0	118,9	122,1	594,2	474,8	119,4
	28387	29711	30090	28723	28927	145838	130567	15271
Iš viso spygliuočių:	123,1	124,1	140,1	126,2	137,0	650,5	502,2	148,3
	30981	31744	32327	30308	31210	156570	137161	19409
Ąžuolas	-	2,0	1,2	3,4	-	6,6	6,6	-
	-	207	200	440	-	847	847	-

Vyraujanti medžių rūšis	Kirtimo metai					Iš viso	iš to kiekio	
	2017	2018	2019	2020	2021		plynai	neplynai
Iš viso kiet.lapuočių:	- -	2,0 207	1,2 200	3,4 440	- -	6,6 847	6,6 847	- -
Beržas	85,7 16226	69,0 14452	81,8 14953	75,0 15260	77,3 15509	388,8 76400	302,8 68615	86,0 7785
Juodalksnis	33,5 8600	33,0 7951	32,8 8620	41,5 8473	36,0 8696	176,8 42340	158,0 40778	18,8 1562
Drebulė	27,2 6905	24,5 6593	22,9 6914	28,5 7720	28,2 7066	131,3 35198	101,7 31699	29,6 3499
Baltalksnis	9,3 1309	13,4 1679	11,8 1664	11,7 1370	12,2 1526	58,4 7548	40,8 6565	17,6 983
Iš viso minkšt.lapuočių:	155,7 33040	139,9 30675	149,3 32151	156,7 32823	153,7 32797	755,3 161486	603,3 147657	152,0 13829
Iš viso:	278,8 64021	266,0 62626	290,6 64678	286,3 63571	290,7 64007	1412,4 318903	1112,1 285665	300,3 33238
Iš to kiekio pagal girininkijas								
Skroblės girininkija	36,7 8265	33,7 8744	37,3 9337	40,4 8707	41,6 8798	189,7 43851	150,1 40271	39,6 3580
Tverų girininkija	42,5 9051	43,7 9583	50,7 9665	54,7 9538	43,0 9929	234,6 47766	194,9 43904	39,7 3862
Judrėnų girininkija	24,4 5902	27,3 5431	22,8 5433	21,5 5459	24,3 5272	120,3 27497	103,6 25925	16,7 1572
Žadvainių girininkija	40,5 12966	49,2 12568	55,5 12898	41,8 12251	47,8 12373	234,8 63056	197,0 58515	37,8 4541
Girėnų girininkija	39,6 8419	33,9 8322	40,4 8660	41,8 8371	46,8 8816	202,5 42588	141,1 34752	61,4 7836
Labardžių girininkija	31,6 6525	28,9 6375	27,4 5990	32,7 6309	30,2 5996	150,8 31195	105,1 25576	45,7 5619
Tenenių girininkija	40,8 9567	33,6 8108	41,7 9433	38,2 9476	39,4 9557	193,7 46141	156,1 41619	37,6 4522
Kaltinėnų girininkija	22,7 3326	15,7 3495	14,8 3262	15,2 3460	17,6 3266	86,0 16809	64,2 15103	21,8 1706
Iš viso:	278,8 64021	266,0 62626	290,6 64678	286,3 63571	290,7 64007	1412,4 318903	1112,1 285665	300,3 33238

Suprojektuotos pagrindinių kirtimų apimtys pagal metus (II miškų grupė)

(skaitiklyje - plotas, ha, vardiklyje - kertamas likvidinis tūris, m³)

Rietavo miškų urėdija **Valstybinės reikšmės miškai**

Vyraujanti medžių rūšis	Kirtimo metai					Iš viso	iš to kiekio	
	2017	2018	2019	2020	2021		plynai	neplynai
II miškų grupė								
Eglė	-	2,5	-	-	-	2,5	-	2,5
	-	155	-	-	-	155	-	155
Beržas	0,4	5,3	-	-	-	5,7	-	5,7
	37	422	-	-	-	459	-	459
Juodalksnis	1,1	2,7	-	-	-	3,8	-	3,8
	225	445	-	-	-	670	-	670
Drebulė	-	2,7	-	-	-	2,7	-	2,7
	-	365	-	-	-	365	-	365
Iš viso:	1,5	13,2	-	-	-	14,7	-	14,7
	262	1387	-	-	-	1649	-	1649
Iš to kiekio pagal girininkijas								
Skroblės girininkija	-	0,8	-	-	-	0,8	-	0,8
	-	35	-	-	-	35	-	35
Judrėnų girininkija	-	1,7	-	-	-	1,7	-	1,7
	-	120	-	-	-	120	-	120
Tenenių girininkija	1,5	10,7	-	-	-	12,2	-	12,2
	262	1232	-	-	-	1494	-	1494

Neplynai kirsti suprojektuotų medynų charakteristika (III ir IV miškų grupės)

Rietavo miškų urėdija **Valstybinės reikšmės miškai**

Vyraujanti medžių rūšis	Atrankiniais kirtimais kertamas plotas, ha	Atvejiniais kirtimais kertamas plotas, ha								Iškertamas likvidinis tūris iš 1 ha	Žemutinių ardų charakteristika, ha					
		paskutiniu atveju		dviem atvejais	trim atvejais	grupiniais	ilgalaikiais	supaprastintais dviejų atvejų	iš viso		Perspekt. pomiškis		Perspekt. polajiniai želdiniai	Perspekt. antrasis ardas	Be persp.žemut.ardų	
		iš viso	t.t. 0,3-0,4 skalsumo								spygliuočių	kietųjų lapuočių			iš viso	t.t.skatinant žėlimą
III miškų grupė																
E		1,3	1,3	4,4			0,7		6,4	121	5,0				1,4	
B		0,3		2,8		8,0			11,1	67	1,8			1,3	8,0	
J		0,2							0,2	180				0,2		
D				1,3		3,3			4,6	71				1,3	3,3	
Bt	1,2									21					1,2	
Iš viso:	**1,2**	**1,8**	**1,3**	**8,5**		**11,3**	**0,7**		**22,3**	**81**	**6,8**			**2,8**	**13,9**	
IV miškų grupė																
P		21,4	18,6	3,3	2,7			1,5	28,9	143	15,3			3,0	3,0	1,5
E		62,7	38,8	36,2	1,5	7,8	4,8		113,0	128	53,7			3,3	23,5	
B	3,2	38,6	27,5	20,3	2,6	5,7	4,5		71,7	94	12,3			24,3	19,3	
J	8,3	3,7	3,1	2,0	0,4	4,2			10,3	82	1,7	1,1		1,2	13,7	
D	3,5	8,2	1,3	8,5		4,8			21,5	127	6,9			8,9	9,2	
Bt	0,7	2,5	1,3	3,7		1,1	8,4		15,7	58				3,1	10,8	
Iš viso:	**15,7**	**137,1**	**90,6**	**74,0**	**7,2**	**23,6**	**17,7**	**1,5**	**261,1**	**113**	**89,9**	**1,1**		**43,8**	**79,5**	**1,5**
Iš viso III ir IV miškų grupėse																
P		21,4	18,6	3,3	2,7			1,5	28,9	143	15,3			3,0	3,0	1,5
E		64,0	40,1	40,6	1,5	7,8	5,5		119,4	128	58,7			3,3	24,9	
B	3,2	38,9	27,5	23,1	2,6	13,7	4,5		82,8	91	14,1			25,6	27,3	
J	8,3	3,9	3,1	2,0	0,4	4,2			10,5	83	1,7	1,1		1,4	13,7	
D	3,5	8,2	1,3	9,8		8,1			26,1	118	6,9			10,2	12,5	
Bt	1,9	2,5	1,3	3,7		1,1	8,4		15,7	56				3,1	12,0	
Iš viso:	**16,9**	**138,9**	**91,9**	**82,5**	**7,2**	**34,9**	**18,4**	**1,5**	**283,4**	**111**	**96,7**	**1,1**		**46,6**	**93,4**	**1,5**

Neplynai kirsti suprojektuotų medynų charakteristika (II miškų grupė)

Rietavo miškų urėdija **Valstybinės reikšmės miškai**

Vyraujanti medžių rūšis	Atrankiniais kirtimais kertamas plotas, ha	Atvejiniais kirtimais kertamas plotas, ha								Iškertamas likvidinis tūris iš 1 ha	Žemutinių ardų charakteristika, ha					
		paskutiniu atveju		dviem atvejais	trim atvejais	grupiniais	ilgalaikiais	supaprastintais dviejų atvejų	iš viso		Perspekt. pomiškis		Perspekt. polajiniai želdiniai	Perspekt. antrasis ardas	Be persp.žemut.ardų	
		iš viso	t.t. 0,3-0,4 skalsumo								spygliuočių	kietųjų lapuočių			iš viso	t.t.skatinant žėlimą
E	0,8					1,7			1,7	62					2,5	
B		3,1	3,1	2,6					5,7	81				0,4	2,6	
J		3,8	2,7						3,8	176				1,1		
D		0,4		2,3					2,7	135				0,4	2,3	
Iš viso:	**0,8**	**7,3**	**5,8**	**4,9**		**1,7**			**13,9**	**112**				**1,9**	**7,4**	

18 priedas

Plynų ir neplynų kirtimų procentas

VĮ Rietavo miškų urėdija

Valstybinės reikšmės miškai

Kirtimo metai	Kirtimo būdai	
	Plyni (%)	Neplyni (%)
2017	79,2	20,8
2018	78,3	21,7
2019	78,3	21,7
2020	77,5	22,5
2021	76,4	23,6
Bendras penkmečio:	**77,9**	**22,1**

PROCEDŪRINIAI DOKUMENTAI

MIŠKOTVARKOS MOKSLINĖS-TECHNINĖS TARYBOS POSĖDŽIO PROTOKOLAS

2016 m. birželio 23 d. Nr. 39
Kaunas

Posėdžio pirmininkas: dr. Rimantas Prūsaitis
Posėdžio sekretorius: dr. Albertas Kasperavičius
Dalyvauja: 8 tarybos nariai (dr. R. Prūsaitis, A. Balčius, A. Galaunė, dr. A. Kasperavičius, prof. A. Kuliešis, prof. G. Mozgeris, K. Šakūnas, D. Vižlenskas), 27 kviesti asmenys.

Darbotvarkė:

1. Dėl šiltnamio efektą sukeliančių dujų apskaitos tobulinimo žemės naudojimo, žemės naudojimo keitimo ir miškininkystės sektoriuje.
   Pranešėjas: G. Kulbokas (Valstybinė miškų tarnyba).
2. Dėl Miškotvarkos mokslinės-techninės tarybos darbo reglamento.
   Pranešėjas: A. Kasperavičius (Valstybinė miškų tarnyba).
3. Dėl miško naudojimo apimčių, susijusių su Krašto apsaugos ministerijos karinių poligonų plėtra: 1) Dėl valstybės įmonių Nemenčinės ir Švenčionėlių miškų urėdijų papildomų miško naudojimo apimčių, formuojant Pabradės karinio poligono plėtros teritoriją pagal infrastruktūros plėtros projektą, 2016 metams. 2) Dėl Krašto apsaugos ministerijos kadastrinio sklypo Nr. 661300070004 miško išteklių rodiklių pokyčių ir miško naudojimo apimčių 2016-2025 metais.
   Pranešėjas: A. Gustainis (VĮ Valstybinis miškotvarkos institutas).
   Recenzentas: G. Kulbokas (Valstybinė miškų tarnyba).
4. Dėl valstybės įmonių Jurbarko, Raseinių, Šilutės ir Tauragės miškų urėdijų valstybinės reikšmės miškų brandžių medynų inventorizacijos atrankos metodu ir jos kontrolės rezultatų.
   Pranešėjas: G. Kulbokas (Valstybinė miškų tarnyba).
5. Dėl valstybės įmonių Kretingos, Rietavo ir Telšių miškų urėdijų miško išteklių 2006-2015 metais rodiklių kaitos ir miško naudojimo apimčių 2016-2025 metais.
   Pranešėjai: 1) L. Deltuva (Valstybinė miškų tarnyba) / dėl valstybės įmonių Kretingos, Rietavo ir Telšių miškų urėdijų sklypinės miškų inventorizacijos kontrolės rezultatų 2) N. Pivoriūnas, D. Džiaugys. A. Galaunė (visi VĮ Valstybinis miškotvarkos institutas) / dėl valstybės įmonių Kretingos, Rietavo ir Telšių miškų urėdijų miško išteklių 2006-2015 metais rodiklių kaitos ir apskaičiuotų miško naudojimo apimčių 2016-2025 metais.
   Recenzentai: Kretingos m.u. – dr. V. Mikšys (Lietuvos agrarinių ir miškų mokslų centro filialo miškų institutas), Rietavo m.u. – D. Vižlenskas (Valstybinė miškų tarnyba), Telšių m.u. – A. Balčius (Valstybinė miškų tarnyba) / dėl valstybės įmonių Kretingos, Rietavo ir Telšių miškų urėdijų miško išteklių 2006-2015 metais rodiklių kaitos ir apskaičiuotų miško naudojimo apimčių 2016-2025 metais.
6. Dėl Lietuvos agrarinių ir miškų mokslų centro filialo miškų instituto mokslinio darbo „Grynų pušies ir eglės jaunuolynų augimo įvairiu tankumu įtakos medynų našumui ir tvarumui nustatymas“ ataskaitoje pateiktų išvadų.
   Pranešėjas: A. Kuliešis (Valstybinė miškų tarnyba).
   Recenzentas: R. Beniušis (Valstybinė miškų tarnyba).

1. SVARSTYTA. Dėl šiltnamio efektą sukeliančių dujų apskaitos tobulinimo žemės naudojimo, žemės naudojimo keitimo ir miškininkystės sektoriuje.

NUTARTA:

1.2 Siūlyti Žemės ūkio ministerijai ir Aplinkos ministerijai inicijuoti nacionalinių normatyvų žemės naudojimo, žemės naudojimo keitimo ir miškininkystės sektoriuje parengimą.

2. SVARSTYTA. Dėl Miškotvarkos mokslinės-techninės tarybos darbo reglamento.

NUTARTA:

2.1 Miškotvarkos mokslinės-techninės tarybos darbo reglamento 11 p. išdėstyti taip: Medžiaga svarstomu klausimu pateikiama Tarybos sekretoriui ne vėliau kaip prieš 5 darbo dienas iki posėdžio. Nutarimo projektai svarstomais Taryboje klausimais rengiami asmenų, ruošiančių klausimo pristatymą, atsižvelgiant į recenzento pastabas, ir pateikiami Tarybos nariams ne vėliau kaip prieš 3 darbo dienas iki Tarybos posėdžio.

2.2 Miškotvarkos mokslinės-techninės tarybos nariams teikti pasiūlymus dėl Tarybos darbo reglamento tikslinimo, Tarybos sekretoriui pagal gautus pasiūlymus parengti Tarybos darbo reglamento pakeitimą bei pateikti svarstyti kitam Tarybos posėdžiui.

3. **SVARSTYTA. Dėl miško naudojimo apimčių, susijusių su Krašto apsaugos ministerijos karinių poligonų plėtra: 1) Dėl valstybės įmonių Nemenčinės ir Švenčionėlių miškų urėdijų papildomų miško naudojimo apimčių, formuojant Pabradės karinio poligono plėtros teritoriją pagal infrastruktūros plėtros projektą, 2016 metams, 2) Dėl Krašto apsaugos ministerijos kadastrinio sklypo Nr. 661300070004 miško išteklių rodiklių pokyčių ir miško naudojimo apimčių 2016-2025 metais.**

NUTARTA:

3.1 VĮ Valstybiniam miškotvarkos institutui tikslinti valstybės įmonių Nemenčinės ir Švenčionėlių miškų urėdijų miško naudojimo apimčių nustatymą pagrindžiančius dokumentus (pateikti objektų išdėstymo schemas, jų plėtrą pagrindžiančius dokumentus, pagrįsti karinių poligonų vietose numatomus atlikti miško kirtimus sutinkamai su miško ūkinę veiklą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimais, kt.).

3.2 Generalinei miškų urėdijai prie Aplinkos ministerijos kartu su Aplinkos ministerija ir Krašto apsaugos ministerija įvertinti pasiūlymą vykdyti karinių poligonų plėtrą valstybės įmonių Nemenčinės ir Švenčionėlių miškų urėdijų teritorijose miško žemę paverčiant kitomis naudmenomis pagal Miškų įstatymo 11 straipsnio reikalavimus.

3.3 Pritarti Krašto apsaugos ministerijos kadastrinio sklypo Nr. 661300070004 miško naudojimo metinėms apimtims 2016-2025 metų laikotarpiui (lent.):

Rodikliai	Kadastrinio sklypo Nr. 661300070004	
	plotas, ha	tūris, likvid. m^3
Pagrindiniai miško kirtimai	1,0	316
Sanitariniai kirtimai	-	8
Iš viso	-	324

4. **SVARSTYTA. Dėl valstybės įmonių Jurbarko, Raseinių, Šilutės ir Tauragės miškų urėdijų valstybinės reikšmės miškų brandžių medynų inventorizacijos atrankos metodu ir jos kontrolės rezultatų.**

NUTARTA:

4.1 Pritarti valstybės įmonių Jurbarko, Raseinių, Šilutės, Tauragės miškų urėdijų valstybinės reikšmės miškų brandžių medynų inventorizacijos atrankos metodu ir jos kontrolės rezultatams (lent.):

Brandžių medynų rodikliai	Jurbarko m.u.	Raseinių m.u.	Šilutės m.u.	Tauragės m.u.
Vidutinis tūris, m^3/ha	394±7	335±6	386±7	397±7
SMI* tūrio nukrypimas nuo BMI* nustatyto tūrio,%	-10	-5	-12	-8
Inventorizacijos kontrolės rezultatai				
Tūrio sisteminė paklaida	-1,1	-1,1	0,6	-0,3

* SMI – Sklypinė miškų inventorizacija, BMI – brandžių medynų inventorizacija atrankos metodu.

2

5. **SVARSTYTA. Dėl valstybės įmonių Kretingos, Rietavo ir Telšių miškų urėdijų miško išteklių 2006-2015 metais rodiklių kaitos ir miško naudojimo apimčių 2016-2025 metais.**

NUTARTA:

5.1 Konstatuoti priimtiną Kretingos, Rietavo ir Telšių miškų urėdijų sklypinės miškų inventorizacijos darbų kokybę.

5.2 Išanalizavus valstybės įmonių Kretingos, Rietavo ir Telšių miškų urėdijų miško išteklių kaitos 2006-2015 m. laikotarpyje rezultatus, konstatuoti (lent.):

Rodiklis	Kretingos m.u.	Rietavo m.u.	Telšių m.u.	Siektina reikšmė*
I-III amžiaus klasės jaunuolynų pokyčiai 2006-2015 m., ha				
pušynų	+36	+24	-14	≥0
eglynų	+42	-130	+124	
ąžuolynų	-7	+15	+1	
Ugdomaisiais kirtimais iškirsto tūrio dalis, %				
faktinė 2006-2015 m.	14	16	13	2015 m. ≥14%
projektuojama 2016-2025 m.	19	17	16	2020 m. ≥16%
Pagrindiniais plynais kirtimais planuota 2006-2015 m. iškirsti likvido, m^3/ha	255	240	255	
faktiškai iškirsta, m^3/ha	243	218	214	
%	95	91	84	100
Perbrendusių medynų ploto dalis brandžiuose medynuose, %				
2005 m.	11	8	7	2011 m. ≤22%
2015 m.	13	10	12	2015 m. ≤20%
Brandžių medynų tūris (2015 m.) ir jo pokytis 2006-2015 m. vidutiniškai per metus, m^3/ha	338 +4,4	311 +3,3	320 +5,6	≥4m^3/ha
Brandžių medynų tūris, priimtas 2014-2018, m^3/ha	353	339	327	
Ąžuolynų plotų kaita 2006-2015 m. *iš viso, ha*	+79	+60	+79	
% nuo visų medynų ploto	+0,25	+0,28	+0,26	≥0,04%
Kitų medynų plotų kaita 2006-2015 m., ha pušynų	-90	+9	-230	
eglynų	+965	+501	+963	
beržynų	-500	-224	-402	
drebulynų	-220	-111	-52	
juodalksnynų	+262	+176	+284	

* siektina reikšmė ugdomaisiais kirtimais iškirstai tūrio daliai, perbrendusių medynų ploto daliai brandžiuose medynuose ir ąžuolynų plotų kaitai nustatyta atsižvelgiant į Nacionalinėje miškų ūkio sektoriaus plėtros 2012-2020 metų programoje nurodytas atitinkamų kriterijų vertinimo reikšmes 2015 m. ir 2020 m.

5.3 Konstatuoti ūkininkavimo 2006-2015 m. bei 2015 m inventorizacijos rezultatai rodo, jog:

- padidėjo ąžuolynų plotai, dideli minkštųjų lapuočių plotai, pasikeitus rūšinei sudėčiai dėl tikslingo medynų ugdymo, tapo eglynais, tuo pačiu atkreiptinas dėmesys į pušynų plotų mažėjimą Telšių ir Kretingos miškų urėdijose;
- didėja ugdomųjų kirtimų metu gaunamos medienos kiekis, mažėjant sanitariniais kirtimais iškertamos medienos daliai;
- dėl nepakankamo jaunuolynų ugdymo valstybės įmonėje Rietavo miškų urėdijoje sumažėjo I-III amžiaus klasės 130 ha eglės, o Telšių miškų urėdijoje 14 ha pušies medynų;
- mažėja pribrėstančių medynų plotai (nuo 86 ha Rietavo iki 848 ha Kretingos miškų urėdijoje), brandžių medynų plotai keičiasi minimaliai (Kretingos m.u. 206 ha sumažėjo. Rietavo ir Telšių miškų urėdijose padidėjo atitinkamai 82 ir 220 ha);
- padidėjo brandžių medynų tūriai, pagrindinai dėl tikslesnės brandžių medynų inventorizacijos. Sklypinės inventorizacijos metu nustatyti brandžių medynų tūriai yra 2-8 proc. mažesni už priimtus 2014-2018 m pagrindinio naudojimo skaičiavimuose. Šiuo metu

vykdoma brandžių medynų inventorizacija atrankos metodu. Ją užbaigus bus patikslinti brandžių medynų tūriai, dėl ko šiuo metu nėra tikslinga keisti Aplinkos ministro miškų urėdijoms patvirtintas pagrindinio kirtimo likvidinės medienos tūrio apimtis;

- plynuose pagrindinio naudojimo kirtimuose Telšių miškų urėdijoje gauta 16 proc., Rietavo miškų urėdijoje – 9 proc. mažesnis likvidinės medienos tūris 1 ha nei planuotas 2005 metų miškotvarkos; analizuojant plynus pagrindinio naudojimo kirtimus, nėra įvardintos priežastys lėmusios skirtumus tarp planuoto ir faktiškai gauto likvidinės medienos tūrio;
- nepakankamai intensyviai kertami perbrendę medynai (kertamas perbrendusių medynų plotas yra 2.3 – 5.1 karto mažesnis nei ką tik perėjusių iš pribręstančių į brandžius medynus plotas), dėl ko perbrendusių medynų plotai per 10 metų padidėjo 2-5 proc. punktais.

5.4 Siūlyti VĮ Valstybiniam miškotvarkos institutui Kretingos, Rietavo ir Telšių miškų urėdijų II miškų grupės medynuose plačiau taikyti pagrindinius atrankinius miško kirtimus atsižvelgiant į naujus Miško kirtimų taisyklių pakeitimus (patvirtintus Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2015 m. rugsėjo 30 d. įsakymu Nr. D1-690).

5.5 Pritarti valstybės įmonių Kretingos, Rietavo, Telšių miškų urėdijų pagrindinio ir tarpinio miško naudojimo metinėms apimtims 2016-2025 metų laikotarpiui (lent.):

Rodikliai	Kretingos m.u.		Rietavo m.u.		Telšių m.u.	
	plotas, ha	tūris, likvid. tūkst. m^3	plotas, ha	tūris, likvid. tūkst. m^3	plotas, ha	tūris, likvid. tūkst. m^3
Pagrindiniai miško kirtimai	332*	95,1	235*	64,1	267*	70,5
Ugdymo kirtimai	-	24,6	-	15,5	-	15,5
jaunuolynų ugdymas	*316*	*0,4*	*350*	*0,4*	*324*	*0,8*
retinimo kirtimai	*126*	*3,9*	*192*	*5,9*	*165*	*5,2*
einamieji kirtimai	*356*	*20,3*	*158*	*9,2*	*175*	*9,5*
Sanitariniai kirtimai	-	11,1	-	8,8	-	8,7
Kiti kirtimai	-	2,0	-	1,0	-	2,5
Iš viso	-	**132,8**	-	**89,4**	-	**97,2**

* ekvivalentinis plotas;

( ) skliausteliuose pateikta Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2013 m. liepos 25 d. įsakymu Nr. D1-570 „Dėl metinės pagrindinių ir tarpinių miško kirtimų normos valstybės įmonėms miškų urėdijoms 2014–2018 metams patvirtinimo“ patvirtinta metinė pagrindinio miško kirtimų norma, kuria siūloma vadovautis iki 2018 metų.

6. SVARSTYTA. Dėl Lietuvos agrarinių ir miškų mokslų centro filialo miškų instituto mokslinio darbo „Grynų pušies ir eglės jaunuolynų augimo įvairiu tankumu įtakos medynų našumui ir tvarumui nustatymas“ ataskaitoje pateiktų išvadų.

NUTARTA:

6.1 Pritarti išvadoms pateiktoms Lietuvos agrarinių ir miškų mokslų centro filialo miškų instituto mokslinio darbo „Grynų pušies ir eglės jaunuolynų augimo įvairiu tankumu įtakos medynų našumui ir tvarumui nustatymas“ ataskaitoje.

Posėdžio pirmininkas dr. R. Prūsaitis

Posėdžio sekretorius dr. A. Kasperavičius

Miškotvarkos mokslinei-techninei tarybai patektos medžiagos
"Miško išteklių rodikliai ir apskaičiuotos miško naudojimo apimtys
Rietavo miškų urėdijoje "

Recenzija

Kaunas
2016.06.23

Svarstymui pateiktoje ruošiamo Rietavo miškų urėdijos vidinės miškotvarkos projekto ištraukoje yra pateikta informacija apie per vykmetį įvykdytus kirtimus, įvykusius miškų fondo pokyčius ir projektuojamas kirtimų apimtis .

Susipažinus su pateikta medžiaga galima teigti, kad:

1. Projekto autorius atliko išsamią I-IV amžiaus klasių medynų plotų kaitos analizę, kas leidžia įvertinti anksčiau projektuotų ugdymo kirtimų apimtį, jų vykdymo tikslingumą bei efektyvumą. Projekto autorius konstatuoja, kad ugdymo kirtimai per vykmetį atlikti 104 proc. apimtimi, tačiau iš 1703 ha I amžiaus klasės eglynų į II amžiaus klasę perėjo 1591 ha. Palyginti su kitomis miškų urėdijomis tai neblogas rezultatas. Buvę jaunuolynų ugdymo projektinės apimtys buvo kiek per mažos, todėl vyko neigiama rūšinė kaita. 2016-2025 m. laikotarpyje galima padidinti ugdymo apimtis bet ne taip drastiškai kaip siūlo projekto autorius, nuo 259 ha padidinti iki 350 ha.
2. Per dešimt metų perbrendusių medynų plotai nuo 326 ha padidėjo iki 391 ha. Didėjimas vyko daugiausia drebulės ir kitų minkštųjų lapuočių sąskaita. Intensyvūs kirtimai drebulynuose (iškertama per 12 metų) turės teigiamos įtakos.
3. Eksploatacinio fondo kaitos analizė rodo, kad buvę pagrindinio naudojimo apimtys užtikrino naudojimo tolygumą – brandžių medynų plotai mažėjo nežymiai. Paskaičiuotos kirtimo apimtys pagal OPTINĄ nuo patvirtintų kirtimo apimčių skiriasi mažiau nei 10 proc., todėl reiktų išlaikyti tą pačią pagrindinio naudojimo apimtį.
4. Brandžių ir bręstančių medynų kaita rodo, kad reikia keisti kertamų medynų sudėtį didinant minkštųjų lapuočių kirtimų apimtis ir mažinant spygliuočių medynų kirtimus.

Išvados ir pasiūlymai

1. Siūlau didinti jaunuolynų ugdymo kirtimų apimtis.

2. Siūlau pritarti autoriaus paskaičiuotoms pagrindinio naudojimo kirtimų apimtis.

Valstybinės miškų tarnybos
Miško naudojimo ir statistikos skyriaus
vedėjas

Darius Vižlenskas

Pasitarimo, įvykusio VĮ Rietavo m. u. 2016 m. rugpjūčio 4 d.,

PROTOKOLAS

Nr. 2016-4

DALYVAVO:

iš VĮ Valstybinio miškotvarkos instituto:

projektavimo skyriaus vyr. specialistai R. Vainius, A. Bagdonavičius, M. Kurantavičius, projekto autorius D. Džiaugys ir kraštotvarkos skyriaus vyresnysis specialistas G. Pleskevičius.

iš VĮ Rietavo miškų urėdijos:

1. Skroblės g-ja: g-kas Jonas Šiurys
2. Tverų g-ja: Tverų g-jos girininkas Stasys Vaičikauskas
3. Judrėnų g-ja: Judrėnų girininkijos girininkas Kęstutis Mižutavičius
4. Žadvainių g-ja: ŽADVAINIŲ G-JOS GIRININKAS LEONAS URBONAS
5. Girėnų g-ja: g-kas Audrius Pinkus
6. Labardžių g-ja: g-kas Jonas Šadbaras
7. Tenenių g-ja: Tenenių g-jos girininkas Rimantas Pocius
8. Kaltinėnų g-ja: Kaltinėnų g-jos girininkas EGIDIJUS BUDVYTIS

SVARSTYTA:

Preliminarus VĮ Rietavo miškų urėdijos pagrindinių miško kirtimų projektas valstybinės reikšmės miškams 2017-2021 metams.

NUTARTA:

Pagrindinio naudojimo kirtimams parinktos biržės atitinka Miškų įstatymo, pagrindinių miško kirtimų taisyklių, miškų apsaugos ir naudojimo saugomose teritorijose taisyklių, specialiųjų žemės ir miškų naudojimo sąlygų bei kitų miškų naudojimą reglamentuojančių normatyvinių aktų reikalavimus. Atlikus aptartus pataisymus, parinkti konkrečias biržes projektiniam laikotarpiui.

Pakrančių apsaugos juostas planšetuose išreikšti negalima dėl mastelio, todėl į jas atsižvelgti būtina rėžiant biržes natūroje.

1. Projektavimo sk. vyr. specialistas Mindaugas Kurantavičius .....
2. Projektavimo sk. vyr. specialistas Robertas Vainius .....
3. Projektavimo sk. vyr. specialistas Arvydas Bagdonavičius .....
4. Kraštotvarkos sk. vyresn. specialistas Giedrius Pleskevičius .....
5. Projekto autorius Darius Džiaugys .....
6. Darnią RP direktorė Irena Zarembienė .....
7. Pagramančio RP ekologas Tomas Kalašinskas .....
8. Miškotvarkos inž. Tomas Zolenkas .....

.....

.....

PRIVATI GIRININKIJA
Perkame mišką,
Tel. 8 620 87788

PERKA
Brangiai mišką
su žeme
arba išsikirsti.
Tel. (8-686) 7-34-75.
Rengia miškotvarkos projektus.

PIGŪS PRISTATOMI KAMINAI
Kaminų įdėklai.
Gamyba, montavimas.
Tel. (8-613) 25103.

SIENŲ ŠILTINIMAS
Tel. 8 656 32 820

Oro tarpų, sienų, grindų, stogų
ŠILTINIMAS
poliuretanu, ekovata.
Tel. 8 677 18 870

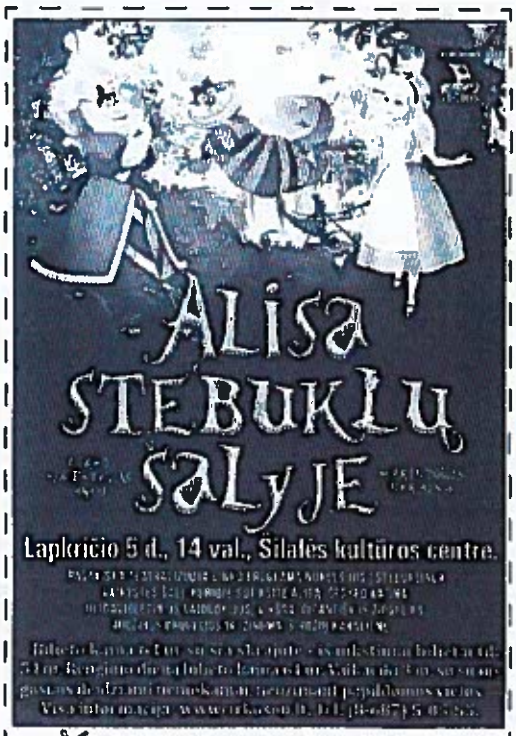

UAB „Raivida" parduoda:
•akmens anglį (1 t - 140 €);
•pjuvenų briketus (1t-120€);
•durpių briketus (1 t - 93 €).
Atveža.
Tel. (8-698) 3-81-64, Dvaro g. 9, Šilalė.

ROLETAI
NEMOKAMAS roletų montavimas!

Jūsų statybinių medžiagų parduotuvė
BauBer
•Gausus plytelių ir grindų dangos pasirinkimas.
•Stogo dangos.
•Plastikiniai langai ir durys.
•Vidaus, lauko ir šarvo durys.
•Garažo vartai.
Aristatymas, montavimas, konsultavimas.
Dariaus ir Girėno g. 54, Šilalė.
Tel.: (8-626) 3-38-18, (8-650) 6-97-88.
www.bauber.lt / info@bauber.lt.

LANGAI Jums
BALKONAI IR LIEPNAS - 15%
LAUKO DURYS, GARAŽO VARTAI - 10%

REIKIA
UAB „Jozita" operatorių-pardavėjų.
Tel.: (8-610) 4-08-40, (8-650) 4-44-46.

Atnaujinant autovežių parką, dirbti naujais vilkikais europiniais maršrutais arba vežti senus automobilius
reikia CE kategorijos vairuotojų.
Patrauklus ir laiku mokamas atlyginimas.
Tel. (8-685) 1-98-62.

PLASTIKINIAI LANGAI
AFG
Šveicariška garantija - 50 metų,
kaina malonias nustebins!
SARVUOTOSIOS DURYS SU SPYNA – nuo 219,13 EUR
PASTELINĖLIS GARAŽO VARTAS – nuo 574,95 EUR
Tel.: 8-616-46655, 8-648-22952.
www.mesmedziokas.lt
89
VIRTUVINIS LANGAS

ŽYMĖTAS
DYZELINAS
ŽEMĖS ŪKIUI, ŠILDYMUI.
PRISTATOME
Tel.: (8-446) 6-14-98,
(8-446) 7-23-75,
(8-698) 2-44-44.

Siūlo darbą
BIOVAST
Suvirintojui ir mechanikui.
Darbo pobūdis:
•Įrenginių priežiūra bei remontas.
Reikalavimai:
•spec. vidurinis arba vidurinis išsilavinimas, vairuotojo pažymėjimas, suvirintojo atestatas.
Kandidatams kreiptis tel. (8-672) 8-83-96,
el.p.: e.antanaviciute@biovast.lt, Rietavas.

Kasame, valome tvenkinius, pakeliame sklypus, piliame kelius.
Atliekame visus žemės kasimo darbus.
Nuomojame ekskavatorių, ekskavatorių-krautuvą, mini ekskavatorių, sąvartų sunkvežimį.
Vežame žvyrą, smėlį, juodžemį, skaldą ir kt. gruntą.
Pervežame techniką tralu.
Tel. (8-698) 2-97-33.

Jozita
Didmeninė prekyba visais naftos produktais su pristatymu pelningomis kainomis:
- žymėtas dyzelinis ir krosnių kuras;
- suskystintos dujos šildymui;
- visų rūšių benzinas.
Daugiau informacijos tel. (8-610) 40840.

Nuo šių metų pradžios rengiamas
VĮ Rietavo miškų urėdijos
vidinės miškotvarkos projektas.
Planavimo organizatorius - VĮ Rietavo miškų urėdija, Taikos g. 4A, LT-90315, tel. (8-448) 6-85-40, el. p.: info@rietmu.lt, interneto svetainė: www.rietmu.lt.
Projekto rengėjas - VĮ Valstybinis miškotvarkos institutas, Pramonės pr. 11a, LT-51327 Kaunas, tel. (8-37) 49-02-54, faksas (8-37) 49-02-33, el.p.: sek@mp.is.lt, interneto svetainė: www.vmi.lt.
Su šio projekto sprendiniais galima susipažinti nuo gruodžio 1 d. iki gruodžio 14 d. VĮ Valstybiniame miškotvarkos institute arba VĮ Rietavo miškų urėdijoje. Pastabas ir pasiūlymus galima teikti planavimo organizatoriui bei projekto rengėjams iki viešo svarstymo.
Viešas projekto svarstymas vyks gruodžio 15 d., 13 val., VĮ Rietavo miškų urėdijos salėje (Taikos g. 4A, LT-90315 Rietavas).
Valdotas ŠLIOGERIS
Miškų urėdas

DANRITA
Mini ekskavatoriumi atliekame žemės kasimo darbus vandentiekiui, kanalizacijai, pamatams.
Buitinių nuotekų valymo įrenginių TRAIDENIS pardavimas, montavimas, priežiūra.
•Perteklinio dumblo išsiurbimas ir išvežimas.
•Aktyviojo dumblo pristatymas.
•Profilaktinė ir avarinė orapūčių priežiūra.
•Susidėvėjusių detalių keitimas.
•Nuotekų priėmimo dokumentų išrašymas.
Rytinio Kelio g. 13, Šilalė www.danrita.lt.
Tel.: (8-449) 5-33-64, (8-628) 3-51-65.

ŽEMĖS
KASIMO DARBAI!
•Tvenkinių, prūdų kasimas ir valymas.
•Grunto stumdymas.
•Sklypų formavimas.
•Šilų krovinių vežimas savivarčiu (žvyras, juodžemis, skalda).
•Įvairios statybinės technikos nuoma.
Tel. (8-667) 6-99-99.

MOBILAUS MALŪNO PASLAUGOS
Grūdų malimo, traiškymo metu
įterpiami pašarų papildai ir
pašarinės žaliavos.
Tel. 8 682 19047.

Savaitės horoskopas

Lapkričio 7–13 d.

OŽIARGIAI galės dalyvauti įdomiame darbe, kuris suteiks daug finansinės naudos. Gali būti tam tikrų nesklandumų santykiuose su kolegomis ir vyresnybe.

VANDENIAMS kitą savaitę seksis tvarkyti komercinius reikalus. Tad jeigu jums šaus į galvą mintis pradėti savarankišką verslą, jos atsisakyti nereikėtų.

ŽUVIMS astrologas primygtinai pataria artimiausiu metu netrukdyti vyresnybės įvairiomis savo iniciatyvomis ir pasiūlymais.

AVINŲ laukia nepalankus bet kokių naujų darbų pradžiai laikotarpis. Astrologas mano, kad jums būtų geriausia nutraukti bet kokią veiklą ir rodyti iniciatyvos.

JAUČIAMS dalykiniai susitikimai ir kontaktai neduos pageidaujamų rezultatų, jeigu jūs jiems skirsite savaitės pradžią.

DVYNIAI gali būti įtraukti į konfliktą su vyresnybe ir partneriais. Žvaigždės mano, kad reikėtų užbėgti už akių šiems nesutarimams.

VĖŽIŲ fizinis aktyvumas ir darbingumas padidės. Jūs sėkmingai sutvarkysite visus reikalus, susijusius su įprastu darbu, įsipareigojimais ir skolomis.

LIŪTUS žvaigždės įspėja apie dideles gyvenimo permainas, kurios bus teigiamos. Labai galimas dalykas, kad jūsų laukia sėkmė profesinėje veikloje.

MERGELĖMS ateinanti savaitė suteiks šansą įgyvendinti senus savo troškimus, susijusius su karjera. Astrologo nuomone, jūs tikrai pasieksite užsibrėžtą tikslą.

SVARSTYKLIŲ laukia naujas kūrybiškas darbas. Rodykite iniciatyvą, nelaukite kvietimo, veikite savarankiškai, ir sėkmė jums garantuota.

SKORPIONAI teisingai pasielgs, jeigu ateinančią savaitę neskubės tvarkyti komercinių reikalų. Jums bus sunku blaiviai įvertinti savo galimybes, sumanymai veikiausiai žlugs.

ŠAULIAMS planetos pataria pakoreguoti planus atsižvelgiant į dabartines savo galimybes. Kai kurių užsibrėžtų tikslų tikriausiai teks atsisakyti.

Parduoda

Butus

Vieno kambario butą (30 m², per visą butą – įstiklintas balkonas) renovuotame name I aukšte. Namas – V. Mačernio g., ramioje gražioje vietoje. Tel. 8 682 68653.

3-jų kambarių butą (pigus išlaikymas, šildomas malkomis, atskiras įėjimas, yra žemės, garažas, malkinė) S. Nėries g., Rietavė. Kaina – 15000 eurų. Tel. 8 605 94605.

Parduodu 3-jų kambarių butą II a. (renovacijos išlaidos sumokėtos) A. Jucio g., Plungėje. Tel. 8 615 20707.

Vieno kambario butą V a. (yra plastikiniai langai) mūriniame name, V. Mačernio g., Plungėje. Tel. 8 670 97003.

3-jų kambarių butą I a. (atliktas kapitalinis remontas, sienos apšiltintos, yra plastikiniai langai, šarvuotosios durys, rūsys, įstiklintas balkonas) V. Mačernio g., Plungėje, ramioje, gražioje vietoje, netoli Plungės „Jūros". Tel. 8 687 34927.

Namus, sodybas

Rietavė, S. Nėries g., parduodu gyvenamojo namo dalį (vienas kambarys, virtuvė, yra tualetas, dušas, plastikiniai langai, 3 a žemės). Tel. 8 615 74538.

Parduodu sodybą (yra gyvenamasis namas, ūkiniai pastatai, rūsys, 30 a – namų valdos ir 2,8 ha – žemės ūkio paskirties žemės) Žemaitės g. 32, Plateliai. Tel. 8 602 24778.

Parduodu namą netoli Rietavo, Vatušių gyvenvietėje, šalia – Žemaičių plentas, netoli parduotuvė, apiviesta asfaltuota gatvė. Kaina – po apžiūros. Tel. 8 629 83518.

Plungėje parduodu medinį gyvenamąjį namą (yra 7 a žemės, garažas, ūkinis pastatas, miesto vandentiekis ir kanalizacija). Tel.: 8 610 65080, 8 616 66328.

Parduodu mūrinį gyvenamąjį namą (su pagalbiniu pastatu tinkamu gyventi) Babrungo k., Plungės rajone. Tel.: 8 448 42239, 8 613 34066.

Parduoda gyvenamąjį namą Bitžų Lauko k., Šilalės r., arba išnuomoja. Tel.: 8 621 43227, 8 684 30223.

Medinį gyvenamąjį namą (yra 11 a žemės, mūrinis garažas) Gėlių g., Telšiuose. Kaina – 45000 eurų. Tel. 8 673 47507.

Gamybinius pastatus

Parduodamos 2-jų aukštų administracinės patalpos (įrenginiai, bendras plotas – 547 m²) Salantų g., Plungėje. Tel. 8 680 80369.

Plungėje, Salantų g., parduodami du atskiri sandėliai (931 m² ir 714 m². Įvesta elektra, miesto vandentiekis, kanalizacija, kaina – 816 €/m²). Galima pirkti kiekvieną atskirai. Tel. 8 680 80369.

Parduodama ūkinė paskirties sklypas su stalių dirbtuvėmis Plungėje. Pilnai įrengtos visos reikalingos patalpos. Yra medienos džiovykla. Kaina – 179550 eurų. Tel. 8 680 80369.

Žemę, mišką

3 ha dirbamos žemės prie kelio Plungė–Vėžaičiai, Jurjonų kaime, Klaipėdos rajone. Tel. 8 614 06420.

48 a namų valdos ir 15 a žemės ūkio paskirties sklypus Kuliuose. Tel. 8 620 12258.

Buitinę techniką

Parduodu gerą naudotą automatinę skalbiamąją mašiną BOCH (skalbiniai dedami iš viršaus, kaina – 80 €), vaikišką natūralaus medžio lovelę (kaina – 50 €), automobilio garsiakalbį 12 V (300 W, kaina – 100 €). Tel. 8 670 07189.

Mažai naudotus šviežiškus ir vokiškus šaldytuvus, šaldiklius, skalbiamąsias mašinas, džiovykles (yra garantija). Tel. 8 686 02913.

Baldus

Naujus supakuotus baldus: įvairias virtuvines spinteles (pastatomos, pakabinamos, kampinės, kaina – 10–15 €), virtuvės baldų komplektą (6-ių dalių, 60 €), baltas spinteles vonios kambariui, televizoriaus stalą-komodą (20 €), dviejų aukštų rašomąjį stalą (40 €), mažus staliukus, tvirtinamus prie sienos (3–5 €), taburetes (4–5 €). Tel. 8 646 54417.

Statybines medžiagas

Parduodu naudotas raudonas skylėtas plytas (5000 vnt.). Tel. 8 607 97425.

Pigiausiai Žemaitijoje parduodame įvairias OSB plokštes, gipso plokštes, Akmenės cementą, profilius, putų polistirolą fasadui, grindims, betonavimo tinklą, PAROC, KNAUF, IZOVER vatą. Įvairius mišinius. Turime įvairių rūšių statybinių medžiagų. Atvežame. Tel. 8 622 29083.

Kurą

Parduodame pjaustytas, nepjaustytas atraižas, beržines, ąžuolines ir kitų lapuočių malkas (trinkelėmis, skaldytas), pjuvenas. Atvežame nemokamai. Tel. 8 600 64259.

Prekyba įvairiomis malkomis: rąsteliais, trinkelėmis, skaldytomis, atraižomis, lentų gailukais. Atveža įvairiais tūriais. Tel. 8 615 41193.

Parduodu pjaustytas atraižas ir pjuvenas. Tel. 8 685 65913.

Parduodame baltarusiškus durpių briketus ir gerą akmens anglį. Įvairios nuolaidos. Tel. 8 657 95758.

Parduodame 6-ių mm **MEDŽIO GRANULES** Plungėje. Tel. 8 698 81498.

Pigiai parduodame beržo briketus. Atvežame. Perkant didesnį kiekį taikome nuolaidą. Tel. 8 655 51996.

Nebrangiai – įvairias lapuočių ir spygliuočių malkas (trinkelėmis, skaldytas). Atvežu. Tel. 8 610 85210.

Gamintojas parduoda ąžuolo, uosio, beržo pjuvenų briketus ir medžio granules. Atveža. Tel. 8 622 29083.

Pigiai parduodame baltarusiškus durpių briketus, medžio granules, beržo pjuvenų briketus, akmens anglį. Atvežame. Tel. 8 623 50596.

Akmens anglį, lapuočių pjuvenų briketus, baltarusiškus durpių briketus. Atvežame. Tel. 8 674 24111.

Nebrangiai parduodu geras beržines atraižas, lentų gailukus, įvairias malkas (beržines, uosines, juodalksnio). Tel. 8 689 12119.

Parduodu pjaustytas, skaldytas malkas. Išrašau sąskaitas. Tel. 8 686 64381.

Parduodu natūralaus drėgnumo skaldytas lapuočių malkas. Tel. 8 600 94904.

Malkas rąstelėmis, trinkelėmis, skaldytas. Tel. 8 693 63000.

Beržo, juodalksnio malkas (supjaustytos po 3 m). Atveža. Tel. 8 620 86142.

Grūdus, pašarus, daržoves

Parduodu malstines bulves (auginto be trąšų) MELODY. Tel. 8 616 83599.

Parduodu gero skonio maistines bulves (0,15 €/kg), kopūstus (0,15 €/kg), morkas (0,2 €/kg), burokėlius (0,15 €/kg), pašarines bulves (0,07 €/kg), morkas pašarui (0,07 €/kg, perkant vieną toną ir daugiau – 0,05 €/kg). Galiu atvežti. Tel. 8 615 67359.

Traiškytų grūdų pašarus mėžiamoms karvėms, prieaugliui (kukurūzus, rapsą, žirnius, miežius, kviečius, papildus). Kaina – 190–220 eurų už toną. Tel. 8 600 28284 (Alsėdžiai).

Parduodu šienainį. Įvyniotą balta plėvele, ir avižas. Tel. 8 622 33681.

Parduodu avižas, šieną bei žaliąją masę ritiniais. Tel. 8 614 11510.

Parduodu kviečiugius ir miežius. Tel. 8 614 02725.

Kitas prekes

Parduodu geros veislės juodą ožkytę bei naudotas dygliuotas padangas 225/75, R15 (geros būklės, 6 vnt.). Tel. 8 618 26566.

Parduodu automobilio RENAULT padangas R14 (su ratlankiais, žieminės, geros būklės), motoblokų NEVA (be variklio, yra frezos), vandens siurblį (tinkamį traktoriui), orinį šautuvą (kaina – 35 €). Tel. 8 614 83504.

Rusišką 5-ių gyslų kabelį (20 m), automobilio VW GOLF IV vasarines padangas „Continental" (195/650, R15), krosnelę su stiklu. Tel. 8 605 59648.

Parduodu kietojo kuro katilą „Kruk" (25 kW, generacinis, naudotas du sezonus, apšildo 250 m²). Kaina – 450 eurų. Dovanoju du naudotus veikiančius šaldytuvus. Tel. 8 684 65084.

Parduodu žuvies mailių (amūrus, lynus, plačiakakčius, šamus, erškėtus, lydekas). Tel. 8 616 72121.

Parduodu malūną (7,5 kW). Kaina – 350 eurų. Tel. 8 677 11535.

Naują granulinį katilą (15 kW, apšildo 150 m², galima kūrenti ir anglimi). Tel. 8 647 40520.

PLUNGĖJE, NETOLI MIESTO CENTRO,
išnuomojame patalpas (apie 120 m²), tinkamas komercijai ar kitai veiklai.
Tel.: 8~614 14250 arba 72474 (darbo dienomis).

Kryžiažodžio,
išspausdinto 83-iame „Žemaičio" numeryje,
ATSAKYMAI

Vertikaliai: Authortas. Tiesus. Kovai. Muitas. Bilute. Kalk. Salatis. Midi. Rikis. Cama. Ar. Antsruvis. Komunarai. Ikas. Kosai. Arnotas. Paka. Tirs. Alus. Koala. Editonas. Taksas. Lakė. Luara. Vatalinas. Siamas. Sasi.

Horizontaliai: Raktaskylė. Atnial. Komentaras. Skusi. Oil. Uotas. Nitratas. „Anvel". Akas. Agaras. Kva. Tristanas. Esam. Imti. Adata. Osmosas. Plisas. Rėkaus. Taikmuo. Oksolis. Tai. Visa. „Nane". Skaldai. Čakas. Skirsnis. Sėsi.

Pažymėtuose langeliuose: Dekretas.

Nuo šių metų pradžios rengiamas VĮ Rietavo miškų urėdijos vidinės miškotvarkos projektas.

Planavimo organizatorius – VĮ Rietavo miškų urėdija. Taikos g. 4A, LT-90315, tel. +370 448 68540, el. p. info@rietmu.lt, interneto svetainė www.rietmu.lt.

Projekto rengėjas – VĮ Valstybinis miškotvarkos institutas. Pramonės pr. 11a, LT-51327 Kaunas, tel. (8-37) 490251, faksas (8-37) 490233, el.p. sek@mpis.lt, interneto svetainė www.lvmi.lt.

Su šio projekto sprendiniais galima susipažinti nuo l.m. gruodžio 1 iki gruodžio 14 d. VĮ Valstybiniame miškotvarkos institute arba VĮ Rietavo miškų urėdijoje. Pastabas ir pasiūlymus galima teikti planavimo organizatoriui ir projekto rengėjams iki viešo svarstymo. Viešas projekto svarstymas vyks šių metų gruodžio 13 d. 13 val. VĮ Rietavo miškų urėdijos salėje (Taikos g. 4A., LT-90315 Rietavas).

ŽEMAITIS
Daniaus ir Girėno g. 10, 90121 Plungė
El. paštas: redaktorius@gmail.com

Redaktorius R. Mečiūs 7 24 74
Žurnalistai R. Ivanauskaitė 7 21 35
R. Mečienė 7 21 45
G. Kamarienė 7 21 38
Kalbos redaktorė E. Lukienė 7 21 37
Skelbimai A. Stonienė 7 21 48
Reklama L. Jundulienė 8 616 4 29 28

Sąskaita LT164010042000030450 AB DNB bankas, banko kodas 40100
Laikraštis antradieniais ir penktadieniais. Tiražas – 5430 egz.
Spausdino UAB „Respublikos" spaustuvė", M. Skaisgirio g. 7, Vilnius
El. paštas: maketuotojas@zemaiciokalbakrastas.lt

Steigėjas ir leidėjas – UAB

V. Į. Rietavo miškų urėdijos vidinės miškotvarkos projekto 2016 - 2025 metams (Projekto vadovas Darius Džiaugys, 2016) RECENZIJA

Esu Generalinės miškų urėdijos paskirtas oficialiu recenzentu V. Į. Rietavo miškų urėdijai. Susipažinau su Miškotvarkos kūriniu - V. Į. Rietavo miškų urėdijos vidinės miškotvarkos projektu 2016 – 2025 metams (Projekto vadovas Darius Džiaugys), kurį parengė kolektyvas profesionalių Valstybinio miškotvarkos instituto miškotvarkininkų (atskirų skyrių autorystė ir padalinių vadovų bei vykdytojų pavardės nurodomos šiame Projekte). Tekste pateikti ir apibendrinti naujausi V. Į. Rietavo miškų urėdijos miško masyvų inventorizacijos suvestiniai duomenys. Atsižvelgiant į brandžių bei perbrendusių medynų plotų kaitą Rietavo miškų urėdijoje ir medynų amžiaus klasių struktūrą, pasiūlyta metinė pagrindinio naudojimo kirtimų apimtis pagal poūkius. Projekto vadovas Darius Džiaugys metines miško pagrindinio naudojimo apimtis pagal OPTINA ir pakoreguotą (pagal inventorizuotą 2015 metais Rietavo brandžių medynų tūrį) modelius paskaičiavo ir pasiūlė priimti (ateinančiam vykmečiui, metinę ir 5 metams) korektiškai. Pateiktos miškų atkūrimo ir tarpinio naudojimo kirtimų apimtys nustatytos korektiškai. Projektuojant miško ūkinę veiklą ir ruošiant šį Projektą prisilaikyta Miškotvarkos darbų vykdymo instrukcijos ir kitų teisinių aktų. Siūlomos naujos miško ūkinių priemonių apimtys pagrindžiamos ir palyginamos su informacija apie miško ūkinių priemonių įvykdymą praeitame vykmetyje. Recenzavimui pateiktame tekste yra apibendrinti V. Į. Rietavo miškų urėdijos suvestiniai miško išteklių rodikliai (2015) ir apskaičiuotos miško naudojimo apimtys bei pasiūlyta metinė kirtimų norma 2016 – 2025 metams, pagal miškininkystės taisykles profesionaliai suprojektuotos miško ūkinės priemonės naujam vykmečiui. Sanitarinių kirtimų apimtis siūloma koreguoti pagal medynų būklę vykmečio eigoje. Miško išteklių apskaitos kokybė apsprendė naujo kokybiško vidinės miškotvarkos projekto parengimą ir profesionalų miškininkavimą miško valdoje (V. Į. Rietavo miškų urėdijoje 2016 – 2025 metais). Pagal natūrinius ir naujausius suvestinius miško fondo duomenis įvertinta šios miškų urėdijos miškininkų veikla per paskutinį dešimtmetį.

Šio V. Į. Rietavo miškų urėdijos vidinės miškotvarkos projekto (Miškotvarka, 2016) tikslas - padėti V. Į. Rietavo miškų urėdijos miškininkams profesionaliai organizuoti miško ūkį 2016 – 2025 metais, atlikti miško inventorizaciją, supažindinti su miškų inventorizacijos dokumentais, kartografine ir taksacine medžiaga, miško fondo suvestinėmis lentelėmis, miško ūkio organizavimo pagrindais įvairios funkcinės paskirties miškuose ir ūkinių priemonių (pagrindinio naudojimo plyni ir neplyni kirtimai, medynų ugdymas (jaunuolynų ugdymas, retinimai, einamieji kirtimai), sanitariniai kirtimai, plynumų (kirtaviečių, aikščių, degviečių (gaisraviečių) ar kitaip žuvusių medynų plotų) želdinimas, parama savaiminiam miško žėlimui, miško įveisimas ne miško žemėse) projektavimu vykmečiui (2016 – 2025 metams), atlikti įgyvendintų praeitame vykmetyje miško ūkio darbų kokybės kontrolę ir atlikti miško būklės prognozę kito vykmečio pradžiai (2026 metams). To tikimąsi iš projektuotojų ateityje.

Atliekant Rietavo miškų urėdijos miško išteklių apskaitą, skaičiuojant miško naudojimo apimtis Rietavo miškų urėdijos miško masyvuose šio Projekto vadovui ir vykdytojams yra pateikiami klausimai, į kuriuos jie turi konkrečiai atsakyti ir kurie atspindi metodinę darbo pusę. Todėl išmanant Miškotvarkos dalyką ir miškotvarkos projektavimą privalu naudotis galiojančiais teisiniais aktais reglamentuojančiais miškotvarkos projektavimą ir vidinės miškotvarkos projektų sudarymo tvarką Lietuvoje. Taip pat būtina žinoti Lietuvos Respublikos Seimo priimtus įstatymus, Vyriausybės priimtus nutarimus, Miškų departamento patvirtintus nuostatus, taisykles, įsakymus, potvarkius, liečiančius miškų inventorizaciją, miškotvarkos darbus, miškotvarkos projektą ir su juo susijusius normatyvus. Projekto objektas labai savitas – V. Į. Rietavo miškų urėdijos miško masyvai ilgus metus auga ir keičiasi jausdami didelę klimato pokyčių ir regioninės oro taršos įtaką. Rietavo miškų urėdijos miškuose kaip niekur kitur gausu ilgamečio stebėjimo nuolatinių (pastovių) mokslinių tyrimų objektų. Todėl detali miško inventorizacijos informacija turi būti pateikta atskiroms girininkijoms, miško masyvams, kvartalų grupėms, draustiniams. Rietavo miškų urėdijos specialistai privalo gauti visus pirminius duomenis: girininkijos taksoraščius, medynų plano ar žemėlapio (planšeto) kopijas, inventorizacijoje naudotus taksacinius ir miškotvarkinius normatyvus.

Atskiri pateikto recenzavimui teksto skyriai susideda iš tekstinės aiškinamosios dalies, skaičiuojamosios dalies, lentelių, priedų. Miško fondo suvestinės ir kitos lentelės, žinialapiai turi savo pavadinimus ir yra sunumeruoti taikant ištisinę numeraciją pagal tris kūrinio skyrius.

Pateiktą recenzavimui tekstą sudaro - titulinis lapas, vientisas 191 puslapių tekstas, 110 lentelių, 38 paveikslai, tematiniai miškų žemėlapiai, gamtosauginis projektas, rekreacinis projektas, 17 priedų ir procedūrinių dokumentų kopijos, medynų planai ir kita planinė medžiaga, taksoraščiai. Naujausia informacija apie V. Į. Rietavo miškų urėdijos miško išteklius ir apskaičiuotos miško naudojimo apimtys pateiktos lentelėse, paruoštose pagal galiojančius naujausius normatyvinius dokumentus. Vientisą miškotvarkos kūrinį sudaro trys dalys: analitinė, projektinė ir baigiamoji. Profesionalus projektinių sprendimų vertinimas atliktas ekonominiu, ekologiniu ir socialiniu aspektais, kuriuos kiek tai įmanoma reikia suderinti tarpusavyje.

Šiuolaikinė miškotvarka – tai daugiatikslio ūkininkavimo miškuose priemonių planavimo sistema, orientuota į tvaraus miško sukūrimą ir išlaikymą. Miškotvarkos mokslui daugiau kaip 200 metų, nors jo ištakos siekia XIII a. Klasikinės miškotvarkos ir miško ūkio pradžia – miško tolygaus (nenutrūkstamo, tolydaus, nuolatinio, besikartojančio) naudojimo principas (vokiečių miškininkas G. L. Hartigas, 1795). Šis kūrinys dar kartą primena, kad šiuolaikinė miškotvarka apima:

1. Miško inventorizaciją ir miško žemėlapių gamybą.
2. Miško ūkinių priemonių (pagrindinio naudojimo plynų ir neplynų kirtimų, medynų ugdymo sanitarinių ir kt. kirtimų, želdinimo, paramos savaiminiam miško žėlimui, miško melioracijos, miško sanitarinės ir priešgaisrinės apsaugos priemonių) planavimą. M. fondo dinamikos apskaitą, prognozę.
3. Miško gamtosauginių priemonių planavimą. Miško naudingųjų savybių panaudojimą.
4. Racionalaus miško naudojimo planavimą, miškų panaudojimą žmonių poilsiui.
5. Kitų priemonių (miško kelių priežiūra ir remontas, hidromelioracijos sistemos priežiūra, kanalų, pralaidų priežiūra, remontas ir pan.) planavimą. Miškų kadastrą, mišk. žemių ekon. vertinimą.
6. Miško kontrolę (valstybinę arba administracinę; ūkinę arba vidinę įmonės; savikontrolę).

Patektame tekste gilinamasi į V. Į. Rietavo miškų urėdijos miško išteklių rodiklius ir miško naudojimo apimčių skaičiavimą ir pagrindimą. Tačiau miškai yra viena iš sudėtingiausių Žemėje gamtinių (biologinių) sistemų. Todėl recenzentas pastebi, kad pilname Miškotvarkos projekte dabar pateikti apibendrinimai ir skaičiavimai iliustruojami pagrindinėmis miškų urėdijos vidinės miškotvarkos projektams reikalingomis **lentelėmis ir paveikslais**. Atlikta senojo Miškotvarkos projekto (2006) įvykdymo analizė, atliktų miško ūkinių priemonių įgyvendinimo vertinimas.

Priimtą kirtimų normos plotą padauginus iš brandžių medynų tūrio 1ha, nustatomas kirstinas tūris. Likvidinis tūris vidutiniškai sudaro **85%** (P, E – 88; B, J - 85; A - 80, D ir Bt – 90).

Skaičiavimų rezultatai surašomi į "Pagrindinių kirtimų normos (biržės) skaičiavimo žiniaraštį". Biržės plotas įrašomas 0,1 ha, o tūris - 1 m^3 tikslumu.

Metinė kirtimo norma parenkama pagal vieną iš apskaičiuotų biržių arba pasirenkama bet kokio dydžio tarpinė. Pasirinkimo logika aprašoma.

Pasirenkant biržę, būtina vadovautis šiais principais:

a) kirtimų norma turi būti ne mažesnė kaip biržė pagal būklę;

b) kirtimų norma turi būti ne didesnė už tolygaus naudojimo biržę, išskyrus atvejus, kai girininkijoje yra susikaupę greit pūvančių (drebulės, juodalksnio, baltalksnio ar eglės) brandžių medynų kiekiai;

c) tolygaus naudojimo biržė paprastai priimama, esant sąlyginai tolygiam medynų pasiskirstymui pagal amžiaus klases;

d) antroji amžiaus biržė priimama, kai yra susikaupę brandžių medynų;

e) pirmoji amžiaus biržė priimama, kai brandžių medynų fondas sąlyginai išnaudotas, tačiau tokiais atvejais brandūs medynai paprastai iškirstini per laikotarpį ne trumpesnį kaip 5 metai;

f) artimiausius 20-30 metų kirtimo norma neturi mažėti;

g) priimant biržę atsižvelgiama į neplynai kirstinų medynų dalį. Biržė atitinkamai mažinama vadovaujantis nuostatais, kad neplynais kirtimais medyną visiškai galima iškirsti ne greičiau kaip per 15 metų.

Pateikiami suvestiniai duomenys apie bendrą metinį miško naudojimą pagal kirtimų rūšis. Atliekama naudojimo analizė pagal šiuos rodiklius: iškertamas tūris tenkantis 1 ha mišku apaugusio ploto (pagrindinis ir tarpinis), tarpinio naudojimo dydis nuo bendro naudojimo (%), miško naudojimo santykis su bendru medynų tūriu (%), tūrio prieaugio naudojimas (%), miško kirtimais apimamas plotas per metus (%). Apskaičiuojant naudojimą iš 1 ha bendras iškertamas tūris dalinamas iš viso mišku apaugusio (medynų) ploto. Apskaičiuojant miško naudojimo % bendras iškertamas tūris dalinamas iš bendro visų medynų tūrio. Nustatant kirtimais apimamą medynų plotą neįskaitomas atrankinių sanitarinių kirtimų plotas. Turi būti pateikiamos išvados apie miško naudojimo ir ūkinės veiklos intensyvumą miškų urėdijoje.

Smagu pabrėžti, kad 2006 – 2015 metais įgyvendinus visą eilę suprojektuotų miško ūkinių priemonių ir profesionaliai miškininkaujant, V. Į. Rietavo miškų urėdijoje pavyko pagerinti miško išteklių rodiklius. Bendrą spygliuočių medynų plotą pavyko padidinti 449 ha, o ąžuolynų 66 ha, atitinkamai sumažėjo minkštųjų lapuočių. Rietavo miškų urėdijoje susikaupė 391 ha perbrendusių medynų, kurių dauguma pateks į projektuojamas biržes. Brandžių medynų tūris 1 ha sudaro 311 m^3. Apželdant atkurta 57% plynų kirtaviečių. Dominuoja geros būklės želdiniai. Medynai ugdomi laiku ir kokybiškai. Neplynai kertama 25% pagrindinių kirtimų ploto. Brandžių medynų tūris 1 ha padidėjo 33m^3. Taikant savalaikius želdinių priežiūros bei apsaugos nuo žvėrių ir kenkėjų darbus labai pagerėjo želdinių kokybė ir būklė. Urėdijos miškuose išvengta medžių ligų ir miško kenkėjų niokojančio išplitimo. Dabartiniu metu eglynai užima 56%, o pušynai 7% urėdijos medynų ploto. 5% Rietavo miškų urėdijos miškų tarnauja kaip saugomos teritorijos ir tvarkomi savitai. Tai urėdijos veiklos teritorijoje esantys septyni valstybiniai draustiniai, vienas miško genetinis draustinis, vienas biosferos poligonas (dalis), vienas regioninis parkas (dalis), bei biologinę įvairovę saugančios Natura 2000 teritorijos – 7 vietovių, atitinkančių gamtinių buveinių apsaugai svarbių teritorijų atrankos kriterijus, dvi paukščių apsaugai svarbios teritorijos. Urėdijos miškų plotas paskirstytas 8 girininkijoms. Vidutinis girininkijos plotas 2900 ha, vidutinis miško kvartalo plotas 36,5 ha, vidutinis miško sklypo plotas 1,4 ha. Naujai inventorizuota 16,9 tūkst. miško sklypų. Medynų plotas urėdijoje dabar sudaro 21429 ha. IV grupės (ūkiniai miškai) užima net 85,3% urėdijos teritorijos. Rezervatinių (I grupės) miškų urėdijoje nėra. Urėdijos miškuose sukaupta 4,545 mln. m^3 medienos. Miškų urėdijos teritorijos miškingumas 37,5%. Miškingumas didėja dėl naujų medynų įveisimo ne miško žemėje.

Aiškinamasis tekstas ir atliktų skaičiavimų pagrindimas yra išsamus, aiškus, moksliškai pagrįstas ir patikimas. Miško išteklių suvestinės lentelės ir analizės lentelės bei projektinė dalis informatyvios. Projekto aiškinamasis tekstas ir sprendimų priėmimas išdėstytas sklandžiai ir korektiškai. Siūlau šiame tekste pateiktoms išvadoms ir pasiūlymams bei apskaičiuotoms miško naudojimo bei kitoms miško ūkinių priemonių apimtims pritarti. Tokie būtų pastebėjimai dėl V. Į. Rietavo miškų urėdijos vidinės miškotvarkos projekto 2016 – 2025 metais. Recenzija skirta V. Į. Rietavo miškų urėdijos vidinės miškotvarkos projekto 2016 – 2025 metams viešam svarstymui sušauktam 2016 metų gruodžio mėn. 15 dieną 13 val. V. Į. Rietavo miškų urėdijoje Rietave, Taikos gatvėje 4 a.

Miškotvarkos kūrinys - V. Į. Rietavo miškų urėdijos vidinės miškotvarkos projektas 2016 – 2025 metams atliktas profesionaliai ir korektiškai. Informacija apie V. Į. Rietavo miškų urėdijos miško išteklių rodiklius ir miško naudojimo ir kitų miško ūkinių priemonių apimčių skaičiavimas atliktas ir apibendrintas korektiškai. Atlikti projektiniai darbai, apibendrinimai ir skaičiavimai pasitarnavo kokybiško ir pilno V. Į. Rietavo miškų urėdijos vidinės miškotvarkos projekto 2016 – 2025 metams sudarymui. Šis miškotvarkos kūrinys parengtas vadovaujantis tvaraus ir subalansuoto miško ūkio principais, atsižvelgiant į ekologines, ekonomines, socialines miško funkcijas bei visuomenės reikmes. Tikslinga V. Į. Rietavo miškų urėdijos vidinės miškotvarkos projektui naujam vykmečiui - 2016 – 2025 metams pritarti kaip svarbiam šio urėdijos profesionalaus miško ūkio organizavimo kelrodžiui artimiausiems 10-čiai metų. Šiame viešai svarstomame miškotvarkos kūrinyje gražiai suderinti visuomeniniai, gamtosauginiai ir ūkiniai (miško ūkiniai) interesai. Reikia pabrėžti, kad šiame Miškotvarkos projekte padaryti sprendimai, suprojektuotos darbų apimtys ir intensyvumas nustatomi vadovaujantis išimtinai moksliniais metodais bei metodikomis (specialios taisyklės, specialios

formulės, specialūs algoritmai, galiojančių LR teisinių aktų reikalavimai daryti taip, o ne kitaip). Todėl norint siūlyti vienokius ar kitokius šiame Projekte pasiūlytų priemonių (apimčių, intensyvumo, eiliškumo ir pan.) pakeitimus derėtų vadovautis taip pat argumentuota skaičių kalba ar siūlomo pakeitimo matematiniu pagrindimu.

Viešame šio Projekto svarstyme Rietavo miškų urėdijoje susirinkę miškotvarkininkai, Rietavo miškų urėdijos miškininkai profesionalai, saugomų teritorijų specialistai, Rietavo savivaldybės administracija ir visuomenės atstovai bei kiti suinteresuoti asmenys gražiai bendraudami nuspręs pritarti šiame profesionaliame miškotvarkos kūrinyje pateiktoms mintims ir ateities darbams.

Recenzentas:
Aleksandro Stulginskio universiteto
Miškų ir ekologijos fakulteto
Miškotvarkos ir medienotyros instituto docentas
dr. Almantas Kliučius

Rietavas, V. Į. Rietavo miškų urėdija 2016.12.15

VĮ RIETAVO MIŠKŲ URĖDIJA

VĮ RIETAVO MIŠKŲ URĖDIJOS VIDINĖS MIŠKOTVARKOS PROJEKTO VIEŠOJO SVARSTYMO PROTOKOLAS

2016 m. gruodžio 15 d.
Rietavas

Posėdis įvyko 2016 – 12 – 15, 13.00 – 15.30 val., Taikos g. 4A, Rietavas
Posėdžio pirmininkas – Tomas Zaleckis, miškotvarkos inžinierius
Posėdžio sekretorė – Danutė Norkevičienė

Pasitarimo dalyvių sąrašas pridedamas

DARBOTVARKĖ:

1. Dėl VĮ Rietavo miškų urėdijos vidinės miškotvarkos projekto pristatymo.
   Pranešėjas: D. Džiaugys (VĮ Valstybinis miškotvarkos institutas).
2. Dėl VĮ Rietavo miškų urėdijos rekreacinio sutvarkymo projekto pristatymo.
   Pranešėjas: G. Pleskevičius (VĮ Valstybinis miškotvarkos institutas).
3. Dėl VĮ Rietavo miškų urėdijos gamtosauginių priemonių plano pristatymo.
   Pranešėjas: G. Pleskevičius (VĮ Valstybinis miškotvarkos institutas)
4. Dėl VĮ Rietavo miškų urėdijos vidinės miškotvarkos projekto recenzavimo.
   Pranešėjas: doc. dr. A. Kliučius (ASU Miškų ir ekologijos fakulteto Miškotvarkos ir medienotyros ir medienotyros institutas)

SVARSTYTA: 1. VĮ Rietavo miškų urėdijos vidinės miškotvarkos projekto svarstymas. Pranešėjas – miškotvarkos projekto vadovas Darius Džiaugys pristatė VĮ Rietavo miškų urėdijos vidinės miškotvarkos projektą. Pranešėjas apžvelgė miškų urėdijos valdomus miškus, jų pasiskirstymą miškų grupėmis, augavietėmis, medynais, medynų brandumo grupėmis, saugomas teritorijas. Praėjusio vykmečio miškų urėdijos ūkinė veikla buvo įvertinta gerai. Taip pat buvo pristatyti pagrindiniai projektiniai sprendimai, miško kirtimų struktūra, miško atkūrimas ir kt.

SVARSTYTA: 2. VĮ Rietavo miškų urėdijos rekreacinio sutvarkymo projekto svarstymas. Pranešėjas – kraštotvarkos skyriaus vyresnysis specialistas Giedrius Pleskevičius pristatė VĮ Rietavo miškų urėdijos rekreacinio sutvarkymo projektą. Apibūdino šio projekto aktualumą, tikslus ir uždavinius bei pateikė rekomendacijas būsimiems rekreacinės infrastruktūros techniniams projektams ateityje rengti. Pranešėja apibūdino esamus girininkijų rekreacinius išteklius. Esamos situacijos analizė parodė, kad miškų urėdijos teritorijoje yra galimybė vystyti pažintinį turizmą, todėl pagrindiniai turizmo ištekliai yra miškai ir juose esantys gamtos ir kultūros objektai. Pažymėta, kad projektuojami objektai integruosis į visą VĮ Rietavo miškų urėdijos rekreacinio vystymo sistemą.

SVARSTYTA: 3. VĮ Rietavo miškų urėdijos gamtosauginių priemonių plano svarstymas. Pranešėjas – vyresnysis specialistas Giedrius Pleskevičius pristatė VĮ Rietavo miškų urėdijos gamtosauginių priemonių planą. Pranešėjas supažindino su VĮ Rietavo miškų urėdijos teritorijoje esamomis Valstybės saugomomis teritorijomis, Valstybės saugomais objektais, tai pat apžvelgė miškų urėdijos

įsipareigojimus saugomuose plotuose. Vyresnysis specialistas Giedrius Pleskevičius pažymėjo, kad šio metu yra patvirtinti trys gamtotvarkos planai (Aukštojo tyro, Vainuto miškų biosferos poligono miškų ir Paršežerio Lūksto pelkių komplekso gamtotvarkos planai).

SVARSTYTA: 4. VĮ Rietavo miškų urėdijos vidinės miškotvarkos projekto recenzavimas. Pranešėjas – vidinės miškotvarkos projekto recenzentas – doc. dr. A. Kliučius teigiamai įvertino praėjusio vykmečio miškotvarkos projekto įvykdymą ir apžvelgė vidinės miškotvarkos projektą.
Recenzentas pastebėjo, kad projektas parengtas vadovaujantis tvaraus ir subalansuoto miško principais, atsižvelgiant į ekologines, ekonomines, socialines miško funkcijas bei visuomenės reikmes. Pranešėjas teigė, kad dešimtmečiui suprojektuotos ūkinės priemonės – tiek naudojimas, tiek miškų atkūrimas, tiek šalutinis naudojimas yra pagrįstos. Doc. dr. A. Kliučius pasiūlė pritarti vidinės miškotvarkos projektui.
L.e.p. miškų urėdas Žydrūnas Mažeika pritarė pristatytam vidinės miškotvarkos projektui.

NUTARTA: Pritarti VĮ Rietavo miškų urėdijos vidinės miškotvarkos projektui.

Posėdžio pirmininkas Tomas Zaleckis

Posėdžio sekretorė Danutė Norkevičienė

VĮ Rietavo miškų urėdijos vidinės miškotvarkos projekto

viešo svarstymo dalyvių sąrašas

2016 12 15

Eil.	Vardas, Pavardė	Pareigos	Parašas
Nr.			
1.	Alfredas Galauni	VĮ Valstybinis miškotv. institutas	
2.	Kęstutis Mižutavičius	g-kas	
3.	Egidijus Budrytis	VĮ Rietavo m.u. girininkas	
4.	Antanas Kazalavičius	G-ko pavad.	
5.	Andrius Pinikas	g-kas	
6.	Rimantas Pocius	g-kas	
7.	Stasys Estuto	vyr. inžinierius	
8.	Leonas Mikonas	girininkas	
9.	Tomas Zolecius	Miškotvarkos inž.	
10.	Almantas Kliučius	ASU MEF MMI docentas	
11.	Jonas Šiurys	girininkas	
12.	Šarūnas Bečius	LVMI direkt. pavaduot.	
13.	Andrius Pocevičius	Medelyno rizsininkas	
14.	Jovita Urbikaitė	inžinierė	
15.	Daiva Abrahamienė	inžinierė	
16.	Stasys Vaičikauskas	girininkas	
17.	Ramunė Šečkuvienė	vyr. buhalterė	
18.	Laima Kecibienė	ekonomistė	
19.	Jirokinas Pleskevičius	VĮ Valstybinis miškotv. institutas	
20.	Vaidotas Beržanskis	VĮ LVMI Projektavimo sk. vedėjas	
21.	Martas Lynkas	VĮ VMI direkt. pav.	
22.	Žydrūnas Mažinka	Vyr. miškininkas	
23	Darius Dėjanovas	Projektų vadovas	

GAUTA
2017 m. 01 mėn. 15 d.
Nr. S-123

KULTŪROS PAVELDO DEPARTAMENTAS PRIE KULTŪROS MINISTERIJOS TAURAGĖS SKYRIUS

VĮ Valstybinis miškotvarkos institutas
Pramonės pr. 11a, LT-51327 Kaunas

2017-01-19 Nr. (1.29-T)2T-8
Į 2017-01-16 Nr. S-52

p. Džiaugimi vadovauti
2017.01.26

DĖL VĮ RIETAVO MIŠKŲ URĖDIJOS VIDINĖS MIŠKOTVARKOS PROJEKTO DERINIMO IŠVADOS

Susipažinę su VĮ Rietavo miškų urėdijos vidinių miškotvarkos projektu, jam pritariame.

Vedėjas Vidas Narbutas

S. Neverovas, (8 446) 6 14 74, sergejus@heritage.lt

Prašymus, susijusius su kultūros paveldu ir jo apsauga siūlome teikti internetu https://www.kpepis.lt
Biudžetinė įstaiga, Šnipiškių g. 3, LT-09309 Vilnius
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188692688
Skyriaus duomenys: Darius ir Girėno g. 5, LT-72215, Tauragė, tel. (8 446) 614 74, el. p. tauragė@heritage.lt

PAGRAMANČIO REGIONINIO PARKO DIREKCIJA

Valstybės biudžetinė įstaiga, Malūno g. 2, Ringių k., LT-73306 Tauragės raj., tel. / faks. (8 446) 44772, el. p. prparkas@gmail.com
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188738897

VĮ Valstybiniam miškotvarkos institutui
Pramonės pr. 11a. LT-51327
Kaunas

2017-01-23 Nr. V3-7.3- 9

Į 2017-01-19 Nr. S-64

DĖL MIŠKOTVARKOS PROJEKTO

Peržiūrėjome VĮ Rietavo miškų urėdijos vidinės miškotvarkos projektą. Pastabų projektui neturime.

Direktorius Sigitas Mėlinavičius

Tomas Kalašinskas tel. 844644772, prparkas@gmail.com

ORIGINALAS
SIUNČIAMAS NEDUS

Originalas paštu
siunčiamas nebus

GAUTA
2017 m. 01 mėn. 24 d.
Nr. G-114

NEMUNO DELTOS REGIONINIO PARKO DIREKCIJA

Valstybės biudžetinė įstaiga, Kuršmarių g. 13, Rusnės mstl., Rusnės sen., Šilutės r. sav., LT-99349,
tel. (8 441) 75 050, el. p. info@nemunodelta.lt
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 193371666

VĮ Valstybiniam miškotvarkos institutui 2017-01-24 Nr. V3- 15 (7.8)
Į 2017-01-19 Nr. S-66

El. p.: sek@mp.is.lt

Š. Bečių
p. D. Džiaugienė
parengk. atsakymą
2017-01-25

DĖL IŠVADOS

Nemuno deltos regioninio parko direkcija (toliau - Direkcija) išnagrinėjo Jūsų 2017 m. sausio 19 d. raštu Nr. S-66 pateiktą Rietavo miškų urėdijos vidinės miškotvarkos projektą.

Informuojame, kad šiame projekte, Judrėnų girininkijos sklypai (53 kv., 56, 61, 66 skl.; 54 kv., 18, 20, skl.; 55 kv. 16,17 skl.) patenka į potencialią „Natura 2000" - Veiviržo ir Šalpės upių BAST (LTKLA0010) teritoriją ir į Europos Bendrijos svarbos natūralias Aliuvinių miškų 91E0 buveines. Direkcija pritaria, kad šiuose sklypuose nėra planuojami kirtimai. Europos Bendrijos svarbos natūralių buveinių inventorizavimo kartografuoti duomenys yra publikuoti portale www.geoportal.lt.

Šio projekto miško kvartalo žemėlapyje pažymėtos Veiviržo valstybinio ichtiologinio draustinio teritorijos ribos sutampa su potencialios „Natura 2000" Veiviržo ir Šalpės upių buveinės teritorijos ribomis, bet neatitinka Veiviržo valstybinio ichtiologinio draustinio teritorijos ribų patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2016 m. lapkričio 30 d. nutarimu Nr. 1181.

Atsižvelgiant į aukščiau paminėtas priežastis, Direkcija negali derinti Rietavo miškų urėdijos vidinės miškotvarkos projektą, kol šiame projekte nebus pakoreguotos Veiviržo valstybinio ichtiologinio draustinio teritorijos ribos.

Direktorė Jovita Stanionienė

R.Kubilius, 8 699 94125, el. p.: r.kubilius@nemunodelta.lt

GAUTA
2017 m. 02 01
Nr. 9-148

KULTŪROS PAVELDO DEPARTAMENTAS
PRIE KULTŪROS MINISTERIJOS
TELŠIŲ SKYRIUS

Lietuvos Respublikos Aplinkos ministerija 2017-01-30 Nr. (12.53-Te)2T-111
VĮ Valstybinis miškotvarkos institutas Į 2017-01-16 Nr. S-53

DĖL VĮ TELŠIŲ IR VĮ RIETAVO MIŠKŲ URĖDIJŲ VIDINĖS MIŠKOTVARKOS ROJEKTŲ DERINIMO IŠVADOS

Peržiūrėję VĮ Telšių ir VĮ Rietavo miškų urėdijų vidinės miškotvarkos projektus, teikiame pastabas. Pateiktame derinimui dokumente nepažymėtos Lietuvos Respublikos kultūros vertybių registre registruotos, saugomos ir skelbiamos saugomomis nekilnojamosios kultūros vertybių teritorijos ir apsaugos zonos.

Pagal Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymo (toliau – NKPAĮ)11 straipsnio 1 dalį „Kultūros paveldo objektas saugomas kartu su jo užimama ir jam nustatyta teritorija. Ši teritorija nuo kultūros paveldo objekto neatsiejama". Rengiamo projekto sprendiniai turi nepažeisti planuojamoje teritorijoje esančių kultūros paveldo objektų vertingųjų savybių bei netrukdyti jų apžvelgti. Neveikiančių kapinių teritorijoms, saugomoms viešajai pagarbai (NKPAĮ 4 straipsnio 2 dalies 3 punktas), kurios yra savivaldybių jurisdikcijoj bei saugomų kultūros paveldo objektų teritorijose esantiems sklypams ar jų dalims, kurie yra daiktinės teisės objektai turi būti nustatoma konservacinė (saugojimo) paskirtis, naudojimo būdas - kultūros paveldo objektų žemės sklypai. Moksliniam pažinimui saugomuose nekilnojamojo kultūros paveldo objektuose, jų teritorijose, vietovėse draudžiama atidengti ir judinti archeologinius sluoksnius, atlikti darbus ar veiksmus, galinčius sukelti grunto deformaciją ar vibraciją, plėtoti žemdirbystę ar miškų ūkį.

Todėl būtina patikslinti parengtą dokumentą, kad jame būtų pažymėtos visos planuojamoje VĮ Telšių ir VĮ Rietavo urėdijų teritorijose esančios Kultūros vertybių registre registruotos, saugomos ir skelbiamos saugomomis nekilnojamosios kultūros vertybės, jų teritorijos ir apsaugos zonos (apsaugos nuo fizinio poveikio ir vizualinės apsaugos pozoniai), taip pat savivaldybės saugomos neveikiančios kapinės bei jų apsaugos zonos, bei įrašyta Vyriausybės 1992-05-12 nutarimo Nr. 343„ Dėl specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų patvirtinimo" XIX sąlyga „Nekilnojamųjų kultūros vertybių teritorija ir apsaugos zonos" (toliau – Specialiosios

Biudžetinė įstaiga, Šnipiškių g. 3, LT-09309 Vilnius
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188692688
Skyriaus duomenys: Gėlių g. 1, LT-87111 Telšiai, tel. (8 444) 5 14 67, el. p. telsiai@heritage.lt

sąlygos). Kol Kultūros paveldo objektams ar vietovėms, kurie, vadovaujantis Lietuvos Respublikos nekilnojamojo Kultūros paveldo apsaugos įstatymo 3 straipsnio 2 dalimi pripažinti saugomomis nekilnojamosiomis Kultūros vertybėmis, nenustatytos individualios apsaugos zonos, taikomos laikinosios apsaugos zonos, kurių dydžiai nurodyti Specialiosiose sąlygose (LRV nutarimas 2013 m. lapkričio 5 d. Nr. 1025). Naujų miškų plėtros vietų negalima planuoti nekilnojamojo kultūros paveldo objektų teritorijose.

Taip pat informuojame, kad Lietuvos Respublikos kultūros vertybių registras nuolat tikslinamas ir papildomas naujais kultūros paveldo objektais, todėl rengiant projektą, būtina vadovautis naujausia Lietuvos Respublikos kultūros vertybių registro informacija, parengtais nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos specialiaisiais planais bei kitais nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimais.

Vedėjas Antanas Eičas

ORIGINALAS PAŠTU SIUNČIAMAS NEBUS
Loreta Barysienė, tel. (8 444) 54305, el. pastas: statyba.telsiai@heritage.lt

Prašymus, susijusius su kultūros paveldu ir jo apsauga siūlome teikti internetu https://www.kpepis.lt

GAUTA
2017 m. 02 mėn. 13 d.
Nr. 9-203

p. Dšiaugini vadovauti
2017.02.13

VARNIŲ REGIONINIO PARKO DIREKCIJA
Biudžetinė įstaiga, Dumbrių g. 3, Ožtakių k., Varnių sen., LT-88324 Telšių r., tel./faks. (8 444) 47415,
el. p. info@varniuparkas.lt, duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 193374057

VĮ Valstybiniam miškotvarkos institutui 2017-01-30 Nr. V3-1.8. - 19
Į 2017-01-19 Nr. S-63

IŠVADA

Planuojamos veiklos pavadinimas: VĮ Rietavo miškų urėdijos vidinės miškotvarkos projektas.

Planuojamos veiklos vieta: VĮ Rietavo miškų urėdijos teritorija.

Planuojamos veiklos aprašymas: Miškų ūkio veiklos planas, rengiamas visoms valstybinių miškų valdytojų ir privačioms miškų valdoms arba ne miškų ūkio paskirties žemės sklypuose esančiai miško žemei, skirtas konkrečių tvarkymo priemonių sistemai jose nustatyti. Atliktas vykdytos miško ūkinės veiklos įvertinimas (pagrindinių neplynų kirtimų, ugdymo kirtimų, miško želdinių) ir suprojektuotos ūkinės priemonės kitam vykmečiui.

Išvada: Nors Europos bendrijos svarbos natūralių buveinių inventorizacijos duomenys nėra tinkamai reglamentuoti, taip pat nereglamentuota veikla šiose vietose, prašome, esant galimybei, Varnių regioniniame parke ir Aitros valstybiniame hidrografiniame draustinyje kartografuotose pievų ir pelkių buveinėse neplanuoti miškų atkūrimo, o miškų buveinėse neplanuoti miškų kirtimų. Kartografuotos Europos bendrijos svarbos natūralios buveinės publikuojamos tinklapyje https://www.geoportal.lt/.

Atkreipiame dėmesį, kad VĮ Rietavo miškų urėdijos vidinės miškotvarkos projekto Miško kvartalų žemėlapyje netinkamai parodytos Varnių regioninio parko draustinių ribos. Prašome pataisyti draustinių ribas vadovaujantis 2016 m spalio26 d. LR Vyriausybės nutarimu Nr. 1055 "Dėl Varnių regioninio parko ir jo zonų bei buferinės apsaugos zonos ribų plano" patvirtintu Varnių regioninio parko, jo zonų ir parko apsaugos zonos ribų planu.

Direktorė Irena Zimblienė

Originalas paštu siunčiamas nebus

vyr. specialistas Laurynas Novikas, tel.: 8 444 47415
vyr. specialistas Andrius Bajorūnas, tel.: 8 444 47415

GAUTA
20 17 m. 02 mėn. 02 d.
Nr G-158

ŽEMAITIJOS NACIONALINIO PARKO DIREKCIJA

Biudžetinė įstaiga, Didžioji g. 10, LT-90420, Plateliai, Plungės r., tel./ faks. (8 448) 49 337,
el. p. znp@zemaitijosnp.lt, internetinio puslapio adresas: http://www.zemaitijosnp.lt,
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 191440964, PVM kodas LT914409610

VĮ Valstybiniam miškotvarkos institutui 2017-02-02 Nr (3)-S-52-(1.18)

Į 2017-01-19 Nr. S-65

DĖL VĮ RIETAVO MIŠKŲ URĖDIJOS VIDINĖS MIŠKOTVARKOS PROJEKTO DERINIMO

J. Džiaugienei pavaduoti atsakingą 2017.02.02

VĮ Rietavo miškų urėdijos vidinės miškotvarkos projektą siūlome nederinti, nes projekte nenumatytos Europos Bendrijos svarbos miško ir kitų buveinių, esančių "Natura 2000" tinklo teritorijose, apsaugos ir tvarkymo priemonės pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. kovo 15 d. nutarimu Nr. 276 (Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2011 m. gegužės 25 d. nutarimo Nr. 614 redakcija) patvirtintų Bendrųjų buveinių ar paukščių apsaugai svarbių teritorijų nuostatų reikalavimus bei pagal LR Vyriausybės 2011 m. kovo 23 d. nutarimu Nr. 351 patvirtintų Aukštojo tyro telmologinio draustinio nuostatų reikalavimus. Gamtos tyrimų centro Botanikos instituto duomenys apie inventorizuotas Europos Bendrijos svarbos natūralias buveines pateikiami https://www.geoportal.lt/map/#.

Be to projekte pastebėta keletas klaidų ir netikslumų. Pastabas dėl jų pateikiame priede.

PRIDEDAMA. Pastabos dėl VĮ Rietavo miškų urėdijos vidinės miškotvarkos projekto, 1 lapas.

Direktorius Ramūnas Lydis

Originalas paštu siunčiamas nebus

S. Vyšniauskas, (8-448) 49337, el. paštas: stanislovas.vysniauskas@zemaitijosnp.lt

PASTABOS DĖL VĮ RIETAVO MIŠKŲ URĖDIJOS VIDINĖS MIŠKOTVARKOS PROJEKTO

Dėl gamtosauginių priemonių plano (toliau – GPP):

1. Nepabaigtas gamtinių vertybių aprašymas GPP lentelės Nr.4 gamtinių vertybių skiltyje, aprašant BAST „Rietavo miškai".
2. GPP 5 priedą „Lietuvos Respublikos saugomų gyvūnų, augalų ir grybų rūšių radaviečių žiniaraščiai" reikia papildyti informacija ir apie paukščių lizdavietes, perimvietes, kaip nurodoma suvestinėje 6 lentelėje. Šio priedo 75-78 puslapiuose esantį žiniaraštį reikia papildyti informacija apie atitinkamai rūšiai taikomas apsaugos priemones (ši skiltis yra neužpildyta).
3. GPP 22 psl. paskutinės pastraipos antrame sakinyje šalia 4 priedo reikėtų nurodyti ir 5 priedą.
4. GPP reikia nurodyti duomenų, naudojamų iš Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos saugomų rūšių informacinės sistemos (SRIS), išrašo gavimo datą.
5. Neaišku kodėl GPP 16 lentelėje „Atliktos ir planuojamos biotechninės priemonės" biotechninės priemonės planuojamos tik 2016 m., nors miškotvarkos projektas rengiamas dešimtmečiui.

Dėl kvartalų žemėlapio ir GPP 10 priedo.

Skroblės g-jos kvartalų žemėlapyje, 66 kv. 47 sklypas pavaizduotas sutartiniu ženklu „Pašarų aikštelės", nors šis sklypas yra pieva ir tvarkoma pagal Aukštojo tyro gamtotvarkos plano priemonių įgyvendinimo planą. Šis sklypas turėtų būti įtrauktas į miško laukymių, saugomų nuo nepageidaujamo apaugimo medžiais ir krūmais žiniaraštį (GPP 10 priedas) ir pažymėtas atitinkamu sutartiniu ženklu.

GAUTA
2017 m. 03 mėn. 09 d.
Nr. 9-308

p. Džiaugiui
vadovaudi,
2017.03/10

LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS MINISTERIJA
VALSTYBINĖ MIŠKŲ TARNYBA

VĮ Valstybiniam miškotvarkos institutui
Pramonės pr. 11 A
51327 Kaunas

2017-03-09 Nr. R2-395
Į 2017-02-21 Nr. S-168

DĖL VIDINĖS MIŠKOTVARKOS PROJEKTO DERINIMO

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2013 m. gruodžio 17 d. įsakymo Nr. D1-945 „Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2006 m. rugsėjo 1 d. įsakymo Nr. D1-406 „Dėl miškų tvarkymo schemų ir vidinės miškotvarkos projektų rengimo taisyklių patvirtinimo" pakeitimo" Vidinės miškotvarkos projektų rengimo taisyklių III skyriaus 21 punktu, deriname Jūsų parengtą VĮ Rietavo miškų urėdijos vidinės miškotvarkos projektą 2016-2025 metams.

Vidinės miškotvarkos projektą galima teikti Aplinkos ministerijai tvirtinti.

Direktorius Paulius Zolubas

Tadeuš Ablačinskij, (8-5) 2333165, tadeus.ablacinskij@amvmt.lt

100 Atkurtai Lietuvai

LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS MINISTRAS

ĮSAKYMAS
DĖL VALSTYBĖS ĮMONIŲ KRETINGOS, RIETAVO IR TELŠIŲ MIŠKŲ URĖDIJŲ VIDINĖS MIŠKOTVARKOS PROJEKTŲ PATVIRTINIMO

2017 m. 05 26 d. Nr. D1-451
Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos miškų įstatymo 14 straipsnio 3 dalimi ir Vidinės miškotvarkos projektų rengimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2006 m. rugsėjo 1 d. įsakymu Nr. D1-406 „Dėl Miškų tvarkymo schemų ir Vidinės miškotvarkos projektų rengimo taisyklių patvirtinimo“, 22 punktu:

1. T v i r t i n u pridedamus:

1.1. valstybės įmonės Kretingos miškų urėdijos vidinės miškotvarkos projektą;

1.2. valstybės įmonės Rietavo miškų urėdijos vidinės miškotvarkos projektą;

1.3. valstybės įmonės Telšių miškų urėdijos vidinės miškotvarkos projektą.

2. N u s t a t a u , kad:

2.1. šis įsakymas be priedų skelbiamas Teisės aktų registre;

2.2. valstybės įmonių Kretingos, Rietavo ir Telšių miškų urėdijų vidinės miškotvarkos projektų originalai saugomi Aplinkos ministerijos Gamtos apsaugos ir miškų departamento Miškotvarkos ir miško išteklių skyriuje A. Juozapavičiaus g. 9, Vilniuje.

Aplinkos ministras Kęstutis Navickas

Parengė

Aistė Grigė